

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

ADVERTIMENT. L'accés als continguts d'aquesta tesi doctoral i la seva utilització ha de respectar els drets de la persona autora. Pot ser utilitzada per a consulta o estudi personal, així com en activitats o materials d'investigació i docència en els termes establerts a l'art. 32 del Text Refós de la Llei de Propietat Intel·lectual (RDL 1/1996). Per altres utilitzacions es requereix l'autorització prèvia i expressa de la persona autora. En qualsevol cas, en la utilització dels seus continguts caldrà indicar de forma clara el nom i cognoms de la persona autora i el títol de la tesi doctoral. No s'autoritza la seva reproducció o altres formes d'explotació efectuades amb finalitats de lucre ni la seva comunicació pública des d'un lloc aliè al servei TDX. Tampoc s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant als continguts de la tesi com als seus resums i índexs.

ADVERTENCIA. El acceso a los contenidos de esta tesis doctoral y su utilización debe respetar los derechos de la persona autora. Puede ser utilizada para consulta o estudio personal, así como en actividades o materiales de investigación y docencia en los términos establecidos en el art. 32 del Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (RDL 1/1996). Para otros usos se requiere la autorización previa y expresa de la persona autora. En cualquier caso, en la utilización de sus contenidos se deberá indicar de forma clara el nombre y apellidos de la persona autora y el título de la tesis doctoral. No se autoriza su reproducción u otras formas de explotación efectuadas con fines lucrativos ni su comunicación pública desde un sitio ajeno al servicio TDR. Tampoco se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al contenido de la tesis como a sus resúmenes e índices.

WARNING. Access to the contents of this doctoral thesis and its use must respect the rights of the author. It can be used for reference or private study, as well as research and learning activities or materials in the terms established by the 32nd article of the Spanish Consolidated Copyright Act (RDL 1/1996). Express and previous authorization of the author is required for any other uses. In any case, when using its content, full name of the author and title of the thesis must be clearly indicated. Reproduction or other forms of for profit use or public communication from outside TDX service is not allowed. Presentation of its content in a window or frame external to TDX (framing) is not authorized either. These rights affect both the content of the thesis and its abstracts and indexes.

Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a estudiants d'Educació Secundària Obligatòria impartides pel cos de Mossos d'Esquadra de Catalunya

Jordi Martínez Busom

TESI DOCTORAL

2024

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

La imatge de la coberta ha estat realitzada per l'autor. Es tracta d'una de les xerrades formatives i analitzades en aquesta tesi que el cos de Mossos d'Esquadra realitza a l'alumnat d'Educació Secundària Obligatòria als centres educatius de secundària sobre "Internet Segura".

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

Jordi Martínez Busom

**ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS
FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS
D'ESQUADRA DE CATALUNYA**

TESI DOCTORAL

Dirigida per la Dra. Blanca Deusdad Ayala

Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Tarragona, 2024

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI Escola de Doctorat

FAIG CONSTAR que aquest treball, titulat “Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a estudiants d’Educació Secundària Obligatòria impartides pel cos de Mossos d’Esquadra de Catalunya”, que presenta el Sr. Jordi Martínez Busom per a l’obtenció del títol de Doctor, ha estat realitzat sota la meva direcció al Departament d’Antropologia, Filosofia i Treball Social d’aquesta universitat.

Tarragona, 3 d’abril de 2024

La directora de la tesi doctoral

BLANCA
DEUSDAD
AYALA - DNI
52210705S

Digitally signed by
BLANCA DEUSDAD
AYALA - DNI
52210705S
Date: 2024.04.03
13:48:49 +02'00'

Blanca Deusdad Ayala

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

Per a Núria,
Guillem i Jordina

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

“L'efectivitat de la policia no es mesura pel nombre de detencions,
sinó per l'absència de crim”

Sir. Robert Peel

Creador de la Policia Metropolitana de Londres

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

Agraïments

En primer lloc, agraeixo a la Universitat Rovira i Virgili que m'hagi deixat formar-ne part obrint-me les portes per realitzar aquest doctorat que tanta il·lusió em feia, i a la Dra. Blanca Deusdad Ayala que hagi acceptat dirigir la meva tesi i que ho hagi fet amb tanta dedicació i constància. També vull agrair-li la seva confiança i que m'hagi motivat en tot moment durant el procés d'elaboració de la tesi.

Vull agrair també al Servei Lingüístic de la Universitat Rovira i Virgili la seva implicació en la correcció ortogràfica d'una part de la tesi, i al sergent Guillem Goset Serra, cap de la Unitat Central de Proximitat i Atenció al Ciutadà del cos de Mossos d'Esquadra, les seves orientacions i el seu suport en tots aquets anys d'investigació. Així mateix, el meu agraïment també per a la resta de companys i companyes, i per als comandaments, que han estat crucials amb els seus innombrables consells i que han volgut mantenir el seu anonimat.

Haig d'agrair, i molt especialment, a totes les persones que he entrevistat — policies, professorat, famílies, polítics, tècnics i alumnat— la seva disposició; sense la seva ajuda no m'hauria estat possible realitzar aquest treball. I també vull ressaltar la manera desinteressada i altruista com ho han fet.

Finalment, vull agrair molt emotivament a la meva dona i als meus dos fills la seva paciència i el reconfort que m'han ofert en aquells moments en què més ho he necessitat, i als meus pares i el meu germà que hagin cregut en mi i m'hagin donat suport moral en tot allò que sempre he volgut aconseguir. A tots ells, els dec el suport emocional per poder concentrar-me en els meus estudis i no abandonar en el procés.

GLOSSARI

ÀREA BÀSICA POLICIAL. És el que col·loquialment s'anomena *comissaries de policia* del cos de Mossos d'Esquadra. Una agrupació d'ABP conforma una Regió Policial (RP), i el conjunt de RP es gestiona des dels Serveis Centrals.

ÀREA REGIONAL D'INSTRUCCIÓ I CUSTÒDIA. Aquesta unitat es troba a Barcelona i s'encarrega de vigilar les persones detingudes a la ciutat a la comissaria de les Corts i d'instruir els atestats que se'n derivin.

ÀREA REGIONAL DE TRÀNSIT. Son departaments del cos de Mossos d'Esquadra que s'encarreguen de controlar el trànsit interurbà (i, si s'escau, també l'urbà) dins del seu territori.

CITY OF LONDON POLICE. És la policia que cobreix només la ciutat de Londres, que té una extensió inferior a una milla quadrada, que són gairebé 2,6 km. En aquesta milla es concentra tota l'activitat financera de la Gran Bretanya. La seva principal funció és la protecció del centre de la ciutat.

COVID-19. És una malaltia infecciosa causada pel virus SARS-CoV-2. La majoria de les persones infectades pel virus experimenten una malaltia respiratòria de lleu a moderada i es recuperen sense requerir un tractament especial. Tot i així, algunes persones infectades greument requereixen atenció mèdica. Les persones grans i les que pateixen malalties subjacents tenen més probabilitats de desenvolupar una malaltia greu.

GRUP D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA. Són uns equips de treball que hi ha en totes i cadascuna de les comissaries del cos de Mossos d'Esquadra per oferir un servei ràpid i confidencial a les dones i els infants víctimes de la violència de gènere.

INSTITUT DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA. És el centre de formació dels professionals de la seguretat catalana: Mossos d'Esquadra, policies locals, policies portuàries, Bombers, Protecció Civil i Agents Rurals. És un organisme autònom adscrit al Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION. És l'Organització Internacional de Normalització, la principal activitat de la qual és l'elaboració de normes tècniques internacionals. Aquestes normes contribueixen a fer que el desenvolupament, la producció i el subministrament de béns i serveis siguin més eficaços, segurs i transparents.

LONDON POLICE SERVICE. És la policia local de la ciutat de Londres. Les seves funcions són fer complir els estatuts federals i municipals i el Codi Penal, i la prevenció i atenció dels delictes provincials.

METROPOLITAN POLICE. És la policia de Londres i cobreix tota la zona metropolitana, coneguda com la *Greater London* [Gran Londres].

MOSSOS D'ESQUADRA. Policia autonòmica de Catalunya refundada, com a cos policial amb competències de policia integral, l'any 1983 pel Parlament de Catalunya mitjançant la Llei 19/1983, de 14 de juliol, per la qual es crea la Policia autonòmica de la Generalitat de Catalunya.

OFICINA D'ATENCIÓ AL CIUTADÀ. Són les oficines receptores de qualsevol denúncia que tot ciutadà i ciutadana pot interposar. A més, ofereixen informació generalista sobre els tràmits i els serveis de la Generalitat, per exemple, saber les dates d'inscripció que té un tràmit o quina és la documentació necessària que cal portar per realitzar alguna gestió determinada.

OFICINA DE RELACIONS AMB LA COMUNITAT. És l'oficina on els agents i les agents assignats mantenen una relació permanent amb els representants socials, com associacions de comerciants, entitats veïnals, escoles i instituts, representants religiosos o ens culturals, entre altres, i on, a través de xerrades i reunions, es donen a conèixer les principals preocupacions de la comunitat i s'orienta l'activitat policial per millorar l'entorn i fomentar les relacions lliures de conflictes.

POLICIA DE PROXIMITAT. La policia de proximitat té uns principis bàsics que determinen la seva forma de treballar, com ara apropar-se a la ciutadania, amb més presència als territoris, per enfortir la prevenció i conèixer la realitat dels problemes que preocupen la societat i les seves necessitats. D'aquesta manera, es pot donar una resposta de qualitat, efectiva i sobretot preventiva, que permet actuar davant dels problemes abans que aquests es produeixin.

SALA REGIONAL DE COMANDAMENT. És la unitat que centralitza a temps real tota la informació de les incidències policials de Catalunya i coordina el cos de Mossos d'Esquadra amb els serveis de Protecció Civil i Bombers. Excepcionalment mobilitza els recursos policials necessaris per a dispositius, operacions o incidències d'especial rellevància.

SEPRONA. És una especialitat de la Guàrdia Civil encarregada de vetllar per la conservació de la natura i els recursos hídrics, així com de la riquesa cinegètica, piscícola, forestal i de qualsevol altra índole relacionada amb la natura. Va ser creada el 21 de juny de 1988. El servei té encomanada, a més a més, la investigació dels actes que atemptin contra el patrimoni històric.

UNITAT DE SEGURETAT CIUTADANA. Són els anomenats col·loquialment *patrullers*. Concretament, són les unitats que són al carrer per garantir la convivència pública. La seva feina fa que siguin els primers a tenir contacte amb tot allò que succeeix al seu territori.

UNITAT REGIONAL DE PROXIMITAT I ATENCIÓ AL CIUTADÀ. Aquesta unitat du a terme la coordinació i supervisió tècnica i l'avaluació de l'activitat de les Oficines d'Atenció al Ciutadà de les comissaries assignades. Concretament, efectuen el seguiment qualitatiu i vetllen per la coherència i l'homogeneïtzació en els valors i els procediments corporatius que tenen a veure amb els àmbits de relacions amb la comunitat, proximitat, atenció a la víctima i violència de gènere.

ABREVIACIONS

ABP	Àrea Bàsica Policial
AFO	Authorized Firearms Officers
AFA	Associació de Famílies d'Alumnes
ARIC	Àrea Regional d'Instrucció i Custòdia
ART	Àrea Regional de Trànsit
CA	Comunitat Autònoma
CEESC	Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya
CEIPSA	Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient
CNP	Cos Nacional de Policia
DAFITS	Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social
DPD	Delegat de Protecció de Dades
EASME	Agència Executiva per a la Petita i Mitjana Empresa
EBAS	Equips Bàsics d'Atenció Social
ECAS	Entitats Catalanes d'Acció Social
EMUME	Equipo de Mujer y Menores
ESO	Educació Secundària Obligatòria
FAIR	Findable, Accessible, Interoperable, Reusable
FBI	Federal Bureau of Investigation
FEDAIA	Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
FMI	Fons Monetari Internacional
GAV	Grup d'Atenció a la Víctima
GEDI	Cooperativa d'Iniciativa Social
GRUMEF	Grup de Menors i Família
GUB	Guàrdia Urbana de Barcelona
IA	Intel·ligència Artificial
IES	Institut d'Educació Secundària
IDESCAT	Institut d'Estadística de Catalunya
IOC	Institut Obert de Catalunya
ISO	International Organization for Standardization
ISPC	Institut de Seguretat Pública de Catalunya
LGBTI	Lesbianes, Gais, Bisexuals i Trans (transgènere, transsexuals i transvestits)
ME	Mossos d'Esquadra
OAC	Oficina d'Atenció al Ciutadà
ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible
ONG	Organització no Governamental
ORC	Oficina de Relacions amb la Comunitat
ORCID	Open Research and Contributor ID
PEC	Projecte Educatiu de Centre
PEE	Plans Educatius d'Entorn
PG-ME	Polícia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra
PNT	Procediments Normalitzats de Treball
PNUD	Programa de les Nacions Unides
PSPF	Perfect Statistical Professional Presented
RES	Revista de l'Educació Social
ROA	Reflexió, Oferiment i Aprenentatge

SABIDI	Servei d'Accés a la Biblioteca Digital
SEPRONA	Servicio de Protección de la Naturaleza
SRC	Sala Regional de Comandament
UCPAC	Unitat Central de Proximitat i Atenció al Ciutadà
URPAC	Unitat Regional de Proximitat i Atenció al Ciutadà
URV	Universitat Rovira i Virgili
USC	Unitat de Seguretat Ciutadana
YEDO	Youth Engagement and diversion officer

1. INTRODUCCIÓ	33
2. MARC TEÒRIC I ESTAT DE LA QÜESTIÓ	41
2.1. Plantejament del problema, definicions i tensions.....	41
2.2. El paper dels cossos policials en el debat filosòfic.....	42
2.3. La teoria absolutista de Hobbes.....	43
2.4. La teoria contractualista de Rousseau	44
2.5. La “llibertat” de Hegel vs. la “repressió” de Fichte	46
2.6. La teoria marxista.....	48
2.7. El concepte d'autoritat en Weber.....	50
2.8. Altres corrents filosòfiques del segle XX.....	51
2.9. La funció policial en els règims autoritaris.....	54
2.10. La funció policial en les democràcies occidentals.....	57
2.11. Educació per a la ciutadania.....	61
2.12. Els serveis socials per a la millora de la ciutadania en la coordinació amb altres professionals i els cossos policials	64
3. OBJECTIUS.....	71
3.1. Objectiu general.....	71
3.2. Objectius específics.....	71
4. CONTEXTUALITZACIÓ	73
4.1. La transició de la policia autoritària a la democràtica	73
4.2. Antecedents dels cossos policials	74
4.3. Els models de policia de proximitat més destacats d'Europa.....	76
4.3.1. Les activitats formatives en les policies europees	77
4.3.1.1. Metropolitan Police, London Police Service i Garda Síochána.....	79
4.4. Antecedents de la policia democràtica a Espanya.....	81
4.5. La policia a la Transició democràtica espanyola (1975-1982).....	82
4.6. La Policia de proximitat a Espanya.....	85
4.6.1. Les activitats formatives dels cossos policials espanyols als centres educatius de secundària.....	89
4.6.1.1. Cos Nacional de Policia i Guàrdia Civil.....	94
4.7. La Policia de proximitat a les comunitats autònomes	95
4.7.1. La policia del País Basc	96
4.7.2. La Policia Foral de Navarra	96
4.7.3. La Policia de les Illes Canàries	96
4.7.4. La policia de Catalunya.....	97
4.8. Les activitats formatives en les policies autonòmiques i urbanes	97
4.8.1. El cas del cos de Mossos d'Esquadra i de l'Ertzaintza	98
4.8.2. La Policia Foral de Navarra i de les Illes Canàries.....	100

4.8.3. La presència de les Polícies Locals en les activitats formatives	100
4.9. El model de policia de proximitat a Catalunya: policia local i autonòmica	101
4.10. Les activitats formatives impartides pel cos de Mossos d'Esquadra.....	103
5. COMPARACIÓ DEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA AMB ALTRES POLÍCIES AUTONÒMIQUES I EUROPEES	109
6. METODOLOGIA MIXTA: QUANTITATIVA I QUALITATIVA	121
6.1. Formulació de la hipòtesis	123
6.2. Selecció de la mostra dels centres educatius i participants	123
6.3. Mostra de la investigació: característiques dels centres educatius estudiats.....	125
6.4. Instruments i tècniques utilitzades.....	126
6.4.1. Anàlisi documental	126
6.4.2. Qüestionaris a l'alumnat	126
6.4.2.1. Qüestionari pilot	128
6.4.2.2. Aplicació i resultats del qüestionari pilot al grup reduït d'experts	128
6.4.2.3. Aplicació i resultats del qüestionari pilot al grup seleccionat d'alumnat.....	129
6.4.3. Entrevistes exploratòries i semiestructurades.....	129
6.4.4. Observacions participants a l'aula	132
6.4.5 L'anàlisi dels resultats: la triangulació de les dades.....	133
6.4.6. La bona utilització dels qüestionaris per a l'alumnat.....	134
6.4.6.1. Fiabilitat	135
6.4.6.2. Validesa del contingut.....	136
6.4.7. Els professionals davant el repte de la formació per a la ciutadania dels joves. Les entrevistes.....	137
6.4.8. Anàlisi de les observacions participants a l'aula.....	139
6.4.9. La doble mirada de l'investigador en el treball de camp.....	140
6.4.10. Requeriments ètics	140
6.4.10.1. Investigació responsable.....	141
6.4.10.2. Principi d'integritat	143
6.4.10.3. Informació, recollida i custòdia de les dades.....	144
6.4.10.4. Publicació i difusió.....	145
6.4.10.5. Protecció de dades.....	146
7. RESULTATS DE LA INVESTIGACIÓ.....	149
7.1. Aspectes idiosincràtics de les xerrades.....	149
7.1.1. Interessos i assignació a les Oficines de Relacions amb la Comunitat.....	149
7.1.2. Territori i volum de feina.....	151
7.2. Recursos utilitzats per a les xerrades als centres educatius.....	152
7.2.1. Recursos humans i materials	152
7.2.2. Recursos institucions públiques.....	153
7.3. Coordinació entre els cossos policials, els centres educatius i altres professionals socioeducatius	154

7.3.1. La coordinació de la demanda de les xerrades per part dels centres educatius al cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals	154
7.3.2. La coordinació entre el cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals, i altres professionals de la intervenció social per impartir les xerrades.....	155
7.3.3. La coordinació del cos de Mossos d'Esquadra i els centres educatius de secundària i socials de la zona	156
7.4. Creació, planificació i jerarquia del cos de Mossos d'Esquadra i les activitats formatives als centres d'educació secundària.....	157
7.4.1. Jerarquia i motivació del cos de Mossos d'Esquadra per dissenyar les activitats formatives	157
7.4.2. Planificació, metodologia i pla formatiu del cos de Mossos d'Esquadra	159
7.5. Aspectes curriculars de les activitats formatives impartides pel cos de Mossos d'Esquadra	160
7.5.1. Objectius i expectatives	160
7.5.2. Adaptabilitat de les xerrades	161
7.5.3. Avaluació de les activitats formatives del cos de Mossos d'Esquadra	163
7.5.4. L'ús de l'uniforme del cos de Mossos d'Esquadra i la dotació de les armes de foc	164
7.5.5. Impacte global de la pandèmia	165
7.6. Repercussió de l'impacte <i>societal</i> de les activitats en els centres educatius de secundària.....	167
7.6.1. Sugerències i mètodes d'avaluació.....	167
7.6.2. Comparació; delictes i xerrades	168
7.7. Implicació i opinió dels pares i de les mares	169
7.8. Utilitat de les xerrades i opinions de l'alumnat	171
7.8.1. Les opinions de l'alumnat a través de l'anàlisi factorial	172
7.8.2. Participació dels agents del cos de Mossos d'Esquadra i l'alumnat.....	181
7.8.3. Interès de l'alumnat	182
7.9. Clima a les aules	183
7.10. Relació entre policia i alumnat.....	184
7.11. Adaptabilitat de la policia al context.....	186
8. IMPACTE SOCIETAL DE LA RECERCA	189
8.1. Relació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible	189
8.2. Mesurament de l'impacte social "Ex-Ante"	193
8.2.1. Impacte a curt termini	194
8.2.2. Impacte a mig termini	196
8.2.3. Impacte a llarg termini	197
8.3. Resum de l'impacte social i indicadors	198
8.4. Cronograma de l'impacte social.....	200
9. VALORACIÓ DEL POSSIBLE IMPACTE SOCIETAL DE LES ACTIVITATS FORMATIVES DEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA ALS CENTRES EDUCATIUS 201	

10. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS	217
11. PLA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES	233
11.1. Propostes de millora per part dels diversos professionals (cos de Mossos d'Esquadra, professorat d'Educació Secundària, Associació de Famílies d'Alumnes, alumnat de secundària i Serveis Socials) en les xerrades i el seu impacte <i>societal</i>	233
BIBLIOGRAFIA	243
APÈNDIX	259
Apèndix 1. Descripció de les activitats tractades pel cos de Mossos d'Esquadra dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)"	259
Apèndix 2. Fitxes informatives i característiques socioeconòmiques dels centres educatius on s'han realitzat l'estudi.....	262
Apèndix 3. Qüestionari definitiu per a l'alumnat de secundària	269
Apèndix 4. Guió d'entrevista segons modalitat i característiques de l'informant	271
Apèndix 5. Llistat i característiques de les persones entrevistades	276
ANNEX	281
Annex 1. Requeriments i documents ètics del Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient	283
1.1. Acord aprovat pel Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient	283
1.2. Informe de valoració en matèria de privacitat de l'estudi	285
1.3. Full d'informació als participants.....	288
1.4. Consentiment informat.....	291
1.5. Carta de confidencialitat.....	293
1.6. Carta d'agraïment	294
Annex 2. Carta al cap de la Unitat Central de Proximitat i Atenció al Ciutadà	295
Annex 3. Transcripció de les entrevistes	297
Annex 4. Fitxa de les observacions participants a l'aula.....	356

ÍNDEX DE TAULES

Taula 1. Protocol i Circuit d'Atenció contra la Violència Masclista de Sant Vicenç dels Horts.....	67
Taula 2. Plans estratègics i activitats formatives impartides per l'Ertzaintza (2021-2022).....	99
Taula 3. Secció organitzativa de la UCPAC del cos de ME.	102
Taula 4. Nombre d'actuacions i percentatge dels àmbits que s'han tractat pel cos de ME entre els anys 2017 i 2021.....	105
Taula 5. Nombre i percentatge de les activitats que s'han tractat pel cos de ME dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)" entre els anys 2017 i 2021.	108
Taula 6. Comparació de les activitats formatives que imparteixen els cossos policials més destacats d'Europa, Espanya i Catalunya als centres educatius, i els seus serveis i programes socials.	111
Taula 7. Nombre de qüestionaris subministrats als centres educatius on s'ha realitzat l'estudi.....	127
Taula 8. Percentatge dels àmbits de les persones entrevistades.....	132
Taula 9. Total de qüestionaris, entrevistes i observacions participants a les aules realitzades.....	134
Taula 10. Resum dels casos i estadística de fiabilitat del qüestionari.....	135
Taula 11. Estadístiques de total d'ítems.....	136
Taula 12. Categories i codis que han donat lloc les entrevistes.	137
Taula 13. Apartats analitzats i definició dels mateixos extrets de les fitxes de les observacions participants a l'aula.....	139
Taula 14. Anàlisi factorial de la pregunta número 1 del qüestionari.	173
Taula 15. Anàlisi factorial de la pregunta número 2 del qüestionari.	173
Taula 17. Anàlisi factorial de la pregunta número 4 del qüestionari.	174
Taula 18. Anàlisi factorial de la pregunta número 5 del qüestionari.	175
Taula 19. Anàlisi factorial de la pregunta número 7 del qüestionari.	175
Taula 20. Anàlisi factorial de la pregunta número 8 del qüestionari.	176
Taula 21. Anàlisi factorial de la pregunta número 9 del qüestionari.	176
Taula 22. Anàlisi factorial de la pregunta número 10 del qüestionari.	177
Taula 23. Anàlisi factorial de la pregunta número 11 del qüestionari.	177
Taula 24. Anàlisi factorial de la pregunta número 12 del qüestionari.	178
Taula 25. Anàlisi factorial de la pregunta número 13 del qüestionari.	178
Taula 26. Anàlisi factorial de la pregunta número 14 del qüestionari.	179
Taula 27. Anàlisi factorial de la pregunta número 15 del qüestionari.	179
Taula 28. Anàlisi factorial de la pregunta número 16 del qüestionari.	180
Taula 29. Anàlisi factorial de la pregunta número 17 del qüestionari.	180
Taula 31. Proposta d'indicadors, impacte, mesures i tipologia d'impacte.....	198
Taula 32. Cronograma sobre la implementació de l'impacte social en el període 2022-2027.....	200

Taula 34. Criteris per determinar l'estabilitat de les activitats que s'han tractat pel cos de ME dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)" ...	204
Taula 35. Classificació de les activitats més destacades segons les dades extretes sobre la seva estabilitat, creixement i vegades impartides, entre els anys 2015-2019.....	206
Taula 36. Relació de les activitats formatives impartides pel cos de ME relacionades amb els fets penals coneguts per la Policia de Catalunya. Període 2017-2021.	208
Taula 37. Comparació entre la trajectòria de les activitats i els àmbits generals que s'han tractat pel cos de ME entre els anys 2015-2019 i la trajectòria dels fets penals entre els anys 2017-2021.	212

Resum (versió en català)

Aquesta investigació té per objectiu analitzar les activitats formatives per a l'alumnat d'Educació Secundària Obligatòria (ESO) impartides pel cos de Mossos d'Esquadra (ME) de Catalunya i proposar noves pautes que permetin augmentar-ne l'eficiència tenint en compte els interessos dels centres educatius, de l'alumnat i del professorat. Les activitats formatives per part de la policia als centres educatius és un tema que no ha estat ni estudiat ni tampoc analitzat amb la profunditat que requereix per poder conèixer i saber l'impacte social que aquestes activitats impartides per la policia autonòmica catalana tenen en la formació per a la ciutadania de l'alumnat català. A la vegada, aquestes activitats poden ajudar a reforçar el paper preventiu i educatiu dels cossos de policia democràtics, i contribuir a una acceptació més gran d'aquests cossos a partir dels valors cívics i democràtics que propaguen.

Es parteix de la hipòtesi que les activitats formatives que s'imparteixen no responen a les preferències dels centres ni a cap de les seves parts, sinó al disseny dels comandaments policials. I no tenen en compte l'adequació de les activitats a un context determinat per a la disminució de les problemàtiques socials de l'entorn i la coordinació amb els serveis socials de la zona per fer més efectives les intervencions. L'anàlisi de les activitats i la seva fonamentació ajuda a la legitimació d'un cos policial cívic i pròxim a la ciutadania, i consolida en el seu conjunt la policia democràtica del nostre país. Segons Weber (1922/1944), la legitimitat és el reconeixement i l'acceptació de la base del poder com a vàlida i raonable, i, per tant, necessària en un estat democràtic.

Per dur a terme aquesta investigació, s'ha utilitzat una metodologia mixta, tant quantitativa com qualitativa. La mostra ha constatat de set centres d'Educació Secundària situats en distintes zones del territori català: s'ha tingut en compte el volum de població i també la situació en el territori, l'àrea metropolitana i les zones rurals allunyades. En concret, s'han dut a terme 491 qüestionaris als estudiants, 60 entrevistes semiestructurades (professorat, Mossos d'Esquadra i equips directius) i 7 observacions participants a l'aula en cadascun dels centres analitzats durant les activitats de formació impartides pels Mossos d'Esquadra.

Els resultats de l'anàlisi mostren que l'esforç formatiu que realitza el cos de la Policia de la Generalitat no s'adequa prou als interessos formatius de l'educació per a la ciutadania dels centres i no hi ha una coordinació suficient amb els Serveis Socials, els Plans educatius d'entorn ni els Plans d'acció i intervenció comunitària concrets de cada context. Com a conseqüència d'això no es genera una actuació prou eficient ni amb prou impacte social per a la reducció de les problemàtiques tractades o existents. Finalment, la tesi presenta un pla

de millores que conclou amb la necessitat d'implantar un nou mètode d'avaluació i una nova reestructuració, metodologia i coordinació entre els diferents professionals implicats en la prevenció i l'educació cívica dels joves (policies, docents i tècnics dels Serveis Socials) i el mateix alumnat, per prevenir i optimitzar l'impacte de les intervencions socioeducatives realitzades pel cos de Mossos d'Esquadra.

Paraules clau: Educació per a la ciutadania, Educació Secundària, Mossos d'Esquadra, prevenció en educació, activitats policials

Abstract (English version)

This research aims to analyze the training activities for students provided by the Catalan Regional Police and propose new guidelines to increase their efficiency, taking into account the interests of educational centers, students, and teachers. The training activities provided by the police in educational centers is a topic that has neither been studied nor analyzed in depth, in order to understand the *societal* impact that these activities, imparted by the Catalan regional police, have on the citizenship education of Catalan students. At the same time, these activities can help reinforce the preventive and educational role of democratic police forces, contributing to greater acceptance based on the civic and democratic values they promote.

The hypothesis is that the training activities provided do not respond to the preferences of the centers or any of their parts, but rather to the design of police commands. They also do not take into account the adequacy of the activities to a specific context for the reduction of social issues in the environment and coordination with social services in the area to make interventions more effective. The analysis of the activities and their foundation helps legitimize a civic and community-oriented police force, consolidating, as a whole, the democratic police force of our country. According to Weber (1922/1944), legitimacy is the recognition and acceptance of the basis of power as valid and reasonable, and therefore necessary in a democratic state.

To carry out this research, a mixed methodology, both quantitative and qualitative, has been used. The sample consisted of 7 Secondary Education centers located in different areas of Catalonia: population size and their situation in the territory were taken into account, including the metropolitan area and remote rural areas. Specifically, 491 questionnaires were carried out with students, 60 semi-structured interviews (teachers, Catalan Regional Police, and management teams), and 7 participant observations in the classroom, in each of the centers analyzed during the training activities provided by the Catalan Regional Police.

The results of the analysis show that the training effort carried out by the Catalan Regional Police does not sufficiently adapt to the educational interests in citizenship education of the centers, and there is not enough coordination with social services, with the Environmental Educational Plans, action plans, and specific community interventions in each context. Consequently, there is not an efficient enough action, with enough *societal* impact, for the reduction of the addressed or existing issues. Finally, the thesis presents an improvement plan that concludes with the need to implement a new evaluation method and a new

restructuring, methodology, and coordination among the different professionals involved in the prevention and civic education of young people (police officers, teachers, and social services technicians) and the students themselves, to prevent and optimize the impact of socio-educational interventions carried out by the Catalan Regional Police.

Key words: Citizenship education, High school's education, Catalan Regional Police, Preventive education, Police activities

1. INTRODUCCIÓ

Amb la realització d'aquesta tesi doctoral emmarcada dins dels corrents teòrics de l'educació per a la ciutadania i de la disciplina del treball social, em proposo analitzar les activitats formatives per a l'alumnat d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra amb l'objectiu de detectar-ne les necessitats i proposar noves pautes que permetin millorar-ne l'impacte i l'eficiència tenint en compte els interessos dels centres educatius, de l'alumnat i del professorat. Per aconseguir-ho, s'han dut a terme un total de 60 entrevistes a comandaments, agents i sindicalistes del cos de Mossos d'Esquadra, polítics, equips directius i professorat dels centres educatius de Secundària, professionals del sector social, pares i mares de l'alumnat i el mateix alumnat. A més a més, s'han dut a terme 7 observacions participants a l'aula en diferents centres educatius de Secundària de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, tots amb característiques diferents, i 491 qüestionaris a l'alumnat d'ESO. Els objectius específics pretenen conèixer i descriure les activitats formatives que imparteix el cos de Mossos d'Esquadra, analitzar-les amb una metodologia mixta, saber l'estat del treball multidisciplinari i de coordinació amb els serveis socials, i avaluar l'impacte social que aquestes activitats provoquen al territori.

Però aquest treball no és només el resultat d'una tasca acadèmica, sinó que al llarg de la seva realització ha estat també l'emmirallament de les meves experiències com a mossos d'esquadra i educador social. Aquesta experiència ha determinat en gran part l'elecció del tema d'estudi, així com els enfocaments teòrics i metodològics que he utilitzat per a la fonamentació de l'avaluació i la comprensió de les activitats formatives impartides pels diferents cossos policials. La meua activitat professional s'ha desenvolupat majoritàriament al voltant de la Policia, des d'un treball purament administratiu fins a la part més reactiva en la resolució dels conflictes a peu de carrer. En canvi, la meua formació acadèmica es troba en l'àmbit de l'educació social, un camp d'estudi que aparentment no té res a veure amb la seguretat pública, però sí que hi comparteix visions complementàries, com ara la pacífica convivència de la societat a través de la pau social i dins d'un àmbit comunitari i d'integració: "Tanto la Policía como el ámbito socioeducativo proponen la convivencia como un fin. Su función es llevarla a cabo con la mayor justicia social posible y dentro de un marco inclusivo de socialización" (Martínez, 2021, p. 64). Aquesta experiència ha fet que, després de gairebé vint anys de treball policial, em planteji diverses qüestions sobre com hauríem d'enfocar les nostres actuacions per contribuir a la prevenció dels conflictes i a la millora de les resolucions que els agents i les agents de policia es troben en les seves intervencions.

També, resulta important dir que, avui dia, un dels reptes més importants de les societats democràtiques és trobar respostes més eficients als problemes històrics, com ara la inclusió dels grups de risc, la discriminació social, la pobresa o el desenvolupament comunitari basat en valors i igualtat. Per això necessitem repensar una altra manera d'actuar per poder fer compatible la democràcia amb la complexitat i els desafiaments que se'ns presenten. Oferir oportunitats a les persones vulnerables, però sobretot adoptar una adequada comprensió de la situació de les institucions democràtiques, és fonamental per constituir nous escenaris per al desenvolupament de les societats (Banks, 2011). Com bé indica la següent cita:

“One of the challenges to diverse democratic nation-states is to provide opportunities for different groups to maintain aspects of their community cultures while constructing a nation in which these groups are structurally included and to which they feel allegiance. A delicate balance of diversity and unity should be an essential goal of democratic nations and of teaching and learning in democratic societies.” [Un dels reptes dels diversos estats nació democràtics és oferir oportunitats als diferents grups per mantenir aspectes de les seves cultures comunitàries alhora que es construeix una nació en la qual aquests grups s'incloguin estructuralment i a la qual se sentin fidels. Un delicat equilibri de diversitat i unitat hauria de ser un objectiu essencial de les nacions democràtiques i de l'ensenyament i l'aprenentatge a les societats democràtiques.] (Banks *et al.*, 2005, com se cita a Banks, 2011, p. 245).

Una d'aquestes institucions és la de les Forces i Cossos de Seguretat. A Espanya, a conseqüència de l'existència de diferents col·lectius policials que actuen en el mateix territori amb funcions similars, es va obligar a dotar-los dels mateixos principis bàsics d'actuació, i és la Llei Orgànica 2/86 la que determina, entre altres, aquests principis democràtics i de proximitat de totes les policies.

D'aquesta manera, l'adaptació de la funció policial no només s'ha d'ajustar únicament al compliment legal i reactiu, sinó també al seu paper social i preventiu. Això significa no actuar només des d'una perspectiva repressora i sancionadora, sinó que aquesta sigui preventiva i que s'adapti a les contínues demandes dels ciutadans i de les entitats socials, que van des de la simple atenció o escolta d'un problema fins a la col·laboració multidisciplinària per evitar la marginació ciutadana i protegir les persones de les vulnerabilitats que puguin patir. Així que una de les principals funcions socials de la policia és la prevenció de conductes violentes que posin en risc la convivència ciutadana i el tracte discriminatori, i l'adquisició de valors i actituds que afavoreixin la igualtat d'oportunitats i el respecte mutu. Tanmateix, la funció de la policia com a cos educatiu per a la ciutadania, entesa com a formadora de bons ciutadans i ciutadanes, és quelcom poc

estudiat. En la percepció de l'alumnat dels centres educatius predomina el paper de cos repressor i de vigilància de la policia democràtica, més que el paper de prevenció i educació.

El nostre interès és, per tant, analitzar la manera de fomentar la prevenció de les desigualtats a través de la formació, d'una formació basada en valors impartida per policies al costat d'altres professionals de l'àmbit social com ara educadors i treballadors socials, i orientada a reduir les necessitats de les nostres societats. De manera general, la formació ens ajuda a madurar intel·lectualment i humanament, ja que incrementa considerablement les nostres habilitats socials, per exemple l'empatia, el respecte o la tolerància envers els altres. Així mateix ens capacita per interactuar amb l'entorn d'una manera positiva, amb més autoestima i confiança en nosaltres mateixos, i per desenvolupar les actituds necessàries per dur a terme accions de mediació.

Aquesta formació es posa en pràctica mitjançant xerrades, tallers o cursos destinats a tot el públic, i s'imparteixen allà on es requereixi per pal·liar situacions de vulnerabilitat, majoritàriament a les entitats veïnals, culturals i socials i especialment als centres educatius. En aquest sentit, les escoles i els instituts ajuden els estudiants a adquirir actituds democràtiques, a aprendre a practicar la democràcia i a participar en la deliberació amb altres estudiants de grups ètnics, culturals, lingüístics i religiosos diferents als seus. Així que la formació es converteix en un dels mitjans més eficients per enfrontar-se a les problemàtiques més específiques de l'àmbit comunitari, on la Policia més incidència manté, per exemple els conflictes veïnals, la discriminació entre grups i persones, la violència domèstica, les estafes, l'absentisme escolar, el consum d'alcohol o de substàncies tòxiques, o les agressions entre els joves.

Per tot això, s'observa que la formació a la ciutadania manté un paper clau en la bona socialització de tots els ciutadans, però resulta imprescindible si centrem aquesta formació en els adolescents, és a dir, en l'etapa vital de més desenvolupament físic i emocional de les persones. L'adolescència és un període de desconexió en què cadascú de nosaltres ha de viure i construir-se a partir dels valors que ens ensenyen la família i l'escola. Ens cal donar i reconèixer el rol d'autoritat a aquell de qui volem aprendre, com ara els pares, el professorat o altres professionals. Per aquesta raó, amb el fet que siguin els mateixos policies els responsables d'impartir o intervenir en aquestes activitats, s'aconsegueix l'autoritat necessària —per la seva condició d'agents i d'exemplaritat ciutadana— per transmetre els valors de convivència i seguretat que volem. A més, s'aporta un valor afegit, ja que la policia és una gran professional en el coneixement preventiu i reactiu de les problemàtiques, sobretot pel que fa a les relacionades amb l'àmbit moral i el

civisme, com ara la prevenció de la violència masclista entre els més joves. En aquests casos, sovint la policia no només explica casos reals, sinó que els mateixos agents posen com a exemple situacions personals viscudes per tal que el missatge de la no-violència els arribi de la manera més directa i sincera possible.

Així mateix, és important conèixer i avaluar la tasca i el possible impacte social de les activitats formatives que es realitzen als centres educatius per part de la Policia, amb o sense la col·laboració d'altres agents socials per potenciar la seva acció integradora des de l'inici de les primeres socialitzacions i formacions de grups adolescents, la col·laboració multidisciplinària, la relació amb la societat i, finalment i no menys exloent, l'optimització dels recursos socials i policials per al sosteniment del sistema social. Conèixer les activitats formatives dels centres educatius vol dir conèixer les accions que es realitzen per aconseguir en un futur una societat més cohesionada i millorar d'aquesta manera el desenvolupament social.

La principal pregunta d'investigació que s'espera resoldre amb aquest treball és saber si les activitats formatives impartides per la policia als centres educatius responen a les necessitats d'aquests, així com també a les necessitats de l'alumnat i del professorat. I, alhora, conèixer quins són els criteris que se segueixen per decidir el disseny d'unes o altres activitats. A més a més es vol donar resposta a si el nombre de les activitats destinades a l'alumnat d'ESO tenen un impacte *societal* o si les activitats són eficients per prevenir les conductes incíviques i els actes delictius, també es vol conèixer quins són els professionals que intervenen en les activitats, de quina manera les activitats s'insereixen a les escoles i la comunitat, quina avaluació es fa de les activitats dutes a terme i si els seus resultats obtinguts en aquesta avaluació s'apliquen per millorar-les i, per tant, en quins aspectes cal incidir per aconseguir aquesta millora. En definitiva, es pregunta fins a quin punt les activitats formatives s'adeqüen a les necessitats socials de l'alumnat i del professorat, si es té en compte el mapa delinqüencial del territori, amb la finalitat que s'aprecii una reducció de les problemàtiques socials i la delinqüència, i que es percebi una convivència més pacífica i una societat més integrada.

Per dur a terme la investigació s'ha emprat una metodologia mixta amb mètodes tant quantitatius com qualitius, com ara qüestionaris, entrevistes i observacions participants a les aules. Es tracta d'una investigació avaluativa amb una metodologia complementària per analitzar els resultats amb la finalitat de millorar-los. Posteriorment, aquestes dades s'han analitzat fent servir el programa estadístic PSPP amb la finalitat de comprovar més fàcilment la coherència i la claredat de les dades obtingudes.

Les principals conclusions de la investigació mostren que no només es desconeix la manera de mesurar l'impacte social de les activitats formatives, és a dir, aquella que relaciona les activitats i els fets delictius amb la disminució de la delinqüència, sinó que les activitats tampoc no es relacionen amb la demanda de l'alumnat ni del professorat. També existeix una manca de participació de l'alumnat i del professorat en el disseny d'aquestes activitats i de coordinació amb altres professionals i els Serveis Socials per enriquir-les.

L'estructura d'aquesta investigació es divideix en onze blocs; introducció, marc teòric i estat de la qüestió, objectius, contextualització, comparació del cos de Mossos d'Esquadra amb altres policies autonòmiques i europees, metodologia mixta, resultats de la investigació, impacte *societal* de la recerca, valoració del possible impacte *societal* de les activitats formatives del cos de Mossos d'Esquadra als centres educatius, discussió i conclusions, i pla de millora de les activitats formatives.

Després d'aquesta introducció, és en el capítol del marc teòric on hi ha principalment el debat científic sobre la funció històrica de les forces i cossos de seguretat i les diferents teories clàssiques de l'ordre social. També cal dir que, actualment, existeix poca bibliografia tan nacional com internacional relacionada amb les activitats formatives que els cossos de policia realitzen als centres educatius, ja que és una activitat relativament nova, implantada des de les democràcies governatives. Totes les fonts, però, destaquen la importància d'implantar el model de proximitat policial i el seu apropament a la ciutadania, però també les dificultats que es troben a l'hora de fer-ho i es pregunten de quina manera es podria implementar per ser més efectiva i eficaç. A més a més, la bibliografia que s'ha trobat sobre aquestes activitats s'emmarcaria dins de l'àmbit d'educació per a la ciutadania, però impartida per docents més que per policies. En el capítol dedicat als objectius, s'assenyala la finalitat principal que persegueix aquesta investigació i s'inclou un desglossament dels diversos apartats específics per dur a terme l'objectiu principal. En el capítol sobre la contextualització, se situa la transició de la policia autoritària a la democràtica, els seus orígens, els models de proximitat a Europa, Espanya, Catalunya i altres comunitats autònomes, i les activitats formatives dels cossos policials als centres educatius de Secundària. En el bloc dedicat a la comparació amb altres policies autonòmiques i europees hi trobarem les semblances i les diferències de les activitats formatives que imparteixen els cossos policials de dins i de fora de l'Estat als centres educatius, així com també els seus serveis i programes socials.

L'apartat dedicat a la metodologia se centra en les activitats formatives del cos de Mossos d'Esquadra als centres educatius. Presenta el mètode i la formulació de la hipòtesi,

els participants sotmesos als diferents qüestionaris i entrevistes i observacions participants a l'aula, el tipus de recerca, els instruments que ha calgut utilitzar i els requeriments ètics. Pel que fa a les entrevistes, se'n mostren un total de 60, realitzades a comandaments, agents i sindicalistes del cos de Mossos d'Esquadra, polítics, equips directius i professorat dels centres educatius de secundària, professionals del sector social, pares i mares de l'alumnat i el mateix alumnat. Entre les observacions participants a l'aula, es mostren 7 centres educatius de Secundària de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona. I, pel que fa als qüestionaris, n'hi ha 491 de realitzats a l'alumnat d'ESO. També es tracta la manera com s'implementa el qüestionari pilot abans d'administrar el definitiu.

En el capítol sobre els resultats de la investigació s'analitzen les diverses categories dels temes més comuns i rellevants extrets de les entrevistes, de les observacions participants a l'aula i dels qüestionaris, com ara els recursos humans i materials, l'impacte social, la planificació de les activitats, la relació de l'agent que imparteix la xerrada i l'alumnat o l'avaluació de les mateixes xerrades. Es posa en evidència la manca d'efectius policials encarregats de dur a terme les activitats als centres educatius, l'alta demanda de les activitats per part d'aquests, la millorable coordinació entre els cossos policials i els serveis socials i altres professionals, la manca de contextualització de la planificació anual de les activitats que no tenen en compte les problemàtiques de cada territori, la metodologia innovadora i l'avaluació de les activitats, la desconexió real del seu impacte i la poca col·laboració dels pares i mares.

En el bloc sobre l'impacte *societal* de la recerca, s'observa la relació d'aquest impacte amb els objectius de desenvolupament sostenible i el seu mesurament *ex ante* i a curt, mitjà i llarg termini, així com també el cronograma de l'impacte. En ell es veu que aquesta investigació es vincula amb sis objectius de desenvolupament: educació de qualitat, igualtat de gènere, reducció de les desigualtats, pau i justícia, institucions sòlides i aliances per aconseguir objectius. Sobre el cronograma, indiquem que comença l'any 2022 amb aquest treball d'investigació que presentem i finalitza l'any 2027 amb la contribució de la millora de les activitats formatives. En el capítol dedicat a la valoració del possible impacte societat de les activitats formatives del cos de Mossos d'Esquadra als centres educatius es planteja cap on es dirigeixen els nostres resultats, és a dir, la previsió dels índex de criminalitat tenint en compte la prevenció realitzada a través de les xerrades i analitzades comparativament en dades i taules.

El capítol destinat a la discussió i les conclusions, s'assenyala que, tot i que les activitats formatives tenen un impacte positiu en els centres educatius, la hipòtesi que es

planteja queda corroborada perquè no es pot demostrar que aquestes activitats impartides pel cos de Mossos d'Esquadra tinguin una relació directa amb la demanda de l'alumnat i del professorat ni que generin, al mateix temps, el corresponent impacte en les desigualtats socials. Es destaca la desconeixença a l'hora de mesurar l'impacte social d'aquestes xerrades, la manca d'innovació i d'avaluació de les xerrades per poder aplicar els resultats obtinguts per millorar-les, i també la manca d'un treball o una exposició conjunta amb altres professionals que les pogués enriquir. A més a més hi apareixen les dificultats i les limitacions de la recerca.

Finalment, el capítol sobre el pla de millora de les activitats formatives determina dotze propostes, algunes de les quals recauen en la necessitat d'implantar un mètode qualitatiu d'avaluació de les xerrades per debatre, en un espai de reflexió, els diferents punts de vista, l'especialització de les unitats de les Oficines de Relacions amb la Comunitat (ORC) del cos de Mossos d'Esquadra per dotar-les d'identitat i, per tant, de coneixement i professionalitat, una metodologia més innovadora i pràctica que reclami l'atenció de l'alumnat, la utilitat i l'aprenentatge de les xerrades i, finalment, una millor coordinació entre professionals i els membres dels diferents cossos policials per optimitzar i enriquir els recursos que es disposen.

Per acabar, i a banda dels onze apartats descrits anteriorment, s'observa la bibliografia, els apèndixs on hi consten aquelles taules que per la seva extensió no permeten una lectura fluida del redactat, com ara el llistat de les activitats que el cos de ME realitza als centres educatius, els guions de les diferents preguntes depenent del/la professional a tractar o les característiques dels diversos centres on s'ha realitzat la observació participant, entre altres. I, finalment, els annexos, on s'observen els documents per dur a terme la investigació, com ara els requeriments i documents ètics, la carta al cap de la Unitat Central de Proximitat i Atenció al Ciutadà, la transcripció de les entrevistes o les fitxes de les observacions participants a l'aula, entre altres.

2. MARC TEÒRIC I ESTAT DE LA QÜESTIÓ

2.1. Plantejament del problema, definicions i tensions

Un dels principals problemes des dels inicis de les nostres societats ha estat l'assoliment de la convivència social. Problemàtiques com ara la discriminació, la intolerància, la desigualtat social, la falta de comunicació i la violència poden dificultar el respecte entre les persones. Per promoure la convivència és important fomentar l'educació i la sensibilització sobre la importància de la diversitat i el respecte, fomentar la participació ciutadana i reforçar les institucions en la garantia de la seguretat i el compliment de la llei. Plató, ens diu que perquè els humans visquin plegats, cal trobar un ordre que garanteixi la pervivència de la comunitat (Plató, 370 aC.). Aquest ordre és divers i el trobem plasmat en diferents cossos de seguretat conformats de diversa manera amb el temps i en totes les societats, des d'antigament en petits grups de ramaders i pagesos encarregats de vigilar els seus terrenys, fins a qualsevol cos de policia d'avui dia.

D'aquesta manera, la policia juga un paper cabdal en la promoció i el manteniment d'aquesta convivència contribuint en el manteniment de la seguretat pública. La seva principal funció és garantir la seguretat ciutadana i protegir l'ordre públic. La seva presència dissuasiva i capacitat per respondre ràpidament a les situacions d'emergència ajuda a prevenir i controlar el delictes, la qual cosa contribueix a la creació d'un entorn segur perquè les persones puguin conviure pacíficament.

Per definir la "funció" dels cossos policials ens basarem en les aportacions de Bobbio, Matteucci i Pasquino (1985) en els que ens diuen, que:

"Es una función del estado que se concretiza en un instituto de administración positiva orientado a realizar las limitaciones que la ley impone a las libertades de los individuos y de los grupos para la salvaguarda y la conservación del orden público, en sus varias manifestaciones: de la seguridad de las personas a la propiedad, de la tranquilidad de los conglomerados humanos a la protección de cualquier otro bien tutelado con disposiciones penales" (p. 1228).

Més enllà d'aquesta definició, la policia també col·labora estretament amb la comunitat a través de programes de prevenció del delictes, iniciatives de proximitat i educació en matèria de seguretat. Això significa que la policia no només es dedica a mantenir l'ordre i fer complir la llei, sinó que també treballa activament amb la ciutadania per reduir la delinqüència i promoure un entorn segur a través de xerrades educatives, tallers i altres activitats. L'educació en matèria de seguretat implica proporcionar informació i habilitats a la comunitat per protegir-se a ells mateixos i les seves propietats, promovent així una major consciència i responsabilitat individual en matèria de seguretat. Aquestes

accions fomenten la confiança i la col·laboració entre la policia i la ciutadania, cosa que enforteix la convivència social i facilita la comunicació. A més a més, la policia té la responsabilitat de protegir els drets humans i garantir un tracte just i equitatiu. La seva actuació ètica i professional contribueix a crear un clima de confiança i respecte mutu en la societat, facilitant la convivència pacífica i justa (Llei Orgànica 2/1986).

Tot i així, la funció de la policia sempre ha estat objecte del debat sobre quin ha de ser el rol de les forces de seguretat en una societat, quines son les seves funcions i responsabilitats, i com han d'exercir el seu poder i autoritat. Això es deu al fet que la policia és vista com una de les institucions més importants per a la garantia de l'estat de dret, però com dèiem, la seva presència planteja preguntes sobre la llibertat i els drets individuals. La policia s'ha transformat en el mitjà que disposen els Estats per aplicar la llei per al bé comú en detriment de les llibertats dels ciutadans i de les ciutadanes que viuen en un determinat indret.

A continuació, s'analitza des de la perspectiva filosòfica diverses qüestions sobre l'equilibri entre la seguretat i els drets individuals, els límits de l'autoritat policial i l'ètica en la seva actuació. També, es parla sobre com les forces de seguretat han d'exercir el seu poder; si han de ser més orientades cap a la prevenció o la repressió del delictes, si han de tenir un paper més actiu o més passiu en la promoció de la convivència i de quina manera han de relacionar-se amb la comunitat en la qual operen.

2.2. El paper dels cossos policials en el debat filosòfic

Existeixen diferents posicionaments sobre aquest debat. Alguns argumenten que el paper principal dels cossos policials és garantir la seguretat i l'ordre públic, mantenir la pau i prevenir i reprimir el delictes. D'altres, destaquen la importància de protegir els drets individuals i limitar el poder dels cossos policials per evitar abusos o violacions de drets humans. El paper dels cossos policials ha de ser el de servir a la ciutadania, respectar els seus drets, fomentar les seves obligacions, crear mètodes per prevenir el delictes i crear una col·laboració amb altres organismes i entitats per aconseguir aquest fi. A més a més, el debat també aborda la importància de tenir cossos policials professionals, ètics i responsables, que actuïn dins del marc legal i respectant els drets fonamentals de les persones.

Dins de la perspectiva dels règims absolutistes trobem a Hobbes, on diu que la policia té un paper essencial en el manteniment de la seguretat i l'ordre públic perquè es troba subordinada a l'autoritat i actua com una extensió del poder per prevenir el delictes i protegir els ciutadans (1651/1994). Altres exemples sobre la funció dels cossos policials a

les societats és el liberalisme clàssic, on la policia s'entén com una institució que ha de garantir la seguretat dels ciutadans i, al mateix temps, protegir la llibertat individual contra la intromissió de l'Estat. En el marc del liberalisme, la policia ha de ser sotmesa a estrictes limitacions legals per evitar abusos i assegurar el respecte als drets individuals. Com diu Rawls (2001):

“La policia és necessària per mantenir l'ordre i prevenir els delictes, però la seva activitat ha de ser limitada a l'àmbit de la protecció dels drets dels ciutadans, i ha d'estar sotmesa a l'autoritat de la llei. La policia no pot actuar sense control, sinó que la seva actuació ha de ser vigilada per evitar abusos” (p. 303).

Finalment, altres posicionaments que es creuen pertinents destacar són la dels filòsofs: Hegel (1817/2005) i Fichte (1794/2005) on aborden la lluita/contradicció i tensió entre la “llibertat” i la “repressió” i l'anàlisi dels tres tipus d'autoritat de Weber; racional, tradicional i carismàtica (1922/1944), on posteriorment els analitzarem a l'apartat 2.7 “El concepte d'autoritat en Weber”.

Es destaca, doncs, el caràcter instrumental de la funció dels cossos policials on es contraposa el benestar social i la conservació de l'ordre públic a través de la limitació de les llibertats, ambdós estretament vinculats entre si, ja que per aconseguir el benestar serà necessari, en primer lloc, garantir l'ordre social.

En definitiva, el paper dels cossos policials és un tema de gran debat filosòfic que ha estat abordat des de diferents perspectives. Si bé la majoria de teories coincideixen en la necessitat d'una policia per mantenir l'ordre públic i garantir la seguretat ciutadana, hi ha grans diferències en la manera de concebre la seva naturalesa i el seu paper en una societat democràtica.

2.3. La teoria absolutista de Hobbes

La teoria absolutista de Hobbes (1651/1994), en la seva obra “Leviatan” sosté que el poder absolut i el govern d'un sol individu, conegut com “el sobirà”, és necessari per mantenir la pau i l'estabilitat d'una societat. Hobbes (1651/1994) argumenta que els éssers humans són per naturalesa egocèntrics i violents, i que sense una autoritat central que imposi l'ordre, prevaldria una condició de guerra contínua, coneguda com a “estat de naturalesa”.

Segons Hobbes (1651/1994), els individus renuncien part de la seva llibertat i es sotmeten al sobirà a canvi de protecció i seguretat. El sobirà té el dret i el poder d'establir i fer complir les lleis, imposar càstigs i controlar tots els aspectes de la vida política i social. Hobbes (1651/1994), considerava que això era necessari per evitar el caos i assegurar la supervivència de la societat. A més a més, diu que el sobirà no pot ser desafiat i la seva

voluntat és indiscutible, ja que la seva autoritat és absoluta i no està subjecta a cap límit o control extern. Aquesta visió del poder sobirà com a absolut i omnipotent contrasta amb altres teories polítiques que promouen la limitació del poder i la participació ciutadana en la presa de decisions.

Hobbes (1651/1994), defensa que un govern fort i un poder sobirà absolut son necessaris per mantenir la pau i evitar un estat de guerra constant. El mateix autor parla d'un autoritarisme i de la imposició de l'ordre social a través de la concentració dels poders sense tenir en compte els individus. Hobbes (1651/1994), també explica una idea de "contracte" diferent a la que desenvoluparà Rousseau, que al seu entendre és "la transferència mútua de drets" (p. 80) i un "dret" és la "llibertat de fer o d'ometre" (p. 78), és a dir, la transformació de l'actitud del poble que ha cedit el poder a un sobirà per garantir l'ordre social. La llibertat, per la seva banda, és definida com "l'absència d'impediments externs, impediments que de vegades li treuen a un home el poder per fer el que faria, però que no li impedeixen fer ús del poder que li resta, d'acord amb el seu judici i segons li dicti la raó" (p. 78). És a dir, Hobbes (1651/1994), defineix la llibertat com aquella decisió natural de l'home a actuar d'acord amb la seva pròpia discreció i judici sense que res extern a ell li ho impedeixi.

En definitiva, Hobbes (1651/1994), diu que per establir la República hi ha tan consentiment com consens, és a dir, totes les persones renunciïn als seus drets d'autogestió per donar-los a una altra persona, a la persona que ha nascut per ser sobirà. Hobbes (1651/1994) diu que la comunitat política es constitueix:

"por pacto de cada persona con cada persona, de modo tal como si toda persona fuera a decir al resto: autorizo y renuncio a mi derecho de gobernarme a favor de esta persona o de esta asamblea bajo la condición de que tú renuncies tu derecho a su favor y autorices todas sus acciones de manera similar" (p. 109).

2.4. La teoria contractualista de Rousseau

La teoria contractualista de Rousseau (1762/2023) planteja un posicionament més d'igualtat, fet que considera que, en estat de naturalesa, els éssers humans son lliures i igualitaris, però també estan subjectes als seus instints i passions, cosa que pot portar a conflictes. Per evitar aquests conflictes i garantir la convivència pacífica, Rousseau (1762/2023) proposa la idea d'un contracte social. Aquest "contracte" implica que els individus renunciïn a la seva llibertat natural en favor d'una sobirania col·lectiva, mitjançant la qual s'estableixen les normes i lleis que regulen la convivència en la societat.

"Este paso del estado de naturaleza al estado civil produce un cambio muy importante en la conducta del hombre, (...) que hasta entonces solo se había

ocupado de sí mismo, se ve obligado a actuar según otros principios y a consultar a su razón en lugar de seguir sus inclinaciones.” (p. 25).

Aquesta teoria transita de l'estat natural a l'estat social. Rousseau (1762/2023) remarca que l'ordre social és un dret però que aquest no és natural; és una convenció¹. L'única societat natural és la família, que resulta ser la més antiga. La família és un model de la societat política. La natura obliga a vetllar per la seva pròpia conservació; cadascú és l'únic jutge de la seva pròpia existència, però el més fort no ho és mai prou per ser sempre l'amo o senyor, si no transforma la seva força en dret i l'obediència en deure. En aquest sentit, Rousseau (1762/2023) assenyala el “contracte social” com la única manera de superar els obstacles que la ciutadania es troba en conservar l'estat natural.

Segons Rousseau (1762/2023), el “contracte social” ha de ser voluntari i basar-se en el consentiment de tots els individus involucrats. Així mateix, sosté que la sobirania és indivisible i resideix al poble, és a dir, en la voluntat general. A més a més, es crea una comunitat política en la qual els ciutadans participen activament en la presa de decisions i en la definició de les lleis. I també, busca establir un equilibri entre la llibertat individual i el benestar col·lectiu.

En tot això, existeix una connexió interessant entre el “contracte social” de Rousseau (1762/2023) i les funcions de la policia moderna. En el “contracte social”, Rousseau (1762/2023) descriu com es forma una societat justa i governada per la voluntat general. Segons aquest autor, els individus renuncien a part de la seva llibertat en favor de la comunitat per garantir el benestar i la seguretat de tots. Aquest acord social crea una obligació per als individus de complir amb les lleis establertes i respectar els drets dels altres.

En aquest sentit, la funció de la policia moderna és garantir el compliment d'aquest acord social. La policia és l'encarregada de fer complir les lleis i mantenir l'ordre públic, protegint els ciutadans i assegurant que els seus drets siguin respectats.

Així, la policia es converteix en una institució clau per a la preservació de la societat i el manteniment de la seguretat i l'ordre públic. La seva tasca és aplicar la llei de manera justa i imparcial, actuant com a intermediari entre la comunitat i els individus.

Cal destacar que, segons Rousseau (1762/2023), els individus només cedeixen part de la seva llibertat a favor de la comunitat per assegurar el bé comú. Per tant, la policia ha de funcionar en benefici de la comunitat i de la voluntat general, protegint els drets i les llibertats fonamentals dels ciutadans.

¹ Entesa com un conjunt d'estàndards, normes socials o altres criteris acordats, estipulats o comunament acceptats, que prenen la forma d'un costum.

En definitiva, cada individu neix lliure i igual, però no pot exercir la seva llibertat sense cedir la seva moralitat “de este acto de asociación surge en lugar de la persona particular de cada contratante, un cuerpo moral y colectivo compuesto de tantos miembros como votos tiene la asamblea” (Rousseau, 1762/2023, p. 21). D’aquesta manera, la única manera de seguir sent lliure es trobar una manera d’associació que defensi i protegeixi amb la força comuna la persona i els bens de cada associat, unint-se a tots, ja que tots ells persegueixen la mateixa finalitat (protegir les seves vides i els seus bens). És a dir, el “contracte social” no fa perdre les seves llibertats, sinó que les asseguren “El hombre pierde la libertad natural y la posesión que consiguió por la fuerza para pasar a una libertad civil y a la propiedad que garantiza un título” (Suárez, 1993, p. 53). Finalment, la vinculació entre el “contracte social” de Rousseau i les funcions de la policia moderna resideix en la seva responsabilitat compartida de garantir l’ordre, la seguretat i el respecte als drets individuals, en benefici de la comunitat en general.

Recordem que una democràcia, les obligacions polítiques de la ciutadania inclouen el respecte i l’obediència a les lleis establertes pel sistema polític. Això significa que tots els ciutadans tenen la responsabilitat de complir amb les normes i les lleis de la comunitat en la qual resideixen, ja que aquestes reflecteixen els acords i valors compartits de la societat.

La funció de la policia en una democràcia és garantir l’aplicació de les lleis i mantenir l’ordre públic. La policia democràtica té com a objectiu principal protegir els drets i les llibertats dels ciutadans i assegurar-se que les persones puguin viure en un entorn segur i pacífic. Això implica l’aplicació imparcial de les lleis i la protecció de la integritat física i els drets civils de tots els ciutadans.

La relació entre les obligacions polítiques, l’obediència a la llei i les funcions de la policia democràtica és estreta. Les obligacions polítiques requereixen que els ciutadans respectin i compleixin amb les lleis, i això proporciona un marc de cohesió social i legal en el qual es pot exercir la democràcia. La policia, com a institució encarregada de fer complir les lleis, té el deure de garantir que tothom compleixi amb aquestes normes de manera imparcial i justa.

2.5. La “llibertat” de Hegel vs. la “repressió” de Fichte

Hegel i Fichte van tenir posicions divergents en relació a la llibertat i la repressió social, però també compartien punts de vista similars. Hegel (1830/2005) entén les funcions de la policia a tot el que avui anomenem administració pública, incloent la seguretat pública i la prevenció del delicte, però també la prestació dels serveis socials com

ara l'enllumenament públic i la beneficència. Aquesta concepció, entesa com administració pública, obra un fort debat a Alemanya sobre el concepte de llibertat² i l'Estat policial³ exposat pel mateix Fichte (1794/2005).

Hegel (1830/2005) concreta la crítica en el caràcter limitat de la llibertat, quan aquesta només es pot desenvolupar de manera individual en cada "ser racional", trobant-se, per aquest mateix fet, limitada a aquesta qualitat, que és tan sols una part d'ell, quedant, d'altra banda, presa d'aquella altra part, que també n'és part. Però el problema sorgeix quan aquesta llibertat pretén fer-se comunitat, sortir de si mateixa per realitzar-se representativament al món sense perdre's a si mateixa; en aquest moment Hegel nua les insuficiències del plantejament crític, en sostenir que per a aquest la llibertat ha de ser abandonada, doncs per entrar en comunitat amb els altres éssers lliures cadascun s'ha de limitar a si mateix, per establir una relació entre ells. Respecte a aquest tipus de llibertat, Hegel (1801/1990) diu "Si la comunitat dels éssers racionals fos essencialment una limitació de la veritable llibertat, aleshores aquella seria, en si i per a si, la suprema tirania" (p. 96). En aquest punt Hegel (1801/1990) fa una crítica radical a Fichte en sostenir que aquest tipus de llibertat s'ha convertit en "lleï per la voluntat comú" (p. 97), per després sostenir, novament de manera categòrica, que mitjançant aquesta concepció "la vida s'ha entregat a la servitud, i la reflexió ha aconseguit el domini sobre ella i la victòria sobre la raó" (p. 97).

Com es pot veure, el que es troba en joc és una disputa al voltant de la concepció de llibertat que defensarà Hegel i la concepció de comunitat en la qual s'ha de desenvolupar i aplicar-se; qüestió que l'enfronta a Fichte, doncs per a aquest la única manera de crear comunitat és establint el control i el domini sobre aquesta segona part, que correspon en el ser racional.

Fichte (1794/2005) entén que l'Estat té tot el poder per tractar a la ciutadania amb coerció, però a la vegada ha de tenir cura que els mateixos ciutadans no es comportin només considerant aquesta racionalitat, de manera que haurà d'establir legalment el control sobre tots els possibles danys que entre si puguin provocar-se els homes, havent d'expandir el seu control no sobre les mateixes accions sinó sobre les possibilitats d'aquestes, les que de seu son infinites "i amb aquesta possibilitat sense fi té que veure l'entesa preventiu i la seva

² El concepte de llibertat tracta del desenvolupament progressiu de la voluntat lliure i de la normativa autoimposada per tal voluntat. És a dir, aquí es tracta del desenvolupament de la llibertat, no entesa com a arbitrarietat i caprici, sinó com a racionalitat. Dit d'una altra manera, com a normativitat racional i universal, sostinguda no en la voluntat singular, sinó en la voluntat que interactua amb les restants voluntats en una sèrie d'institucions (família, societat civil, comerç, treball, Estat). (Hegel, 2000).

³ Un Estat policial és un estat on el govern manté un estricte control sobre la societat, particularment a través de la supressió de les llibertats civils i sovint mitjançant una força de policia secreta i un gran desplegament i inversió en mecanismes de vigilància.

força, el deure de la Policia” (Hegel, 1990, p. 99). Això significa que l’Estat té la capacitat de fer ús de la força o la coerció per assegurar que els ciutadans compleixin amb les normes i les lleis establertes. No obstant això, Fichte (1794/2005) també fa referència a la necessitat de l’Estat de vigilar que els mateixos ciutadans no es comportin només amb aquesta racionalitat de la coerció. És a dir, que l’Estat ha de prendre mesures per evitar que els ciutadans actuïn únicament per por a ser castigats, sinó que hauria de promoure una consciència moral i ètica entre la ciutadania.

En definitiva, una de les diferències importants entre Hegel i Fichte era la seva concepció de la llibertat. Mentre que Fichte (1794/2005) pensava que la llibertat era la capacitat del jo per actuar lliurement i decidir per si mateix sobre el món, Hegel pensava que la llibertat només era possible en una societat ben organitzada i harmoniosa, on els individus tinguessin la capacitat de realitzar-se plenament i col·laborar en el bé comú. Aquests diferents conceptes de la llibertat es reflectien també en les seves visions de l’Estat. Fichte (1794/2005) opinava que l’Estat havia de protegir i garantir la llibertat individual, mentre que per a Hegel l’Estat havia de ser la llei i l’organització de la vida social, on els individus podrien contribuir al bé comú i realitzar plenament les seves capacitats.

Amb tot, tan Fichte com Hegel compartien la mateixa opinió respecte a la repressió social. Tots dos consideraven que la repressió era necessària en casos excepcionals, com quan la llibertat individual entrava en conflicte amb l’ordre social, però havia de ser limitada i només es podia justificar en certs contextos. Per a Fichte (1794/2005), l’Estat havia d’establir un control sobre les accions dels ciutadans per prevenir danys i conflictes, però també assenyalava la importància de no restringir excessivament la llibertat individual. D’altra banda, Hegel (1830/2005) compartia amb Fichte que l’Estat tenia el dret i la responsabilitat de regular i controlar les accions dels ciutadans, però també subratllava la importància de mantenir un equilibri entre la llibertat individual i les necessitats del bé comú.

2.6. La teoria marxista

Marx, en el seu llibre “El Capital” (1867) sosté que l’explotació i la desigualtat són inherents al sistema capitalista i que aquestes tensions condueixen a un conflicte inevitable entre les classes socials. Segons la seva visió, aquesta lluita de classes culmina en una revolució proletària, en la qual el proletariat pren el control dels mitjans de producció i estableix una societat sense classes. Marx (1849/1971) també destaca la importància de les forces productives i les relacions socials de producció en la determinació de l’estructura i el

desenvolupament d'una societat. Ell sosté que el progrés de la societat humana està impulsat pel desenvolupament de les forces productives, però que les relacions de producció capitalistes obstaculitzen el ple desenvolupament d'aquestes forces (Lenin, 1913/1915). Dit d'una altra manera, l'home no produeix individualment sinó que estableixen determinades relacions, a les quals Marx (1849/1971) anomena relacions de producció, i que poden ser relacions de col·laboració o relacions d'explotació. A continuació, observem la cita següent:

“En la producció, els homes no actuen només sobre la naturalesa, sinó que actuen també els uns sobre els altres. No poden produir sense associar-se d'una certa manera, per actuar en comú i establir un intercanvi d'activitats. Per a produir, els homes contreen determinats vincles i relacions, i a través de aquests vincles i relacions socials, i només a través d'ells, és com es relacionen amb la natura i com s'efectua la producció” (pp. 37-38).

També, cal dir que, d'una banda, la teoria marxista examina la ideologia i la superestructura, argumentant que la classe dominant utilitza la cultura, l'educació i les institucions polítiques per mantenir el seu domini sobre la societat. Marx (1849/1971) critica la ideologia dominant com una falsa consciència que oculta les contradiccions i explotació en el sistema capitalista. I de l'altre, pel meu entendre, la tradició marxista veu en els qui vetllen per la seguretat de l'Estat com a aquells que la protegeixen, en detriment dels drets i interessos dels grups socials més desfavorits. No obstant, els marxistes també valoren la necessitat d'un ordre per mantenir la convivència social. En aquest sentit, Lenin⁴ (1917/1997) considerava que la policia, com a institució de l'estat, era una eina de repressió de la classe treballadora i de defensa del sistema capitalista “El ejército permanente y la policía son los instrumentos fundamentales de la fuerza del poder estatal” (p. 32). Lenin (1917/1997) argumentava que sota el capitalisme, la policia era un instrument per mantenir l'ordre i assegurar la dominació de la burgesia.

En el context de la Revolució Russa, Lenin defensava la necessitat d'establir una nova forma de control social i seguretat basada en el poder dels treballadors i en el control popular. Proposava la creació d'un exèrcit i una policia populars, compostos per obrers i soldats, que actuarien en interès de la classe treballadora i per a la defensa del nou sistema socialista.

⁴ Lenin es va unir al moviment revolucionari influenciat per les idees de Karl Marx i la lluita contra l'opressió del règim zarista. Va participar en activitats polítiques clandestines i, el 1898, es va convertir en un dels fundadors del Partit Obrer Socialdemòcrata de Rússia (POSDR). Sota el lideratge de Lenin, es van implementar canvis radicals en la política, l'economia i la societat. Entre ells destaquen la nacionalització de la indústria, la col·lectivització de la terra i la distribució de la riquesa.

En resum, Lenin (1917/1997) veia la policia com una institució inherentment repressiva i vinculada a l'opressió de la classe obrera en el sistema capitalista. I defensava la seva substitució per una estructura de control i seguretat basada en el poder popular i la defensa dels interessos de la classe treballadora.

2.7. El concepte d'autoritat en Weber

Weber (1922/1944) ens diu que l'autoritarisme és una forma de govern caracteritzada per un fort control i concentració del poder en mans d'una o diverses persones o grups. Weber (1922/1944) va comprendre que l'autoritarisme pot prendre diferents formes, com ara el despotisme, el totalitarisme o el patrimonialisme, i va analitzar les seves causes i conseqüències.

Una de les principals contribucions de Weber (1922/1944) en relació a l'autoritat va ser el desenvolupament del concepte de "legitimitat", ja que l'autoritat i la legitimitat son conceptes relacionats en el context del poder i de la governança. L'autoritat fa referència a la capacitat d'una persona o institució per exercir el poder i influir en les decisions i accions dels altres. I la legitimitat es refereix a la justificació moral, legal o social del poder i l'autoritat exercits per una persona o institució. És el reconeixement i l'acceptació de la base de poder com a vàlida i raonable (Weber, 1922/1944). Weber (1922/1944) va identificar tres tipus de legitimitat: la dominació racional, la tradicional i la carismàtica.

En el seu anàlisi de la legitimitat carismàtica, Weber (1922/1944) explica que en certs casos l'autoritat pot basar-se en el carisma d'una persona, és a dir, en les seves qualitats carismàtiques que l'han convertit en una figura venerada i seguida pel poble. Aquest tipus de legitimitat es basa en la creença de les qualitats personals i excepcionals d'una persona o líder carismàtic. Els governants carismàtics son acceptats i seguits perquè son vists com a figures inspiradores, visionàries o excepcionals. Aquesta forma de legitimitat es caracteritza per la devoció a la personalitat del líder i pot generar un seguidisme acrític.

El lideratge carismàtic pot ser perillósament autoritari si no hi ha contrapesos i un control institucional adient, com ara en quan entren en joc les emocions perquè aquestes fan "pensar" a curt termini, en contra de la política eficaç que es dur a terme amb el cap. Com diu el mateix Weber "Porque el peligro de la democracia de masas para el Estado reside en primer término en la posibilidad del fuerte predominio en la política de los elementos *emocionales*. La *masa* sólo piensa hasta el *pasado mañana*" (1922/1944, pp. 1116-1117). Això pot dificultar el qüestionament i la crítica constructiva, i pot crear una dinàmica de supressió de la diversitat d'opinions i la llibertat de pensament. Sense un

control institucional, un líder carismàtic pot utilitzar les emocions de les persones per obtenir poder i mantenir-se en una posició de lideratge sense control ni rendició de comptes. Això pot conduir a la creació d'un culte a la personalitat al voltant d'aquest líder, on la seva autoritat s'estén més enllà de les limitacions raonables i potser fins i tot va en contra dels principis democràtics i de justícia (Weber, 1922/1944).

Així doncs, Weber (1922/1944) va subratllar la importància de la democràcia i la legalitat com a contrapès a l'autoritarisme, i va defensar la necessitat d'institucions i mecanismes de control per garantir la protecció dels drets individuals i la rendició de comptes dels governants. En poques paraules, Weber va oferir una perspectiva sociològica valuosa per comprendre l'autoritarisme i les seves implicacions en la societat.

2.8. Altres corrents filosòfiques del segle XX

Altres corrents sobre la convivència de l'individu a la societat i les formes de control social són l'utilitarisme, el feminisme, l'individualisme, el comunitarisme o l'ecologisme. Totes elles tracten de la relació de la ciutadania amb l'Estat i la forma que aquesta adopta per governar-se.

Per exemple, l'utilitarisme es basa en la maximització de la utilitat per a la societat o la humanitat i defensa que és bo allò que ens suposi una major utilitat, és a dir, plaer o una llista objectiva de valors. L'utilitarisme pot tenir implicacions importants en relació a les tasques que desenvolupen les policies democràtiques. Les accions de la policia s'han de basar en principis ètics, garantint el respecte als drets individuals i a la igualtat de tracte per a tothom. El utilitarisme pot ser útil en aquest context per avaluar les accions i les polítiques de la policia. L'objectiu utilitarista de maximitzar la felicitat general pot ser aplicat per avaluar si les actuacions de la policia són moralment correctes o no. En altres paraules, s'ha de considerar si les accions de la policia contribueixen a generar el major benestar possible per a la comunitat, si redueixen l'impacte de la criminalitat i la violència, i si promouen un clima de seguretat i confiança entre els ciutadans. No obstant això, també s'han de tenir en compte altres consideracions ètiques i valors fonamentals, com ara la justícia, la llibertat i els drets individuals. Malgrat que el utilitarisme pot ser útil per a la presa de decisions, no ha de ser l'únic criteri per avaluar les accions de la policia. És important assegurar-se que aquestes accions també respectin els drets de les persones, siguin proporcionades i estiguin d'acord amb els valors democràtics i els principis de justícia (Stuart, 1861/2014).

El feminisme posa èmfasi en la igualtat de gènere i la superació de les desigualtats i opressions que afecten especialment a les dones. Aquest corrent busca redefinir les

relacions de poder i promoure una convivència social basada en la igualtat, el respecte i la llibertat per a tothom. En relació amb la funció de les policies democràtiques, el feminisme lluita contra la violència de gènere manifestant la prevalença de la violència masclista i la necessitat de combatre-la. La policia democràtica té la responsabilitat de garantir la seguretat de les dones i altres persones que pateixen violència de gènere, així com d'actuar en les investigacions, enjudiciaments i sancions dels agressors. També, dona resposta a les agressions sexuals i la discriminació de gènere. La policia ha de rebre formació adequada per prendre seriosament les denúncies d'agressions sexuals i tractar-les amb empatia, sensibilitat i respecte. A més a més, la policia ha de tenir protocols i recursos necessaris per investigar aquests delictes adequadament i assegurar-se que les víctimes rebin el suport i l'atenció adequats. També, el feminisme lluita per incrementar la representació i participació de les dones a la policia, ja que defensa la importància de tenir una representació equitativa de dones en tots els àmbits. Finalment, el feminisme té un paper important en la sensibilització i formació en gènere. És necessari que la policia democràtica rebi una formació adequada en temes d'igualtat i discriminació. Això inclou entendre les dinàmiques de poder i opressió basades en el gènere, ser conscients dels seus prejudicis i aplicar un enfocament basat en el treball policial, fomentant la igualtat i la justícia (Beauvoir, 1949/2005).

Pel que fa a l'individualisme, aquest determina que l'única realitat és la pròpia de l'individu i fomenta l'autonomia i la facultat de cada individu de governar-se per les seves pròpies lleis. L'individualisme es relaciona amb la funció de la policia protegint els drets individuals, respectant la seva privacitat, enfocant en els drets de cadascú davant de les necessitats col·lectives i emfatitzant en la responsabilitat personal. Respecte a la primera d'elles, una de les funcions fonamentals de les policies democràtiques és protegir els drets i llibertats individuals de les persones. Aquesta funció és inherent a l'individualisme, ja que considera que cada persona té drets intrínsecs i valors que han de ser respectats i protegits per part de l'estat i les forces de seguretat. Pel que fa al respecte a la privacitat, l'individualisme valora la privacitat com un dret fonamental. Les policies democràtiques han de garantir el respecte a la privacitat de les persones en les seves actuacions i investigacions. Això implica, per exemple, seguir protocols i procediments específics per a la recollida de dades personals, garantir la confidencialitat de la informació, i obtenir ordres judicials quan sigui necessari per accedir a informació privada. Sobre l'enfocament en els drets individuals, l'individualisme pot centrar-se en els drets i interessos de cada persona per sobre de les necessitats de la comunitat o el bé comú. Aquesta perspectiva pot crear tensions quan es

tracta de mantenir l'ordre públic i garantir la seguretat de tots els membres de la societat. Les policies democràtiques han de tenir en compte tant els drets individuals com les necessitats de la comunitat, i treballar per trobar equilibris raonables en situacions de conflicte. Per últim, l'individualisme, emfatitza la responsabilitat personal i l'assumpció de les pròpies accions. Això implica que les policies democràtiques poden optar per un enfocament més orientat a l'educació, la prevenció i la resolució de conflictes de forma pacífica, abans de recórrer a mètodes coercitius o punitius. A més a més, les policies poden fomentar la responsabilitat personal en la gestió de la seguretat, empoderant les persones i les comunitats per prendre decisions informades i actuar de manera responsable davant els riscos o perills que puguin afrontar (Friedman, 1962/2022).

El comunitarisme argumenta que l'individu no pot ser entès aïlladament de la comunitat i que la convivència ha de basar-se en valors i normes compartits. En la relació amb les funcions de les policies democràtiques, es pot observar el manteniment de l'ordre i seguretat comunitària. El comunitarisme sosté que la seguretat i l'ordre social són fonamentals per a la prosperitat i el benestar de la comunitat. Les policies democràtiques tenen el rol de mantenir l'ordre públic i garantir la seguretat de la comunitat, prevenint crims, promocionant la convivència pacífica i responent a situacions de perill o conflicte. També, ens parla de la protecció dels valors i de identitat comunitària. El comunitarisme considera que la comunitat té valors i identitat pròpies que han de ser protegits i fomentats. Les policies democràtiques poden tenir la responsabilitat de garantir el respecte i la promoció dels valors comunitaris, així com de respondre a situacions que puguin posar en perill la identitat o cohesió de la comunitat. També, el comunitarisme defensa la importància de la participació comunitària en la presa de decisions que afecten la vida de la comunitat. Les policies democràtiques poden buscar la implicació activa de la comunitat en el disseny de les polítiques de seguretat, la definició de les prioritats i la implementació de solucions als problemes de seguretat. I també, el comunitarisme emfatitza en la importància de les relacions socials i de confiança entre els membres de la comunitat. Les policies democràtiques han de treballar per generar confiança amb la comunitat amb la qual interaccionen, fomentant la transparència, la responsabilitat i la comunicació oberta. Això pot incloure l'establiment de programes de policia comunitària, la col·laboració amb grups i associacions locals, i la promoció de sistemes de resolució de conflictes no violents (MacIntyre, 1981).

I, finalment, l'ecologisme sosté que la convivència ha de ser sostenible i respectuosa amb el medi ambient, i que hem de tenir cura del planeta i de les altres espècies amb les quals compartim l'espai (Bookchin, 1982).

2.9. La funció policial en els règims autoritaris

La funció de la policia és coneguda des de la creació de les primeres estructures polítiques dels Estats com una funció directament dels mateixos pel fet que son aquests els que tenen la obligació de mantenir l'ordre públic a través del monopoli de la producció normativa i l'ús de la força (Guillén, 2015, com es cita a Gleizal, et al., 1993). Aquesta funció, en un estat autoritari, tracta de garantir la seguretat i l'ordre públic establerts pel govern, a través de l'aplicació de lleis i les regulacions que limiten la llibertat dels ciutadans. Però, a més a més, la policia també pot ser utilitzada pel govern per amenaçar, intimidar i reprimir aquells individus o grups que s'oposen al ell o representen una amenaça per al seu poder, fet que pot suposar una vulneració dels drets i llibertats ciutadanes. Aldeguer (2021) ens diu:

“L'existència d'una pluralitat ideològica molt limitada queda subjugada a la impossibilitat de la lliure acció política, sempre acompanyada d'instruments de repressió, executada pel mateix Estat a través de l'exèrcit, la policia o els militants de les organitzacions polítiques, religioses o socials sobre les quals s'erigeix el règim” (p. 6).

Martín (1991), remarca que abans que s'establís el model de policia democràtica, la policia exercia el control de la població com si es tractés d'una corretja de transmissió de l'ordre constituït “la simbiosis entre la Policia y el poder perdurarà a lo largo de la historia” (p. 15) utilitzant la por entre els ciutadans per mantenir el Govern i al sistema que aquest la defensava.

Marx no va fer una anàlisi específica sobre la policia en la seves obres. La seva crítica principal estava dirigida cap al sistema capitalista i l'estructura de poder que sostenia aquest sistema. No obstant això, en diverses obres, com “El Manifest Comunista” (1848/1981) i “El Capital” (1867/1975), Marx abordava la idea de l'estat com a instrument de dominació de la classe dominant. En aquesta visió, l'estat i les seves institucions, entre les quals es pot incloure la policia, estan al servei de les classes dominants per protegir els seus interessos econòmics i socials, i perpetuar l'ordre social existent. També, Marx (1867/1975) diu que la Policia, al igual que els altres òrgans de govern, s'origina en èpoques absolutistes “El poder centralitzat de l'Estat, amb els seus omnipresents òrgans d'exèrcit permanent, policia, burocràcia, clergat i judicatura –òrgans forjats segons el pla d'una divisió sistemàtica i jeràrquica del treball– té el seu origen en l'època de la monarquia absoluta” (p. 11). Per

això, els primers estats autoritaris imposaven les normes a través de l'acció del Govern mitjançant la policia, com ara els moviments feixistes a Europa durant la primera meitat del segle XX i Espanya a finals dels anys setanta.

A més a més, el control policial en els estats absolutistes sovint es trobava lligat a la militarització fins al punt de mantenir cossos policials amb estatus militars. Segons Ballbé (1983), l'estat absolutista es caracteritzava per la concentració de poders amb una "decisiva y permanente presencia de instituciones militares en el ordenamiento y en la praxis del orden público, de la organización policial y del régimen judicial" (p. 28). Els càrrecs militars es convertien en moltes ocasions en càrrecs de Direcció, fet que asseguraven d'aquesta manera una major lleialtat al sistema polític al mateix temps que la Policia els seguia mantenint el seu recolzament. Això, generava un aïllament social poc democràtic "Si bien el modelo militar de organización servía para garantizar la lealtad política de la Policía, no era el más adecuado para garantizar el libre y pacífico ejercicio de derechos y libertades" (Jar, 1999, p. 205). També, cal dir que les funcions militars i policials en la prevenció del delictes eren confuses i davant del dubte sempre s'acabava imposant la militar (López, 1987). Alguns dels cossos policials lligats a la militarització eren la "Gendarmerie" a França, els "Carabinieri" i la "Guardia di Finanze" a Itàlia, la "Guarda Nacional Republicana" a Portugal i altres molts cossos a Amèrica Llatina (Dammert, 2007).

Recordem, que Fichte (2005) entén la funció de la policia tal com actualment la vinculem amb l'Estat policial. Fichte (2005) transforma l'Estat policial il·lustrat en un Estat jurídic" (p. 284), això és, la policia deixa de tenir funció merament administrativa, com a mitjà tècnic per a satisfer les necessitats i procurar la felicitat i el benestar de la població, per ser un moment específic dins del funcionament estatal. L'exercici de la policia per a Fichte (2005) no correspon al moment social de la comunitat, sinó al pròpiament estatal i es troba validat per l'Estat de dret; qüestió que no vol dir que s'elimini el social, sinó que aquesta dimensió queda subsumida sota el domini de l'Estat, de manera que és aquest el que assumeix el control i designa les condicions i garanties per al seu desenvolupament. En definitiva, Fichte (2005) defensa que la única manera de construir la convivència social és que la policia apliqui el control i la dominació dels ciutadans, delegant la funció social a l'Estat. Així, la funció social de la Policia no existeix. Fichte (2005) no busca la legitimació de la Policia per part de la ciutadania, sinó que entén aquesta com un poder de control i coacció aplicat sense la voluntat del poble.

Jar (1999)⁵, ens diu que el control policial en un Estat absolutista per a la convivència social crea disfuncions però també una saludable competència entre ells, al mateix temps que evita qualsevol classe de pretensió contrària als principis del sistema. I ens continua dient que aquests Estats prefereixen comptar amb un únic aparell de seguretat induït pels principis que inspiren el règim, que és la fidelitat obtinguda a través de tot tipus de privilegis sense que el poder que se'ls atorga corri el risc de diluir-se, o fins i tot de tronar-se contra ell mateix.

En aquesta mateixa línia trobem a Hobbes que defensa l'Estat absolutista com la única solució per a la pau ciutadana "como única forma de mantener, al lobo-hombre, sometido ante un poder real, al animal más poderoso, esto es, el Estado" (1651, com es cita a Alponente, 2012, p. 40). Per a Hobbes (1651, com es cita a Alponente, 2012), el llop és l'home i l'animal l'Estat que el governa. Segons aquest autor, l'home és incapaç de viure socialment sinó hi ha un poder que el domini. Aquest poder és comparat en diverses ocasions al monstre mitològic Leviatán⁶ on Hobbes en va fer referència al seu llibre "Leviathan, or The Matter, Forme and Power of a Common-Wealth Ecclesiastical and Civil" [La materia, forma y poder de un estado eclesiástico y civil], comunament conegut com a "Leviatán", publicat al 1651. Altres autors, com ara Takahashi, Christopher Hill, V. G. Kiernan, Eric Molnar i Boris Porshev segueixen la mateixa tesi de Fichte i Hobbes. Per ells, l'Estat absolutista és l'últim recurs per acabar amb la crisi del feudalisme, la reducció dels ingressos, i l'atac de la burgesia i dels treballadors agrícoles amb ànsies de independència (López, 1987).

Anderson (2013) amplia la concepció de Hobbes i n'explica els motius: "The Absolute monarchies introduced standing armies, a permanent bureaucracy, national taxation, a codified law, and the beginnings of a unified market". [Les monarquies absolutes van introduir exèrcits permanents, una burocràcia permanent, una fiscalitat nacional, una llei codificada i els inicis d'un mercat unificat] (p. 11). Així doncs, Anderson defineix l'Estat absolutista com "a redeployed and recharged apparatus of feudal domination, designed to clamp the peasant masses back into their traditional social position – despite and against the gains they had won by the widespread commutation of dues". [un aparell redistribuït i recarregat de dominació feudal, dissenyat per reprimir les masses dels camperols a la seva posició social tradicional, malgrat i en contra dels guanys que havien aconseguit per

⁵ Gonzalo Jar Couselo (1949-2009), va ser General de Divisió de la Guardia Civil, doctor en Ciències polítiques i un destacat intel·lectual que va publicar nombroses i rellevants obres sobre temes militars, policials i de dret humanitari.

⁶ Leviatán és el nom d'una serp marina esmentada en la mitologia hebrea. Se l'esmenta en diversos llibres de la Bíblia hebrea, inclosos els Salms, Isaïes, Amós i, de manera extensa, en el llibre de Job. També, és el títol del llibre més conegut del filòsof polític anglès Thomas Hobbes.

l'acumulació generalitzada de quotes] (p. 12). Anderson veia l'absolutisme com la solució als problemes de la ciutadania per l'estabilitat que aquest règim ofería sense possibilitat de revoltes socials.

Foucault (1975/1989) ens parla per primera vegada sobre la "cultura de la por". Per aquest autor, l'aparició d'institucions de vigilància i la repressió en l'era moderna ha estat crucial per al manteniment del poder de l'estat, així com per a la regulació del comportament dels ciutadans. Foucault (1975/1989) argumenta que les institucions de control social, incloent-hi la policia en els règims autoritaris, son responsables de controlar i vigilar als ciutadans, limitant així la seva llibertat i creant una cultura de por, en la qual la dissidència i la contestació estan reprimides. A continuació, hi exposem una de les cites:

"La por, convertida en una pràctica general, és el mitjà millor adaptat per a una societat de la disciplina. La disciplina, almenys fins i tot en la seva forma menys acarnissada, era una crida a la vigilància, a la una i a l'altra banda de la porta de la presó, a l'intern i al vigilant" (p. 217).

Així doncs, Foucault (1975/1989) ens diu que el poder no només s'exerceix des de les institucions governamentals i judicials, sinó que també és present a través de les pràctiques socials, les normes i els valors que conformen les estructures socials. En aquest sentit, destacava que la por és un mecanisme essencial per mantenir i reforçar aquests poders. A través de la por, les persones son mantingudes en un estat de constant vigilància i disciplina, i son motivades per complir amb les normes establertes per la societat.

2.10. La funció policial en les democràcies occidentals

Hegel (1830/2005) rebutja la idea de l'absolutisme per aconseguir l'Estat del benestar i, sobretot denuncia la concepció fichteana sobre l'aplicació coercitiva del control policial i l'anomenat "Estado policial" per referir-se al totalitarisme dels poders estatals amb la finalitat de controlar tots els aspectes de la vida. Com hem dit anteriorment, Hegel entén que l'exercici dels drets de les llibertats socials és quelcom evident, però limitada sent la Policia qui vetlli per al seu compliment. Landaeta (2015) diu que Hegel, en referència a les llibertats socials: "Lo que se encuentra en juego a partir de esta concepción es la idea y el choque entre libertades [...] infinita en su concepto, pero limitada en la relación con otros" (p. 108). També, posa de relleu el paper de la comunitat en la vida política per a l'exercici dels drets personals i socials "La libertad concreta solo se logra en la comunidad política" (p. 111). Hegel (1830/2005) defensa les llibertats sota el control policial i emfatitza a la comunitat pel bon exercici de la llibertat.

Chomsky (1994), a més a més de criticar el paper repressiu de la policia en les societats democràtiques a través de la força bruta i la violència, ho fa també mitjançant la

vigilància, la llei i l'ordre públic, i altres mecanismes de control social. Chomsky critica les polítiques de seguretat nacional i les lleis antiterroristes que permeten la vigilància estatal i la restricció de les llibertats civils en nom de la seguretat nacional, com ara en la següent cita: “La policia i l'exèrcit son forces de control social, no de protecció de la gent. La seva feina no és resoldre delictes, sinó assegurar-se que els pobres i marginats de la societat romanguin així exactament on estan” (p. 179). També, denuncia la militarització de les forces policials i la seva tendència a respondre a les protestes i altres moviments socials amb la força excessiva. En definitiva, Chomsky (1994) crítica els abusos de poder i la repressió policial més enllà dels estats autoritaris, subratllant que tots els governs, inclosos els democràtics, han de ser vigilants en protegir les llibertats civils i els drets humans.

Azqueta i Merino-Arribas (2023) ens diuen que sovint les polítiques dels estats es centren en l'amenaça terrorista, la radicalització violenta o simplement la persecució del delicte, deixant a banda l'educació com a mesura preventiva:

“Policy is overly focused on the threat of terrorism, which prioritizes police intervention, with only a secondary and residual emphasis on education as a preventive measure. In all the plans, the term "radicalization" is continuously present while the term "education" takes a secondary role, thus making it clear that its role is still incipient and scarce”. [La política se centra massa en l'amenaça del terrorisme, cosa que dona prioritat a la intervenció policial, amb només un èmfasi secundari i residual en l'educació com a mesura preventiva. En tots els plans el terme "radicalització" està contínuament present mentre que el terme "educació" passa a un paper secundari, deixant clar que el seu paper és encara incipient i escàs] (p. 18).

A més a més, Sjoen i Jore (2019) ens diuen que emfatitzar tant en les accions reactives i punitives pot produir efectes contraris al seu objectiu principal. És a dir, algunes veus subratllen la importància de protegir la seguretat i prevenir els actes de terrorisme, defensant les mesures enèrgiques que estan sent preses per enfrontar aquesta amenaça. Aquestes perspectives prioritzen la seguretat com a valor fonamental, argumentant que és necessari adoptar totes les accions necessàries per protegir i garantir la tranquil·litat de la societat. No obstant, també hi ha altres perspectives que posen en relleu la importància de protegir els drets civils i les llibertats individuals, subratllant que l'emfatització excessiva en la persecució del terrorisme pot conduir a violacions d'aquests drets. Aquests defensors argumenten que la protecció de la seguretat no ha de ser un pretext per erosionar les llibertats fonamentals i els valors democràtics.

Bobbio (1998) es centra en la defensa de la legalitat i la imparcialitat policial en una societat democràtica. Bobbio (1998) argumenta que la legalitat és un element fonamental en una societat democràtica i que la policia ha de ser un agent capaç de garantir-la “una societat és democràtica no només perquè els seus ciutadans tenen drets a votar i ser votats,

sinó també perquè els seus òrgans policials i judicials actuen sota els principis de la legalitat” (p. 234). Així mateix, destaca que la policia ha de ser imparcial en la seva actuació, sense fer diferències entre les persones i l’origen o condició social “la policia ha d'actuar de manera imparcial, és a dir, independentment de les preferències polítiques o les condicions socials dels ciutadans” (p. 236). Per a Bobbio (1998), la policia forma part de les institucions del sistema polític que exerceixen el poder coercitiu. Com a tal, la policia ha de ser subjecta a la llei i als drets fonamentals, i ha de tractar totes les persones amb justícia i equitat. Això implica la necessitat de tenir processos transparents, responsables i imparcials per a la investigació i la resolució dels delictes. En definitiva, per a Bobbio (1998), la funció policial en una societat democràtica es basa en la legalitat i la imparcialitat i ha de ser exercida amb transparència i rendició de comptes. Els òrgans policials han de respectar els drets fonamentals de les persones en tot moment i estar subjectes a la supervisió de les institucions democràtiques i dels ciutadans.

Reiner (2015) també destaca la funció policial com a element clau per a la protecció dels drets i les llibertats individuals en una societat democràtica, però també adverteix dels riscos d’un ús excessiu de la força i la responsabilitat penal respecte la violència per part dels agents de policia “La policia és una manifestació del poder de l'estat i com a tal, ha de ser responsable davant de les autoritats democràtiques” (p. 13). A més a més, Reiner (2015) posa de manifest l'existència de certs prejudicis i estereotips entre els agents de policia que poden afectar la seva actuació, per la qual cosa subratlla la importància de la formació i la supervisió per a garantir una actuació imparcial i respectuosa dels drets humans. Reiner (2015) ofereix una visió crítica i detallada de la policia com a institució en una societat democràtica, destacant la seva importància per a mantenir la seguretat ciutadana i els drets individuals, però alertant sobre els possibles excessos i discriminacions en la seva actuació.

Walzer (1990), a més a més d’argumentar que la funció policial ha de ser vista com aquella que ajuda a garantir la llibertat individual i la seguretat col·lectiva en una democràcia, ens diu que per aconseguir-la és necessari que la policia treballi juntament amb la comunitat, amb la finalitat de desenvolupar una relació de confiança entre els ciutadans i els agents de policia:

“El control policial ha de ser exercit en cooperació amb la comunitat i el seu desenvolupament ha de ser subordinat a la participació comunitària, el que significa que els policies han de ser seleccionats perquè puguin establir contacte amb la comunitat i una estructura de suport” (p. 16).

Per aquest autor, la policia ha de ser vista com una part integral del teixit social i la vida comunitària, i en coordinació amb la comunitat. En aquest sentit, ens continua dient que “Per a que la policia sigui efectiva i menys propensa a la brutalitat policial, ha de ser

ben equipada i formada i ha de cooperar amb la comunitat a la qual serveix” (p. 17). En ambdues cites, Walzer (1990) argumenta que és important que la policia cooperi amb la comunitat per aconseguir la seva efectivitat i per disminuir la brutalitat policial. També defensa que és important seleccionar policies que puguin establir contacte amb la comunitat i que estiguin ben equipats i formats per executar bé les seves tasques.

Walker (2013) destaca la importància de la transparència com a eina clau per a la responsabilitat i la confiança social en els serveis policials. A més a més, ens diu que la transparència ofereix a la comunitat una millor comprensió de les tasques i responsabilitats de la policia, així com la seva efectivitat en el compliment de les obligacions “La transparència també ajuda als departaments policials a millorar les seves obligacions, ja que son més propensos a rebre retroalimentació específica de la comunitat i dels líders polítics” (p. 67). Això proporciona una oportunitat per als líders polítics per a identificar les necessitats de millora i impulsar la millora dels recursos i el rendiment. També, ajuda a evitar escàndols i acusacions de corrupció “La transparència es una de les formes més efectives de prevenir la corrupció dins de la policia” (p. 68). Així doncs, la transparència policial proporciona un mecanisme eficaç per a la identificació de les irregularitats i les conductes poc òptimes.

Rangel (2014) posa l'accent en la observació de la ciutadania vers la conducta de la policia. Aquest autor argumenta que la policia ha de ser observada per la comunitat per millorar i avaluar el benestar dels ciutadans. En un article d'opinió publicat en el New York Daily News el 2014, Rangel (2014) va escriure:

“Els ciutadans han de sentir-se segurs quan interactuen amb la policia, i la policia ha d'estar segura en les seves agafades de decisió. L'observació de la policia per la comunitat és una estratègia important per a millorar la confiança mútua i promoure la seguretat pública” (par. 2).

Rangel (2014) també argumenta que l'observació de la policia per la comunitat podria ajudar a prevenir la brutalitat policial i altres conductes poc òptimes, assegurant que els agents de policia son responsables davant els ciutadans que serveixen, i la comunitat ha de tenir els recursos i la capacitat per a observar i informar sobre les activitats policials que son inapropiades o poc ètiques. A més a més, afirma que la participació de la comunitat en la supervisió policial era un element clau per a la reforma policial, afirmant que la rendició de comptes és el catalitzador de la millora, i l'observació de la policia per la comunitat és un element clau per a la rendició de comptes. En general, Rangel (2014) defensa l'observació de la policia per la comunitat com una eina important per a millorar la confiança i la transparència policial, així com per a prevenir el mal comportament de la policia i promoure una relació positiva entre la policia i la comunitat que serveixen.

Altres autors, com ara Martín (1991) entén que la Policia només pot justificar la seva funció al servei de la ciutadania i no com una finalitat en ella mateixa, ni tampoc com una eina de control al servei d'interessos minoritaris. A més a més, la Policia és un aparell institucional de gran importància tan per la seva estructura com pel seu funcionament en un Estat democràtic, ja que és part del conjunt del sistema penal i està al servei de la comunitat (Oliva, 1994). Això significa que la Policia és l'encarregada de fer complir la llei amb la col·laboració de la societat, que és qui legitima i respecte que sigui aquesta qui tingui aquesta funció "los individuos se autorregulan, respetan las autoridades legales y sus disposiciones, y colaboran con ellos en un esquema de coproducción de Seguridad" (Requena, 2016, 17-18).

Santos (2016) remarca la importància de la legitimitat social en la funció policial en un Estat dictatorial, en contra de les actuacions repressives basades únicament en el compliment legal, per això diu que els cossos policials "han de limitar todas sus actuaciones al imperio de la ley [...]. La grandeza de la democracia para la Policía es que dispone de toda la legitimidad y apoyos sociales e institucionales para llevar a cabo su labor" (p. 15). Per tot el que s'ha dit, la Policia es converteix així en "un servicio público de protección, próximo a los ciudadanos, cuyos objetivos generales comparte y que coopera en la formulación de sus políticas y en el control de sus actividades, basada en el principio de que los derechos y libertades" (Jar, 1999, p. 215).

2.11. Educació per a la ciutadania

L'educació per a la ciutadania aporta la legitimació i l'acceptació necessària dels cossos policials com a part integrant d'una societat democràtica, destacant les seves funcions de protecció i servei a la comunitat. Aquesta educació ajuda a deixar de veure els cossos policials des de la perspectiva de forces repressores i sancionadores de l'estat per passar a ser vistes com a cossos integrals de prevenció i assistència social.

Azqueta i Merino-Arribas (2023) destaquen que malgrat l'interès dels països europeus a donar un paper rellevant a l'educació com a mesura preventiva, a la pràctica, els plans no inclouen trets que defineixin un model democràtic i de ciutadania interculturalment competent, és a dir, les polítiques europees no es troben alineades, ni integrades al voltant de valors compartits. Per aquesta raó, l'educació per a la ciutadania té un paper fonamental en la relació entre la comunitat i la tasca de les policies democràtiques. A més a més, aquesta educació busca formar ciutadans responsables, crítics i participatius,

que coneguin els seus drets i deures i que siguin conscients dels valors democràtics i els principis fonamentals de convivència.

Segons Banks (2004), l'educació per a la ciutadania es troba estretament relacionada amb l'educació intercultural, ja que aquesta considera la diversitat cultural com una oportunitat per al diàleg i el canvi social. Banks (2004) defensa que l'educació intercultural ha de fomentar la comprensió i el respecte entre les diferents cultures i, al mateix temps, promoure la participació cívica i la justícia social. És a dir, argumenta que aquesta forma d'educació intercultural ha d'integrar l'estudi de les diverses cultures amb el treball en accions socials i el debat ètic. Això vol dir que més enllà d'aprendre sobre altres cultures, l'alumnat ha de desenvolupar una consciència crítica per comprendre les desigualtats i actuar en la seva correcció. En aquest sentit, trobem l'aproximació centrada en l'acció ètica, social i cívica de Banks que tracta d'un enfocament educatiu que posa un fort èmfasi precisament en el desenvolupament d'una consciència ètica i social en l'alumnat (Banks, 2004; Barandica, 1999). Banks argumenta que l'educació ha de preparar l'alumnat per a ser membre actiu i responsable de la societat. Aquest enfocament implica integrar temes ètics, socials i cívics en el currículum, fomentant la reflexió crítica i l'acció comunitària. És una manera de promoure la participació ciutadana i el compromís amb la justícia social i els valors democràtics.

Aquesta aproximació també busca promoure la comprensió intercultural i el respecte per la diversitat, reconeixent la importància de la inclusió i l'equitat en l'educació. Banks sosté que l'alumnat ha de ser educat per a viure en una societat plural i globalitzada, on la comprensió i la tolerància cap a altres cultures, perspectives i identitats son essencials per a la convivència pacífica i la cooperació. Així, l'educació centrada en l'acció ètica, social i cívica promou valors com la justícia, la responsabilitat i el compromís amb el bé comú, buscant formar ciutadans crítics, informats i compromesos amb el seu entorn i la societat en general.

Deusdad (2013) reforça la importància de l'educació intercultural aportada per Banks (2004) per apropar la cultura als joves, i d'aquesta manera, ser una eina de prevenció i de construcció de la convivència i la cohesió social, juntament amb l'educació per a la ciutadania. A més a més, Deusdad (2013) ens diu que l'educació intercultural implica múltiples beneficis per la pràctica docent:

“La educación intercultural implica valorar la alteridad en el aula, utilizarla como un elemento enriquecedor para la praxis docente y, sobre todo, para incluir al alumnado procedente de la inmigración o de una minoría cultural, haciéndolo sentir parte del grupo a través de la valoración de su cultura y de su realidad” (p. 94).

També, resulta important el paper de l'escola, del professorat i de la policia en l'educació per a la ciutadania on cada una té una responsabilitat específica i complementària.

L'escola es facilita el contacte amb els companys i companyes, es creen amistats, es disminueixen els prejudicis i es forgen relacions e interaccions entre els diferents individus. A través de les relacions s'aprèn a acceptar i valorar identitats diferents de la pròpia, fent de l'escola un ambient que promou la ciutadania mitjançant diferents programes, com ara d'educació cívica, emocional i social, educació per a la pau i la resolució de conflictes, entre d'altres (Dahl, 2017).

El professorat té la responsabilitat de cultivar una comprensió profunda dels principis democràtics i els drets humans entre l'alumnat. A més a més, ha de proporcionar i potenciar oportunitats d'aprenentatge tan pràctic com en competències socials perquè l'alumnat pugui aplicar aquests principis en situacions reals. Això pot incloure debats, simulacions, projectes comunitaris i altres activitats que promoguin la participació cívica i la resolució de problemes socials. Concha Fuentes (2019) ens ho diu d'aquesta manera:

“se advierte el papel que tiene el profesor en la construcción de la competencia social y ciudadana entre los estudiantes. En este sentido, a pesar de la validez de los materiales diseñados, se ha advertido que éstos toman o no protagonismo si el profesor está preparado y abocado a ello. Por ello resulta esencial la concienciación en la formación inicial y continua del profesorado para ayudar a sentar las bases que, después, el propio docente potenciará con el uso de la práctica reflexiva, la contextualización y su formación autónoma” (p. 208).

En aquest sentit, Pedro Miralles (2015) ens remarca la importància de les competències socials pel desenvolupament personal i emocional. També, per les eines que ofereix en la interpretació de les noves realitats sobre les que actuen. Les competències socials es troben implicades en tots els aspectes de la vida, des de les relacions personals fins a l'èxit professional. Aprendre a comunicar-se, cooperar i resoldre conflictes ajuda a construir relacions saludables i a treballar de manera efectiva en equips. Per aquesta raó, resulta imprescindible que tan el sistema educatiu com els propis docents estiguin ben preparats i formats respectivament per aplicar les competències socials al seu alumnat:

“los docentes deben ser conscientes de que los conocimientos sociales son imprescindibles para la formación de personas competentes, capaces de desenvolverse en el mundo actual. Sin embargo, para ser efectivos y cumplir las demandas sociales que los nuevos currículos explicitan han de superarse ciertas rutinas y reformular la práctica docente” (p. 10).

Finalment, la policia realitza un treball educatiu mitjançant campanyes de sensibilització i prevenció de delictes i situacions de risc que exerceix una figura de protecció i confiança per a la ciutadania, especialment per als més joves a través de programes

escolars o tallers de prevenció de la violència, la policia educa als ciutadans en valors com la solidaritat, la responsabilitat, el respecte a la llei i el diàleg com a via per a la mediació de conflictes.

L'educació per a la ciutadania també té com a objectiu formar els ciutadans en la comprensió dels seus drets i deures, així com en les responsabilitats que comporta la convivència en una societat democràtica. Això pot incloure l'ensenyament de la importància de respectar les lleis, col·laborar amb la policia en la prevenció de crims i denunciar situacions d'injustícia o discriminació. Amb això, no volem dir que la ciutadania substitueixi els organismes i les entitats encarregades de duu a terme la convivència social, sinó com diu Marchioni (1989) "de comprender la problemática social general que está por encima de los casos individuales y que mañana puede interesar a toda la comunidad" (p. 46).

En resum, l'escola, la policia i els serveis socials juguen un paper clau en l'educació per a la ciutadania, estretament relacionada amb l'educació intercultural. Tots aquests, cada un des del seu àmbit d'actuació, col·labora per garantir la formació integral dels ciutadans, fomentant coneixements i valors que desemboquin en una societat més justa, pacífica i democràtica, on concretament l'alumnat dona un servei a la societat. Així doncs, l'educació per a la ciutadania fomenta una ciutadania conscient, responsable i crítica que entengui i legítimi el funcionament de les policies democràtiques i siguin capaços de col·laborar amb elles per aconseguir una comunitat més segura i justa.

2.12. Els serveis socials per a la millora de la ciutadania en la coordinació amb altres professionals i els cossos policials

Els serveis socials es van veure fortament potenciats quan es van traspasar les estructures de l'Estat i es van assumir primer per l'Administració local i, a partir de la Constitució, per les autonomies (Torrens, 2009, p. 111). La seva coordinació amb altres professionals socials i educatius és crucial per garantir una resposta efectiva a les necessitats de les persones i les comunitats. A través d'una coordinació eficient, es pot evitar la duplicació d'esforços, millorar l'eficiència dels recursos i proporcionar un suport més complet i integrat als individus en situació de vulnerabilitat. Això pot incloure la coordinació entre serveis de salut, educació, habitatge, ocupació i altres àrees per proporcionar una atenció holística i centrada en la persona "La intervenció del treball social sense el treball en xarxa, la coordinació de casos i la col·laboració amb els professionals de la xarxa social del territori no seria possible" (Liliana, 2019, p. 63). En aquest sentit, Marchioni (1989) ens diu que la intervenció de la política social no pot ser la única per ajudar

a les persones, en especial les més vulnerables, sinó d'altres de més específiques i especialitzades segons el cas de cadascuna d'elles:

“esta tiene que ser una parte y no toda la política social. Siempre, o todavía durante mucho tiempo, habrá personas que necesitarán de esta ayuda porque la ciencia está lejos de haber encontrado una respuesta para estas necesidades, pero la política social (y por lo tanto la intervención social) tiene que encontrar la manera específica y particular de ser una contribución más (junto con otras, evidentemente), para que la sociedad se enfrente con la crisis y salga de ella hacia perspectivas más justas y mejores” (pp. 27-28).

Amb tot això, resulta important tenir una especial atenció als col·lectius més vulnerables per abordar les complexitats i les necessitats d'aquells grups que s'enfronten a la exclusió social. A través d'aquestes línies de treball, es desenvolupen estratègies específiques per a facilitar la inclusió i la participació activa d'aquests grups en la societat. Això pot incloure programes de formació i capacitació, assistència psicosocial, orientació laboral, accés a serveis bàsics com ara habitatge i salut, i la creació d'oportunitats de treball dignes i sostenibles. Mitjançant un enfocament integrat i centrada en les necessitats individuals, aquestes línies de treball busquen promoure la igualtat d'oportunitats i el desenvolupament humà integral. Amb tot això, Rodríguez (2011) posa l'accent en el desenvolupament d'una línia de treball especialitzada amb persones excloses socialment per desenvolupar un treball comunitari útil i eficaç:

“la conveniencia de desarrollar una línea de trabajo especializado de incorporación social con población excluida puede liderar y coordinar el conjunto de intervenciones y recursos (salud, sistema judicial y servicios sociales). Todo ello contando con un abanico de recursos que respondan a la heterogeneidad de situaciones y momentos personales de exclusión social. Esta orientación requiere también de una comprensión del trabajo comunitario como una herramienta de intervención transversal del trabajo de incorporación social” (p. 24).

Pel que fa a la col·laboració entre serveis socials i els cossos policials per atendre les problemàtiques dels més desfavorits és també essencial per abordar les necessitats complexes dels individus i les comunitats. Aquesta col·laboració promou una visió més integral i interdisciplinària de l'atenció social, permetent una resposta més efectiva i coordinada davant els reptes socials, econòmics i de salut.

La coordinació entre la Policia i els serveis socials garanteix la protecció i el benestar de les persones en situacions de necessitat i, al mateix temps, assegura la seguretat pública. La Policia i els serveis socials comparteixen la responsabilitat de treballar en l'àmbit social i de protecció dels drets humans. Els agents de policia tenen la funció de detecció i intervenció en situacions de risc i d'abús, especialment en relació amb delictes com la violència domèstica, l'explotació infantil o l'abús de persones vulnerables (Mossos

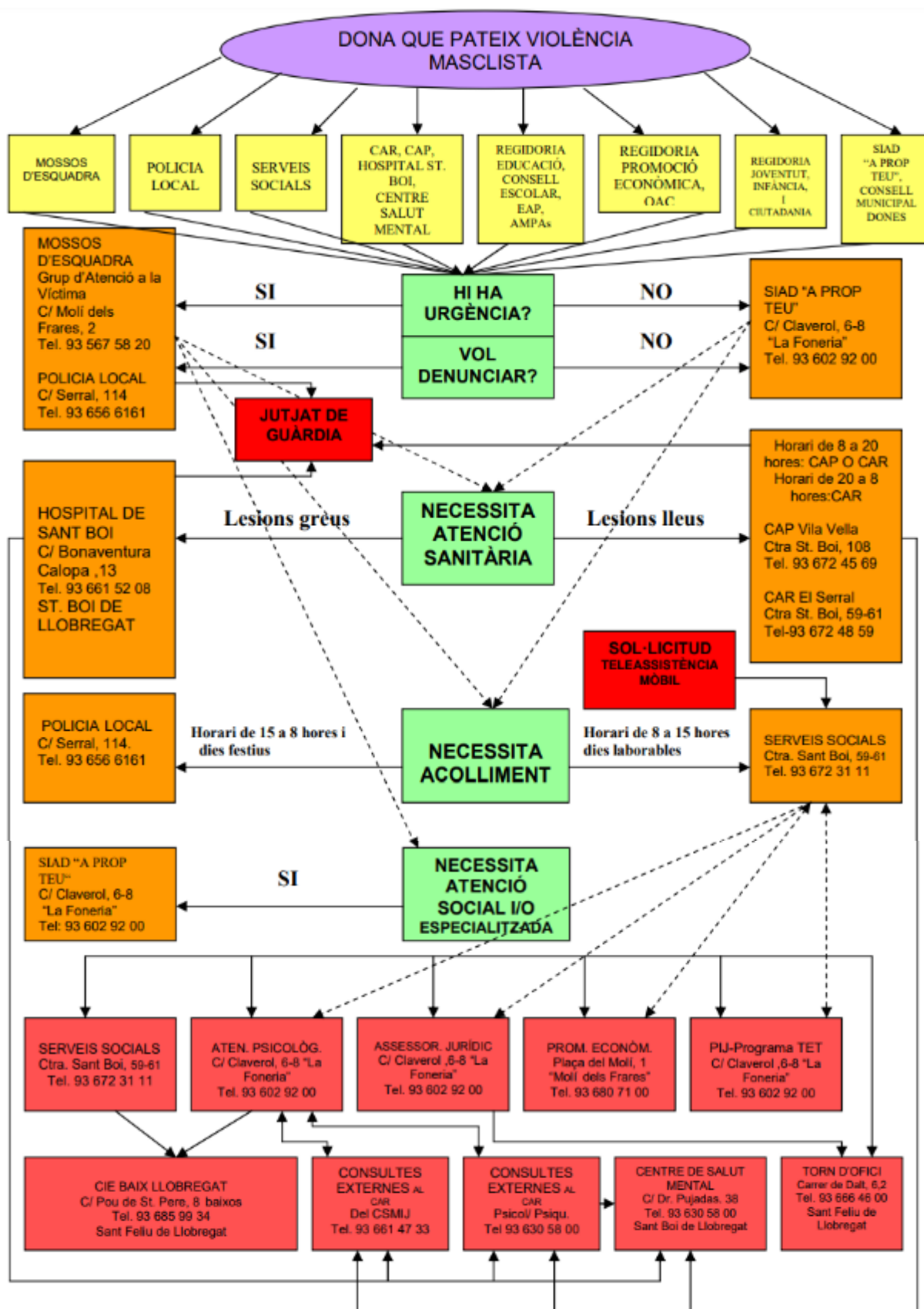
d'esquadra. Consells de seguretat en situació de confinament - violència masclista, domèstica, persones amb discapacitat intel·lectual i persones grans, 2020).

Aquesta coordinació podria establir treballs comunitaris “Un trabajo comunitario significa, en primer lugar, la capacidad del trabajo mismo de adaptarse a las necesidades de la comunidad misma” (Marchioni, 1989, p. 43) a través dels Plans Educatius d'Entorn (PEE) i amb la col·laboració de les autoritats educatives –com ara el Departament d'Ensenyament– i les forces de seguretat. Això pot incloure la implementació de programes educatius centrats en la prevenció del delictes i la promoció de valors cívics, així com la presència policial en centres educatius per a sessions informatives o les xerrades que ja s'estan realitzant. A banda d'aquesta col·laboració, altres formes de coordinació podrien incloure la participació conjunta en campanyes comunitàries de sensibilització sobre la seguretat, la organització de simulacres d'emergència escolar en col·laboració amb els cossos policials, i la incorporació de temes de seguretat i civisme en el currículum escolar amb l'ajuda d'experts en seguretat pública. A més a més, podrien establir-se comitès o grups de treball mixts format per representants dels centres educatius, la policia i altres parts interessades per abordar de manera continuada les qüestions de seguretat i prevenció del delictes a les comunitats escolars. Aquestes accions reforçarien la col·laboració entre les institucions educatives i les forces de seguretat, millorant així la seguretat i el benestar de l'alumnat.

També, cal dir que una altre tipus de coordinació entre entitats socioeducatives i cossos policials és a través de protocols per determinar els rols i les responsabilitats de cada part en situacions específiques, com ara (i seguint amb un dels delictes més habituals i perseguit per la policia), els casos de violència de gènere, domèstica o familiar. Per posar alguns exemples de protocols sobre aquest àmbit, trobem el “Protocol i circuit d'atenció contra la violència masclista” del municipi de Sant Vicenç dels Horts (Barcelona)⁷ elaborat per una sèrie d'entitats i serveis de la mateixa població (vegeu la Taula 1). En el protocol també hi participa la Diputació de Barcelona i l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya.

⁷ Es decideix posar com a exemple el protocol de Sant Vicenç dels Horts per la claredat que mostren els passos a seguir.

Taula 1. Protocol i Circuit d'Atenció contra la Violència Masclista de Sant Vicenç dels Horts.

Font: Protocol i Circuit d'Atenció contra la Violència Masclista de Sant Vicenç dels Horts.

Altres de semblants son: el “Protocol per l’abordatge de la violència masclista a les Terres de l’Ebre”, el “Protocol d’abordatge de la violència masclista de Terrassa” i el “Protocol d’actuació i circuit d’intervenció en situacions de violència masclista de la ciutat de Tarragona”.

En tots ells, es destaquen els passos a seguir per a la detecció, atenció i suport a les víctimes, així com la col·laboració entre la Policia, els serveis socials i els professionals de la salut per a proporcionar una resposta preventiva i integral. També, inclouen mesures de prevenció i sensibilització per abordar les arrels de la violència masclista, per exemple, les xerrades informatives que la Policia imparteix als centres educatius de secundària.

Altres protocols d’altres àmbits que podem anomenar son els de l’atenció integrada social i sanitària per atendre millor a les persones grans i l’envelliment de la població. Aquests protocols aborden diversos aspectes, incloent-hi la salut física i mental, la seguretat, la inclusió social i l’accessibilitat. A més a més, poden incloure programes de salut preventiva, accessibilitat arquitectònica, serveis de suport a domicili, formació del personal sanitari en atenció geriàtrica, i estratègies per prevenir l’aïllament social, entre altres iniciatives (Departament de Salut i Departament de Drets Socials. Atenció Integrada Social i Sanitària, 2024).

En resum, podem dir que actualment, queda evident que la integració de serveis i coordinació en l’àmbit de l’educació, cívica, ètica i preventiva on s’inclou, educació, serveis socials i ME és pràcticament inexistent per un treball comunitari i preventiu.

A més a més dels protocols, es poden crear comissions mixtes en què agents de policia i professionals dels serveis socials es reuneixin regularment per abordar problemes i casos concrets, compartir informació i coordinar les intervencions. I també, és important establir mecanismes adequats per compartir informació de forma segura i confidencial entre la Policia i els serveis socials. Això permetrà una millor valoració de les situacions i una resposta més coherent i coordinada.

Recordem que els serveis socials tenen com a principal objectiu proporcionar suport i assistència a la ciutadania per abordar els problemes socials i millorar el seu benestar. Aquests serveis juguen un paper fonamental en la promoció de la inclusió social i en la garantia dels drets bàsics per a totes les persones. En concret, Vilà (2011) ens diu que els serveis socials tenen com a objectiu la cobertura de les necessitats no cobertes, ja que una bona part d’aquestes son satisfetes pels subjectes mateixos (autoprovisió) o per les seves famílies i amics.

Entre les seves funcions es troba la protecció a les persones vulnerables. Aquesta és una de les tasques més importants dels serveis socials. Treballen per garantir la protecció, seguretat i benestar de les persones més vulnerables de la societat, com ara infants en situació de risc, persones grans, persones amb discapacitat o persones en situació de dependència. Proporcionen suport per protegir-les de l'abús, la negligència o l'exclusió social, i faciliten l'accés als recursos i serveis adequats per a elles. Com diu Giménez, V.M. (2019):

“[...] caldria assumir que les necessitats a què donen resposta els serveis socials son, fonamentalment, quatre: l'atenció a la dependència, la protecció de les persones que necessiten ser tutelades, l'acompanyament de les persones amb dificultat d'integració i la cura de menors fora de l'horari escolar” (p. 26).

Giménez (2019) ens continua dient que la funció de promocionar la inclusió per superar les barreres socials i promoure la igualtat d'oportunitats per a totes les persones. Això inclou facilitar l'accés a serveis bàsics com ara l'educació, la salut, l'habitatge o l'ocupació, especialment per a aquelles persones que es troben en situacions més desfavorables. A més a més, ofereixen suport pel desenvolupament personal, l'empoderament i la participació activa de les persones en la comunitat.

Els serveis socials també donen suport a les famílies en situacions de dificultat, com ara problemes de salut mental, violència domèstica, problemes de llar o manca d'accés als recursos bàsics. Aquest suport pot incloure assessorament, educació parental, mediació o intervenció en situacions de crisi. L'objectiu és ajudar les famílies a superar aquests problemes i millorar el seu benestar i funcionament.

Un altre de les seves funcions és la prevenció i intervenció en els problemes socials, per exemple la pobresa, l'atur, la marginació o l'exclusió. Això inclou la detecció precoç i l'aplicació de mesures d'intervenció per garantir una millor qualitat de vida per a les persones afectades. També ofereixen suport per millorar les capacitats i habilitats de les persones per afrontar aquests problemes i promouen la seva inclusió social.

També, dir que els serveis socials també mantenen o haurien de mantenir una bona coordinació amb altres serveis i recursos, és a dir, no haurien de treballar de manera aïllada sinó col·laborar activament amb altres professionals i organismes, com ara la policia, els serveis de salut, educació, ocupació o habitatge. Aquesta coordinació té com a objectiu proporcionar una atenció integral i coordinada que respongui a les necessitats de les persones i les famílies de manera eficaç.

Segons la Llei 4/2003 de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya, que va ser aprovada per unanimitat pel Parlament de Catalunya, té per objectiu ordenar les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de seguretat pública,

especialment les de policia, i integrar-les amb les de protecció civil, trànsit, joc i espectacles i seguretat privada. Però, a més a més, la Llei posa les bases per dotar a Catalunya d'un model de seguretat fonamentat en la prevenció, la participació i la implicació dels diferents serveis públics i privats, així com també de la societat civil, com ara els serveis socials.

Finalment, Martínez (2016) contempla la figura de l'educador social a les comissaries dels ME per donar una resposta immediata a les necessitats socials més urgents a través d'una major coordinació i coneixement entre entitats i evitar la derivació de les víctimes a altres recursos, estalviant d'aquesta manera, dobles i triples victimitzacions. I ens segueix dient:

“Per tot això, la funció de l'educador social a les comissaries dels mossos d'esquadra no tractaria, solament, de treballar de manera multidisciplinari i conjunta sinó d'oferir, a més, una millor acollida i assistència a les persones privades de llibertat. I en definitiva, de millorar l'atenció social en matèria de benestar i col·laboració amb la xarxa d'entitats socials” (Martínez, 2016).

En resum, la coordinació entre la Policia i els serveis socials és indispensables per garantir la protecció i el benestar de les persones en situacions de necessitat i, al mateix temps, assegurar la seguretat pública. Aquesta coordinació busca una societat més justa i equitativa, garantint el benestar de tota la ciutadania i treballant per abordar les desigualtats socials i la inclusió de totes les persones.

3. OBJECTIUS

3.1. Objectiu general

- Conèixer i valorar les activitats formatives impartides pel cos de ME que permeti augmentar la seva eficàcia i eficiència en l'alumnat dels centres educatius de secundària.

3.2. Objectius específics

- Conèixer el debat teòric i l'estat de la qüestió sobre la utilitat de les activitats formatives que imparteixen les policies democràtiques a la ciutadania.
- Descriure les activitats formatives impartides pel cos de ME i d'altres rellevants de les policies estatals i europees.
- Identificar les necessitats socials de l'alumnat dels centres educatius on s'imparteixen les activitats avaluades.
- Conèixer l'estat del treball interdisciplinari que es realitza entre policies, i agents socials i educatius al voltant d'aquestes activitats.
- Realitzar una avaluació de les activitats formatives descrites.
- Comentar els resultats obtinguts de l'avaluació de les activitats, les necessitats socials i del treball interdisciplinari que es realitza.
- Elaborar una proposta de millora de les activitats formatives impartides pel cos de ME i actualitzar el seu contingut, tenint en compte les necessitats socials.

4. CONTEXTUALITZACIÓ

4.1. La transició de la policia autoritària a la democràtica

La transició d'una policia autoritària a una de democràtica és un procés complex que varia en cada país i context particular. Entre la diferent literatura hi observem diversos documents i autors, com ara l'informe d' "Estrategia de Gobernabilidad Democrática, Participación Ciudadana y Desarrollo Institucional" (2008) del "Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación", l'informe presentat per l'Organització dels Estats d'Amèrica (2011) o les aportacions realitzades pel professor Juan J. Linz de la Universitat de Yale, entre d'altres.

En les seves obres, Linz ens diu que existeixen principalment cinc factors que poden influir en la transició del règim policial, aquests son: la seva història i el seu context polític, la resistència institucional que el país disposi, les seves capacitats i els seus recursos, la seva cultura organitzacional i el seu entrenament, la participació i confiança de la comunitat, i la coordinació i col·laboració interinstitucional. A continuació, descrivim tots aquests factors.

La *història i el context polític* de cada país pot influir en la forma en què es s'estructura i opera la policia autoritària. Els sistemes polítics autoritaris solen estar arrelats en pràctiques i estructures repressives profundament impregnades, la qual cosa dificulta la seva transformació cap a un enfocament més democràtic. Per aquesta raó, Linz (1990) ens diu que "para entender la estabilidad o inestabilidad de los regímenes autoritarios es necesario prestar atención a las circunstancias de su nacimiento, a los cambios económicos y sociales" (p. 14).

La *resistència de les institucions* que conformen la policia autoritària solen resistir-se al canvi, ja sigui per interessos interns, per la por de perdre poder o privilegis, o per la manca de comprensió o acceptació dels principis democràtics i la protecció dels drets humans. Linz (1990) ens torna a dir "Mucho depende del liderazgo de las nuevas democracias. Los líderes deben convencer a las gentes del valor de las libertades recobradas, de la seguridad frente al poder arbitrario y de la posibilidad de cambiar pacíficamente de gobierno" (p. 33).

La transició de les *capacitats i els recursos* impliquen una inversió significativa en termes de recursos humans, financers i tecnològics. Alguns països poden manca dels recursos necessaris per implementar reformes a gran escala, cosa que retarda el procés de transició, i per aquesta raó cal dependre moltes vegades d'agents privats. La secció d'obres de política i dret de l'Organització dels Estats d'Amèrica (2011) ens diu:

“Una ciencia política que ignore la soberanía popular esconde un rasgo común de las demás democracias: existen en sociedades donde el futuro de todos depende de las decisiones privadas de aquellos que controlan los recursos productivos. La soberanía popular está limitada por la propiedad de los recursos colectivos” (p. 72).

També, la *participació i confiança* de la comunitat en un país amb una policia democràtica ha de tenir el suport i la confiança de la comunitat a la qual serveix. La participació activa de la comunitat en el procés de transició i la construcció d'una relació de confiança mútua son fonamentals per a l'èxit de la transformació. Per aquesta raó, Martínez (2021) ens diu:

“La relació de la Policia amb el benestar i la confiança de la societat sempre ha estat necessària en un estat democràtic, sobretot per la igualtat social i la prevenció de la delinqüència, però també ha estat conflictiva com a conseqüència de la regulació de l'exercici dels drets civils i la funció del control policial” (p. 21).

Finalment, cal una transició que requereix una *coordinació i col·laboració interinstitucional* efectiva entre les diferents institucions, com el govern, els organismes de seguretat i la justícia, els defensors dels drets humans i la societat civil. La falta de coordinació i col·laboració pot obstaculitzar el progrés cap a una policia més democràtica. Aquests factors i desafiaments poden variar segons el país i el context particular. L'informe d'“Estrategia de Gobernabilidad Democrática, Participación Ciudadana y Desarrollo Institucional” (2008) ens diu el següent “esta perspectiva asume que la mejora del diseño y de la eficiencia institucional puede tener efectos directos sobre la calidad de la democracia y sobre la reducción de la pobreza” (p. 15).

Per tant, és important adaptar les estratègies i els abordatges a les circumstàncies específiques de cada país per aconseguir una transició reeixida cap a una policia democràtica.

4.2. Antecedents dels cossos policials

Martín (1991) ens diu que els orígens del concepte de la policia és bastant recent però no pel que fa a les seves funcions. Inicialment, els primers documents on apareix la vigilància de la societat es troba a l'antic Egipte, fa aproximadament 5.000 anys. En aquells temps, la policia es definia com a un grup de persones armades i remunerades que feien complir les normes i protegien la propietat mitjançant la violència, l'amenaça o alguna altra sanció (David, 2020).

A Europa, el concepte de la policia tal com la coneixem avui dia, neix al segle XX. Els primers cossos de seguretat es confonien amb l'exercit pel seu gran predomini a tot el territori amb funcions purament repressives fins a la seva lenta desmilitarització. Les primeres democràcies europees van produir un canvi en el paradigma de la seguretat

modificant la funció repressiva de la policia cap a una de més pròxima al ciutadà. Tot i així, aquesta modificació era lenta deguda a la falta de professionalització, planificació i objectius clars que li precedien (Jar, 1999). I encara, a dia d'avui es troba en procés constant de millora a conseqüència de la ràpida evolució de la societat i, per tant, per la seva constant adaptació tan als nous delictes, com a la societat multicultural en la que vivim.

Un dels debats que existeix a l'actualitat pel que respecte a l'origen de la policia a Europa es saber quin va ser primer cos de policia que es va crear. Així doncs, trobem el primer antecedent en la "Santa Hermandat" o "Sant Climent"; una institució creada pels Reis Catòlics a l'any 1476 amb l'objectiu de controlar els camins del Regne de Castella. Va ser la primera unitat permanent i militar a Espanya i dissolta per decret a l'any 1835. Gairebé 10 anys més tard, va ser substituïda per la Guardia Civil (Hidalgo en la Historia, 2017).

Posteriorment, a Catalunya es van crear els "veïns armats" per exercir funcions de protecció i seguretat fins a la creació dels Miquelets⁸; una milícia catalana encarregada de mantenir l'ordre i la seguretat en aquella època. Eren la primera força policial professional al país creada a l'any 1719 i considerada pionera a Europa. A diferència de la "Santa Hermandat", els Miquelets eren un cos civil, no militar, formats per la mateixa ciutadania la qual protegien i servien (Mossos d'Esquadra. La nostra història, 2019). Altres cossos policials ordenats de manera ascendent per la seva grandària, són la Policia General del Regne d'Espanya creada a l'any 1824 per Fernando VII, que acabarà sent l'actual Cos Nacional de Policia (CNP) al 1986 (Policia Nacional. Historia, 2020). També, trobem la "Metropolitan Police" creada a l'any 1829 a Londres (Anglaterra) per Robert Peel, que és també considerada el primer cos de policia modern a Europa i model de proximitat ciutadana per altres policies (Sàpiens, s.f.), com ara la "City of London Police" [Policia de la Ciutat de Londres] creada a l'any 1832 (City of London Police. Important dates, 2022) i la "London Police Service" [Servei de Policia de Londres] creada a l'any 1855 (London Police Service. History, 2022). També, la "Brigade de Sureté" creada a l'any 1812 a París (França) per François Vidocq en que la va dirigir fins al 1827. Es tractava d'un grup d'agents secrets que s'infiltraven entre els grups criminals per recollir informació. Aquest cos de policia va ser la inspiradora de la "Metropolitan Police" [Policia Metropolitana], del "Federal Bureau of Investigation" [Oficina Federal d'Investigació] (FBI) i altres departaments de policia vigents fins al moment (Sadurní, 2020). I, finalment, els "Bow Street Runners" creats a l'any 1740 a

⁸ Els Miquelets van passar a ser denominats oficialment com a "Mossos d'Esquadra" l'any 1934, durant la Segona República Espanyola. A partir d'aquell moment, es va establir el Cos policial com a policia autònoma de Catalunya, amb el nom de Mossos d'Esquadra.

Londres per Henry Fielding. Es tractava d'un petit cos de policia en el sentit modern i també considerat pioner a Europa (Mas, 2014).

4.3. Els models de policia de proximitat més destacats d'Europa

El model de proximitat policial és una filosofia de treball en l'àmbit de la seguretat pública que busca establir una relació més propera i directa entre la policia i la comunitat a la qual serveix. Aquesta aproximació té com a objectiu millorar la confiança i la col·laboració entre la policia i els ciutadans, així com identificar i abordar de forma més eficaç els problemes de seguretat local.

El model de proximitat en la policia preveu la delinqüència mitjançant la presència regular i visible dels agents de policia en els barris i les zones de la comunitat i dissuadeixen actes il·lícits, ja que la seva presència física crea un sentiment de seguretat. També, fomenta la resolució pacífica de conflictes i la mediació en casos de disputes o problemes locals.

A nivell de les policies europees, trobem la "Metropolitan Police" de Londres (Anglaterra) –fundadora del model policial de proximitat– la "City of London Police"⁹ i la "London Police Service"¹⁰, seguida de la "Garda Síochana" (Irlanda), la Policia Islandesa i Noruega. Totes elles segueixen els mateixos principis que la "Metropolitan Police"; disposar d'una policia pròxima al ciutadà que generi la màxima confiança vers al ciutadà. A més a més, totes aquestes policies –excepte la "City of London Police" i la "London Police Service"– tenen en comú que no porten arma per dur a terme les seves funcions de seguretat ciutadana. Això és possible perquè al·leguen que la seguretat que dona portar una arma de foc és més il·lusòria que real. En altres paraules, creuen que portar armes genera més violència, cosa que desperta un gran debat entre la societat (BBC, 2016). També, és important dir que encara que aquestes policies no portin armes, existeixen altres forces especials al país que sí que en porten, com ara els "Authorized Firearms Officers" (AFO) [Agents d'armes de foc autoritzats] a Gran Bretanya i els 3.000 agents armats de la Unitat de Resposta d'Emergència dels 12.000 que conformen la Policia Irlandesa (Kripkit. Garda Síochána, s.f.), i que son adreçades allà on sigui quan son necessàries.

⁹ La principal diferència entre elles és que la "Metropolitan Police" cobreix tota la zona metropolitana de Londres, coneguda com la "Greater London" [Gran Londres], mentre que la "City of London Police" cobreix només la ciutat de Londres que té una extensió molt més reduïda d'una milla quadrada, que son gairebé 2,6 km. En aquesta milla es concentra tota l'activitat financera de Gran Bretanya. La principal funció de la "City of London Police" és la protecció del centre de la ciutat.

¹⁰ La "London Police Service" és la policia local de la ciutat de Londres. Les seves funcions son complir amb els estatuts federals i municipals, el Codi Penal i la prevenció i atenció dels delictes provincials.

Alguns dels departaments més destacades de la “Metropolitan Police” que es dediquen a impartir activitats formatives son: les oficines de “Public Protection” [Protecció Pública] (Metropolitan Police. STRIDE, 2021, p. 4) i “Prevention, Inclusion and Engagement” [Prevençió, Inclusió i Compromís] (Metropolitan Police. STRIDE, 2021, p. 6). És important dir que la “City of London Police” no disposa de programes de prevenció, ja que es dedica exclusivament a la seguretat del centre de la ciutat de Londres. I, a la “Garda Síochana” trobem la “Bureau of Community Engagement” [Oficina de Compromís Comunitari] (An Garda Síochána, 2022). Tan la “Metropolitan Police” com la “Garda Síochana” imparteixen activitats relacionades amb la prevenció de la violència entre els joves, de gènere, sobre la inclusió social i el consum de drogues. També, observem que la “London Police Service” no té cap oficina o departament pròpiament de prevenció, tot i que disposa de diversos programes formatius destinats a la reducció del delictes (London Police Service. Programs, 2022).

4.3.1. Les activitats formatives en les policies europees

Les activitats formatives que els policies imparteixen als centres educatius neixen amb l'objectiu de promoure la seguretat ciutadana i conscienciar a l'alumnat sobre qüestions relacionades amb la prevenció del delictes, l'assetjament escolar, la violència de gènere, el consum de drogues i altres temes importants. Aquestes xerrades també tenen com a objectiu millorar la relació entre els joves i les forces de seguretat, establir un diàleg obert i propiciar la confiança mútua. La seva interacció amb l'alumnat permet conèixer de primera mà el funcionament dels cossos de policia, així com aclarir preguntes, inquietuds o falses creences que puguin tenir sobre aquest tema. També, fomenten la participació ciutadana i la col·laboren amb la policia en la prevenció de delictes. I també, s'incita a l'alumnat a ser conscients del seu paper com a ciutadans responsables i a col·laborar amb la policia en la denúncia de situacions il·lícites o sospitoses. Això promou una cultura de seguretat col·lectiva on es busca el benestar i la convivència pacífica de tota la comunitat. Les xerrades solen ser interactives i dinàmiques, amb exemples pràctics i casos reals per implicar a l'alumnat en la temàtica i fomentar la reflexió i el diàleg.

És important destacar que aquestes xerrades no només es realitzen als centres educatius, sinó que també es duen a terme en altres espais com ara centres de joves, associacions, casals i altres llocs on hi hagi una presència destacada de jovent. Aquesta diversitat de llocs de realització de les xerrades busca arribar a un major nombre de persones i difondre els missatges de seguretat als diferents grups juvenils de la societat. A

més a més, les activitats formatives que ofereixen els diversos cossos policials és diversa, i no totes les trobem publicades a Internet o a llistats públicament accessibles. La majoria d'elles es troben a les Intranets corporatives o en documentació física.

Referent a la valoració que fa la ciutadania sobre les activitats formatives que realitzen els cossos policials, cal dir que la sensació és molt positiva, tot i que no existeix un estudi específic que ho demostrï. A més a més, els estudis realitzats sobre la prevenció de la seguretat ciutadana estan relacionats en la seva percepció i no tant en les accions dutes a terme. Letícia Salomón (2004) ho expressa clarament en el Programa de les Nacions Unides (PNUD) pel desenvolupament policial:

“Al ciudadano común le interesan los resultados concretos para definir su percepción del desempeño policial. No le interesa saber si el incremento delincencial está asociado al ritmo de urbanización, a la pérdida de valores, al cierre de oportunidades o al crecimiento acelerado del desempleo. Al ciudadano le interesa saber que puede estar en su casa o caminar tranquilamente por las calles de la colonia, de la ciudad o de la aldea, y que no corre el riesgo de ser robado, asaltado, violado, herido o muerto; en última instancia, si esto ocurre, lo menos que espera es que la Policía capture a los delincuentes y que se le aplique todo el peso de la Ley. Tampoco le interesa al ciudadano común saber si su seguridad depende del policía de prevención o del policía de investigación [...]” (p. 7).

Així que, l'esforç per mantenir o millorar una societat segura no s'ha de centrar únicament en l'aspecte material de la seguretat, com ara la creació, planificació o millora de les activitats formatives que imparteixen els cossos policials sinó en la millora de l'impacte que genera i la sensació de seguretat que transmeten. Dit d'una altra manera, no importa el número de policies que es puguin abocar als carrers, ni el número de incidents que atenguin, o en el nostre cas, de les activitats formatives que els cossos de policia puguin realitzar, sinó si aquestes responen a les expectatives reals de la societat, i conseqüentment, de la valoració i percepció que ofereixin a la majoria dels ciutadans.

En relació al ventall de persones beneficiades de les activitats formatives, cal dir que és ampli i específic, així que podem trobar des d'infants amb activitats d'apropament i primer contacte amb la policia; adolescents amb activitats de prevenció sobre els riscos de Internet –com ara el ciberassetjament o la seguretat vial–, adults amb activitats de prevenció en maltractaments o robatoris sobretot en època de vacances; persones grans amb activitats preventives d'estafes o robatoris violents; col·lectius com el dels comerciants amb activitats de prevenció de petits furts a establiments i activitats a col·lectius vulnerables, per exemple el de persones discapacitades amb programes de prevenció sobre l'abús sexual o de joves amb dificultats d'integració social i amb activitats preventives sobre l'odi i la discriminació.

4.3.1.1. Metropolitan Police, London Police Service i Garda Síochána

A Anglaterra, la implicació de la “Metropolitan Police” pels programes de prevenció sobre drogues s’ha tingut especialment en compte, després que un superintendent de la Policia realitzés un informe on feia constar que els agents de policia no tenien suficients habilitats i experiència per impartir xerrades de prevenció sobre drogues:

“A research report undertaken in 1995 by a serving police superintendent into police involvement in school drug education concluded that in general police officers lacked the skills to deliver such a sensitive area of the school curriculum and were filling a perceived gap with inappropriate activities. Furthermore, forces were producing their own drug education materials, which was arguably not an area within their expertise. [Un informe d'investigació realitzat l'any 1995 per un superintendent de policia en servei sobre la implicació de la policia en l'educació escolar sobre drogues va concloure que, en general, els agents de policia no tenien les habilitats per oferir una àrea tant sensible del currículum acadèmic i estaven omplint un buit percebut amb activitats inadequades. A més a més, les “Forces” estaven produint els seus propis materials d'educació sobre drogues, que probablement no era una àrea de la seva experiència]” (Green 1996).

Els programes de prevenció de drogues s’estan executant a Anglaterra des de l’any 1994 i recentment amb una formació específica sobre elles als agents de policia encarregats d’impartir aquests programes. L’objectiu de la formació als agents de policia és solvatar la carència de coneixements detectats sobre aquest àmbit com a conseqüència de l’informe d’investigació del superintendent. Un d’aquests programes és, per exemple, el DARE, que significa “Drug Abuse Resistance Education” [Educació per a la resistència a l’abús de les drogues] i que tracta d’un curs de 17 setmanes de durada i diverses sessions d’una hora dirigida als infants d’aproximadament de 12 anys. El seu objectiu es millorar les habilitats de resistència davant les drogues. La metodologia que segueix està basada en conferències, exercicis, sessions de pregunta i resposta, audiovisuals i jocs de rol. Els agents de policia que imparteixen el curs estan formats especialment en la gestió de l’aula, les estratègies d’ensenyament, les habilitats comunicatives, el desenvolupament dels nens i la informació relacionada sobre les drogues (University of Surrey, s.f., p. 18).

Un altre programa el trobem sota l’acrònim RIDE, que significa “Resistance in Drug Education” [Resistència a l’educació sobre les drogues] i tracta d’un paquet de 13 capítols que comprenen diversos aspectes sobre el consum de les drogues i habilitats socials dirigida als infants de 7è curs –corresponent a 1r. d’ESO a Espanya–. El seu objectiu es millorar les habilitats de resistència davant les drogues i fer-los participar en opcions de vida saludables. En aquest cas, les tres primeres lliçons son impartides pels agents de policia i la resta pel professorat (University of Surrey, s.f., pp. 24-25).

També, la “Metropolitan Police” disposa de departaments especialitzats que ofereixen xerrades i campanyes de prevenció, per exemple la oficina de “Public Protection” [Protecció Pública] que té com a objectiu donar suport a les víctimes dels delictes d’odi, en especial a les persones LGBT, sordes o amb discapacitat, i empoderar-los a denunciar. Aquest suport es dur a terme mitjançant campanyes de sensibilització a la comunitat i a les escoles, i són impartides per la policia amb la col·laboració de grups assessors independents (Metropolitan Police, 2021, p. 4). I també, la oficina de “Prevention, Inclusion and Engagement” [Prevenció, Inclusió i Compromís] que té per objectiu millorar la protecció dels més desfavorits mitjançant campanyes de prevenció i xerrades a tots els centres educatius de la zona metropolitana (Metropolitan Police, 2021, p. 8).

La “London Police Service” també disposa de diferents programes escolars amb l’objectiu de reduir les tendències delictives a llarg termini. Alguns dels seus programes són: seguretat del transit, pressió de grup, decisions intel·ligents i conscienciació sobre l’alcohol i les drogues. Aquests programes ofereixen informació als joves amb l’objectiu de que prenguin decisions efectives quan es topin amb aquests desafiaments. A més a més, durant l’estiu ofereixen programes sobre activitats esportives i alguns dels seus membres es converteixen amb entrenadors d’equips de “hockey” o futbol, o dirigeixen programes per a joves a les seves esglésies. Tot plegat ajuda a la integració social i que es prengui una major comprensió de les diverses cultures que formen la ciutat de Londres (London Police. Youth programs, 2017). De tots aquests programes, un dels més destacats és el “Drug awareness program” [Programa de conscienciació sobre drogues] –a conseqüència dels elevats índex de consum al país¹¹– destinat a l’alumnat de 5è curs i que té per objectiu augmentar el coneixement de la salut i la seguretat sobre les opcions d’estils de vida (London Police. Drug awareness program, 2017). També trobem altres programes que ajuden a prevenir els delictes, com ara el maltractament de les persones grans (London Police. Elder abuse, 2017) i el “Diversity, equity and inclusion plan” [Pla de diversitat, equitat i inclusió] on es defensa la igualtat i la equitat de tots els ciutadans davant de qualsevol esdeveniment quotidià (London Police. Diversity, equity, and inclusion plan, 2017).

A Irlanda, els principals programes i campanyes que ofereix la “Bureau of Community Engagement” [Oficina de Compromís Comunitari] de la “Garda Síochána” a les escoles són diferents depenent de si aquestes estan destinades als cursos de primària o

¹¹ Segons el “Informe Europeo sobre Drogas” publicat pel “Observatorio Europeo de las Drogas i las Toxicomanías” de l’any 2021, el Regne Unit es troba en la primera posició de la llista dels països de més consum de cocaïna amb un índex del 5% en la població acadèmica entre 15 i 16 anys. I en la cinquena posició en el consum de cànnabis, juntament amb Eslovènia, amb un índex del 23%. Pel que fa a la resta de substàncies estupefaents, el Regne Unit es manté en posicions elevades.

secundària. Els programes que trobem a les escoles de primària estan destinats a l'alumnat de 5è curs. Aquests programes es van introduir a l'any 1991 i consisteixen en una sèrie de presentacions sobre la seguretat vial i ciclista, la intimidació, el vandalisme, la seguretat personal, les drogues, la prevenció del delictes i la comunicació respectuosa a Internet. El seu objectiu és ensenyar patrons de conducta i responsabilitat que els permeti ser més segurs a les carreteres, a la llar, a contribuir positivament a la prevenció del delictes, a tenir en compte el paper de la policia i a desenvolupar actituds positives sobre la policia i el seu treball. En canvi, els programes impartits a les escoles de secundària estan enfocats a l'ús de les drogues, la seguretat personal i la seguretat en línia. Aquests programes formen part del pla d'estudis del centre educatiu i el seu objectiu és recolzar el desenvolupament personal, la salut i el benestar dels joves (An Garda Síochána. Community Engagement Offices, 2022).

4.4. Antecedents de la policia democràtica a Espanya

Abans de parlar de la transició policial, és important ressaltar que a Espanya, el control policial el trobàvem fonamentat a la cartilla originària de la Guardia Civil, aprovada per Real Ordre el 20 de desembre de 1845 on el seu article 15 ens diu que els seus membres havien de relacionar-se amb ells mateixos amb l'objectiu de fomentar les seves amistats i no amb la societat "El hecho que la policía haya de ser en este modelo un mero ejecutor de las órdenes del Gobierno, implica no solo que no necesite tener una relación abierta y flexible con la población, sino que cuanto menos tenga mejor" (Guillén, 2015, p. 213). La Policia havia de ser un simple executor de les normes de l'Estat sense mantenir cap contacte amb la ciutadania a excepció d'aquelles persones que per interès o reputació convenia relacionar-se. També, trobem el control policial a Catalunya a la cartilla de servei que havien de dur a terme els primers Mossos d'Esquadra on ens diu que "No se familiarizará con el paisaje, ni entrará en cafés ni en tabernas, sino cuando sea necesario para la aprehensión de delincuentes u otros actos de servicio". D'aquesta manera, els ciutadans no eren l'element central de la funció policial perquè es partia de la idea que el seu contacte podia condicionar el compliment de les obligacions policials (Guillén, 2015).

Malagón (2005) diu que la transició de l'Estat policial a l'Estat de Dret, o dit d'una altra manera, la transició del control total de l'Estat mitjançant la coacció per part de la policia a la ciutadania, a un control policial però alhora respectant els drets i les llibertats en un Estat democràtic va arribar a conseqüència de la Revolució Francesa a l'any 1789. La policia es va convertir a partir d'aquest moment en la institució encarregada de vetllar pels

dreus individuals i socials, i els cossos de policia amb estructura militar es van mantenir coexistent amb cossos de naturalesa civil i depenent funcionalment també de les autoritats de interior. En paraules de Ballbé, amb la Revolució Francesa s'aconsegueix l'"acta de defunción del Antiguo Régimen" (1983, p. 40). Aquest model, que va dur a terme la Revolució Francesa es va estendre per tot el món.

Espanya no va ser diferent a la resta d'Europa, tot i que Carlos IV, rei d'Espanya entre els anys 1788 i 1808, va intentar aïllar Espanya dels esdeveniments de la Revolució (Roca, 2015). Posteriorment, els segles XVIII i XIX van ser uns períodes de recuperació on la vella monarquia absolutista va ser substituïda per una de parlamentària i constitucional fins a la invasió dels "Cien Mil Hijos de San Luis" a l'any 1823 on es va tornar a restaurar l'absolutisme amb el rei Fernando VII –encara que de manera més moderna que l'anterior–, fins al nomenament de la seva filla Isabel II com a reina (Historia de España: Siglo XIX, 2022). Durant aquesta època, la funció de la policia es va haver d'adaptar depenent del tipus de govern i societat "es la sociedad la que modela a la policía y no al revés; solo una sociedad civilizada puede tener derecho y el privilegio de una policía civilizada" (Szabo, 1982). A finals del segle XVIII existien les anomenades "policies provincials o regionals", a banda de l'exercit per fer-se càrrec de la delinqüència, sobretot dels contrabandistes i bandolers (Requena, 2013).

La Revolució Francesa va donar lloc a la creació de la majoria dels cossos policials a Europa que coneixem avui dia, inclosa Espanya, com ara la Guardia Civil creada al 1844, el CNP creat el 1986 (predecessor de la Policia General del Regne d'Espanya creada a l'any 1824) i la Policia de la Generalitat–Mossos d'Esquadra (PG–ME) creada a l'any 1719 a Catalunya.

4.5. La policia a la Transició democràtica espanyola (1975-1982)

La transició espanyola va fer canviar totalment la manera de veure i actuar de la Policia. Fins aleshores, la Policia era un instrument eficaç de la política repressiva en un règim majoritàriament autoritari i dictatorial. Com diu Barletta (1992), la imatge de la policia havia estat durant molt de temps la del "brazo armado del poder político, ejecutora y realizadora de todas las opresiones y represiones" (p. 163). Durant La Transició democràtica espanyola, la Policia va haver de deslligar-se del seu encara militarisme per apropar-se a la ciutadania i així, democratitzar les seves funcions centrades en la protecció dels drets i de les llibertats "En España, la atracción por el modelo de policía de proximidad apareció con la transición democrática de la década de los años ochenta. Esta elección se justificaba por

la necesidad de la policía de adquirir nuevos valores y una nueva legitimidad” (Rabot, 2004, p. 199).

Jar (1999) fa referència a la implantació del model de proximitat per passar del model repressiu al democràtic “existe una mayor predisposición de los agentes hacia las tareas represivas que hacia las preventivas, la progresiva implantación de modelos de Policía de proximidad lo que viene, entre otras cosas, es a poner en cuestión esa tradición histórica” (p. 215). Així que, resulta impossible imaginar una societat moderna amb una policia aïllada d’ella mateixa. Policia i societat han de poder arribar a nivells suficients de confiança per poder-se entendre i dur a terme la tasca conjunta de la seguretat pública. Segons Campos (2015), el model de policia de proximitat es defineix com:

“Un nuevo sistema organizativo, con el desarrollo de un plan estratégico que permita el establecimiento de objetivos claramente definidos respecto a los cometidos que debe cumplir. Se trata de construir una política estructurada donde la actividad policial debe acompañarse de políticas de intervención transversales, debe tener un carácter integral y partir de la base del trabajo de la comunidad considerando la participación activa de los vecinos sin la cual este modelo no funciona. Es en suma un nuevo estilo de hacer policía” (p. 455).

El model de proximitat es caracteritza i es relaciona estretament per la descentralització i la visibilitat. En primer lloc, la “descentralització” significa que la Policia manté una relació horitzontal dins de la institució policial, és a dir, que disposa d’una certa autonomia per a la presa de decisions. Això li permet organitzar-se en grups de treball amb la comunitat i fer front a la idiosincràsia de cada territori, implementar estratègies de prevenció i integració social, i programes flexibles per a persones i col·lectius vulnerables. D’aquesta manera, la policia de proximitat manté una major relació amb altres organismes i més obertura i llibertat de decisions per generar respostes proactives i preventives davant les problemàtiques que se li presenten (USAID, 2011). I en segon lloc, es caracteritza per la “visibilitat” policial que li permet generar confiança amb la institució, millorar la percepció de la seguretat i corresponsabilitzar als ciutadans dels problemes de seguretat dels seus barris (Cohen, 1988).

La policia de proximitat també és una policia integral. Això vol dir que “tiene asignadas todas las competencias del ámbito policial en el territorio en el que opera. Las policías integrales son cuerpos autónomos, operativamente hablando, que no necesitan de otros para cumplir sus objetivos” (Campos, 2015, p. 26). A més a més, aquest model de policia resulta ser la més respectada i valorada per la ciutadania degut a la consideració dels seus procediments socialment “justos”. D’aquesta manera, la ciutadania també respecta la Llei i s’obté una major col·laboració entre el ciutadà i la policia. Per contra, la ciutadania

tendeix a allunyar-se i a dubtar de la legitimitat de la Policia quan considera que els seus procediments son “injustos” (Tyler, 1990).

Martín (1991), diu que la policia de proximitat ha de ser una policia capaç d'afrontar situacions extremes i complicades, com ara la desintegració social, la pobresa i les conseqüències de les noves tipologies de delictes sorgides arran d'aquestes “el policia, sobre todo en situaciones de crisis, es un profesional que está en buena disposición para reducir o evitar las consecuencias de la desintegración social” (p. 180). Reiss (1983) recolza l'afirmació de Martín al dir que la Policia és l'últim recurs per a tots els ciutadans en situacions de risc “es el único servicio de nuestras comunidades para las ocasiones críticas” (p. 194).

Així doncs, podem dir que la transició d'una policia autoritària a una policia democràtica va ser complicada pels diversos canvis de govern des de les primeres civilitzacions fins a dia d'avui. A més a més, la transició del model de policia autoritària al model democràtic va implicar canvis significatius en la forma en què els cossos policials interactuaven amb la comunitat i abordaven els problemes de seguretat pública, com ara el canvi de la mentalitat dels policies, d'una perspectiva de “baralla i control” a una perspectiva de servei ciutadà “Un dels elements clau de la transformació cap a una policia orientada a la democràcia és un canvi fonamental en la mentalitat del personal encarregat de fer complir la llei, d'un de batalla i control a un de servei ciutadà” (Marenin, 2004, p. 261); l'establiment de nous objectius i prioritats per a la policia, com prevenir i reduir el delictes i millorar la qualitat de vida de la comunitat “Els nous objectius i prioritats per a la policia inclouen no només les preocupacions tradicionals de control del crim i manteniment de l'ordre, sinó també un èmfasi en la qualitat de vida i el benestar de la comunitat” (p. 265); l'assumpció de noves polítiques i pràctiques per enfortir la confiança i la cooperació entre la policia i la comunitat, com la implementació de programes de policia comunitària i la promoció de la resolució de conflictes alternatius “La policia democràtica implica l'adopció de noves polítiques i pràctiques destinades a millorar la legitimitat de la policia i construir la confiança entre la policia i el públic” (p. 270), i el fonament de la responsabilitat i la transparència, a través de mesures com la creació d'òrgans de supervisió “Un component essencial de la policia democràtica és la promoció de la responsabilitat, la responsabilitat i la transparència en la prestació de serveis de seguretat pública” (p. 273).

Cal destacar, també, que la relació dels cossos policials amb la confiança de la societat sempre ha estat necessària en un estat democràtic. Aquesta relació resulta primordial per a la recollida de dades i informació dels ciutadans per al manteniment de

l'ordre social “Las sociedades no se pueden mantener nada más que por mecanismos de orden” (Duverger, s.f., com es cita a Loubet, 1994). D'aquesta manera, els cossos policials no s'han d'ajustar únicament en el seu compliment legal, sinó també en la seva legitimació social per fomentar una bona col·laboració amb la societat (Restrepo et al., 1994). Com diu Requena, “La legitimidad policial es un factor estratégico de las políticas públicas de seguridad, pues es la base de la conformidad” (2016, p. 5).

Resulta imprescindible, doncs, que els cossos de policia es situïn al servei del ciutadà i es preguntin de quina manera poden contribuir a les necessitats reals de la població i, sobretot, com actualitzar les seves pràctiques seguint la dinàmica social i no oposant-se a ella, com ara potenciar la formació intercultural de tots els agents implicats en la socialització (educadors/es, professorat, polítics, entre d'altres), mantenir contacte amb les entitats socials, educatives i culturals o realitzar treballs de voluntariat amb la finalitat de disminuir la vulnerabilitat social. Com diu Deusdad (2013), la pluralitat i la convivència en la diversitat cultural requereix d'una intervenció educativa i comunitària per enfrontar-se amb els prejudicis. Així doncs, “es necesario un compromiso social y político (...). La formación de maestros, profesorado y educadores en las prácticas interculturales, junto con apoyar la labor de las distintas Organizaciones No Gubernamentales (ONG) a través de las labores de voluntariado social” (p. 102).

Finalment, dir que la missió de la Policia en un Estat modern és transformar la repressió en professionalització, i participar en activitats preventives i de cooperació amb les demés policies. Així doncs, a més a més de tot l'exposat, no hem d'oblidar que vivim en un món globalitzat i res de tot això es podria dur a terme si les policies no duguessin la seva tasca a nivell global, és a dir, cal que les policies estiguin preparades per fer front a una delinqüència cada vegada més universalitzada. Goizueta (2017) fa referència a l'Europol com a l'organisme entre els seus Estats membres “los objetivos de la cooperación policial pasan por el tratamiento de la información” (p. 77).

4.6. La Policia de proximitat a Espanya

Existeixen diversos cossos de policia dependents del Govern de l'Estat, de les comunitats autònomes (CA) i dels diversos Ajuntaments. És important ressaltar que no totes les CA i Ajuntaments disposen del seu cos de policia perquè el que fa que aquests decideixin crear la seva pròpia policia és bàsicament per millorar la seguretat ciutadana –tenint en compte la seva afiliació i idiosincràsia històrica–, millorar la proximitat i la confiança social d'un cos de policia format pels mateixos conciutadans.

Segons l'article 9 de la Llei Orgànica 2/1986, 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat, els cossos policials dependents del Govern de la Nació són el CNP i la Guardia Civil, ambos dependents del Ministeri de l'Interior i amb funcions compartides de protecció dels drets i les llibertats, a banda d'altres més específiques assenyalades a l'article 12 de la mateixa Llei, com ara les funcions pròpies d'estrangeria (expedició del document nacional d'identitat i passaport) per part del CNP i armes i explosius per la Guardia Civil. Per ser exactes, l'article 9 de la mateixa Llei ens diu que la Guàrdia Civil –a diferència del CNP– no pertany a un cos policial de naturalesa civil sinó militar, i per aquesta raó també depèn del Ministeri de Defensa en el compliment de les missions de caràcter militar. A més a més, el CNP actua a les capitals de província i als grans nuclis urbans, mentre que la Guardia Civil actua a l'àmbit rural i al mar territorial.

Històricament, el CNP es va crear amb l'objectiu de dotar al país d'una policia moderna amb competències de seguretat ciutadana i estrangeria a tot el territori nacional (Bondía, 2019). En canvi, al acabar la Primera Guerra Carlista començada a principis del segle XIX, es va crear la Guàrdia Civil amb l'objectiu de reduir el conflicte dels bandolers i proporcionar seguretat als camps (Filgaira, 2019). Des d'aleshores, tan el CNP com la Guardia Civil han estat objecte de diverses modificacions, però és des de la Constitució del 1978 on ambdues les coneixem en la seva majoria com a l'actualitat. Segons l'últim "Boletín Estadístico del Personal al Servicio de las Administraciones Públicas", elaborat pel "Ministerio de Hacienda y Función Pública" del Govern d'Espanya al juliol de l'any 2021, el número d'efectius del CNP i de la Guàrdia Civil són de 76.642 i 66.166, respectivament.

A l'article 41 de la mateixa Llei Orgànica 2/1986, trobem la correspondència de les CA a crear els seus propis Cossos de Policia segons els seus respectius Estatuts d'Autonomia. D'aquesta manera, Catalunya, País Basc, Navarra i Canàries són les CA que compten amb Policia Autònoma.

Finalment, a l'article 2 de la mateixa Llei, trobem els Cossos de Policia Local com a tercera Força i cos de Seguretat a l'Estat. Les seves funcions estan regulades a l'article 53 i són bàsicament la protecció a les Autoritats de les Corporacions Locals, la vigilància o custòdia dels seus edificis i l'ordenament i senyalització del transit urbà. La regulació de les seves funcions segueix a les disposicions dictades per les CA i altres normes provinents dels seus respectius ajuntaments (Ballesteros, 1992). Els primers Cossos de Policia Local a Espanya daten des de l'Edat Mitjana, però no és fins a l'any 1924 on s'estableix la circulació moderna a la via pública. D'aquest fet, es va crear els denominats "Guardianes de la Porra" que tenien la obligació de fer complir la nova normativa de circulació. Des d'aleshores, la

Policia Local ha anat evolucionant i ampliant les seves funcions segons les necessitats de la societat (Historia de la Policia Municipal, s.f.). El número aproximat de policies locals a Espanya és de 66.250 (Gómez, 2021).

Cal dir, que tan el cos de bombers com el cos de protecció civil no formen part de les Forces i Cossos de Seguretat, però sí dels serveis d'emergència que tenen la funció de col·laborar amb elles i fer front també situacions excepcionals que suposin riscos greus per la integritat de les persones i coses (Guidotti, s.f.).

A Espanya, el model de policia de proximitat és duta a terme pel CNP, la Guàrdia Civil i per les policies locals. Però també per les diferents policies de les CA, com ara el cos de ME a Catalunya, l'Ertzaintza al País Basc, la Policia Foral de Navarra i la Policia de les Illes Canàries.

Tot i que aquest model va aparèixer a Espanya durant la transició espanyola¹², no va ser fins a l'any 1999 quan es va impulsar seriosament i amb la col·laboració de totes les policies; nacionals, autonòmiques i locals, amb el projecte anomenat "Policía 2000". Aquest projecte es va iniciar a l'any 1996 i tenia com a objectiu reduir la delinqüència i donar una millor atenció al ciutadà mitjançant la proximitat, la especialitat i la coordinació policial (Dirección General de Policía, 2000).

La unitat central del CNP que s'encarrega de gestionar les activitats formatives és la "Unidad Central de Participación Ciudadana", que té la funció d'atendre les demandes socials i participatives i derivar-les als "Delegados de Participación Ciudadana" ubicats en cadascuna de les comissaries del CNP. Els "Delegados" tenen la funció de conèixer la realitat social a través dels contactes directes i les relacions amb els diversos col·lectius (Policia Nacional. Unidad Central de Participación Ciudadana, 2020). Ofereixen campanyes i xerrades de prevenció de qualsevol qüestió que preocupi a la ciutadania i als comerciants, agrupats en diversos programes i plans de prevenció, com ara el "Plan Director para la Convivencia y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos" on hi consten les activitats preventives al voltant del consum de drogues, les bandes juvenils, la violència de gènere, els riscos a Internet i l'assetjament escolar (Policía Nacional. Plan Director, 2020) o el "Programa Comercio Seguro" on hi consten les activitats preventives al voltant de la seguretat dels comerços i dels seus clients davant l'amenaça de la delinqüència (Policía Nacional. Comercio Seguro, 2020).

¹² Els diferents governs socialistes ja havien intentat en diverses ocasions apropar la policia a la ciutadania amb la implementació d'un model de proximitat als anys 1982, 1985 i 1994 amb resultats insuficients (Rabot, 2004, p. 195).

En canvi, a la Guàrdia Civil hi trobem l'“Equipo de Mujer y Menores” (EMUME), descentralitzada a nivell provincial en els “Puntos de Atención Especializados” de les diferents “Unidades Orgánicas de Policía Judicial” de les seves comandàncies. Les EMUME porten a terme tallers i xerrades per a la prevenció de la violència de gènere principalment a centres educatius (Guardia Civil. EMUMES, s.f.). Com també, el “Servicio de Protección de la Naturaleza” (SEPRONA) que imparteix activitats formatives sobre prevenció d'incendis forestals (Guardia Civil. SEPRONA, s.f.). A més a més, podem trobar altres activitats formatives impartides per la Guàrdia Civil que no necessàriament son dutes a terme per unitats especialitzades, com ara xerrades sobre els riscos de Internet, l'assetjament escolar, les drogues i l'alcohol, la violència a l'esport, les bandes juvenils o la millora de la seguretat de la gent gran. I d'altres de similars realitzades conjuntament pel CNP i la Guàrdia Civil.

L'Ertzaintza, en concret la “Ikerketa Kriminalaren eta Polizia Judizialaren Unitatea” [Unitat d'Investigació Criminal i Policia Judicial], disposa d'un grup especialitzat en matèria de ciberdelinqüència anomenat “Informazio Teknologietako Delituen Atal Nagusia” [Secció Central de Delictes en Tecnologies de la Informació], que també imparteix xerrades a centres educatius sobre la vulnerabilitat de la xarxa, el ciberassetjament o les estafes (Ertzaintza, Informatika delituak, s.d.). L'Ertzaintza també imparteix tallers a associacions de dones sobre la violència de gènere, entre d'altres.

La Policia Foral de Navarra disposa de diversos grups operatius i de seguretat vial dependents de la “División Prevención y Atención Ciudadana” i “División Seguridad Vial”, i aquestes de l'“Área Seguridad Ciudadana” i “Área Tráfico y Seguridad Vial” respectivament, ambdues dependents de la “Jefatura Policía Foral” (Policia Foral de Navarra. Memoria, 2020, p. 9). Els grups operatius d'atenció ciutadana i de seguretat vial tenen la funció de prevenir els delictes, majoritàriament els de transit, i per aquesta raó prioritzen les campanyes preventives en matèria de seguretat vial i amb la col·laboració d'altres policies o organismes locals de l'administració foral (Policia Foral de Navarra. Memoria, 2020, p. 39).

La Policia de les Illes Canàries disposa de diverses funcions dins de l'àmbit de “Menors i Família”, entre aquestes, totes les relacionades amb l'absentisme escolar, les infraccions sobre menors i actuacions preventives i educatives, com ara xerrades dutes a terme pel “Grupo de Menores y Familia” (GRUMEF) (Cuerpo General de la Policia Canaria, s.f.). Aquest grup treballa en coordinació tan amb la Fiscalia de Menors com amb la Direcció General de Dependència, Infància i Família en la Protecció i Reforma dels Menors.

Tot i la descripció que acabem de fer de les activitats formatives que imparteixen els diferents cossos policials, un dels cossos de policia primordial que també imparteix

activitats és la Policia Local, anomenada a Espanya també com a “Guardia Urbana” o “Policia Municipal”. Aquest cos, degut a la seva naturalesa, es troba en permanent contacte amb els ciutadans, ajuntaments, col·lectius i associacions, les dependències i els serveis municipals. A més a més, el fet de fer complir les ordenances municipals fan que sigui un dels cossos de policia més indicats per realitzar actes de sensibilització al voltant de l'incivisme o la prevenció ciutadana més bàsica, com ara la inseguretat de la via pública, la realització segura de les compres, la mediació veïnal, el control de l'absentisme escolar, l'educació vial o la prevenció del consum de drogues. Aquestes activitats son creades per les corresponents juntes locals de seguretat de cada municipi, on a l'article 4 del Reial Decret 1087/2010, de 3 de setembre, pel que s'aprova el Reglament que regula les Juntes Locals de Seguretat, diu que les competències que desenvoluparan les Juntes Locals de Seguretat son, entre altres, les d'elaborar el Pla Local de Seguretat i proposar les prioritats d'actuació, accions conjuntes i campanyes de prevenció que contribueixin a la millora de la seguretat ciutadana i la seguretat vial.

4.6.1. Les activitats formatives dels cossos policials espanyols als centres educatius de secundària

D'una banda, pel que fa a l'Estat espanyol i com hem dit anteriorment, les primeres activitats formatives van aparèixer en gran mesura a l'any 2000 –com a conseqüència del projecte anomenat “Policia 2000”– i dutes a terme per l'Àrea de Policia de Proximitat i relacions ciutadanes de la Comissaria General de Seguretat Ciutadana del Ministeri de l'Interior. Aquestes tractaven sobre la prevenció i la lluita de la criminalitat urbana, les campanyes relatives als maltractaments, l'Alzheimer, la seguretat en joieries i turistes, entre d'altres (Dirección General de Policia, 2000). Poc a poc, la resta de les CA amb policia pròpia van introduir el concepte de proximitat a les seves pràctiques creant les seves unitats especialitzades, modificant els seus protocols en relació a les persones més vulnerables, ampliant les persones beneficiaries i els contactes amb els representants dels col·lectius amb risc d'exclusió social, i realitzant les primeres campanyes de prevenció per a salvaguardar a la ciutadania i donar a conèixer la nova estratègia de proximitat del seu cos policial. Els primers resultats oficials sobre l'impacte de les activitats formatives van ser exitoses, no només per la reducció de la delinqüència que van aconseguir sinó per la bona acceptació i opinió pública. Tot i així, es notava una carència dels dispositius d'avaluació centrada només en les estadístiques policials i no en la qualitat de la relació amb la societat (Rabot, 2004). Com diu Martínez (2017) “La evaluación de programas no se limita a evaluar

únicamente el programa, sino que debe tener en cuenta el contexto en el que se desarrolla, las necesidades que motivan los programas, las organizaciones, las personas que lo aplican” (pp. 50-51). Per aquesta raó, els actuals programes de proximitat requereixen tenir en compte la valoració de la societat, els agents que imparteixen la formació i l’actualització i la millora contínua del programa. Convé, per tant, una avaluació més extensa i reflexionar sobre el motiu que es trobin a faltar maneres d’avaluació més fiables. Com torna a dir Rabot (2004), cal ubicar “estas experiencias en un marco político más amplio y reflexionar sobre las causas de este error de evaluación: por un lado, la ausencia de un método evaluativo eficaz; por el otro, el temor de hacer público un posible fracaso” (p. 203). Cobler i López (2017), tenint en compte el model de proximitat, ens diuen que “La proximidad aporta un conocimiento amplio del territorio y una retroalimentación de los policías y los ciudadanos, fruto de las relaciones con el tejido social; ese contacto directo y diario con los ciudadanos” (p. 53). D’aquesta manera, avui dia les activitats formatives utilitzen qüestionaris de valoració per als seus usuaris, entrevistes amb els representants dels col·lectius o de la institució, i una relació estreta i permanent durant tot l’any.

De l’altra, la col·laboració entre els cossos de policia i els centres educatius s’ha convertit en una necessitat crucial per garantir un entorn segur i propici per a l’aprenentatge amb l’augment dels incidents de violència i comportaments disruptius en els centres educatius. Aquesta col·laboració implica una estreta comunicació i coordinació entre els policies presents als centres i el personal docent, així com entre els policies i l’alumnat. Però tot i que els cossos policials han estat present als centres educatius durant diverses dècades, les preocupacions sobre la violència i les drogues a finals de la dècada dels noranta a nivell global va continuar amb l’augment de la presència dels cossos policials als instituts, sobretot als Estats Units (Addington, 2009; Casella, 2003).

Per posar un exemple de la justificació de l’activitat policial als centres educatius en el nostre territori, trobem el Pla de Protecció Escolar de l’Ajuntament de Tarragona (s.d.) on diu que:

“cal garantir la seguretat en l’àmbit escolar del municipi i reduir la percepció d’inseguretat que afecta als usuaris i treballadors dels centres educatius, en concordança amb el Pla d’Acció Local per a la Sostenibilitat. Aquest Pla pretén millorar la seguretat dels escolars incidint en el seus entorns més directes, contribuint pedagògicament a la configuració d’actituds favorables a la seguretat integral, tant viària com en els àmbits de la convivència ciutadana” (p. 341).

L’objectiu principal de les activitats és prevenir i respondre a situacions de risc i problemes de seguretat, i alhora promoure la cohesió i el benestar de la comunitat educativa. En aquesta tasca, els policies actuen com a recursos i membres actius de l’equip

educatiu, oferint suport i orientació als estudiants, i fomentant valors com la tolerància, el respecte i la convivència pacífica. A més a més, també col·laboren amb altres professionals de l'àmbit social i sanitari per abordar qüestions més complexes, com l'assetjament escolar o la intervenció amb estudiants en situacions de risc (Policia Nacional. Plan Director, 2020).

Actualment, trobem poca bibliografia tan nacional com internacional relacionada amb les activitats que els cossos de policia realitzen als centres educatius al ser una activitat relativament nova implantada des de les democràcies governatives. Entre elles, trobem les contribucions d'autors relativament recents, com ara el Dr. Manuel Martín, professor en el Departament de Sociologia de la Universitat de Barcelona on ha escrit diversos llibres i articles sobre la professió de la policia i la seva organització com a model integral, el Dr. Jesús Requena, autor de diverses publicacions sobre la intervenció policial, policia de proximitat, legitimitat policial i col·laboració ciutadana, el Dr. Josep Redorta, també autor de diverses publicacions sobre la mediació policial i les tècniques de resolució de conflictes, la investigadora Audrey Rabot, on en les seves nombroses publicacions ens parla de la implantació i la avaluació del model de proximitat a Espanya o un servidor, amb diverses publicacions que tracten sobre les competències professionals dels policies per tractar intervencions socioeducatives i altres relacionades sobre el paper de l'educació social a les pràctiques policials. Totes elles, destaquen la importància d'implantar el model de proximitat policial i el seu apropament a la ciutadania, però també les dificultats que s'hi troben i de quina manera es podria implementar per ser més efectiva i eficaç.

També, cal dir que les activitats formatives poden incloure xerrades i conferències on els agents de policia poden ser convidats a parlar als estudiants sobre la prevenció del delicte, el paper de la policia en la societat, la lluita contra les drogues, la violència de gènere, etc. També, poden incloure tallers pràctics sobre les diferents tasques que realitzen en el seu treball, com ara tasques d'investigació, tècniques d'interrogació, l'ús de la tecnologia en la policia, etc. També, visites a les comissaries de policia on els agents poden organitzar-les a l'alumnat perquè puguin conèixer de prop les instal·lacions, els vehicles i altres eines que utilitzen en el seu treball. I, finalment, les activitats poden incloure simulacres de situacions de risc, com ara accidents de transit, assalts o altres incidents, perquè els estudiants puguin aprendre com actuar en aquestes situacions. Totes aquestes activitats poden contribuir a millorar la comprensió i el respecte per la policia i al mateix temps ajudar als estudiants a prendre decisions més informades i segures en la seva vida diària.

A més a més, i com hem repetit en més d'una ocasió, els cossos policials en un Estat democràtic modern tenen la funció de trobar l'equilibri entre el benestar i la repressió, és a dir, la Policia no només té el deure de detenir els delinqüents, denunciar les infraccions o fer complir les lleis sinó també complir amb les activitats assistencials i les resolucions de conflictes entre particulars "Se le pide a la policía que sea capaz de resolver problemas concretos de colectividad y no solo que detenga delincuentes o haga cumplir la ley" (Goldstein, 1975, pp. 14-17, com es cita a Martín, 1992, p. 209). A més a més, també ens parla de la importància de que la Policia disposi d'unitats especialitzades, com ara la policia de proximitat com a unitat física i no només com a model policial, per tractar problemes quotidians tan a nivell particular com a nivell de col·lectiu, com ara el problema de les drogues il·legals a les escoles o les bandes violentes entre els joves "Los equipos de barrio deben contar con el soporte de especialistas [...] para poder ser eficaces en la resolución de problemas. Estas unidades de soporte de primer nivel deben estar formadas por personal del mismo cuerpo" (Martín, 1992, p. 220).

Una vegada que em explicat què son les activitats formatives que els cossos policials imparteixen als centres educatius i de les funcions i especialitzacions que disposen els cossos policials en un Estat democràtic per fer-la efectiva a través de –entre altres maneres– dites activitats, Borakova (2009) ens recorda les dificultats que existeixen en la implementació de la policia de proximitat i de les demés unitats especialitzades dient que un dels motius és que les estructures institucionals no estan preparades per desenvolupar la tasca encomanada d'apropament a la ciutadania. Un exemple és França, on la policia de proximitat no va tenir la repercussió que s'esperava "la implantación de la policía de proximidad en Francia no ha tenido éxito". En aquest cas, les estructures institucionals que mancaven van ser "la ausencia de foros comunitarios que impide la formalización del diálogo policía-ciudadano [...]. Además, la descentralización de las políticas de seguridad es limitada, ya que se requiere el acuerdo del Estado para aplicar los contratos locales de seguridad" (2009). En aquest exemple veiem com una idea política pot no arribar a plasmar-se a la realitat perquè no es tracta de crear o copiar allò que es vol, sinó d'adaptar-la tenint en compte les característiques pròpies del territori, les infraestructures, la capacitat organitzativa, els recursos econòmics i les circumstàncies imprevistes. En paraules de Zagrodzki "una reforma no puede ser importada, tiene que ser retocada" (2009, com es cita a Borakova, 2009).

La reforma de la implantació de la policia de proximitat a Sant Boi de Llobregat (Barcelona) a l'any 1998 va ser un cas similar al de França "no existía un consenso en cuanto

a las funciones que estos debían desempeñar” (Rabot, 2004, p. 207) i “el disponer de más policías sin una reorganización preliminar de la institución sólo habría conducido a reforzar la insatisfacción de la población y de los mismos policías” (2004, p. 208). Així doncs, la manca d’organització de funcions i personal van ser les causants dels problemes que es van trobar a Sant Boi en la implantació d’un model de policia que havia de donar grans expectatives per la seva interlocució amb la ciutadania.

Redorta (2004) també ens explica també les dificultats de la implantació de la policia de proximitat, concretament de la mediació policial que formaria part d’una de les funcions principals d’aquesta. I també, ens aporta unes recomanacions per aplicar-la. En el seu escrit “Aspectos críticos para implantar la mediación en contextos de policía” podem extreure algunes de les seves limitacions “todo el potencial que puede aportar la mediación a la policía no se aprovecha y esto es por causa de los factores siguientes: obstáculos dentro de la organización, visión tradicional del papel del policía i que los policías no se ven a ellos mismos como mediadores” (p. 34). Com veiem, la “organització” interna de la Policia es segueix presentant com una de les principals dificultats en la implementació del model de proximitat. Com dèiem, Redorta també ens aporta unes recomanacions per resoldre els obstacles de la mediació i, en definitiva de la policia de proximitat i diu “los ayuntamientos tienen que ser conscientes de la necesidad de introducir conceptos innovadores como la mediación” (p. 34). Això, significa que les administracions han de veure la importància d’invertir en les seves infraestructures per dotar de recursos les funcions de la policia de proximitat, ja que en cas contrari qualsevol política de canvi o modificació es veurà en si mateixa com una declaració d’intensions.

Martínez (2021) critica la utilitat de les unitats especialitzades i diu que aquestes haurien d’estar integrades per la pròpia policia de seguretat ciutadana¹³ i no com a unitats independents. Això seria així perquè la majoria dels conflictes socials que atén la policia son de caire assistencial i, per tant, els coneixements de les unitats especialitzades haurien de recaure a tots els policies per igual “Las actuaciones asistenciales que hace la policía constituyen una parte importante de la actividad, tanto por su cantidad (entre el 60 y 75%), como por la su calidad” (Institut de Seguretat Pública de Catalunya, 2017, com es cita a Martínez, 2017, pp. 33-34) i no derivar els casos a unitats que, a més a més, els seus horaris son de jornada partida i no més enllà de la tarda:

“Siguiendo con el razonamiento de las especializaciones policiales, resulta ilógico pues que la atención social exigida por la Policía esté especializada en unidades, con

¹³ Col·loquialment, son els anomenats “patrullers”. Son els encarregats d’intervenir en primera instància als conflictes socials, ja siguin derivats del telèfon d'emergències 112, com els coneguts o detectats a peu de carrer.

horarios limitados y con prioridad de las problemáticas, por ejemplo, la atención que debe recibir una mujer maltratada a las dos de la madrugada si la unidad de violencia de género está disponible de día, el seguimiento de los casos de acoso escolar más graves, –dejando los leves como secundarios– o dejando a la población sin policía de proximidad a partir de las cinco y media de la tarde, y también al mediodía” (Martínez, 2017, p. 36).

Per tot, queda molta literatura per escriure sobre les activitats formatives que els cossos policials realitzen i poden realitzar als centres educatius amb l'objectiu de formar i prevenir problemàtiques i actes il·lícits. Totes les publicacions sobre aquest àmbit ens parlen sobre la policia de proximitat, la seva funció medidora i les competències professionals dels policials per dur-la a terme, a més a més de les dificultats trobades per implantar-la i la manera de potenciar-la. Així doncs, aquest treball pretén, en aquest sentit, contribuir en la causa i aportar un granet de sorra més a la investigació de l'impacte que poden tenir aquestes activitats per a la ciutadania a través de l'alumnat de secundària, els quals acabaran sent els ciutadans i les ciutadanes de la futura societat.

4.6.1.1. Cos Nacional de Policia i Guàrdia Civil

A la web oficial del CNP hi trobem l'apartat “Consejos y planes preventivos” on podem veure els plans i programes de prevenció que ofereix, sense concretar la quantitat anual de realitzades. Entre ells, hi podem veure el “Programa Colectivos Ciudadanos” que integra cinc temàtiques –entre les quals trobem el sector comerciant i de prevenció de robatoris a domicilis–, també el “Plan Director para la Convivencia y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos” que persegueix prevenir qualsevol risc que afecti a la seguretat dels menors i joves a les escoles, el “Plan Mayor Seguridad” destinat a persones grans i als professionals que vetllen per ells, el “Plan Turismo Seguro” i “Delitos de Odio”, aquest últim enfocat a prevenir conductes discriminatòries. Aquests plans es troben publicats també a la web oficial del “Ministerio del Interior” on en cadascun d'ells hi trobem les seves respectives “Instrucciones de la Secretaria de Estado de Seguridad”. En aquestes “Instrucciones” hi consta que els responsables d'impartir les xerrades o campanyes de prevenció seran les “Direcciones Generales de la Policía”¹⁴ i la “Guardia Civil”, com ara la Instrucció 1/2014 per donar continuïtat al “Plan Mayor Seguridad” on ens diu “Las

¹⁴ Es defineix com l'organisme que controla a la Policia i que podem trobar a nivell estatal, autonòmic o local amb denominacions diferents, com ara “Direcció General de la Policia” en el cas del Cos de ME a Catalunya (Generalitat de Catalunya. Direcció General de la Policia, 2022), “Departamento de Seguridad” en la Ertzaintza al País Basc amb competències en els serveis d'emergències, administració electoral, seguretat vial i altres (Euskadi. Departamento de Seguridad, s.f.), “Dirección General de Interior” en la Policia Foral de Navarra amb competències també en els serveis d'emergències, polítiques de seguretat i règim jurídic (Navarra. Dirección General de Interior, 2022), o “Dirección General de la Policia Municipal” en la Policia Municipal de Madrid (Ayuntamiento de Madrid. Dirección General de la Policia Municipal, 2018).

Direcciones Generales de la Policia y de la Guardia Civil impulsaran la celebración de charlas informativas en los centros de día, residencias y otros lugares habilitados (...). Un exemple dins del “Plan Director para la Convivència y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos” el trobem al centre educatiu “La Salle” (Córdoba) al mes de novembre del 2021, on agents del CNP van impartir una xerrada a l'alumnat de 1r. d'ESO sobre els riscos d'Internet, i a l'alumnat de 2n. d'ESO sobre el consum de drogues i l'alcohol.

En canvi, a la Guàrdia Civil hi trobem el “Cuadro de Seguimiento de la Carta de Servicios” publicat a la seva pàgina web a l'apartat “Atención al ciudadano; Carta de Servicios; Indicadores y seguimientos”. Aquest “Cuadro” recull els compromisos que la Guàrdia Civil manté amb la ciutadania i si aquests s'han complert en base a uns indicadors. Dins d'aquets indicadors hi trobem el “Número anual de acciones informativas o divulgativas anuales en materia de seguridad dirigidas a la ciudadanía” on el seu compromís és realitzar un mínim de 12.000 actuacions. El resultat van ser 34.971 actuacions informatives o divulgatives durant l'any 2020, superant la previsió de les 12.000 a conseqüència de la tasca desenvolupada per la COVID-19 (centres de salut, entitats locals, residències per a la gent gran, etc.). Un exemple de les actuacions informatives, també dins del “Plan Director para la Convivència y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos” el trobem a l'escola “Europa International School” (Sevilla) al mes de febrer del 2020, on la Guàrdia Civil va impartir una xerrada a l'alumnat des de 5è. de primària fins a 4t. d'ESO sobre els riscos de Internet.

4.7. La Policia de proximitat a les comunitats autònomes

Cada comunitat autònoma ha adaptat aquest model policial a les seves pròpies necessitats, d'acord amb el seu marc competencial i les seves característiques particulars. Així, s'han establert unitats de policia de proximitat en àrees urbanes i rurals, amb la finalitat d'apropar els serveis de seguretat a la ciutadania i establir una relació més directa i personalitzada.

La policia de proximitat ha estat valorada positivament en aquelles comunitats autònomes on s'ha implementat, ja que ha permès millorar la percepció de seguretat per part dels ciutadans i ha reforçat la col·laboració i el treball conjunt entre la comunitat i els cossos de seguretat.

4.7.1. La policia del País Basc

La policia del País Basc és l'Ertzaintza creada a l'any 1982 i regulada per la Llei 4/1992, de 17 de juliol, de Policia del País Basc. El seu origen es remunta al segle XIX juntament amb la creació de les primeres policies professionals de l'Estat. El motiu de la seva creació va ser, al igual que les altres policies, la lluita contra el bandolerisme a conseqüència de les revoltes socials i polítiques que travessava Espanya en aquell moment. Actualment l'Ertzaintza disposa de totes les competències en orde públic, seguretat ciutadana, trànsit, i jocs i espectacles i està formada per 7.568 efectius (Ertzaintza. Memoria, 2021).

4.7.2. La Policia Foral de Navarra

Hi trobem la Policia Foral creada per la Diputació Foral a l'any 1928 i regulada per Llei Foral 1/1987, de 13 de febrer, de Cossos de Policia Navarra. Inicialment, la seva finalitat era vigilar el trànsit de les carreteres sota el nom de "Cuerpo de Policía de Carreteras". A l'any 1964 la Diputació Foral va reorganitzar la institució policial i una de les principals novetats va ser el canvi de denominació del Cos, que va passar a ser com avui dia la coneixem, a més a més d'ampliar les seves funcions. A l'any 1982 es van tornar a ampliar les seves funcions mitjançant la futura Llei Orgànica que feia referencia la Constitució (Izu, 1991). Actualment, segons la Memòria de la Policia Foral de Navarra de l'any 2020, està formada per 1.077 efectius.

4.7.3. La Policia de les Illes Canàries

La Policia de les Illes Canàries va ser creada a l'any 2008 i està regulada per la Llei 2/2008, de 28 de maig, del Cos General de la Policia de les Illes Canàries. A l'article 12 de la mateixa Llei ens diu que la seva missió principal és "proteger a las personas y bienes, garantizar el libre ejercicio de los derechos y libertades, velar por la seguridad ciudadana y contribuir a la consecución del bienestar social". Actualment, segons l'últim "Boletín Estadístico del Personal al Servicio de las Administraciones Públicas", elaborat per la "Consejería de Administraciones Públicas, Justicia y Seguridad" del Govern de Canàries al gener de l'any 2021, el número d'efectius de la Policia de les Illes Canàries és de 88.

4.7.4. La policia de Catalunya

La policia catalana es va crear a l'any 1983 amb el nom de "Mossos d'Esquadra" i està regulada per la Llei 10/94, d'11 de juliol, de la PG-ME. Aquesta Llei ens diu que el cos de ME és una policia integral re-fundada des de finals del segle XVII. Les primeres esquadres de paisans van aparèixer a principis del segle XVIII, concretament a l'any 1917 amb l'objectiu de vigilar els camins i garantir la seguretat dels pobles (Mossos d'Esquadra. Història de la PG-ME, 2021).

El cos de ME exerceix una àmplia gamma de funcions, que inclouen la prevenció i persecució del crim, així com garantir el compliment de les lleis i regulacions. També proporcionen assistència i protecció als ciutadans i contribueixen a mantenir la pau social. Les seves competències es troben en els àmbits de la seguretat ciutadana, l'ordre públic, trànsit, policia administrativa i judicial a tot el territori. A més a més, el cos de ME té un paper important en la protecció del medi ambient. Aquesta tasca inclou la investigació i prevenció de delictes contra la fauna, flora i altres recursos naturals. També treballen en col·laboració amb altres organitzacions per a la protecció de parcs naturals i espais protegits. També, en situacions d'emergència com incendis forestals, inundacions o altres desastres naturals, el cos de ME treballa en coordinació amb altres equips d'emergència per a garantir la seguretat dels ciutadans i proporcionar suport en tasques de rescat i evacuació. També, és part activa a la lluita contra el terrorisme. Col·labora amb altres forces de seguretat a nivell nacional i internacional per a detectar, prevenir i investigar activitats terroristes.

I, finalment, també s'encarreguen de vetllar pel manteniment de l'ordre i la seguretat dels assistents durant esdeveniments esportius, manifestacions i altres actes públics (Mossos d'esquadra. Funcions, 2011). Actualment, el cos de ME està format per 17.889 efectius (Institut d'Estadística de Catalunya, 2022).

4.8. Les activitats formatives en les policies autonòmiques i urbanes

Les activitats formatives als centres educatius en les policies autonòmiques i urbanes d'Espanya son una part important de l'enfocament comunitari de la seguretat ciutadana. Les policies d'aquests àmbits tenen com a missió no només garantir la seguretat en el territori que cobreixen, sinó també treballar de forma activa amb la comunitat per a prevenir els delictes i promoure una cultura de la seguretat. També, cal dir que aquestes

activitats s'adapten a les necessitats i al context de cada centre educatiu, tenint en compte els objectius pedagògics i les necessitats específiques dels estudiants.

D'aquesta manera, les activitats formatives contribueixen a crear una cultura de la seguretat i la prevenció dels delictes des de la joventut, fomentant la participació ciutadana i construint relacions positives entre els joves, els professionals de l'educació i els cossos de seguretat. A més a més, aquestes activitats poden ajudar a fomentar el coneixement mutu i treballar de forma col·laborativa per a abordar qüestions de seguretat i convivència.

4.8.1. El cas del cos de Mossos d'Esquadra i de l'Ertzaintza

El cos de ME té la funció d'intervenir i prevenir situacions d'assetjament o violència entre els estudiants dels centres educatius, donar suport i formació als docents en els temes relacionats amb la seguretat escolar, intervenir en cas de conflicte o altercació amb pares o tutors legals dels estudiants, participar en activitats de conscienciació i prevenció en matèria de seguretat i educació vial i realitzar tasques de mediació per a resoldre conflictes entre estudiants i membres del personal docent. Dins d'aquestes funcions, les activitats relacionades per dur-les a terme es trobarien descrites a l'apartat 4.10. anomenat "Les activitats formatives impartides pel cos de Mossos d'Esquadra".

A la web de l'Ertzaintza hi trobem "Helburu estrategiko batzuk" [Algunos objetivos estratégicos] a l'apartat "Nor Gara; Plan Estrategikoak" (¿Quiénes somos? Plans Estratégicos). Dins d'aquest apartat observem diversos plans de prevenció amb l'objectiu de "bakea, segurtasuna eta pertsonen ongizatea sustatzen ditu" [promoure la pau, la seguretat i el benestar de les persones] (vegeu la Taula 2).

Taula 2. Plans estratègics i activitats formatives impartides per l'Ertzaintza (2021-2022).

Plans estratègics i activitats formatives impartides per l'Ertzaintza		
Plans estratègics		
Pla contra l'islamisme radical		
Pla contra la tracta de persones amb finalitats d'exploració sexual		
Pla contra la xenofòbia i els delictes d'odi		
Prevenir la Comunicació a través de la Comunicació:		
Activitats formatives Edat/curs escolar	<i>Els perills de l'ús d'Internet</i>	>5è
	<i>Activitats esportives o de lleure de muntanya, platja i aigües interiors</i>	>5è
	<i>Emergències 112. Què és el 112?</i>	5-6 anys
	<i>Abús entre companys i assetjament escolar</i>	>6è
	<i>Seguretat viària, inclosa "Don't be dummy"</i>	5-17 anys
	<i>Evitar comportaments anti-civils</i>	14-18 anys
	<i>La realitat i les conseqüències del consum de drogues</i>	14-18 anys
	<i>Nous grups juvenils organitzats i violents</i>	14-18 anys
	<i>La violència de gènere</i>	14-18 anys

Font: Ertzaintza. Plans estratègics (Traduït de l'euskera). Elaboració pròpia.

Un d'aquests plans és el programa "Prebentzioa komunikazioaren bidez landuz" [Prevenir la Comunicación a través de la Comunicación] amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de la ciutadania, sobretot als estudiants, a través d'activitats de difusió i campanyes de sensibilització. Un exemple d'aquest Pla el trobem a l'escola "Urdaneta", ubicada a Loiu (Vizcaya) al mes d'abril del 2022, on l'Ertzaintza va impartir una xerrada a l'alumnat de 1r. i 2n. d'ESO sobre el bullying i la utilització correcta de les tecnologies, xarxes i els problemes derivats del seu mal ús. Un altre exemple el trobem a l'escola "Erain" (Irún, Guipuzcoana) al mes de febrer del 2019, on es va impartir una xerrada a l'alumnat d'Educació Secundària sobre la prevenció de les drogues i altres addiccions, i del bullying, on els agents expliquen la realitat que perceben en el seu dia a dia.

4.8.2. La Policia Foral de Navarra i de les Illes Canàries

A la memòria de l'any 2020 de la Policia Foral de Navarra, hi trobem diversos plans de prevenció en el transit, la salut, la protecció del menor, l'atenció de menors migrant no acompanyats, els robatoris en zones residencials, el comerç i l'atenció a la dona víctima de violència de gènere. Alguns exemples els trobem als centres educatius de secundaria "Centro Integrado Politécnico" i al "Valle del Ebro" (Tudela) al mes de gener del 2018, on agents adscrits a la "División Prevención y Atención Ciudadana" van impartir una xerrada sobre drogues a l'alumnat de 4t. d'ESO i primers cicle de Formació Professional (Navarra, 2018).

A la Policia de les Illes Canàries hi trobem diverses xerrades en el marc del "Plan Director para la convivencia y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos y sus Entornos", concretament sobre els perills del mal ús de Internet i les xarxes socials dutes a terme per la GRUMEF. Alguns exemples els trobem als centres educatius de secundaria "Las Veredillas" i al "Sobradillo" (Santa Cruz de Tenerife) al mes de novembre de 2015, on es va impartir una xerrada sobre la seguretat a la xarxa (Gobierno de Canarias, 2015).

4.8.3. La presència de les Polícies Locals en les activitats formatives

Pel que fa a les Polícies Locals, les activitats formatives que imparteixen cadascuna d'elles als diferents municipis d'Espanya, son diverses. Si analitzem els cossos de policies locals de Madrid i Barcelona, les dos ciutats més poblades de l'Estat amb 3.305.408 i 1.636.732 habitants respectivament (Instituto Nacional de Estadística, 2021), hi trobem que a la web oficial de l'Ajuntament de Madrid, concretament a l'apartat "Emergencias y Seguridad; Policía Municipal de Madrid; Portada" observem diverses unitats especialitzades –Unidad de Apoyo y Protección Mujer, Menor y Mayor; Unidad de Educación Vial i Unidad de Gestión de la Diversidad– i el programa "Participa en tu Seguridad". Aquestes unitats atenen a les víctimes relacionades amb el seu àmbit i imparteixen xerrades per conscienciar als ciutadans de la necessitat de promoure una convivència tranquil·la. Un exemple el trobem a Wisdom School (Madrid) al mes de febrer del 2021, on la Policia Municipal va impartir una xerrada a l'alumnat d'ESO i Batxillerat sobre "seguretat vial". En canvi, a la web oficial de la Guardia Urbana de Barcelona (GUB) hi veiem els diversos programes i plans de prevenció dividits en diversos apartats, com ara a la pestanya "Què fem" on trobem una formació sobre seguretat vial adreçada a la ciutadania, sobretot a menors i gent gran provinent de la Divisió de Trànsit de la mateixa GUB amb l'objectiu de reduir l'accidentalitat.

I una formació en forma de xerrades sobre l'educació per a la seguretat destinada a tots els centres educatius per prevenir conductes de risc i millorar les relacions interpersonals. També hi trobem altres xerrades de prevenció de robatoris a domicilis, intimidació i estafes específica per al col·lectiu de la gent gran. Finalment, a la pestanya "Documents" veiem el "Pla Director de la GUB" amb l'objectiu de prevenir qualsevol risc sobre els menors i joves a les escoles i el seu balanç de l'any 2019. Un exemple de l'execució del programa "Pla Director" el trobem al districte de "Les Corts" al mes de novembre de 2015, on la GUB va impartir formació a les persones grans amb l'objectiu de reduir la seva vulnerabilitat (Guàrdia Urbana de Barcelona. La Guardia Urbana imparte charlas sobre Seguridad para Personas mayores, 2015). Altres exemples son el programa de policia tutor de les Illes Balears realitzat des del 2007 (Covas, 2010) o el programa contra l'absentisme escolar impulsat per l'Ajuntament de Tortosa (Tarragona) i amb funcionament des de l'any 1991 (Vallés, 2003). Ambos programes tenen com a objectiu potenciar la proximitat i la mediació als centres escolars i de secundària per reduir els conflictes d'àmbit juvenil que puguin sorgir en aquest col·lectiu.

4.9. El model de policia de proximitat a Catalunya: policia local i autonòmica

La policia catalana de proximitat és duta a terme pel cos de ME i per les policies locals a través de la Llei 10/94, d'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra i la Llei 16/91, de 10 de juliol, de les Polícies Locals, respectivament. Ambdues, fan referencia a la relació amb la comunitat en els mateixos aspectes; impedir que la seva pràctica sigui abusiva, arbitrària o discriminatòria; mantenir un tracte correcte i acurat en les relacions amb els ciutadans; auxiliar-los i protegir-los tenint en compte els principis de congruència, oportunitat i proporcionalitat; informar-los de totes les intervencions que la Policia realitzi i en la utilització de les armes per part d'aquesta només en les situacions de risc greu per a la vida o integritat física de les persones.

La policia de proximitat del cos de ME té en compte les necessitats i inquietuds de la ciutadania. La seva pràctica habitual és el diàleg i la confiança, fet que promou la participació i la corresponsabilitat dels ciutadans. La seva presència es manté molt activa a tot el territori, especialment en espais de molta concurrència pública, com ara mercats, comerços o escoles (Mossos d'Esquadra. Policia de proximitat, 2016).

Dins de l'ampli model organitzatiu del cos de ME hi ha diversos departaments, però centrant-nos en la secció organitzativa relacionada amb l'atenció a la ciutadania trobem la Unitat Central de Proximitat i Atenció al Ciutadà (UCPAC) (vegeu la Taula 3), que centralitza

i canalitza les necessitats identificades per les Oficines de Relacions amb la Comunitat (ORC), els Grups d'Atenció a la Víctima (GAV), les Oficines d'Atenció al Ciutadà (OAC) i els grups pròpiament de proximitat de cada Àrea Bàsica Policial (ABP)¹⁵. Totes aquestes oficines i aquests grups es troben a les diferents Unitats Regionals de Proximitat i Atenció al Ciutadà (URPAC) de cada Regió Policial (RP) (Mossos d'Esquadra. Organigrama, s.d.).

Finalment, és interessant dir que tot i que els diferents cossos policials de l'Estat es defineixen com a cossos policials orientats al servei dels ciutadans, la seva actuació no ha estat sempre excepte de polèmica. Pel que fa a Catalunya, l'última actuació controvertida que trobem als mitjans d'informació és a l'any 2019 pel cas Wubi; un jove que va declarar haver sofert agressions físiques i insults racistes per part del de ME (Carranco, 2020), però també trobem altres casos coneguts que es remunten des de l'any 2012, com ara el cas Benítez, Ester Quintana, 4F, entre altres, que han tingut molt ressò mediàtic i han generat fortes protestes socials i polítiques (Martínez, 2016). En tot cas, aquesta investigació no entra a valorar les formes repressives de la policia, sinó en les seves tasques educatives per a la ciutadania com a policia democràtica.

Taula 3. Secció organitzativa de la UCPAC del cos de ME.

Font: Mossos d'Esquadra. Organigrama. Elaboració pròpia.

¹⁵ Les Àrees Bàsiques Policials (ABP) són el que col·loquialment es diu com a "comissaries de policia" del Cos de ME. Una agrupació d'ABP conforma una Regió Policial (RP) i el conjunt de RP es gestiona des dels Serveis Centrals.

Les oficines encarregades d'impartir les activitats formatives i mantenir un contacte estret amb la ciutadania son les ORC i la formació que ofereixen estan elaborades específicament per a qualsevol col·lectiu sobre temes concrets que poden interessar: vacances segures, robatoris a domicilis, navegació segura a Internet, etc. Aquestes son impartides a associacions de veïns, comerciants, casals per a la gent gran, entitats familiars, comunitats religioses, culturals o educatives, entre altres. Les ORC també obtenen les principals preocupacions de la comunitat mitjançant xerrades, reunions i taules rodones (Mossos d'Esquadra. Policia de proximitat, 2016).

Respecte a les policies locals de Catalunya, al igual que a la resta de l'estat, van ser les primeres en preocupar-se per dur a terme el projecte "Policía 2000" "Algunos modelos como el *Policía 2000* en el CNP han procurado aplicar algunos de sus principios; sin embargo, es necesario resaltar que son las Policías locales las que en mayor medida se han preocupado por aplicarlo" (Jaime i Torres, 2017, p. 156). Per aquesta raó, van ser les primeres en crear els seus grups especialitzats, protocols i col·laboracions amb les entitats municipals. La seva evolució no va ser diferent a la resta de les policies locals de l'estat. Cada cos de Policia Local va modificar la seva organització i els seus departaments de proximitat sota denominacions pròpies, i supervisades per seus respectius Ajuntaments. D'aquesta manera, no es pot oferir una descripció clara i unificada dels grups especialitzats en cap dels seus àmbits, tot i que sí una diferenciació més o menys estable entre els grups de reacció i prevenció ciutadana.

4.10. Les activitats formatives impartides pel cos de Mossos d'Esquadra

Primerament, descrivim els principals objectius i característiques de les activitats formatives del cos de ME als centres educatius, concretament, dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació) a l'apèndix 1.

Cal tenir en compte que tots els temes descrits estan destinats als adolescents i joves, en la seva majoria entre 12 i 16 anys, corresponents bàsicament en els estudis de secundària. En aquesta etapa els canvis en la adolescència son excessivament ràpids, tan en la seva consideració física com biològica, a conseqüència d'un accelerat creixement hormonal i de distanciament dels seus pares que provoca una ràpida autonomia per les noves habilitats assolides. És per aquesta raó que els objectius dels temes han d'estar enfocats als diferents riscos que els adolescents es troben exposats, i per tant, vetllar pel

seu desenvolupament integral, per les seves capacitats físiques, psicològiques, afectives i intel·lectuals i, en conseqüència donar resposta a totes les seves necessitats (Pérez, 2013).

A continuació (vegeu la Taula 4), també hem realitzat un petit anàlisi de les dades proporcionades pel “Catàleg de dades obertes de la Policia de la Generalitat–Mossos d’Esquadra”, concretament a l’apartat “Activitats de prevenció: Contactes amb la comunitat–presentacions i xerrades”, on trobem múltiples dades sobre les activitats realitzades pel cos de ME entre els anys 2011 i 2021 a les seves comissaries. En elles, observem que els àmbits i temes que més s’han incidit per part de les ORC del cos de ME en els darrers cinc anys publicats (2017-2021) –amb diferència sobre la resta– han estat “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)” i “Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)” amb una mitjana d’actuacions del 41,9% i 39%, respectivament i que son els temes coincidents que s’imparteixen majoritàriament als centres educatius (apèndix 1), fet que per aquesta raó, ens centrarem en elles.

El primer d’aquests àmbits “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)” tracta sobre la prevenció dels delictes en el cicle vital de la formació dels infants i joves adreçada a l’alumnat i a les Associacions de Famílies d’Alumnat de les Escoles (AFAs) dels centres educatius.

Mentre que el segon “Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)” es centra en la prevenció delictiva per mitjà d’Internet i les xarxes socials a la ciutadania en general, incloent si ho requereixen també els centres educatius. És a dir, tracte dels delictes que podem trobar en la utilització de les noves tecnologies, tenint en compte, en cas necessari, a les escoles i als instituts.

Cal destacar, a més a més, que les dades obtingudes entre els anys 2020 i 2021 observades a la Taula 5 han estat afectades per les conseqüències produïdes per la COVID-19 i, per aquesta raó, en difereixen bastant de les darreres dades entre els anys 2017 i 2019.

Taula 4. Nombre d'actuacions i percentatge dels àmbits que s'han tractat pel cos de ME entre els anys 2017 i 2021.

Activitats formatives impartides pel cos de ME							
Àmbits	2017	2018	2019	2020	2021	\bar{x}^*	%
Educació per a la seguretat (Comunitat educativa)	3.472	3.301	3.138	1.339	2.082	2.666,4	41,9
Educació per a la seguretat (Tecnologies de la informació)	3.054	3.096	3.016	1.226	2.014	2.481,2	39
Persones grans	367	271	346	63	120	233,4	3,7
Prevençió (Seguretat ciutadana)	187	252	255	70	160	184,8	2,9
Persones amb discapacitat	104	280	218	56	100	151,6	2,4
Dones	181	184	175	75	67	136,4	2,1
Menors	172	182	180	70	62	133,2	2,1
Habitatge	81	122	164	55	18	88	1,4
Comerç, Empresa i Indústria	99	103	97	34	57	78	1,2
Odi i discriminació (Nouvinguts)	94	99	111	30	38	74,4	1,2
Sanitat	18	90	86	23	43	52	0,8
Altres	43	28	23	7	28	25,8	0,4
Odi i discriminació (LGTBI)	16	23	24	0	9	14,4	0,2
Món rural	16	15	16	2	5	10,8	0,2
Relacions institucionals	8	7	7	4	13	7,8	0,1
Prevençió (Espai públic i comunitari)	9	8	8	3	9	7,4	0,1
Participació institucional de la PG-ME	11	6	10	0	1	5,6	0,1
Odi i discriminació (Poble gitano)	4	7	8	0	1	4	0,1
Prevençió (Antiterrorista)	4	4	4	2	2	3,2	0,1
Odi i discriminació (Religió)	0	5	4	2	2	2,6	0
Oci nocturn	3	0	1	1	1	1,2	0

Font: Catàleg de dades obertes de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra. Extracció de dades mitjançant la base de dades Socrata. Elaboració pròpia. *Mitjana aritmètica entre els anys 2017 i 2021 de cada àmbit.

A la Taula 5 hi trobem només els àmbits “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)” i “Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)”. I dins d'ells, les activitats indistintament a tractar. Per aquesta raó, seguidament les classifiquem dins d'aquests dos àmbits.

Respecte al primer “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)”, els temes tractats s’identifiquen amb els títols següents:

- Internet segura
- Consum de drogues
- Comença el joc
- Seguretat vial
- Violència domèstica (masclista)
- Situació de risc (joventut)
- Conductes odi i discriminació
- Conductes discriminatòries
- Consells de seguretat (general)
- Violències sexuals
- Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d’Esquadra
- Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d’Esquadra: Unitat canina
- Sense especificar
- Consells de seguretat (situacions de violència)
- Nous grups juvenils organitzats i violents
- Consells de seguretat (empresa/comerç)
- Persones amb discapacitat
- Mutilació genital femenina
- Consells de seguretat (domicili)
- Estafes
- Matrimonis forçats
- I què fem amb les bombes?
- Consells per evitar el maltracte a les persones grans

I respecte al segon àmbit “Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)”, els temes son:

- Internet segura
- Situació de risc (joventut)
- Comença el joc
- Conductes discriminatòries
- Sense especificar
- Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d’Esquadra
- Consum de drogues
- Consells de seguretat (general)
- Violència domèstica (masclista)
- Estafes
- Conductes odi i discriminació
- Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d’Esquadra: Unitat canina

Sense ànims que les dades obtingudes entre els anys 2017 i 2021 siguin una mostra representativa de la resta, però sí orientativa, ens proposem a extreure quins son els temes que més s’han impartit dels dos àmbits descrits anteriorment. I els resultats ens mostren que els temes més tractats han estat “Internet segura” amb una gran diferència sobre la resta i “Consum de drogues” amb un nombre d’actuacions gairebé igual que la temàtica “Comença el joc”. Tot plegat, amb un percentatge en la mitjana anual dels últims cinc anys del 56,2% i 7,4%, respectivament.

Si ens fixem, aquestes tres activitats, que com diem son les més impartides, les trobem en els dos àmbits descrits abans “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)” i

“Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)” significat la seva importància per a la prevenció delictiva en general, i dins d’ella per als centres educatius.

Com a exemples de centres educatius que van impartir “Internet segura” i “Comença el joc” podem anomenar els analitzats en aquesta investigació. En “Internet segura” trobem els centres codificats com a “A”, ubicat a la població de Sant Quirze del Vallès (Barcelona) i el “C”, ubicat a la població de La Llagosta (Barcelona) ambos a finals de l’any 2022 i destinada a l’alumnat de 1r. d’ESO. El seu objectiu és millorar la seguretat dels menors a l’entorn virtual i promoure l’ús responsable, respectuós i cívic de les noves tecnologies. I en “Comença el joc” trobem el centre “D”, ubicat a la població de Torreforta (Tarragona), també a finals de l’any 2022 i destinada a l’alumnat de 4t. d’ESO. L’objectiu d’aquesta xerrada és conscienciar els joves sobre les conseqüències dels seus actes i conèixer la responsabilitat i les normes que tenen com a ciutadans.

Taula 5. Nombre i percentatge de les activitats que s'han tractat pel cos de ME dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)" entre els anys 2017 i 2021.

Nombre i percentatge dels temes							
Àmbits							
Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)							
Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)							
Activitats	2017	2018	2019	2020	2021	\bar{x}^*	%
Internet segura	3.486	3.620	3.394	1.417	2.549	2.893	56,2
Consum de drogues	486	519	458	237	214	382,8	7,4
Comença el joc	392	496	463	247	308	381,2	7,4
Seguretat viària	624	389	427	100	130	334	6,5
Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra	438	397	391	92	152	294	5,7
Violència domèstica, masclista	389	327	360	151	237	292,8	5,7
Situacions de risc. Joventut	336	321	324	113	268	272,4	5,3
Conductes odi i discriminació	193	169	155	68	87	134,4	2,6
Conductes discriminatòries	127	101	127	64	72	98,2	1,9
Consells de seguretat. General	30	27	27	58	23	33	0,6
Sense especificar	4	6	13	6	14	8,6	0,2
Violències sexuals	0	0	0	2	26	5,6	0,1
I què fem amb les bombes?	7	7	3	2	8	5,4	0,1
Consells de seguretat. Situacions de violència	9	8	3	1	2	4,6	0,1
Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra: Unitat canina	0	3	4	0	1	1,6	0
Consells per evitar el maltracte a les persones grans	1	2	3	1	0	1,4	0
Estafes	1	1	1	1	2	1,2	0
Consells de seguretat. Empresa/comerç	2	1	0	0	1	0,8	0
Nous grups juvenils organitzats i violents	0	2	0	3	0	0,6	0
Persones amb discapacitat	0	0	0	1	2	0,6	0
Mutilació genital femenina	1	1	0	0	0	0,4	0
Consells de seguretat. Domicili	0	0	1	0	0	0,2	0
Matrimonis forçats	0	0	0	1	0	0,2	0
Consells de seguretat. Món rural	0	0	0	0	0	0	0

Font: Catàleg de dades obertes de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra. Extracció de dades mitjançant la base de dades Socrata. Elaboració pròpia. *Mitjana aritmètica entre els anys 2017 i 2021 de cada activitat.

5. COMPARACIÓ DEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA AMB ALTRES POLÍCIES AUTONÒMIQUES I EUROPEES

L'estudi comparatiu representa una estratègia ideal per conèixer les millores que, juntament amb l'anàlisi quantitatiu i qualitatiu realitzades en aquesta investigació, podem implementar a les activitats que actualment dur a terme el cos de ME. Es tracta d'observar que fan els altres per auto criticar-nos i trobar solucions allà on abans no hi havien. Així doncs, l'objectiu de comparar és el "de inspirarse y obtener los conocimientos que les permita elaborar soluciones y proyectos para el suyo propio" (Velloso, 2005, p. 78).

La comparació amb altres cossos policials sobre les activitats formatives i la manera de dur-les a terme ens permetrà establir semblances o diferències entre elles "Nos servimos de aquella para evitar errores y aprovechar aciertos. Se trata de estudiar ese «modo de hacer»" (Velloso, 2005, p. 11). Cal tenir en compte, que cada país té la seva idiosincràsia, i per tant, el seu sistema jurídic en relació a les necessitats de cada territori, com ara els seus índex de pobresa social o delinqüencials. El sistema jurídic és la base de treball per a la Policia on es regeix per dur a terme les seves funcions de protecció ciutadana. Això, significa que la Policia potencia les activitats preventives cap a una o altre tipologia de fets segons si aquets constitueixen infracció lleu o greu (fins i tot si constitueixen infracció) i, sobretot, haurien de regular les seves activitats segons les seves necessitats socials que, com hem observat a l'apartat 9 "Valoració del possible impacte societat de les activitats formatives del cos de Mossos d'Esquadra als centres educatius" l'adequació en el cas del cos de ME resulta millorable. Per aquesta raó, és important analitzar els índex delinqüencials d'un territori si el que es pretén és realitzar un estudi intern sobre l'adequació dels recursos policials a les necessitats socials, però en el nostre cas, el que volem és analitzar com, de quina manera i per part de qui es duen a terme les activitats formatives que imparteixen els cossos policials més destacats d'Europa en els centres educatius, sense realitzar un estudi sobre la seva adequació, ja que això comportaria un rigorós estudi fora de les limitacions d'aquesta investigació.

Els cossos de policia comparats i posteriorment analitzats des de l'àmbit educatiu son els descrits a l'apartat 4.3 "Els models de policia de proximitat més destacats d'Europa", 4.6 "La Policia de proximitat a Espanya", 4.7 "La Policia de proximitat a les comunitats autònomes" i 4.8 "Les activitats formatives en les policies autonòmiques i urbanes". En conjunt, son la "Metropolitan Police" i la "City of London Police" (Anglaterra), la "Garda Síochana" (Irlanda), el CNP, la Guàrdia Civil, la Ertzaintza, la Policia Foral de Navarra, la Policia de les Illes Canàries, la Policia Municipal de Madrid i la Guàrdia Urbana de Barcelona

(Espanya), i el cos de ME (Catalunya). Aquests cossos de policia han estat escollits per la seva rellevància a nivell europeu en relació a l'experiència, els recursos i la innovació en les activitats realitzades als centres educatius.

A continuació, es mostra la Taula 6 amb les característiques de cada cos policial segons tipologia d'activitat que imparteixen als centres educatius, contingut i destinataris, tipus de professionals que hi intervenen i de quina manera aquestes activitats es vinculen amb el teixit social de la zona d'impacte a partir de programes socials de la policia.

Taula 6. Comparació de les activitats formatives que imparteixen els cossos policials més destacats d'Europa, Espanya i Catalunya als centres educatius, i els seus serveis i programes socials.

País	Cos policial	Activitats formatives i serveis/programes socials			
		Tipologia de l'activitat formativa	Contingut i destinataris de l'activitat	Professionals que intervenen en les activitats	Serveis/programes socials relacionats amb la policia
Anglaterra	Metropolitan Police	Educació per a la resistència a l'abús de les drogues	Curs de 17 setmanes (1 hora/sessió) basat en conferències, exercicis, sessions de pregunta i resposta, audiovisuals i jocs de rol. Dirigida als infants de 12 anys .	Policies formats en la gestió de l'aula, estratègies d'ensenyament, habilitats comunicatives, desenvolupament dels nens i informació sobre drogues.	"Youth Engagement and diversion officer" (YEDO): Programa de reinserció per a joves que treballen amb els equips policials per involucrar-los amb estils de vida més saludables.
		Resistència a l'educació sobre les drogues	Curs de 13 capítols que comprenen diversos aspectes sobre el consum de les drogues i habilitats socials. Dirigida als infants de 12 anys .	Les tres primeres lliçons son impartides per policies i la resta pel professorat .	"Walk & Talks": Servei per a dones majors d'edat que desitgin passejar amb un policia per discutir punts de vista sobre la seguretat de les dones .
		Xerrades generals de prevenció	Suport a les víctimes dels delictes d'odi , en especial a les persones LGBT, sordes o amb discapacitat, i empoderar-los a denunciar.	Policies amb la col·laboració de grups assessors independents.	

			Millorar la protecció dels més desfavorits.		<p>“Ride along scheme”: Programa que ofereix patrullar i experimentar la tasca policial de primera mà.</p>
					<p>“Street Safe”: Servei en que qualsevol persona anònima pot explicar tot el relacionat a espais insegurs.</p>
	London Police Service	Programa de conscienciació sobre drogues	Dirigida als infants de 10 anys.	Impartides per policies.	<p>A l'estiu ofereixen programes sobre activitats esportives i alguns dels membres es converteixen amb entrenadors d'equips de “hockey” o futbol, o dirigeixen programes per a joves.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • Seguretat del transit • Pressió de grup • Decisions intel·ligents • Conscienciació sobre l'alcohol 	Reduir les tendències delictives a llarg termini.		<p>“Kids Help Phone”: Servei privat en que qualsevol menor pot explicar qualsevol problema que tingui.</p>

					<p>“High School Co-op Placement”:</p> <p>Servei dedicat als estudiants de secundària per a que treballin voluntàriament amb la policia amb tasques de suport i adquireixin així, hàbits saludables.</p>
Irlanda	Garda Síochána	<ul style="list-style-type: none"> • Seguretat vial • Intimidació • Vandalisme • Seguretat personal • Drogues • Prevenió del delictes • Comunicació respectuosa a Internet 	Presentacions dirigida als infants de 10 anys .		
		<ul style="list-style-type: none"> • Drogues • Seguretat personal • Seguretat en línia 	<p>Aquests programes formen part del pla d’estudis de l’escola.</p> <p>Dirigida als infants entre 12 i 16 anys.</p>		

Espanya	Cos Nacional de Policia (CNP)	Xerrades generals de prevenció	“Plan Director para la Convivencia y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos” destinada a l’alumnat d’ ESO .	Impartides per qualsevol cos policial de l’Estat. Inclòs l’àmbit autonòmic i local.
	Guàrdia Civil			
	Ertzaintza	<ul style="list-style-type: none"> • Perills d'Internet • Activitats esportives • Emergències 112 • Abús i assetjament escolar • Seguretat viària • Comportaments anti-civils • Drogues • Grups juvenils i violents • Violència gènere 	<ul style="list-style-type: none"> • Dirigida 10-11 anys. • Dirigida 10-11 anys. • Dirigida 5-6 anys. • Dirigida 11-12 anys. • Dirigida 5-17 anys. • Dirigida 14-18 anys. • Dirigida 14-18 anys. • Dirigida 14-18 anys. • Dirigida 14-18 anys. 	Impartits per policies .
	Policia Foral de Navarra	<ul style="list-style-type: none"> • Prevenció en el transit • Protecció del menor • Atenció de menors migrant no acompanyats 	Dirigida principalment als infants entre 12 i 16 anys .	
	Policia de les Illes Canàries	Xerrades generals de prevenció	“Plan Director para la Convivencia y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos” destinada a l’alumnat d’ ESO .	
	Policia Municipal de Madrid	Participa en tu Seguridad	Dirigida al públic vulnerable, especialment a l’alumnat d’ ESO i Batxillerat .	

	Guardia Urbana de Barcelona (GUB)	Xerrades generals de prevenció	“Plan Director para la Convivencia y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos” destinada a l’alumnat d’ ESO .		
Catalunya	Mossos d’Esquadra	<ul style="list-style-type: none"> • Internet segura • Consum de drogues • Comença el joc • Seguretat vial • Coneixement de la Policia de la Generalitat • Violència domèstica (masclista) • Situació de risc (joventut) • Conductes odi i discriminació • Conductes discriminatòries • Consells de seguretat (general) • Violències sexuals • Què fem amb les bombes? • Consells de seguretat (situacions de violència) • Consells per evitar el maltracte a les persones grans • Nous grups juvenils organitzats i violents • Consells de seguretat (empresa/comerç) • Coneixement de la Policia de la Generalitat: Unitat canina • Persones amb discapacitat 	Dirigida principalment als infants entre 12 i 16 anys .		

		<ul style="list-style-type: none">• Mutilació genital femenina• Consells de seguretat (domicili)• Estafes• Matrimonis forçats			
--	--	--	--	--	--

Font: Webs corporatives dels cossos policials representats. Elaboració pròpia.

Així doncs, les principals semblances i diferències de cada cos policial agrupades per les diferents característiques de les activitats formatives impartides als centres educatius, serveis i programes socials, son les següents:

- *Tipologia de l'activitat formativa.* Les activitats més comunes que imparteixen els diferents cossos policials estan relacionats amb el consum de drogues, concretament amb l'educació, la resistència i la conscienciació de les substàncies estupefaents. Aquests programes son: "Educació per a la resistència a l'abús de les drogues" i "Resistència a l'educació sobre les drogues" de la "Metropolitan Police"; "Programa de conscienciació sobre drogues" de la "London Police Service" i programes en general, entre ells sobre la prevenció de drogues de la resta dels cossos policials.

I en segon lloc, l'activitat més comuna que imparteixen els diferents cossos és la prevenció de les noves tipologies de delictes relacionades amb el Internet, com ara les estafes, els assetjaments o les usurpacions d'identitat digitals. Les activitats formatives destinades a prevenir aquests nous delictes informàtics tracten d'aconsellar a l'alumnat que no comparteixin les seves dades privades, que disposin de contrasenyes diferents per a cada servei, que no instal·lin programes desconeguts o que tinguin precaució alhora de connectar-se a les xarxes públiques. Aquests programes son: "Comunicació respectuosa a Internet" i "Seguretat en línia" de la "Garda Síochána", "Perills d'Internet" de l'Ertzaintza, "Internet segura" del cos de ME i programes en general, entre ells sobre la prevenció del Internet i les xarxes socials de la resta dels cossos policials.

- *Contingut i destinataris de l'activitat.* En aquest apartat sorprèn la càrrega lectiva de les activitats formatives de la "Metropolitan Police" i el reconeixement curricular que se'ls hi dona, respecte a la resta dels cossos policials. Les activitats que imparteix la "Metropolitan Police" duren setmanes, en concret 17 pel programa "Educació per a la resistència a l'abús de les drogues" i 13 capítols pel "Resistència a l'educació sobre les drogues". Respecte a Irlanda, les activitats formatives estan integrades dins del pla d'estudis del centres educatius. En canvi, a la resta dels cossos policials les activitats es realitzen en un dia i en una hora en concret, dins de l'horari lectiu però a fora del pla d'estudis del centre. En quan a destinataris, la majoria dels programes estan destinats a l'alumnat a partir dels 10-12 anys, fins als 16-18 anys.
- *Professionals que intervenen en les activitats.* La major part de les activitats son impartides per policies, excepte les activitats "Resistència a l'educació sobre les

drogues” i “Suport a les víctimes dels delictes d’odi” de la “Metropolitan Police” que son impartides conjuntament pel professorat i per grups d’assessors independents, com ara el personal d’entitats o fundacions privades. En concret, en la primera activitat només les tres primeres lliçons son impartides per policies i en la segona, hi trobem la col·laboració d’altres professionals aliens als cossos policials.

- *Serveis i programes socials relacionats amb la policia.* Un dels aspectes que també sorprèn de les activitats formatives que s’imparteixen als centres educatius és la vinculació i la col·laboració social que disposen els cossos policials d’Anglaterra i Irlanda, respecte a la resta de policies. A Anglaterra, aquestes activitats es troben vinculades amb programes de reinserció comunitària i de voluntariat, com ara els programes YEDO, “Walk & Talks”, “Ride along scheme” i “Street Safe” de la “Metropolitan Police”, i els programes “Kids Help Phone”, “High School Co-op Placement” i altres sobre activitats esportives de la “London Police Service”. Segons la web oficial de la “London Police Service” ens diu “We are involved in many programs designed to educate and protect the public before a crime ever occurs. We do this by creating community partnerships that prevent crimes from occurring” [Participamos en muchos programas diseñados para educar y proteger al público antes de que ocurra un delito. Hacemos esto mediante la creación de asociaciones comunitarias que evitan que ocurran delitos.] (London Police Service. Crime Prevention, 2022). En canvi, a la resta de cossos policials les activitats formatives no es troben vinculades a cap programa de reinserció o entitat social.

Altres característiques i serveis en quant a la vinculació social dels cossos policials d’Anglaterra (“Metropolitan Police”, “City of London Police” i “London Police Service”) al territori son:

- Accessibilitat per denunciar qualsevol fet mitjançant el programa “Crime Stoppers” de la “London Police Service” (London Police Service. Crime Stoppers, 2022) i el xat instantani que ofereix la “Metropolitan Police” (Metropolitan Police. Report a crime, 2022).
- Publicació a la web oficial de la “London Police Service” de ciutadans reconeguts per haver actuat en alguna situació d’emergència i perillositat, com

ara la duta a terme a l'explosió de Woodman Ave¹⁶ (London Police Service. Woodman Ave Awards, 2022).

- Els dos grups musicals “Pipes and Drums” i “Duty Calls” de la “London Police Service” dedicats a unir la policia amb la comunitat (London Police Service. Music, 2022).
- Presentació d'alguns oficials de policia a la web oficial de la “London Police Service” amb l'objectiu de posar en valor les seves vides i donar-les a conèixer a la comunitat (London Police Service. Humans of LPS, 2022).
- El voluntariat d'auxiliar de policia que ofereix la “London Police Service” (London Police Service. Volunteer as an Auxiliary Officer, 2022).
- Consells de seguretat per ràdio i televisió. Els cossos de policia d'Anglaterra tenen assignades unes hores setmanals per oferir consells, avisos i informacions a través dels mitjans de comunicació públics.
- L'alt nombre de plataformes i xarxes socials de la policia amb contingut d'avisos i consells de seguretat.

¹⁶ El 14 d'agost de 2019 un cotxe va topar amb un regulador de gas que es trobava davant d'una casa situada al núm. 450 del carrer Woodman Ave (Los Angeles. Califòrnia). Uns minuts més tard el regulador va explotar i va ferir a diversos oficials i destruir quatre cases (Newcombe, 2020).

6. METODOLOGIA MIXTA: QUANTITATIVA I QUALITATIVA

La metodologia que es segueix és mixta, tan qualitativa com quantitativa amb l'objectiu de recollir les dades de l'entorn i entendre els posicionaments de les part involucrades. Es dur a terme una etnografia a partir d'entrevistes i observacions participants a les aules, i posteriorment un anàlisi documental. També, s'aplica la quàdruple hèlix on intervindran en l'estudi tots els grups d'interès. Finalment, es dur a terme un qüestionari per recollir les dades de l'alumnat i poder escalar també alguns dels seus resultats.

La metodologia mixta complementa els diversos mètodes i les tècniques donen lloc a la recollida, l'anàlisi i la valoració de les dades. A més a més, a l'hora d'organitzar i valorar aquestes dades, els processos de triangulació permeten realitzar un contrast eficaç de les mateixes. Per aquest motiu s'aplica el mètode qualitatiu amb entrevistes, observacions participants a l'aula i l'anàlisi documental, i així ampliar el coneixement de les situacions i dels destinataris amb els que s'intervé, i reinvertir d'aquesta manera en la posterior comprensió i anàlisi de la informació, però també es pretén comptar amb el mètode quantitatiu amb els qüestionaris per reflectir més objectivament el grau d'assoliment dels objectius de la investigació. A més a més, la utilització de mètodes mixtos resulta primordial atès que per fer una avaluació contextualitzada es requereixen de tècniques provinents de metodologies qualitatives i quantitatives, que ajuden a elaborar propostes de millora de la situació a atendre “Los modelos de evaluación de programas que defienden la complementariedad metodológica aportan criterios suficientes que muestran la conveniencia de esta complementariedad metodológica dentro de sus propios modelos” (Martínez, 2017, p. 33).

Totes aquestes tècniques de recollida d'informació permeten analitzar les dades obtingudes a partir de la codificació i del paquet estadístic PSPP, a través de la comparació i l'anàlisi de contingut. L'anàlisi dels resultats permet valorar, i fer possible el reconeixement d'aquells aspectes –tan positius com millorables– que aquestes proporcionin, però també comprovar la coherència de les dades obtingudes des dels diversos mitjans “Las aplicaciones de la informática a la investigación son importantes, teniendo en cuenta que cada vez más la cantidad de datos que se manejan y la variedad de análisis que se realizan rebasan la capacidad del cálculo manual” (Buendía, Colas y Hernández, 1997, como se citó en Bausela, 2005).

També, s'utilitza la investigació avaluativa a tots els agents implicats en la investigació amb l'objectiu d'explorar, recollir i analitzar els resultats amb la finalitat de

proposar una millora d'aquests "La evaluación debe comprobar que los programas están diseñados al servicio de los objetivos que pretende conseguir –los criterios– y que estos objetivos, tras la aplicación del programa, se consiguen con suficiencia, con calidad –el mérito–" (Martínez, 2017, p. 39). D'aquesta manera, la investigació avaluativa adopta un enfocament sistèmic, contextualitzat, fet que en la valoració dels seus resultats sempre ha de considerar el seu entorn, els seus recursos, les persones implicades –tan els que l'apliquen com els que se'n beneficien– els resultats en el immediat, mitjà i llarg abast, i l'impacte que originen "Es decir, trata de identificar las características del entorno el cual el programa de orientación se va a llevar a cabo; establece las necesidades de orientación y define aquellos problemas que tienen que ser solucionados" (Bausela, 2003, p. 367) .

Tan la investigació mixta, com la avaluativa pretenen obtenir dades dels diferents cossos policials i organismes oficials ja siguin estatals com europees en relació a les activitats formatives que s'imparteixen als centres educatius de secundària, i conèixer, concretament, les activitats formatives del cos de ME, els centres educatius que hi participen, la població destinatària, les institucions socials implicades i les dades delinqüencials de Catalunya on s'imparteixin dites activitats per observar quin és el seu resultat a l'alumnat i a la societat.

Recordem que un factor important que cal tenir en compte en totes les investigacions i especialment en aquesta, és la doble mirada que ha de tenir l'investigador, en aquest cas, un servidor el qual es troba immers a l'àmbit policial per la seva condició laboral de mossos d'esquadra. Per una banda, Pujadas (2010) ens diu que "Los sentimientos forman parte de la realidad cotidiana de las personas, y esta dimensión, vivencial, del trabajo de campo es una dimensión consubstancial de la experiencia de los etnógrafos" (p. 76). I per l'altra, Ballesteros (2016), ens diu que cal "suspender nuestro propio juicio a la hora de entender el comportamiento de los demás, para tratar de comprenderlo, en la medida de lo posible, desde su propia perspectiva" (p. 53).

Així doncs, és important que l'investigador mantingui una relació empàtica amb les persones que formen part de la situació geogràfica que vol percebre, però alhora també ha d'agafar un cert distanciament en relació als judicis que es pugui fer en el transcurs de la investigació, o almenys, fer-ho quan s'estigui "treballant" amb les dades. En cas contrari, els resultats es veuran alterats per la seva subjectivitat i s'obtindran dades que no correspondran amb la realitat.

6.1. Formulació de la hipòtesis

La investigació parteix del mètode hipotètic-deductiu de Karl Popper, basat en formular les hipòtesis de forma crítica a partir dels fets a analitzar. Tanmateix, el meu doble posicionament com a investigador i professional de l'àmbit fa que algunes de les preguntes d'investigació parteixin ja d'elements inductius com a conseqüència de la pròpia experiència exploratòria. D'aquesta manera, em trobo a mig camí entre el mètode hipotètic-deductiu de Popper i l'inductivisme, de disciplines com ara el treball social i l'educació social.

Recordem que la principal pregunta d'investigació que s'espera resoldre d'aquesta investigació és saber si les activitats formatives impartides per la policia als centres educatius responen a les necessitats d'aquests, així com també de l'alumnat i del professorat. També, conèixer quins són els criteris que es segueixen per decidir el disseny d'unes o altres activitats, l'impacte *societal* de les activitats a l'alumnat d'ESO, quina eficiència tenen les activitats per prevenir les conductes incíviques i els actes delictius, quins són els professionals que intervenen en les activitats, de quina manera les activitats s'insereixen a les escoles i la comunitat, quina avaluació es realitzen de les mateixes i si els seus resultats s'apliquen per a la seva millora i, per tant, en quins aspectes cal incidir per aquest fi. En definitiva, es pregunta fins a quin punt les activitats formatives s'adeqüen a les necessitats socials de l'alumnat i del professorat, tenint en compte el mapa delinqüencial del territori, amb la finalitat de que aquestes es vegin reflectides en la reducció de les problemàtiques socials, la delinqüència, i la pacífica convivència i integració de la societat. A més a més, la hipòtesi que plantejo és una hipòtesi explicativa, ja que segons Espinoza E. (2018), les hipòtesis explicatives "avanzan en la explicación del por qué se relacionan entre sí distintas variables" (pp. 131-132). Finalment, la hipòtesis que desenvolupo és:

L'oferta de les activitats formatives que imparteix la policia als centres educatius no es relaciona amb les necessitats del context social concret, ni amb les demandes de l'alumnat i del professorat.

6.2. Selecció de la mostra dels centres educatius i participants

Per seleccionar la mostra dels centres educatius es va escriure una carta destinada al cap del cos de ME de la UCPAC (annex 2) per demanar una cita amb ell. Al cap d'unes setmanes es va rebre la resposta favorable i en la seva trobada se'ns va proporcionar un llistat de tots els centres educatius de secundària on el cos de ME hi

realitzaven xerrades. De tots ells, es van seleccionar 7 segons la diversitat geogràfica. Després es va realitzar una selecció més acurada basant-se en el grau d'incivisme i de delinqüència, el subàmbit rural i urbà, la situació socioeconòmica i la diversitat ètica a tractar tan pel centre com per la pròpia policia a partir de les dades que ofereix el "Balanz de seguretat i activitat policial" anual de la Policia de Catalunya¹⁷ i l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Una vegada feta la selecció dels centres educatius es va reenviar al Cap, i després d'uns dies, se'm va retornar el llistat amb les dates previstes de les següents xerrades que s'hi realitzarien. Posteriorment, es va contactar amb els centres per confirmar els dies assenyalats i es van començar així amb les observacions participants a les aules, la realització dels qüestionaris a l'alumnat i les entrevistes a les diverses persones i professionals del centre i externs a ell.

En total, la mostra la componen 7 centres on s'han dut a terme diferents tècniques de recerca: 491 qüestionaris a estudiants de secundària; 60 entrevistes als professionals que intervenen i a les famílies, i 7 observacions participants; una per cada centre.

Sobre els qüestionaris, la mostra s'ha tingut en compte en repartir-los en les diferents classes de l'ESO, concretament a 1r, 2n, 3r i 4t de l'ESO. A més a més, el qüestionari s'ha repartit també entre l'alumnat de formació professional per veure si hi havia diversitat en les respostes entre estudiants més grans .

En referència a les persones entrevistades s'han tingut en compte com a criteri d'inclusió tots els agents implicats (*stakeholders*) en els processos de formació a l'ESO i que aquestes estiguessin vinculades amb diferents àmbits professionals o col·lectius, com ara el policial, l'educatiu o familiar, a més a més, del seu càrrec, sexe i antiguitat al lloc de treball. En concret, s'han realitzat 60 entrevistes a comandaments del cos de ME, agents i sindicalistes també del cos de ME, polítics, als Equips Directius i professorat dels centres educatius de secundària, professionals del sector social, pares i mares de l'alumnat i al mateix alumnat. Particularment, s'han realitzat 15 entrevistes a professionals de l'àmbit docent, 15 entrevistes a polítics i tècnics de polítiques públiques, 13 entrevistes a policies del cos de ME, 10 entrevistes a famílies i 7 entrevistes a l'alumnat de secundària dels 7 centres escollits i que han rebut l'activitat formativa.

¹⁷ En ell, es mostra l'evolució dels fets penals coneguts per la Policia de Catalunya. Concretament, tracta d'un conjunt d'indicadors dels diferents il·lícits penals que es produeixen al conjunt del territori català i activitat policial. Amb aquest registre, la policia disposa d'una radiografia molt aproximada de l'estat de la seguretat a Catalunya, així com de l'abast de l'eficiència i efectivitat de les accions dutes a terme pel Cos de ME.

Pel que fa a les observacions participants a l'aula s'han dut a terme 7 a diferents centres educatius de secundària de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona amb diferents característiques entre ells. Per dur a terme les observacions s'ha utilitzat un diari de camp, on ens ha servit de base de comparació i anàlisi de les transcripcions de les diferents entrevistes. També, i com hem fet amb la recollida de dades de les mateixes entrevistes, s'ha demanat consentiment per realitzar la observació participant i gravar les sessions.

També, cal dir que la meua vinculació directe amb la Policia per la condició d'agent dels ME va fer que em fos relativament fàcil contactar amb els diferents agents i comandaments del cos, departaments de policia i centres educatius, la qual va fer que tingués una via directe amb tots ells, estalviant esperes i tràmits burocràtics, com ara sol·licituds per realitzar les entrevistes als policies, les assistències a les aules i obtenir el llistat dels centres educatius on es realitzaven les activitats formatives per part del cos de ME.

Finalment, dir també que la meua condició com a investigador i agent dels ME no m'ha facilitat només l'accés a les fonts, sinó de forma més fàcil tota la comprensió del sistema i empatia cap als professionals durant les entrevistes i observacions participants.

6.3. Mostra de la investigació: característiques dels centres educatius estudiats.

A l'apèndix 2, observem les fitxes informatives i les característiques socioeconòmiques dels centres educatius on hem realitzat les observacions participants a l'aula. En elles, hi trobem la seva codificació, l'activitat formativa realitzada pel cos de ME, la ciutat en que pertany el centre, l'àmbit rural o urbà, l'administració pública o privada, el número de professorat i d'alumnat, les principals característiques com ara la història del centre, les seves diferents estàncies o els estudis que s'imparteixen. També, hi observem les principals dades socials, econòmiques i culturals del territori.

6.4. Instruments i tècniques utilitzades

6.4.1. Anàlisi documental

Es realitza una recerca bibliogràfica de les principals activitats formatives impartides pels cossos policials a l'alumnat d'ESO, tan a nivell nacional com europeu dutes a terme fins a l'actualitat. La recerca es realitza a través d'un intens treball de camp on s'ha obtingut documentació sobre la programació de les activitats i les dades dels centres educatius on s'imparteixen. A més a més, de Internet, documentació física, portals d'organismes privats i oficials, i la informació que es pugui extreure no confidencial de les intranets corporatives d'institucions públiques.

Per dur a terme l'anàlisi a través de Internet utilitzem paraules claus que introduïrem a diverses bases de dades, com ara Dialnet, Google Acadèmic, Mendeley i al Servei d'Accés a la Biblioteca Digital (SABiDi) de la URV. Per la resta de la documentació fem recerca a les biblioteques, als arxius i centres especialitzats de documentació.

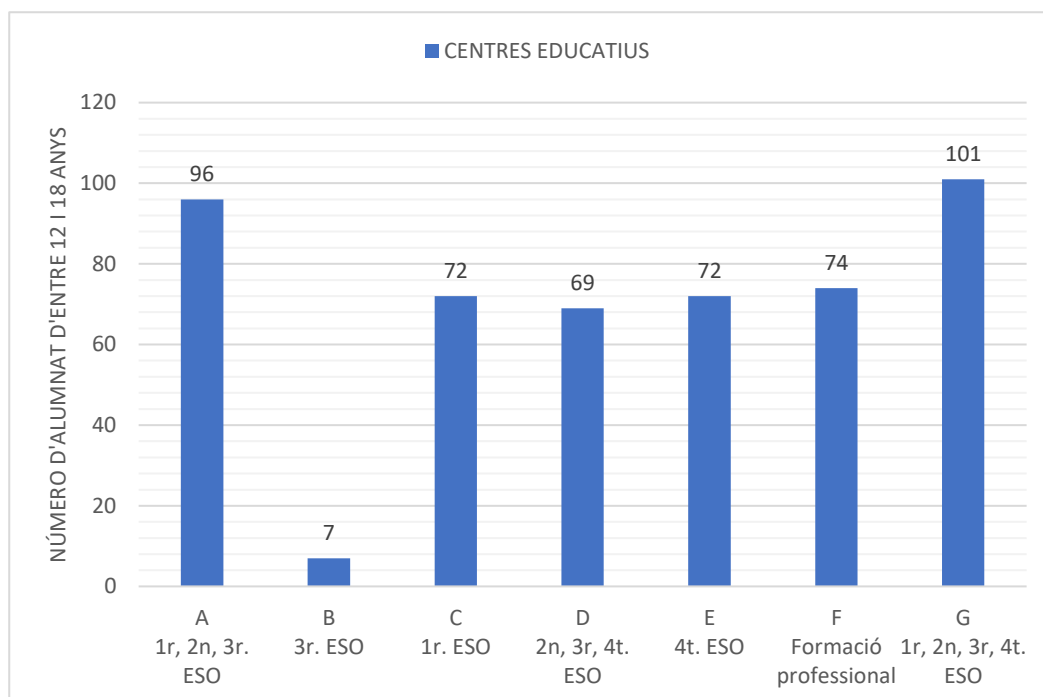
És important que l'investigador/a, davant de qualsevol informació aportada documentalment, mantingui sempre un punt de escepticisme i de distanciament. Això, però, tampoc significa que pensi que les dades amaguen la veritat o que tingui dubtes de la informació obtinguda. Per aquest motiu, ens cal la veracitat de les dades amb la contrastació i la validació dels resultats (Pujadas, 2010).

6.4.2. Qüestionaris a l'alumnat

S'han realitzat 491 qüestionaris a l'alumnat d'ESO en 7 centres educatius. El qüestionari s'administra al final de cada activitat formativa de manera presencial i es disposa de 5 minuts per respondre'l.

Per dur a terme la confecció del qüestionari es realitzen breus preguntes tancades sobre la valoració de l'activitat, del seu funcionament i dels seus resultats, amb una escala Likert de 5 categories ("1" total desacord, "2" en desacord, "3" ns/nc, "4" d'acord, "5" total acord). A més a més, es deixa una pregunta oberta al final de les preguntes tancades per respondre qualsevol qüestió que l'alumnat vulgui destacar i que no hagi estat considerada a les anteriors. D'aquesta manera, el qüestionari no només es converteix amb un instrument de recollida de dades per l'anàlisi estadístic, sinó que podem extreure certa informació qualitativa en cadascun de l'alumnat.

Taula 7. Nombre de qüestionaris subministrats als centres educatius on s'ha realitzat l'estudi.

Font: Elaboració pròpia.

Qüestionaris totals: 491

- CENTRE EDUCATIU (A): 96 qüestionaris; dels quals 24 son de 1r. d'ESO, 24 de 2n. d'ESO i 48 de 3r. d'ESO, dels quals 24 son de la línia A i 24 de la Línia B.
- CENTRE EDUCATIU (B): 7 qüestionaris; es tracta d'una xerrada amb un grup reduït d'alumnat anomenada "De tu a tu" on pretén formar a l'alumnat de secundària prèviament seleccionats perquè siguin persones referents en la resolució d'alguna problemàtica que pogués sorgir en relació a l'assetjament escolar en les xarxes socials.
- CENTRE EDUCATIU (C): 72 qüestionaris; dels quals 25 son de la línia B, 22 de la línia C i 25 de la línia D.
- CENTRE EDUCATIU (D): 69 qüestionaris; dels quals 26 son de 2n. d'ESO, 22 de 3r. d'ESO i 21 de 4t. d'ESO.
- CENTRE EDUCATIU (E): 72 qüestionaris; dels quals 25 son de la línia B, 22 de la línia C i 25 de la línia D.
- CENTRE EDUCATIU (F): 74 qüestionaris; dels quals 48 son del Programa de Formació i Inserció d'Auxiliar de manteniment i reparació de vehicles de mobilitat personal i 26 del Programa de Formació i Inserció d'Auxiliar de pintura.
- CENTRE EDUCATIU (G): 101 qüestionaris; dels quals 26 son de 1r. d'ESO, 26 de 2n. d'ESO, 25 de 3r. d'ESO i 24 de 4t. d'ESO.

6.4.2.1. Qüestionari pilot

També, cal tenir en compte que es necessita elaborar un qüestionari pilot abans d'administrar el qüestionari definitiu a l'alumnat. Aquest qüestionari s'entrega a un grup reduït d'experts per administrar-lo de forma experimental, que en el nostre cas, son alguns dels professionals que conformen els Equips Directius dels centres a avaluar. D'aquesta manera, el qüestionari pilot permet rectificar els aspectes a millorar abans de posar-lo a prova a un grup seleccionat de 15 membres de l'alumnat –que no és el grup final d'alumnat–.

Per acabar, i una vegada realitzades les correccions, es procedeix a aplicar el qüestionari pilot al grup seleccionat. L'aplicació del qüestionari pilot al grup seleccionat es realitza en una durada d'un parell de setmanes. I finalment, s'administra el qüestionari definitiu a l'alumnat (apèndix 3).

6.4.2.2. Aplicació i resultats del qüestionari pilot al grup reduït d'experts

L'anàlisi i la reflexió crítica sobre les dades recollides pel qüestionari pilot, després d'un estudi detallat dels mateixos en cadascuna de les preguntes, ha servit de base per introduir alguns canvis en l'instrument de recollida, tan pel que fa “a la redacció de las preguntas como en la incorporación de nuevos ítems en alguno de los apartados contemplados, cuando esos aspectos eran citados por varios sujetos y nos parecía interesante que aparecieran reflejados en el cuestionario definitivo” (García, 2001, p. 22). D'aquesta manera, fixem els següents camps com a elements d'estudi:

- Implantació (6): De la pregunta 1 a la 6.
- Execució (8): De la pregunta 7 a la 14.
- Marc (1): Pregunta 15.
- Satisfacció (3): De la pregunta 16 a la 18.

Una vegada recollida les diverses impressions de l'Equip Directiu, aquest ens recomana posar instruccions clares sobre el que es pregunta i ser amable amb els/les participants. També ens suggereix ser més precisos en la pregunta número 6, on inicialment es preguntava “El que has après s'adequa a les problemàtiques de la realitat?”. En aquesta pregunta es concreta “quina realitat”. I en la pregunta número 9, on inicialment es preguntava “T'hagués agradat que hi hagués hagut un altre professional juntament amb els mossos?”, el que es fa és especificar el motiu de la col·laboració d'un altre professional a la xerrada.

Finalment, el qüestionari pilot ha estat millorat en la concreció de les instruccions per al seu compliment, en l'amabilitat cap als seus participants i la concreció en les seves preguntes, gràcies als suggeriments de l'Equip Directiu dels centres educatius avaluats.

6.4.2.3. Aplicació i resultats del qüestionari pilot al grup seleccionat d'alumnat

Una vegada tingudes en compte les diferents qüestions prèvies s'ha procedit a l'aplicació pilot del qüestionari a 15 membres de l'alumnat amb una alta visió crítica i constructiva. L'aplicació del qüestionari pilot s'ha realitzat en una durada d'un parell de setmanes. Aquesta es va fer de tal manera que permetés prendre algunes anotacions de millora respecte als suggeriments sobre la presentació i la durada de les respostes.

6.4.3. Entrevistes exploratòries i semiestructurades

S'han realitzat 60 entrevistes; 5 exploratòries i 55 semiestructurades a diversos professionals del cos de ME, de l'àmbit acadèmic, alumnat, polítics i entitats municipals relacionades amb els serveis socials.

Les entrevistes constitueixen un suport bàsic per formalitzar el coneixement obtingut a partir de l'observació participant. Gràcies a elles ens permeten tenir un contacte més profund amb les persones i ampliar les primeres informacions obtingudes "Las entrevistas aumentan nuestro conocimiento de las personas por las que nos interesamos a partir de un contacto más directo e íntimo entre el investigador y los correspondientes informantes que permiten profundizar en la comprensión de los motivos" (Pujadas, 2010, p. 89).

Per dur a terme les entrevistes es va preparar un guió més o menys estructurat segons el tipus d'entrevista amb aquells punts d'interès –variables segons el perfil de l'entrevistat/da– que, des del nostre punt de vista, ens va semblar bo plantejar o incloure informació que no volíem oblidar. Cal recordar, que les entrevistes semiestructurades contenen un nombre més elevat de preguntes al ser aquestes més directes que en les entrevistes exploratòries, ja que en aquestes últimes "es básico que la entrevista se lleve a cabo de una manera muy abierta y flexible para que el investigador evite plantear preguntas demasiado numerosas y precisas" (Quivy i Carnpenhoudt, 2005, p. 64).

També, i no cal dir, que es va comptar amb el consentiment dels/de les entrevistats/des per realitzar les entrevistes, i per això se'ls va informar de manera

transparent sobre el seu interès, els seus objectius i la seva finalitat. A més a més, es va demanar consentiment també per gravar l'entrevista amb l'objectiu de tenir un registre detallat del procés i fer després la corresponent fitxa, transcripció i anàlisi de contingut.

A l'apèndix 4, es mostra el guió de les entrevistes depenent de la seva modalitat (exploratori o semiestructurada), del seu àmbit (policial, educatiu, familiar, polític i entitats públiques) i subàmbit (comandaments i agents de policia, directors, tutors, professorat, alumnat, pares i mares, i regidors i EBAS).

Referent al contingut de l'entrevista exploratori, aquesta es formada entre 9 i 12 apartats relacionats bàsicament amb el lloc de treball, les xerrades, la seva avaluació, coordinació, el seu impacte i la millora de les mateixes. L'entrevista exploratori que disposa de 9 apartats correspon a la dirigida als comandaments i agents de policia i la de 12 als/a les directors/es, tutors/es i professorat.

Finalment, l'entrevista semiestructurada es formada entre 11 i 32 apartats relacionats bàsicament amb la metodologia, organització, adaptació i avaluació de les xerrades, el seu pla formatiu, treball interdisciplinari, l'afectació de la pandèmia, el seu impacte, els recursos que es disposa per impartir-les i la seva millora. L'entrevista semiestructurada que disposa de 11 apartats correspon als regidors i als tècnics dels EBAS i la de 32 als agents i comandaments de policia en segona activitat.

És interessant assenyalar que algunes de les persones que es tenia la intenció a entrevistar no van voler participar per por a que es revelés la seva identitat. La majoria d'aquestes persones eren agents de policia.

Les persones entrevistades han estat voluntaris/es dels diferents àmbits que conformen les xerrades als instituts de secundària de Catalunya amb l'objectiu de preguntar i observar una mostra prou variada que ens orientés en la situació i crítica d'aquestes xerrades. És a dir, voluntaris/es de tots i totes les edats i amb una formació variada, independentment del sexe, amb un 48% d'homes i 52% de dones en les persones entrevistades, relacionades amb la planificació i execució de les xerrades, com ara els/les agents i els/les comandaments dels ME i de les policies locals, el professorat, els tutors/es i directors/es dels centres educatius encarregats/des de complementar i mantenir les idees i els valors que els agents de policia imparteixen, els pares i les mares de l'alumnat encarregats/des de l'educació dels seus fills i de les seves filles, a més a més, de donar el consentiment o la seva opinió de les xerrades que els centres educatius aproven juntament amb la pròpia policia, els polítics que possibiliten que aquestes xerrades es duguin a terme a través de l'aprovació de convenis i oferiment d'espais i

recursos materials i, per suposat, els receptors de les pròpies xerrades; l'alumnat encarregat d'assimilar els valors d'informació, prevenció i actuació de qualsevol situació de perill o vulnerabilitat per a ell/a o qualsevol company/a que estigui en la mateixa situació.

En total, s'han dut a terme:

- *15 entrevistes a professorat* i càrrecs directius de l'ensenyament secundari, concretament a equips directius, tutors/es i professorat dels centres escollits que imparteixen les activitats dels centres que formen part de l'estudi. En total, el 25%.
- *15 entrevistes a polítics* i tècnics de polítiques públiques, concretament a regidories d'ensenyament i serveis socials dels municipis on estan inscrits els centres, i educadors/es i treballadors/es socials dels Equips Bàsics d'Atenció Social (EBAS) vinculats/des (o no) amb les activitats formatives a avaluar. En total, el 25%.
- *13 entrevistes a policies* del cos de ME, concretament a comandaments responsables de la direcció i gestió de les activitats formatives, mossos d'esquadra de les ORC encarregats d'impartir les activitats i sindicalistes. En total, el 22%.
- *10 entrevistes a famílies*; concretament a AFAs. En total, el 17%.
- *7 entrevistes a l'alumnat de secundària* dels set centres escollits i que han rebut l'activitat formativa. En total, el 11%.

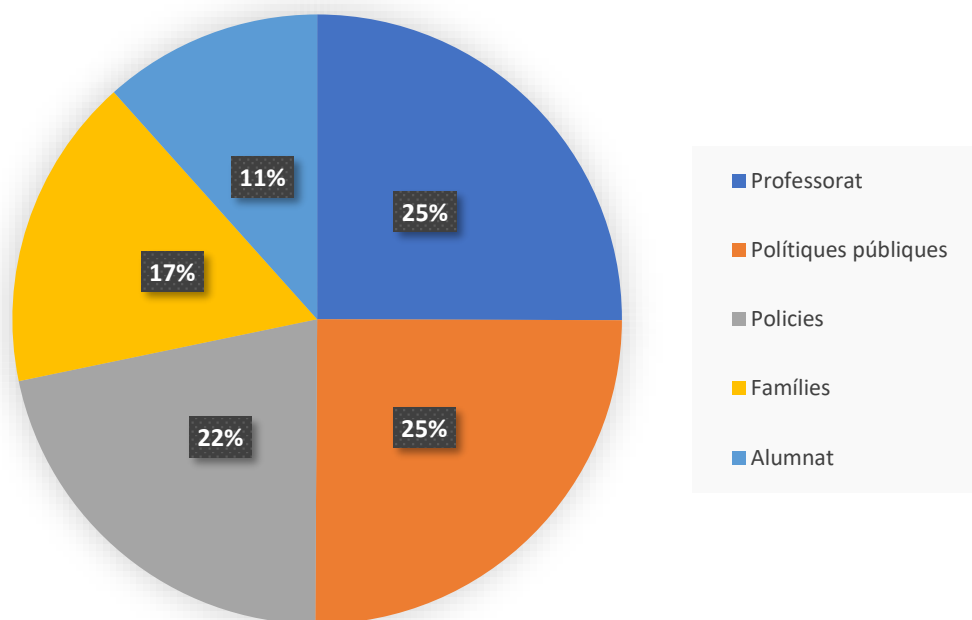
Entre elles, les entrevistes exploratòries i semiestructurades s'han dividit en:

- *Entrevistes exploratòries*: 3 en l'àmbit policial (comandaments i agent), 1 en l'àmbit de l'ensenyament (tutora) i 1 en l'àmbit de les polítiques públiques (regidor).
- *Entrevistes semiestructurades*: 14 en l'àmbit de l'ensenyament, 14 en l'àmbit de les polítiques públiques, 10 en l'àmbit policial, 10 en l'àmbit de les famílies i 7 en l'àmbit de l'alumnat.

Respecte a les entrevistes, les entrevistes exploratòries van tenir una durada entre una i dos hores. Aquestes entrevistes ajuden a observar i reconèixer l'entorn. S'utilitzen per fer un primer apropament al tema que s'investiga i abans de la mateixa cal establir unes preguntes generals, on en el transcurs de l'entrevista, van apareixer altres de secundàries. El guió no és tancat, sinó tot el contrari. En canvi, en les entrevistes semiestructurades es preparen amb un guió bastant definit que no cal seguir l'ordre del mateix estrictament. Les preguntes no son obertes perquè s'esperen respostes tancades. D'aquesta manera, possibilita que les respostes de l'entrevista siguin menys flexibles però amb més matisos. La durada de les entrevistes semiestructurades van tenir una durada entre trenta i quaranta-cinc minuts.

A continuació, es representa el nombre i els àmbits de les diferents persones entrevistades, gràficament.

Taula 8. Percentatge dels àmbits de les persones entrevistades.

Font: Elaboració pròpia.

També, podem observar a l'apèndix 5 la llista detallada de les persones entrevistades amb el seu àmbit de relació, càrrec professional que desenvolupen, sexe, la seva antiguitat laboral en el destí de l'entrevistat/da i modalitat de la mateixa. Cada entrevistat/da té un número assignat per preservar el seu anonimat. La recollida de les entrevistes i la seva transcripció es troben a l'annex 3.

6.4.4. Observacions participants a l'aula

S'han realitzat 7 observacions participants a l'aula d'algunes de les activitats formatives més rellevants i impartides per les ORC del cos de ME en els últims 5 anys. Tan les observacions participants i entrevistes, com la resta d'instruments i tècniques d'investigació s'han realitzat a centres educatius ubicats en les diferents províncies on s'ha tingut en compte diverses característiques per obtenir una mostra variada suficientment representativa.

L'observació ens ha permès prendre contacte amb la realitat i comprendre adequadament el significat de les accions que s'han analitzat. Concretament, la nostra observació ha estat directe, això significa que l'investigador s'ha trobat al lloc dels fets i

també ha sigut participant amb la vida quotidiana del grup, en aquest cas, el de l'alumnat, és a dir, s'ha compartit el temps amb ell a les entrades i sortides del centre, a les estones d'esbarjo, als passadissos i, sobretot, a l'aula.

Per dur a terme les observacions participants a les aules s'ha utilitzat un diari de camp, on les característiques del centre les hem completat a l'apèndix 2 "Fitxes informatives i característiques dels centres educatius on s'ha realitzat l'estudi". Cal tenir en compte que la recollida de les observacions ens ha servit de base de comparació i anàlisis de les transcripcions de les diferents entrevistes. També, i com hem fet amb la recollida de dades de les mateixes entrevistes, s'ha demanat consentiment per realitzar la observació participant i gravar les sessions. Totes les observacions es van dur a terme a finals de l'any 2022 i principis del 2023, concretament, entre els mesos d'octubre i gener. Al mes de desembre no se'n va realitzar cap. La durada de les activitats van ser entre una i dos hores i gairebé totes (menys una) es van realitzar al matí i dins de l'horari escolar. En elles em presentava com a estudiant de Treball Social, el qual necessitava assistir a la xerrada per anotar com es duia a terme i quina interacció hi havia amb l'alumnat.

Les observacions participants a les aules van servir per recollir informació detallada i precisa sobre el comportament de l'alumnat, les interaccions entre alumnat i agents de policia, i altres aspectes rellevants de l'aula. Aquesta informació va ser utilitzada per comprendre millor els processos d'ensenyament-aprenentatge i dissenyar mètodes i estratègies educatives més efectives. A més a més, les observacions van proporcionar un "feedback" útil als agents de policia sobre el seu estil d'ensenyament, les seves habilitats didàctiques i a la manera com interaccionaven amb l'alumnat. Finalment, les observacions participants van estimular la reflexió del propi alumnat, dels docents i agents de policia al veure el seu treball des d'una perspectiva externa. Això va fer adonar-se'n de les seves forces i àrees de millora, i prendre accions per millorar la seva pràctica.

6.4.5 L'anàlisi dels resultats: la triangulació de les dades

La triangulació de les dades s'ha tingut en compte contrastant els resultats dels qüestionaris, les entrevistes i observacions participants a les aules realitzades. En combinar i comparar les dades d'aquestes fonts, es verifica la consistència i validesa dels seus resultats. Això, augmenta la fiabilitat i credibilitat de la investigació, ja que es basa en la convergència i corroboració de diferents fonts i mètodes. A més a més, permet una

comprensió més profunda i completa del fenomen investigat, en considerar diferents perspectives i punts de vista.

En el nostre estudi, la triangulació de les dades recollides en els 491 qüestionaris s'ha tingut en compte a partir de les opinions de l'alumnat, recollides en 7 centres educatius de tot Catalunya. Pel que fa a les entrevistes, la triangulació de les dades s'ha tingut en compte a partir de les declaracions dels entrevistats i de les entrevistades. Recordem que les persones entrevistades son 60 professionals de diferents àmbits, a més a més de pares i mares de l'alumnat. I finalment, la triangulació en les 7 observacions participants a l'aula ha tingut en compte bàsicament el clima de l'aula i la relació entre l'alumnat i els ponents.

Encara que la triangulació es considera una tècnica valuosa per millorar la validesa i fiabilitat dels resultats, hi ha diverses dificultats que es poden presentar en aquest procés. Així doncs, les dificultats en la triangulació que m'he trobat han estat la manca d'unitat en l'extracció de les dades dels diversos mètodes d'investigació, és a dir, cada mètode o font de dades implica diferents mètodes d'extracció, anàlisi i interpretació de les dades. Això, ha creat discrepàncies i confusions en els diferents anàlisis, però que finalment s'han resolt unificant-los i trobant la seva coherència en els resultats finals. També, un altra dificultat ha estat la selecció de les dades, on recordem que no son representatives, pel que els resultats no poden ser del tot generalitzables o vàlids.

A continuació, s'observa el total de participants en cada una de les tècniques d'investigació realitzades en aquest estudi i de les que hem procedit a realitzar la triangulació de les dades entre elles.

Taula 9. Total de qüestionaris, entrevistes i observacions participants a les aules realitzades.

Qüestionaris	Entrevistes	Observacions
491	60	7

Font: Elaboració pròpia.

6.4.6. La bona utilització dels qüestionaris per a l'alumnat

La utilització dels qüestionaris implica necessàriament el control de la bondat mitjançant l'estudi de la seva fiabilitat i validesa. Per calcular-les, utilitzarem el programa

estadístic PSPP.¹⁸ La fiabilitat d'un qüestionari fa referència a la confiança que es concedeix a les dades que se n'obtenen i està relacionada amb la coherència o consistència interna i la precisió de les mesures agrupades. I la validesa fa referència al grau en què el qüestionari mesura allò que es pretén mesurar.

Aquestes dues condicions son crucials perquè si el qüestionari és defectuós no es pot garantir l'èxit del diagnòstic, ja que el tractament estadístic no aconseguirà transformar les dades dolentes en bons resultats.

6.4.6.1. Fiabilitat

La fiabilitat es calcula amb l'estadística Alfa de Cronbach. El valor que obtindrem és un índex de consistència interna que pren valors entre 0 i 1. La fiabilitat ens dirà si el qüestionari produeix el mateix resultat en la mateixa persona i en les mateixes circumstàncies. L'índex millor de fiabilitat és 1 i el mínim que cal considerar és 0,8, encara que alguns autors el situen en 0,7. Així doncs, com el resultat més s'apropi a l'índex 1, millor serà la fiabilitat.

A continuació, mostrem el resultat de la fiabilitat del qüestionari que ha omplert l'alumnat i que em utilitzat per avaluar les activitats formatives del cos de ME als centres educatius:

Taula 10. Resum dels casos i estadística de fiabilitat del qüestionari.

Resum de processament del Casos			Estadístiques de fiabilitat	
Casos	N	Percentatge	Alfa de Cronbach	N d'elements
Vàlid	450	91,6%	,72	17
Exclòs	41	8,4%		
Total	491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

El resultat del resum dels casos ens mostra que s'han exclòs 41 preguntes de les 491 existents per contenir respostes duplicades, no clares o sense contestar. I en la fiabilitat ens mostra l'índex de 0,72 obtingut per l'estadística Alfa de Cronbach. En aquest cas, trobem que la fiabilitat del qüestionari és acceptable, ja que el valor és més alt de 0,7, però com observem a la Taula 11, aquest el podem augmentar a 0,79 si eliminem la pregunta "El que has après s'adequa a les problemàtiques de la teva vida?". Aquest nou resultat canviaria el nivell de fiabilitat d'un "acceptable" a un "bon grau" de

¹⁸ El PSPP (Perfect Statistical Professional Presented) és l'alternativa a altres paquets d'anàlisi estadística. Aquest programari es caracteritza per ser una opció lliure i gratuïta a altres opcions més costoses i amb prestacions similars.

la mateixa. Així doncs, considerem eliminar-lo en ser important per a la investigació i no afectar de manera substancial als seus objectius.

Taula 11. Estadístiques de total d'ítems.

Preguntes	Escala mitjana si s'esborra l'element
1. Els tallers i les activitats pràctiques ajuden a l'aprenentatge del contingut teòric?	68,78
2. Els mossos que imparteixen les xerrades tenen en compte els comentaris o les preguntes de l'alumnat?	68,86
3. Creus que els mossos que imparteixen les xerrades tenen un bon coneixement de la matèria?	68,82
4. Trobes a faltar una avaluació o un retorn de la xerrada?	69,65
5. Es té en compte la teva opinió per millorar la xerrada?	69,40
6. El que has après s'adequa a les problemàtiques de la teva vida? ←	69,26
7. Els mossos han explicat de manera clara?	68,75
8. Et sembla innovadora la manera que s'ha realitzat la xerrada?	69,37
9. T'hagués agradat que hi hagués hagut un altre professional juntament amb els mossos per completar els continguts de la xerrada?	69,65
10. T'han semblat adequats els recursos materials emprats?	69,27
11. El contingut de la xerrada es realitza tenint en compte el seu objectiu?	68,96
12. Has adquirit un canvi d'actitud o d'opinió d'allò que ja coneixies?	69,50
13. Creus que les xerrades ajuden a informar i prevenir fets delictius?	68,72
14. T'agradaria que les xerrades es realitzessin més sovint?	68,98
15. Creus que l'ambient on s'ha impartit la xerrada és l'adequat?	69,04
16. En general, t'ha agradat?	68,83
17. La xerrada t'ha sigut útil?	68,88

Escala la variàcia si s'esborra l'element	Correlació total-item corregida	Cronobanch's alpha si s'esborra l'element
52,03	0,28	0,71
52,33	0,25	0,72
50,79	0,41	0,71
49,84	0,27	0,71
50,39	0,23	0,72
41,95 ←	0,19	0,79
51,86	0,34	0,71
49,33	0,38	0,70
49,31	0,30	0,71
48,81	0,48	0,70
49,99	0,48	0,70
46,70	0,42	0,70
49,88	0,50	0,70
50,41	0,37	0,71
49,24	0,41	0,70
49,96	0,53	0,70
49,37	0,50	0,70

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

6.4.6.2. Validesa del contingut

Pel que fa a la validesa del qüestionari, hem recorregut a la validesa del contingut, ja que ens sembla el procediment més apropiat per a aquesta investigació. Aquesta validesa tracta de constatar si els ítems recollits al qüestionari son el reflex de les conductes de la població de què formen part. Per aquest motiu, vam elaborar un full de respostes, que s'adjuntava al qüestionari pilot, on es sol·licitava a l'Equip Directiu del centre (grup d'experts) si el nombre d'ítems assignats en un camp determinat era o no l'adequat. A més a més, d'una valoració global del conjunt de preguntes de cadascun i

del total del qüestionari. També era objecte de l'anàlisi el llenguatge emprat i la claredat expositiva.

Les aportacions particulars de l'equip, en general, van ser que el nombre d'ítems era l'adequat, que s'havia de clarificar la manera de complimentar-lo, ser més amable amb les preguntes i concretar millor algunes d'elles.

6.4.7. Els professionals davant el repte de la formació per a la ciutadania dels joves. Les entrevistes

Com hem comentat anteriorment, s'han realitzat 60 entrevistes majoritàriament a comandaments, agents i sindicalistes del cos de ME, polítics, als Equips Directius, professionals del sector social, i pares i mares de l'alumnat. I també al mateix alumnat. De totes elles, els temes més rellevants i comuns que han anat apareixent sobre les xerrades als centres educatius per part dels diversos professionals, han estat els següents:

Taula 12. Categories i codis que han donat lloc les entrevistes.

Categoria	Codi	Definició
Aspectes idiosincràtics de les ORC's	Interessos Assignació ORC	Motius dels policies per formar part de la ORC i manera que van aconseguir el lloc de treball
	Territori Treball	Àmbit de competència geogràfica i demanda social dels centres
Recursos	Materials	Nombre d'efectius assignats a la ORC i situació dels materials del cos de ME
	Recursos Institucions públiques	Disposició dels ajuntaments i d'altres institucions públiques a la ORC
Coordinació	Demanda Xerrades Instituts	Oferta i demanda de les xerrades als centres
	Professionals	Coordinació entre les diferents policies, i entre policies i sector socioeducatiu
	Coordinació ME Centres educatius	Coordinació per a la planificació de les xerrades i intercanvi d'opinions

Creació, planificació i jerarquia	Jerarquia Motivació	Organització jeràrquica de les xerrades i motiu que es creïn
	Planificació Metodologia Pla formatiu	Planificació anual i currículum formatiu de les xerrades
Aspectes curriculars	Objectius Expectatives	Expectatives de les xerrades per part de l'alumnat, pares, mares i professionals
	Adaptabilitat	Ajustament de les xerrades segons característiques de l'alumnat
	Avaluació	Avaluació de l'aprenentatge adquirit
	Uniformitat	Ús de l'uniforme del cos de ME en les xerrades
	Impacte Pandèmia	Afectació de la COVID-19 en la realització de les xerrades als centres educatius
Repercussió de l'impacte <i>societal</i> de les xerrades	Suggerències i mètodes d'avaluació	Avaluació de les xerrades
	Comparació Delictes	Evolució i trajectòria del nombre de delictes en relació al nombre de xerrades impartides
Participació	Participació	Capacitat activa de l'alumnat
	Interès	Participació i reacció de l'alumnat en la realització de les xerrades
	Implicació Opinió Pares Mares	Opinió i predisposició dels pares i mares a participar en les xerrades
Utilitat i opinions	Utilitat	Aprofitament de les xerrades; identificació de les problemàtiques
	Anàlisi factorial	Anàlisi factorial de les respostes dels qüestionaris
Clima a les aules	Ambient Classe	Relació social i emocional de l'alumnat
Relació entre policia i alumnat	Interacció Policia	Comunicació verbal i no verbal
Adaptabilitat de la policia al context	Capacitat Adaptació	Oferir les particularitats de cada alumne/a
Proposta de millora	Millores	Comentaris constructius per part dels policies, pares i mares, professionals i alumnat

Font: Elaboració pròpia.

6.4.8. Anàlisi de les observacions participants a l'aula

De les 7 observacions participants que s'han realitzat a les aules dels centres educatius de secundària de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, s'ha escrit la descripció i l'objectiu de les xerrades; el moment inicial; el desenvolupament de l'activitat (relat); el clima de l'aula; la relació entre la policia i alumnat; l'adaptabilitat de la policia al context i la participació de l'alumnat. Al final de cadascuna d'elles, també s'ha descrit un apartat de conclusions.

A continuació i per facilitar l'anàlisi de les observacions participants a l'aula, es descriuen els principals apartats comentats anteriorment. Aquets, han estat els següents:

Taula 13. Apartats analitzats i definició dels mateixos extrets de les fitxes de les observacions participants a l'aula.

Apartats	Definició
Clima a l'aula	Descripció del lloc, de l'alumnat, del docent i dels policies
Relació entre policia i alumnat	Conductes, interacció i sentiments entre ambdues parts
Adaptabilitat de la policia al context	Capacitat de reconduir situacions i comentaris imprevistos
Participació dels agents del cos de Mossos d'Esquadra i l'alumnat	Voluntat d'involucrar-se i de col·laborar amb la xerrada

Font: Elaboració pròpia.

Al punt 7, que correspon als "resultats de la investigació", analitzarem juntament cada apartat en forma de subapartat de les dades recollides dels qüestionaris, de les entrevistes i observacions participants a través de les fitxes dels annexos 3 "Transcripció de les entrevistes" i 4 "Fitxa de les observacions participants a l'aula". En cada apartat hi trobem cites de les anotacions realitzades per complementar millor el seu anàlisi.

6.4.9. La doble mirada de l'investigador en el treball de camp

Recordem que, el meu doble posicionament d'investigador en l'àmbit del treball social i de mosso d'esquadra en el treball de camp m'ha portat, d'una banda, a tenir una comprensió més profunda de les dinàmiques socials i la necessitat de l'alumnat, i de l'altra, a partir d'un coneixement previ de l'estructura, l'organització, la cultura i les línies d'acció del cos de ME i les policies locals, respectivament. Aquesta última, implica una necessitat de distanciar-se emocionalment per garantir una resposta objectiva i mantenir un equilibri entre aquests dos posicionaments, ja que cada rol aporta una comprensió única.

Concretament, la doble mirada ha estat molt beneficiosa per abordar qüestions holístiques, com ara la demanda, l'oferta i l'impacte de les xerrades que el cos de ME realitza als centres educatius, i així reforçar les pràctiques considerades positives i millorar les que així ho demanin. A més a més, la doble mirada també m'ha ajudat a comprendre millor la importància de la col·laboració entre professionals d'àmbits diferents. La integració d'experts condueix a solucions més eficaces i inclusives enfront de qüestions socials complexes. Com també, a contribuir a una millor comunicació entre els serveis socials i la policia, millorant la cooperació per resoldre problemes.

En resum, la doble mirada en la investigació m'ha ofert una oportunitat única per abordar qüestions socials des de múltiples perspectives, fomentant una aproximació més completa i integradora per beneficiar les condicions de la comunitat.

6.4.10. Requeriments ètics

En primer lloc, es important ressaltar que aquesta investigació ha tingut l'aprovació del Comitè d'Ètica d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient (CEIPSA) i dels Delegats de Protecció de Dades (DPD) de la URV perquè es realitzi el present estudi d'investigació amb totes les garanties necessàries (annex 1.1 "Acord aprovat pel Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient"). L'aprovació del contingut i les observacions realitzades es poden veure a l'Informe de valoració en matèria de privacitat de l'Estudi (annex 1.2 "Informe de valoració en matèria de privacitat de l'Estudi").

En relació als aspectes ètics, tota investigació ha de complir una sèrie de requisits per afavorir la seva qualitat i prevenir problemes d'integritat en els participants de les activitats i del propi investigador "Toda investigación científica debe asumir unos

principios básicos que garantizan no sólo que se realiza para beneficio del ser humano, sino que además no va a producir un perjuicio para los sujetos en los que se realiza la investigación” (Belmonte, 2010, pp. 7-13).

Així doncs, els requeriments ètics que es presenten a continuació es troben emmarcats per les directrius del CEIPSA, que engloben un conjunt de recomanacions sobre la pràctica científica amb l'objectiu de garantir l'èxit de la investigació. D'aquesta manera, els requeriments per a la recollida de la informació i de dades escollides per idoneïtat en aquest treball són: investigació responsable, principi d'integritat, recollida i custòdia de les dades i publicació i difusió. Tot i així, afegirem un cinquè requeriment anomenat “Protecció de dades” per recollir millor els aspectes legals de la investigació.

6.4.10.1. Investigació responsable

Aquesta investigació anticipa i avalua la participació social, és a dir, la potencialitat i l'expectativa tan del context, com dels participants. Això significa que totes les parts involucrades amb la investigació es mantenen unides amb l'objectiu d'extreure els resultats necessaris per a l'estudi “implica que los actores sociales (investigadores/as, ciudadanos/as, encargados/as de formular políticas, empresas, organizaciones del sector terciario, etc.) trabajen juntos durante todo el proceso de investigación e innovación para alinear mejor tanto el proceso como sus resultados” (Código de Buenas Prácticas Científicas, s.f., p. 4).

Segons el programa “Horizonte 2020” (2020) de la Comissió Europea¹⁹, la investigació responsable consisteix en sis àrees d'acció. Aquestes àrees i la vinculació que presenten en la nostra investigació són les següents:

- *Compromís públic i participació ciutadana.* Es tracta d'incorporar la major diversitat possible d'agents i entitats socials en la investigació. En el nostre cas, la nostra investigació ha tingut en compte a tots els representants i entitats socials, com ara professionals del cos de ME, de l'àmbit escolar o de secundària, alumnat, polítics, tècnics i entitats municipals relacionades amb els serveis socials. A més a més, no es descarta que en un futur es proposi signar un conveni de col·laboració entre la URV i el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu de

¹⁹ El programa “Horizonte 2020” (H2020) és el Programa Marc d'Investigació i Innovació de la Unió Europea pel període 2014-2020 amb l'objectiu de finançar projectes d'investigació i desenvolupament tecnològic. El H2020 és gestionat per la Comissió Europea i la seva execució és delegada a la Agència Europea (EASME).

col·laborar i reforçar la planificació, la metodologia i l'execució de les activitats que el cos de ME realitza als centres educatius.

- *Accés obert.* Tothom ha de poder accedir a la investigació i a les dades recollides, tan sigui una vegada finalitzada, com per part dels/de les participants en qualsevol moment del seu procés. Així doncs, els/les participants tindran dret a conèixer en tot moment els resultats de la investigació i una vegada aquesta hagi finalitzat, es farà un retorn tan de l'entrevista, l'observació, els resultats dels qüestionaris, com de tota la investigació (annex 3 "Transcripció de les entrevistes" i 4 "Fitxa de les observacions participants a l'aula"). També, cal dir que la investigació es publicarà al repositori institucional de la URV amb accés obert per a tot el públic.
- *Igualtat de gènere.* S'ha de vetllar per la no discriminació de sexe i gènere. En el nostre cas, el percentatge d'homes i dones entrevistats/des en la nostra investigació és d'un 48% i 52%, respectivament.
- *Ètica i Integritat.* Cal evitar la falsificació, el plagi o qualsevol altra mala conducta. Per aquest motiu, es manté un compromís deontològic en l'elaboració i la publicació de la tesi on es té en compte, entre altres aspectes, l'ús de les bones pràctiques i el no plagi en la investigació. A més a més, com hem comentat anteriorment, es presenta l'Informe de valoració en matèria de privacitat de l'Estudi als DPD de la URV on es rep la seva aprovació des de la perspectiva en matèria de privacitat²⁰.
- *Educació científica.* Es tracta de promoure l'interès de la ciència a la societat. D'aquesta manera, s'ha participat al 8è Congrés Català Internacional de Sociologia "Construint Equitat i Futurs Sostenibles" amb l'objectiu de difondre la temàtica i els resultats parcials de la tesi. Pel Congrés s'ha realitzat l'article anomenat "Anàlisi i impacte social de les activitats dels Mossos d'Esquadra als centres educatius" on s'ha obert debat sobre l'impacte de les xerrades del cos de ME en la reducció o l'augment de la delinqüència.
- *Governança.* Significa que tots els punts anteriors s'han de coordinar per fomentar la investigació responsable en tot el seu conjunt. Això ho hem aconseguit amb un treball organitzat, coordinat i persistent de tots els agents i entitats socials, en

²⁰ Aquest informe recull un resum de les observacions realitzades de la tesi i conclou si la seva conveniència és l'adequada o no des de la perspectiva de la protecció dels drets i les llibertats dels participants en l'estudi referent al tractament de les seves dades personals.

aquests anys fins a obtenir una investigació completa i digna de ser utilitzada per a la continuïtat de la construcció científica.

6.4.10.2. Principi d'integritat

El principi d'integritat de la nostre investigació s'ha basat en la fiabilitat metodològica, d'anàlisi i en l'ús dels recursos utilitzats, la honradesa a l'hora de desenvolupar i comunicar la investigació d'una manera justa i transparent, el respecte cap a tots els agents implicats i la responsabilitat per la investigació (Código de Buenas Prácticas Científicas, s.f.).

La fiabilitat metodològica la trobem en la fiabilitat i la validesa del qüestionari utilitzat –sent un índex de fiabilitat d'un 0,79 en ell– i en l'ús de diversa bibliografia pel disseny de les entrevistes i les observacions participants a l'aula realitzades, com ara “Metodología de la Investigación Evaluativa: Modelo CIPP” (Bausela, 2003), “Manual de Investigación en Ciencias Sociales” (Quivy and Carnpenhoudt, 2005), “Taller de investigación cualitativa” (Ballesteros, 2016) i “Evaluación de programas” (Martínez, 2017).

La honradesa la trobem en el transcurs de tota la investigació i plasmada a l'annex 1.4 corresponent al consentiment informat de l'entrevista i la observació. En ell s'informa del motiu de la investigació i la implicació dels agents socials, de la voluntarietat i la participació altruista, del tractament de les dades i del dret al coneixement de l'estat de la investigació en qualsevol moment.

El respecte va molt unit a la honradesa, a més a més, de la protecció de la vida privada i la confidencialitat dels participants, que es troba a l'annex 1.5. En ell, hi trobem el compromís a protegir la informació obtinguda, a mantenir l'anonimat i a no difondre o comercialitzar amb les dades personals. En aquest aspecte, hem tingut una especial atenció en informar a les famílies i obtenir el seu consentiment explícit de qualsevol acció que es realitzi amb els seus fills o les seves filles referent a la investigació, concretament en la realització de les entrevistes, la observació a l'aula i el subministrament dels qüestionaris “no deben entrevistar ni tener contacto directo con ningún menor a menos que sus padres o responsables legales hayan dado su consentimiento explícito” (Arruabarrena, 2009, p. 16). També, s'informa del coneixement de l'investigador sobre les accions legals que comporta el fet d'incomplir el compromís de confidencialitat.

La responsabilitat per la present investigació inclou la publicació, la gestió, la supervisió i l'impacte social. La majoria d'aquests aspectes, a més a més de complir-se

en la investigació, fan referència a interposar els interessos dels participants i el respecte per la societat per damunt dels beneficis de la ciència “El investigador tiene la responsabilidad fundamental de proteger a todas las personas que participan en la investigación y de colocar el bienestar de los participantes por encima de los intereses de la ciencia y la sociedad” (Family Health International, 2005).

Finalment, hem realitzat una carta d'agraïment que es troba a l'annex 1.6 on s'agraeix la col·laboració i participació en la investigació a tots i totes els/les participants.

6.4.10.3. Informació, recollida i custòdia de les dades

Aquesta investigació també ha tingut en compte la informació donada als participants, la manera de recollir les dades i la seva custòdia per garantir els drets de confidencialitat i privacitat. La persona responsable de guardar-les i protegir-les és el responsable de la investigació, en aquest cas, un servidor, on s'han realitzat diverses còpies de seguretat i amb ubicacions físiques diferents per garantir que les dades no es perdin, danyin o s'esborrin per equivocació o accident (Código de Buenas Prácticas Científicas, s.f.). Així doncs, les dades han quedat degudament registrades en bases de dades, fitxes i formats adequats per ser consultats i analitzats posteriorment. També, dir que les dades confidencials i obtingudes durant la investigació seran eliminades de manera permanent de qualsevol fitxer guardat al cap de cinc anys des de la finalització de la seva recopilació. Aquest procés d'esborrat garantirà la protecció i la privadesa dels participants, mantenint la conformitat amb les polítiques de gestió de la protecció de dades.

La present investigació ha seguit les recomanacions, a més a més, de la Guia de “Gestió de dades d'investigació” (2022) que ofereix la Biblioteca de la Universitat Pablo de Olavide de Sevilla, on diu que les carpetes on guardem la informació s'han d'organitzar de manera sistemàtica, no crear més de tres nivells i separar els apartats acabats dels no acabats. També s'ha cregut convenient esborrar aquelles carpetes o apartats que no servien per depurar les dades i no incloure els noms dels/de les investigadors/es en cap dels documents.

La investigació compta amb diferents apartats específics per a la informació als participants, el consentiment informat, la carta de confidencialitat i la de agraïment (annexos 1.3, 1.4, 1.5 i 1.6, respectivament). I de recollida de la informació (apartat 6.4. Instruments i tècniques utilitzades), a més a més dels annexos 3 i 4, corresponents al registre de les entrevistes i observacions participants a l'aula, respectivament. Aquests

registres han de recollir, sense excepció, tots els resultats, inclosos els canvis, errors, resultats negatius o inesperats.

Referent a la custòdia de les dades, tota la documentació, així com també les dades recollides, s'han guardat diàriament en dos unitats externes de memòria. Les carpetes s'han separat per apartats i diferenciat dels acabats i pendents de complimentar. També, s'han esborrat i modificat els apartats a mesura que els anàvem elaborant per no acumular dades innecessàries i no s'ha inclòs el nom de l'investigador en cap dels documents.

6.4.10.4. Publicació i difusió

L'investigador, és a dir, jo mateix, ha creat un perfil digital per publicar qualsevol investigació per difondre les seves publicacions, augmentar la seva visibilitat i obtenir estadístiques de la seva producció científica "Esta identidad digital individual se convierte en la marca personal del investigador como impulsor de la ciencia, es decir, su identidad digital es la representación en el ecosistema digital de su reputación, relevancia y visibilidad, fruto de la actividad" (García, 2018, p. 8). En el nostre cas, el número d'identificació l'hem obtingut mitjançant l'"Open Research and Contributor ID"²¹ (ORCID) amb el codi d'autor "0000-0001-8745-9102".

És important destacar que es publicaran igualment els resultats negatius o diferents a les expectatives previstes de la investigació perquè això ajuda a reduir el número de publicacions i evita duplicar estudis innecessaris. També, evitarem la publicació repetida i referenciem totes les cites, corregint ràpidament els errors publicats i agraint per escrit a les persones i institucions que hagin participat a la nostra investigació (Código de Buenas Prácticas Científicas, s.f).

Finalment, quan finalitzi la investigació, es pretén publicar i difondre els resultats en el perfil digital comentat anteriorment, en alguna revista científica sobre Treball Social, la realització d'un llibre, diversos articles i alguna ponència. A més a més, es realitzarà un retorn de les principals conclusions de la investigació tan al Departament d'Ensenyament i els centres educatius participants, com a la Direcció General de la Policia i les ORC's dels ME que també hagin participat en la investigació.

²¹ És una organització global sense ànim de lucre amb l'objectiu de connectar investigadors i les seves publicacions amb un identificador únic. Aquest identificador s'ha d'utilitzar mentre els investigadors es dediquin a les activitats de recerca, beques i innovació (ORCID, s.d.).

6.4.10.5. Protecció de dades

La protecció de dades és un aspecte crític perquè implica la salvaguarda de la privadesa i la confidencialitat de la informació sensible. En aquesta investigació –i en les seves derivades publicacions–, s’han seguit els principis FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) pel grau d’eficiència, transparència i seguretat de les dades que se n’obtenen. Aquests principis es centren principalment en la gestió i compartició de les dades científiques, però també es poden aplicar a la protecció de dades (Wilkinson et al., 2016). Wilkinson (2016) continua dient que en el context de la protecció de dades, aquests es poden interpretar com:

- Findable (Trovable): Les dades han de ser fàcilment trobables per a aquells que tenen permís per accedir-hi, mitjançant metadades adequades i eines de cerca eficients. Així doncs, publicarem els resultats en algunes revistes científiques, utilitzarem paraules claus rellevants i utilitzarem títols descriptius per facilitar la recerca de la investigació al públic interessat.
- Accessible (Accessibles): Les dades han de ser accessibles per a aquells que tenen els permisos necessaris per utilitzar-les i s’han d’aplicar les mesures de seguretat adequades per protegir-les. Tal com hem comentat anteriorment, tothom tindrà accés a la investigació i a les dades recollides. A més a més, recordem que la investigació es publicarà al repositori institucional de la URV amb accés obert.
- Interoperable (Integració de dades): Les dades s’han de poder integrar i utilitzar juntament amb altres conjunts de dades, utilitzant formats i estàndards compatibles. Per aconseguir-ho, tindrem en compte que les dades estiguin en formats estàndards reconeguts, emprarem vocabularis i ontologies compartides per la comunitat científica i adoptarem protocols de comunicació estàndards per permetre la transferència de les dades entre els diferents sistemes i plataformes sense problemes d’incompatibilitat.
- Reusable (Reutilitzables): Les dades s’han de poder reutilitzar de manera ètica i legal, mitjançant la documentació adequada sobre la seva procedència, ús i restriccions aplicables. Per aquesta raó, publicarem la investigació i tot el material que se’n derivi en accés obert, utilitzarem metadades descriptives, fomentarem la citació de les dades originals als lectors interessats i promourem

la col·laboració entre l'investigador i les institucions per compartir i reutilitzar conjunts dades i pràctiques que afavoreixin aquesta reutilització.

En definitiva, aquests principis ofereixen un marc essencial per millorar la gestió de les dades científiques, facilitant la seva trobabilitat, accessibilitat, integració de dades i reutilització. Mitjançant metadades descriptives, accés obert, formats estandarditzats i promoció de la reutilització, els principis descrits fomenten la transparència, la col·laboració i la innovació en la recerca, contribuint al progrés de la investigació i del coneixement.

7. RESULTATS DE LA INVESTIGACIÓ

Els resultats obtinguts ens han de mostrar l'abast dels objectius de les activitats formatives analitzades per redactar el pla de millora. Aquest pla repercutirà no només a les pròpies activitats, sinó també i de manera secundària, al conjunt de la societat, especialment a la població més desfavorida. L'ajuda a la comunitat en general vindria donada per l'assoliment d'un treball preventiu més profund i eficaç de les necessitats de l'alumnat i d'una càrrega ètica i de valors cívics que repercutiria més enllà de l'àmbit acadèmic, és a dir, en la pròpia persona i en les seves accions projectades cap a la vida en comunitat. Fins i tot, el pla de millora repercutiria en mitigar algunes de les problemàtiques detectades, i moltes d'elles, treballades des d'una visió multidisciplinària entre la policia, ensenyament i els serveis socials. Disposar d'un llistat de les activitats formatives impartides pel cos de ME, conèixer els interessos de l'alumnat i del professorat, comparar les activitats amb altres activitats policials, avaluar-les i saber l'impacte que tenen en la reducció de la delinqüència resulta imprescindible per avançar en l'acció integradora de la societat. De manera pràctica, ens ajudarà a adequar les activitats a les necessitats socials de cada territori, saber quina d'aquestes son millors per aconseguir una societat més cohesionada i amb la col·laboració de quins professionals s'han d'impartir per contribuir de manera més eficaç i efectiva a la prevenció i millora en la resolució dels conflictes. L'anàlisi dels resultats i la posterior redacció del pla de millora permetran detectar i atendre els conflictes des d'un punt de vista més preventiu i de manera més multidisciplinària.

7.1. Aspectes idiosincràtics de les xerrades

7.1.1. Interessos i assignació a les Oficines de Relacions amb la Comunitat

Segons les entrevistes realitzades a l'àmbit policial, la majoria dels agents i comandaments del cos de ME i policies locals porten molts anys realitzant tasques de relacions a la comunitat, entre elles, la realització de les xerrades als centres educatius. En els seus anteriors destins, s'observa que la majoria dels comandaments han estat sempre vinculats a les ORC i destinats a diverses comissaries. La majoria dels comandaments ja provenen d'ORC des de l'inici de la seva carrera professional com a agents. En canvi, els agents provenen d'unitats molt diverses i sense vinculació directe

amb les tasques desenvolupades a les ORC, com ara l'Àrea Regional de Trànsit (ART)²², la Unitat de Seguretat Ciutadana (USC)²³, la Unitat de Centres Penitenciaris²⁴, l'Àrea Regional d'Instrucció i Custòdia (ARIC)²⁵ o la Sala Regional de Comandament (SRC)²⁶. Cal dir que la tasca de la USC és la més comuna de tots els agents, ja que conforma una unitat que no requereix cap especialització i és, per tant, la més desenvolupada just després d'acabar el curs de formació bàsica per a policies²⁷ a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC)²⁸.

A banda de la informació extreta de les entrevistes, puc dir degut al meu bagatge professional dins de la policia, que els interessos de la majoria dels comandaments son totalment vocacionals, és a dir, des de sempre han tingut una especial dedicació a la protecció de les persones i creuen en el llaç comunitari per prevenir i disminuir les problemàtiques socials. En canvi, els agents accedeixen i es mantenen a les ORC, principalment, per dos motius. El primer és on es troba la gran majoria, que és per aquesta vocació que estàvem comentant “Sempre m’ha agradat fer presentacions als centres docents i relacionar-me amb el teixit social” (Entrevistat núm. 4) o “la meua vocació policial pivotava al voltant d’assistir a col·lectius vulnerables i la violència familiar era el meu principal interès” (Entrevistada núm. 12), però d’altres i aquí és on trobem el segon motiu, tenen en compte només les característiques del propi lloc de treball i els reptes personals, és a dir, aspectes com ara el fet de no estar tancats sempre a una oficina però alhora tampoc estar en problemàtiques constants, a peu de carrer, realitzant tasques de seguretat ciutadana. Aquests agents valoren també l’horari laboral –de dilluns a divendres de 9 a 13 h. i de 15 a 17:30 h.– i la motivació personal d’aprendre coses noves i distretes per evitar l’avorriment de mantenir-se en un mateix lloc per massa temps. Així ho explica la següent agent entrevistada d’una ORC:

²² Son departaments del Cos de ME que s'encarreguen de controlar el trànsit interurbà (i si s'escau també l'urbà) dins del seu territori.

²³ Anomenats col·loquialment “patrullers”. Son les unitats que es troben al carrer per garantir la convivència pública. La seva feina fa que siguin els primers a prendre contacte amb tot allò que succeeix al seu territori.

²⁴ És la unitat que té com a funció la vigilància i protecció dels centres penitenciaris i la realització dels trasllats de les persones internes.

²⁵ Aquesta unitat es troba a Barcelona i s'encarrega de vigilar les persones detingudes a la ciutat de la comissaria de les Corts i d'instruir-ne els atestats que se'n derivin.

²⁶ És la unitat que centralitza a temps real tota la informació de les incidències policials de Catalunya i coordina el Cos de ME amb els serveis de Protecció Civil i Bombers. Excepcionalment mobilitza els recursos policials necessaris per a dispositius, operacions o incidències d'especial rellevància.

²⁷ És el curs que realitzen els aspirants de policia per poder ser policia de carrera i exercir les funcions bàsiques del servei policial.

²⁸ És el centre de formació dels professionals de la seguretat catalana: ME, policies locals, policies portuàries, Bombers, Protecció Civil i Agents Rurals. És un organisme autònom adscrit al Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

“Sempre he sigut una persona molt inquieta, i per això, necessito canviar de lloc cada cert temps. Em motiva aprendre. Quan veig que ja conec el lloc de treball i les meves funcions tinc ganes d’aprendre més i altres coses. És per això que no descarto canviar de lloc d’aquí uns anys, tal com he fet fins ara” (Entrevistat núm. 21).

Els criteris d’assignació a les ORC no estan clarament delimitats, ja que no existeix cap concurs oposició per accedir-hi. L’assignació es realitza sempre a proposició del comandament (Entrevistat núm. 4) i s’accedeix majoritàriament per casualitats i situacions imprevistes “Va ser arran de marxar el company que ocupava aquest lloc a l’any 2007 i fer de forma voluntària una xerrada a un centre de secundària sobre drogues. El Caporal de Proximitat em va acompanyar i plantejar poder portar l’ORC” (Entrevistat, núm. 6) o per ocupar llocs de treball en segona activitat²⁹ (Entrevistat núm. 3). Molt poques vegades es té en compte la formació o les habilitats personals dels policies, com ara l’empatia, la comunicació assertiva, l’escolta activa o l’adaptabilitat i el maneig del context, per dur a terme la tasca docent i relacional pròpia de les ORC. Per aquesta raó, l’entrevistat núm. 1 ens diu que, com passa en altres departaments, les ORC s’hauran d’especialitzar pel gran volum de feina i coneixement que disposen i han d’obtenir “La UCPAC engloba diferents unitats (GAV, Proximitat, ORC i OAC) que a la llarga s’hauran d’especialitzar pel volum de feina que porten, com ara per la tipificació constant de nous delictes”.

7.1.2. Territori i volum de feina

El treball a les ORC, al igual que a les altres unitats del cos de ME, està molt estandarditzat a través de Procediments Normalitzats de Treball (PNT). Cada matí, els agents comproven i responen els correus electrònics, miren les novetats i notes de premsa. Seguidament, s’organitzen el dia i comencen les primeres xerrades, reunions o contactes amb la ciutadania i les entitats al voltant de les 9:00 h. Al acabar, s’introdueix tota la informació a la base de dades policial perquè quedi enregistrada. En canvi, els comandaments tenen funcions estratègiques i de planificació, com ara estudiar la possibilitat de modificar, eliminar o afegir xerrades noves als diferents col·lectius, realitzar el calendari anual o fer el seguiment del compliment dels objectius marcats per la Direcció General de Policia pel que fa a les relacions i els contactes amb la comunitat i els col·lectius vulnerables. El cap de la UCPAC ho explica de la següent manera:

²⁹ Situació administrativa que, per circumstàncies sobrevingudes, principalment per l’edat i la situació de discapacitat, permet que aquests funcionaris es mantinguin en una situació de servei actiu, encara que exercint certes funcions o tasques que no són les pròpies o habituals.

“Les meves funcions principals son que des d’aquí surti un plantejament homogeni per a totes les unitats regionals, i que arribi a les comissaries per tal d’aplicar-les. Des d’aquí es planteja l’estratègia de proximitat. Hi ha un calendari per aplicar la planificació a cada territori” (Entrevistat núm. 1).

Pel que fa al volum de feina, un aspecte important és que tots els agents coincideixen en que estan saturats. Hi ha molta demanda de xerrades als centres educatius i a les entitats per contactar i son pocs efectius per l’abast territorial que abasteixen. La majoria de les comissaries tenen assignades diverses comarques, que els mateixos agents de les ORC son els encarregats d’atendre. Segons les persones entrevistades, el total que una ORC ha de cobrir amb dos agents engloba des de 50 a 200 centres educatius de primària, secundària i atenció especial. Això, fa que no es puguin realitzar totes les xerrades que els centres sol·liciten (Entrevistat núm. 23) i que es prioritzin les característiques de la complexitat i les problemàtiques (Entrevistat núm. 22). En aquesta entrevista, també es fa referència al compliment de l’estadística, és a dir, s’observa, una vegada més, la importància de quantificar la tasca dels serveis en detriment a la qualitat “l’estadística mana, i ens cal fer un mínim representatiu de xerrades per complir amb el se’ns demana”. També, sorprèn que hi hagi centres que no hagin demanat mai cap xerrada al cos de ME, tot i els recordatoris anuals que els hi envia la ORC a cada inici de curs acadèmic. Es desconeixen els motius i no es realitza cap acció per esbrinar-los.

A més a més, molts dels agents i comandaments realitzen altres tasques de les pròpies de les ORC, com ara les de recursos humans, parc mòbil o son assignats directament a tasques de proximitat o seguretat ciutadana. Així ho explica la sindicalista i entrevistada del cos de ME quan exercia les funcions de la ORC “Estàvem desbordades, no podíem assumir la càrrega de feina diària, i la prioritat de la comissaria era tenir efectius de seguretat ciutadana visibles al districte” (Entrevistat núm. 12).

7.2. Recursos utilitzats per a les xerrades als centres educatius

7.2.1. Recursos humans i materials

La majoria dels agents afirmen que els recursos humans son escassos. Els agents assignats a les ORC engloben des d’un a quatre, sent dos el més habitual. A vegades, els agents realitzen dos xerrades simultànies al mateix temps i al mateix institut (Entrevistat núm. 3). Cal tenir en compte que, com que les tasques de l’ORC no només es limiten a les xerrades als centres educatius i a les entitats, sinó d’altres de relació social i comunitària, el nombre de xerrades que les ORC poden realitzar al dia varien entre

quatre i cap. Altres de les funcions que les ORC realitzen son “donar resposta a les problemàtiques que puguin sorgir. A banda, de respondre els correus, mirar les novetats i fer alguna que altra tasca de seguretat ciutadana” (Entrevistada núm. 21).

En referència als recursos materials del cos de ME, cap agent critica la manca d'aquests. Segurament, sigui perquè son els instituts i les entitats els que disposen del material necessari perquè els agents puguin realitzar les xerrades, com ara l'aula, les cadires, l'ordinador i el projector. Els únics materials de dotació que disposen les ORC son les dispositives de les xerrades i el telèfon mòbil corporatiu.

Els recursos de les policies locals son encara més escassos que la del cos de ME. Per aquesta raó, moltes d'elles no poden realitzar xerrades. Un dels entrevistats ho explica de la següent manera:

“Nosaltres no tenim les mateixes unitats que el cos de Mossos d'Esquadra o similars, és a dir, de cossos policials mitjans o grans. Nosaltres som un cos de policia petit, el qual estem en contacte directe amb el regidor de seguretat pública. Tenim també menys recursos” (Entrevistat núm. 14).

7.2.2. Recursos institucions públiques

Els recursos que el cos de ME reben dels ajuntaments son pocs, però suficients. Com dèiem a l'apartat anterior, els agents de la ORC només necessiten un lloc i un projector per realitzar la xerrada, o fins i tot, només disposar d'un lloc. Tot i que les diapositives ajuden a enquadrar la xerrada, dinamitzar-la i veure-hi vídeos o fotografies, son un recurs secundari. Per aquesta raó, els agents no tenen la necessitat de demanar material a ningú, i d'aquí, la referència de la regidora entrevistada quan se li pregunta si l'ajuntament ofereix algun recurs per impartir les xerrades:

“Crec que pocs o cap. És més, no tinc constància que per part del nostre partit, ni de cap altre, s'estigui fent alguna cosa al respecte. Els ME son independents de l'Ajuntament, pel que fa a competències i accions a realitzar a la ciutadania, i per part de la Guàrdia Urbana està més controlat, però tampoc no massa, ja que tenen suficient decisió per ser autònoms en relació a les xerrades a escoles i instituts” (Entrevistada núm. 54).

Pel que fa a les policies locals que realitzen xerrades, les respostes que trobem son ben diferents. Els ajuntaments realitzen les Juntes Locals de Seguretat amb tots els serveis d'emergència del territori, entre ells hi trobem el cos de ME i policies locals o Guàrdies Urbanes. En elles, l'ajuntament ofereix tots els recursos que estiguin al seu abast per contribuir a la seguretat ciutadana. Les policies locals o les Guàrdies Urbanes, al dependre directament dels ajuntaments, obtenen d'ells respostes més directes i menys burocràtiques que les sol·licitades pel cos de ME, ja que aquestes han de ser

aprovades primer pel Departament d'Interior. Així doncs, el cos de ME no realitzen demandes directes als ajuntaments. I tot i que son tinguts en compte, i arriben a pactar acords, son les policies locals les que obtenen millors respostes de les institucions locals. Aquests recursos, a banda dels llocs habilitats on poder realitzar les xerrades, es tradueixen en campanyes de prevenció i sensibilització d'alguna determinada matèria que hagi estat considerada a tenir en compte. Les campanyes que els ajuntaments difonen amb competència del cos de ME son proporcionades directament des de la Generalitat de Catalunya. Així ho explica un dels regidors municipals:

“Des de l'Ajuntament no oferim cap recurs. Els que ofereixen els recursos son els instituts on vagin a fer les xerrades, ja que allà els hi proporcionen tot el que puguin necessitar. Nosaltres, com a molt, fem alguna que altra campanya de sensibilització i prevenció sobre la violència de gènere o l'assetjament escolar, per dir-ne algunes, però reconec que no fem les suficients. També, dir que moltes d'aquestes campanyes ens venen fetes de la Generalitat i que nosaltres només en fem la difusió i recordem els punts d'informació de la ciutat on les persones necessitades es poden adreçar” (Entrevistat núm. 59).

7.3. Coordinació entre els cossos policials, els centres educatius i altres professionals socioeducatius

7.3.1. La coordinació de la demanda de les xerrades per part dels centres educatius al cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals

La demanda de les xerrades dels centres educatius als ME la realitza el/la coordinador/a pedagògic/a, el/la cap d'estudis o la direcció, a través d'un correu electrònic. Prèviament, la ORC envia al centre l'oferta formativa a l'inici del curs acadèmic. I pocs dies després, es concreten les dates, classes i la xerrada que s'ha de donar. La temàtica de les xerrades l'acostuma a escollir els centres, que son els que realment saben quin tipus de problemàtica tenen o preveuen tenir, tot i que els agents també els hi poden proposar pels determinats índex de delinqüència que hi pot haver en una zona concreta o generalitzada del territori. Així ho explica un dels agents i entrevistats:

“Nosaltres els hi facilitem el dossier d'activitats amb les fitxes pedagògiques de cada presentació on es poden observar els seus continguts. El director del centre es basa en aquests continguts per adreçar-se a nosaltres i demanar-nos quina xerrada es requereix segons la necessitats de l'aula. També es basa depenent de les experiències dels anys anteriors” (Entrevistat núm. 4).

Pel que fa a la demanda de les xerrades dels centres educatius als diferents cossos policials, aquests les demanen tan a la policia local com els ME depenent de la temàtica. Si aquesta tracta sobre la “seguretat vial” o el “civisme” i al municipi hi hagués

polícia local, la demanda aniria per a ells. En cas que al municipi no hi hagués policia local, la xerrada l'assumiria el cos de ME. En tots els casos, sempre s'evita que dos cossos policials imparteixin la mateixa temàtica, tot i que a vegades, pot passar. El comandament de la policia local i entrevistat ho explica de la següent manera:

“En alguna ocasió ens hem trobat que els Mossos de Trànsit feien alguna xerrada que es solapava amb les nostres. Ningú ens havia avisat i em va sobtar però tampoc li vaig donar més importància. Per tant, el solapament de xerrades és una cosa que no hauria de passar, ja que a les reunions que mantenim conjuntament parlem de les competències de cadascú i posem especial atenció en no duplicar la feina. Tot i així, a la pràctica, és diferent i és una cosa de la qual em de millorar” (Entrevistat núm. 14).

Referent a la temàtica en concreta, la més sol·licitada és sens dubte “Internet segura”³⁰, i posteriorment, “violència masclista” seguida de les xerrades de prevenció sobre l'alcohol, les drogues i la circulació viària.

7.3.2. La coordinació entre el cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals, i altres professionals de la intervenció social per impartir les xerrades

La coordinació entre els ME i la policia local o la Guàrdia Urbana es produeix, però és millorable i ampliable. El propi cap de la UCPAC reconeix que a vegades, no hi ha la suficient coordinació entre cossos policials i com a conseqüència es repeteixen xerrades de la mateixa temàtica als mateixos centres educatius “a vegades la policia local va en paral·lel amb nosaltres. El millor és que ens coordinéssim millor” (Entrevistat núm. 1). Aquesta descoordinació no contribueix a la cohesió entre els diferents cossos policials que sovint des dels Governos es vol donar una imatge a la ciutadania, sinó tot al contrari. Un dels entrevistats, comandament del cos de ME, ens deia que el problema és la manca d'inversió en prevenció, tan de diners com de temps. A continuació, la cita:

“El que hauríem de fer es seure i veure què fan uns, els altres i què podem fer, sobretot, conjuntament. Això donaria una imatge molt més cohesionada de la policia. Cal invertir molt més en prevenció, ja que no podem ser uns “bombers”” (Entrevistat núm. 20).

En aquest sentit, la idea és que com més professionals realitzin xerrades o actes de prevenció, millor per a tothom. L'important, és que se'n realitzin independentment de qui ho faci. Ara bé, la imatge importa, i no podem anar cadascú per la seva banda, i menys entre professionals del mateix sector, tot i que estiguin regits per administracions

³⁰ Xerrada on es consciencia a l'alumnat sobre els seus drets i deures a la xarxa i de les mesures de seguretat que cal prendre a l'hora d'utilitzar-les.

diferents perquè per algun motiu existeixen les taules de coordinació territorial o les reunions per planificar-les (Entrevistat núm. 2).

Referent a la coordinació entre altres professionals amb el cos de ME, com ara educadors/es i treballadors/es socials, psicòlegs, entre d'altres, cal dir que la situació és preocupant per no existir cap vinculació entre ells. Tots els entrevistats i totes les entrevistades estan d'acord en potenciar les xerrades conjuntament amb aquests, però ningú realitza cap acció al respecte. Fins i tot, el cap de la UCPAC ens diu el següent:

“No hem d'oblidar que som policies, això vol dir que hi ha qüestions que se'ns escapa. Nosaltres, només parlem des de l'àmbit penal, per això aniria molt bé treballar de la mà amb d'altres professionals. Quan creem continguts col·laborem amb entitats per tenir en compte, per exemple, no dir certes paraules o dir-les de manera diferent. Estaria molt bé que a les xerrades hi hagués altres professionals, però no es sol fer perquè costa trobar a gent que pugui anar a tota arreu. Hi ha associacions molt petites que tenen pocs recursos. Porta molta càrrega de treball que amb totes les xerrades et vingui un professional” (Entrevistat núm. 1).

Així doncs, el volum de feina que comporta trobar a professionals i la seva disponibilitat són el principal problema per no realitzar les xerrades dels ME conjuntament entre ells. Una possible solució per aquest problema, tal com explica el mateix entrevistat, és “que cada entitat et donés un professional territorial de referència, però no em arribat encara amb això”. Per tant, sembla que el motiu real sigui més una manca d'organització i de directius clares, que la donada pel mateix entrevistat inicialment.

7.3.3. La coordinació del cos de Mossos d'Esquadra i els centres educatius de secundària i socials de la zona

La coordinació amb el centre educatiu és acceptable, però podria ser més fluida i constant. Els agents es limiten a enviar el catàleg de formacions a l'inici del curs acadèmic i a partir d'aquí, es van produint interaccions amb el personal docent. Una vegada que el/la director/a rep el catàleg sol·licita les xerrades responent el correu enviat per l'agent de l'ORC de referència. Quan els agents ja tenen la sol·licitud de les xerrades, aquests solen parlar uns minuts amb el professorat, director/a i Caps d'estudis abans d'entrar a l'aula per impartir la xerrada.

A més a més, podem dir que les sol·licituds de les xerrades no són formals, sinó comentaris i opinions que es produeixen a la mateixa classe o als passadissos de l'Institut. Una agent entrevistada del cos de ME ens diu el següent “No existeix cap coordinació a nivell oficial. Tota la organització són comentaris. Ells, prèviament, ja

tenen un catàleg de formacions i si cal alguna cosa en especial, ens ho diuen” (Entrevistat núm. 4).

Tot i així, el “feedback” entre els agents i el personal docent és positiu, respectuós i educatiu per ambdues parts, perquè sempre s’aprenen coses dels comentaris de l’alumnat i les crítiques constructives que fan els docents. A continuació, així ho explica un dels comandaments entrevistat destinat a l’ORC “Tenim una bona comunicació amb el personal docent de tots els centres. Algunes vegades, quan acabem les xerrades parlem amb ells per saber quina valoració o opinió tenen” (Entrevistat núm. 3).

Un aspecte a tenir en compte amb tot el que hem dit, i per contextualitzar les relacions informals entre agents i docents, és que normalment els agents de les ORC i els docents es coneixen d’anys anteriors, i això, fa que les relacions siguin més col·loquials o d’amistat que pròpiament formals. La raó d’aquestes relacions informals és que les circumstàncies son gairebé les mateixes en tots els anys, és a dir, hi ha el mateix alumnat i professorat, més o menys les mateixes problemàtiques, el mateix context, entre altres aspectes similars.

Allò que també cal dir és que al principi de les relacions, és a dir, quan els agents de les ORC es presenten a les entitats d’un territori, hi ha la formalitat que la situació requereix; reunions amb els diversos professionals del sector, roda de contactes, presentacions, cites, trucades i qualsevol altra forma de trobada. Però tot i així, encara que el temps suavitzi la formalitat de les relacions, això no significa que en faci perdre la qualitat, ni el sentit de realitzar les coses amb la professionalitat que tot plegat es mereix.

7.4. Creació, planificació i jerarquia del cos de Mossos d’Esquadra i les activitats formatives als centres d’educació secundària

7.4.1. Jerarquia i motivació del cos de Mossos d’Esquadra per dissenyar les activitats formatives

Les xerrades es planifiquen i s’organitzen de diferent manera depenent del cos policial, en concret, de si pertanyen a les policies locals o al cos de ME. Si les xerrades pertanyen a les policies locals, aquestes vindran marcades pel seu ajuntament: “Les xerrades venen marcades perquè estan dictades pel Govern municipal, en concret, per la regidoria de seguretat ciutadana” (Entrevistat núm. 14). I si es tracten de xerrades pertanyents al cos de ME, aquestes vindran marcades per la prefectura de la seva policia “Les xerrades surten des d’aquí, des de la UCPAC. Nosaltres les fem i les elevem, i des

de la prefectura s'aprova (o no). Normalment, la majoria de les xerrades son proposades pels propis companys, no tenim cap altra indicador.” (Entrevistat núm. 1).

Així doncs, observem que des de la policia local qui crea, planifica i organitza les xerrades és la regidoria de seguretat pública, sota noms diferents segons cada municipi; regidoria de seguretat ciutadana, convivència i civisme o seguretat i ordre públic, entre altres. I des del cos de ME és la pròpia UCPAC a través dels seus agents. Un dels entrevistats ens comenta el següent “Les meves funcions son les presentacions; crear o millorar el seu contingut, és a dir, donar-los forma, també captar la informació de l'exterior per poder proposar formació nova o modificar l'existent” (Entrevistat núm. 2).

També, observem que les xerrades, indiferentment de l'administració que pertanyin, no segueixen cap ordre, ni directriu per ser creades perquè es creen segons el dia a dia, és a dir, de les propostes dels companys i de les companyes, comandaments, mitjans de comunicació o fets de rellevància pública que cal abordar. Per posar un exemple, el cap de la UCPAC ens diu el següent “ara estem creant una formació sobre els desnonaments perquè aquest tema té molta repercussió social i la gent no entén que amb un ordre judicial, el que ha de fer la policia és treure als ocupants d'aquell domicili” (Entrevistat núm. 1).

Personalment, i respecte als desnonaments, crec que és una formació que serà molt important donar, no només a les escoles i als instituts, sinó a la ciutadania en general. El motiu és precisament el que comentava el comandament i cap de la UCPAC, que és que quan la policia va a desnonar a alguna persona, la seva imatge sovint és la perjudicial, quan en realitat, la policia és un actor neutre entre la Llei i la persona a desnonar. La policia només obeeix la Llei, dit d'una altra manera, fa la seva feina sense estar a favor d'uns, ni dels altres, ni tampoc en contra. A més a més, es recorrent veure a famílies que utilitzen nens, nenes, persones discapacitades o grans per crear més rellevància social i una aparent injustícia de la pròpia justícia i les funcions de les forces i cossos de seguretat.

7.4.2. Planificació, metodologia i pla formatiu del cos de Mossos d'Esquadra

La planificació és anual, general i aplicable a cada territori de manera indiferent. Aquesta planificació s'envia des de la UCPAC a totes les comissaries del cos de ME i indica els col·lectius que cal contactar i en quina periodicitat. En aquest sentit, crida l'atenció com algunes ORC disposen d'una planificació paral·lela, més adaptada a les necessitats del territori "hi ha una planificació anual que ens ve directe de la UCPAC, però paral·lelament, en fem una nosaltres per tenir les xerrades més controlades i adaptades al territori" (Entrevistat núm. 23). Així doncs, existeix una planificació anual que no té en compte les necessitats del territori, sinó que és cada territori la que adapta aquesta planificació segons les seves necessitats. Així ho explica el comandament del cos de ME:

"També, caldria millorar la planificació. De res em serveix oferir una xerrada que els centres educatius no necessiten, encara que la demanda vingui d'ells. En aquest cas, la xerrada es farà, però per evitar això el que faig és particularitzar les xerrades que jo crec que li cal aquell centre per la problemàtica que existeix a la societat d'aquell indret" (Entrevistat núm. 20).

Per tant, son les pròpies ORC les que adapten la planificació enviada des de la UCPAC a la idiosincràsia del territori a través del seu coneixement dels centres i associacions educatives, culturals, religioses, entre altres, i dels múltiples contactes assolits en reunions, assistències a actes o demandes per requeriments des de l'assentament de les seves corresponents comissaries a la mateixa demarcació on donen servei. Aleshores, la pregunta que em realitzo, és "si la planificació s'adapta, quin sentit té la planificació anual?" Crec que seria millor que des de la UCPAC es marquessin uns ítems molt bàsics i generals a tenir en compte perquè cada territori pogués fer la seva planificació, tenint en compte, per exemple, les temàtiques i el nombre de xerrades realitzades mensualment, però mai el nombre de realitzades, i molt menys a quins col·lectius han d'anar dirigits, perquè aquestes variaran enormement entre territoris.

Referent al pla formatiu, aquest es basa generalment d'una xerrada recolzada amb diapositives tipus "power point"³¹, on contenen diversos enllaços que permeten "viatjar" en ell. Altres maneres d'impartir les xerrades son en forma de tallers i casos pràctics. L'important, alhora de realitzar-les és que es capti l'atenció de l'alumnat. Com diu una de les entrevistades "Sempre intentem captar, primerament, l'atenció de l'alumne fent alguna pregunta, i després, quan tenim la seva atenció, introduïm la temàtica" (Entrevistat núm. 21). D'aquesta manera, un dels agents descriu aquesta

³¹ Els "power points" no es poden annexar en aquesta investigació per raons de privadesa i protecció de dades personals.

metodologia amb el sistema ROA³². Finalment, ens falta anomenar una última metodologia que és la de “tu a tu”, i que va ser la més utilitzada en època pandèmica. A continuació, l'agent i entrevistat de la UCPAC ens explica les diferents xerrades explicades anteriorment, de manera resumida:

“Les xerrades estan dividides en tres tipus; de “tu a tu” que tracta de formar a 8-10 membres de l'alumnat d'ESO amb la finalitat que aquests facin xerrades a altres membres de l'alumnat, després tenim el format “taller” que tracta de fer una rotllana i tots asseguts al terra (el mosso també) i d'allà es realitza la xerrada, i finalment tenim la xerrada magistral amb el mosso davant i el “power point” darrera” (Entrevistat núm. 2).

7.5. Aspectes curriculars de les activitats formatives impartides pel cos de Mossos d'Esquadra

7.5.1. Objectius i expectatives

Els objectius de les xerrades son clars; prevenir qualsevol risc que afecti a la seguretat i al benestar de l'alumnat, al centre educatiu i al seu entorn. El problema, però, el trobem que aquests objectius son difícils de mesurar, al igual que l'impacte real que aquestes tenen a la societat perquè no hi ha suficients dades recollides per poder fer-ho i la pròpia dificultat que planteja. Ens falten indicadors impossibles d'obtenir, ja que no podem saber quants fets delictius o problemàtiques es prevenen amb la realització d'activitats preventives, com ara les xerrades als centres educatius. A més a més, els indicadors que obtindríem per mesurar l'impacte de les xerrades es trobarien condicionats en d'altres, com ara la incidència dels fets delictius, la sensació de seguretat o l'empoderament preventiva de la societat, especialment, en els i les adolescents i joves, el context polític i socioeconòmic, la població que hi habita, els mitjans de comunicació o la sensibilitat i repercussió social de certes temàtiques. Sobre la periodicitat de les xerrades, l'alumnat ens diu que en reben una per curs acadèmic i, normalment, del cos de ME. En relació a les de la policia local no en parlen gaire, ja que en reben tant poques que ni se'n recorden.

Sobre les expectatives de les xerrades, aquestes son elevades. A tots i totes els hi semblen interessants i tenen clar els seus objectius de prevenció i d'informació. Per exemple, citem el següent “Em semblen bé. Son xerrades informatives que serveixen per prevenir que et passin coses dolentes” (Entrevistat núm. 42). També, ens diu que els agradaria que es realitzessin més sovint, com ara una cada trimestre.

³² El sistema ROA significa “Reflexió, Oferiment i Aprenentatge”. Aquest mètode s'inicia amb una reflexió i acaba amb un aprenentatge mutu entre formador i alumnat.

Referent al record i quina els hi va agradar més, l'alumnat ens explica que les que recorden més vegades son les relacionades amb les drogues i l'alcohol, i després les de prevenció a la xarxa i del trànsit per igual. Una de les alumnes i entrevistades ho explicava així: "Les xerrades que tinc més presents parlaven de les coses que es poden fer "o no" al carrer en relació a les drogues i l'alcohol" (Entrevistada núm. 45).

Això, topa amb el fet que, teòricament, les xerrades que l'alumnat haurien de tenir més presents son les que es realitzen més sovint, que és "Internet Segura" i "Consum de drogues", tot i que molt més la primera d'elles per la gran diferència de percentatge en les vegades impartides d'aquesta en relació a la segona, concretament un 56,2% i 7,4% respectivament, en la mitjana anual dels últims cinc anys analitzats (2017-2021), vegeu la Taula 5. Això, significa que l'alumnat posa interès en allò que veu o se li mostra més interessant, i no tant en allò que més vegades els hi és impartit. Per tant, la manera d'impartir les xerrades és fonamental perquè l'alumnat retingui els coneixements necessària per prevenir i demanar ajuda en presència d'alguna incomoditat o fet delictiu.

Finalment, l'alumnat ens explica que els hi agrada totes les xerrades. Algunes més que altres, però en general, totes. Per posar alguna cita com a exemple, citem la següent "La que més em va agradar va ser la de violència de gènere i la que menys no me'n recordo" (Entrevistada núm. 46). En aquest cas, la xerrada de "violència de gènere" és una de les que també s'imparteixen més, concretament, un 5,7% en les mateixes circumstàncies que les anteriors.

7.5.2. Adaptabilitat de les xerrades

Les xerrades es poden adaptar depenent del tipus d'oient, és a dir, segons edat, gènere, immigració i, fins i tot, necessitats educatives específiques. Cada agent de policia adapta les xerrades segons més li convingui i disposa de total llibertat per editar les diapositives. L'agent i entrevistat de la Guàrdia Urbana, tot i ser d'un altra cos policial, ens diu el següent:

"Posem especial atenció, sobretot en la diversitat social i cultural. El que fem és adaptar-nos a les necessitats educatives i especials de l'alumnat i del centre, portant a terme una modificació dels continguts teòrics i de les explicacions, així com variar els recursos utilitzats segons convingui d'acord amb els neguits i les problemàtiques concretes de cada centre. Tot plegat, de tal manera que sigui intel·ligible i profitós per l'alumnat en concret" (Entrevistat núm. 9).

Abans de realitzar la xerrada, els agents solen posar-se en contacte amb el professorat per consensuar els continguts i preguntar si cal tenir en compte alguna

peculiaritat per impartir-la. Per exemple, un dels agents comenta “recordo un centre on hi havia una nen sordmut³³. En aquest cas, vam acordar amb la intèrpret de llengua de signes que ella estaria al nostre costat traduint tot el que nosaltres dèiem” (Entrevistat núm. 23). També, hi ha casos que no es pregunta res, perquè l'agent ja coneix a l'alumnat.

També, podem adaptar les xerrades a l'alumnat si aquestes fossin part del material docent. Gairebé, tot l'àmbit docent i de l'alumnat aprova aquesta proposta, menys un professor i un alumne. Els motius de l'aprovació són, principalment, com a reforç dels continguts que això suposaria a l'assignatura d'ètica i la imatge d'integració acadèmica que es veuria de la policia. Per contra, el professor que al·lega que no troba interessant que les xerrades estiguessin integrades al material docent, considera que aquestes tenen més efecte si les imparteix un cos policial, és a dir, una autoritat externa al centre (Entrevistat núm. 16) i l'alumne que també es troba en contra ens diu que no cal dedicar més temps per explicar els continguts de les xerrades perquè tot ja queda bastant clar per part dels agents (Entrevistat núm. 42).

Un altra manera d'adaptar les xerrades als instituts de secundària és que aquestes estiguessin més integrades a l'assignatura de tutoria. Això ajudaria a que aquestes tinguessin el mateix format que la tutoria i seria impartida també pel professorat. Els docents ens comenten que les temàtiques de les xerrades ja estan integrades, és a dir, que els continguts de les xerrades també s'imparteix o coincideix amb els continguts de les tutories, però no completament. Hi ha doncs, un cert solapament de temàtiques. Una de les professores entrevistades ens ho explica de la següent manera “a les tutories no tractem la prevenció tal qual de la violència masclista, però si tractem dins del nostre vocabulari més col·loquial, com tractar-nos entre persones, i sobretot, entre parelles” (Entrevistada núm. 29).

³³ És important utilitzar un llenguatge inclusiu perquè reflecteixi la diversitat de la societat i promogui la igualtat i el respecte. En general, el terme “sordmut” no es considera correcte, ja que pot ser considerada ofensiva o despectiva. En lloc d'això, hagués estat més adequat utilitzar termes com “persona sorda” o “persona amb discapacitat auditiva i mut”.

7.5.3. Avaluació de les activitats formatives del cos de Mossos d'Esquadra

No existeix una avaluació formal de les xerrades, és a dir, ni agents, ni professorat pregunta a l'alumnat sobre la opinió de les mateixes. L'avaluació és totalment subjectiva. Els/les agents pregunten directament la opinió al professorat. I, a vegades, ni tant sols això. Anys enrere, el cap de la UCPAC ens explica que al final de les xerrades es repartia un qüestionari on es preguntava a l'alumnat si els hi havia agradat, què en pensaven, aspectes a millorar, entre altres, però la va ordenar retirar per no donar-hi credibilitat. Les respostes que donava l'alumnat no servia per extreure dades fiables per realitzar la corresponent autocrítica i proposar millores. Posteriorment, el qüestionari es va canviar per un taller i la contestació a unes preguntes, però no es va continuar fent per algunes queixes dels centres educatius perquè deien que els mossos "prenien" massa temps de classe escolar. A continuació, s'explica de la següent manera:

"Hi havia una enquesta que la vaig retirar jo, no perquè no cregués en ella, sinó perquè s'havia de fer millor, ja que les preguntes es contestaven sense llegir. L'alumnat només volien sortir al patí. Al final, teníem molt de volum de papers i poques dades qualitatives. Després, vam intentar que l'alumnat fes un taller, on al cap d'una setmana o quinze dies, contestés unes preguntes, però hi havia centres que ho feien i altres no, perquè va haver la queixa que trèiem hores de classe del professorat. Aleshores, actualment els hi seguim proposant, però si ens ho fan bé, i si no, no hi podem fer res" (Entrevistat núm. 1).

El qüestionari va demostrar ser un fracàs. Fins i tot, l'alumnat insultava o se'n reia anònimament dels ponents. Un dels agents ens diu "m'han arribat a insultar i, fins i tot, em van demanar el telèfon personal. El qüestionari, tal com estava dissenyat no era seriós, objectivable, ni servia per a estudi. També, la manera d'avaluar els resultats ens és l'etern debat" (Entrevistat núm. 2). Per tant, cal trobar altres maneres de motivar a l'alumnat a respondre i avaluar les xerrades, com ara incloure el qüestionari com una activitat pròpia de la xerrada i que, sobretot, fos més interactiva.

El mateix agent ens explica, de manera informal, que per mesurar l'avaluació de les xerrades al territori es podrien agafar dos zones, depenent de criteris objectivables en referència a la criminalitat, etc. En uns fer-hi activitats de prevenció, i en els altres, no. I veure els resultats al cap d'un any. En cas de no observar-se canvis, cap problema, significaria que la nostra prevenció no serveix de res, però en cas que sí, tindríem les queixes del barri on no s'hagués fet la prevenció. I això no seria seriós. A més a més, després vindrien fer les mateixes proves sobre el patrullatge per veure els resultats de la nostra tasca al carrer i altres tipus de proves. En definitiva, l'agent conclou que la

confiança dels ciutadans és una cosa que costa molt de guanyar i no la podem perdre fent provatures.

Finalment, l'entrevistat i comandament del cos de ME ens parla d'aplicar la intel·ligència artificial (IA) per avaluar les xerrades "El que es podria fer és un estudi aplicant la intel·ligència artificial, on a través de la redacció de textos ens pogués dir què és allò que l'alumnat més valora" (Entrevistat núm. 20)³⁴. És a dir, en resum, alimentar la base de dades de la IA extretes de les xerrades per part de l'alumnat, dels docents, dels pares i de les mares de l'alumnat i dels propis agents, per explotar-les i conèixer quins aspectes cal mantenir o millorar. Així doncs, actualment i fins que no hi hagi cap altra manera de fer-ho, l'avaluació de les xerrades per part dels agents es realitza, simplement, amb la valoració del professorat: "l'avaluació és un intercanvi d'impressions amb els tutors o directors de centre" (Entrevistat núm. 4).

També, cal dir que l'avaluació de les xerrades del professorat a l'alumnat no és molt diferent a la dels agents, però almenys la opinió es pregunta a ells. Generalment, s'aprofita la hora de tutoria d'aquella mateixa setmana que han tingut la xerrada per debatre sobre ella. Una de les professores entrevistades ens diu el següent "a l' hora de tutoria en parlem. El que solem fer és una "pluja d'idees" per repassar els conceptes que més clars han quedat" (Entrevistada núm. 17).

Finalment, pel que fa a la resposta de l'alumnat en la pregunta núm. 4 del qüestionari "Trobes a faltar una avaluació o un retorn de la xerrada?" ens diu que un 40,5% troba a faltar una avaluació o un retorn, és a dir, que se'ls avaluï per ella. I trobem que un 24,4% hi està totalment d'acord. En total, sumen un 64,9% de resultats afirmatius.

7.5.4. L'ús de l'uniforme del cos de Mossos d'Esquadra i la dotació de les armes de foc

Per norma, sempre s'ha d'anar uniformat per realitzar les xerrades als centres educatius, però podem trobar excepcions, com ara quan l'ús de l'uniforme pot ser un obstacle per explicar la temàtica a oients sensibles (víctimes de violència de gènere, nens i nenes maltractats/des, etc.). Un dels agents ens diu "Alguna vegada, s'han realitzat xerrades no uniformats, tot i que en el reglament posa que s'hi ha d'anar, ja que per tipologia o per qualsevol altra circumstància s'ha estimat fer-ho així" (Entrevistat núm. 2). Personalment, he de dir que de les set xerrades que vaig assistir, només en una es va

³⁴ Aquesta idea es desenvolupa a l'apartat 11 "Pla de millora de les activitats formatives".

realitzar sense uniforme, però sí amb una armilla reflectant on hi posava en el seu dors “mossos d’esquadra”. Aquesta xerrada estava destinada a un grup molt reduït d’alumnat i es tractava de la modalitat “tu a tu”.

En aquest aspecte, crida l’atenció algunes respostes, concretament, d’un professor i d’una regidora quan se’ls pregunten si volen afegir alguna cosa més al final de l’entrevista, i aquestes van apuntar precisament a l’arma de foc i l’ús de l’uniforme. Tot seguit, el professor ho explica així “penso que els mossos no haurien de venir armats al centre educatiu, ni fer les xerrades armats. Fins i tot, crec que haurien de venir sense uniforme” (Entrevistat núm. 15) i la regidora ho explica d’aquesta altra manera “primer de tot, traient l’ús de l’uniforme policial, ja que em sembla una barrera comunicativa en segons quines edats” (Entrevistada núm. 54).

Aquestes opinions topen amb la de l’altre professorat i d’un agent de la Guardia Urbana a favor de la uniformitat durant la realització de les xerrades. La cita del professor és la següent “veure’ls uniformats fent la xerrada, com un docent més, els hi va molt bé” (Entrevistat núm. 26) i la cita de l’agent de la Guardia Urbana “es mostren participatius i amb molt d’interès. Ajuda a aquest fet, la uniformitat” (Entrevistat núm. 9).

Així, s’obre el debat sobre els aspectes a favor i en contra de l’ús de l’uniforme i la dotació de les armes de foc dels cossos policials als instituts durant la realització de les xerrades, trobant arguments per a les dos posicions i del tot lícites depenent de la temàtica i dels oients. Aquest debat gira al voltant del la funció de distanciament o distinció de les armes de foc. Com hem vist, alguns entrevistats perceben que les armes proporcionen seguretat i confiança, ja que son utilitzades per a l’autodefensa o la defensa de terceres persones. D’altres, en canvi, veuen les armes de foc com a una font de distància i desconfiança, ja que poden augmentar el risc d’accidents, abusos o violència.

7.5.5. Impacte global de la pandèmia

La pandèmia de la COVID-19 va ser identificada al desembre de l’any 2019 a la ciutat xinesa de Wuhan. Degut a ella, durant els anys 2020 i 2021 es van tancar comerços, escoles i universitats de molts països d’arreu del món. Aproximadament, un terç de la població mundial va ser confinada i es van imposar fortes restriccions a la llibertat de circulació, cosa que va conduir a una reducció dràstica de l’activitat econòmica. Com diu Ballena (2021):

“La pandemia por SARS-Cov-2 ha tenido un impacto negativo en múltiples aspectos de la vida humana, tanto en lo físico, psicológico, económico, social y cultural. Esto ha provocado que los gobiernos implementen medidas de contención de enfermedades, como el cierre de escuelas, el distanciamiento social y el confinamiento obligatorio. Por lo tanto, el aislamiento social ha aumentado los problemas de salud mental en niños, adolescentes, adultos y adultos mayores” (p. 1).

Durant la pandèmia, les xerrades als centres educatius es van realitzar a distància, o simplement, es van deixar de fer. Això, va succeir exactament igual a totes les escoles, instituts i universitats del país. I també, es van poder evidenciar l'enorme fracàs de la connexió a distància –pels múltiples problemes de connexió, d'infraestructures i per la dificultat de transmetre allò que es volia al darrera d'una pantalla– que hi van haver en tots els sectors. L'entrevistat i agent de la UCPAC, ens diu:

“La pandèmia ha ocasionat que hi hagués menys feina, ja que es van acabar totes les xerrades presencials. I les xerrades virtuals van demostrar ser un fracàs perquè al principi hi havia molts problemes de connexió i després, el “feedback” amb l'alumnat no era el mateix, tot era molt fred” (Entrevistat núm. 2).

Algunes ORC van utilitzar el mètode de xerrada de “tu a tu”³⁵ per formar a l'alumnat i que fossin aquests els que reforcessin les xerrades entre ells i elles, com ara un dels set instituts de secundària analitzats en aquesta investigació, el codificat com a “B” de la ciutat de Girona. També, cal dir que com que les ORC van tenir menys feina, la majoria d'elles van ser assignades a realitzar tasques de seguretat ciutadana o altres serveis no habituals als seus.

Així que, en general, els agents consideren que s'ha realitzat una bona feina, tot i que l'educació, al igual que la prevenció, és transmissió de valors, coneixement i experiències amb empatia i comprensió. I la pantalla, com tot dispositiu visual, anul·la o disminueix l'escalfor de compartir, sobretot experiències difícils, sinceres i que necessiten sorgir perquè l'alumnat pugui buidar tota la seva preocupació i tensió acumulada (Entrevistat núm. 20).

³⁵ És el nom del programa contra l'assetjament escolar. Es basa a donar formació a uns alumnes de segon cicle d'ESO perquè facin xerrades als de primer cicle i aquests hi puguin recórrer si son víctimes d'assetjament. El sistema es basa en el fet que a cada centre hi hagi uns alumnes que siguin referents. Son estudiants de 3r o 4t d'ESO que reben formació per part del Cos de Mossos d'Esquadra. Després, fan una xerrada als alumnes de primer cicle i els diuen que els poden demanar ajuda si son víctimes d'assetjament. Quan se'ls explica un cas, intenten solucionar-lo ells mateixos i, si creuen que és greu, fan d'enllaç amb la policia.

7.6. Repercussió de l'impacte *societal* de les activitats en els centres educatius de secundària

7.6.1. Suggerències i mètodes d'avaluació

Es desconeix el grau de l'impacte social que les xerrades tenen al territori perquè no s'ha trobat la manera d'avaluar-les. Tot i així, es deixa clar que totes les parts implicades (policies, professorat, famílies, etc.) coincideixen en que aquestes son molt positives i necessàries per a l'alumnat. Fins i tot, una professora entrevistada ens diu que per poc que escoltin, és a dir, per molt malament que es realitzi la xerrada o distret que estigui l'alumnat, d'alguna cosa els servirà (Entrevistada núm. 17).

A continuació, citem l'anècdota que destaca una de les tutores entrevistades de secundària:

“Tenen impacte. Com anècdota, podria dir que estàvem a classe, i no sé com però una noia es va enriure d'una altre. Al acabar la classe ens vam quedar totes tres i vam parlar sobre el que havia passat. Una d'elles va dir que el que havia fet l'altra no es podia fer, recordant el que es va dir en una xerrada dels mossos, i l'altra així ho va entendre. Crec recordar que era sobre una conversa de watts que l'havia fet pública” (Entrevistada núm. 7).

En aquesta cita, es veu la importància que el professorat es refereixi a les xerrades dels mossos d'esquadra i integri els coneixements impartits per aquests en les seves pràctiques docents per afavorir l'impacte de les xerrades. Tanmateix, el problema del mesurament de l'impacte de les xerrades és que no podem saber quins indicadors hem de tenir en compte per realitzar-ne l'avaluació, perquè precisament aquests no existeixen.

Un dels entrevistats i comandament del cos de ME ens afirma el següent sobre l'objectivitat i la subjectivitat de les xerrades:

“No podem saber l'impacte perquè no hi poden haver indicadors, ja que els indicadors son els que no existeixen. Hi ha dos tipus d'indicadors, els d'activitat i els de prevenció. I els primers, son el número de xerrades que es fa en un lloc, el tipus, número d'assistents, etc. Dades que es troben publicades al portal de la Generalitat, però les altres dades, les de prevenció no les podem saber, perquè son dades que no podem mesurar” (Entrevistat núm. 20).

Així doncs, ens resulta molt difícil saber quin impacte tenen les xerrades al nostre territori, perquè només ens podem basar en factors subjectius, com ara preguntar l'opinió al professorat, a les famílies o al mateix alumnat. Per posar alguns exemples, una mare ens comentava el següent en relació a la pregunta de si havia notat alguna millora en el seu fill o la seva filla en el que pogués necessitar de les xerrades, i la resposta va ser “Sí, sobretot amb el cas d'assetjament que va patir, on les xerrades li van

servir per saber en qui li havia d'explicar" (Entrevistada núm. 39) i en cas d'un alumne en relació a la pregunta de si creia que les xerrades li servien en un futur, la resposta va ser "Sí, em serviran de molt perquè aprenc moltes coses útils per a la vida" (Entrevistat núm. 44)³⁶. En aquestes cites, observem que l'impacte de les xerrades fa referència a la millora de la informació i en el fet de saber què fer davant de situacions d'assetjament o delictives. Per tant, veiem que les respostes són molt positives, però com dèiem, només podem tenir algunes dades qualitatives, que es poden trobar condicionades pel moment "No n'hi ha prou en preguntar als alumnes què els hi ha semblat la xerrada perquè ells respondran condicionats pel moment, pel que els hi hagin explicat, per la seva subjectivitat, pel que hagin pogut intervenir o per la novetat" (Entrevistat núm. 11).

7.6.2. Comparació; delictes i xerrades

Una possible manera de mesurar l'impacte de les xerrades al territori és analitzant el catàleg de dades obertes de la PG-ME i el balanç de seguretat i activitat policia de la Policia de Catalunya. D'aquesta manera, podrem realitzar una comparació entre l'evolució dels fets penals (publicats al balanç de seguretat) i el nombre i la temàtica de les xerrades realitzades (publicat al catàleg de dades obertes de la PG-ME). En aquesta comparació (vegeu la Taula 37), hem observat que les xerrades amb una bona evolució respecte als fets penals, és a dir, les xerrades que en relació a la temàtica i les vegades impartides han impactat teòricament amb una reducció o augment molt lleu de la delinqüència del mateix àmbit que les de les dites xerrades, han estat sobre la "Violència domèstica, masclista" amb una evolució de les xerrades del -0,7% i una criminalitat del 0,37% i "Conductes discriminatòries" amb una evolució de les xerrades del 13,8% i una criminalitat del 12,51%. I les xerrades que han tingut una dolenta evolució han estat "Consells per evitar el maltractament a les persones grans" amb una evolució de les xerrades del 62,5% respecte a un 2,45% de criminalitat i "Mutilació genital femenina" amb una evolució de les xerrades del -50% respecte a un -9,60%. Tot i així, l'entrevistat i comandament del cos de ME ens diu a la cita següent, que aquesta comparació no es del tot fiable:

"Podem mesurar, com a molt, els delictes que hi ha en un lloc i comparar-los abans i després de fer les xerrades, passat un temps, per suposat, però el problema és que no podem atribuir la pujada o la baixada d'aquests delictes

³⁶ En el punt "7.8.1. Utilitat de les xerrades per a l'alumnat" s'amplia aquesta última pregunta.

només a l'efecte de les xerrades, així doncs, no seria un estudi fiable al 100%, ja que hi ha múltiples factors que hi influeixen" (Entrevistat núm. 20).

Per tant, se'ns pot plantejar el dubte sobre el grau de fiabilitat que li hem de donar a l'evolució de les xerrades, tenint en compte l'evolució dels fets penals en comparació entre ells, perquè s'ha de tenir en compte altres factors, com ara la saturació o manca de serveis socials; la desocupació; les característiques de la via pública, com ara la poca il·luminació o la manca d'efectius policials patrullant pels carrers, entre altres.

7.7. Implicació i opinió dels pares i de les mares

La intenció dels pares i de les mares per implicar-se a les xerrades és positiva, però en la realitat aquesta intenció no es tradueix amb una participació real. Hem de tenir en compte que de tots els pares i de totes les mares, cap d'ells i elles n'ha presenciat cap i la majoria no saben els temes que s'imparteixen. Això succeeix perquè les xerrades estan destinades, exclusivament, a l'alumnat i també perquè els centres educatius no informen als pares i a les mares. Les xerrades venen ja definides pel Comandament que reben els seus fills i les seves filles, sense que aquests puguin escollir-les. Una de les mares entrevistades ho explicava de la següent manera "una cosa que puc dir per millorar les xerrades és que els mossos o l'Institut donin a conèixer quines son les xerrades que imparteixen als nostres fills" (Entrevistada núm. 39).

En relació a la implicació de les AFAs succeeix també el mateix, és a dir, hi ha la voluntat de col·laborar però no se sap ben bé de quina manera fer-ho. El President de l'AFA del centre educatiu "C", ens diu el següent:

"L'AFA és la representació dels pares. Ara mateix no fem res sobre aquest tema, ja que no és una cosa que ens hagi preocupat mai. Els mossos fan les xerrades i a tots els semblen bé. Però ara que hi penso, podríem parlar amb els mossos per posar sobre la taula els temes que els pares i les mares veiem més bé tractar, unificar punts i col·laborar amb el que els hi faci falta" (Entrevistat núm. 37).

Veiem un impacte de la pròpia recerca al ajudar a prendre consciència d'aquesta necessitat de coordinació i de valoració també per part de les famílies de la necessitat d'abordar temàtiques consensuades comunament. L'opinió que els pares i les mares tenen de les xerrades també és molt positiva. En aquest aspecte cal recordar que els pares i les mares opinen sense haver-ne presenciat mai cap. Un exemple és la opinió de la entrevistada i Presidenta de l'AFA del centre educatiu "D", que ens diu "Bé. Tinc entès que les xerrades parlen al voltant de com actuar davant d'un problema i, sobretot, de com prevenir-lo" (Entrevistada núm. 32). Així doncs, els pares i les mares opinen tenint

en compte el que han escoltat, els hi diuen els seus fills i les seves filles, i el sentit lògic de les xerrades.

Sobre els temes que els pares i les mares creuen que s'haurien de tractar més, aquests són els relacionats amb els problemes actuals dels joves, com ara l'ús del mòbil, les estafes, les drogues, els conflictes, la immigració, la discriminació i l'assetjament escolar. En això, es corrobora que els pares i les mares no estan prou informats/des de les xerrades que reben els seus fills i les seves filles, perquè la majoria de les temàtiques que es citen coincideixen amb les que actualment són les que més s'imparteixen.

Referent a les preguntes als pares i a les mares sobre el canvi conductual dels seus fills i de les seves filles, i el possible impacte de les xerrades en l'alumnat, trobem tota classe de respostes, tan afirmatives com negatives, per un igual. Per exemple, una mare ens deia el següent:

“Sí, al meu fill sí. Per exemple, la última xerrada que van fer va ser sobre alguna cosa relacionada del mòbil i Internet, i em va dir, cosa que jo no sabia, que si li roben el mòbil ha d'anar a denunciar i portar el número IMEI, que és com la matrícula del mòbil, per tal que la policia el puguin localitzar” (Entrevistada núm. 38).

I a una altre, ens deia tot el contrari “No, ell segueix amb la seva dinàmica” (Entrevistada núm. 34).

Finalment, pel que fa referència a l'impacte, no hi ha dubte que n'hi ha. Tots els pares i totes les mares coincideixen que l'impacte ha de ser elevat i positiu, però lògicament, ningú ho pot afirmar amb proves fefaents ja que no s'ha mesurat. Només, es basen amb l'impacte que aquestes els li han ocasionat als seus fills i a les seves filles, és a dir, pel que han vist i experimentat en ells, però no perquè tinguin un coneixement cert. I també, es basen, sobretot, en el seu instint, la seva lògica i el seu sentit comú.

En relació a l'impacte, és important dir que cal realitzar activitats i xerrades escaients per a l'alumnat perquè en algunes ocasions no escolten, no entenen els continguts, els continguts no són prou atractius o, simplement, es distreuen amb facilitat. Per aquesta raó, no podem dir que l'impacte serà més o menys gran depenent del grau d'implicació dels menors, és a dir, ells no tenen la completa responsabilitat de no escoltar o no estar atents a les xerrades i, per tant, no estic d'acord amb el que diu el següent entrevistat “L'impacte dependrà de l'atenció del menor; si no escolten, l'impacte serà negatiu perquè no els hi servirà de res. Si escolten, estic segur que els servirà d'alguna cosa” (Entrevistat núm. 33).

Per acabar, allò que es dedueix de les entrevistes realitzades és que independentment de si les xerrades dels ME són o no efectives i tenir l'impacte desitjat,

no s'assegura la continuïtat i sostenibilitat d'aquesta prevenció educativa a llarg termini. Caldria doncs, d'un treball en xarxa entre els centres educatius i els serveis socials per treballar en profunditat les problemàtiques amb mesures d'intervenció educativa i social específiques des dels centres i també amb treball comunitari des dels serveis socials.

7.8. Utilitat de les xerrades i opinions de l'alumnat

Tot el personal docent creu que les xerrades tenen sens dubte una utilitat molt positiva per a l'alumnat. Es parteix de la base que les xerrades son útils perquè informen sobre la prevenció i resolució de problemes quotidians per als joves. Cal remarcar que aquesta "utilitat" torna a ser qüestionada des d'una perspectiva científica, ja que com ens diu la directora i entrevistada d'un dels centres de secundària "Tota la informació rebuda pot beneficiar a l'alumnat. Ara bé, dic "pot" perquè la utilitat de les xerrades no és una ciència certa" (Entrevistada núm. 10).

Altres motius pel que les xerrades poden ser útils son perquè l'alumnat veu en els policies uns referents per emmirallar-se. També, és una forma d'acceptació dels cossos policials com es veu per les valoracions tant positives que fan de les xerrades en els qüestionaris, concretament a la pregunta núm. 17 "La xerrada t'ha sigut útil?". La societat exigeix implícitament que tan la policia com els professionals de l'àmbit socioeducatiu siguin models de convivència. La societat s'hi reflecteix i actuen d'acord amb el que diuen, fan o fins i tot pensen. Així ho explica un dels professors entrevistats:

"Penso que les xerrades els hi serveixen de molt per al jovent. La majoria d'ells, estan perduts i moltes vegades no tenen referents, com poden ser els seus pares. Així doncs, veuen en la policia algú referent a qui escoltar, un model o exemple, és a dir, una persona a seguir" (Entrevistat núm. 8).

A més a més, d'una banda, observem que els pares i les mares no han notat gaire canvi en els seus fills i les seves filles des de que reben les xerrades, tot i que creuen que aquestes els hi son molt útils. Avui dia, és difícil que els pares i les mares mantinguin una conversa fluida amb els seus fills i les seves filles sobre aspectes quotidians del seu dia a dia. La utilització del mòbil i de les xarxes socials ha fet augmentar l'individualisme. Per això, resulta important interessar-se per l'estat dels nostres menors, és a dir, observar com es troben, que ens expliquin el que han fet a classe i sobretot, ens manifestin les seves inquietuds.

I, de l'altra, observem que l'alumnat explica, sens dubte, que les xerrades els hi serveixen de molt, tot i que, com dèiem abans, no ho manifestin o no ho facin notar als seus pares i a les seves mares. Una alumna ho explica de la següent manera "Sí, molta

utilitat perquè els mossos expliquen com evitar perills i què fer quan ets víctima d'algun delictes" (Entrevistada núm. 46).

Així doncs, l'importat és que existeixi una bona comunicació entre pares, mares, menors i professorat, per veure si alguna cosa cal modificar o erradicar, ja que sinó tot el demés son suposicions on les conclusions que hi extraïem seran poc fidedignes. És per això que vam passar un qüestionari tancat a l'alumnat dels centres analitzats per veure les valoracions d'aquests respecte a les xerrades com un instrument o eina més per conèixer la seva opinió de les xerrades i poder-ne valorar l'impacte.

7.8.1. Les opinions de l'alumnat a través de l'anàlisi factorial

A continuació, analitzem cada tema, subdividida en les diferents categories a través de les respostes recollides als qüestionaris i annexos 3 (Transcripció de les entrevistes) i 4 (Fitxes de les observacions participants a l'aula). En cada categoria hi trobem cites de les respostes transcrites per complementar i entendre millor el seu anàlisi. Les cites ens ajuden a il·lustrar i corroborar els resultats, aprovar o desaprovar els diferents punts de vista, i aprofundir o ampliar els propis arguments.

L'anàlisi factorial per freqüències serveix per saber el percentatge en cada resposta, de cada pregunta. A més a més, d'assenyalar la resposta més significativa en cadascuna d'elles per a la seva posterior valoració. A continuació, ho observem en les següents taules:

Taula 14. Anàlisi factorial de la pregunta número 1 del qüestionari.

Els tallers i les activitats pràctiques ajuden a l'aprenentatge del contingut teòric?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	1	,2%	,2%	,2%
	desacord	4	,8%	,8%	1,0%
	ns/nc	22	4,5%	4,5%	5,5%
	d'acord	120	24,4%	24,5%	30,1%
	total acord	342	69,7%	69,9%	100,0%
Perduts	.	2	,4%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 69,7%, està molt a favor en que els tallers i les activitats realitzades a les xerrades ajuden a comprendre el contingut teòric de les mateixes. També, cal tenir en compte el 24,4% dels "d'acord", ja que sumats amb els "totalment d'acord" fan un total de 94,1% dels resultats. Això, significa que, en conjunt, la relació entre la teoria i la pràctica coincideixen adequadament amb una bona proporció entre elles.

Taula 15. Anàlisi factorial de la pregunta número 2 del qüestionari.

Els mossos que imparteixen les xerrades tenen en compte els comentaris o les preguntes de l'alumnat?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	1	,2%	,2%	,2%
	desacord	5	1,0%	1,0%	1,2%
	ns/nc	17	3,5%	3,5%	4,7%
	d'acord	172	35,0%	35,0%	39,7%
	total acord	296	60,3%	60,3%	100,0%
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 60,3%, està molt a favor que els mossos que realitzen les xerrades atenen als seus comentaris i a les seves preguntes. També, cal tenir en compte el 35% dels "d'acord", ja que sumats amb els "totalment d'acord" fan un total de 95,3% dels resultats. Aquests dos resultats ens diuen, en conjunt, que es dona resposta de forma molt adequada per parts dels ME als dubtes i comentaris que sorgeixen de l'alumnat.

Taula 16. Anàlisi factorial de la pregunta número 3 del qüestionari.

Creus que els mossos que imparteixen les xerrades tenen un bon coneixement de la matèria?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	3	,6%	,6%	,6%
	desacord	4	,8%	,8%	1,4%
	ns/nc	16	3,3%	3,3%	4,7%
	d'acord	143	29,1%	29,2%	33,9%
	total acord	323	65,8%	66,1%	100,0%
Perduts	.	2	,4%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 65,8%, creu que els mossos d'esquadra que realitzen les xerrades disposen d'un molt bon coneixement de la matèria. També, cal tenir en compte el 29,1% dels "d'acord", ja que sumats amb els "totalment d'acord" fan un total de 94,9% dels resultats. El coneixement d'allò que es vol transmetre és fonamental per l'aprenentatge de qui aprèn, ja que resulta impossible ensenyar sense una base de sòlida dels coneixements que s'imparteixen.

Taula 17. Anàlisi factorial de la pregunta número 4 del qüestionari.

Trobes a faltar una avaluació o un retorn de la xerrada?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	30	6,1%	6,2%	6,2%
	desacord	18	3,7%	3,7%	9,9%
	ns/nc	116	23,6%	24,0%	34,0%
	d'acord	199	40,5%	41,2%	75,2%
	total acord	120	24,4%	24,8%	100,0%
Perduts	.	8	1,6%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 40,5%, però no la meitat del total, troba a faltar una autoavaluació o autovaloració de la xerrada. També, cal tenir en compte el 24,4% dels "totalment d'acord", ja que sumats amb els "d'acord" fan més de la meitat del total amb un 64,9% dels resultats. En aquesta pregunta existeix el dubte de si l'alumnat la va entendre correctament, ja que van preguntar bastant sobre el seu significat. Tot i així, se'ls hi va explicar i es va assegurar que tots entenguessin el que se'ls preguntava, que era en definitiva, si trobaven a faltar que se'ls preguntés o s'examinés el contingut i com s'havia impartit la xerrada.

Taula 18. Anàlisi factorial de la pregunta número 5 del qüestionari.

Es té en compte la teva opinió per millorar la xerrada?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	11	2,2%	2,3%	2,3%
	desacord	52	10,6%	10,7%	12,9%
	ns/nc	45	9,2%	9,2%	22,2%
	d'acord	191	38,9%	39,2%	61,4%
	total acord	188	38,3%	38,6%	100,0%
Perduts	.	4	,8%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 38,9%, però no la meitat del total, està satisfet amb l'atenció que els mossos d'esquadra donen a la opinió de l'alumnat, juntament i gairebé amb el mateix resultat del 38,3% amb la valoració de "totalment acord". En aquesta pregunta no es preguntava si se'ls escoltava, com era en la pregunta número 2 "Els mossos que imparteixen les xerrades tenen en compte els comentaris o les preguntes de l'alumnat?", sinó si les seves opinions es materialitzaven en resultats, és a dir, si es porten a la pràctica i, per tant, si aquests resultats es podien observar en any rere any. Aquestes propostes de l'alumnat sobre temàtiques a tractar, pel que hem pogut saber, no s'incorpora en la programació de l'any vinent.

Taula 19. Anàlisi factorial de la pregunta número 7 del qüestionari.

Els mossos han explicat de manera clara?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	2	,4%	,4%	,4%
	ns/nc	11	2,2%	2,3%	2,7%
	d'acord	129	26,3%	26,5%	29,2%
	total acord	345	70,3%	70,8%	100,0%
Perduts	.	4	,8%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 70,3%, creu que els mossos d'esquadra han explicat amb molta claredat la xerrada. I un 26,3% hi està "d'acord", sent un total del 96,6% amb una valoració molt positiva. No hi ha dubte, en conjunt, que els mossos d'esquadra expliquen adequadament els continguts de la xerrades, fet que resulta imprescindible juntament amb el coneixement de la matèria preguntada a la pregunta número 3 "Creus que els mossos que imparteixen les xerrades tenen un bon coneixement de la matèria?".

Taula 20. Anàlisi factorial de la pregunta número 8 del qüestionari.

Et sembla innovadora la manera que s'ha realitzat la xerrada?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	4	,8%	,8%	,8%
	desacord	33	6,7%	6,7%	7,5%
	ns/nc	70	14,3%	14,3%	21,8%
	d'acord	217	44,2%	44,2%	66,0%
	total acord	167	34,0%	34,0%	100,0%
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 44,2%, però no la meitat del total, li sembla innovadora la metodologia de la xerrada. També, cal tenir en compte el 34% dels "totalment d'acord", ja que sumats amb els "d'acord" fan més de la meitat del total amb un 78,2% dels resultats. Aquesta pregunta també resulta fonamental per la transmissió de coneixements i valors juntament amb la manera de transmetre'ls i la base de coneixement que es tingui de la matèria. Les preguntes que es relacionen en aquesta son, per tant, la número 7 "Els mossos han explicat de manera clara?" i 3 "Creus que els mossos que imparteixen les xerrades tenen un bon coneixement de la matèria?". Cal destacar que les xerrades tenen una certa preparació didàctica per la manera que son impartides amb l'ús de diapositives tipus "power point" i activitats en forma de tallers i casos pràctics.

Taula 21. Anàlisi factorial de la pregunta número 9 del qüestionari.

T'hagués agradat que hi hagués hagut un altre professional juntament amb els mossos per completar els continguts de la xerrada?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	24	4,9%	4,9%	4,9%
	desacord	32	6,5%	6,6%	11,5%
	ns/nc	115	23,4%	23,6%	35,1%
	d'acord	186	37,9%	38,2%	73,3%
	total acord	130	26,5%	26,7%	100,0%
Perduts	.	4	,8%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 37,9%, però no la meitat del total, li hagués agradat que hi hagués hagut un altre professional juntament amb els mossos d'esquadra impartint la xerrada. També, cal tenir en compte el 26,5% dels "totalment d'acord", ja que sumats amb els "d'acord" fan més de la meitat del total amb un 64,4% dels resultats. En aquesta pregunta se'ls explica a l'alumnat la importància de comptar amb un altre

professional que recolzi o complementi la xerrada que donen els/les agents dels mossos d'esquadra.

Taula 22. Anàlisi factorial de la pregunta número 10 del qüestionari.

T'han semblat adequats els recursos materials emprats?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	2	,4%	,4%	,4%
	desacord	22	4,5%	4,5%	4,9%
	ns/nc	64	13,0%	13,1%	18,0%
	d'acord	221	45,0%	45,3%	63,3%
	total acord	179	36,5%	36,7%	100,0%
Perduts	.	3	,6%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 45%, però no la meitat del total, els hi ha semblat adequat els recursos materials utilitzats per realitzar la xerrada, que recordem que es tracta d'una aula, de cadires, un ordinador i projector on es mostren les diapositives tipus "power point" i on contenen diversos enllaços que permeten "viatjar" en ell. També, cal tenir en compte el 36,5% dels "totalment d'acord", ja que sumats amb els "d'acord" fan més de la meitat del total amb un 81,5% dels resultats. Així doncs, tot i que els recursos que utilitzen els/les agents dels mossos d'esquadra son escassos, s'observa una bona valoració conjunta en relació a ells.

Taula 23. Anàlisi factorial de la pregunta número 11 del qüestionari.

El contingut de la xerrada es realitza tenint en compte el seu objectiu?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	1	,2%	,2%	,2%
	desacord	6	1,2%	1,2%	1,4%
	ns/nc	32	6,5%	6,5%	8,0%
	d'acord	192	39,1%	39,2%	47,1%
	total acord	259	52,7%	52,9%	100,0%
Perduts	.	1	,2%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 52,7%, creu que les xerrades es realitzen tenint molt en compte el seu objectiu. També, cal tenir present el 39,1% dels "d'acord", ja que sumats amb els "totalment d'acord" fan un total de 91,8% dels resultats. Per tant, només amb el 52,7% ja veiem que les xerrades segueixen minsament els objectius, fet que significa globalment que els/les agents son fidels amb la majoria de la planificació curricular.

Taula 24. Anàlisi factorial de la pregunta número 12 del qüestionari.

Has adquirit un canvi d'actitud o d'opinió d'allò que ja coneixies?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	44	9,0%	9,0%	9,0%
	desacord	26	5,3%	5,3%	14,3%
	ns/nc	35	7,1%	7,1%	21,4%
	d'acord	212	43,2%	43,2%	64,6%
	total acord	174	35,4%	35,4%	100,0%
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 43,2%, però no la meitat del total, ha adquirit un canvi d'actitud o d'opinió envers al que ja sabia. I una tercera part, un 35,4%, n'està totalment convençut. Els dos percentatges junts fan una valoració positiva del 78,6% dels resultats. Aquest canvi d'opinió és imprescindible per l'impacte social que les xerrades pretenen tenir, ja que el coneixement i els valors transmesos s'han de poder reflectir en el conjunt de la societat. Podem valorar que en principi hi ha un impacte però caldrà sostenir-ho, és a dir, mantenir-ho en el temps.

Taula 25. Anàlisi factorial de la pregunta número 13 del qüestionari.

Creus que les xerrades ajuden a informar i prevenir fets delictius?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	3	,6%	,6%	,6%
	desacord	9	1,8%	1,8%	2,4%
	ns/nc	18	3,7%	3,7%	6,1%
	d'acord	83	16,9%	16,9%	23,0%
	total acord	378	77,0%	77,0%	100,0%
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 77%, està totalment convençut en que les xerrades ajuden a informar i prevenir els fets delictius. I només un 16,9% hi està solament convençut. Destaca la diferència de les dades entre ambdues, tot i que en conjunt fan un 93,9% dels resultats, i d'elles el percentatge del "d'acord", ja que és un resultat massa baix per les expectatives que es tenen de l'impacte de les xerrades a la ciutadania, tal com apuntàvem en la pregunta anterior.

Taula 26. Anàlisi factorial de la pregunta número 14 del qüestionari.

T'agradaria que les xerrades es realitzessin més sovint?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	4	,8%	,8%	,8%
	desacord	14	2,9%	2,9%	3,7%
	ns/nc	26	5,3%	5,3%	9,0%
	d'acord	176	35,8%	36,0%	45,0%
	total acord	269	54,8%	← 55,0%	100,0%
Perduts	.	2	,4%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 54,8%, vol clarament que les xerrades es realitzin més sovint del que es fan actualment i un 35,8% només ho vol, sense estar-ne del tot convençut. De totes maneres, junts fan una valoració del 90,6% dels resultats, que és un percentatge prou significatiu perquè les xerrades es realitzin almenys més que una per any acadèmic.

Així doncs, podem afirmar que a l'alumnat li agrada que les xerrades es realitzessin més freqüentment perquè veuen en elles una utilitat pràctica en el seu dia a dia, però caldria aprofundir encara més en els motius per se encara més eficients en els seus interessos. La temàtica i la forma d'impartir la xerrada semblen ser dos aspectes a destacar. Tot i que com veurem més endavant sembla que hi ha poca participació de l'alumnat en la majoria de les xerrades analitzades, ja que només en algunes es fan a través de l'ús de metodologies més participatives.

Taula 27. Anàlisi factorial de la pregunta número 15 del qüestionari.

Creus que l'ambient on s'ha impartir la xerrada és l'adequat?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid	total desacord	9	1,8%	1,8%	1,8%
	desacord	17	3,5%	3,5%	5,3%
	ns/nc	24	4,9%	4,9%	10,2%
	d'acord	166	33,8%	33,9%	44,1%
	total acord	274	55,8%	← 55,9%	100,0%
Perduts	.	1	,2%		
Total		491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 55,8%, creu que l'ambient on s'ha realitzat la xerrada ha estat molt adequat i un 33,8% només adequat. En conjunt, la valoració és del 89,6%

dels resultats. Aquí es valorava la possibilitat de fer les xerrades també en altres indrets, com ara a les comissaries dels mossos d'esquadra. De totes maneres, la valoració conjunta de seguir-la fent als instituts és alta, suposadament per la comoditat que comporta en no desplaçar-se.

Taula 28. Anàlisi factorial de la pregunta número 16 del qüestionari.

En general, t'ha agradat?

	Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid total desacord	3	,6%	,6%	,6%
desacord	2	,4%	,4%	1,0%
ns/nc	17	3,5%	3,5%	4,5%
d'acord	153	31,2%	31,2%	35,6%
total acord	316	64,4%	64,4%	100,0%
Total	491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 64,4%, li ha agradat molt la xerrada i un 31,2% només li ha agradat. En conjunt, la valoració total és del 95,6% dels resultats. El resultat significa doncs, que les xerrades donen una bona impressió i que cal seguir treballant en la mateixa direcció. Tanmateix tot allò que s'aconsegueix en aquestes xerrades tindrà necessitat de continuar-se amb un pla d'objectius i diagnosi compartit.

Taula 29. Anàlisi factorial de la pregunta número 17 del qüestionari.

La xerrada t'ha sigut útil?

	Freqüència	Percentatge	Percentatge Vàlid	Percentatge Acumulat
Vàlid total desacord	5	1,0%	1,0%	1,0%
desacord	6	1,2%	1,3%	2,3%
ns/nc	23	4,7%	4,8%	7,1%
d'acord	137	27,9%	28,7%	35,8%
total acord	306	62,3%	64,2%	100,0%
Perduts .	14	2,9%		
Total	491	100,0%		

Font: Resultats extrets del programari estadístic PSPP.

La majoria de l'alumnat, un 62,3%, li ha sigut molt útil la xerrada i un 27,9 només útil per conèixer com actuar en cas de ser víctima d'algun fet delictiu o d'alguna situació complicada, i també per saber com actuar en el cas de veure algú amb problemes. En total, la valoració conjunta és del 90,2% dels resultats. S'espera aquest resultat augmenti després de concloure les millores que podem aportar en la seva realització i l'impacte social de les xerrades que aquesta investigació pretén aconseguir.

7.8.2. Participació dels agents del cos de Mossos d'Esquadra i l'alumnat

La participació dels agents del cos de ME és experimentada i totalment activa, fomenten la discussió, responen a les preguntes de l'alumnat i l'orienta en les seues dubtes. La seua implicació influeix en la manera com l'alumnat assimila i entén la informació presentada, i per aquesta raó, cal que els agents rebin formació contínua sobre tècniques d'ensenyament, recursos i suport per desenvolupar habilitats pedagògiques, la creació de materials didàctics atractius i la capacitat d'adaptar-se a les necessitats de l'alumnat. A més a més, de rebre una retroalimentació constructiva i tenir oportunitats per a la reflexió i la millora personal.

Referent a l'alumnat, la majoria escolta amb atenció, tot i que alguns s'adormen a mitja xerrada. Recordem que una de les reivindicacions que més ha fet el personal docent quan se'ls va preguntar per la millora de les xerrades, va ser que les xerrades fossin més pràctiques, i no tant teòriques. I és per això, que s'entén que alguns membres de l'alumnat s'adormen en el transcurs d'aquestes. De fet, totes les xerrades han seguit la mateixa metodologia teòrica, excepte la xerrada de l'Institut "G", el dia 26 d'octubre de 2023, on va ser totalment pràctica, sent aquesta, la xerrada més participativa de les que vaig assistir. La seua cita és la següent:

"L'alumnat participa molt. La xerrada s'allunya de la típica classe teòrica, per ser un taller 100% pràctic. L'alumnat s'espavila a buscar la informació que trobarien les persones que amb males intencions, es posarien en contacte amb ells o elles. L'alumnat veu la importància de minimitzar al màxim la informació que posen a Internet, concretament a Instagram. L'objectiu s'assoleix al 100%. L'alumnat no aixeca la mà per parlar, ja que ells mateixos es respecten el torn de paraula. Cap alumne/a diu res dolent de cap altre/a" (Observació núm. 7).

A més a més, l'alumnat sol fer moltes preguntes i totes son contestades. També, crida l'atenció el tipus de preguntes, és a dir, fan preguntes sobre preocupacions que fa temps que tenen i troben als mossos, i que no venen al cas de les xerrades, com ara les observades a l'Institut "C": "Dos nois, per separat, pregunten si han utilitzat mai la pistola i si es pot entrar a casa d'algú sense permís. Els agents els hi diuen que respondre això, ara, no toca".

La majoria de vegades se'ls hi diu que aixequin el braç per intervenir. Alguns i algunes, fins i tot, volen un cert grau de protagonisme portant la contraria als agents o traient temes delicats per debatre sobre el professorat, tot aprofitant la presència dels mossos, com ara queixar-se del professorat d'inactiu quan tenen coneixement d'alguns cas d'assetjament escolar. A continuació observem la cita de l'Institut "C", el dia 7 d'octubre de 2022:

“Un altre alumne s’atreveix, fins i tot, a dir que els professors no fan res en quan tenen coneixement d’un cas d’assetjament, tot i havent un professor present a l’aula, que fa com si noi hagués escoltat res. L’agent torna a dir que això és una altra mentida i que fa poc van detenir a quatre menors degut a la denúncia d’un centre educatiu” (Observació núm. 3).

També, i en minoria, trobem una xerrada on la participació de l’alumnat va ser nul·la o, fins i tot, molesta perquè no deixava continuar l’exposició que les agents estaven realitzant. Això va succeir a l’Institut “F”, el dia 11 de novembre de 2022. A continuació recordem la cita:

“L’alumnat participa, o més ben dit, interromp, ja que aporten, però la meitat de les seves aportacions estan dirigides a queixar-se del sistema. No aporten solucions. Els nois estan enfadats, mentre que les noies no diuen res, només comentaris on es senten identificades. La posició física de la majoria dels nois és el cap avall, la mirada cap a la mossa, els braços creuats, el cul endavant del seient i les cames creuades i estirades” (Observació núm. 6).

7.8.3. Interès de l’alumnat

La majoria de l’alumnat mostra interès per les xerrades, és a dir, pregunta i participa activament. L’interès ve donat perquè els agents els hi expliquen temes que veritablement els preocupen i també que no solen parlar-ne. Actualment, existeixen molt temes que l’alumnat no els comparteix per por a que els rebutgin, no ser acceptats o compresos. Però a més a més, és molt important la manera d’impartir-les, ja que la majoria del professorat demana que aquestes siguin més pràctiques i en forma de tallers, en detriment de la típica classe teòrica. Una de les professores ens diu “Crec que es podrien explotar molt més, com ara ampliar el ventall de les mateixes, fer-les més sovint i de manera més pràctica” (Entrevistada núm. 25).

Durant les xerrades, les cares de l’alumnat es mostren atentes i, a vegades s’observa qui d’ells i elles ha patit alguna situació de violència. Una de les agents ens diu el següent “Hi havia de tot, però per les seves reaccions era fàcil deduir quines persones havien patit algun tipus de violència. Era molt revelador” (Entrevistada núm. 12).

L’interès que mostren és tant que, fins i tot, solen preguntar temàtiques que estan fora del contingut de les mateixes, tal com dèiem anteriorment. Altres actituds son d’inquietud i de reflexió a preguntes que els agents solen realitzar, sobretot al principi de la xerrada, per captar les seves atencions. Per contra, la majoria dels pares i mares ens expliquen que els seus fills i les seves filles no solen comentar-los res de les xerrades. Aquest fet es suposa que, com d’altres temàtiques, quan l’alumnat surt de l’institut desconnecta totalment del que han fet, sense ganes, ni temps per explica’ls-hi

res als seus pares. També cal tenir en compte la importància del grup d'amics i el d'iguals en l'adolescència. De les poques mares que han respost que el seu fill sí li explica el que han fet a les xerrades, trobem la següent cita "Sí, al mateix dia o els dies després de les xerrades està molt receptiu en que li parlin dels mossos i de les coses que es poden i no es poden fer" (Entrevistada núm. 31). Aquí veiem la immediatesa de l'efecte de les xerrades però se'n dedueix també la manca de garanties de la continuïtat en el temps dels aprenentatges adquirits i les reflexions.

L'alumnat, també ens explica que, en general, no troba a faltar cap temàtica a rebre; creu que totes s'estan duent a terme. Tot i així, l'alumnat ens explica que troba a faltar xerrades sobre la salut mental i conscienciació d'accidents de trànsit, tot i que aquesta última, depenent de l'edat, encara seria massa aviat per impartir-la. Així ho explica un alumne:

"De totes les xerrades que he assistit, crec que no he rebut cap sobre la conscienciació d'accidents de cotxe. Potser és una mica aviat, però estem de camí a ser majors d'edat i de tenir carnet de cotxe. A més a més, em sembla que amb 16 o 17 anys ja pots començar a estudiar la teoria de cotxe, i per això, més raó encara fer aquest tipus de xerrades" (Entrevistat núm. 41).

7.9. Clima a les aules

Gairebé totes les xerrades es realitzen a l'aula principal de la classe. Sovint, ens ha coincidit que com menys habitants té la població on està ubicat el centre educatiu, menys immigració existeix a les aules. La proporció de nois i noies a la classe és desigual, sent les noies les més predominants.

En la majoria de les xerrades, el docent es queda a l'interior de l'aula. No participa i només intervé per demanar silenci i atenció als policies. També, dir que trobem l'ús del català com a norma general per explicar les xerrades, però el castellà s'imposa amb força. Fins i tot, en alguns centres hi ha alumnat que no entén el català, com ara a l'Institut "C": "Un alumne em diu que no entén el català i li dic que comenci a llegir les preguntes, ja que ni tan sols ha fet l'esforç de llegir res" (Observació núm. 3) i a l'Institut "D": "Tres nois diuen que no l'entenen" (Observació núm. 4).

Excepte una de les xerrades, crida l'atenció el respecte que l'alumnat té per als policies i la manera que aquests es fan respectar només al entrar a l'aula. L'excepció, tracta de la xerrada realitzada a l'Institut "G", el dia 26 de gener de 2023, on el policia obté la potestat i no només l'autoritat de l'alumnat sense demanar-ho, ni imposar-se, sinó que l'obté per la confiança que es guanya i la manera de tractar a l'alumnat. Aquesta confiança s'assoleix perquè l'agent s'ha convertit en un professional de referència, ja

que és un dels agents que més anys porta fent xerrades al mateix centre educatiu, en comparació de les observacions participants a les aules realitzades. Com il·lustra en la següent cita:

“El mossos sap en tot moment el que es fa. De totes les xerrades que porto realitzades i que he assistit, i de tots els companys coneguts, aquesta és una de les persones que més temps porta fent xerrades al mateix lloc. Això li dona una potestat que és molt difícil de guanyar. No li cal entrar a l’aula i dir, per exemple, “qui no vulgui estar aquí, que marxi” o “espero que ens respecteu i que respecteu les opinions dels altres” com en altres xerrades he escoltat dir. Sap estar en un lloc i en l’altra, és a dir, sap parlar d’una cosa mentre mira a un noi fent-li entendre que calli. L’alumnat, en general, treballa molt, està motivat, el tipus d’activitat els motiva i quan arriben a les conclusions es posen contents del seu esforç realitzat” (Observació núm. 7).

També, cal dir que la majoria de l’alumnat es troba atent i predisposat a ajudar i participar. Es pot dir que l’alumnat escolta amb atenció el que diuen els policies i en poques ocasions se’ls hi porta la contrària. La xerrada que va provocar més discussió va ser la de “violència masclista”, realitzada a l’Institut “F”, el dia 11 de novembre de 2022. Tot seguir la recordem:

“Les preguntes que la mossos realitza desperta l’interès de l’alumnat, com ara “¿Qué entendéis por violencia?, però cal saber redirigir les situacions, ja que es crea un clima conflictiu cada vegada que els nois es senten amenaçats per les moltes denúncies, i per la seva gravetat, que pot posar la dona respecte als homes en l’àmbit de les relacions amoroses i sexuals. S’escolten alguns comentaris i insults no dirigides a cap persona i en veu baixa, i també fora de lloc, com ara “Yo no pido permiso cuando le quiero tocar el culo”. La reacció de l’alumnat es de mirar a qui ho diu de manera estranya, però d’altres li riuen la “gràcia”. Altres comentaris que escolto és d’una de les noies que diu “Esto me pasó a mí”, referint-se a un noi que la seguia a tot arreu on ella anava. Un dels professors es troba assegut amb l’alumnat i clarifica alguns conceptes quan aquest no entenen alguna cosa. La mossos segueix explicant la xerrada i procura avançar sense fer cas dels comentaris improductius de l’alumnat” (Observació núm. 6).

7.10. Relació entre policia i alumnat

Es tracta d’una relació de respecte i confiança alhora. Tots els agents es senten segurs quan parlen i donen una sensació de control absolut. Gairebé, cap dels agents, en cap de les xerrades, somriuen.

Els agents volen ser propers a l’alumnat però a la vegada sentir-se respectats. Per això, la majoria d’ells deixen molt clar que no toleraran cap falta de respecte i que, sobretot, ningú està obligat a quedar-se escoltant si no ho vol. Es pretén que la relació ideal sigui d’atenció, de confiança, respecte i tolerància cap als propis agents i alumnat. En totes les xerrades s’aconsegueix que així sigui, però n’hi ha que en certs moments,

l'alumnat es descontrola, com ara la situació anterior que explicàvem a l'Institut "F" en la que es parlava de la violència de gènere i a on els nois es van sentir ofesos de les conseqüències de les denúncies falses per a ells en aquest àmbit per part de les noies (Observació núm. 6).

Durant la xerrada, es vol captar l'atenció. Aquesta es capta explicant exemples reals, situacions que creïn debat, sent directes i buscant sensibilitats. A vegades, fins i tot, s'intenta provocar a l'alumnat per a que reaccionin. Un exemple el trobem a la xerrada realitzada a l'Institut "D", el dia 18 d'octubre de 2022, quan un dels agents ataca expressament a l'alumnat d'aquesta manera: "noies, oi que no passa res perquè les vostres parelles us controlin els vostres mòbils, la manera de vestir o amb quins nois parreu?" (Observació núm. 4). I tal com segueix explicant la observació: "Sorprenen [...] les preguntes provocatives d'aquests cap a les noies per fer-les indignar amb l'objectiu de que reivindicassin el seu lloc de dona respectada".

Una altra manera de buscar la implicació de l'alumnat, com hem anomenat anteriorment, és sent directes i clars. S'observa que l'alumnat està cansat que se'ls expliquin coses aparentment inútils, i per aquesta raó, ens cal utilitzar metodologies més pedagògiques. Disposen de poc temps o de temps per allò que els interessa. A més a més, no se'ls ha de infravalorar perquè encara que siguin menors, son més espavilats/des del que ens pensem. Això, significa que podem parla'l-s'hi com a adults/es i, per tant, sense embuts. Aquest fet fa que l'alumnat doni valor a les paraules dels agents al veure que no els volen enredar, ni dir el que toca pel simple fet de ser políticament correctes. L'alumnat valora que els agents siguin naturals i propers a ells/elles. A continuació, trobem la següent cita, també de l'Institut "D", que diu:

"Els agents utilitzen paraules adaptades a l'alumnat. Quan es volen referir a una paraulota, la diuen sense més. Això provoca sorpresa entre ells i la tutora, perquè no s'espera que els agents siguin tant clars parlant. L'alumnat no se n'enriu, al contrari, valora la sinceritat i la naturalitat dels agents. Els agents expliquen que estem en un sistema imperfecte, i dins d'aquest sistema em de conivre de la millor manera possible. Sembla que l'alumnat estigui cansat de que es "maquilli" la realitat, i volen o necessiten que algú els hi parlin clar. No necessiten que siguin políticament correcte amb ells. L'alumnat necessita un referent que realment els ajudin, i en aquell noment, el referent és la policia" (Observació núm. 4).

7.11. Adaptabilitat de la policia al context

Tots els agents de policia porten molts anys fent xerrades i s'adapten perfectament al context. Es mostren flexibles, però alhora autoritaris. Al començar la xerrada fan un primer tanteig amb l'alumnat per "trencar el gel" preguntant, per exemple, què volen ser de grans, què els hi agrada fer, entre altres possibles temes personals. Després, realitzen la xerrada en funció dels seus interessos. Aprofiten els dubtes que tenen per insistir més en uns temes i no en altres, com ara a la pregunta de una noia de si és delictiu compartir converses de WhatsApp, i els agents li diuen que ho podria ser si la persona afectada no ha donat el seu permís o si el fet de compartir li causa algun tipus de perjudici. D'aquesta manera, s'aprofita la pregunta i s'inverteix més temps en parlar sobre l'assetjament escolar (Observació núm. 1).

En general, els agents tenen un esquema a seguir, ja que les diapositives marquen els aspectes a tractar però aquestes s'adapten depenent de com es desenvolupa la xerrada. A vegades, es treballa amb un alumnat tant tancat que provoca que els agents hagin de treure tots els seus mecanismes per fer-los reaccionar, com va succeir a l'Institut "E", a la xerrada del dia 26 d'octubre de 2022:

L'agent motiva la participació de l'alumnat amb preguntes molt simples, per exemple, "les noies i els nois son iguals?". També, desperta l'interès amb algun vídeo, captures de pantalla reals de missatgeria mòbil on contenen converses sexistes i algunes afirmacions contundents, com ara "No és no, un no petit és un no, i un no després de un sí és un no" referint-se a les relacions de parella. Es nota que l'agent està preparat per fer front a la difícil participació de l'alumnat, ja que treu tots els mecanismes d'atenció que pot. I així, finalment, aconseguix l'atenció que es necessita" (Observació núm. 5).

L'alumnat pregunta, fins i tot aspectes que no tenen res a veure amb el que s'està dient i en aquests moments és quan els agents han de saber, com en d'altres situacions, redirigir la conversa per tornar al tema central. A continuació mostrem les notes d'una de les observacions participants a l'aula on es veu en claredat tot el que s'ha comentat anteriorment:

Els agents pregunten a l'alumnat si sap el motiu pel qual estan fent aquesta xerrada. L'alumnat respon i els agents utilitzen els arguments per explicar-ne el contingut. S'utilitza un llenguatge planer, adaptat a ells. Es mostren flexibles, però alhora autoritaris. Saben moure's per l'escenari i trobar diverses opcions als problemes que es presenten, com ara el fet de fer la xerrada sense les diapositives perquè

d'entrada, cap agent sabia com funcionava la televisió tàctil. Saben redirigir les preguntes i van directe a les respostes. Donen el temps imprescindible a les presentacions i es llencen a donar el contingut. Comencen cada intervenció amb una pregunta, que els serveix per introduir el tema i seguir amb l'interès del qui ha preguntat. Pregunten constantment, son preguntes curtes i directes, i la majoria d'elles amb respostes de "sí" o "no". No tenen cap guió. A partir de la interacció amb l'alumnat expliquen una cosa o una altra. Hi ha la sensació que es deixen emportar dins d'un clima relaxat i de diàleg. Connecten fàcilment. El professor va entrant i sortint de la classe, fet que fa que els agents tinguin molt més control i autonomia sobre l'alumnat" (Observació núm. 3).

8. IMPACTE SOCIETAL DE LA RECERCA

8.1. Relació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'impacte social és el canvi que les persones o les comunitats experimenten degut al desenvolupament del projecte o de l'activitat plantejada. Segons Flecha (2018) "El impacto social se da cuando el conocimiento científico que ha sido producido, publicado, y transferido a la sociedad y a sus instituciones tiene un efecto positivo sobre el cambio de las mismas" (p. 487).

Aquest canvi es presenta juntament amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), que són els que guien la implementació de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per al Desenvolupament Sostenible, aprovada el 25 de setembre del 2015³⁷ (Medi ambient i Sostenibilitat. Agenda 2030 i els ODS, 2017).

Resulta important dir que la dècada del 2020 està altament marcada per una crisi humanitària i sanitària sense precedents, a conseqüència de les debilitats en el creixement econòmic i l'augment de les desigualtats socials que ha produït la COVID-19. Per això, és imprescindible que tots els països es coordinin i treballin conjuntament per generar, des de cadascuna de les seves realitats, un canvi social. En aquest sentit, analitzar, verbalitzar i concretar l'impacte social de les nostres accions serà, sens dubte, una de les eines primordials per prendre consciència del canvi i consensuar el camí a seguir, entre tots.

La relació de l'impacte social amb els ODS es troba en la difusió dels resultats de les investigacions, que d'alguna manera exposa el coneixement de l'àmbit acadèmic perquè la gent el conegui. Si es fan servir els resultats de les investigacions per millorar la societat i contribuir així a la consecució dels ODS de l'Agenda 2030, podem dir que s'ha aconseguit l'impacte social, i per tant, que hem portat el coneixement científic molt més enllà de l'àmbit acadèmic.

Els àmbits que aborden els ODS són diversos i comprenen un total de 17 objectius per tractar qüestions de futur i de gran interès per a la humanitat. Concretament, aquests àmbits són (Medi ambient i Sostenibilitat. Què són els ODS?, 2017):

³⁷ L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides va sorgir dels principals acords de la Conferència de Rio +20 on van desenvolupar un conjunt d'Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) limitats en nombre i universalment aplicables a tots els països, tenint en compte les diferents realitats i nivells de desenvolupament (Medi Ambient i Sostenibilitat. Agenda 2030 i els ODS, 2017).

- *Pobresa.* Segons un estudi publicat per l'Institut Mundial d'Investigacions d'Economia de Desenvolupament de la Universitat de les Nacions Unides³⁸, les conseqüències econòmiques de la pandèmia per la COVID-19 podria incrementar un 8% més de la població total.
- *Fam.* Les estimacions actuals indiquen que un 8,9% de la població mundial pateix gana, que son uns 690 milions de persones. I en cinc anys es preveu que aquest nombre augmenti considerablement fins arribar als 60 milions (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Salut i benestar.* Es va aconseguir un augment de l'esperança de vida abans de la pandèmia per la COVID-19, però es necessiten més esforços per erradicar per complet una gran varietat de malalties (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Educació.* Més de la meitat de tots els infants i adolescents de tot el món no arriben als nivells mínims de competència en lectura i matemàtiques. A més a més, ens trobem amb un nivell rècord de nens i nenes no matriculats a les escoles (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Igualtat de gènere.* Tot i que s'ha aconseguit un important avanç en les últimes dècades en la igualtat de gènere, les lleis i les normes socials discriminatòries continuen sent generalitzades (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Aigua neta.* Encara trobem que una de cada tres persones no té accés a aigua potable, dos de cada cinc no disposa d'una instal·lació bàsica per rentar-se les mans i més de 673 milions de persones encara defequen a l'aire lliure (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Energia sostenible.* El món està avançant cap a la combustió d'una energia cada vegada més renovable, tot i que encara es necessita una major atenció en les millores de les cuines segures i en l'electrificació de l'Àfrica subsahariana (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Prosperitat econòmica.* El Fons Monetari Internacional (FMI) preveu una recessió mundial tant dolenta o pitjor que la de l'any 2009³⁹. Per aquesta raó, cal un creixement econòmic inclusiu i sostingut en el temps que creï llocs de treball per millorar la qualitat de vida (Nacions Unides. ODS, s.d.).

³⁸ L'estudi fa una estimació econòmica a curt termini de la COVID-19 en la pobresa monetària a través del consum o de l'ingrés per càpita de les llars.

³⁹ Degut a la pandèmia per la COVID-19, la majoria dels països del món van retrocedir en la segona meitat de l'any 2020 i el creixement global va caure en un 3% (FMI. The Great Lockdown: Worst Economic Downturn Since the Great Depression, 2020).

- *Infraestructures sostenibles.* El creixement del sector industrial ha anat disminuint constantment, fins i tot abans del brot de la pandèmia per la COVID-19. Per aquest motiu, la innovació i el progrés tecnològic son claus per descobrir solucions estables als desafiaments econòmics i mediambientals (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Reduir les desigualtats.* La pandèmia per la COVID-19 ha intensificat les desigualtats i ha afectat més que ningú a les comunitats més vulnerables. Així que, reduir les desigualtats i garantir que ningú es quedi endarrere és imprescindible per a la seva consecució (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Ciutats inclusives i segures.* Les ciutats son centres de creixement econòmic, però representen el 70% de les emissions de carboni mundials i més del 60% de l'ús dels recursos. Ens cal, doncs, aconseguir ciutats més sostenibles i menys contaminants amb l'objectiu de reduir qualsevol tipus de contaminació urbana (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Producció i consum responsable.* Consisteix en fer més i millor amb menys, i desvincular el creixement econòmic de la degradació mediambiental, a més a més d'augmentar la eficiència dels recursos i promoure els estils de vida sostenibles (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Lluita contra el canvi climàtic.* Ens cal prendre mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes. L'any 2022 es van registrar les temperatures més altes dels últims anys, sent l'any 2019 el segon any més calorós (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Vida submarina.* Cal conservar i utilitzar responsablement els oceans, els mars i els recursos marins. La pluja, l'aigua potable, el temps, el clima, els litorals, el nostre menjar i, fins i tot l'oxigen que respirem els proporciona i els regula el mar (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Gestió sostenible dels boscos.* Es tracta de gestionar correctament els boscos, lluitar contra la desertificació, aturar i invertir la degradació de les terres, i aturar la pèrdua de la biodiversitat. El brot de la pandèmia per la COVID-19 ha ressaltat aquesta necessitat, pel que fa més que mai dedicar-hi tots els esforços (Nacions Unides. ODS, s.d.).
- *Pau i justícia.* Els conflictes, la inseguretad, les institucions dèbils i l'accés limitat a la justícia continuen suposant una greu amenaça pel desenvolupament sostenible. Per aquesta raó, cal promoure societats justes, pacífiques i inclusives (Nacions Unides. ODS, s.d.).

- *Aliança per assolir objectius.* Els ODS només es poden aconseguir amb associacions mundials sòlides i cooperadores. És per això que, perquè un programa es compleixi satisfactòriament és necessari establir associacions inclusives sobre valors i principis de cooperació mútua (Nacions Unides. ODS, s.d.).

A continuació veurem els ODS relacionats directament amb aquesta investigació (vegeu la Taula 30).

Taula 30. Relació i descripció dels ODS vinculats amb la investigació.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)				
 <p>4 EDUCACIÓN DE CALIDAD</p>	 <p>5 IGUALDAD DE GÉNERO</p>	 <p>10 REDUCCIÓN DE LAS DESIGUALDADES</p>	 <p>16 PAZ, JUSTICIA E INSTITUCIONES SÓLIDAS</p>	 <p>17 ALIANZAS PARA LOGRAR LOS OBJETIVOS</p>
Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat	Assolir la igualtat entre els gèneres i empoderar a totes les dones i nenes	Reduir la desigualtat en i entre els països	Promoure societats justes, pacífiques i inclusives	Revitalitzar la Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

Font: Nacions Unides. Objectius de Desenvolupament Sostenible. Elaboració pròpia.

La vinculació dels ODS números 4 i 5 amb la nostra investigació és clara, ja que parlem de garantir la convivència i prevenir les desigualtats socials a través de l'educació. Una educació formativa basada en valors i impartida per policies i amb altres professionals orientada a fomentar la integració social. Aquesta formació es dur a terme mitjançant xerrades, tallers o cursos destinats a tot el públic i s'imparteixen allà a on es requereixin per pal·liar situacions de vulnerabilitat. Per tot això, observem que la formació a la ciutadania manté un paper clau en la bona educació i socialització dels ciutadans.

La vinculació de l'ODS número 10 amb la nostra investigació la trobem en la comparació que realitzem de les activitats formatives dels cossos policials més destacats d'Europa. Aquesta comparació permet establir semblances o diferències entre elles amb un doble objectiu, el primer; implementar millores de les activitats que actualment dur a terme el cos de ME, i el segon; implementar millores de les activitats dels cossos policials europeus. Ambos amb l'objectiu de reduir la vulnerabilitat i l'exclusió social. Es tracta d'observar que fan els altres i auto criticar-nos per trobar solucions allà on abans no hi havia.

La clau de la vinculació de l'ODS número 16 amb la nostra investigació és el fet que les activitats formatives siguin impartides per policies i agents socials, ja que des de la policia s'ofereix un contacte directe amb els agents de l'autoritat i des dels agents socials s'ofereix el mateix amb els professionals de l'àmbit socioeducatiu. D'aquesta manera, totes les parts ofereixen una porta oberta per denunciar qualsevol situació de vulnerabilitat que vulgui o necessiti fer l'alumnat, o detectar situacions de risc per part dels professionals.

Finalment, la vinculació de l'ODS número 17 amb la nostra investigació es troba en les col·laboracions que puguem fer en les diferents entitats i organismes oficials. També, trobem la possibilitat de treballar conjuntament amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya per implementar les activitats formatives a la formació curricular de les escoles i instituts, previ presentació d'aquest estudi. I també trobem la futura presentació del pla de millora de dites activitats a la UCPAC amb la finalitat de col·laborar amb ells per a la optimització de les formacions als centres educatius. Tot plegat, requereix d'una cooperació sòlida d'organismes amb la finalitat de reforçar-se entre elles.

8.2. Mesurament de l'impacte social "Ex-Ante"

Mesurar l'impacte social "Ex-Ante", significa mesurar l'impacte abans que succeeixi. El terme fa referència a aquell impacte a la societat que s'espera obtenir a partir d'una investigació, en aquest cas, la realitzada. Ens referim, aleshores, a l'anàlisi previ d'un esdeveniment "El estudio previo consiste en contrastar los posibles impactos de las decisiones que forman parte de un proyecto. Es decir, se comparan distintos escenarios" (Westreicher, 2018).

Les dades que obtenim del mesurament de l'impacte ens serveixen per saber on invertir o continuar treballant i no perdre el temps en objectius o recerques innecessàries. Es tracta, doncs de "valorar si conseguimos los objetivos esperados, dar muestras cualitativas para pedir subvenciones o validar que lo que se esperaba se cumple, incluso evidenciar el impacto social de dichas Inversiones" (Cómo y por qué medir el impacto social de los proyectos, 2021).

Seguidament, es presenta l'impacte científic, polític i social a curt, mig i llarg termini d'aquesta investigació.

8.2.1. Impacte a curt termini

Aquest impacte es centra en la difusió a curt termini dels resultats de la investigació per mitjà de tots els canals que es trobin al nostre abast. En aquest cas, es preveuen les següents actuacions:

- Divulgar a través de la URV i del Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social (DAFITS). La investigació formarà part del repositori institucional de la Universitat i qualsevol estudiant/a, docent o investigador/a hi podrà accedir. També es facilitarà còpia al Departament de Comunicació i Màrqueting perquè realitzin la difusió oportuna.
- Disseminar a través del cos de ME. Concretament, a la Intranet corporativa, a la UCPAC i a l'ISPC.
- Distribuir a través dels participants de la investigació; entrevistats/des, col·laboradors/es i alumnat a través dels seus centres de recerca i/o xarxes socials.
- Participar al 8è Congrés Català Internacional de Sociologia "Construint Equitat i Futurs Sostenibles" amb l'objectiu de difondre la temàtica i els resultats parcials de la tesi.
- Comunicar al Col·legi d'Educaores i Educadors Socials de Catalunya (CEESC) i al Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya. La difusió es realitzarà a través dels seus blocs i plataformes. Cal dir que el doctorand de la investigació és el President de la junta delegada del Camp de Tarragona del CEESC, des del mes de gener de l'any 2024.
- Estendre els resultats de la investigació al col·lectiu professional del CEESC anomenat "Educació social a les dependències policials"⁴⁰. Actualment, aquest col·lectiu es troba inactiu, però es mantenen els 30 contactes aproximadament per qüestions de divulgació i informació. Els membres del col·lectiu son persones destacades de l'àmbit acadèmic, polític i institucional, entre elles, es troba el professorat, els/les alcaldes/es, regidors/es, directors/es d'entitats privades del sector social, directius/ves del cos de ME i representants dels sindicats policials. Cal dir que el doctorand de la investigació és el creador d'aquest col·lectiu, fundat a l'any 2016.

⁴⁰ CEESC (2022). *L'Educació Social a dependències policials*.
<https://www.ceesc.cat/col-lectius-professionals/col-lectius-professionals-submenu/83-col-lectius-professionals-3/483-col-policial>

- Expandir els resultats a través d'articles publicats en diverses revistes científiques i bases de dades, com ara a la Revista de Treball Social i d'Educació Social (RES), i els cercadors Dialnet, Google Acadèmic, Mendeley i SABiDi de la URV. Cal dir que el doctorand de la investigació ha publicat diversos articles als números 25 i 26 de la Revista RES, anomenats "La incorporación de la perspectiva socioeducativa en la acción policial: Un análisis de la situación a la Policía de Cataluña. Comentario de mi Trabajo Fin de Grado en Educación Social"⁴¹ i "Otra formación policial es posible: La congruencia del *sentido común*"⁴² als anys 2017 i 2018, respectivament.
- Expandir també els resultats a través de diversos articles publicats a entitats privades relacionades amb l'Educació Social i l'educació per adults, com ara l'Associació de Programes Educatius "Open Europe"⁴³, l'entitat Dom Spain⁴⁴, la Fundació Idea⁴⁵, la Federació d'entitats d'atenció a la infància i l'adolescència (Fedaia)⁴⁶, la Federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS)⁴⁷ i la Cooperativa d'Iniciativa Social (GEDI)⁴⁸. Cal dir que el doctorand de la investigació ha participat activament amb quatre projectes i publicat diversos articles amb aquestes entitats, com son els projectes amb l'entitat Dom Spain anomenats "Open IT up. Boosting adult educators' competences to upskill pathways of adult learners", "Count me in. Improving civic competences of adult learners through digital tools" i "Learner's mot. How to trigger primary motivation for learning in low educated adults using

⁴¹ Martínez, J. (2017). La incorporación de la perspectiva socioeducativa en la acción policial: Un análisis de la situación a la Policía de Cataluña. Comentario de mi Trabajo Fin de Grado en Educación Social. *Revista de Educación Social*, (25), 419-421. Recuperado 6 de abril de 2024, desde: <http://www.eduso.net/res/25/articulo/la-incorporacion-de-laperspectiva-socioeducativa-en-la-accion-policial-un-analisis-de-lasituacion-a-la-policia-de-cataluna>

⁴² Martínez, J. (2018). Otra formación policial es posible: La congruencia del "sentido ge". *Revista de Educación Social*, (26), 263-265. Recuperado 6 de abril de 2024, desde: <http://www.eduso.net/res/26/articulo/otra-formacion-policial-esposible-la-congruencia-del-sentido-comun>

⁴³ Open Europe és una organització sense ànim de lucre que treballa per fer possible que joves i adults que treballen en l'àmbit de la joventut puguin participar en programes europeus. Els projectes i iniciatives de l'Associació "Open Europe" estan orientats a aconseguir que educadors, professorat, alumnat i la comunitat en general s'involucrin en portar a terme programes que busquin l'aprenentatge al llarg de tota una vida (Open Europe, 2022).

⁴⁴ Dom Spain és un centre dedicat a l'educació d'adults que ofereix una gran varietat de cursos, tallers i activitats formatives en general (Dom Spain, 2022).

⁴⁵ La Fundació Idea és un centre dedicat a la promoció i la defensa dels drets de la infància (Fundació Idea, 2022).

⁴⁶ La Fedaia és la federació que agrupa, a Catalunya, el conjunt d'entitats que treballen amb la infància, adolescència, joventut i famílies més vulnerables. Està formada per 102 entitats i associacions, cooperatives d'iniciativa social i fundacions que atenen a més de 310.000 infants i adolescents i 90.000 famílies a través de serveis en l'àmbit de l'acció social (Fedaia, 2022).

⁴⁷ ECAS és una federació d'entitats catalanes d'acció social que treballen de manera prioritària amb col·lectius en situació o risc d'exclusió social (ECAS, 2022).

⁴⁸ GEDI és una cooperativa de treball associat, sense ànim de lucre i d'iniciativa social (GEDI, 2022).

ICT tools” als anys 2017, i “MAP. Motivate, ACT, promote” a l’any 2020, i diversos articles publicats a la Federació ECAS i a la Cooperativa GEDI anomenats “Es pot incloure la perspectiva socioeducativa en l’acció policial?” i “Educatadors socials a les comissaries dels Mossos d’Esquadra? Una primera aproximació”, respectivament, entre altres, ambdós a l’any 2016.

- Conscienciar a través dels contactes i les xarxes socials personals. La divulgació es realitzarà principalment a través de missatgeria instantània, Facebook i Instagram.

8.2.2. Impacte a mig termini

A mig termini es preveu obtenir un impacte polític i de transferència social. Es detallen les accions passant per l'administració autonòmica i europea. Aquestes accions son les següents:

- Es preveu participar de forma activa amb la UCPAC i els diferents sindicats policials per establir les millores que es considerin oportunes en les activitats formatives que imparteix el cos de ME als centres educatius.
- S’espera compartir les propostes obtingudes amb el Departament d’Educació de la Generalitat de Catalunya amb l’objectiu de col·laborar i reforçar la planificació, la metodologia i l’execució de les activitats que el cos de ME realitza als centres educatius.
- S’intentarà participar de forma activa amb les entitats privades a nivell europeu; Dom Spain i Open Europe pel desenvolupament de productes, materials i programes educatius per a docents i l’alumnat adult, com ara metodologies i directrius de cursos educatius, marcs formatius, manuals i guies didàctiques amb la finalitat de millorar les competències professionals dels policies que imparteixen les activitats. Cal dir que el doctorand de la investigació ha realitzat aquestes funcions amb els quatre projectes descrits anteriorment invertint un total de més de 250 hores.
- Es contempla que el doctorand de la investigació escrigui un llibre referent a les activitats formatives que els cossos policials realitzen als centres educatius. Cal dir que el doctorand és l’autor del llibre “Competencias profesionales del policía para una intervención socioeducativa en la resolución de conflictos: Reflexiones de un policía graduado en Educación Social”, publicat a l’editorial “Circulo Rojo” a l’any 2021.

- Es té intenció de reactivar el col·lectiu professional del CEESC anomenat “Educació social a les dependències policials” amb la finalitat d’incorporar als seus objectius la millora de les activitats formatives i adequar-les a les necessitats de l’alumnat.

8.2.3. Impacte a llarg termini

A nivell d'impacte social i econòmic a llarg termini, es proposa contribuir a la millora dels indicadors de les activitats formatives per augmentar la seva eficàcia i eficiència en l’alumnat dels centres educatius de secundària. En concret, es proposa analitzar l'evolució i la millora dels següents àmbits:

- Adequar les activitats formatives que imparteixen els diferents cossos policials a les necessitats de l’alumnat.
- Treballar conjuntament amb el sector social i educatiu alhora d’impartir les activitats amb la policia als centres educatius.
- Reduir els delictes i les conductes incíviques des de la infància i la adolescència apostant per la prevenció socioeducativa a les aules.

8.3. Resum de l'impacte social i indicadors

A continuació es resumeixen els indicadors (accions a fer), l'impacte (resultat de les accions), les mesures (conseqüències dels resultats) i el termini de desenvolupament descrits en els apartats anteriors.

Taula 31. Proposta d'indicadors, impacte, mesures i tipologia d'impacte.

Impacte social de la investigació "Ex-Ante"			
Indicador	Impacte: Indicador Clau de Rendiment (ICR, KPI)	Mesurar l'impacte	Termini
Divulgació a través de la URV i del DAFITS	Unes 6.000 persones ⁴⁹ s'informen de la situació (impacte en funció dels espais de difusió)	Es consulta la investigació i es parla sobre el tema creant debats, ponències o sessions informatives. Retorn de les conclusions de la investigació als centre	Curt
Disseminació a través del cos de ME		Es comparteixen els resultats de la investigació i s'avança amb la creació del coneixement	
Distribució a través dels participants de la investigació			
Comunicació a través del CEESC i del Col·legi Oficial de Treball Social			
Propagació dels resultats a través del col·lectiu del CEESC			
Extensió a través d'articles en revistes científiques i bases de dades			
Extensió a través d'articles a entitats privades i de la participació a Congressos			
Conscienciació a través dels contactes i les xarxes socials personals			

⁴⁹ Es pretén informar presencialment i a través de plataformes digitals dels resultats de la tesi principalment als centres d'ensenyament de secundària analitzats, al cap de la UCPAC del cos de ME, al CEESC i a tots els participants de la investigació per aconseguir el primer impacte social a curt termini.

Participació amb la UCPAC i els sindicats policials	Milliores en les activitats formatives	S'aconsegueixen suports per consensuar, redactar i aplicar les millores plantejades en aquesta investigació	Mig
Proposta compartida amb el Departament d'Educació			
Col·laboració amb Dom Spain i Open Europe			
Publicació de llibre referent a les activitats que els cossos policials realitzen als centres educatius	Un % de persones s'informa de la situació (impacte en funció dels espais de difusió)	Es divulga i es consciencia sobre el tema per crear espais de debat i reflexió	Mig
Reactivació del col·lectiu del CEESC	Milliores en les activitats formatives	S'aconsegueixen suports per consensuar, redactar i aplicar les millores plantejades en aquesta investigació	
Adequació de les activitats que imparteixen els cossos policials a les necessitats de l'alumnat	Les accions del pla es materialitzen	Les institucions públiques i privades incorporen les recomanacions proposades en aquesta investigació	
Treball conjunt amb el sector social i educatiu			
Reducció dels delictes i les conductes incíviques			

Font: Elaboració pròpia.

8.4. Cronograma de l'impacte social

Finalment, es detalla el cronograma proposat sobre la implementació de l'impacte social que es busca en aquesta investigació.

Taula 32. Cronograma sobre la implementació de l'impacte social en el període 2022-2027.

Cronograma de l'impacte social				
Accions	2022 - 2024	2024 - 2025	2025 - 2026	2026 - 2027
Realització de la investigació i redacció del doctorat				
Impacte científic (divulgatiu, comunicació i disseminació) i social a curt termini : presentació de la documentació				
Impacte polític (transferència) i social a mig termini : sol·licitud de participació i unió d'entitats				
Impacte social a llarg termini : contribució a la millora de les activitats formatives				

Font: Elaboració pròpia.

9. VALORACIÓ DEL POSSIBLE IMPACTE SOCIETAL DE LES ACTIVITATS FORMATIVES DEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA ALS CENTRES EDUCATIUS

Desgraciadament, no es disposa de cap mètode eficaç que ens faci preveure els índex de criminalitat més enllà dels tradicionals estudis sociològics basats en la valoració del risc de la violència. Per això, ens calen noves tècniques de predicció que assenyalin amb certa exactitud cap a on dirigir els esforços de la prevenció abans que, com gairebé sempre, acabin succeint situacions dramàtiques que ens faci sentir impotents davant d'uns fets que podríem evitar o minimitzar “la necesidad de prevenir la violencia ha traído la necesidad de disponer de técnicas de predicción del riesgo de violencia que tengan una mayor eficacia que las tradicionales evaluaciones de la peligrosidad, propias de contextos forenses y penitenciarios” (Andrés i Redondo, 2007, p. 169). Dit d'una altra manera, si no invertim temps en escoltar a la població, molts dels esforços en la prevenció seran poc productius, ja que no es sabrà en quin lloc donar la suficient prioritat per disminuir la delinqüència.

Davant d'aquesta situació, cada cos policial ha adoptat, de la millor manera possible, els seus mecanismes de prevenció amb la creació d'unitats especialitzades i de formació específica per a tots els agents de policia en l'àmbit de diverses tipologies, com ara les unitats de violències de gènere, menors o d'inclusió comunitària. I les múltiples formacions que reben tots els policies sobre temàtiques molt concretes, com ara la protecció del menor, la prevenció a l'àmbit acadèmic o les tècniques alternatives de resolució de conflictes i de justícia restaurativa.

En el cas del cos de ME, les unitats que es troben a peu de carrer i dedicades exclusivament a la prevenció ciutadana és la policia de proximitat, a més a més de les unitats que realitzen aquesta prevenció des dels despatxos de les comissaries i amb funcions molt concretes fora d'ells, com son les ORC, el GAV i la OAC.

Si ens fixem en les dades dels dos àmbits més tractats de les activitats impartides pel cos de ME “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)” i “Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)” (vegeu la Taula 33), observem un cert manteniment en el nombre de temes realitzats en els últims tres anys anteriors a la pandèmia (2017-2019)⁵⁰.

⁵⁰ Les dades obtingudes en època de pandèmia (2020-2021) no es poden tenir en compte pels múltiples factors que hi van intervenir, entre ells, l'aplicació de l'estat d'alarma, el confinament, el nombre de contagis o la manca inicial d'infraestructura per realitzar les xerrades virtualment.

Taula 33. Trajectòria del nombre i percentatge de les activitats que s'han tractat pel cos de ME dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)" entre els anys 2015 i 2019.

Trajectòria del nombre i percentatge ⁵¹							
Àmbits							
Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)							
Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)							
Activitats	2015	2016	2017	2018	2019	\bar{x} %	% final
Internet segura	3.308	3.637	3.486	3.620	3.394	+ 6,6	+ 1,4
	+ 9,9%	- 4,2%	+ 3,8%	- 6,2%		- 5,2	
Consum de drogues	607	572	486	519	458	+ 6,3	- 7,1
	+ 5,8%	- 15%	+ 6,8%	- 11,8%		- 13,4	
Comença el joc	339	349	392	496	463	+ 14	+ 7,3
	+ 3%	+ 12%	+ 27%	- 6,7%		- 6,7	
Seguretat viària	709	621	624	389	427	+ 5,2	- 17
	- 6,7%	+ 0,5%	- 37,7%	+ 9,8%		- 22,2	
Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra	441	451	438	397	391	+ 2,3	- 2,3
	+ 2,3%	- 2,9%	- 9,4%	- 1,5%		- 4,6	
Violència domèstica, masclista	461	426	389	327	360	+ 10	- 0,7
	- 7,6%	- 8,7%	- 15,9%	+ 10%		- 10,7	
Situacions de risc. Joventut	473	403	336	321	324	+ 12	+ 6,8
	- 14,8%	- 16,6%	- 4,5%	+ 0,9%		- 5,2	
Conductes odi i discriminació	92	150	193	169	155	+ 46	+ 25,3
	+ 63%	+ 29%	- 12,4%	- 8,3%		- 20,7	
Conductes discriminatòries	149	134	127	101	127	+ 25,7	+ 13,8
	- 10%	- 5,2%	- 20,5%	+ 25,7		- 11,9	
Consells de seguretat. General	37	30	30	27	27	+ 0	- 14,5
	- 18,9%	0%	- 10%	0%		- 14,5	
Sense especificar	10	15	4	6	13	+ 73,3	+ 0,3
	+ 50%	- 73%	+ 50%	+ 117%		- 73	

⁵¹ Les activitats es troben ordenades de manera ascendent segons el percentatge de vegades impartides.

I què fem amb les bombes?	3	4	7	7	3	+ 54,2 - 57,1	- 2,9
	+ 33,3%	+ 75%	0%	- 57,1%			
Consells de seguretat. Situacions de violència	29	7	9	8	3	+ 52,5 - 37	+ 15,5
	+ 75,9%	+ 29%	- 11,1%	- 63%			
Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra: Unitat canina	0	0	0	3	4	+ 9 - 0	+ 9
	0%	0%	+ 3%	+ 33%			
Consells per evitar el maltractament a les persones grans	0	0	1	2	3	+ 62,5 - 0	+ 62,5
	0%	+ 100%	+ 100%	+ 50%			
Consells de seguretat. Empresa/comerç	0	1	2	1	0	+ 100 - 75	+ 25
	+ 100%	+ 100%	- 50%	- 100%			
Nous grups juvenils organitzats i violents	3	0	0	2	0	+ 50 - 100	- 50
	- 100%	0%	+ 100%	- 100%			
Mutilació genital femenina	1	0	1	1	0	+ 50 - 100	- 50
	- 100%	+ 100%	0%	- 100%			
Consells de seguretat. Domicili	2	1	0	0	1	+ 50 - 75	- 25
	- 50%	- 100%	0%	+ 100%			
Estafes	1	0	1	1	1	+ 0 - 0	0
	- 100%	+ 100%	0%	0%			
Violències sexuals	0	0	0	0	0	+ 0 - 0	0
	0%	0%	0%	0%			
Persones amb discapacitat	0	0	0	0	0	+ 0 - 0	0
	0%	0%	0%	0%			
Matrimonis forçats	0	0	0	0	0	+ 0 - 0	0
	0%	0%	0%	0%			
Consells de seguretat. Món rural	0	0	0	0	0	+ 0 - 0	0
	0%	0%	0%	0%			

Font: Catàleg de dades obertes de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra. Extracció de dades mitjançant la base de dades Socrata. Elaboració pròpia. *Mitjana aritmètica entre els anys 2015 i 2019 de cada activitat.

Per determinar el nivell d'estabilitat de cadascun dels temes, s'han establert els criteris següents descrits a la Taula 34.

Taula 34. Criteris per determinar l'estabilitat de les activitats que s'han tractat pel cos de ME dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)".

Molt estable	Estabilitat acceptable	Poc estable
> + - 10 %	+ - 10% a + - 49%	< + - 50%

Font: Elaboració pròpia.

D'una banda, les dades obtingudes de la Taula 33⁵² ens mostren bàsicament l'estabilitat (última columna) de les activitats següents:

- *Molta estabilitat*: "Internet segura" (+1,4%).
- *Poca estabilitat*: "Consells per evitar el maltractament a les persones grans" (+62,5%).
- *Estabilitat acceptable* en la majoria de les activitats apropant-se als percentatges d'una molt bona estabilitat.

I de l'altra, ens mostren el seu creixement (penúltima columna):

- *Creixement més a l'alça*: "Consells per evitar el maltractament a les persones grans" (+62,5%) i "Conductes odi i discriminació" (+46%).
- *Creixement més a la baixa*: "Nous grups juvenils organitzats i violents (-100%)" i "Mutilació genital femenina" (-100%).
- *Sense creixement*: "Estafes" (0%), "Violències sexuals" (0%), "Persones amb discapacitat" (0%), "Matrimonis forçats" (0%) i "Consells de seguretat. Món rural" (0%).

Tenint en compte la pregunta número 26 "El director d'un centre educatiu pot sol·licitar xerrades a vosaltres (mossos) i a la policia local? Quin criteri ha de seguir per demanar la xerrada a la policia local o a vosaltres?", en les entrevistes números 4 i 5 "agent del cos de ME de la ORC de Gandesa" i "agent del cos de ME de la comissaria del Baix Camp", respectivament, les activitats formatives son presentades pel cos de ME als directors dels centres educatius i demanades després per aquests al mateix cos "El director del centre es basa en aquests continguts per adreçar-se a nosaltres i demanar-nos quina xerrada es requereix segons la necessitat de l'aula" (Entrevistat núm. 4) (Les

⁵² Les dades de les activitats analitzades sobre l'estabilitat, el creixement i les vegades més i menys impartides son el resultat de la mitjana entre els últims anys estables 2015 i 2019, sense contar, per tant, els anys de pandèmia 2020 i 2021.

transcripcions completes de les entrevistes es troben al punt 4.1). Per tant, podem concloure que el tema amb un millor creixement “Consells per evitar el maltractament a les persones grans” és el més necessitat en els últims anys, tot i ser el més inestable, i viceversa amb “Nous grups juvenils organitzats i violents” i “Mutilació genital femenina” amb una estabilitat, per contra, millor.

També, és important no deixar de banda les activitats més i menys impartides⁵³, com son:

- *Més impartides*: “Internet segura” (3.489) i “Consum de drogues” (528,4).
- *Menys impartides*: “Estafes” (0,8), “Consells de seguretat. Domicili” (0,8) i “Mutilació genital femenina” (0,6).
- *Sense impartir*: “Violències sexuals” (0), “Persones discapacitat” (0), “Matrimonis forçats” (0) i “Consells seguretat. Món rural” (0).

A continuació, podem veure un quadre resum de les activitats tractades i de la seva classificació comentada anteriorment, tenint en compte totes les seves variables: estabilitat, creixement i vegades impartides (vegeu la Taula 35).

⁵³ Es realitza la mitjana entre els anys 2015 i 2019 per obtenir les dades de les vegades més i menys impartides.

Taula 35. Classificació de les activitats més destacades segons les dades extretes sobre la seva estabilitat, creixement i vegades impartides, entre els anys 2015-2019.

Classificació	Activitats				
Bona estabilitat	Internet segura	Violència domèstica, masclista	Coneixement de la Policia		I què fem amb les bombes?
Poca estabilitat	Consells per evitar el maltractament persones grans		Nous grups juvenils organitzats i violents		Mutilació genital femenina
Creixement a l'alça	Consells per evitar el maltractament persones grans		Conductes odi i discriminació		
Creixement a la baixa	Nous grups juvenils organitzats i violents		Mutilació genital femenina		
Sense creixement	Estafes	Violències sexuals	Persones discapacitat	Matrimoni forçats	Consells seguretat. Món rural
Impartides més vegades	Internet segura		Consum de drogues		
Impartides menys vegades	Estafes		Consells de seguretat. Domicili		Mutilació genital femenina
Sense impartir	Violències sexuals	Persones discapacitat	Matrimonis forçats	Consells seguretat. Món rural	

Llegenda

	Bona valoració
	Mitja valoració
	Dolenta valoració

Font: Elaboració pròpia.

Així doncs, la valoració de les activitats més destacades després de tenir en compte totes les variables en cadascun dels anteriors apartats (estabilitat, creixement i vegades impartits), és:

- *Bona valoració*: “Internet segura”, “Violència domèstica, masclista” i “Consum de drogues”.
- *Mitja evolució*: “Consells per evitar el maltractament persones grans”.
- *Dolenta valoració*: “Violències sexuals”, “Persones discapacitat”, “Matrimonis forçats”, “Consells seguretat. Món rural”, “Nous grups juvenils organitzats i violents”, “Mutilació genital femenina” i “Estafes”.

Sembla ser, doncs, que existeix una demanda (valoració) important sobre la prevenció en l'ús del Internet, la violència domèstica i el consum de drogues, mentre que la demanda majoritària de la resta de les activitats disminueixen. Cal tenir en compte que aquesta demanda la realitza normalment el director o el cap d'estudis del centre educatiu en base a les problemàtiques detectades al mateix centre o demandes que responen a perfils preventius basades en les principals problemàtiques socials entre els joves.

Si comparem la trajectòria del nombres i percentatge de les activitats que s'han tractat pel cos de ME dins dels àmbits “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)” i “Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)” de la Taula 33 amb la trajectòria dels fets penals de la Taula 36 per saber l'impacte d'aquests a la societat entre els anys 2017-2021 (vegeu la Taula 37), observem que no disposem de totes les dades, ja que molts dels àmbits que apareixen a l'estadística policial de la pàgina web del cos de ME no coincideixen plenament amb les activitats de la Taula 4 extreptes del “Catàleg de dades obertes de la Policia de la Generalitat–Mossos d'Esquadra”.

A continuació, recollim algunes de les dades més clares dels fets penals en relació a les activitats analitzades, juntament amb un apartat d'observacions per aclarir les activitats incloses en cadascun d'ells.

Taula 36. Relació de les activitats formatives impartides pel cos de ME relacionades amb els fets penals coneguts per la Policia de Catalunya. Període 2017-2021.

Activitats relacionades amb els fets penals		
Àmbits		
Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)		
Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)		
Activitats relacionades	\bar{X} * fets penals 2017-2021	Observacions
Estafes	+ 13,54 %	
Conductes odi i discriminació	+ 12,51 %	Inclou la fòbia a LGTBI, el sexisme, la religió, la orientació política i l'origen racial
Conductes discriminatòries		
Violències sexuals	+ 11,10 %	Inclou les agressions i els abusos sexuals
Consum de drogues	+ 7,21 %	
Matrimonis forçats	+ 6,00 %	
Seguretat viària	+ 5,63 %	Inclou la conducció sota els efectes, la negativa a les proves i la resta de delictes
Consells per evitar el maltractament a les persones grans	+ 2,45 %	Inclou totes les franges d'edat, no només a les persones grans
Violència domèstica, masclista	+ 0,37 %	Inclou la violència física i psíquica, i els maltractaments en l'àmbit de la llar
Consells de seguretat. Empresa/comerç	- 1,42 %	Inclou els robatoris amb força a domicilis i interiors de vehicle
Consells de seguretat. Domicili		Inclou els robatoris amb força a comerços, empreses i interiors de vehicle
Mutilació genital femenina	- 9,60 %	
Internet segura		Sense dades
Comença el joc		
Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra		
Situacions de risc. Joventut		
Consells de seguretat. General		

Sense especificar	
I què fem amb les bombes?	
Consells de seguretat. Situacions de violència	
Coneixement de la Policia de la Generalitat- Mossos d'Esquadra: Unitat canina	
Nous grups juvenils organitzats i violents	
Persones amb discapacitat	
Consells de seguretat. Món rural	

Altres àmbits		
Àmbits	\bar{X}^* fets penals 2017-2021	Observacions
Odi i discriminació (LGTBI)	+ 18,78 %	
Odi i discriminació (Nouvinguts)	+ 6,60 %	
Odi i discriminació (Religió)	+ 6,41 %	
Dones	+ 5,74 %	Inclou la violència domèstica i de gènere
Persones grans	+ 0,20 %	Inclou furts, estafes, robatoris amb força a domicilis, etc.
Menors	- 0,64 %	Inclou abusos i agressions sexuals, mutilació genital femenina, etc.
Habitatge	- 1,42 %	Inclou els robatoris amb força a comerços, empreses i interiors de vehicle
Comerç, Empresa i Indústria		Inclou els robatoris amb força a domicilis i interiors de vehicle
Prevenició (Seguretat ciutadana)	Sense dades	
Persones amb discapacitat		
Sanitat		
Món rural		
Relacions institucionals		
Prevenició (Espai públic i comunitari)		
Participació institucional de la PG-ME		
Odi i discriminació (Poble gitano)		
Prevenició (Antiterrorista)		
Oci nocturn		

Font: Balanç de seguretat i activitat policial. Policia de Catalunya. Elaboració pròpia. *Mitjana aritmètica de la variació dels resultats entre els anys 2017 i 2021.

A la Taula 37⁵⁴ observem que la relació de les activitats amb els delictes presentats, son:

- *Delictes que han augmentat* significativament entre els anys 2017 i 2021: els relacionats amb l'odi i la discriminació LGTBI (+18,78%), les estafes (+13,54%), les conductes discriminatòries (+12,51%) i les agressions i els abusos sexuals (+11,1%). Seguidament, dels delictes de consum de drogues (+7,21%) i d'altres relacionats amb l'odi i la discriminació de les persones nouvinguts (+6,6%) i la religió (+6,41%).

De tots ells, sorprèn que l'activitat relacionada amb el delicte que més ha augmentat "Odi i discriminació (LGTBI)" estigui fora dels àmbits formatius "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)", que son els àmbits més impartits pel cos de ME als centres educatius, ja que la majoria de les activitats amb percentatges destacats (estafes, conductes d'odi i discriminatòries, violències sexuals i consum de drogues) es troben dins d'ells.

- *Delictes que han augmentat lleument*: el de les persones grans (+0,2%) i la violència domèstica, masclista (+0,37%).

De tots ells, tornem a trobar que la majoria de les activitats es troben dins de l'àmbit "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)".

- *Delictes que han disminuït*: la mutilació genital femenina (-9,6%), els robatoris amb força, tan a domicilis com a establiments "Habitatge, comerç, empresa i indústria, i consells de seguretat a empreses i domicilis" (-1,42%) i els delictes en l'àmbit dels menors d'edat (-0,64%).

Totes les activitats, excepte la "mutilació genital" es troben en els àmbits generals, fora dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)".

Si tenim en compte aquestes dades amb la trajectòria de les activitats any rere any, tan en el seu creixement, com en les vegades impartides a la Taula 33, i més clarificades a la Taula 35, observem una clara desproporció en els recursos utilitzats, en la majoria dels seus resultats. Dit d'una altra manera, no s'està donant la suficient atenció a les activitats que realment importen per disminuir els fets delictius, ja que les dades ens mostren que les activitats es realitzen sense tenir en compte la incidència delictiva del territori.

⁵⁴ En aquesta Taula s'analitzen els fets penals també en època pandèmica, en contra de l'analitzat en la Taula 33 per tenir en compte que els fets delictius sorgeixen després d'un temps de les seves accions preventives.

A continuació, recollim les principals dades de les Taules 33 i 36 per extreure els primers resultats sobre l'impacte social de les activitats entre els anys 2015-2021. En aquest cas, utilitzem les dades de la trajectòria de les activitats (vegeu la Taula 33) per realitzar la comparació amb els fets penals (vegeu la Taula 36) i extreure així l'evolució preventiva i reactiva, respectivament.

Taula 37. Comparació entre la trajectòria de les activitats i els àmbits generals que s'han tractat pel cos de ME entre els anys 2015-2019 i la trajectòria dels fets penals entre els anys 2017-2021.

Comparació entre la trajectòria de les activitats i els fets penals		
Àmbits		
Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)		
Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)		
Activitats	Trajectòria activitats 2015-2019 (Taula 33)	\bar{X} fets penals 2017-2021 (Taula 36)
Consells per evitar el maltractament a les persones grans	+ 62,5 %	+ 2,45 %
Mutilació genital femenina	- 50 %	- 9,60 %
Consells de seguretat. Empresa/comerç	+ 25 %	- 1,42 %
Consells de seguretat. Domicili	- 25 %	
Consum de drogues	- 7,1 %	+ 7,21 %
Estafes	0 %	+ 13,54 %
Seguretat viària	- 17 %	+ 5,63 %
Violències sexuals	0 %	+ 11,10 %
Matrimonis forçats	0 %	+ 6,0 %
Conductes odi i discriminació	+ 25,3 %	+ 12,51 %
Conductes discriminatòries	+ 13,8 %	
Violència domèstica, masclista	- 0,7 %	+ 0,37 %
Altres àmbits (no analitzats) ⁵⁵		
Àmbits generals	Evolució temes	\bar{X} fets penals
Habitatge	+ 37,1 %	- 1,42 %
Comerç, Empresa i Indústria	+ 10,2 %	
Menors	+ 12,6 %	- 0,64 %
Odi i discriminació (Religió)	- 15 %	+ 6,41 %
Dones	+ 12,8 %	+ 5,74 %
Persones grans	+ 3,4 %	+ 0,20 %
Odi i discriminació (LGTBI)	+ 17 %	+ 18,78 %
Odi i discriminació (Nouvinguts)	+ 5,5 %	+ 6,60 %

⁵⁵ Aquests àmbits es descriuen, però no s'analitzen al ser activitats impartides fora dels centres educatius.

Llegenda

	Bona evolució
	Mitja evolució
	Dolenta evolució

Font: Catàleg de dades obertes de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra i balanç de seguretat i activitat policial. Policia de Catalunya. Extracció de dades mitjançant la base de dades Socrata. Elaboració pròpia.

En els resultats de la Taula 37 observem, majoritàriament, que l'evolució dels temes i els fets penals son els següents:

- *Bona evolució* entre els temes (primera columna) i els fets penals (segona columna): “Violència domèstica, masclista” amb una evolució del -0,7% i una criminalitat del 0,37%, “Conductes discriminatòries” amb una evolució del 13,8% i una criminalitat del 12,51% i “Conductes odi i discriminació” amb una evolució del 25,3% i una criminalitat del 12,51%.
- *Mitja evolució*: “Matrimonis forçats” amb una evolució del 0% i una criminalitat del 6,0%.
- *Dolenta evolució*, bàsicament en “Consells per evitar el maltractament a les persones grans” amb una evolució del 62,5% respecte a un 2,45% de criminalitat, “Mutilació genital femenina” amb una evolució del -50% respecte a un -9,60%, “Consells de seguretat. Empresa/comerç” amb una evolució del 25% respecte a un -1,42% i “Consells de seguretat. Domicili” amb una evolució del -25% respecte a un -1,42% de criminalitat

Així doncs, a la Taula 37 observem que la majoria de les activitats referents a les persones grans, la seguretat ciutadana, les addiccions, estafes i, sobretot, la mutilació genital femenina en els àmbits “Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)” i “Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)” estan descontextualitzades si tenim en compte la trajectòria dels fets penals, és a dir, s'està invertint un excés de temps en aquelles activitats on la relació amb els fets penals és positiva però amb una incidència baixa o tendència a disminuir. I, per contra, s'està invertint poc en aquelles activitats on els fets penals no fan més que augmentar.

Concretament, en les activitats que més cal incidir per part del cos de ME als centres educatius, en proporció als fets penals, és a dir, segons el diferencial entre la mitjana de les activitats impartides i els fets penals, son:

- *Maltractament de les persones grans* (diferencial del 60 %). Tot i que no s'està invertint masses recursos en impartir aquesta activitat, no té cap sentit la creixement demanda dels centres educatius si tenim en compte que la incidència penal ha augmentat molt lleument.
- *Mutilació genital femenina* (diferencial del 40,4 %). Al igual que l'anterior, tot i que no s'està invertint massa en aquesta activitat, el creixement a la baixa és insuficient tenint en compte la forta disminució dels fets penals respecte als demés. La seva inestabilitat i decadència en les vegades impartida apunta a deixar-la inactiva en els propers anys. Així doncs, cal assegurar que la seva prevenció formativa no desaparegui, ja que tractem d'un tema amb una forta connotació de violència masclista inacceptable en la majoria dels països a dia d'avui.
- *Seguretat en el comerç i domicili* (diferencial del 23,6 %). Amb menys incidència que les anteriors, també és una activitat on es destinen masses recursos en relació al percentatge dels fets penals, tot i que cada vegada s'imparteix menys.

Per contra, les activitats amb una adequada inversió son aquelles relacionades amb les conductes discriminatòries, és a dir, conductes desfavorables o excloents que es dona a una persona o col·lectiu per raó d'edat, sexe, raça, ètnia, cultura, ideologia, religió o qualsevol altra condició o circumstància de tipus personal o social. Aquestes activitats s'adeqüen perfectament a la inversió realitzada i el seu creixement a l'alça les consolida en el primer lloc de la permanència.

Si tenim en compte altres activitats relacionades amb els fets delictius que preocupen també a la comunitat educativa, com son les drogues o la violència masclista observem que les dues tenen una bona estabilitat, és a dir, sense tendència a desaparèixer. En la primera d'elles, els delictes relacionats amb les drogues no fan més que augmentar, quan per contra, la seva prevenció s'imparteix cada vegada menys, tot i que és la segona activitat formativa més impartida després de "Internet segura". I en la segona, els delictes sobre la violència de gènere també augmenten, però molt lleument, quan per contra, no s'observa cap trajectòria en la seva activitat formativa, tenint una trajectòria favorable al disposar de dades poc variables que no arriben al 1% (vegeu la Taula 37).

Així doncs, l'activitat "Consum de drogues" també és desproporcionada en quan els recursos invertits, juntament amb "Consells per evitar el maltractament a les persones grans", "Mutilació genital femenina", "Consells de seguretat. Empresa/comerç" i "Consells de seguretat. Domicili" descrits anteriorment, a més a més de les activitats "Estafes", "Seguretat viària" i "Violències sexuals" no comentades per la seva menor rellevància mediàtica en relació amb les altres. En total, les activitats desproporcionades en son 8 de 12 (vegeu la Taula 37).

Tot això, comporta que la demanda implícita de la societat, és a dir, aquella que realment es necessita per disminuir la criminalitat i les desigualtats socials, no es correspongui amb la demanda subjectiva que els centres educatius creuen tenir per als seu alumnat. Aquest fet, corre el perill que s'estigui enfocant l'atenció en un esforç poc productiu, fins i tot en un efecte "aparador" que davant d'estudis rigorosos, aconseguixin adequar la trajectòria dels fets delictius amb les millores formatives que s'obtinguin d'aquesta i posteriors investigacions.

10. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS

Aquesta investigació es preguntava fins a quin punt les activitats formatives s'adequaven a les necessitats socials de l'alumnat, del professorat d'ensenyament secundari i de les famílies, tenint en compte cada context social, amb la finalitat que aquestes es veiessin reflectides en una millora del civisme, la possible reducció de la delinqüència i la pacífica convivència i integració en la societat dels adolescents i els joves.

La investigació partia de la hipòtesi que l'oferta de les activitats formatives que imparteix la policia als centres educatius no es relaciona amb les necessitats del context social concret ni amb les demandes de l'alumnat i del professorat, sinó que ho fa amb el disseny dels comandaments policials i sense tenir en compte l'adequació d'aquestes activitats formatives a la diversitat de contextos ni els resultats en prevenció i disminució dels diferents fets delictius.

La principal conclusió de la investigació ens mostra que no només es desconeix la manera de mesurar l'impacte social de les xerrades, és a dir, aquella que relaciona les xerrades amb la prevenció o disminució de les diverses problemàtiques i els fets delictius, sinó que les xerrades tampoc no es relacionen amb la demanda de l'alumnat, del professorat ni de les famílies. A més a més, la coordinació és insuficient tant amb els diversos cossos policials, com amb els Projectes Educatius (PEC) dels diferents centres d'ensenyament i amb els Serveis Socials de cada població, ja siguin les Àrees Bàsiques o els Consells Comarcals. És a dir, no hi ha coordinació ni relació amb les diferents activitats planejades pels centres educatius. Tampoc no s'efectua el traspàs d'informació ni el pla de treball d'intervenció social propiciat a través de la coordinació dels serveis socials que poguessin incidir en una intervenció més preventiva, comunitària o sobre problemàtiques concretes detectades pels Serveis Socials.

També manca una avaluació final de les xerrades per aplicar els resultats a millorar-les, i un treball o una exposició conjunta amb altres professionals per enriquir-les. A més a més, es troben a faltar mètodes didàctics innovadors per impartir les xerrades, la participació de l'alumnat en el seu codisseny i una coordinació eficient amb altres professionals per incloure noves matèries i adaptar-les al PEC. Dit d'una altra manera, no es treballa amb el centre educatiu per abordar a mitjà termini les problemàtiques que l'afecten, ni tampoc es treballa amb els Serveis Socials de cada zona.

Així doncs, la hipòtesi que plantejava aquesta investigació queda corroborada en demostrar-se que les activitats formatives impartides als centres educatius per part del cos de Mossos d'Esquadra no analitzen suficientment, i per tant no inclouen, les demandes de l'alumnat i el professorat, ni tampoc les necessitats dels diferents contextos a través d'una coordinació amb els Serveis Socials i les problemàtiques socials identificades. Per la qual cosa podem concloure que, tot i l'esforç i els recursos que es destinen per influir positivament en l'impacte *societal* i en les desigualtats socials, aquests activitats són insuficients o no són les òptimes.

Concretament, es destaquen sis grans blocs de conclusions: l'impacte *societal* de les xerrades per prevenir els delictes i les conductes incíviques, la demanda i oferta de les xerrades, l'interès i la utilitat de les xerrades per part de l'alumnat, l'adaptabilitat de les xerrades segons l'alumnat i el context social, la coordinació i els professionals que intervenen en les xerrades, l'avaluació i l'aplicació dels resultats de les xerrades i la valoració general d'aquestes xerrades.

Impacte societal de les xerrades. Es preveu que l'impacte en l'alumnat és positiu per les declaracions de tots els agents i les agents implicats en la investigació, però aquest no s'avalua de forma objectiva utilitzant indicadors (indicadors clau de rendiment, KPI). És a dir, no s'estableixen prèviament uns valors que calgui assolir.

Així doncs, s'observa que el principal problema per avaluar l'impacte es troba a l'hora d'escollir els indicadors que s'han d'analitzar. En concret, hi ha dificultats per saber quins són els ítems implicats directament en els efectes sobre les xerrades, com ara la incidència dels fets delictius, la sensació de seguretat o l'empoderament preventiu de la societat, especialment en els i les adolescents i joves. Cal tenir en compte que aquests indicadors són generals i complexos; és a dir, són ítems provinents de diversos aspectes de la vida quotidiana; per exemple, la incidència delictiva del territori; el context polític, socioeconòmic i de seguretat pública; la població que hi habita; els mitjans de comunicació, o la sensibilitat i la repercussió social de certes temàtiques.

Com a exemple d'aquesta complexitat, podem diferenciar els fets penals dels fets denunciats, ja que els primers no impliquen necessàriament que aquests fets s'hagin denunciat. Recordem que la sensibilització de certs delictes, sobretot dirigida a les dones, com ara les violències de gènere o les agressions sexuals, provoca que les problemàtiques no es quedin estancades en l'àmbit domèstic, sinó que arribin a ser denunciades per ajudar les víctimes a trobar una solució i una seguretat davant dels seus conflictes. Fins i tot en unes declaracions del ministre d'Interior, el Sr. Fernando Grande-

Marlaska, segons les dades publicades per la Secretaria de l'Estat de Seguretat respecte a l'augment de la criminalitat l'any 2022, s'atribueix una relació causal en la inversió de la sensibilització ciutadana, com podrien ser precisament les xerrades als centres educatius o les campanyes de prevenció, i s'al·lega que les polítiques de conscienciació social provoquen més disposició de les víctimes a denunciar (Ondarra, 2022). Un exemple d'aquesta relació el trobem en l'augment del nombre de violacions que va patir Espanya l'any 2020, tot i la inversió rècord en les polítiques de gènere, però no de sensibilització, fetes fins a aquell any (Ondarra, 2022).

Un altre exemple que tots recordarem és la disminució de la criminalitat que va causar la pandèmia de la covid-19 en tot el món. Segons les dades facilitades pel CNP, la Guàrdia Civil, l'Ertzaintza, els Mossos d'Esquadra, la Policia Foral de Navarra i els cossos de Policia Local, recollides a la pàgina web del Ministeri de l'Interior, es van registrar, els anys 2020 i 2021, el descens més gran en la taxa de criminalitat dels últims anys (Balanç de criminalitat, 2020), un moment en què les xerrades que els diferents cossos de policia realitzaven als centres educatius es van aturar. Respecte d'això, es desprèn de l'estudi que les xerrades es podrien haver seguit impartint de manera telemàtica als centres educatius, però des de la institució policial es va veure la situació pandèmica com una oportunitat per derivar la tasca que estaven fent els agents de les ORC cap a altres considerades més urgents per la mateixa Policia.

Així doncs, en tots els casos observem que la disminució o l'augment de la delinqüència no es pot atribuir exclusivament a la causa dels efectes preventius de les xerrades que els diferents cossos de policia imparteixen als centres educatius, sinó que aquestes causes també han de ser atribuïdes a factors socials, polítics i econòmics.

Tot i que no podem saber l'impacte de les xerrades en la incidència delictiva, les dades extretes dels qüestionaris ens diuen que un 77% de l'alumnat —un 93,9% si tenim en compte el conjunt de les respostes favorables— pensa que les xerrades ajuden a prevenir els fets delictius, i un 43,2% ha adquirit un canvi rotund d'actitud respecte d'allò que ja sabia —un 78,6% si tenim en compte el conjunt de les respostes favorables. Aquestes dades ens mostren l'objectivitat i la subjectivitat de l'alumnat amb relació a la utilitat de les xerrades per resoldre i prevenir els problemes del seu dia a dia.

Per tant, es veu rellevant no només seguir impartint les xerrades als centres educatius, sinó potenciar-les més i impartir-les més sovint, ja que un aspecte que també veiem molt clar és el valor positiu que els atribueixen tots els pares i mares de l'alumnat, el professorat, els agents i les agents de policia, el sector polític i el mateix alumnat en

la prevenció per a ells i elles i per a la comunitat educativa i social. També és important contemplar la possibilitat que les xerrades s'apliquessin directament a la comunitat ciutadana a través d'activitats per reforçar la consciència, sobretot la de l'alumnat, i augmentar l'impacte *societal*.

Demanda i oferta de les xerrades. No es cobreix la demanda dels centres educatius per la manca d'efectius i el volum de feina dels agents i les agents del cos de Mossos d'Esquadra assignats a les ORC. El problema és que les directrius del cos de Mossos d'Esquadra pel que fa al treball operatiu, és a dir, al treball diari i a peu de carrer, van destinades a la tasca reactiva per damunt de la preventiva. Dit d'una altra manera, s'assignen més efectius a les USC que a les dedicades a realitzar tasques preventives, com ara les ORC, el GAV o el Grup de Proximitat. El motiu d'aquesta aposta en detriment de la prevenció no és cap altre que la necessitat d'obtenció de resultats estadístics, concretament en el nombre de detencions, identificacions, denúncies i actes realitzades. Això no significa que no es mesuri l'estadística de la tasca preventiva, sinó que els comandaments policials, igual que els polítics i la ciutadania en general, valoren més els fets realitzats que els fets evitats, que al mateix temps són més difícils o impossibles de comptabilitzar. Es té la concepció, encara avui dia, que es treballa quan s'obtenen resultats tangibles i no quan s'inverteix el temps a evitar precisament el que al final s'acaba valorant.

Dit això, voldria recordar una idea compartida per molts autors estudiosos de la matèria i personatges rellevants, per exemple, el fundador de la Metropolitan Police, Robert Peel (1788-1850). Peel, en el novè principi policial, va descriure aquesta idea amb aquestes paraules: "The test of police effectiveness is the absence of crime and disorder, not visible evidence of police action to deal with it" [La prova de l'eficàcia policial és l'absència del delicte i desordre, no l'evidència visible de l'acció policial per fer-hi front]. Aquesta idea significa que la bona tasca policial es produeix quan en un indret hi ha una absència o disminució dels delictes —o requeriments— per atendre o quan en un torn de treball es resolen els problemes que sorgeixen i s'evita, quan sigui possible, que la persona quedi detinguda o denunciada gràcies a la bona actitud i la mediació dels agents i les agents de policia en l'actuació.

Quant a la demanda i l'oferta de les xerrades, hem de dir que, segons les persones entrevistades, la demanda que els centres educatius requereixen a les ORC la realitza el coordinador o coordinadora pedagògic, el cap o la cap d'estudis o la direcció a través d'un correu electrònic. La demanda no té en compte els incidents exteriors del

centre educatiu, sinó els que sorgeixen dins el mateix centre, com ara l'assetjament escolar que un nen o nena estigui patint o l'elevat consum de substàncies estupefaents que s'hagi detectat recentment entre els joves i les joves. I pel que fa a l'oferta formativa que les ORC realitzen als centres educatius, cal dir que els agents i les agents envien el calendari de formacions a l'inici de cada curs acadèmic a través del mateix mitjà de comunicació.

Finalment, podem dir que un dels factors que més intervé en la demanda de les xerrades per part del centre educatiu al cos de Mossos d'Esquadra és el fet que s'aconsegueixin assolir els objectius pels quals s'han creat, que en general són prevenir qualsevol risc que afecti la seguretat i el benestar de l'alumnat, el centre educatiu i el seu entorn. Per exemple, si el centre vol abordar el problema de l'assetjament escolar en els cursos d'ESO perquè últimament hi ha hagut diversos casos, i la problemàtica segueix després que els agents hagin impartir una xerrada que tracti aquesta qüestió, significarà que la xerrada no ha complert l'objectiu previst i, per tant, el centre valorarà —després de tenir en compte altres factors— si l'any següent tornarà a demanar la mateixa xerrada o, per contra, es plantejarà canviar-la o resoldre el problema per altres vies.

Dit això, la pregunta núm. 11 del qüestionari adreçat a l'alumnat estava dedicada precisament a aquesta qüestió: "El contingut de la xerrada es realitza tenint en compte el seu objectiu?" I el resultat ens diu que la meitat de l'alumnat, un 52,7%, hi està totalment d'acord, i que un 39,1% està només d'acord en el fet que les xerrades acompleixen els seus objectius, tant de la mateixa xerrada com de la problemàtica concreta del centre, si és que n'hi ha. En total, un 91,8% dels resultats.

Així doncs, les xerrades acompleixen els seus objectius, però, com dèiem, falta personal a les ORC per cobrir la demanda dels centres educatius o prioritzar la tasca preventiva en detriment de la reactiva, perquè puguin haver suficients formadors i formadores per a tots els centres i entitats que els sol·licitin. Recordem que, segons les entrevistes, tots els agents de policia destaquen el gran volum de feina, els pocs efectius per fer-hi front i les tasques impròpies que a vegades realitzen per cobrir la prioritat en altres unitats i serveis policials.

Interès i utilitat de les xerrades per part de l'alumnat. L'alumnat mostra interès com a conseqüència que les xerrades son útils per a ells i elles. L'interès per quelcom sempre apareix quan sabem que allò que observem ens servirà en un futur. L'alumnat veu en les xerrades un aprenentatge que en cap altre lloc els ensenyaran impartit per

uns ponents amb una credibilitat i exemplaritat per a la ciutadania molt importants. Per exemple, podem dir que gairebé tots els adolescents i les adolescents de l'ESO tenen mòbil o algun perfil a les xarxes socials. I, a causa d'això, de ben segur que molts i moltes han estat víctimes o possibles víctimes d'estafes i enganys. A les xerrades, concretament en l'anomenada "Internet segura", s'explica la manera de prevenir que adults amb males intencions contactin amb els menors i les menors, o que, en el cas que ja hagin contactat, sàpiguen com actuar per no ser víctimes de presumptes persones delinqüents.

Un altre aspecte important per despertar i mantenir l'interès de l'alumnat és que existeixi una oferta de xerrades suficient i atractiva,⁵⁶ és a dir, que hi puguin trobar una per a cada problemàtica existent o, si més no, que s'adaptin a les preocupacions que els adolescents i les adolescents puguin tenir en el seu esdevenir al centre educatiu o en les seves relacions amb els companys i les companyes i el professorat. També que la xerrada sigui prou atractiva i innovadora, i que apliqui la cocreació en la seva elaboració perquè l'alumnat mantingui l'atenció que es necessita i participi tant en l'elecció del tema com en el seu desenvolupament metodològic i avaluatiu, és a dir, en l'elecció de les temàtiques concretes, la manera d'ensenyar-les i en mesurar-ne la satisfacció.

També la implicació dels pares i mares amb les xerrades és un ítem que cal tenir en compte perquè l'alumnat mantingui el seu interès. Si l'alumnat observa que els seus pares i les seves mares hi estan implicats, serà més fàcil que ells i elles també s'hi impliquin. Segons les persones entrevistades, la implicació per part dels pares i mares és molt bona, com també ho és la implicació que mostren les AFA, tot i que els entrevistats i les entrevistades no han presenciat mai cap xerrada i que la majoria no saben els temes que els agents de l'ORC imparteixen als centres educatius.

Amb referència a la seva utilitat, hem de dir que tot el personal docent, pares i mares, i fins i tot el mateix alumnat, pensa que les xerrades són molt positives, però aquesta sensació no es pot demostrar empíricament perquè no se'n realitza una autoavaluació on es puguin quantificar els ítems necessaris per dur a terme aquesta

⁵⁶ Actualment, el Cos de Mossos d'Esquadra disposa de 23 xerrades diferents i adaptades a tot tipus de públic per als centres educatius. Les xerrades són: "Internet segura", "Consum de drogues", "Consells de seguretat (situacions de violència)", "Comença el joc", "Nous grups juvenils organitzats i violents", "Seguretat vial", "Consells de seguretat (empresa/comerç)", "Violència domèstica (masclista)", "Situació de risc (joventut)", "Conductes d'odi i discriminació", "Conductes discriminatòries", "Consells de seguretat (general)", "Violències sexuals", "Coneixement de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra", "Coneixement de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra: Unitat Canina", "Persones amb discapacitat", "Mutilació genital femenina", "Consells de seguretat (domicili)", "Estafes", "Matrimonis forçats", "Què fem amb les bombes?" i "Consells per evitar el maltracte a les persones grans".

finalitat. El professorat i altres membres del personal docent només basen les seves valoracions en la certesa que les xerrades són útils perquè informen sobre la prevenció i la resolució dels problemes quotidians del jovent.

Els resultats dels qüestionaris sobre l'interès i la motivació de l'alumnat per les xerrades els vinculem amb la periodicitat i la dinàmica d'aquestes, és a dir, amb la pregunta de si a l'alumnat els agradaria que les xerrades s'impartissin més sovint del que actualment es fan i si els agents i les agents tenen en compte els seus comentaris durant la mateixa. Considerem que aquestes preguntes són clau per entendre la motivació de l'alumnat perquè estan directament relacionades amb les ganes que tingui l'alumnat de rebre més o menys xerrades i amb el foment de la participació per fer-les més dinàmiques i divertides. El 54,8% de l'alumnat ha respost rotundament que sí que els agradaria que les xerrades s'impartissin més sovint, i el 35,8% només que sí. I el 60,3% ha respost que els agents i les agents tenen molt en compte els seus comentaris.

Finalment, en les observacions participants a l'aula realitzades, es mostra que la majoria de l'alumnat escolta amb atenció totes les preguntes que es formulen i són contestades pels agents i les agents. Però l'alumnat, en definitiva, es cansa si se'ls explica coses que ja saben o coses que pensen que són inútils. Per aquesta raó, cal intentar despertar el seu interès contínuament.

Així doncs, observem que un element clau és mantenir la motivació de l'alumnat per les xerrades oferint una formació variada i pràctica als problemes o possibles problemes que aquests puguin tenir tant al centre educatiu com, en un futur, a la seves vides adultes. I millor si aquest interès té el suport i l'aval dels seus pares i mares. En aquest punt, observem que els pares i les mares necessiten estar més informats de les xerrades que els seus fills i filles reben dels agents i les agents de les ORC per opinar i implicar-se més adequadament en aquestes. També són uns agents implicats que poden aportar quines són les necessitats amb què s'enfronten els seus fills i filles, i quines temàtiques podria ser convenient tractar.

Per acabar, la valoració dels resultats estadístics ens mostren que també existeix una demanda no coberta quant a la periodicitat de les xerrades, on l'alumnat demana que es realitzi més d'una per curs acadèmic. I també que cal seguir amb la mateixa dinàmica i participació que els agents i les agents realitzen amb l'alumnat.

Adaptabilitat de les xerrades segons l'alumnat i el context social. Les xerrades s'adapten a tot tipus d'alumnat, fins i tot a aquell amb necessitats educatives específiques.

Els agents i les agents de les ORC només es troben amb la direcció o els tutors del centre educatiu el primer dia de la presentació oficial, i no es realitzen visites periòdiques excepte quan se citen per resoldre dubtes d'alguna problemàtica que poguessin tenir. Sobre la xerrada, els agents i les agents de les ORC solen contactar amb el professorat justament abans de començar-la per consensuar els continguts i preguntar si cal tenir en compte alguna peculiaritat a l'hora d'impartir-la. També podem trobar casos en què no es pregunta res perquè els agents i les agents ja coneixen l'alumnat. Cada agent té la facultat de modificar les xerrades segons li interressi i disposa de tota la llibertat per editar les diapositives del PowerPoint.

De les diferents anàlisis realitzades en aquesta investigació, es conclou que podrien existir diverses maneres d'adaptar les xerrades que els agents i les agents de les ORC imparteixen als centres educatius:

La primera manera seria integrar el contingut de les xerrades al material docent dels centres educatius. Aquesta proposta té el suport de gairebé tota la comunitat educativa. D'aquesta manera es veuria bé fer una unió entre els centres educatius i la policia que proporcionés a la ciutadania una imatge íntegra, amigable i de relació socioeducativa que enfortiria ambdues institucions.

La segona proposta seria que les xerrades estiguessin més integrades a l'assignatura de Tutoria del centre, és a dir, realitzar-les a l'hora de Tutoria juntament amb els agents i les agents de l'ORC. Els docents i les docents ens comenten que les temàtiques de les xerrades ja estan suficientment integrades, però no completament, perquè no tracten, per exemple, la prevenció de la violència masclista, sinó aspectes més generals i ètics, com ara saber com relacionar-nos bé entre les persones i amb la parella sentimental.

La tercera proposta tracta de la metodologia de les xerrades. Els agents i les agents imparteixen les xerrades amb l'ajuda del PowerPoint, que conté diversos enllaços que permeten "viatjar". Altres maneres d'impartir les xerrades seria, per exemple, fer-ho en forma de tallers amb casos pràctics. Com hem dit en més d'una ocasió, l'important a l'hora de realitzar-les és que es capti l'atenció de l'alumnat. Una de les metodologies que es fa servir i que va ser la que més es va utilitzar en època de la covid-19 va ser la del "tu a tu", perquè permetia, i permet, formar l'alumnat sense la presència dels agents i les agents de policia.⁵⁷

⁵⁷ La metodologia de "tu a tu" es basa a donar formació a alumnes de segon cicle d'ESO perquè facin xerrades als de primer, i que aquests hi puguin recórrer si són víctimes d'algun conflicte. El sistema es basa en el fet que en cada centre hi hagi alumnes referents en certs temes. Són alumnat de 3r o 4t d'ESO que

I, finalment, la quarta proposta seria que es valorés l'ús de l'uniforme policial dels agents i les agents. Actualment és obligatori que els agents i les agents de policia portin l'uniforme mentre imparteixen la xerrada, excepte quan aquest pot ser un obstacle per explicar la temàtica a oients sensibles (víctimes de violència de gènere, nens i nenes maltractats, etc.). Aquesta conclusió preveu que l'ús de l'uniforme es flexibilitzi a decisió dels agents i les agents que imparteixen la xerrada i que puguin valorar lliurement si creuen oportú anar amb uniforme o no, basant-se en l'edat de l'alumnat —per mostrar així una imatge més o menys pròxima cap als nois i noies— o en el tipus de conflictivitat de la temàtica que es vol impartir.

En les observacions participants a l'aula realitzades s'observen que tots els agents i les agents porten molts anys fent xerrades i s'adapten perfectament al context. Es mostren flexibles i alhora autoritaris. En general, tenen un PowerPoint que segueixen, però l'adapten depenent de com es desenvolupa la xerrada.

Segons les dades qualitatives, es poden agafar els ítems “coneixement dels mossos envers la matèria que s'ha d'impartir”, “claredat expositiva” i “innovació en la realització” per extreure conclusions sobre l'adaptabilitat de les xerrades a l'alumnat, ja que, sense un bon coneixement de la matèria, amb una mala comunicació i sense un mètode innovador i eficaç que permeti ensenyar els continguts, resulta impossible que existeixi una bona adaptabilitat als diferents perfils d'alumnat que podem trobar en una classe. Pel que fa als resultats, en la majoria obtenim unes molt bones puntuacions: 65,8% en el coneixement dels mossos, 70,3% en la claredat expositiva i 44,2% en la innovació.

Així doncs, observem que l'adaptabilitat de les xerrades recau en el fet d'integrar-les al pla formatiu del centre o a l'assignatura de Tutoria, fer les xerrades més pràctiques, potenciar el mètode de “tu a tu”, flexibilitzar l'ús de la uniformitat i millorar la manera d'impartir-les més enllà del típic PowerPoint.

Finalment, penso que és important que els agents rebin formació contínua sobre tècniques d'ensenyament, recursos i suport per desenvolupar habilitats pedagògiques, la creació de materials didàctics atractius i la capacitat d'adaptar-se a les necessitats de l'alumnat. I, a més a més, que també rebin una retroalimentació constructiva i tinguin oportunitats per a la reflexió i la millora personal.

reben formació del cos de Mossos d'Esquadra. Després fan una xerrada als alumnes de primer cicle i els diuen que els poden demanar ajuda si són víctimes d'algun problema. Quan se'ls explica un cas, intenten solucionar-lo ells mateixos i, si pensen que és greu, fan d'enllaç amb la policia.

Coordinació i professionals que intervenen en les xerrades. Quan parlem de coordinació dels diferents professionals ens referim, per una banda, a la que hi ha d'haver entre els Mossos i les policies locals, i per l'altra, entre els Mossos i els professionals d'altres sectors, com ara els Serveis Socials i els centres educatius.

Pel que fa a la primera, trobem que la coordinació entre els Mossos i la policia local o la Guàrdia Urbana és millorable, atesa la manca de voluntat per saber què fan els uns i els altres. A vegades, aquesta descoordinació i desconexió entre els diferents cossos policials provoca que es repeteixin xerrades de la mateixa temàtica als mateixos centres educatius. I això no contribueix a la bona imatge de cohesió entre els diferents cossos que sovint des dels Governes es vol donar a la ciutadania, sinó tot al contrari. Aquest fet es pot extrapolar en altres circumstàncies, on molt sovint, i no només en aquesta temàtica, existeix distanciament entre els diferents cossos policials que operen en un mateix territori per motius diversos. Segons alguns comandaments i al llarg d'observacions fetes durant la meua trajectòria professional, un motiu d'aquest distanciament és que cadascú disposa d'unes competències específiques i que moltes vegades se n'obliden de les compartides per treballar plegats i ser així més competitius. I un altre motiu és el fet de no voler trepitjar certes investigacions amb l'objectiu de ser el primer que les resolgui i s'endugui el prestigi, i sovint en aquesta pràctica s'amaguen interessos personals i partidistes.

Pel que fa a la segona coordinació, la situació és més preocupant. La coordinació del cos de Mossos d'Esquadra amb altres professionals, com ara el professorat dels centres educatius, els educadors, els treballadors socials de la ciutat i els psicòlegs, entre d'altres, per realitzar un treball comunitari, no s'està duent a terme, tot i que tots els entrevistats i entrevistades estan d'acord que cal potenciar les xerrades conjuntament amb cada servei o recurs. Cal, doncs, un treball en xarxa entre "almenys" els centres educatius i els Serveis Socials per treballar en profunditat les problemàtiques amb mesures d'intervenció educativa i social específiques des dels centres educatius, i també amb treball comunitari des dels Serveis Socials. A més a més, existeix la necessitat de treballar més les problemàtiques en l'àmbit de l'institut i del barri amb un pla d'objectius i diagnosi compartit i que s'incorporin en les intervencions de treball comunitari perquè hi hagi un impacte social favorable d'aquestes problemàtiques. Això es podria treballar amb els PEE que es van iniciar per a la integració de la població nouvinguda extracomunitària, que es mantenen i amb els quals seria interessant que els Mossos poguessin col·laborar com a policia democràtica per fer tasques de coordinació i labor

preventiva a la comunitat. Recordem que els Plans Educatius d'Entorn tenen com a objectiu donar una resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives dels membres més joves de la nostra societat, coordinant i dinamitzant l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves. El problema, en aquest sentit, recau en el fet que s'haurien de redactar nous protocols d'actuació i en el volum de feina que comporta trobar els professionals i la seva disponibilitat. Molts d'aquests professionals ja tenen obligacions laborals i personals. Per posar un exemple, cap ORC s'atreveria a demanar a un fiscal o un jutge que col·laborés amb una xerrada del cos de Mossos d'Esquadra, perquè la petició seria immediatament denegada per manca de temps o fins i tot per no valorar-la suficientment. Però sí que es podria demanar als Serveis Socials o les AFA que oferissin als pares i mares la possibilitat de col·laborar voluntàriament en les xerrades per explicar en primera persona les seves experiències, compartir-les amb l'alumnat i trobar solucions conjuntes a uns problemes que, al cap i a la fi, afecten a tothom. I també que poguessin assistir a reunions compartides amb la resta dels professionals.

Davant d'alguns d'aquests problemes o, si més no, per mirar de minvar la dificultat dels professionals de treballar conjuntament, recordem que el cap de la UCPAC ens deia que una possible solució fora que cada entitat oferís a les ORC un professional territorial de referència. Això seria tan fàcil com planificar-ho, coordinar-se i dur-ho a terme amb un mínim de voluntat. Per tant, tot ens fa pensar que el motiu real perquè no s'apliquin els mitjans necessaris per millorar la coordinació entre professionals és més una manca d'organització i de directius clares, que la donada pel mateix entrevistat inicialment. Dels qüestionaris, observem que el 37,9% de l'alumnat està d'acord que a les xerrades hi hagi un altre professional, a banda dels mossos. I un 26,5% hi està molt d'acord.

De tot això es conclou que existeix una voluntat clara per part de tots els agents i les agents implicats d'enriquir les xerrades amb els coneixements d'altres cossos policials i, fins i tot, de professionals de l'àmbit socioeducatiu. A més de comptar amb les experiències dels pares i mares de l'alumnat i del mateix alumnat. Però cal la voluntat política dels diversos sectors socials i caps de policia per dur-ho a terme i deixar els possibles inconvenients de banda.

Allò que cal tenir clar és que aquest enriquiment donaria una interacció tant gran entre els ponents i les ponents que augmentaria els diferents valors, les normes de convivència i les formes de percebre la realitat de l'alumnat. I, també, aquests últims

podrien preguntar qualsevol qüestió i obtindrien unes respostes més integrals, veraces i competents al ser respostes de professionals dedicats als seus corresponents àmbits.

Avaluació i aplicació dels resultats de les xerrades. Respecte a l'avaluació, no se n'està realitzant cap. Aquesta és totalment subjectiva. Els agents i les agents pregunten directament l'opinió al professorat. I a vegades ni tan sols això. Així doncs, és necessària una avaluació formal i seriosa de les xerrades perquè l'actual és incompleta i subjectiva, i l'alumnat la demana. En el cas que els agents i les agents de les ORC preguntin per la seva valoració, només es fa al tutor o tutora i d'una manera molt general. Una forma d'avaluar aquestes xerrades seria motivar l'alumnat a complimentar correctament el qüestionari, i una manera de fer-ho podria ser incloure aquest com una activitat més de la xerrada i que, sobretot, fos més interactiva. Respecte a la valoració de les xerrades, com hem dit, moltes vegades s'interpreta com a positiva si l'any següent es tornen a realitzar les xerrades al mateix centre educatiu. Els docents i les docents, per la seva banda, utilitzen el contingut de la xerrada per reivindicar el que s'hi va dir l'endemà o a l'hora de Tutoria, però en cap cas pregunten a l'alumnat la seva opinió sobre la xerrada ni el seu interès, si més no el mateix dia en què s'ha fet.

Sobre l'aplicació dels resultats, aquests no es poden aplicar precisament perquè no se n'obtenen com a conseqüència de les converses superficials i no quantificables que els agents i les agents de l'ORC han mantingut amb el personal docent. L'aplicació d'aquests resultats podria servir per reforçar algun aspecte de la xerrada a l'hora de tractar un cas o una problemàtica concrets que estigui vivint el centre en aquell moment, per adequar el llenguatge en relació amb l'edat o les circumstàncies especials d'algun alumne o, fins i tot, per demanar que la xerrada es torni a fer una segona vegada a la mateixa classe per explicar més profundament algun aspecte que no es va poder comentar. O, també, perquè es faci en una classe diferent per ampliar els coneixements de la prevenció per motius rellevants i puntuals relacionats amb la convivència entre l'alumnat de diferents edats.

Pel que fa a l'obtenció de resultats més enllà de les mateixes xerrades, recordem que la millora i la creació de noves xerrades no sorgeixen d'elements empírics, sinó de propostes de companys i companyes, comandaments, mitjans de comunicació o fets de rellevància pública que cal abordar en aquell moment.

Així doncs, tant l'avaluació com l'aplicació dels resultats no es duen a terme seriosament per manca de voluntat i de resultats objectivables, i per aquest motiu es recomana implantar una altra manera de dur a terme el qüestionari, i que aquest sigui

així vàlid, o implantar altres sistemes d'avaluació qualitativa que recullin dades empíriques per a la seva anàlisi posterior i l'aplicació dels resultats.

Valoració general de les xerrades. La valoració de tots els àmbits implicats és molt bona. Es parteix de la base que les xerrades són útils perquè informen sobre la prevenció i resolució dels problemes quotidians dels joves i les joves. Tanmateix, recordem que els agents i les agents de les ORC ens diuen que seria bo destinar-hi més personal perquè no arriben a cobrir tota la demanda. Un factor important d'aquesta manca de personal rau en el fet que molts d'aquests professionals realitzen altres funcions que no els pertocarien directament, com ara les de recursos humans i parc mòbil, o són assignats directament a tasques de proximitat o seguretat ciutadana. No hi ha un compromís per dur a terme una prevenció ciutadana real, ni un compromís teòric de treball que legitimi el cos policial democràtic del nostre país. Així doncs, existeix la sensació per part dels agents i les agents que imparteixen les xerrades que no estan prou valorats dins de la organització policial i, per tant, pensen que haurien de fer-se valdre més en el seu lloc de feina. A més a més, els agents i les agents de l'ORC reivindiquen que les persones destinades a aquest grup siguin escollides per les seves habilitats socials i no per interessos particulars. També ens diuen que troben a faltar una avaluació o un retorn de les xerrades, que aquestes fossin per defecte més creatives, que se'n creessin de noves, que es trobés la manera de mesurar-ne els resultats i que altres professionals, tant policies com membres del sector social i educatiu, s'hi poguessin implicar també.

L'àmbit docent ens diu que les xerrades haurien de ser més dinàmiques i amb un format més audiovisual. A més a més, també pensen que els agents i les agents haurien de disposar d'una formació més específica per impartir-les, que les xerrades formessin part del currículum acadèmic i que es destinessin a grups més petits perquè aquestes fossin més profitoses.

Els pares i les mares pensen que les xerrades s'haurien d'impartir més sovint, que haurien de parlar dels interessos reals dels joves i les joves i que s'haurien de donar a conèixer també a ells i elles. L'alumnat demana que les xerrades siguin més pràctiques i també que s'imparteixin més sovint. Actualment, troben que una única xerrada en tot un curs acadèmic és poc per assimilar els coneixements i posar-los en pràctica. També, ens comenten que no troben a faltar cap temàtica, perquè pensen que totes les que necessiten s'estan tractant. Tot i així, l'alumnat ens explica que no estaria malament

incloure xerrades sobre la salut mental i la conscienciació d'accidents de trànsit, tot i que aquesta última, depenent de l'edat, encara seria massa aviat per impartir-la.

Els Equips Bàsics d'Atenció Social (EBAS) ens recomanen fer participis les famílies i el sector educatiu, sanitari i social i també els altres cossos de seguretat. L'àmbit polític ens explica que les xerrades podrien anar també destinades als pares i mares, que fossin més pràctiques i motivadores, que s'impartissin en català, que es valorés la idoneïtat de l'uniforme i que hi hagués la col·laboració d'altres professionals policials i socioeducatius.

Finalment, els recursos que es troben correctes per part dels participants de la investigació serien els materials, incloent-hi el lloc físic on es realitzen les xerrades, és a dir, la mateixa aula. Cal dir que cap agent critica la manca d'aquests recursos, perquè els instituts i les escoles ja disposen del material necessari perquè els agents i les agents puguin realitzar les xerrades, com ara l'aula, les cadires, l'ordinador i el projector. Així doncs, els agents i les agents de les ORC només necessiten un lloc i un projector per fer la xerrada, o, fins i tot, només els cal disposar d'un lloc cobert i tancat. La valoració que s'extreu de la pregunta núm. 10 del qüestionari sobre l'adequació dels recursos materials i del lloc on s'imparteixen les xerrades aniria en la mateixa direcció que la de les entrevistes, i obté un acord d'un 45% i un 36,5% de total acord pel que fa als materials utilitzats. En total un 81,5% dels resultats, i un acord d'un 33,8% i d'un 55,8% de total acord en l'ambient del lloc on s'imparteixen. En total un 89,6% dels resultats, que corresponen a la pregunta núm. 15: "Penses que l'ambient on s'ha impartit la xerrada és l'adequat?"

En resum, els resultats de la investigació mostren que es desconeix la manera de mesurar l'impacte social de les xerrades, que aquestes no es relacionen amb la demanda de cap dels participants, que no es realitza cap tipus de coordinació amb els diversos cossos policials i les diferents activitats amb els centres educatius, i que no existeix cap traspàs d'informació, ni es treballa conjuntament amb el pla de treball d'intervenció social a través de cap entitat, com podrien ser els Serveis Socials. També, manca una avaluació final de les xerrades per aplicar els resultats en la millora d'aquesta activitat, un treball o una exposició conjunta amb altres professionals, mètodes didàctics innovadors per impartir les xerrades, com podria ser la cocreació i la participació de l'alumnat en el disseny, i una coordinació eficient amb altres professionals per adaptar les xerrades al pla educatiu del centre.

Pel que fa a les **limitacions**, la principal dificultat que ha presentat la investigació ha estat la manca de bibliografia tant nacional com internacional relacionada amb les activitats formatives que els cossos de policia realitzen als centres educatius de Secundària. Suposem que el motiu és que es tracta d'una activitat recent, i més a Espanya, ja que s'han implantat des de les democràcies governatives. A més són activitats poc conegudes, difuses i marginals entre la ciutadania.

Una altra dificultat ha estat la triangulació de les dades. Aquí m'he trobat amb la difícil extracció de les dades de les diverses tècniques d'investigació, és a dir, cada font de dades ha implicat diferents tècniques d'extracció, anàlisi i interpretació. Això ha creat divergències en les diferents anàlisis, però finalment s'han resolt unificant-les i trobant la coherència en els resultats finals. Una altra dificultat ha estat la selecció de les dades; recordem que no són representatives i per això els resultats no poden ser del tot generalitzables o vàlids. En aquest sentit, hagués estat convenient ampliar la mostra, tot i que la manca de finançament també ha estat un factor important per no aprofundir més en aquesta representativitat. Tot i així, s'espera un retorn de la tesi als principals participants implicats en la investigació (sector policial, educatiu i social) amb l'objectiu de compartir els resultats, les conclusions i les implicacions del pla de millora per tenir un impacte positiu en la societat. A més a més, m'he trobat un alumnat poc participatiu en les xerrades, cosa que ha dificultat l'anàlisi i ha fet que la mostra sigui encara menys representativa i se'n distorsionin els resultats.

Respecte a l'impacte a curt termini, la dificultat que m'he trobat en la investigació ha estat no haver pogut implementar les recomanacions del pla de millora en les xerrades que el cos de Mossos d'Esquadra imparteix als centres educatius de Secundària.

Finalment, resulta important dir que les implicacions que tenen les xerrades per al cos de Mossos d'Esquadra representen més difusió del cos policial, prestigi entre els joves i oportunitat de noves vocacions en l'àmbit de la seguretat pública i l'educació per a la ciutadania. Tot això legitima un cos cívic que ajuda i no només reprimeix, i consolida, en el seu conjunt, la policia democràtica del nostre país.

11. PLA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES

11.1. Propostes de millora per part dels diversos professionals (cos de Mossos d'Esquadra, professorat d'Educació Secundària, Associació de Famílies d'Alumnes, alumnat de secundària i Serveis Socials) en les xerrades i el seu impacte *societal*

El principal objectiu del pla de millora és augmentar l'eficàcia i l'eficiència de les xerrades que els agents i les agents de l'ORC del cos de Mossos d'Esquadra imparteixen als centres educatius de Secundària. La mesura més important per assolir aquest objectiu és la quantificació de l'impacte *societal* de les xerrades per relacionar-la mínimament amb la reducció o l'increment de la delinqüència. Per aquesta raó, ens calen propostes per adequar l'oferta a la demanda de les xerrades, saber com avaluar-les i aplicar-ne els resultats en la pròpia millora. A més a més, cal augmentar l'interès de l'alumnat, implicar els pares i mares i millorar la coordinació entre professionals, tant de diferents cossos policials com del sector social i educatiu.

A continuació presento les propostes de millora de les persones entrevistades, classificades per cada àmbit professional, i que també són fruit de les conclusions a les quals s'ha arribat després de realitzar aquesta investigació. Així doncs, se'ls ha preguntat per la manera de millorar les xerrades, en el sentit que aquestes fossin més coherents i proporcionades amb les problemàtiques dels joves i inclusives amb l'ensenyament acadèmic. I les respostes han estat les següents:

- *Àmbit policial.* Els agents i comandaments ens diuen que una manera de millorar les xerrades seria destinar més personal a les ORC. Aquesta millora l'han reivindicat diverses persones entrevistades. A més a més, caldria poder explicar més exemples i casos reals que cridin l'atenció dels menors i que hi hagués més implicació del centre educatiu per col·laborar amb els agents, com ara tenir en compte l'alumnat amb necessitats educatives específiques o necessitats educatives especials. També s'hauria de preguntar als directores dels centres docents la seva opinió sobre les xerrades, per què les tornen a demanar i si han observat algun resultat. Altres exemples d'aquesta interacció entre directores o professorat i agents de les ORC podrien ser preguntar si s'ha corregit alguna conducta de risc o si tenen coneixement d'algun tipus de discriminació entre companys i companyes o alguna problemàtica de consum de substàncies estupefaents (entrevistat núm. 4).

Els agents i comandaments també reivindiquen que els agents de les ORC siguin escollits per les seves habilitats socials, que hi hagi una avaluació o un retorn de les xerrades i, sobretot que aquestes no es repeteixin. També proposen ser creatius i

fer xerrades noves, trobar la manera de mesurar-ne els resultats i que altres professionals, tant policies com membres del sector social o educatiu, es puguin també implicar.

El comandament entrevistat del cos de Mossos d'Esquadra ens resumeix, de la següent manera, la importància d'actualitzar les xerrades i de la coordinació amb la policia local, així com la manera d'avaluar l'impacte:

S'han d'actualitzar les xerrades, que no pot ser que només les facin els Mossos d'Esquadra, que no ens coordinem amb la Guàrdia Urbana, que ens cal un model definit, tant d'ORC com per a altres unitats, que s'ha de poder buscar la manera d'avaluar l'impacte de les xerrades d'una manera més fiable, ja que de moment això és impossible, i, en definitiva, cal apostar molt més per la prevenció, perquè és la clau perquè problemes posteriors no succeeixen. (Entrevistat núm. 20.)

En tot això m'agradaria destacar la importància de la bona coordinació entre els diferents cossos policials i els centres educatius, i també els serveis socials. Aquesta col·laboració permetria identificar i abordar les necessitats dels joves en risc abans que les seves situacions esdevinguessin més greus. Els centres educatius podrien detectar problemes de comportament i necessitats especials, els serveis socials podrien oferir suport i intervenció preventiva i comunitària, i la policia, per la seva banda, podria ajudar en la identificació i la prevenció de conductes delictives a través del contacte amb els joves i adaptar millor les xerrades que realitza als centres educatius.

En general, el problema és que apostar per la prevenció significa, com deia un dels comandaments (Entrevistat núm. 14), destinar-hi més recursos i personal, sobretot en detriment del personal destinat a les USC. Un altre dels comandaments aposta per la IA en aquests comentaris:

El que es podria fer és un estudi aplicant la intel·ligència artificial, en què, a través de la redacció de textos, ens pogués dir què és allò que l'alumnat més valora. Recordo que aquest estudi es va aplicar en un hospital de no sé quin lloc i els resultats van ser que els pacients valoraven més el personal pel seu caràcter que pels seus coneixements. I a partir d'aquí van poder extreure uns indicadors de qualitat. (Entrevistat núm. 20.)

Exactament, el funcionament de la IA per millorar les xerrades que la policia realitza als centres educatius no està gaire estès, ja que només és una opinió que no especifica com faria, però el seu funcionament seria similar al de qualsevol empresa que vol millorar el seu funcionament i la seva productivitat. Concretament, la IA podria ser una eina valuosa per millorar les xerrades que la policia realitza als centres educatius si analitzés dades de qüestionaris procedents de tots els agents

implicats (polícies, docents, alumnat, famílies i tècnics dels serveis socials) per identificar tendències i patrons en la delinqüència juvenil. Això ajudaria a millorar i adaptar el contingut de les xerrades per a futures presentacions, i d'aquesta manera es podria abordar les necessitats específiques de cada centre educatiu.

- *Àmbit docent i equip directiu.* Ens diu, bàsicament, que les xerrades haurien de ser més dinàmiques i amb un format més audiovisual; aquesta millora ha estat la més repetida entre el personal educatiu. A més a més, preferirien que fossin impartides amb la col·laboració d'altres professionals, dels pares i mares, que els agents tinguessin una formació específica per impartir-les, que les xerrades formessin part del currículum acadèmic i que es destinessin a grups més petits perquè fossin més profitoses. També, i per aconseguir l'impacte social que es desitja, caldria que les xerrades anessin acompanyades per activitats d'aprenentatge, serveis o voluntariats a la comunitat, amb l'objectiu que l'alumnat es conscienciés i s'impliqués en pro de la comunitat.

A continuació, la coordinadora pedagògica entrevistada d'un dels centres de Secundària ho resumeix de la següent manera:

Primer de tot, caldria fer la classe més dinàmica. Després, que hi hagués algun professional més a la xerrada i ampliar-la als pares i mares, i fins i tot als tutors i al professorat. També m'agradaria que els mossos tinguessin una formació més específica en mètodes didàctics i, finalment, que les xerrades formessin part de l'assignatura Cultura i Valors del centre, és a dir, que fos material curricular per poder-les veure com una activitat més en matèria d'ensenyament. I per aquesta raó es necessitaria que fos impartida per altres professionals, com ara el mateix professorat i personal socioeducatiu, entre altres. També, estaria bé que les xerrades s'apliquessin directament a la comunitat, és a dir, que hi hagués unes activitats de més per fer com a voluntariat a la comunitat. D'aquesta manera l'impacte en la societat seria molt més transformador. (Entrevistada núm. 7.)

- *Membres de les AFA.* Els pares i les mares creuen que les xerrades s'haurien d'impartir més sovint, que parlessin dels interessos reals dels joves, que es donessin a conèixer als pares i mares i que hi hagués un treball conjunt d'altres professionals alhora d'impartir-les. Una mare ens ho explica així: "Podrien millorar amb un treball conjunt amb altres professionals. No cal que sigui conjuntament amb els mossos, és a dir, que a la mateixa xerrada hi haguessin altres professionals, sinó que podrien venir els dos en dies diferents." (Entrevistada núm. 35.)

- *Alumnat*. Tots els alumnes demanen que les xerrades siguin més pràctiques, amb exemples de casos reals i que s'imparteixin més sovint. Un dels membres de l'alumnat, a mode d'exemple, ens diu el següent: "M'agradaria que possessin més exemples reals de situacions viscudes. Això cridaria molt més l'atenció." (Entrevistat núm. 44.)
- *Serveis socials i EBAS*. Després de preguntar-los per la seva opinió en la millora de les xerrades dels Mossos d'Esquadra als centres educatius, aquests ens diuen que cal fer més partícips tots els àmbits implicats, és a dir, famílies, sector educatiu, sanitari, social i cossos de seguretat. També voldrien que les xerrades fossin més properes, participatives, integradores i molt visuals. Una de les educadores socials entrevistada ens comenta: "Penso que les xerrades haurien de ser més pròximes, de tu a tu, i una manera de començar això és que es fessin a les comissaries." (Entrevistada núm. 50.) Finalment, l'últim àmbit que opina és el polític, i proposen que les xerrades podrien anar també destinades als pares i mares, que fossin pràctiques i motivadores, que s'impartissin en català, que es valorés la idoneïtat de l'uniforme i que hi hagués la col·laboració d'altres professionals. Una de les regidores entrevistada ho explica de la següent manera:

Caldria una millor coordinació i voluntat de totes les parts, millorar el contingut de les xerrades tenint en compte el seu impacte (opinions de l'alumnat, professorat, pares, etc.) i sensibilitzar la ciutadania de la seva importància. A més a més, penso que les xerrades podrien anar destinades també als pares per així encarar i treure el màxim profit dels consells de seguretat que la Policia ja ofereix als joves durant les xerrades. (Entrevistada núm. 55.)

També es presenten un seguit de propostes que han sorgit a partir dels resultats de les conclusions a les quals he arribat i de la meva reflexió com a mossos d'esquadra. El pla de millora que veurem a continuació està agrupat en dotze apartats per poder observar, d'una manera més visual, les diverses propostes. Aquestes propostes són les següents:

- *Investigació sociològica per relacionar les xerrades amb les diferents variables socials*. Abans de realitzar aquest estudi que presento, ens calia establir una millor correspondència entre la demanda social, és a dir, els índex de delinqüència o requeriments policials, i l'oferta formativa dels centres. Actualment, aquesta demanda no té en compte els incidents exteriors del centre educatiu, sinó els que sorgeixen dins el mateix centre, com ara

l'assetjament escolar que algun nen o nena estigui patint o l'elevat consum de substàncies estupefaents que s'hagi detectat recentment entre els joves i les joves. Per aquesta raó, aquest estudi ha relacionat les xerrades realitzades als centres educatius pels agents i les agents de les ORC del cos de Mossos d'Esquadra amb aquesta demanda social. Això ha fet que poguéssim saber l'efectivitat de les xerrades a l'hora d'augmentar o disminuir els fets delictius del territori i valorar-ne la seva trajectòria, però sense tenir en compte altres variables socials, com ara el context polític, socioeconòmic i de seguretat pública, la població que hi habita, els mitjans de comunicació o la sensibilitat i la repercussió social de certes temàtiques. Per aquesta raó, cal una suplementació d'aquest estudi amb un altre de sociològic que ens permeti tenir en compte les màximes variables possibles i, d'aquesta manera, avaluar més assertivament l'impacte social de les xerrades amb la finalitat de valorar, de nou, la idoneïtat d'aquestes.

- *Implantació d'un mètode qualitatiu d'avaluació de les xerrades.* Actualment, el qüestionari que es duia a terme no era seriós. L'alumnat tenia pressa a respondre'l, no hi havia supervisió i, com a conseqüència, hi escrivien coses irrelevantes per a la seva finalitat. També cal dir que les preguntes no anaven gaire destinades a avaluar la xerrada, en termes generals, sinó a veure què havien après. Fins i tot observava que molts membres de l'alumnat complimentaven les preguntes sense llegir-les. Per tot això, es proposa un espai de reflexió i aprenentatge al final de la classe que permeti, de manera relaxada, discutir els punts elementals de la xerrada, com ara la utilitat d'aquesta en el seu dia a dia, els canvis d'actitud que adquirirà l'alumnat a partir d'ara, posar en pràctica exemples reals i ficticis, els aspectes que han trobat a faltar o millorarien de la xerrada i, sobretot, els dubtes que els han quedat. També, es pot valorar la possibilitat de donar un certificat d'assistència a la xerrada o un mínim de punts que permetin obtenir cursos amb l'objectiu de motivar l'assistència i la participació de l'alumnat.
- *Increment participatiu dels pares i mares en les xerrades.* La participació dels pares i mares en les activitats que els seus fills i filles fan als centres educatius és imprescindible per assolir l'èxit de molts dels aprenentatges que s'hi realitzen. Sovint, les AFA intenten que aquesta participació sigui tan extensa com sigui possible, però la realitat ens diu que, tot i que cada vegada hi ha més

pares i mares interessats per les coses que fan els seus fills i filles als instituts, molts altres no ho estan. Per aquesta raó, i de la mateixa manera que si es tractés de qualsevol altra activitat, cal oferir espais de participació on pares i mares es presentin a les xerrades que els agents i les agents de les ORC realitzen. Recordem que cap dels pares i mares entrevistats no han escoltat ni han vist mai cap xerrada dels agents i les agents. La participació obra la porta a la implicació, i aquesta al fet que junts s'enriqueixin d'experiències que aportin i complementin les temàtiques. Per posar alguns exemples, es podria convidar un pare o una mare que hagi viscut alguna discriminació quan era adolescent per posar-se com a model davant dels alumnes que puguin estar patint en aquell moment una situació similar. Un altre exemple seria que un pare o una mare mostrés la seva preocupació pel fill o filla en qualsevol problemàtica, perquè l'alumnat compregués així el patiment que tenen els seus pares davant de qualsevol conflicte i, sobretot, aconseguir que els vegin com un punt de suport i que comparteixin amb ells el que els està passant. Fins i tot es podria convidar els pares i mares com a oients, o realitzar xerrades només per a ells sobre com ajudar els seus fills i filles davant de qualsevol conflicte.

- *Metodologies didàctiques més innovadores.* El mètode teòric del PowerPoint ha de canviar per evolucionar cap a un ensenyament més pràctic i útil. Tant els docents com l'alumnat reclamen una metodologia pràctica on tothom participi en l'elaboració de tallers, escenes o qualsevol altra forma de representació, i que siguin els alumnes i les alumnes els protagonistes. D'aquesta manera, es capta totalment la seva atenció i aprenen el doble de ràpid que si només són a la classe com a oients.
- *Metodologies de cocreació.* Caldria implantar l'ús d'aquesta metodologia en les xerrades del cos de Mossos d'Esquadra als centres educatius perquè implica la participació activa de l'alumnat, del professorat i dels pares i mares en la seva realització. A través d'aquest enfocament de col·laboració, es promou la creació conjunta de contingut i es permet que les diferents perspectives contribueixin a un enfocament més ric i rellevant. La implicació de l'alumnat no només com a receptors sinó com a cocreadors millora l'impacte de les xerrades, ja que es tenen en compte les seves experiències i preocupacions. La participació del professorat assegura una integració efectiva

del contingut a l'entorn educatiu, mentre que la implicació dels pares i mares crea una connexió important entre el centre de Secundària, la Policia i la comunitat. Així, la metodologia de cocreació afavoreix la personalització i l'eficàcia de les intervencions policials en les xerrades a l'àmbit educatiu.

- *Integració de les xerrades al pla curricular o a l'assignatura de tutoria del centre.* Gairebé tota la comunitat educativa dona suport al fet que el contingut de les xerrades estigués integrat al material docent o a l'assignatura de Tutoria, Ètica, Valors o alguna de similar que s'imparteixi al centre educatiu. A més també valoren que fos impartida pel professorat i els agents i les agents de les ORC, juntament o per separat. D'aquesta manera, l'alumnat veuria una cohesió integral entre el centre de Secundària i els cossos de seguretat molt beneficiosa per al seu procés d'aprenentatge, sobretot a l'hora d'entendre el seu lloc a la societat, les conseqüències de les seves accions, quin són els límits socials i morals, i de saber discernir el que és acceptable i el que no en la nostra societat. En aquest aspecte, cal dir que els docents i les docents comenten que les temàtiques de les xerrades ja estan suficientment integrades a l'assignatura de Tutoria, però no completament, perquè en aquesta no tracten, per exemple, la prevenció de la violència masclista o l'assetjament escolar, sinó aspectes més generals, com ara saber com relacionar-nos entre les persones. Per tot això, i per formalitzar aquesta proposta, es recomana redactar un informe per al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya on s'argumenti aquesta necessitat de millora.
- *Més aprofitament de les reunions locals de seguretat per coordinar Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra a l'hora d'impartir les xerrades.* La coordinació entre els dos cossos policials ha de millorar substancialment si volem optimitzar els recursos que disposem. Anteriorment comentàvem la manca de personal a les ORC del cos de Mossos d'Esquadra i la reorganització de les seves funcions per —entre altres serveis corresponents— cobrir la demanda de les xerrades als centres educatius. Per aquesta raó, ens cal més aprofitament de les reunions locals de seguretat que periòdicament realitzen els comandaments policials juntament amb el sector polític per evitar la duplicitat de funcions, sobretot en els mateixos centres educatius, com ara la repetició de xerrades o visites per tractar les mateixes problemàtiques. Aquesta descoordinació evidencia la individualitat que encara existeix entre cossos policials, majoritàriament per aconseguir abans que ningú resultats particulars i estadístics i, d'aquesta manera, mostrar-los als mitjans de comunicació i que la seva reputació se'n beneficiï. La imatge

pèssima que aquests titulars produeixen va en contra de la bona imatge de cohesió entre els diferents cossos que sovint des dels governs es vol donar a la ciutadania.

- *Creació d'un llistat de professionals territorials de referència per col·laborar amb les xerrades.* La coordinació dels agents i les agents de les ORC del cos de Mossos d'Esquadra amb professionals com ara educadors i treballadors socials i psicòlegs, entre d'altres, no s'està duent a terme. Aparentment, el motiu és el volum de feina que comporta trobar professionals disponibles. Molts d'aquests tenen obligacions laborals i personals que no els permeten trobar temps per assistir a les xerrades que la policia, en general, realitza als centres educatius. Per aquesta raó, i tal com ens recomana el mateix cap de la UCPAC, es veu la necessitat de crear un llistat de professionals de referència on cada entitat oferiria a les ORC un professional que assistiria i realitzaria les xerrades conjuntament amb els agents i les agents. Aquesta col·laboració enriquiria molt les xerrades de les ORC als centres educatius. Cada professional intervindria aportant allò que més sap i donant respostes integrals i qualitatives a les preguntes de l'alumnat. Sovint el cossos policials tenen l'inconvenient de pensar que, com a conseqüència de les seves especialitzacions, tenen el coneixement absolut i, per tant, els és difícil fer autocrítica i acceptar l'ajuda que moltes vegades necessiten per potenciar la seva tasca, sobretot pel que fa a la prevenció, la formació i la integració social.
- *Coordinació amb els Serveis Socials i Ensenyament.* Resulta important mantenir una vinculació estreta amb els Serveis Socials, els centres educatius i les problemàtiques que es detecten per ajudar a dissenyar o actualitzar les xerrades que el cos de Mossos d'Esquadra realitza als centres educatius amb l'objectiu de fer les intervencions socials que corresponguin. Aquesta col·laboració, en què també es pot incloure les AFA dels centres educatius, millora l'eficàcia de les intervencions i garanteix un suport integral a l'alumnat i a la comunitat educativa.
- *Flexibilització de l'ús de l'uniforme policial a les xerrades.* Tot i que l'ús de l'uniforme pot ser una forma atractiva d'atraure l'atenció dels adolescents, es troba necessari valorar-ne l'ús més enllà dels casos excepcionals en què sí que faci falta. Actualment, és obligatori que els agents i les agents de les ORC portin uniforme mentre imparteixen les xerrades, excepte quan això pot ser un obstacle per explicar la temàtica a oients sensibles (víctimes de violència de gènere, nens i nenes maltractats, etc.). Aquesta proposta preveu que l'ús de l'uniforme es flexibilitzi segons la decisió dels agents i les agents que imparteixen la xerrada i que ells i elles mateixos valorin si els sembla oportú

anar uniformats basant-se en l'edat de l'alumnat —si es vol mostrar una imatge més o menys pròxima— o al tipus de conflictivitat concret de la temàtica que es vol explicar. D'aquesta manera augmentaríem l'eficiència de les xerrades perquè s'assolirien els objectius amb menys recursos o adequant-los millor.

- *Més freqüència de les xerrades i ampliació d'aquestes xerrades a tots els cursos acadèmics.* Gairebé tot l'alumnat i el personal docent opina que la realització d'una xerrada per curs acadèmic no és suficient per assimilar els coneixements i posar-los en pràctica. Hem d'esmentar que l'habilitat s'assoleix quan hi ha una continuïtat periòdica i constant del que es fa. Per tant, es recomana realitzar dues xerrades per curs; i fins i tot una tutora apunta que caldria fer-ne tres i ampliar-les a tots els cursos i nivells, des de l'Educació Infantil, fins a l'alumnat de les universitats. Pel que fa a la freqüència de les xerrades, la realització d'una per curs acadèmic ofereix la imatge que el cos de Mossos d'Esquadra està fent el mínim per “complir l'expedient”, i això perjudica precisament la imatge d'integritat i de servei al ciutadà que vol transmetre.
- *Ampliació de la temàtica.* La majoria de l'alumnat pensa que les temàtiques de les xerrades als centres educatius són completes. Actualment se n'estan realitzant dotze de diferents, tant a escoles com a instituts. Tot i així, alguns membres de l'alumnat ens proposen que no estaria malament incloure xerrades sobre la salut mental i la conscienciació dels accidents de trànsit. L'àmbit de les malalties mentals segueix sent, malauradament, un tema poc parlat i desconegut, i això fa que puguin ocasionar rebuig. I els accidents de trànsit són una realitat en què qualsevol es pot veure implicat, tant en el rol de víctima, com en el d'autor o testimoni. Per tant, fer conèixer com prevenir, com actuar i com tractar ambdues problemàtiques és vital per a l'enriquiment personal i de convivència social dels joves. Però, tal com apunten alguns membres de l'alumnat, cal adequar —més que en altres tipus de xerrades— la temàtica a l'edat dels alumnes perquè puguin entendre els continguts i sentir-s'hi identificats.

BIBLIOGRAFIA

- Addington, L. A. (2009). Cops and cameras: Public school security as a policy response to Columbine. *American Behavioral Scientist*, 52, 1426-1446.
- Ajuntament de Tarragona (s.d). *Pla de protecció escolar*. Recuperat 21 de maig de 2023, des de: <https://www.tarragona.cat/seguretat/guardia-urbana/pla-de-seguretat-local/ambit-de-la-seguretat-personal-proteccio-escolar>
- Ajuntament de Terrassa (s.d.). *Protocol d'abordatge de la violència masclista de Terrassa*. Recuperat 21 de maig de 2023, des de: <https://www.terrassa.cat/protocol-violencia-masclista>
- Alponte, J. M. (2012). *Hobbes y la defensa del absolutismo*. Instituto Nacional de Administración Pública.
- An Garda Síochána (2022). *Community Engagement Offices*. Recuperat 2 d'octubre de 2022, des de: <https://www.garda.ie/en/crime-prevention/community-engagement/community-engagement-offices/schools-programme.html>
- An Garda Síochána (2022). *Crime Prevention: "Use your brain not your fists" campaign*. Recuperat 3 d'octubre de 2022, des de: <https://garda.ie/en/crime-prevention/-use-your-brain-not-your-fists-campaign/>
- Anderson, P. (2013). Lineages of the Absolutist State. *World History Series*.
- Andrés, A. y Redondo, S. (2007). Predicción de la violencia: entre la peligrosidad y la valoración del riesgo de violencia. *Papeles del psicólogo*, 28 (3), 157-173. Recuperat 17 de novembre de 2023, des de: <https://www.papelesdelpsicologo.es/pdf/1500.pdf>
- Arruabarrena, M. I. (2009). Procedimiento y criterios para la evaluación y la intervención con familias y menores en el ámbito de la protección infantil. *Papeles del psicólogo*, 30 (1), 13-23. Recuperat 1 de juny de 2022, des de: <https://www.papelesdelpsicologo.es/pdf/1652.pdf>
- Departament de Salut i Departament de Drets Socials. (2024). *Atenció integrada social i sanitària*. Recuperat 10 de maig de 2023, des de: <https://salutweb.gencat.cat/ca/site/aiss/inici>
- Ayuntamiento de Madrid (2018). *Dirección General de la Policía Municipal*. Recuperat 11 de juliol de 2021, des de: <https://www.madrid.es/portales/munimadrid/es/Inicio/Educacion-y-empleo/Empleo/Direcciones-y-telefonos/Direccion-General-de-la-Policia-Municipal/?vgnextfmt=default&vgnextoid=67b0e45a265f8110VgnVCM200000c205a0aRCRD&vgnnextchannel=3954c5dee78fe410VgnVCM1000000b205a0aRCRD#>
- Barandica, E. (1999). *Educación y multiculturalidad: análisis, modelos y ejemplos de experiencias escolares*. Dins Miguel Àngel Essomba (ed.), *Construir la escuela intercultural. Reflexiones y propuestas para trabajar la diversidad étnica y cultural*. Graó.

- Balanç de seguretat i activitat policial. (2021). *Evolució dels fets penals coneguts per la Policia de Catalunya*. Recuperat 5 de gener de 2022, des de:
https://mossos.gencat.cat/web/.content/home/01_els_mossos_desquadra/indicadors_i_qualitat/estadistica/evolucio_fets_penals_2021.pdf
- Ballbé, M. (1983). *Orden público y militarismo en la España constitucional (1812-1983)*. Alianza Universal.
- Ballena, Catherin L., Cabrejos, Luis, Davila, Yheraldine, Gonzales, Claudia G., Mejía, Gerardo E., Ramos, Vanessa, and Barboza, Joshuan J. (2021). Impact of COVID-19 confinement on quality of life and mental health. *Revista del Cuerpo Médico Hospital Nacional Almanzor Aguinaga Asenjo*, 14 (1), 87-89. Recuperat 3 de febrer de 2023, des de: <https://dx.doi.org/10.35434/rcmhnaaa.2021.141.904>
- Ballesteros, A. (1992). *Manual de administración local*. Comares.
- Ballesteros, B. (coord.). (2016). *Taller de investigación cualitativa*. UNED.
- Banks, J. A. (2004). Multicultural Education, Historical Development, Dimensions and Practice. En J. A. Banks, *Handbook of Research on Multicultural Education*, 19, 3-29.
- Banks, J. A. (2011). Educating citizens in diverse societies. *Intercultural Education*, 22 (4), 243-251.
- Banks, J.A., C.A.M. Banks, C.E. Cortés, C.L. Hahn, M.M. Merryfield, K.A. Moodley, S. Murphy-Shigematsu, A. Osler, C. Park, and W.C. Parker. (2005). *Democracy and diversity: Principles and concepts for educating citizens in a global age*. Center for Multicultural Education.
- Barletta, G. (1992). *Evolución de la imagen de la Policía y nuevos condicionantes*. Harlax.
- Bausela, E. (2003). Metodología de la Investigación Evaluativa: Modelo CIPP. *Revista Complutense de Educación*, 14 (2), 361-376. Recuperat 11 de maig de 2023, des de:
<https://revistas.ucm.es/index.php/RCED/article/view/RCED0303220361A/16386>
- Bausela, E. (2005). SPSS: Un instrumento de análisis de datos cuantitativos. *Revista de Informática Educativa y Medios Audiovisuales*, 2 (4), 62-69. Recuperat 7 de desembre de 2023, des de:
<http://laboratorios.fi.uba.ar/lie/Revista/Articulos/020204/A3mar2005.pdf>
- Beauvoir, S. (2005). *El segundo sexo*. Grup Anaya.
- BBC. (2016). *Los 5 países en los que la policía no porta armas*. Recuperat 8 d'octubre de 2021, des de:
https://www.bbc.com/mundo/noticias/2016/01/160118_cinco_paises_policia_sin_armas_lv
- Belmonte, M.A. (2010). Requisitos éticos en los proyectos de investigación. Otra oveja negra. *Revista de Elsevier*, 11 (1), 7-13. Recuperat 3 d'abril de 2023, des de:
<https://www.elsevier.es/es-revista-seminarios-fundacion-espanola-reumatologia-274-articulo-requisitos-eticos-proyectos-investigacion-otra-S1577356609000086>

- Biblioteca de la Universidad Pablo de Olavide. (2022). *Gestión de datos de investigación*. Recuperat 7 de gener de 2021, des de: https://guiasbib.upo.es/gestion_datos_de_investigacion/Organizacion_Nomenclatura_control
- Bobbio, N., Matteucci, N. y Pasquino, G. (1985). *Diccionario de política*. Siglo XXI.
- Bobbio, N. (1998). *Estado, gobierno y sociedad*. Fondo de cultura económica
- Bondía, E. (2019). *Historia del Cuerpo Nacional de Policía* [Trabajo Fin de Grado, Universidad de Zaragoza]. Repositorio institucional de la Universidad de Zaragoza. Recuperat 12 de desembre de 2023, des de: <https://zaguan.unizar.es/record/88888/files/TAZ-TFG-2019-1202.pdf>
- Bookchin, M. (1982). *Ecology of Freedom*. Cheshire Books.
- Borakova, B. (2009). Dimensiones y límites de la aplicación del modelo de policía de proximidad en Francia. *Ciudades Territorios Gobernanza*. Recuperat 5 de gener de 2022, des de: http://www.citego.org/bdf_fiche-document-2344_es.html
- Campos, A. (2015). La policía local como policía integral básica en el sistema policial español [Tesis doctoral, Universitat de València].
- Carranco, R. (2020, juny 15). Un “mosso”, en la detención de un joven: “Negro de mierda, hijo de la gran puta”. *El País*. Recuperat 9 de maig de 2023, des de: <https://elpais.com/espana/catalunya/2020-06-15/un-mosso-a-un-joven-negro-de-mierda-hijo-de-la-gran-puta.html>
- Catàleg de dades obertes de la Policia de la Generalitat – Mossos d’Esquadra. (2022, març). *Contactes amb la comunitat – presentacions i xerrades - Policia de la Generalitat – Mossos d’Esquadra*. Recuperat 20 de març de 2023, des de: https://mossos.gencat.cat/ca/els_mossos_desquadra/indicadors_i_qualitat/dades_obertes/catalog_dades_obertes/
- Chomsky, N. and Barsamian, D. (1994). *Secrets, Lies and Democracy*. The Real Story Behind the Collapse of Our Nation.
- City of London Police (2022). *Important dates*. Recuperat 6 de març de 2021, des de: <https://www.cityoflondon.police.uk/police-forces/city-of-london-police/areas/city-of-london/about-us/about-us/important-dates/>
- Cobler, E. y López, E. (2017). *Mediación y prácticas restaurativas policiales*. UNO.
- Cohen, S. (1988). *Visiones de control social: delitos, castigos y clasificaciones*. PPU.
- Colegio Erain (2019, febrer). *Drogas, adicciones y bullying: formación para tomar decisiones adecuadas*. Recuperat 7 de febrer de 2021, des de: <https://www.erain.es/drogas-adicciones-y-bullying-formacion-para-tomar-decisiones-adecuadas/>
- Colegio La Salle (2021, novembre). *Policía Nacional impartí charla sobre los riesgos de Internet y el consumo de alcohol y drogas*. Recuperat 6 de novembre de 2021, des de: <https://lasallecordoba.es/policia-nacional-imparte-charlas-sobre-los-riesgos-de-internet-y-el-consumo-de-alcohol-y-drogas/>
- Colegio Urdaneta (2022, abril). *Actualidad. Noticias. Agenda*. Recuperat 7 de maig de 2023, des de: <https://www.colegiourdaneta.com/charlas-con-la-ertzaintza/>

- Consejería de Administraciones Públicas, Justicia y Seguridad del Gobierno de Canarias. (2021, enero). *Boletín Estadístico del Personal al Servicio de las Administraciones Públicas*. Recuperat 15 de febrer de 2023, des de: https://www.gobiernodecanarias.org/cpj/dgfp/empleados_publicos/estadisticas/Canarias_enero_julio_2021_09112021.pdf
- Covas, R. (2010). *El Programa de policia tutor a les Illes Balears*. Anuari de l'Educació de les Illes Balears.
- Cuerpo General de la Policia Canaria (s.f.). *Conoce nuestro trabajo*. Recuperat 21 d'agost de 2023, des de: <http://www.gobiernodecanarias.org/cgpoliciacanaria/descargas/docs/Triptico.pdf>
- Dammert, L. (coord.). (2007). *Reporte del sector Seguridad en América Latina y el Caribe*. Facultad Latinoamericana de Ciencias Sociales.
- David, S. (2020). La profunda historia de la policia. *El Salto*. Recuperat 21 d'agost de 2023, des de: <https://www.elsaltodiario.com/policia/la-profunda-historia-de-la-policia>
- Deusdad, B. (2013). El respeto a la identidad como una forma de inclusión social: interculturalidad y voluntariado social. *Revista Educatio Siglo XXI*, 31, (1), 89-104. Recuperat 12 de gener de 2022, des de: <https://revistas.um.es/educatio/article/view/175351>
- Diputació Barcelona. Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts i Institut Català de les Dones (s.d.). *Protocol i circuit d'atenció contra la violència masclista*. Recuperat 1 d'agost de 2023, des de: <https://sosvics.eintegra.es/Documentacion/01-Medico/01-02-Protocolos/01-02-029-CA.pdf>
- Dirección General de la Guarcia Civil. (2020). *Cuadro de seguimiento de la carta de servicios Guardia Civil (2019-2021)*. Recuperat 2 d'agost de 2023, des de: https://www.guardiacivil.es/documentos/pdfs/2021/CUADRO_DE_SEGUIMIEN TO_2020_DE_LA_CARTA_DE_SERVICIOS_GUARDIA_CIV.pdf
- Dirección General de la Policía. (2000). *Principales actuaciones e implantación del programa "Policía 2000"*. Recuperat 3 d'agost de 2023, des de: <http://www.interior.gob.es/documentos/10180/1210197/Direcci%C3%B3n+General+de+la+Polic%C3%ADa.pdf/eae4a01d-c279-498a-a842-1a99986bd322>
- Dom Spain (2022). *Educación de adultos*. Recuperat 8 d'agost de 2023, des de: <https://domspain.es/sobre-nosotros>
- ECAS (2022). *Federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social*. Recuperat 9 d'agost de 2023, des de: <https://acciosocial.org/es/home-espanol/>
- Ertzaintza. (2021). *Memoria*. Recuperat 21 de març de 2022, des de: https://www.ertzaintza.euskadi.eus/lfr/documents/62335/1833959/Memoria_Seguridad_2021_online.pdf/acf48060-e0a5-a301-0d3b-65b984f80b24?t=1647344212116

- Ertzaintza. (2022, otsailaren). *Ertzaintzak segurtasunari buruzko formakuntza-hitzaldi bat eman die adinekoei*. Recuperat 4 de febrer de 2021, des de:
https://www.ertzaintza.euskadi.eus/lfr/web/ertzaintza/-/22_0111-la-ertzaintza-imparte-una-charla-formativa-a-personas-mayores-sobre-seguridad?redirect=%2Fifr%2Fweb%2Fertzaintza%2F%3Furi%3Dnm%3Aoid%3AZ6_IF3HUVF000OHD0I58F2UG8RK04
- Ertzaintza. (s.f). *Informatika delituak: Informazioa eta lankidetz*a. Recuperat 4 de febrer de 2021, des de:
<https://www.ertzaintza.euskadi.eus/lfr/eu/web/ertzaintza/informacion-y-colaboracion>
- Ertzaintza. (s.f.). *Plan Estrategikoak*. Recuperat 4 de febrer de 2021, des de:
<https://www.ertzaintza.euskadi.eus/lfr/eu/web/ertzaintza/plan-estrategico>
- Espinoza, Eudaldo E. (2018). La hipótesis en la investigación. *Revista de Educación, 16, (1)*, 122-139. Recuperat 6 de febrer de 2021, des de:
<https://mendive.upr.edu.cu/index.php/MendiveUPR/article/view/1197/pdf>
- Europa International School (2020). *Charlas de la Guardia Civil sobre los riesgos de Internet*. Recuperat 4 de febrer de 2021, des de:
<https://www.europaschool.org/2020/02/charlas-de-la-guardia-civil-sobre-los.html>
- Euskadi (s.f.). *Departamento de Seguridad*. Recuperat 4 de febrer de 2021, des de:
https://www.euskadi.eus/web01-s2segur/es/contenidos/entidad/entity275dcb1a/es_def/index.shtml
- Ex Ante. Economipedia.com. Recuperat 16 de febrer de 2021, des de:
<https://economipedia.com/definiciones/ex-ante.html>
- Family Health International. (2005). *Currículo de Capacitación sobre Ética de la Investigación para los Representantes Comunitarios. Responsabilidades del investigador*. Recuperat 21 de febrer de 2022, des de:
<https://www.fhi360.org/sites/default/files/webpages/sp/RETCCR/sp/RH/Training/trainmat/ethicscurr/RETCCRSp/ss/Contents/SectionII/a2s119.htm#:~:text=El%20investigador%20tiene%20la%20responsabilidad,la%20ciencia%20y%20la%20sociedad>
- Fedaia (2022). *Federació d'entitats d'atenció a la infància i l'adolescència*. Recuperat 16 de juliol de 2022, des de: <https://fedaia.org/qui-som/la-federacio/>
- Fichte, J. G. (2005). *Fundamento de toda la doctrina de la ciencia*. Pamplona
- Flecha, R. (2018). Evaluación del impacto social de la investigación. *Revista de Fomento Social 73 (3)*, 485-502.
- Filgaira, L. (2019). *Guardia Civil: evolución històrica y social* [Trabajo Fin de Grado, Universidad de Jaén]. Repositorio institucional de la Universidad de Jaén. Recuperat 8 de gener de 2021, des de:
https://tauja.ujaen.es/bitstream/10953.1/10522/1/Filgaira_Bueno_Luis_TFG_GeografaeHistoria.pdf
- Foucault, M. (1989). *Vigilar y castigar; nacimiento de a prisión*. Siglo veintiuno editores Argentina

- Fuentes, C., Sabido, J. i Albert. J.M. (2019). El desarrollo de la competencia social y ciudadana y la utilización de metodologías didácticas activas en las aulas de secundaria. *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 22 (2), 199 - 210.
- Friedman, M. (2022). *Capitalismo y libertad*. Editorial Síntesis. Recuperat 12 de gener de 2021, des de:
https://proassetspdlcom.cdnstatics2.com/usuarios/libros_contenido/arxius/50/49157_Capitalismo_y_libertad.pdf
- Fund International Monetary (2020). *The Great Lockdown: Worst Economic Downturn Since the Great Depression*. Recuperat 10 de juny de 2022, des de:
<https://blogs.imf.org/2020/04/14/the-great-lockdown-worst-economic-downturn-since-the-great-depression/>
- Fundació Idea (2022). *La Fundació Idea*. Recuperat 10 de juny de 2022, des de:
<https://fundacioidea.net/es/fundacion/>
- Fundació Salut i Comunitat (s.d.). *Què son les violències sexuals?* Recuperat 10 de juny de 2022, des de: <https://www.violenciassexuales.org/que-son-les-violencias-sexuals/>
- García, J. (2018). Identidad digital como investigadores. La evidencia y la transparencia de la producción científica. *Revista Education in The Knowledge Society (EKS)*, 19 (2), 7-28. Recuperat 14 de gener de 2022, des de:
<https://doi.org/10.14201/eks2018192728>
- García, J. L. (2001). *Análisis y valoraciones de la formación del profesorado en la enseñanza a distancia. Capítulo IV. Metodología de la Investigación. El Cuestionario*. UNED
- GEDI (2022). *Cooperativa d'iniciativa social*. Recuperat 10 de juny de 2022, des de:
<https://gedi.org/pagina/missi%C3%B3>
- Generalitat de Catalunya (2016). *Protocol per a l'abordatge dels matrimonis forçats*. Recuperat 10 de juny de 2022, des de:
https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/vm_protocol_matrimonisforcats_girona.pdf
- Generalitat de Catalunya (2022, febrer). *Direcció General de la Policia*. Recuperat 10 de juny de 2022, des de: <https://web.gencat.cat/ca/adreces-i-telefonos/detall/?codInf=866>
- Giménez, V.M., Mesquida, J.M., Parra, B. i Boixadós, A. (2019). *El diagnòstic social en els serveis socials bàsics*. Col·lecció Estudis
- Gobierno de Canarias (2015). *La Policía Autonómica continúa sus charlas sobre los peligros de Internet*. Recuperat 14 de juny de 2022, des de:
<https://www.octsi.es/actualidad/noticias-tic-gobierno-canarias/policia-autonomica-continua-charlas-peligros-internet>
- Gobierno de España. (2020). *Política europea PYME. Horizonte 2020*. Recuperat 18 de juny de 2021, des de: <https://plataformapyme.es/es-es/International/PoliticaEuropeaPyme/Paginas/Horizonte2020.aspx>

- Goizueta, J. (2017). La cooperación policial en el seno de Europol: el principio de disponibilidad y la confidencialidad de la información. *Revista Espanyola de Dret Constitucional*, 110, 75-103. Recuperat 14 de novembre de 2022, des de: <https://doi.org/10.18042/cepc/redc.110.03>
- Gómez, J. (2021). *Mucha Policía, poca diversión: ¿cuántos policías hay en España?* Campus Training. Recuperat 17 de maig de 2022, des de: <https://www.campustraining.es/noticias/cuantos-policias-hay-en-espana/>
- Gómez, C. J., Miralles, P. i Molina, S. (2015). Evaluación, competencias históricas y educación ciudadana. *Revista de Estudios Sociales*, 52, 9-13. Recuperat 10 de juny de 2022, des de: <https://revistas.uniandes.edu.co/index.php/res/article/view/5891/5723>
- Green, P. and Purnell, I. (1996). *Measuring the Success of Law Enforcement Agencies in Australia in Targeting Major Drug Offenders Relative to Minor Drug Offenders*. National Police Research Unit.
- Guardia Civil. (s.f). *Información Institucional. Servicio de Protección de la Naturaleza (SEPRONA)*. Recuperat 9 de juny de 2021, des de: https://www.guardiacivil.es/es/institucional/Conocenos/especialidades/Medio_ambiente/index.html
- Guardia Civil. (s.f). *Servicio al ciudadano: Equipos Atención e Investigación (EMUMES)*. Recuperat 2 de gener de 2024, des de: <https://www.guardiacivil.es/es/servicios/violenciadegeneroyabusoamenores/index.html>
- Guàrdia Urbana de Barcelona. (2015). *La Guardia Urbana imparte charlas sobre Seguridad para Personas mayores*. Recuperat 14 de juny de 2022, des de: https://ajuntament.barcelona.cat/guardiaurbana/es/noticia/my-new-post-tt-97a03ec935dc0510VgnVCM1000001947900aRCRD_316616
- Guidotti, T. (s.f.). Servicios de Seguridad y de Emergencia. *Enciclopedia de Salud y Seguridad en el Trabajo*, 95, 2. Recuperat 1 de març de 2022, des de: <https://www.insst.es/documents/94886/161971/Cap%C3%ADtulo+95.+Servicios+de+seguridad+y+de+emergencia>
- Guillén, F. (2015). Modelos de policía y seguridad [Tesis doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona].
- Hegel, G. W. F. (1990). Diferencia entre los sistemas de filosofía de Fichte y Schelling. Tecnos
- Hegel, G. W. F. (2000). *Rasgos fundamentales de la filosofía del derecho o compendio de derecho natural y ciencia del estado*. Biblioteca Nueva.
- Hegel, G. W. F. (2005). *Enciclopedia de las ciencias filosóficas*. Alianza Editorial.
- Hidalgos en la Historia (2017). *La Santa Hermandad. La primera "policia nacional" de Europa*. Recuperat 9 d'octubre de 2022, des de: <https://hidalgosenlahistoria.blogspot.com/2017/03/la-santa-hermandad-la-primera-policia.html>

Historia (2022, abril). *Historia de España: Siglo XIX*. Recuperat 9 d'octubre de 2022, des de:

<https://www.websaber.es/historia/espana/sigloxix/historiaespanasigloxix.htm>

Historia de la Policia Municipal (s.f.). *Todopolicia*. Recuperat 9 d'octubre de 2022, des de: <https://www.campustraining.es/oposiciones/cuerpos-seguridad/policia-local/historia/>

Hobbes, T. (1994). *Leviathan*. Hackett Publishing Co, Inc.

Institut Català de les Dones (2010). *Protocol per l'abordatge de la violència masclista a les Terres de l'Ebre*. Recuperat 9 d'abril de 2022, des de:

https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/circuits_territorials/protocol-circuit-violencia-masclista-a-TE.pdf

Institut d'Estadística de Catalunya. (2022). *Policia de la Generalitat. Mossos d'esquadra. Efectius. Per sexe i graduació. Àmbits*. Recuperat 9 d'abril de 2022, des de: <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=899&t=2021>

Institut El Til·ler (2018, marc). *Xerrada sobre Internet Segura del cos de Mossos d'Esquadra*. Recuperat 9 d'abril de 2022, des de: <https://agora.xtec.cat/ies-eltiller/tag/internet-segura/>

Institut de Seguretat Pública de Catalunya. (2017). *Curs de Formació Bàsica per a policies. Sistema de seguretat pública*. Document no publicat.

Institut Municipal de Serveis Socials (s.d.). *Protocol d'actuació i circuit d'intervenció en situacions de violència masclista de la ciutat de Tarragona*. Recuperat 9 d'abril de 2022, des de: <https://www.tarragona.cat/serveis-a-la-persona/dones/violencia-masclista/recursos-datencio-a-la-violencia/protocol-dactuacio-i-circuit-dintervencio-en-situacions-de-violencia-masclista-de-la-ciutat-de-tarragona>

Instituto Nacional de Estadística (2021). *Cifras oficiales de población resultantes de la revisión del Padrón municipal a 1 de enero*. Recuperat 2 de juliol de 2022, des de: <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=2911>

Institut Vila de Gràcia (2018, gener). *Internet segura amb els Mossos d'Esquadra*.

Recuperat 9 d'abril de 2022, des de: <https://agora.xtec.cat/ies-viladegracia/portada/internet-segura-amb-els-mossos-desquadra/?msclkid=6bd0c4b9be0a11ec83a31a2213cddb71>

Instrucción 1/2014 de la Secretaria de Estado de Seguridad, para dar continuidad al "Plan Mayor Seguridad", dirigido a la prevención y mejora de la seguridad de nuestros mayores. *Orden General del Cuerpo Nacional de Policía y del Boletín Oficial de la Guardia Civil*, de 2 de enero de 2014. Recuperat 2 de juliol de 2022, des de:

http://www.interior.gob.es/documentos/642012/1568646/Instruccion_1_2014.pdf/5d3baeaf-6f6a-4f38-b75b-1c8c3a968718

Izu, M.J. (1991). *La Policía Foral de Navarra. Gobierno de Navarra. Departamento de Presidencia e Interior*.

- Jaime, O. i Torrente, D. (2017). Los desafíos de la policía como actor político en España. *Revista Española de Ciencia Política*, 45, 147-172. Recuperat 2 de julio de 2022, des de: <https://doi.org/10.21308/recp.45.06>
- Jar, G. (1999). El papel de la policia en una Sociedad democrática. *Revista Espanyola d'Investigacions Sociològiques*, 85, 199-220.
- Kripkit (s.f.). *Garda Síochána*. Recuperat 5 de julio de 2021, desde: <https://kripkit.com/garda-sochna/>
- Lenin, V.I. (1915). *Karl Marx (Breu esbós biogràfic amb una exposició del marxisme)*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.marxists.org/catala/lenin/1915/xx/marx.pdf>
- Lenin, V.I. (1997). *El estado y la revolución*. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de: https://fundacionfedericoengels.net/images/PDF/lenin_estado_revolucion_2ed_interior_alta.pdf
- Liliana, C. (2019). El treball social. Una mirada des de la intervenció individual, familiar i grupal en l'atenció i la recuperació de dones víctimes de violència masclista. Forn, M. V. i Anleu, C. M. (dirs.), *L'atenció centrada en la persona. Un enfocament des del treball social* (61-71). Recuperat 14 d'abril de 2024, des de: <https://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/view/395/412/938>
- Linz, J. (1990). *Transiciones a la democracia*. *Reis*, 51, pp 7-33.
- London Police (2017). *Diversity, equity and inclusion plan*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/about/diversity-equity-and-inclusion.aspx>
- London Police (2017). *Drug awareness program*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/community/Drug-Awareness-Program-RAD.aspx>
- London Police (2017). *Elder abuse*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/crime-prevention/Elder-Abuse.aspx>
- London Police (2017). *Youth programs*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/community/Youth-Programs.aspx>
- London Police Service (2022). *Crime Prevention*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/crime-prevention/Crime-Prevention.aspx>
- London Police Service (2022). *Crime Stoppers*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/community/Crime-Stoppers.aspx>
- London Police Service (2022). *History*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/about/History.aspx>
- London Police Service (2022). *Humans of LPS*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/community/humans-of-lps.aspx>
- London Police Service (2022). *Kids Help Phone*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: https://www.londonpolice.ca/en/crime-prevention/Kids-Help-Phone.aspx?_mid_=122379
- London Police Service (2022). *Music*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: <https://www.londonpolice.ca/en/community/Music.aspx>

- London Police Service (2022). *Programs*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de:
<https://www.londonpolice.ca/en/community/Programs.aspx>
- London Police Service (2022). *Volunteer as an Auxiliary Officer*. Recuperat 2 de gener de 2021, desde: <https://www.londonpolice.ca/en/careers/Volunteer-as-an-Auxiliary-Officer.aspx>
- London Police Service (2022). *Woodman Ave Awards*. Recuperat 2 de gener de 2021, des de: https://www.londonpolice.ca/en/community/woodman-ave-awards.aspx?_mid_=129386
- López, D. (1987). *El aparato policial en España*. Ariel. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de: <https://revista.cortesgenerales.es/rcg/article/view/1316/1157>
- Loubet, J. (1995). *Policía, sociedad y los nuevos problemas de relación. Cuadernos de Trabajo Social*, 7, 299-305.
- Llei 10/94, d'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra. *Boletín Oficial del Estado*, 192, de 12 d'agost de 1994. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1994-18777>
- Llei 16/91, de 10 de juliol, de les Polícies Locals. *Boletín Oficial del Estado*, 190, de 9 d'agost de 1991. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de:
<https://www.boe.es/buscar/pdf/1991/BOE-A-1991-20343-consolidado.pdf>
- Llei 2/2008, de 28 de maig, del Cos General de la Policia de les Illes Canàries. *Boletín Oficial del Estado*, 175, de 21 de juliol de 2008. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de: <https://www.boe.es/eli/es-cn/l/2008/05/28/2>
- Llei 4/1992, de 17 de juliol, de Policia del País Basc. *Boletín Oficial del Estado*, 39, de 15 de febrer de 2012. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de:
<https://www.boe.es/buscar/pdf/2012/BOE-A-2012-2258-consolidado.pdf>
- Llei Orgànica 2/86, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat. *Boletín Oficial del Estado*, 61, de 14 de març de 1986. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de:
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1986-6859>
- Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya. *Boletín Oficial del Estado*, 114, de 13 de mayo de 2003. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2003/BOE-A-2003-9620-consolidado.pdf>
- MacIntyre, A. (1981). *After Virtue*. University of Notre Dame Press.
- Malagón, M. (2005). *La Revolución Francesa y el Derecho Administrativo Francés*. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de:
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=1706971>
- Marchioni, M. (1989). *Planificación social y organización de la comunidad*. Popular.
- Marx, K., y Engels, F. (1981). *Manifiesto del Partido Comunista*. Progreso.
- Marx, K. (1975). *El capital*. Librodot.
- Marx, K. (1971). *Trabajo asalariado y capital*. Editorial Álvarez.
- Marenin, O. (2004). From authoritarian to democratic policing: Learning from experience. *Policing & Society*, 14, (2), 127-145.

- Martín, M. (1991). *La profesión de policía*. CIS-Siglo XIX.
- Martín, M. (1992). Policía, profesión y organización: hacia un modelo integral de la policía en España. *Revista Espanyola d'Investigacions Sociològiques*, 59, pp. 205-222.
- Martínez, C. (2017). *Evaluación de programas*. UNED.
- Martínez, J. (2016). *Educadors socials a les comissaries dels Mossos d'Esquadra? Una primera aproximació*. Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de: <http://ceesc.blogspot.com.es/2016/06/educadors-socials-les-comissaries-dels.html>
- Martínez, J. (2016). *És possible incloure la perspectiva socioeducativa en l'acció policial?* Universitat Oberta de Catalunya. Recuperat 2 de desembre de 2022, des de: <https://blogs.uoc.edu/epce/possible-incloure-perspectiva-socioeducativa-laccio-policial/>
- Martínez, J. (2021). *Competencias profesionales del policía para una intervención socioeducativa en la resolución de conflictos*. Circulo Rojo.
- Mas, E. (2014). *Catalans en armes (1704-17723)*. L'origen dels mossos d'esquadra [Tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona]. TDX. Recuperat 6 de gener de 2021, des de: <https://www.tdx.cat/handle/10803/285077#page=1>
- Medi Ambient i Sostenibilitat (2017). *Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de: https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/desenvolupament_sostenible/agenda-2030-ods/
- Medi Ambient i Sostenibilitat (2017). *Què son els ODS?* Recuperat 6 de gener de 2021, des de: https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/desenvolupament_sostenible/agenda-2030-ods/que-son-els-ods/
- Mesa de Salut Jove de La Noguera (2021, juliol). *Comença el joc*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de: <https://sites.google.com/xtec.cat/cataleg-mesa-salut-noguera/altres-seguretat/comen%C3%A7a-el-joc>
- Mesa de Salut Jove de La Noguera (2021, juliol). *I què fem amb les bombes?*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de: <https://sites.google.com/xtec.cat/cataleg-mesa-salut-noguera/altres-seguretat/bombes>
- Mesa de Salut Jove de La Noguera (2021, juliol). *Nous grups juvenils organitzats i violents*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de: <https://sites.google.com/xtec.cat/cataleg-mesa-salut-noguera/altres-seguretat/nous-grups-violents>
- Mesa de Salut Jove de La Noguera (2021, juliol). *Situació de risc per a joves*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de: <https://sites.google.com/xtec.cat/cataleg-mesa-salut-noguera/altres-seguretat/risc-joves>
- Mesa de Salut Jove de La Noguera (2021, juliol). *Taller Share*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de: <https://sites.google.com/xtec.cat/cataleg-mesa-salut-noguera/altres-seguretat/taller-share>

- Metropolitan Police (2022). Report a crime. Recuperat 6 de gener de 2021, des de:
<https://www.met.police.uk/ro/report/ocr/af/how-to-report-a-crime/report-crime-suspects-scene-person-danger/?lid=&cid=&rid=5&stepid=1>
- Metropolitan Police. (2021). *Action Plan 2021-2022: The Met's Strategy for Inclusion, Diversity and Engagement (STRIDE)*.
- Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación (2008). *Estrategia de Gobernabilidad Democrática, Participación Ciudadana y Desarrollo Institucional*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de:
https://intercoonecna.aecid.es/Documentos%20de%20la%20comunidad/Estrategia_Gobernabilidad.pdf
- Ministerio de Hacienda y Función Pública del Gobierno de España. (2021, julio). *Boletín Estadístico del Personal al Servicio de las Administraciones Públicas*. Recuperat 6 de gener de 2021, des de:
http://www.mptfp.es/dam/es/portal/funcionpublica/funcion-publica/Ultimas-Novedades/BEPSAPjulio2021_public_enero2022v2.pdf.pdf
- Ministerio del Interior. (2020). *Balance de criminalidad. Nota de prensa*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de:
https://estadisticasdecriminalidad.ses.mir.es/publico/portalestadistico/dam/jcr:1970a662-04e9-4653-960b-84dabc41edc1/Nota%20prensa%202020_1.pdf
- Ministerio del Interior. (2013). *Planes de prevención*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: <https://datos.gob.es/es/iniciativas/portal-datos-abiertos-del-ministerio-del-interior>
- Mossos d'esquadra (s.d.). *Xerrada sobre les drogues*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de:
<http://www.xtec.cat/sesnavarcles/res/default/xerradadroguesmossos200708/esdrogues.pdf>
- Mossos d'Esquadra. (2011, octubre). *Centres educatius*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: <https://mossos.gencat.cat/ca/temes/families-i-escoles/centres-educatius/#bloc3>
- Mossos d'Esquadra. (2011, octubre). *Consells de seguretat per a habitatges i magatzems en l'àmbit rural*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de:
https://mossos.gencat.cat/ca/consells_de_seguretat/habitatges_i_magatzems_en_el_mon_rural/index.html
- Mossos d'Esquadra. (2020, octubre). *Consells de seguretat en situació de confinament - violència masclista, domèstica, persones amb discapacitat intel·lectual i persones grans*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de:
https://mossos.gencat.cat/ca/consells_de_seguretat/persones/dones/consells_seguretat_victimes_confinament/
- Mossos d'Esquadra. (2011, octubre). *Funcions*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de:
https://mossos.gencat.cat/ca/els_mossos_desquadra/organitzacio/funcions/index.html
- Mossos d'Esquadra. (2016, setembre). *Polícia de proximitat*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: <https://mossos.gencat.cat/ca/temes/policia-de-proximitat/>

- Mossos d'Esquadra. (2019, maig). *Odi i discriminació*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: https://mossos.gencat.cat/ca/temes/odi_i_discriminacio/
- Mossos d'Esquadra. (2019, març). *La nostra història*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: <https://mossos.gencat.cat/ca/tricentenari/La-nostra-historia/#bloc1>
- Mossos d'Esquadra. (2021, desembre). *Història de la PG-ME*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: https://mossos.gencat.cat/ca/els_mossos_desquadra/historia_de_la_pg-me/
- Mossos d'Esquadra. (s.d.). *Organigrama*. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: https://mossos.gencat.cat/ca/els_mossos_desquadra/organitzacio/organigram
a/
- Nacions Unides. (s.d.). Objectius de Desenvolupament Sostenible. Recuperat 8 d'agost de 2021, des de: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/sustainable-development-goals/>
- Navarra (2018). *La Policía Foral completa quince charlas informativas sobre drogas en centros educativos de Tudela*. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: http://www.navarra.es/home_es/Actualidad/Sala+de+prensa/Noticias+de+seguridad+publica/2018/01/29/charlas+drogas.htm
- Navarra (2022, abril). *Dirección General de Interior*. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: http://www.navarra.es/home_es/Gobierno+de+Navarra/organigramas+departamentos/organigrama+departamento+presidencia+igualdad+funcion+publica+e+interior.htm?idunidadactual=10003206
- Newcombe, D. (2020). Imágenes y sonidos recién descubiertos de la explosión de Woodman Ave. un año después. CTV News. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: <https://london.ctvnews.ca/newly-discovered-sights-and-sounds-from-woodman-ave-explosion-one-year-later-1.5064115>
- Observatorio Europeo de las Drogas i las Toxicomanías (2021). *Informe Europeo sobre Drogas* (ISSN 1977-9879). Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/13838/2021.2256_ES0906.pdf
- Ondarra, M. (6 de septiembre de 2022). *Las violaciones aumentan el 27% en España pese al gasto récord en políticas de género*. The Objective Media. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: <https://theobjective.com/espana/2022-09-06/violaciones-espana-igualdad/>
- Oliva, J. (1994). Policía y democracia. *Revista técnica del Ertzaina*, 9, 144-153.
- Open Europe (2022). *Presentació*. Recuperat 18 de març de 2021, des de: <https://www.openeurope.es/inici>
- ORCID. (s.d.). *Sobre ORCID*. Recuperat 18 de març de 2021, des de: <https://info.orcid.org/what-is-orcid/>
- Organización de los Estados Americanos (2011). *Política, dinero y poder. Un dilema para las democracias de las Américas. Sección de obras de política y derecho*. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: https://www.oas.org/es/sap/docs/oea_poliit_dinero_poder_s.pdf

- Osler, A., and H. Starkey. (2009). Citizenship education in France and England: Contrasting approaches to national identity and diversity. *In The Routledge international companion to multicultural education*, 334-347. Routledge.
- Pérez, A. (coord.). (2013). *Actividades preventivas en la población adolescente*. Recuperat 27 de febrer de 2021, des de: <https://www.samfyc.es/wp-content/uploads/2018/10/Gu%C3%ADa-de-Actividades-Preventivas-en-Poblaci%C3%B3n-Adolescente-2013.pdf>
- Platón (370 aC). *La República o el estado*. Colección Austral. Espasa Calpe.
- Policía Foral de Navarra. (2020) *Memoria año 2020*. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/gobernanza/2020_-_memoria_policia_foral.pdf
- Policía Municipal de Madrid. (s.f.). *Portada*. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: <https://www.madrid.es/portales/munimadrid/es/Inicio/Emergencias-y-seguridad/Policia-Municipal/?vgnextfmt=default&vgnnextchannel=3926bb21278fe410VgnVCM100000b205a0aRCRD>
- Policía Nacional. (2020). *Consejos y planes preventivos*. Recuperat 18 de febrer de 2021, des de: https://www.policia.es/_es/colabora_participacion.php
- Policía Nacional. (2020). *Historia*. Recuperat 28 de mayo de 2021, des de: https://www.policia.es/_es/tupolicia_conocenos_timeline.php
- Policía Nacional. (2020). *Programa Colectivos Ciudadanos. Comercio Seguro*. Recuperat 28 de maig de 2021, des de: https://www.policia.es/_es/colabora_participacion_comercioseguro.php
- Policía Nacional. (2020). *Programa Colectivos Ciudadanos. Plan Director para la Convivencia y Mejora de la Seguridad en los Centros Educativos*. Recuperat 28 de maig de 2021, des de: https://www.policia.es/_es/colabora_participacion_plandirector.php
- Policía Nacional. (2020). *Unidad Central de Participación Ciudadana*. Recuperat 28 de maig de 2021, des de: https://www.policia.es/_es/tupolicia_conocenos_estructura_dao_cgseguridad_ciudadana_ucparticipacionciudadana.php
- Pujadas, Joan J. (coord.). (2010). *Etnografía*. UOC.
- Quivy, Q., and Carnpenhoudt, L. (2005). *Manual de Investigación en Ciencias Sociales*. Limusa
- Rabot, A. (2004). Implantación y evaluación del modelo de policía de proximidad en España: balance y perspectivas. *Revista Catalana de Seguretat Pública*, 14, 199-217.
- Rangel, C. (2014). Police accountability act will help curb out-of-control brutality problem. *New York Daily News*.
- Rawls, J. (2001). *Justice as fairness: A restatement*. Erin Kelly.
- Redorta, J. (2004). Aspectos críticos para implantar la mediación en contextos de policía. *Revista Catalana de Seguretat Pública*, 15, 29-46.

- Reial Decret 1087/2010, de 3 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que regula les Junes Locals de Seguretat. *Boletín Oficial del Estado*, 229, de 21 de setembre de 2010. Recuperat 27 de juliol de 2024, des de:
<https://www.boe.es/buscar/pdf/2010/BOE-A-2010-14479-consolidado.pdf>
- Reiner, R. (2015). La policía y el estado democrático. *Revista para el análisis de derecho*. Recuperat 24 de març de 2021, des de:
<https://raco.cat/index.php/InDret/article/download/304386/394065/>
- Reiss, A. (1983). *Policia y Comunidad*. (pp. 186-210).
- Requena, J. (2013). La proximidad policial en la Policía de la Generalitat – Mossos d'Esquadra, entre el discurso y la realidad. *Revista Catalana de Seguretat Pública*, 1, 87-102.
- Requena, J. (2013). *Policía y desarrollo urbano en la ciudad contemporánea. seguridad* [Tesis doctoral, Universitat de Barcelona]. Recuperat 28 de maig de 2021, des de: http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/46387/2/02.JRH_2de6.pdf
- Requena, J. (2016). La legitimidad policial y la colaboración ciudadana con la policía. Recuperat 28 de maig de 2021, des de: <https://indret.com/wp-content/themes/indret/pdf/1216.pdf>
- Rivera, J. (1995). Fichte, 200 años después: oportunidad de un simposio. *Anales del seminario de historia de la filosofía*, 12, pp. 279-286.
- Rodríguez, G. (2011). *Servicios sociales i cohesión social*. Consejo Económico i Social España. Recuperat 12 de maig de 2022, des de:
https://www.ces.es/documents/10180/106107/prem+investigacion_Servicios+ Sociales.pdf/1a88b0bb-50ac-4154-8a3f-ded723f48f35
- Roca, A. J. (2015). *Las primeras revoluciones contemporáneas*. Recuperat 12 de maig de 2022, des de:
http://roble.pntic.mec.es/arot0012/contem_antonio_roca/espaa_bajo_la_infl uencia_de_la_francia_revolucionaria.html
- Rousseau, J. (2023). *El contrato social*. Taurus.
- Sadurní, J.M. (2020). De ladrón a policía. Vidocq, el primer detective de la historia. *National Geographic*. Recuperat 15 de maig de 2021, des de:
https://historia.nationalgeographic.com.es/a/vidocq-primer-detective-historia_15578
- Salomón, L. (2004). *El desempeño policial y la satisfacción de la ciudadanía*. Recuperat 12 de maig de 2022, des de:
<https://pdba.georgetown.edu/Security/citizenssecurity/honduras/documentos/desempeno.pdf>
- Santos, Y. (2016). *Principios básicos de actuación de la policía* (tesis de grado). Universidad de la Laguna, Tenerife. Recuperat 12 de maig de 2022, des de:
<https://riull.ull.es/xmlui/bitstream/handle/915/31110/PRINCIPIOS%20BASICOS%20DE%20ACTUACION%20DE%20LA%20POLICIA.pdf?sequence=1>
- Stuart, J. (2014). *El Utilitarismo*. Alianza Editorial.
- Suárez-Iñiguez, E. (1993). Consideraciones sobre el contrato social de Rousseau. *Revista mexicana de ciencias políticas y sociales*, 152, (38).

- Sumner, A., C. Hoy and E. Ortiz-Juarez (2020). Estimates Of The Impact Of Covid-19 On Global Poverty. WIDER Working Paper 2020/43. UNU-WIDER. Recuperat 12 de novembre de 2022, desde:
<https://www.wider.unu.edu/sites/default/files/Publications/Working-paper/PDF/wp2020-43.pdf>
- Szabo, D. (1982). *La policía y la sociedad: Imágenes y realidades*. I Seminario Internacional sobre la Policía. Vitoria-Gasteiz.
- Torrens, R. (2009). Estat, Mercat, Tercer sector. L'evolució de la iniciativa social en l'atenció a persones amb discapacitat intel·lectual [Tesi doctoral]. Universitat Rovira i Virgili. Recuperat 14 d'abril de 2024, des de:
<https://www.tdx.cat/bitstream/handle/10803/8440/tesi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Tresdosú (2021). *Cómo y por qué medir el impacto social de los proyectos*.
- Tyler, T. R. (1990). *Why People Obey the Law*. Yale University Press.
- Universidad Miguel Hernández de Elche (s.f.). *Código de buenas prácticas científicas*. Recuperat 12 de maig de 2022, des de:
https://oir.umh.es/files/2020/10/CBPC_2020.21pub.pdf
- University of Surrey (s.f.). *Drug Education in Schools: Identifying the added value of the Police service within a model of best practice*.
- USAID (United States Agency for International Development). (2011). *Community Policing in Central America: the way forward*.
- Velloso, A. (2005). *Educación comparada (Temas 1-10)*. UNED
- Vilà, A. (2011). *Serveris socials. Aspectes històrics, institucionals i legislatius*. UOC
- Walzer, M. (1990). The Communitarian Critique of Liberalism. *Political theory*, 1, (18), pp. 6-23.
- Walker, S. (2013). *The New World of Police Accountability*. SAGE Publications
- Weber, M. (1944). *Economía y sociedad*. Fondo de cultura económica.
- Westreicher, G. (2018). *Ex Ante*.
- Wilkinson, M., Dumontier, M., Aalbersberg, I. et al. (2016). *The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship*. Sci Data. Recuperat 8 de gener de 2022, des de: <https://doi.org/10.1038/sdata.2016.18>
- Wisdom School. (2021). *Charla sobre Seguridad Vial*. Recuperat 6 de mayo de 2022, des de: <https://wisdomschool.es/seguridad-vial/>

APÈNDIX

Apèndix 1. Descripció de les activitats tractades pel cos de Mossos d'Esquadra dins dels àmbits "Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa)" i "Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)"

Descripció activitats	
Àmbits	
Educació per a la seguretat (Comunitat Educativa) Educació per a la seguretat (Tecnologies de la Informació)	
Activitats	Objectius i característiques
Internet segura	Garantir la seguretat de la comunitat educativa prevenint els fets delictius, i també millorar la percepció de seguretat. Dins d'aquest programa se'n deriven 7 modalitats depenent dels seus objectius i del públic destinatari (Mossos d'Esquadra. Centres educatius, 2011).
Consum de drogues	Prevenir el consum de drogues legals i il·legals. I donar a conèixer l'actuació policial i penal davant el consum, la tinença i el tràfic de substàncies estupefaents (Mossos d'Esquadra. Xerrada sobre les drogues, s.d.).
Comença el joc	Situar els joves en les normes que regeixen la societat, sobretot les del codi penal i fer-los saber de la seva impunitat a partir dels 14 anys (Mesa de salut jove de la Noguera. Comença el joc, 2021).
Seguretat viària	Evitar els accidents, conèixer les primeres mesures de seguretat en cas d'accident i crear actituds de prevenció en relació al transit.
Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra	Donar a conèixer les funcions del cos de ME. Explicar els recursos que disposa i quan utilitzar-los. Respondre els dubtes que es puguin tenir i reforçar el lligam entre la societat i Policia.
Violència domèstica, masclista	Saber detectar actituds masclistes, reflexionar sobre les diferències de tracte entre homes i dones, informar de les responsabilitats penals que se'n deriven i dels serveis policials especialitzats en aquest àmbit.
Situacions de risc. Joventut	Explicar la responsabilitat penal dels menors i les mesures que se'ls hi poden imposar. Conèixer la responsabilitat civil dels tutors legals. Explicar en què consisteixen les Identificacions policials. Oferir consells de seguretat sobre ciclomotors i bicicletes (Mesa de salut jove de la Noguera. Situacions de risc per a joves, 2021).

Conductes odi i discriminació	Identificar qualsevol tipus de discriminació, com ara els prejudicis sobre la raça, procedència, religió, les creences o ideologies. Saber respectar les diverses idees i opinions. Identificar tots aquells aspectes que posin en perill la pluralitat de pensament (Mossos d'esquadra. Odi i discriminació, 2019).
Conductes discriminatòries	Identificar les conductes discriminatòries i les conseqüències penals i socials dels seus actes. Valorar les actituds de seguretat que cal prendre de manera preventiva. Incorporar aquestes actituds a l'hora d'utilitzar imatges personals a les xarxes socials (Mesa de salut jove de la Noguera. Taller Share, 2021).
Consells de seguretat. General	Ofereix consells generals de seguretat per prevenir i minimitzar actes delictius, com ara robatoris o estafes a domicilis, robatoris a interior de vehicles, amb violència a via pública, en època de vacances, grans esdeveniments o concentració de persones, al transport públic, etc.
Sense especificar	Aquest apartat recull altres temàtiques no tipificades a la present Taula.
Violències sexuals	Conèixer els tipus de violència sexual que existeixen, com ara les agressions i els abusos sexuals, els tocaments no desitjats, l'assetjament, la violència verbal, no verbal, visual o escrita, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, els matrimonis forçats o la mutilació genital femenina. Saber prevenir i actuar davant d'algunes d'aquestes manifestacions (Fundació Salut i Comunitat, s.d.).
I què fem amb les bombes?	Prevenir accidents i sensibilitzar dels riscos dels artefactes explosius (Mesa de salut jove de la Noguera. I què fem amb les bombes?, 2021).
Consells de seguretat. Situacions de violència	Ofereix consells d'autoprotecció en relació a les agressions físiques, com ara baralles i violències de gènere. Actuar i reconduir situacions de conflicte. Informar dels recursos policials per adreçar-s'hi.
Coneixement de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra: Unitat canina	Donar a conèixer les funcions de la Unitat canina del cos de ME. Explicar com s'accedeix a la Unitat, els recursos que disposen, com son els seus entrenaments i en quin moment son requerits. Respondre els dubtes que es puguin tenir i reforçar el lligam entre la societat i Policia.
Consells per evitar el maltracte a les persones grans	Fomentar la seguretat de la gent gran informant-los de les precaucions i actuacions que han de seguir. Conscienciar a les persones grans i els seus cuidadors de la importància de prendre una bona prevenció. Conèixer les inquietuds del col·lectiu i resoldre els dubtes que puguin tenir.

Estafes	Prevenir les estafes, sobretot les telemàtiques, que son el tipus que més estant creixent. Mantenir els ciutadans informats sobre aquelles modalitats més freqüents i evitar així víctimes potencials.
Consells de seguretat. Empresa/comerç	Ofereix consells de seguretat als comerciants i empresaris sobre mesures i accions a prendre per evitar robatoris amb força o petits furtus a l'interior dels establiments. Informar dels passos a seguir en cas de ser víctima i denunciar.
Nous grups juvenils organitzats i violents	Conèixer les característiques, la història, simbologia i les conductes dels grups juvenils violents amb l'objectiu de trencar les relacions que puguin tenir i evitar la seva presència al centre educatiu o a les seves immediacions (Mesa de salut jove de la Noguera. Nous grups juvenils organitzats i violents, 2021).
Persones amb discapacitat	Prevenir actes delictius a persones amb discapacitat. Adreçat també als seus cuidadors. Reduir la vulnerabilitat d'aquest col·lectiu. Oferir eines de prevenció i actuació davant situacions d'abús, estafa o discriminació.
Mutilació genital femenina	Evitar i prevenir la mutilació genital femenina. Informar i fer reflexionar a les famílies d'ètnia africana del que suposa una ablació i de les conseqüències penals que se'n deriven.
Consells de seguretat. Domicili	Ofereix consells de seguretat per prevenir i minimitzar els robatoris a domicilis, especialment en absències llargues fora d'aquests, com ara en època de vacances o estades a segones residències.
Matrimonis forçats	Disminuir la probabilitat d'aparició de matrimonis forçats dintre de les comunitats en les quals està arrelada aquesta pràctica. Els esforços professionals s'han de dirigir a transformar l'entorn de risc de les noies i apoderar-les per tal que elles tinguin més recursos i habilitats per afrontar aquestes situacions (Generalitat de Catalunya. Protocol per a l'abordatge dels matrimonis forçats, 2016, p.8).
Consells de seguretat. Món rural	Ofereix consells de seguretat als domicilis, a les masies i als magatzems de les zones rurals, sovint allunyades dels nuclis urbans, amb l'objectiu d'evitar o minimitzar els robatoris amb força, sobretot a segones residències i magatzems on es guarden eines (Mossos d'esquadra. Consells de seguretat per a habitatges i magatzems en l'àmbit rural, 2011).

Font: Diverses, especificades en els diferents apartats de la Taula. Elaboració pròpia.

Apèndix 2. Fitxes informatives i característiques socioeconòmiques dels centres educatius on s'han realitzat l'estudi

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU		NÚM. 1
Codificació del centre: A		
Activitat formativa: INTERNET SEGURA	Ciutat: Barcelona	
Àmbit: Rural	Administració: Públic	
		
<p>Característiques: El centre es va inaugurar el curs 2001-2002. En aquell moment faltaven espais per construir, ja que l'edifici responia al projecte d'escola d'una sola línia. Va ser el curs 2004-2005 que es van acabar les obres per poder acollir tot l'alumnat. Finalment, el curs 2020-2021, concretament quan l'escola complia 20 anys, el centre va passar a ser Institut escola. El centre opta per un ensenyament basat en l'observació i l'experimentació, fomentant l'esforç, la iniciativa i el treball personal i en equip. Es vol establir lligams entre la teoria i la pràctica. Es fomenten els valors de la cooperació en lloc de la competició. Es potencien les sortides i colònies com a complement dels continguts que es treballen i pel seu aspecte lúdic i socialitzador. En ell es troba tota la línia d'ensenyament de primària i quatre classes de secundària; una de 1r., una de 2n. i dos de 3r.</p>		
<p>Context socioeconòmic i cultural: L'Institut es troba situat en una població obrera de 20.000 habitants de la comarca del Vallès Occidental (Barcelona). La ciutat té molts centres d'ensenyament, a més a més de l'analitzat; l'Escola Turonet, Purificació Salas, Pilarín Bayés, Taula Rodona, Lola Anglada, l'Institut Salas i Xandri, Bressol Municipal el Patufet, Municipal de Música i Municipal d'Adults. També té una biblioteca. El centre mostra la representativitat d'immigració en el seu territori, sent aquesta gairebé inexistent. Els pares i les mares es dediquen majoritàriament en professions que requereixen estudis bàsics i de cicle mitjà. Respecte a les problemàtiques, no se'n detecten, a excepció d'algunes absències injustificades d'alguns membres de l'alumnat que el centre ja està tractant.</p>		

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU		NÚM. 2
Codificació del centre: B		
Activitat formativa: DE TU A TU	Ciutat: Girona	
Àmbit: Urbà	Administració: Públic	
		
<p>Característiques: La història del centre es remunta de fa més de 170 anys, concretament, a l'any 1841. Té una immigració molt baixa, al igual que la ciutat. S'imparteixen els estudis d'ESO, tant diürns com nocturns, de secundària a distància i Batxillerat internacional. És un Institut gran, on tenen cabuda diverses classes per curs escolar. També, disposen de servei de biblioteca, cantina, transport escolar i atenció especial a l'alumnat. Els dos fets més destacats dels darrers anys, que permeten singularitzar l'Institut i de mantenir una qualitat docent i una presència que ultrapassa els límits de les aules i es projecta en la societat, són l'impuls del Batxillerat Internacional –el primer curs va ser el 1998-99– i la creació de la seva Fundació. El seu medi, apartat de la zona comercial de la ciutat, permet un ensenyament en un ambient ric i estimulants per aconseguir el ple desenvolupament de la personalitat de l'alumnat. Instrueix i educa el seu alumnat mitjançant la formació en el respecte als drets humans. Respecte a les problemàtiques del centre, pràcticament tot concorre amb certa normalitat i no se'n destaca cap.</p>		
<p>Context socioeconòmic i cultural: L'Institut es troba al centre de Girona, apartat del casc antic i amb una població de poc més de 100.000 habitants. La ciutat manté la tradició d'un poble en una estructura de ciutat. La població ha anat creixent poc a poc a comparació de la majoria de territoris de Catalunya. La ciutat destaca pel volum d'edificis i monuments històrics que manté. Els pares i les mares de l'alumnat provenen de famílies que treballaven al camp, però amb la industrialització ho han anat deixat. Actualment els pares i les mares es dediquen al comerç i a la construcció, ja que la ciutat sempre ha destacat per la seva capacitat de producció i fabricació. L'agricultura està dedicada sobretot al secà (farratge i cereals), encara que també hi ha cultius d'hortalisses i gira-sols. És una ciutat amb poca activitat industrial, però qualitativament important. Els sectors industrials de més tradició a la ciutat són el tèxtil i el paperer. També són importants les indústries del metall, les arts gràfiques, l'alimentació i el sector de la construcció. El sector serveis i turisme tenen una gran importància per a l'economia del municipi. A l'estiu la població augmenta significativament per l'arribada de turistes, tant de dins com fora de Catalunya, i la resta de l'Estat.</p>		

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU		NÚM. 3
Codificació del centre: C		
Activitat formativa: INTERNET SEGURA	Ciutat: Barcelona	
Àmbit: Urbà	Administració: Públic	
Núm. de professorat: 21	Núm. d'alumnat: 305	
		
<p>Característiques: A l'octubre de 1984 l'institut començava amb un curs de primer d'Administratiu, un curs de primer d'Electrònica i un de segon. Aleshores no tenia nom i estava adscrit com a Secció de Formació Professional de Mollet. El procés de canvi al nou institut va ser al desembre del 1992 on es va preparar un pla de treball per a la inauguració del nou centre. Actualment, disposa de sis línies pels estudis d'ESO i dos pel batxillerat. A banda, també s'imparteixen dos cicles formatius, un de grau mitjà i l'altre de grau superior. El 4t. curs d'ESO té complementàriament caràcter orientador, tan per als estudis posteriors, com per a la integració a la vida laboral. Crida l'atenció el panòptic típic dels centres penitenciaris que es troba al centre de l'edifici. L'Institut està involucrat en diversos projectes, com ara el "Erasmus" i "Entwinning". Totes les aules disposen de connexió Wi-Fi i equip multimèdia. També, disposa d'equipaments específics, com ara quatre aules d'informàtica, dos tallers de tecnologia, un laboratori de biologia i geologia i un laboratori de física i química, biblioteca, aula de música, aula de dibuix, aula d'acollida, sala d'actes, pista poliesportiva i gimnàs, i un aparcament de bicicletes. La immigració al centre és alta i bastant representativa en tenint en compte el municipi.</p>		
<p>Context socioeconòmic i cultural: L'Institut està situat a la comarca del Vallès Oriental (Barcelona), a la població de La Llagosta, de poc més de 13.000 habitants. Concretament, al costat d'un polígon industrial i apartat del nucli urbà. Durant anys la seva població s'ha mantingut al voltant dels 12.000 habitants, però el flux continu d'immigrants ha incrementat aquesta xifra fins a l'actual. La classe social és baixa, és a dir, gent treballadora i majoritàriament amb pocs recursos. Els pares i les mares tenen treballs poc qualificats i les problemàtiques detectades giren al voltant de la inseguretat ciutadana. El centre no connecta amb la ciutat i això fa que l'alumnat hagi d'arribar amb transport urbà o amb vehicle particular, fet que provoca alguns retards a l'hora d'entrar a classe. El consum de tabac i d'altres substàncies són un altre problema que el centre ha d'afrontar, i per aquesta raó, es té una estreta relació amb la policia local i la coordinadora del centre per prevenir-ne el consum. Això s'aconsegueix augmentant el patrutllatge policial de la zona, sobretot en les hores d'entrada i sortida del centre, i a la hora de l'esbarjo.</p>		

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU		NÚM. 4
Codificació del centre: D		
Activitat formativa: COMENÇA EL JOC	Ciutat: Tarragona	
Àmbit: Urbà	Administració: Públic	
Núm. de professorat: 21	Núm. d'alumnat: 295	
		
<p>Característiques: Des de 1996, l'Institut és el centre de referència de la zona de Ponent. Està situat a la comarca del Tarragonès (Tarragona). S'imparteixen 4 línies d'ESO i 2 de batxillerat. Les modalitats de batxillerat són "Ciències i Tecnologia" i "Humanitats i Ciències Socials". Disposa del servei de suport a l'alumnat amb dificultats socioeducatives i assessorament a les seves famílies a través d'una integradora social. Pel que fa a les instal·lacions, hi ha les aules de tecnologia, educació plàstica, acollida, audiovisuals, idiomes, música, biblioteca, laboratoris, gimnàs i pistes poliesportives de futbol i bàsquet. El centre s'identifica amb el compromís amb l'educació, per la professionalitat del seu professorat, per la comunicació amb les famílies i per l'exhaustiu seguiment individual de l'alumnat, així com la valoració de l'esforç.</p>		
<p>Context socioeconòmic i cultural: Torreforta limita amb altres barris de la ciutat de Tarragona, al nord; barri de la Granja, a l'oest; amb Camp Clar i al sud amb Icomar. El barri està situat entre les carreteres de València al sud i de Reus al nord. Per l'est, limita amb el barri de Riu clar, i per l'oest, amb els barris de Campo Clar i la Granja. Per tant, Torreforta es troba a la perifèria de Tarragona. Té un alt índex d'immigració i disposa d'uns 11.000 habitants. El seu nivell de vida és pobre. Hi ha moltes famílies amb risc d'exclusió social, marginació i vulnerabilitat. Al ser un barri exterior de la ciutat, està una mica abandonat. La majoria de carrers estan bruts, amb poca il·luminació, els vehicles mal estacionats i molta gent surt de les seves cases amb pijama, xandall o vestimenta de segona mà. Per aquesta raó, el nivell de delinqüència és elevat, amb robatoris amb força, violents, baralles i consums de substàncies. Els veïns de la zona ja han reclamat a l'Ajuntament millores i estan a l'espera de que el Govern hi faci una important inversió d'imatge i seguretat. Pel que fa a serveis, a banda del centre analitzat, disposa de tres col·legis; el col·legi La Salle Torreforta, el Gual Villalbí i el Mare de Déu dels Àngels. També hi ha un centre cívic amb biblioteca, ludoteca, sala d'informàtica i un teatre. Disposa de diversos locals, com ara bars, perruqueries, fleca i dos supermercats, a més a més d'un mercat central amb peixateria, carnisseria i fruiteria.</p>		

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU		NÚM. 5
Codificació del centre: E		
Activitat formativa: MALTRACTAMENTS	Ciutat: Riudoms (Tarragona)	
Àmbit: Rural	Administració: Públic	
Núm. de professorat: 15	Núm. d'alumnat: 275	
		
<p>Característiques: El centre és una construcció de l'any 1996. L'horari lectiu és de 8.00 h. a 14.30 h. Inicialment tenia una zona educativa d'influència que comprenia les viles de Riudoms, Riudecols, les Borges del Camp, Alforja, Vilaplana, l'Aleixar, Maspujols, Botarell, Montbrió del Camp, Riudecanyes, Vinyols i els Arcs, Duesaigües i l'Argentera. Actualment, l'Institut és el centre de referència de Riudoms, Montbrió del Camp i Vinyols i els Arcs. A l'Institut s'imparteixen els estudis d'ESO, batxillerat i de formació professional. A cada curs d'ESO hi ha 6 classes i de batxillerat 2. Pel que fa a l'alumnat, pràcticament no s'observa immigració. Cal destacar que el centre disposa d'un servei de mediació que possibilita la resolució de conflictes mitjançant la intervenció de terceres persones, amb l'objectiu d'ajudar les parts a obtenir per ells mateixes un acord satisfactori. Aquest servei el poden fer servir, de forma totalment voluntària i confidencial, tots els membres de la comunitat educativa, i es podrà aplicar sempre i quan no s'hagi produït alguna agressió física, amenaça o vexació.</p>		
<p>Context socioeconòmic i cultural: Riudoms és una població envoltada de natura d'un 6.700 habitants. És un municipi de la província Tarragona. El poble disposa de molts edificis d'interès artístic que es troben escampats pel seu terme. Tots els carrers i places de la vila eren antigament de terra i foren després empedrats per evitar l'erosió dels corrents d'aigua. Riudoms està situada a uns cinc quilòmetres de Reus, la capital del Baix Camp. Passen pel terme moltes rieres i rierols. Una de les principals és la riera de Maspujols, també coneguda com a riera de Riudoms, que passa molt a prop del poble. La principal activitat és l'agricultura. Abans de la construcció del pantà de Riudecanyes els cultius predominants eren els de secà com l'olivera o la vinya. Molta gent del municipi, sobretot els pares de l'alumnat, estan lligats al treball del camp, heretat dels seus pares. Les problemàtiques que presenta el poble és gairebé inexistent. Pel que fa a les detectades al centre, tot funciona a la normalitat.</p>		

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU		NÚM. 6
Codificació del centre: F		
Activitat formativa: VIOLÈNCIA MASCLISTA	Ciutat: Barcelona	
Àmbit: Urbà	Administració: Públic	
Núm. de professorat: 27	Núm. d'alumnat: 524	
		
<p>Característiques: El centre neix a la dècada dels anys 60 del segle passat com a Institut femení de Batxillerat. Està ubicat a l'àrea nord-est de Barcelona (Besòs-Maresme), una zona activa i en procés de renovació i modernització. L'Institut esdevé un centre de referència especialitzat en la formació professional integral desenvolupada en diversos nivells: Formació Professional Inicial, Programes de Formació i Inserció i Itineraris Formatius Específics. Ofereix un servei d'assessorament i informació totalment personalitzat, dirigit a orientar a l'alumnat cap a la competència professional que més se li adapti. El seu objectiu és ajudar a construir el futur professional del l'alumnat a través del desenvolupament acadèmic, personal i professional amb una extensa experiència adquirida. El centre té cura de les relacions entre ell i el món de l'empresa, i treballen contínuament per assegurar el bon funcionament d'aquestes col·laboracions. L'Institut està compromès en ser un centre inclusiu on tothom se senti segur i valorat. Els seus valors reflecteixen un entorn de formació digne, amb un equip de professorat que desenvolupa un ambient de treball basat en el respecte, on la discriminació no és tolerada.</p>		
<p>Context socioeconòmic i cultural: El Besòs i el Maresme és un barri de bastanta gent integrat al districte de Sant Martí de Barcelona amb una població de 23.000 habitants, limitant amb el terme municipal de Sant Adrià de Besòs. Aquests barris que acollien les onades massives d'immigrants van sorgir amb una manca total d'equipaments. Gràcies a la continuada reivindicació veïnal, el barri va millorar la seva situació a poc a poc des dels anys 70 i es van construir els equipaments actuals. Avui dia, el barri segueix amb una alta immigració, però amb pocs problemes socials. A la zona del litoral, es va construir el parc del Fòrum, en espais compartits amb el municipi de Sant Adrià de Besòs, creant-se un gran espai cívic on va tenir lloc el Fòrum Universal de les Cultures 2004 de Barcelona. Les problemàtiques del centre giren entorn al consum de drogues, l'alcohol i la manca de civisme.</p>		

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE EDUCATIU		NÚM. 7
Codificació del centre: G		
Activitat formativa: XARXES (TALLER ESPECIALITZAT EN INSTAGRAM)	Ciutat: La Seu d'Urgell (Lleida)	
Àmbit: Urbà	Administració: Públic	
Núm. de professorat: 19	Núm. d'alumnat: 350	
		
<p>Característiques: L'Institut va ser creat l'any 1933, és l'institut públic d'ensenyament secundari de referència de la comarca de l'Alt Urgell. Per als estudis d'ESO, té adscrites gairebé la totalitat de les escoles públiques de la comarca i també té adscrites les escoles més occidentals de la comarca de la Cerdanya, les dels municipis de Montellà i Martinet, Lles de Cerdanya i Prullans, totes pertanyents a la província de Lleida. S'imparteixen els estudis d'ESO amb 4 línies per curs, batxillerat amb 2 línies i 6 modalitats, i formació professional de cicle mitjà i superior, a més a més, de ser seu de l'Institut Obert de Catalunya (IOC) de batxillerat i formació professional. La immigració al centre és molt baixa, al igual que a la del territori. El curs 2009-2010, l'Institut va obtenir la certificació ISO 9001:2008 de gestió de la qualitat, atorgada per l'empresa certificadora Applus. Al llarg del curs 2012-2103 va obtenir de nou la certificació ISO 9001:2008 de gestió de qualitat per un període de tres anys més.</p>		
<p>Context socioeconòmic i cultural: La Seu d'Urgell està situada als pirineus de Catalunya, concretament a la comarca de l'Alt Urgell. Té una població d'uns 12.000 habitants. L'Alt Urgell és la porta a l'estat d'Andorra i la proximitat a aquest important pol demogràfic i d'activitat econòmica és, en bona part, una de les raons de la puixança actual de la ciutat dins l'àmbit de l'Alt Pirineu i Aran. Tradicionalment la Seu ha estat una regió agrícola de subsistència familiar. La comarca no ha estat un territori caracteritzat per la industrialització. En l'actualitat la indústria més important és la làctia, també és important el sector de la fusta, metall, energia i els materials de construcció. Així doncs, la gent del poble es dedica bàsicament al conreu i a la ramaderia. S'hi poden realitzar diverses activitats esportives d'alt risc a conseqüència de la seva geografia, com ara l'esquí o el piragüisme, el que fa que sigui visitada per turistes que provenen de tot l'Estat per practicar totes aquestes modalitats. La delinqüència a la població, juntament amb la majoria de pobles del Pirineu, es troba en els percentatges més baixos de Catalunya.</p>		

Font: Elaboració pròpia.

Apèndix 3. Qüestionari definitiu per a l'alumnat de secundària

QÜESTIONARI									
Centre educatiu:									
Direcció:									
1	total desacord	2	desacord	3	ns/nc	4	d'acord	5	total acord
1. Els tallers i les activitats pràctiques ajuden a l'aprenentatge del contingut teòric?									
1		2		3		4		5	
2. Els mossos que imparteixen les xerrades tenen en compte els comentaris o les preguntes de l'alumnat?									
1		2		3		4		5	
3. Creus que els mossos que imparteixen les xerrades tenen un bon coneixement de la matèria?									
1		2		3		4		5	
4. Trobes a faltar una avaluació o un retorn de la xerrada?									
1		2		3		4		5	
5. Es té en compte la teva opinió per millorar la xerrada?									
1		2		3		4		5	
6. El que has après s'adequa a les problemàtiques de la teva vida?									
1		2		3		4		5	
7. Els mossos han explicat de manera clara?									
1		2		3		4		5	
8. Et sembla innovadora la manera que s'ha realitzat la xerrada?									
1		2		3		4		5	
9. T'hagués agradat que hi hagués hagut un altre professional juntament amb els mossos per completar els continguts de la xerrada?									
1		2		3		4		5	
10. T'han semblat adequats els recursos materials emprats?									
1		2		3		4		5	
11. El contingut de la xerrada es realitza tenint en compte el seu objectiu?									
1		2		3		4		5	
12. Has adquirit un canvi d'actitud o d'opinió d'allò que ja coneixies?									
1		2		3		4		5	
13. Creus que les xerrades ajuden a informar i prevenir fets delictius?									
1		2		3		4		5	

14. T'agradaria que les xerrades es realitzessin més sovint?				
1	2	3	4	5
15. Creus que l'ambient on s'ha impartit la xerrada és l'adequat?				
1	2	3	4	5
16. En general, t'ha agradat?				
1	2	3	4	5
17. La xerrada t'ha sigut útil?				
1	2	3	4	5
18. Vols dir alguna cosa que no se t'hagi preguntat anteriorment?				
.....				
.....				
.....				

Font: Elaboració pròpia.

Apèndix 4. Guió d'entrevista segons modalitat i característiques de l'informant

Entrevista exploratòria			
Àmbit	policial	Subàmbit	comandaments i agents
1. Presentació de l'entrevistat/da			
2. Lloc de treball			
3. Què ens pot dir sobre les xerrades?			
4. Com heu treballat en època pandèmica?			
5. Com es duen a terme les xerrades?			
6. Què opina sobre l'avaluació i l'impacte social de les xerrades?			
7. Com veu la coordinació amb els altres cossos policials?			
8. I la coordinació amb els altres professionals?			
9. Com es podrien millorar les xerrades?			
Àmbit	ensenyament	Subàmbit	directors, tutors i professorat
1. Presentació de l'entrevistat/da			
2. Lloc de treball			
3. Què ens pot dir sobre les xerrades que els ME imparteixen als instituts?			
4. Creu que les xerrades son adequades i la metodologia utilitzada és la més idònia?			
5. Com sol·licita les xerrades i en què es basa per demanar-les a un o altre cos policial?			
6. Quin impacte creu que tenen les xerrades sobre l'alumnat?			
7. Com veu el fet d'impartir les xerrades juntament amb altres professionals socioeducatius?			
8. Les xerrades de la policia cobreixen la demanda de l'alumnat?			
9. Trobaria interessant realitzar algun conveni de col·laboració amb els ME?			
10. Quina opinió o valoració té l'alumnat de les xerrades?			
11. Quina avaluació de les xerrades es realitzen als/a les alumnat/as?			
12. Com creu que es podrien millorar les xerrades?			
Àmbit	polítiques públiques	Subàmbit	polítics
1. Presentació de l'entrevistat/da			
2. Lloc de treball			
3. Què ens pot dir sobre les xerrades que els ME imparteixen als instituts?			
4. Com valora la descoordinació que existeix entre el cos de ME i la policia local a l'hora d'impartir les xerrades?			
5. Com es podria millorar la coordinació entre cossos policials?			
6. Intervenien o col·laboren d'alguna manera a les xerrades?			
7. Trobaria interessant realitzar algun conveni de col·laboració amb els ME?			
8. Com es pot mesurar l'impacte social de les xerrades?			
9. Quina valoració fa respecte a l'impacte que tenen les xerrades a l'alumnat?			
10. Com veu el fet d'impartir les xerrades juntament amb altres professionals socioeducatius?			
11. Què creu que podrien aportar mútuament per millorar les xerrades?			

Entrevista semiestructurada			
Àmbit	policial	Subàmbit	comandaments
1.			Quin càrrec ocupa i des de quan és comandament de la Unitat?
2.			Quines han estat les seves anteriors destinacions?
3.			Quines son les seves funcions dins de la Unitat?
4.			Com arriben les xerrades a les diferents ABP? Per quines vies organitzatives? (UCPAC, URPAC, ORC)
5.			Que vostè tingui coneixement, es disposa d'algun estudi a nivell intern o extern sobre les xerrades que realitza el cos de ME?
6.			Què s'esperen de les xerrades? Quines expectatives es volen assolir? Les donen per assolides?
7.			Com mesuren l'assoliment dels objectius de les xerrades? I el mateix per als centres educatius? Quin retorn fa l'alumnat?
8.			Hi ha hagut un augment de les sol·licituds de les xerrades en aquests últims anys sense comptar el període de la pandèmia?
9.			Com ha afectat la pandèmia en les xerrades? I en els centres educatius?
10.			Quina metodologia s'utilitza per a les xerrades als centres educatius?
11.			Creu que fa falta més personal a les ORC per impartir les xerrades o falta millorar-ne l'eficiència? Com ho faríem en el segon cas? I el mateix per les xerrades als centres educatius?
12.			Com arriben a impartir-se les xerrades als centres educatius? Qui ho sol·licita? Per quin canal?
13.			Qui aprova fer la xerrada al centre? Sota quins criteris?
14.			Quins contactes es manté amb els centres educatius, per part de qui i en quina freqüència? Això funciona així per a totes les comissaries?
15.			Com s'organitzen amb la policia local per impartir les xerrades? I als instituts?
16.			Com valora la presència d'altres policies o professionals alhora d'impartir les xerrades als centres educatius? Perquè creu que no es potencia la seva presència, en cas de ser així?
17.			Com milloraria la gestió de les xerrades? I la dels centres educatius?
18.			Voldria afegir alguna cosa més o completar alguna de les respostes?
Àmbit	policial	Subàmbit	agents / comandaments (segona activitat)
1.			En quina ORC està destinat/da i des de quan?
2.			Quines han estat les seves anteriors destinacions?
3.			Com va fer cap a la ORC?
4.			Quins van ser els seus interessos per entrar a aquesta Unitat?
5.			Quines son les seves funcions dins de la ORC?
6.			Quin volum de treball teniu?
7.			Quantes xerrades realitzeu al dia, normalment?
8.			Quants agents sou impartint xerrades?
9.			Quina extensió territorial abasteu?
10.			Quants centres educatius teniu en el vostre territori?
11.			Feu xerrades a tots els centres educatius? Perquè?
12.			Com és el seu dia a dia?

13. Com ha afectat la pandèmia en les xerrades? I concretament als centres educatius?
14. Disposeu d'una planificació de contactes i xerrades? Com és aquesta planificació?
15. Les xerrades es poden adaptar depenent de la immigració, la incidència delictiva, la diversitat ètnica, de gènere o, fins i tot, en relació a les necessitats educatives específiques de l'alumnat? I com ho feu, en cas que es puguin adaptar?
16. Quin és el pla formatiu de les xerrades, en general? És el mateix per als centres educatius?
17. Quina metodologia feu servir per impartir les xerrades als centres educatius?
18. Quan impartiu les xerrades observeu interès per part de l'alumnat? Quines son les seves reaccions?
19. Aneu sempre uniformats quan impartiu les xerrades?
20. Les xerrades als centres educatius estan marcades depenent de l'edat o curs de l'alumnat?
21. Diferencieu en alguna característica alhora d'impartir les xerrades depenent si el centre educatiu és privat o públic?
22. Quan duren les xerrades als centres educatius?
23. Qui imparteix les xerrades als centres educatius? Només vosaltres o a vegades hi ha altres agents d'altres cossos policials o professionals, com ara educadors socials, pedagogs, etc.
24. Com es la coordinació amb l'equip psicopedagògic del centre, els tutors i l'AFA alhora d'organitzar qualsevol xerrada als centres educatius?
25. Com valora la presència d'altres policies o professionals alhora d'impartir les xerrades als centres educatius? Perquè creu que no es potencia la seva presència, en cas de ser així?
26. S'heu trobat que impartiu xerrades als centres educatius repetides per part vostre i de la policia local? Quina coordinació teniu amb ells? Com s'organitzen perquè això no succeeixi?
27. El director d'un centre educatiu pot sol·licitar xerrades a vosaltres (mossos) i a la policia local? Quin criteri ha de seguir per demanar la xerrada a la policia local o a vosaltres?
28. Quina avaluació i quin seguiment es realitza al acabar les xerrades? És la mateixa per als centres educatius?
29. Quin impacte en l'alumnat i la societat creu que tenen les xerrades? S'ha pogut mesurar aquest impacte? Com?
30. Quin "feedback" reben de les xerrades per part dels directors o professorat dels centres educatius?
31. Com milloraria la gestió de les xerrades? I la dels centres educatius?
32. Voldria afegir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que ha donat?

Àmbit	alumnat	Subàmbit	secundària
1. Quin curs fas?			
2. Has rebut moltes xerrades dels cossos policials? De quins més?			
3. Què t'han semblat?			
4. Creus que s'han de fer més sovint?			
5. Creus que et serviran en un futur?			
6. Quines son les xerrades que tens més presents?			
7. Quina t'agrada més? I la que menys?			
8. T'agrada la manera d'explicar i els materials utilitzats per impartir les xerrades?			
9. Trobaries interessant que els temes de les xerrades fossin part del material docent del curs acadèmic? Per què?			
10. Trobes a faltar alguna xerrada o informació important que no s'estigui realitzant per part de la policia, en forma de xerrada?			
11. Has vist mai algun professional que no fos policia impartint xerrades? T'agradaria que hi hagués algun?			
12. Repts alguna avaluació de les xerrades?			
13. Com milloraries la manera d'impartir les xerrades?			
14. Vols dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que has donat?			
Àmbit	ensenyament	Subàmbit	directors, tutors i professorat
1. En quin curs i centre educatiu fa classe?			
2. Rep moltes xerrades dels cossos policials? De quins més?			
3. Què li semblen?			
4. Creu que s'haurien de fer més sovint?			
5. Creu que serveixen en un futur per a l'alumnat?			
6. Quines son les xerrades que té més presents?			
7. Quina li agrada més? I la que menys?			
8. Li agrada la manera d'explicar i els materials utilitzats per impartir les xerrades?			
9. Troba a faltar alguna xerrada o informació important que no s'estigui realitzant per part de la policia, en forma de xerrada?			
10. Trobaria interessant que els temes de les xerrades fossin part del material docent del curs acadèmic? Per què?			
11. Les temàtiques o xerrades es troben inserides en les activitats de tutoria del centre?			
12. Ha vist mai algun professional que no fos policia impartint xerrades? Li agradaria que hi hagués algun?			
13. Realitza alguna avaluació de la xerrada, una vegada finalitzada?			
14. Com milloraria la manera d'impartir les xerrades?			
15. Vol dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que ha donat?			

Àmbit	famílies	Subàmbit	pares i mares
			1. Quin curs fa el seu fill o la seva filla?
			2. Què li semblen les xerrades que el cos de ME imparteix als centres educatius?
			3. Ha pogut presenciar alguna xerrada?
			4. Quins temes creu que son prioritaris tractar per part de la policia en relació a les necessitats del seu fill o la seva filla?
			5. Té coneixement de les xerrades que els cossos policials imparteixen al seu fill o a la seva filla?
			6. De quina manera creu que pot aportar l'AFA a les xerrades?
			7. Li agradaria implicar-se a les xerrades o en alguna d'elles?
			8. Ha notat en el seu fill alguna millora en algun aspecte que pogués necessitar degut a les xerrades?
			9. El seu fill o la seva filla li ha comentat alguna cosa respecte a les xerrades?
			10. Quin impacte social creu que poden tenir les xerrades?
			11. Des del seu coneixement, com milloraria la manera d'impartir les xerrades?
			12. Vol dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que has donat?
Àmbit	polítiques públiques	Subàmbit	regidors i EBAS
			1. En quin municipi i entitat treballa?
			2. Quina és la població i quins son els col·lectius que atén?
			3. Què ens pot dir sobre les xerrades que el cos de ME imparteix als centres educatius?
			4. Ofereixen algun recurs per ajudar a impartir les xerrades?
			5. Ha notat l'impacte de les xerrades en la reducció dels incidents que li pertoquen?
			6. Com creu que podria ajudar a mesurar l'impacte social de les xerrades?
			7. Trobarien interessant realitzar algun conveni de col·laboració amb el cos de ME?
			8. Com veu el fet d'impartir les xerrades juntament amb altres professionals socioeducatius?
			9. Què creu que podrien aportar mútuament per millorar les xerrades?
			10. Com milloraria la manera d'impartir les xerrades?
			11. Vol dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que has donat?

Font: Elaboració pròpia.

Apèndix 5. Llistat i característiques de les persones entrevistades

Núm	Àmbit	Subàmbit	Càrrec	Sexe	Antiguitat	Modalitat entrevista
1	policia	comandament	sergent cap d'unitat cos ME	Home	3 anys	exploratori
2	policia	agent	agent cos ME	Home	11 anys	exploratori
3	policia	comandament	sergent 2a. activitat ME	Home	6 mesos	semiestructurada
4	policia	agent	agent cos ME ORC	Home	16 anys	semiestructurada
5	policia	agent	agent cos ME ORC	Home	14 anys	semiestructurada
6	policia	agent	agent cos ME ORC	Home	7 anys	semiestructurada
7	ensenyament	tutora	coordinadora pedagògica d'ESO	Dona	1 anys	exploratori
8	ensenyament	professor	professor d'Institut d'Educació Secundària	Home	35 anys	semiestructurada
9	policia	agent	agent cos Guàrdia Urbana de Reus	Home	10 anys	semiestructurada
10	ensenyament	directora	directora de centre educatiu	Dona	5 anys	semiestructurada
11	polítiques públiques	regidor	regidor	Home	10 anys	exploratori
12	policia	agent	sindicalista del cos ME	Dona	6 anys	semiestructurada
13	polítiques públiques	alcalde	alcalde	Home	8 anys	semiestructurada
14	policia	comandament	caporal cos Policia Local	Home	20 anys	semiestructurada
15	ensenyament	professor	professor d'Institut d'Educació Secundària	Home	33 anys	semiestructurada
16	ensenyament	professor	tutor d'Institut d'Educació Secundària	Home	10 anys	semiestructurada

17	ensenyament	professora	tutora d'Institut d'Educació Secundària	Dona	2 anys	semiestructurada
18	ensenyament	professora	Cap d'estudis d'Institut d'Educació Secundària	Dona	6 anys	semiestructurada
19	ensenyament	professora	professora d'Institut d'Educació Secundària	Dona	16 anys	semiestructurada
20	policial	comandament	sergent cos ME ORC	Home	10 anys	exploratori
21	policial	agent	agent cos ME ORC	Dona	6 mesos	semiestructurada
22	policial	agent	agent cos ME ORC	Home	13 anys	semiestructurada
23	policial	agent	agent cos ME ORC	Home	2 anys	semiestructurada
24	ensenyament	professora	professora d'Institut d'Educació Secundària	Dona	10 anys	semiestructurada
25	ensenyament	professora	tutora d'Institut d'Educació Secundària	Dona	12 anys	semiestructurada
26	ensenyament	professor	tutor d'Institut d'Educació Secundària	Home	8 anys	semiestructurada
27	ensenyament	professor	tutor d'Institut d'Educació Secundària	Home	5 anys	semiestructurada
28	ensenyament	professor	tutor d'Institut d'Educació Secundària	Home	8 anys	semiestructurada
29	ensenyament	professora	tutora d'Institut d'Educació Secundària	Dona	7 anys	semiestructurada
30	ensenyament	professora	professora d'Institut d'Educació Secundària	Dona	22 anys	semiestructurada
31	famílies	pares i mares	mare d'alumnat de secundària	Dona		semiestructurada
32	famílies	pares i mares	Presidenta AFA de centre educatiu	Dona		semiestructurada
33	famílies	pares i mares	pare d'alumne de secundària	Home		semiestructurada
34	famílies	pares i mares	mare d'alumna de secundària	Dona		semiestructurada
35	famílies	pares i mares	mare d'alumne de secundària	Dona		semiestructurada

36	famílies	pares i mares	mare d'alumna de secundària	Dona		semiestructurada
37	famílies	pares i mares	President AFA de centre educatiu	Home		semiestructurada
38	famílies	pares i mares	pare d'alumnat de secundària	Home		semiestructurada
39	famílies	pares i mares	mare d'alumne de secundària	Dona		semiestructurada
40	famílies	pares i mares	mare d'alumnat de secundària	Dona		semiestructurada
41	alumnat	secundària	alumne	Home		semiestructurada
42	alumnat	secundària	alumne	Home		semiestructurada
43	alumnat	secundària	alumna	Dona		semiestructurada
44	alumnat	secundària	alumne	Home		semiestructurada
45	alumnat	secundària	alumna	Dona		semiestructurada
46	alumnat	secundària	alumna	Dona		semiestructurada
47	alumnat	secundària	alumna	Dona		semiestructurada
48	polítiques públiques	EBAS	educadora social	Dona	10 anys	semiestructurada
49	polítiques públiques	EBAS	educador social	Home	12 anys	semiestructurada
50	polítiques públiques	EBAS	educadora social	Dona	22 anys	semiestructurada
51	polítiques públiques	EBAS	educadora social	Dona	11 anys	semiestructurada
52	polítiques públiques	EBAS	treballadora social	Dona	8 anys	semiestructurada
53	polítiques públiques	EBAS	integradora social	Dona	4 anys	semiestructurada
54	polítiques públiques	regidora	regidora	Dona	10 anys	semiestructurada

55	polítiques públiques	regidora	regidora	Dona	7 anys	semiestructurada
56	polítiques públiques	regidora	regidora	Dona	7 anys	semiestructurada
57	polítiques públiques	regidor	regidor	Home	5 anys	semiestructurada
58	polítiques públiques	regidor	regidor	Home	8 anys	semiestructurada
59	polítiques públiques	regidor	regidor	Home	18 anys	semiestructurada
60	polítiques públiques	EBAS	educadora social	Dona	15 anys	semiestructurada

Font: Elaboració pròpia.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

ANNEX

Annex 1. Requeriments i documents ètics del Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient

1.1. Acord aprovat pel Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient

	UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
	CEIPSA Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient
<i>En español a continuación / In English below:</i>	
CATALÀ	DICTAMEN
AITOR GÓMEZ GONZÁLEZ , President del Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient de la Universitat Rovira i Virgili (CEIPSA) dona fe dels acords aprovats.	
Aquest Comitè, en la reunió de data 01/12/2023, acta número 11/2023, va avaluar i decidir emetre Informe favorable perquè es realitzi l'estudi:	
Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a estudiants d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra	
Codi CEIPSA:	CEIPSA-2022-TD-0040
Doctorand:	Jordi Martínez Busom
Supervisora de la tesi:	Blanca Deusdad Ayala
CONSIDERA QUE:	
<ul style="list-style-type: none">• La proposta de projecte presentada està d'acord amb les bones pràctiques científiques, els valors de correcció científica, capacitat, justícia, solidaritat, protecció dels subjectes vulnerables, tracte digne, autonomia personal, privacitat, confidencialitat, reparació del dany i respecta els Drets humans.• La proposta de projecte compleix amb la legislació europea, espanyola i catalana vigent aplicable, així com la normativa pròpia de la URV en matèria d'R+D+I.• La proposta de projecte compleix amb les exigències metodològiques, ètiques i jurídiques en l'àmbit de les competències de l'CEIPSA, en relació amb els següents aspectes:<ul style="list-style-type: none">a) Valor social i justificació del projecte.b) Personal investigador.c) Metodologia.d) Aspectes ètics específics: risc-benefici, mesures de prevenció i reparació del dany, selecció i reclutament, protecció de subjectes vulnerables, informació, consentiment, privacitat i confidencialitat.e) Compliment de la documentació: consentiment informat, document de seguretat de l'arxiu, autoritzacions i requisits normatius vigents.• Cas que en el desenvolupament de l'activitat de recerca es produeixin modificacions rellevants sobre les condicions inicials aprovades, l'investigador/a responsable ha d'informar al comitè d'aquests canvis abans de dur-los a terme, segons allò especificat a l'apartat 10.3.4 del Reglament d'aquest comitè.	
<i>En el cas que s'avalui algun projecte en què participi com a investigador / col·laborador algun membre d'aquest comitè, s'absentarà de la reunió durant la discussió de l'estudi.</i>	
1 / 6	

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

CEIPSA

Comitè Ètic d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient

La composició a la data de l'avaluació del CEIPSA de la Universitat Rovira i Virgili és la següent:

President

Dr. Aitor Gómez González

Catedràtic del Departament de Pedagogia de la URV

Secretària

Sra. Malka San Lucas Ceballos

Secretària CEIPSA

Vocals

Dr. António Miguel Osório Da Costa

Professor Agregat del Departament d'Economia de la URV

Dra. Maria Teresa Novo Molinero

Professora Titular de Universidad del Departament de Bioquímica i Biotecnologia de la URV

Dra. Gisela Cebrián Bemat

Professora Lectora del Departament de Pedagogia de la URV

Antonio Cortés Martínez

Delegat de Protecció de Dades de la URV

Dra. Josefa Canals Sans

Catedràtica d'Universitat de Departament de Psicologia de la URV

Sra. Mireia Herranz Aparicio

Delegada de Protecció de Dades de la URV

Dra. María Dolores Jiménez López

Professora Agregada del Departament de Filologies Romàniques de la URV

Sra. Gemma Garcia Camps

Coordinadora de l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals Mancomunada de la URV i la FURV

Sra. Sandra Rodríguez Rodríguez

Jurista del Gabinet Juridic de la URV

AITOR GÓMEZ
GONZÁLEZ -
DNI 38140434V Fecha: 2023.12.28
18:19:46 +01'00'

Dr. Aitor Gómez González

President CEIPSA URV

1.2. Informe de valoració en matèria de privacitat de l'estudi

**UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI**

Oficina de coordinació i assessorament
en seguretat i protecció de dades
Delegats de Protecció de Dades

Informe de valoració en matèria de privacitat de l'Estudi "Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a estudiants d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra"

1. Introducció

En data 19 de novembre de 2022, els Delegats de Protecció de Dades (DPD) de la Universitat Rovira i Virgili (URV) reben la petició per part de la persona investigadora per tal de sotmetre a la seva valoració l'estudi denominat "Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a estudiants d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra".

Per fer aquesta valoració la persona sol·licitant aporta la següent documentació:

- Memòria de l'estudi amb denominació: *2. CERI - Comissió ètica recerca-innovació - Document_2_Memòria_20210201*
- Full d'informació al participant amb denominació d'arxiu: *FULL D'INFORMACIÓ ALS PARTICIPANTS 13-02-23*
- Consentiment previst per realitzar l'estudi sota denominació d'arxiu: *CONSENTIMENT INFORMAT 13-02-23*

Els DPDs i l'equip de suport han assessorat a la persona investigadora per aplicar els principis i normes de protecció de dades personals des del disseny i per defecte.

Aquest informe recull un resum de les observacions fetes al projecte i conclou sobre la seva conveniència des de la perspectiva de la protecció dels drets i les llibertats de les persones participants en l'estudi pel que fa al tractament de les seves dades personals.

URV_DPD_23-09 Formació ESO Mossos_v1.0OCAS-673

2. Observacions sobre l'estudi

Un cop analitzada la documentació s'ha pogut concloure el següent, que haurà de quedar degudament recollit als diferents documents relacionats amb el plantejament de l'estudi enumerats a l'apartat introductor i d'aquest informe:

1. L'estudi, les dades recollides i els procediments de tractament de dades queden descrits a la documentació que s'ha mencionat en l'apartat 1.
2. La identificació de la persona participant només constarà al full de consentiment informat i tota la resta de dades personals es vincularan a un codi únic de manera que només el personal autoritzat pugui conèixer la identitat de a qui pertanyen les dades. Per tant, les dades personals seran tractades de manera pseudoanonimitzada. Mitjançant aquest full s'obindrà el consentiment de la persona participant al tractament de les seves dades personals.
3. Està previst entregar a les persones participants un full d'informació en el qual s'informarà sobre l'estudi, la finalitat del tractament de dades personals, les possibles cessions i la normativa i mesures de seguretat aplicables.
4. Com s'ha argumentat al punt 2, la informació recollida per a la realització de l'estudi es trobarà pseudonimitzada. Per fer-ho, les dades es recolliran a través de qüestionaris de forma dissociada a les seves dades identificatives, i, posteriorment, s'introduiran a un disc dur encriptat per part de la persona investigadora.
5. Les entrevistes que es preveuen realitzar a les persones participants han estat revisades i es pot acreditar que compleix amb el principi de minimització de dades de l'article 5 de l'RGPD.
6. Tot el personal investigador participant és informat sobre l'objecte i els procediments de l'estudi, incloses les mesures de seguretat aplicades, i signen un compromís conforme coneixen i accepten sotmetre's a aquests procediments. També s'inclou el compromís de confidencialitat de les dades personals que tractaran i de realitzar una adequada custòdia evitant-ne qualsevol accés no autoritzat.
7. D'acord amb les instruccions que indiqui el Responsable de Seguretat de la URV, a banda de l'ús del disc dur encriptat per part de la persona investigadora s'han d'utilitzar per a la realització de l'estudi, els sistemes d'informació i dispositius propis de la URV al qual s'apliquen les mesures de seguretat de l'Esquema Nacional de Seguretat. Només el personal participant durant l'estudi hi tindrà accés autoritzat.
8. En tot moment les persones participants podran exercir el seus drets derivats de la normativa de protecció de dades (supressió, oposició, portabilitat, limitació, accés i rectificació) i, finalitzat el projecte de recerca es procedirà a mantenir totes les dades que corresponguin al participant per a mantenir la validesa dels resultats de l'estudi, però sense que el participant pugui tornar a ser identificat.
9. La publicació dels resultats de l'estudi no contindrà dades personals.

3. Conclusió

D'acord amb la informació aportada per part de la persona investigadora i tot el que s'ha analitzat a l'apartat 2, considerem l'estudi com adequat des de la perspectiva de la protecció de dades personals.

Mireia Herranz
Aparicio - DNE
398876712
(FCAT)
2023.02.21
09:00:01 +01'00'

Mireia Herranz Aparicio

Delegada de Protecció de Dades

1.3. Full d'informació als participants

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Informació als participants

Benvolgut/da Senyor/a,

Vostè ha estat convidat a participar en la investigació "Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a l'alumnat d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra", dirigida pel Sr. Jordi Martínez Busom, doctorand de Treball Social de la Universitat Rovira i Virgili (URV).

L'objectiu d'aquesta investigació és millorar les activitats formatives impartides pel cos de Mossos d'Esquadra (MMEE) que permeti augmentar la seva eficàcia vers als seus destinataris.

Per mitjà d'aquest document se'l sol·licita a participar en aquesta investigació, perquè degut/da a la seva experiència i al càrrec que ocupa pot aportar informació constructiva i rellevant sobre l'estat de les activitats formatives impartides pel cos de MMEE a l'alumnat d'ESO, així com del seu funcionament, impacte i la seva vinculació amb altres professionals del sector social i educatiu.

Aquest estudi ha estat aprovat per la Comissió d'Ètica d'Investigació en Persones, Societat i Medi Ambient (CEIPSA) de la URV.

La seva participació és voluntària, això significa que pot negar-se a participar en qualsevol moment sense que hagi de donar raons ni rebre cap tipus de sanció. La seva participació en aquest estudi no contempla cap mena de risc, compensació o benefici.

Els participants tindran dret a conèixer en tot moment els resultats de la investigació i una vegada aquesta hagi finalitzat, es farà un retorn de la mateixa. La participació en aquest estudi serà confidencial i els resultats seran utilitzats amb finalitats científiques i divulgatives en el camp del Treball Social i policial.

Les dades personals recollides per a l'estudi estaran identificades mitjançant una descripció i només l'investigador principal o els seus col·laboradors podran relacionar aquestes dades amb els participants. Mai s'identificarà a les persones participants en cap informe, presentació ni publicació que sorgeixi d'aquest estudi. Per tant, la seva identitat no serà revelada a cap persona, excepte quan sigui requerit pel Comitè d'Ètica al que es sotmet l'estudi amb la finalitat de comprovar les dades i procediments de l'estudi.

Per al tractament de les dades s'utilitzaran els sistemes d'informació propis de la URV instal·lats a la seva xarxa informàtica aplicant-se les mesures de seguretat de la informació establertes pel Reial Decret 311/2022 que regula l'Esquema Nacional de Seguretat. Concretament, les dades es recolliran mitjançant gravació (sempre que ho autoritzi a l'acta del consentiment informat) i/o anotacions i s'introduiran en el sistema d'informació de la pròpia Universitat.

Informació de protecció de dades

De conformitat amb el que disposa la legislació vigent en matèria de protecció de dades aplicable a la Universitat Rovira i Virgili (URV) i publicada a l'apartat "Legislació aplicable" de l'espai "Protecció de dades de caràcter personal" de la Seu Electrònica (<https://seuelectronica.urv.cat/rgpd/>), es posa en coneixement de les persones interessades la següent informació:

a) Qui és el responsable del tractament de les seves dades?

Identificació	Universitat Rovira i Virgili. CIF: Q9350003A
Adreça Postal	Carrer de l'Escorxador, s/n, 43003 Tarragona
Dades de contacte dels Delegats de protecció de dades	Delegats de protecció de dades de la URV Correu electrònic: dpd@urv.cat

b) Quines dades personals tractem i amb quina finalitat?

Les dades personals són tractades amb la finalitat de participar en l'estudi de la Tesis Doctoral en els termes que es descriuen al full d'informació al participant. En el cas que l'estudi prevegi la publicació, difusió i reutilització dels resultats obtinguts incloent dades personals, les dades personals seran utilitzades per a aquesta finalitat sempre que l'interessat hagi atorgat el seu consentiment.

c) A quins destinataris es comunicaran les seves dades?

En el marc del tractament mencionat, les seves dades no es cediran a tercers tret que existeixi obligació legal o s'indiqui expressament en el full d'informació al participant.

d) Quina és la legitimació per al tractament de les seves dades?

La legitimació d'aquest tractament es basa en el consentiment que dona la persona interessada de forma expressa.

e) Quines mesures de seguretat apliquem en el tractament de les seves dades?

La Universitat es responsabilitza d'aplicar les mesures de seguretat i la resta d'obligacions derivades de la legislació de protecció de dades de caràcter personal d'acord amb l'Esquema Nacional de Seguretat, Reial Decret 3/2010.

En aquest sentit, La Universitat Rovira i Virgili s'ha dotat d'una Política de Seguretat que pot ser consultada a la secció sobre "Legislació i normativa" de la pàgina web de la Universitat dintre de "Normativa pròpia" i "Altres normes", <http://www.urv.cat/ca/universitat/normatives/altres-normes/>.

Adicionalment, al Full d'informació al participant es concreten algunes mesures de seguretat específiques que es tindran en compte durant la realització de l'estudi.

f) Quins són els drets dels interessats?

L'interessat té dret a accedir a les seves dades personals, a demanar la rectificació de les dades inexactes, a sol·licitar la cancel·lació i supressió, i a oposar-se al tractament, inclòs l'elaboració de perfils, a limitar fins a una data determinada el tractament de les seves dades i a la portabilitat de les mateixes, en format electrònic.

La persona participant pot interrompre la seva participació a l'estudi retirant el seu consentiment en qualsevol moment, sense donar explicacions. En aquest cas, les dades no es podran eliminar per tal de garantir la validesa dels resultats i complir amb les obligacions legals aplicables a l'estudi, però no serà possible vincular-les a la seva persona.

Podrà exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació, oposició, limitació i portabilitat mitjançant comunicació escrita, detallant motivadament la sol·licitud, adreçada al Registre General (C/Escorxador, s/n, 43003 de Tarragona) o mitjançant la seva presentació al Registre General de la Universitat, presencialment o telemàtica, segons s'indica a <https://seuelectronica.urv.cat/registre.html>.

Així mateix, l'informem que té dret a presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades mitjançant el mecanisme que estableixi. Pot consultar més informació a <https://apdcat.gencat.cat/ca/inici>

Finalment, l'informem que podrà sol·licitar informació relacionada amb la protecció de dades personals mitjançant correu electrònic als nostres delegats de protecció de dades a la direcció del dpd@urv.cat

g) Quant de temps conservarem les seves dades?

El període de conservació de les dades és de 5 anys un cop finalitzat l'estudi, tret que el full d'informació al participant estableixi un període diferent. En qualsevol cas, es conservaran les dades fins a la revocació del consentiment per part de la persona interessada.

1.4. Consentiment informat

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Acta de consentiment informat

Títol de l'estudi: Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a l'alumnat d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra.

Dades doctorand: Jordi Martínez Busom. Correu elec.: jordi.martinez@estudiants.urv.cat. Telf. 626059050.

Departament: Dep. d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la URV del Campus Catalunya (Tarragona).

Jo, _____ com a _____
amb DNI _____, declaro:

- Haver llegit el full d'informació al participant sobre l'estudi del qual se m'ha entregat una còpia.
- Haver fet les preguntes i resolt els meus dubtes sobre l'estudi i la meua participació.
- Comprès la meua participació a l'estudi d'acord amb allò expressat al full d'informació al participant sobre l'estudi i de les respostes a les meves preguntes, així com els riscos i beneficis que comporta.
- Acceptar que la meua participació és voluntària i donar lliurement la meua conformitat per participar a l'estudi.
- Conèixer que em puc retirar en qualsevol moment de la participació a l'estudi sense que això em pugui causar cap perjudici.
- Estar informat sobre el tractament que es realitzarà de les meves dades personals.
- Donar el meu consentiment per utilitzar material de gravació audiovisual on enregistri parcialment o totalment la meua veu o imatge, o la de la persona participant en cas de ser menor d'edat.
 Sí No
- Donar el meu consentiment per a l'accés i utilització de les meves dades en les condicions detallades al full d'informació al participant sobre l'estudi.
 Sí No
- Un cop finalitzada la investigació, és possible que les dades obtingudes siguin d'interès per a altres estudis relacionats. En relació amb això, s'ofereixen les següents opcions:
 NO autoritzar Sí autoritzar l'ús de les seves dades en altres projectes d'investigació.

I per expressar aquest consentiment, el participant o el representant legal del participant en qualitat de _____ signa en data _____ i lloc _____
aquest full de consentiment:

Firma Firma doctorand

INFORMACIÓ DE PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS	
Responsable	El responsable del tractament de les seves dades personals és la Universitat Rovira i Virgili amb CIF Q9350003A i amb domicili fiscal al carrer de l'Escorxador, s/n, 43003 de Tarragona
Finalitat	Participar en l'estudi de la Tesis Doctoral en els termes que es descriuen al full d'informació al participant. En el cas que l'estudi prevegi la publicació, difusió i reutilització dels resultats obtinguts incloent dades personals, les dades personals seran utilitzades per a aquesta finalitat sempre que l'interessat hagi atorgat el seu consentiment
Drets	Pot exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, portabilitat, limitació o oposició al tractament, mitjançant un escrit adreçat al Registre General de la URV a la mateixa adreça del domicili fiscal o mitjançant la seva presentació al Registre General de la Universitat, presencialment o telemàtica, segons s'indica a https://seuelectronica.urv.cat/registre.html
Informació adicional	Pot consultar informació adicional sobre aquest tractament de dades personals denominat "Tesis Doctorals de la URV" i els seus drets al Registre d'Activitats del Tractament de la URV publicat a https://seuelectronica.urv.cat/rgpd on també s'hi pot consultar la Política de Privacitat de la URV. Així mateix, pot consultar aquesta informació al Full d'informació al participant sobre l'estudi. Adicionalment, pot adreçar als nostres delegats de protecció de dades qualsevol consulta sobre protecció de dades personals a la direcció de correu electrònic del dpd@urv.cat

1.5. Carta de confidencialitat

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Carta de confidencialitat

Jo, Sr. Jordi Martínez Busom, doctorand de Treball Social de la Facultat d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la Universitat Rovira i Virgili, faig constar que en relació a la meua tesi doctoral titulada "Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a l'alumnat d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra" em comprometo a protegir, mantenir i no fer mal ús de la informació obtinguda a través de les entrevistes, observacions, dels qüestionaris, documents, arxius físics i/o electrònics, estadístiques o bé qualsevol altre registre o informació relacionada amb l'estudi esmentat al meu càrrec, així com a no difondre, distribuir o comercialitzar amb les dades personals emmagatzemades en els sistemes d'informació, desenvolupats en la seva execució.

Declaro que soc coneixedor que en cas de no donar compliment al contingut d'aquesta carta es procedirà d'acord amb les sancions civils, penals o administratives que corresponguin de conformitat amb la legislació vigent.

Atentament,

Sr. Jordi Martínez Busom

de _____ del 20 _____

1.6. Carta d'agraïment

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Carta d'agraïment

Benvolgut/da Senyor/a,

Em dirigeixo de nou a vostè per agrair-li la seva col·laboració en la investigació de la meua tesi doctoral titulada "Anàlisi i proposta de millora de les activitats formatives per a l'alumnat d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra".

La seva participació ajudarà a redactar una proposta de millora per adequar les activitats formatives a les necessitats socials de cada territori, saber quina d'aquestes s'han de potenciar per contribuir a una societat més segura i cohesionada, i amb la col·laboració de quins professionals s'han d'impartir per atendre els conflictes des d'un punt de vista més preventiu i de manera més multidisciplinària.

Atentament,

Sr. Jordi Martínez Busom

_____ de _____ del 20 _____

Annex 2. Carta al cap de la Unitat Central de Proximitat i Atenció al Ciutadà

Sr. Guillem Goset
Cap Unitat Central de Proximitat i Atenció al Ciutadà
Divisió Tècnica de Planificació de la Seguretat
Direcció General de la Policia

Sr. Jordi Martínez Busom, amb DNI 39911231-K, nascut a Reus (Tarragona), l'11 d'octubre del 1983, amb domicili al carrer General Moragues, núm. 111, pis 2, porta 1 de Reus, telèfon 626 059 050 i correu electrònic: jordi.martinez@estudiants.urv.cat,

EXPOSA

1. Que estic realitzant la meua tesi doctoral anomenada "Anàlisi i proposta de millora de les campanyes preventives per a l'alumnat d'ESO impartides pel cos de Mossos d'Esquadra" a la Facultat d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la Universitat Rovira i Virgili.
2. Que l'objectiu d'aquesta investigació és millorar les campanyes i xerrades impartides pel cos de Mossos d'Esquadra (MMEE) que permeti augmentar la seva eficàcia i eficiència en els seus destinataris, tenint en compte les necessitats del territori i la informació extreta de múltiples entrevistes, qüestionaris i observacions participants a realitzar.
3. Que l'estudi pretén beneficiar al conjunt de la societat, especialment a la població estudiantil més desafavorida.
4. Que la informació obtinguda solament serà utilitzades per a la realització de la investigació descrita.
5. Que una vegada s'hagi realitzat la investigació, aquesta serà publicada al repositori institucional de la Universitat Rovira i Virgili i accessible públicament.
6. Que la tutora i directora de la investigació és la Dra. Blanca Deusdad Ayala, assignada al Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la Universitat Rovira i Virgili del Campus Catalunya, Edifici A2, planta 1, Av. Catalunya, 35, Tarragona. Telèfon 977 559 748 i correu electrònic: blanca.deusdad@urv.cat

SOLICITA

1. Obtenir una mostra de cinc/sis escoles i instituts de secundària de titularitat pública i concertada on s'imparteixin les xerrades del cos de MMEE, segons les necessitats educatives específiques (immigració, absentisme escolar, conflictivitats, etc.), la disparitat territorial (urbà/rural) i el seu nivell socioeconòmic.
2. Accedir a cinc/sis xerrades impartides pel cos de MMEE als centres educatius que es descriguin en el punt anterior per realitzar la observació participant i les entrevistes als propis agents formadors de l'activitat.
3. Enregistrar i fotografiar les xerrades seguint escrupolosament els requeriments ètics de tota investigació, tenint en compte, especialment, els drets d'imatge en els menors d'edat.

Sr. Jordi Martínez Busom
Doctorand de Treball Social

Reus, 1 de juliol del 2022

Annex 3. Transcripció de les entrevistes

Entrevista exploratòria			
Àmbit	policial	Subàmbit	comanaments i agents
1. Presentació de l'entrevistat/da			
entrevistat/da	1	<i>Soc el cap de la UCPAC des de fa 3 anys. Anteriorment, he estat destinat com a caporal i agent d'aquesta unitat. I més anteriorment, he estat vinculat gairebé sempre a les ORC's i a diferents comissaries perquè sempre m'ha agradat molt la formació des de dins de la policia</i>	
	2	<i>Soc agent de la UCPAC i hi porto destinat des del febrer del 2022. Al 2010 vaig començar a la ORC de la comissaria d'Horta Guinardó i des d'aleshores, només he estat un any a la Unitat d'Investigació. Així que porto 11 anys</i>	
	20	<i>Soc el sergent cap de la ORC del districte de l'Eixample de Barcelona. Actualment, en aquest districte hi viuen aproximadament 11.000 ciutadans i desenes de centres educatius entre primària i secundària</i>	
2. Lloc de treball			
entrevistat/da	1	<i>La UCPAC engloba diferents unitats (GAV, Proximitat, ORC i OAC) que a la llarga s'hauran d'especialitzar pel volum de feina que porten, com ara per la tipificació constant de nous delictes.</i> <i>Les meves funcions principals són que des d'aquí surti un plantejament homogeni per a totes les unitats regionals, i que arribi a les comissaries per tal d'aplicar-les. Des d'aquí es planteja l'estratègia de proximitat. Hi ha un calendari per aplicar la planificació a cada territori.</i>	
	2	<i>A la UCPAC hi vaig fer cap perquè quan estava a Horta Guinardó vaig participar en diversos projectes dirigits des de la UCPAC. A més, era una persona molt activa i sovint enviava correus sobre possibles millores dels "power point's" i de les xerrades. Així que, un dia em van oferir treballar a la UCPAC. Personalment, em semblava atractiu treballar en una unitat central i ampliar coneixements, podem dir que era com un ascens horitzontal.</i> <i>Les meves funcions són les presentacions; crear o millorar el seu contingut, és a dir, donar-los forma, també captar la informació de l'exterior per poder proposar formació nova o modificar l'existent. La informació exterior pot venir dels mitjans de comunicació o dels propis companys. A més de tot això, faig xerrades a entitats i soc l'actual portaveu de la Unitat als mitjans.</i> <i>Si parlem de com és el meu dia a dia, puc dir que entro i miro el correu electrònic, genero les novetats i agafo aquelles més rellevants per a nosaltres, com ara que un centre educatiu ha tingut una problemàtica amb un alumne.</i> <i>Després, seguint amb l'exemple, contacto amb el director del centre, etc. A més, també es realitzen les xerrades o reunions que tens aquell dia programades, a banda de tasques urgents que sorgeixen al moment.</i>	
	20	<i>He estat sempre vinculat a les ORC perquè la meua vocació de petit era ser professor. Abans de ser sergent, he sigut caporal i agent de diverses comissaries i totes com a cap o responsable de les mateixes.</i> <i>Una cosa comuna a totes elles és el gran volum de feina que existeixen. No es dona l'abast, per aquesta raó, tinc una manera molt peculiar de treballar que a mi em va molt bé, ja que ofereixo el que el "client" vol i a mi em serveix per optimitzar el temps.</i>	

3. Què ens pot dir sobre les xerrades?	
	1 <p><i>Les xerrades són imprescindibles. Des d'aquí es proposen continguts generals i les comissaries les adapten al seu territori, ja que són editables. Les xerrades es pengen al portal de la Intranet corporativa i cada comissaria se les poden descarregar</i></p> <p><i>Tenim tres formats de xerrades; les presentacions (la classe de tota la vida), els tallers i el "tu a tu". Aquesta última es una formació que es dona a una persona del col·lectiu perquè reproduïxi les xerrades a les persones del seu entorn.</i></p>
	2 <p><i>Les xerrades estan dividides en tres tipus; de tu a tu que tracta de formar a 8-10 alumnes/as d'ESO amb la finalitat que aquests facin xerrades a altres alumnes/as, després tenim el format "taller" que tracta de fer una rotllana i tots asseguts al terra (el mosso també) i d'allà es realitza la xerrada, i finalment tenim la xerrada magistral amb el mosso davant i el "power point" darrera.</i></p> <p><i>Les ORC fan presentacions dins de la seva comarca. Quan una ORC ha de fer una presentació que engloba dos o més comarques, aquesta la fa la URPAC. I la UCPAC (nosaltres) fem xerrades a entitats que engloben a tot Catalunya, com ara la ONCE o la Federació de Salut Mental de Catalunya.</i></p> <p><i>Personalment, no crec que a les ORC falti més personal, ja que es cobreix la demanda. Almenys, aquí es cobreix tan la demanda interna com l'externa. Tot i així, penso que si tens més personal (més mossos) a les ORC pots fer més feina.</i></p> <p><i>Amb un dia, es sol fer amb una ORC d'una comissaria mitjana, unes 100 xerrades a l'any, que són entre dos i quatre al dia.</i></p>
	20 <p><i>Les xerrades són imprescindibles, però un dels principals problemes és que no estan actualitzades. I ho dic des de una visió constructiva. Ensenyem les diapositives amb fotografies que fa anys que no es canvien, i això és compartit pels alts responsables que diuen que no tenen mitjans per posar-les al dia. A més, les xerrades estan poc definides, és a dir, no estan marcades per edats o necessitats especials, sinó que són molt genèriques. Per aquesta raó, cada ORC, no només ha d'adaptar-les al seu territori, sinó que les ha d'actualitzar perquè l'alumnat presti suficient atenció.</i></p> <p><i>També, volia dir que el model de proximitat, al igual que el de ORC, no estan definits, és a dir, no hi ha cap document on ens digui quants agents calen a les ORC en relació a unes característiques. Això, fa que les comissaries agafin els agents d'aquestes unitats (Proximitat, ORC, GAV o OAC) i els posin a fer altres tasques que no son les seves, com ara seguretat ciutadana, o fins i tot, a "suport" que és la unitat com si diguéssim de recursos humans de la policia.</i></p>
4. Com heu treballat en època pandèmica?	
entrevistat/da	1 <p><i>La pandèmia a accelerat el tema telemàtic. Les xerrades es van realitzar de manera telemàtica.</i></p> <p><i>El que es va deixar clar és que als joves els arriba la informació visualment. No funciona que els mossos vagin a fer una classe sense material, i menys sense que aquesta sigui visual. Cal que portem material que als alumnes/as els hi cridi l'atenció. Han de ser vídeos on hi hagi casos reals que els impacti.</i></p>
	2 <p><i>La pandèmia ha ocasionat que hi hagués menys feina, ja que es van acabar totes les xerrades presencials. I les xerrades virtuals van demostrar ser un fracàs perquè al principi hi havia molts problemes de connexió i després, el "feedback" amb l'alumnat no era el mateix, tot era molt fred.</i></p> <p><i>L'alumnat no preguntava, estaven distrets i no escoltaven. Fins i tot, algunes ORC van utilitzar el mètode de "tu a tu" per poder formar a alumnes/as i que fossin aquests/es els/les que reforcessin les xerrades entre ells/es.</i></p>

	20	<p><i>Hem seguit treballant com els altres llocs, és a dir, a distància. Això ens va obligar a posar-nos al dia sobre les xerrades on-line perquè no estàvem acostumats a fer-les així. I la veritat que d'aquesta manera va ser millor que res, però no es en cap cas el mateix.</i></p> <p><i>La pantalla dona molta fredor i aquesta fa que no puguis transmetre als alumnes les idees amb l'èmfasi que voldries. L'educació, al igual que la prevenció, és transmissió de valors, coneixement i experiències amb empatia i comprensió. I la pantalla, tot això, ho anul·la. Tot i així, considero que s'ha fet una bona feina.</i></p>
5. Com es duen a terme les xerrades?		
entrevistat/da	1	<p><i>Dissenyem les activitats en tres continguts diferents segons les edats. Per exemple, a primària les dissenyem perquè els nens/es sàpiguen identificar allò que els hi expliquem, però a secundària amb només això no és suficient. A secundària ja es sap que està passant i els que se'ls hi demana és que s'impliquin. Les xerrades es poden donar fent la classe magistral tipo "presentació", però en els tallers surten qüestions per part dels alumnes/as que no sortirien en una classe normal.</i></p> <p><i>Les xerrades surten des d'aquí, des de la UCPAC. Nosaltres les fem i les elevem, i des de la prefectura s'aprova (o no). Normalment, les xerrades surten des dels propis companys, no tenim cap altra indicador. Cal tenir en compte que tot té un cost. Els mossos van a l'escola de policia a aprendre els coneixements de les xerrades, en com donar-les, però les habilitats ja les tenen. Per exemple, als centres de discapacitats hem de dir que s'hi va poc perquè al mosso li costa més donar la formació, tot i que des d'aquests centres hi hagi demanda. És des de l'escola on li ensenyaran la diferència entre un noi que té autisme o algun altre síndrome que hagi de saber. Ells saben que han d'anar amb parella perquè si algun dels assistents vol parlar, un d'ells s'apropa a l'assistent i l'escolta.</i></p>
	2	<p><i>Totes les xerrades són editables, dinàmiques i classificades d'entrada per cursos escolars. A més, de ser classificades també per tipologia (homofòbia, estafes, robatoris, etc.). En la diapositiva del "power point" tu cliques a qualsevol imatge i et redirigeix a un vídeo o a l'apartat d'interès. En els "power point's" hi ha molt poca lletra.</i></p> <p><i>Els alumnes escolten perquè els parles duna cosa que els agrada; de telèfons mòbils, anem uniformats, fem les xerrades que siguin participatives, és a dir, tot això els hi crida l'atenció. Alguna vegada, s'han realitzat xerrades no uniformats, tot i que en el reglament posa que s'hi ha d'anar, ja que per tipologia o per qualsevol altra circumstància s'ha estimat fer-ho així.</i></p>
	20	<p><i>Les xerrades es duen a terme, normalment, amb un projector, una diapositiva i a través dels agents de les unitats de ORC. Aquestes diapositives no estan actualitzades, tal com he comentat abans, però també podria afegir que tenim la mala tendència d'explicar allò que no sabem com si ho sabéssim. Dit d'una altra manera, a la Generalitat de Catalunya tenim molts departaments que ens podrien explicar moltes coses que no sabem i fer amb ells la xerrada, d'una manera conjunta, per exemple, quan parlem de seguretat a la xarxa, la Generalitat disposa d'experts, per això, no entenc perquè no ens poden ajudar. I referent a això, amb altres xerrades sobre violència de gènere a través de psicòlegs, etc.</i></p> <p><i>També, caldria millorar la planificació. De res em serveix oferir una xerrada que els centres educatius no necessiten, encara que la demanda vingui d'ells. En aquest cas, la xerrada es farà, però per evitar això el que faig és particularitzar les xerrades que jo crec que li cal aquell centre per la problemàtica que existeix a la societat d'aquell indret.</i></p>

6. Què opina sobre l'avaluació i l'impacte social de les xerrades?	
entrevistat	1 <p><i>L'avaluació es totalment subjectiva. Hi havia una enquesta que la vaig retirar jo, no perquè no cregués en ella, sinó perquè s'havia de fer millor, ja que les preguntes es contestaven sense llegir. Els alumnes només volien sortir al patí. Al final, teníem molt de volum de papers i poques dades qualitatives.</i></p> <p><i>Després, vam intentar que els alumnes/as fessin un taller, on al cap d'una setmana o quinze dies, contestessin unes preguntes, però hi havia centres que ho feien i altres no, perquè va haver la queixa que trèiem hores de classe dels professors. Aleshores, actualment els hi seguim proposant, però si ens ho fan bé, i si no, no hi podem fer res.</i></p> <p><i>No podem saber si el que estem fent és òptim en funció als recursos. Per exemple, no sabem si les xerrades que fem durant tot l'any son suficients, o no. El que sí que et puc dir és que el futur passa per especialitzar encara més les unitats especialitzades i crear nova formació a mesura que la societat avança. Per exemple, ara estem creant una formació sobre els desnonaments perquè aquest tema té molta repercussió social i la gent no entén que amb un ordre judicial, el que ha de fer la policia és treure als ocupants d'aquell domicili.</i></p>
	2 <p><i>No hi ha manera d'avaluar els resultats de l'impacte de les xerrades. Inicialment, havia un qüestionari però va demostrar ser un fracàs perquè els alumnes/as l'omplien per omplir. No sabia de quina manera podríem avaluar-los. Personalment, he de dir que a mi m'arriben opinions en que les xerrades serveixen. Una anècdota en el tema de l'avaluació mitjançant el qüestionari és que a mi m'han arribat a insultar i, fins i tot, em van demanar el telèfon privat. El qüestionari, tal com estava dissenyat no era seriós, objectivable, ni servia per a estudi. La manera d'avaluar els resultats ens és l'etern debat. Com a exemple, fins i tot, vam dir que podíem agafar 8 barris depenent de criteris objectivables en referència a la criminalitat, etc. i en uns fer-hi activitats de prevenció i en altres, no. I veure els resultats al cap d'un any. Si no hi has canvis, cap problema, significa que la nostra prevenció no serveix de res, però en cas que sí, tindríem les queixes del barri on no s'hagués fet la prevenció. I això no és seriós. A més, després vindrien fer proves sobre el patrullatge per veure els resultats de la nostra tasca al carrer. En definitiva, em de dir que la confiança dels ciutadans costa de guanyar i no la podem perdre fent aquestes proves. El que sí que es podria mirar, si de cas, és de si podem optimitzar les xerrades, ja que amb la metodologia de "tu a tu" es pot fer molta feina amb pocs recursos, per exemple, formar a avis de corals que facin formacions, així seria una manera de que ells mateixos fossin els policies a peu de casal.</i></p>
	20 <p><i>No podem saber l'impacte perquè no hi poden haver indicadors, ja que els indicadors són els que no existeixen. Es a dir, a mi em paguen pel que no faig i no pel que faig. Em refereixo a que quan no hi ha activitat policial, la cosa significa que funciona.</i></p> <p><i>Hi ha dos tipus d'indicadors, els d'activitat i els de prevenció. I els primers, són el número de xerrades que es fa en un lloc, el tipus, número d'assistents, etc. Dades que es troben publicades al portal de la Generalitat, però les altres dades, les de prevenció no les podem saber, perquè són dades que no podem mesurar. Per exemple, podem mesurar, com a molt, els delictes que hi ha en un lloc i compararlos abans i després de fer les xerrades, passat un temps, per suposat, però el problema és que no podem atribuir la pujada o la baixada d'aquests delictes només a l'efecte de les xerrades, així doncs, no seria un estudi fiable al 100%, ja que hi ha múltiples factors que hi influeixen.</i></p> <p><i>El que es podria fer és un estudi aplicant la intel·ligència artificial, on a través de la redacció de textos ens pogués dir què és allò que els alumnes més valoren. Recordo, que aquest estudi es va aplicar en un hospital de no sé quin lloc i els resultats van ser que els pacients valoraven més el personal pel ser caràcter que</i></p>

		<i>pels seus coneixements. I a partir d'aquí, van poder extreure uns indicadors de qualitat.</i>
7. Com veu la coordinació amb altres cossos policials?		
entrevistat/da	1	<i>Bastant bona, tot i que a vegades la policia local va en paral·lel amb nosaltres. El millor és que ens coordinéssim millor, però això s'ha de fer des de cada territori, sinó es crearà una infraestructura igual però diferent a l'altra per donar formació als centres. Els directors truquen a mossos o policia local depenent de qui els hi respon. També, cal dir que si de mossos ens truquen per dona una formació de trànsit, els enviem a la policia local. Nosaltres només fem formació de trànsit allà on no hi hagi policia local. Però, tot i així, el missatge que volem donar als directors dels centres és que truquin a qui vulguin. A més, ells ja saben o haurien de saber quina formació fem nosaltres o la policia local perquè anualment anem als centres i els informem.</i>
	2	<i>Desconec la coordinació exacta amb els altres cossos policials. Només sé que les formacions les fem nosaltres, els mossos, tot sols. Hi ha l'excepció, per exemple, quan s'apropa les festes de Nadal on es fan xerrades als comerciants juntament amb policies locals, però que cadascú porta la seva xerrada i contingut.</i> <i>A Catalunya, la majoria de policies locals són petites, és a dir, no són gaire potents per tenir la infraestructura suficient per fer xerrades, però la Guardia Urbana de Barcelona, per exemple, sí que és potent i en fa. Penso que com més policies i entitats facin xerrades, millor. Fins i tot la Fundació Barça fa xerrades sobre el "bulling", però en canvi, poc es parla del "grooming" que és l'abús sexual i digital a menors d'edat.</i>
	20	<i>La veig ideal, ja que actualment no hi ha. No pot ser que la Guàrdia Urbana vagi per un costat i nosaltres per un altra en qualsevol matèria del mateix. El que van fer les Guàrdies Urbanes en el seu moment, va ser copiar les xerrades que els ME fèiem, i atribuir-los a ells. El que hauríem de fer es seure i veure què fan uns, els altres i què podem fer, sobretot, conjuntament. Això donaria una imatge molt més cohesionada de la policia. Cal invertir molt més en prevenció, ja que no podem ser uns "bombers". El problema, és la rivalitat de cossos policials, ja que cadascun vol donar els seus números. Hi ha molta competència per ser el millor. A les reunions tots anem amb les nostres carpetes ensenyant les estadístiques com si això fos la única cosa que existís</i>
8. I la coordinació amb altres professionals?		
entrevistat/da	1	<i>No em d'oblidar que som policies, això vol dir que hi ha qüestions que se'ns escapa. Nosaltres, només parlem des de l'àmbit penal, per això aniria molt bé treballar de la mà amb d'altres professionals.</i> <i>Quan creem continguts col·laborem amb entitats per tenir en compte, per exemple, no dir certes paraules o dir-les de manera diferent.</i> <i>Estaria molt bé que a les xerrades hi hagués altres professionals, però no es sol fer perquè costa trobar a gent que pugui anar a tota arreu. Hi ha associacions molt petites que tenen pocs recursos. Porta molta càrrega de treball que amb totes les xerrades et vingui un professional.</i> <i>Aproximadament, el percentatge de xerrades amb professionals és del 50%. Un altra cosa és que cada entitat et donés un professional territorial de referència, però no em arribat encara amb això.</i>
	2	<i>La coordinació amb altres professionals és molt lleu, és a dir, gairebé nul·la. Al igual que passa a les policies locals, només fem xerrades amb ells quan es tracta d'un tema molt concreta o quan se'ns demana fer alguna ponència de manera</i>

		<i>conjunta. No estaria malament potenciar que altres professionals vinguessin a les xerrades. És una cosa que, per exemple, es podria parlar</i>	
	20	<i>Importantíssima. La coordinació és una cosa que s'hauria d'estar fent ja i des dels inicis de les xerrades. Tenim molta mania de pensar que tot ho sabem, sobretot, alguns comanaments. El que hauríem de ser és una mica més humils i reconèixer que necessitem ajuda i veure que no podem explicar tot allò que no som experts. Podríem, per tant, contactar amb experts que ens ajudessin a no només realitzar les diapositives, sinó a fer les xerrades amb ells</i>	
9. Com es podrien millorar les xerrades?			
entrevistat/da	1	<i>Es podria mirar d'optimitzar els recursos, trobar alguna manera perquè altres professionals s'impliquessin amb les xerrades, tenir una col·laboració més pautada en quan a formacions amb les policies locals o trobar la manera de saber com mesurar els resultats</i>	
	2	<i>Penso que les xerrades es realitzen bastant bé. La única manera de millorar-les seria, tal com hem fet esment anteriorment, en saber com avaluar-les d'una manera en que poguéssim estudiar els seus resultats seriosament. I saber, també, com fer perquè amb menys o igual recursos poguéssim fer més, ja que tot i que complim amb la demanda, aquesta sempre creix i sempre hem d'estar adaptant maneres de fer per donar resposta a tot</i>	
	20	<i>Bé, ja ho he anat dient durant tota l'entrevista. He dit que s'han d'actualitzar les xerrades, que no pot ser que només les facin els ME, que no ens coordinem amb la Guàrdia Urbana, que ens cal un model definit, tan de ORC com per altres unitats, que s'ha de poder buscar la manera d'avaluar l'impacte de les xerrades d'una manera més fiable, ja que de moment, això és impossible i, en definitiva, apostar molt més per la prevenció perquè és la clau perquè problemes posteriors no succeeixen. <i>La sensació que tinc, és que la reacció, el fet d'anar als incidents, ho cobreix tot, com si fos això el més important, quan el més important, des de la meva opinió és evitar anar-hi.</i></i>	
Àmbit	ensenyament	Subàmbit	tutors
1. Presentació de l'entrevistat/da			
	7	<i>Actualment, soc la coordinadora pedagògica del centre des de fa 1 anys i també professora de música de 2n. d'ESO. Vaig començar sent professora i després tutora. Fa anys que em dedico a l'ensenyament i he passat per diversos instituts, tots ells de la província de Barcelona</i>	
2. Lloc de treball			
entrevistat/da	7	<i>Tinc horari de matins. Les meves funcions com a coordinadora és convocar les reunions i dirigir-les, col·laborar amb el currículum escolar, aixecar les actes, fer la memòria final del curs, redactar la programació didàctica i totes aquelles funcions que siguin encomanades pel cap d'estudis. És una tasca esgotadora que m'encanta i que combino amb la de professora. Crec que la tasca d'ensenyar és importantíssima, ja que som allò que aprenem. No canviaria per res del món la meva feina</i>	

3. Què ens pot dir sobre les xerrades que els ME imparteixen als instituts?		
entrevistat/da	7	<i>Les trobo imprescindibles. L'alumnat necessita saber els seus drets i deures, com actuar, prevenir i protegir-se, sobretot en la utilització del Internet on les xarxes socials i la missatgeria instantània estan a l'ordre del dia. Personalment, he de dir que no he tingut la sort d'assistir en moltes, ja que abans no es feien i quan es van fer es sol·licitaven poc per la seva desconeixença. L'alumnat també les vol, les veuen útils i cada vegada pregunten més per elles. El problema és que veig que sempre venen els mateixos mossos, i això suposo que vol dir que són pocs per la quantitat de centres que cal cobrir. Per la nostra part, sempre demanem més, i ells venen quan poden</i>
4. Creu que les xerrades són adequades i la metodologia utilitzada és la més idònia?		
entrevistat/da	7	<i>Són adequades, és a dir, no estan malament, però podrien ser més dinàmiques. Per exemple, fent algun joc o algun cas pràctic a resoldre per mantenir i motivar l'atenció de l'alumnat. D'aquesta manera podrien resoldre dubtes en casos concrets i segur que sorgirien més i millors preguntes. També, he de dir que una xerrada per curs escolar em sembla suficient. Finalment, cal tenir en compte que els mossos no són especialistes en ensenyament. Amb això no vull dir que no ensenyin correctament els continguts, que sí que ho fan i de meravella, però hi ha mètodes que no dominen, com es lògic, ja que s'ensenyen en altres àmbits, com ara la pedagogia.</i>
5. Com sol·licita les xerrades i en què es basa per demanar-les a un o altre cos policial?		
	7	<i>Les xerrades les sol·licito jo. Tinc el correu dels mossos i cada principi de curs els hi envio un correu per concretar-les. Al cap de pocs dies, rebem resposta de les xerrades que més s'imparteixen i les acceptem sense problemes. Si hi ha alguna que volem repetir o ens interessa ho preguntem. És un canal bidireccional on concretem la oferta i la demanda. Ens basem sobretot pel que observem, és a dir, pel que està a l'ordre del dia i pel que veiem que els hi pot anar millor als alumnes. No hi ha cap base científica. Com he dit abans, només porto un any com a coordinadora pedagògica i almenys, és això el que vaig fer l'any passat i he fet també aquest. Als altres centres on he estat era professora i no tenia al càrrec fer aquestes gestions</i>
6. Quin impacte creu que tenen les xerrades sobre l'alumnat?		
entrevistat/da	7	<i>Tenen impacte. No ho puc demostrar, però a la força que n'han de tenir. Les xerrades són importants, per no dir imprescindibles. Els joves estan molt perduts i necessiten orientació en moltes qüestions. Finalment, acaba passant el que passa i no ho podem evitar, però ens agradaria saber els resultats si no féssim res. Estic segura que ens hauríem de lamentar molt més dels resultats del que ho fem ara. La prevenció sempre serveix, encara que sigui difícil de demostrar. Com anècdota, podria dir que estàvem a classe, i no sé com però una noia es va en riure d'una altre. Al acabar la classe ens vam quedar totes tres i vam parlar sobre el que havia passat. Una d'elles va dir que el que havia fet l'altra no es podia fer, recordant el que es va dir en una xerrada dels mossos, i l'altra així ho va entendre. Crec recordar que era sobre una conversa de watts que l'havia fet pública.</i>

7. Com veu el fet d'impartir les xerrades juntament amb altres professionals socioeducatius?	
entrevistat/da	7 <i>Ho veig bé. Tinguem en compte que els mossos en sabem molt, però no hi ha res com el saber compartit. Jo he estat en moltes xerrades d'altres tipus i puc assegurar que la informació que se n'extreu és de gran valor. Cadascú aporta des del seu àmbit i així, el coneixement és multiplica. Només cal veure els debats televisius on es troben diversos professionals parlant amb total domini del seu tema. Exactament, no sé quins professionals serien els més adequats, potser algú de l'àmbit dels serveis socials amb experiència en menors per explicar de primera mà com es un centre de reforma o de protecció. O algun advocat per aportar algun cas real on faci obrir els ulls a l'alumnat. Al final es tracta que vegin que allò que es diu va de debò. Fins i tot, el discurs d'algun jove que hagi patit algun assetjament</i>
8. Les xerrades de la policia cobreixen la demanda de l'alumnat?	
entrevistat/da	7 <i>Crec que sí. Suposo que això se'ls li hauria de preguntar a ells. El 80% dels problemes que poden tenir els joves estan relacionats amb les xarxes socials i l'ús del Internet. No es un percentatge fiable, sinó que surt des de la meua experiència com a docent de fa més de 15 anys. I pel que tinc entès, la xerrada de Internet Segura és la que més es fa. Després hi ha la qüestió de les drogues, l'absentisme escolar i les baralles per altres fets, que es van portant com s'han portat sempre, però no per això em de baixar la "guàrdia", al contrari</i>
9. Trobaria interessant realitzar algun conveni de col·laboració amb els ME?	
entrevistat/da	7 <i>Col·laborar, participar, fomentar, etc. són paraules de les que sempre hauriem d'apostar. Així que, sí, ho trobaria interessant, però un conveni per a què? S'hauria de marcar els objectius, les dates, els mètodes, i tot un seguit de punts per dur a terme realment la tasca i no vendre "fum". Estic cansada de participar amb projectes que al final només fan que justificar la feina per interessos particulars. És més, crec millor amb una col·laboració informal de "tu" a "tu" que amb una formal amb signatures i compromisos en paper o en paper "mullat" si ho mirem al cap del temps</i>
10. Quina opinió o valoració tenen els/les alumnes/as de les xerrades?	
entrevistat/da	7 <i>La seva opinió és molt bona, i ho sé perquè sempre que les comentem. La xerrada que més els hi agrada és la de "Internet Segura". Suposo que és així perquè és la que veuen més pròxima i útil en les seves vides quotidianes. Aquest any, per exemple, ja m'estaven preguntant quan vindrien els mossos. A més, observo que el seu grau d'atenció a les xerrades és màxima. Jo mateixa, també, m'agrada escoltar-los i sempre aprenc coses, no només d'ells, sinó a partir de les preguntes que l'alumnat realitza. Sempre surt alguna cosa que no sabia i que ajuda a l'alumne, no només a resoldre el seu dubte, sinó per treure el que portava a dins i que potser no ho hagués explicat mai si no hagués tingut la oportunitat de parlar-ne</i>
11. Quina avaluació de les xerrades es realitzen als/a les alumnes/as?	
entrevistat/da	7 <i>Parlem a l'hora de tutoria, en que tenen assignada una hora a la setmana. Repassem el que els mossos han dit. Resolem algun que altre dubte que no hagi quedat clar i els demano la seva opinió. No fem res per escrit. Tot és verbal. Si veig que la cosa no dona més de sí, poso jo mateixa algun exemple per clarificar conceptes. Fins i tot, trec alguna problemàtica antiga i ja resolta per veure si es va solucionar correctament i com ho haguéssim pogut fer millor. Com he dit, m'agraden les classes dinàmiques, amb tallers, exemples i casos pràctics</i>

12. Com creu que es podrien millorar les xerrades?			
	7	<p><i>Primer de tot, fent la classe més dinàmica. Després que hi hagués algun professional més a la xerrada i ampliar-la als pares i mares, i fins i tot, als tutors i professors. També, m'agradaria que els mossos tinguessin una formació més específica en mètodes didàctics i, finalment, que les xerrades formessin part de l'assignatura "cultura i valors" del centre, és a dir, que fos material curricular per poder-les veure com una activitat més en matèria d'ensenyament, i per aquesta raó, es necessitaria que fos impartida per altres professionals, com ara els mateixos professors, personal socioeducatiu, entre altres. També, estaria bé que les xerrades s'apliquessin directament a la comunitat, és a dir, que hi hagués unes activitats de més per fer com a voluntariat a la comunitat. D'aquesta manera, l'impacte a la societat seria molt més transformador</i></p>	
Àmbit		Subàmbit	regidors
1. Presentació de l'entrevistat/da			
entrevistat/da	11	<p><i>Treballo a Reus, soc de l'any 88, per tant tinc 34 anys, i em dedico a la regidoria de la CUP. La feina de regidor no comptaria com un treball, ja que no són tasques remunerades, però sí que ocupa un espai de temps important de la meua vida pel volum d'hores. On em dedico és a la estructura nacional de la CUP, concretament a la part del departament de recursos humans. Treballo, per tant, entre el Parlament, la seu nacional de la CUP i l'Ajuntament de Reus. També soc educador social i estic acabant el grau de psicologia. Anteriorment, he treballat amb joves en situacions irregulars i menjadors socials per persones sense sostre</i></p>	
2. Lloc de treball			
entrevistat/da	11	<p><i>Em presto a la població de Reus, on actualment són més de 100.000 habitants. La feina de regidor comporta la representació dels ciutadans escollits d'acord amb la Llei d'Eleccions Municipals per assumir funcions normatives i de fiscalització de la gestió municipal, així com també per a la presentació d'iniciatives i projectes de millora de la gestió municipal. Com deia, anteriorment, he treballat amb joves que tenien dificultats i amb prestacions socials, i diverses empreses d'inserció social i laboral</i></p>	
3. Què ens pot dir sobre les xerrades que els ME imparteix als instituts?			
entrevistat/da	11	<p><i>Penso que, per un costat, estan molt bé, en el sentit de reforçar la bona imatge de la policia. Em refereixo a que moltes vegades els pares i les mares utilitzen aquesta figura en sentit negatiu, com ara, els diuen als seus fills "si et portes malament vindrà la Policia", i per l'altra cal pensar que la sensació de seguretat és subjectiva, i això vol dir que és infundada, i per tant, cal reflexionar sobre quin és el paper de la gestió que hauria de fer la Policia. Posar això sobre la taula és el que crec important que s'hauria de debatre entre l'alumnat, i no només que les xerrades fossin per explicar què cal fer en una situació o altre. En resum, que fossin xerrades més crítiques, no de la Policia, sinó de la seguretat ciutadana, un debat ampli, i després, parlar de la funció que han de tenir els cossos i les forces de seguretat de l'Estat</i></p>	
4. Com valora la descoordinació que existeix entre el cos de ME i la policia local a l'hora d'impartir les xerrades?			
	11	<p><i>La valoració és de complexitat, és a dir, la seguretat pública és complicada, ja que hi ha molta competència entre sí, i no parlo sobre competències sobre funcions, sinó de resultats estadístics; qui són uns, els altres, quines tasques fan, quina jerarquia segueixen, tots es volen emportar el mèrit, sempre la culpa és l'altre. Això sempre ha sigut així i no es canviarà sinó canviem el context total i absolut, no només entre mossos i policia local, sinó entre cossos policials de l'Estat, com</i></p>	

		<i>ara la Policia Nacional i Guàrdia Civil. Quan aquests han de treballar conjuntament sempre hi ha disputes. Per posar un exemple ridícul, en el programa "Crimis", quan hi ha un cas a resoldre, sempre apareix algun comentari d'un cos policial cap a l'altre explicant la dificultat que va ser treballar conjuntament</i>
5. Com es podria millorar la coordinació entre cossos policials?		
	11	<i>Es podria millorar des de la visió de la funció. No només s'ha de separar territoris i competències, sinó que crec que fa falta un canvi absolut del model de seguretat, no només policial, que ens portés a coordinar-se millor. No crec que avui dia, millorar la coordinació vagi cap a millorar protocols, per exemple, ara pel Nadal, mossos i policia local patrullen conjuntament, a peu, pel centre de la ciutat, doncs això no crec que ajudi, sinó que és tot de cara a la "galeria". Cal, per tant, crear una nova lògica de coordinació</i>
6. Intervenien o col·laboren d'alguna manera a les xerrades?		
	11	<i>No, ni intervenim, ni col·laborem i les que jo recordo quan era petit no les recordo bé, i per tant, no puc opinar molt sobre elles. Em sap greu</i>
7. Trobaria interessant realitzar algun conveni de col·laboració amb els ME?		
entrevistat/da	11	<i>Sí, ho trobaria interessant, però com deia abans, des d'una altra lògica de la visió de la seguretat. La seguretat és molt subjectiva i manipulable, ens fan por les coses que no ens haurien de fer por i viceversa. La seguretat són moltes coses, des d'anar pel carrer sense que et robin, t'agredeixin o et violin, fins a alimentar-te, tenir un sostre, una feina, entre altres coses de primera necessitat i dignes. Només que aquestes últimes coses es complissin, la sensació de seguretat augmentaria, perquè hi hauria menys persones que necessitarien robar, i hi hauria menys exclusió social, i per tant, tot plegat crec que la cosa hauria d'anar per aquí</i>
8. Com es pot mesurar l'impacte social de les xerrades?		
entrevistat/da	11	<i>L'impacte i les valoracions es fan amb ítems, i els ítems es fan tenint en compte diferents bases per avaluar-les. No n'hi ha prou en preguntar als alumnes què els hi ha semblat la xerrada perquè ells respondran condicionats pel moment, pel que els hi hagin explicat, tenint en compte la seva subjectivitat, pel que hagin pogut intervenir, o simplement per la novetat, però això no és una avaluació de l'impacte social de les xerrades, ja que això es veu en hores, dies o mesos. Per avaluar les xerrades cal una continuïtat en el temps, i d'aquesta manera seria la millor forma de fer-ho</i>
9. Quina valoració fa respecte a l'impacte que tenen les xerrades a l'alumnat?		
entrevistat/da	11	<i>La valoració de l'impacte sobre l'alumnat és que trenca barreres entre aquest i els cossos policials, perquè els alumnes poden parlar amb un policia sense por, fet que no s'atrevirien mai a preguntar al carrer. Segurament, moltes vegades sigui la primera vegada que hi parlin. És a dir, coneixen coses que no coneixien i poden corroborar d'altres, així doncs, l'impacte és positiu, però que sigui suficient o necessari, jo ho qüestiono, perquè és el que estic dient tota l'estona, s'ha de canviar la perspectiva i el prisma del que és la funció policial</i>

10. Com veu el fet d'impartir les xerrades juntament amb altres professionals socioeducatius?		
	11	<i>Jo crec que cap aquí és on hauríem d'anar. És a dir, a més d'explicar què han de fer els alumnes en certes situacions, amb qui no han de parlar, com s'ha de trucar al telèfon d'emergències, reduir la seguretat només en la integritat física i patrimonial, entre altres, podríem reduir la criminalitat i desigualtat de la pobresa si hi haguessin altres professionals juntament amb els mossos fent la xerrada, ja que la xerrada seria molt més amplia i no es parlaria només des del punt de vista de la policia. D'aquesta manera es podria parlar des d'una visió crítica, i això vol dir fent-se preguntes, sobre les xerrades que avui dia es donen, i en elles, de que la seguretat estigui en una visió més social que repressiva i correctiva de la integritat d'un mateix</i>
11. Què creu que podrien aportar mútuament per millorar les xerrades?		
	11	<i>Des de la CUP podem aportar una altre visió de la seguretat, una visió més amplia, és a dir, afegir la perspectiva socioeducativa o social al que és el debat sobre la seguretat, ja que això multiplica la perspectiva de tot plegat</i>

Entrevista semiestructurada			
Àmbit	policial	Subàmbit	comanaments
1. Quin càrrec ocupa? Des de quan és comanament de la Unitat?			
	14	<i>Estic destinat a la Policia Local de l'Ametlla de Mar des de l'any 2002</i>	
2. Quines han estat les seves anteriors destinacions?			
	14	<i>Abans, vaig estar a la Guàrdia Civil, però també he realitzat comissions de serveis a la Guàrdia Urbana de Tarragona i Policia Local de Salou</i>	
3. Quines són les seves funcions dins de la Unitat?			
entrevistat/da	14	<i>Soc el cap en funcions de la Policia Local de l'Ametlla de Mar. És un cos de policia petit, així que encara que no estigui destinat a una unitat d'ORC, en faig tasques puntuals quan no puc delegar-les, com ara participacions en reunions veïnals per mediar en conflictes i assessoraments en altres institucions públiques (escoles, centres esportius, radio local, etc.). També, fem xerrades, aproximadament, una per setmana a qualsevol entitat que ens requereixi. Concretament, pel que fa als centres educatius, en tenim cinc i ocupem una extensió territorial de 67 km quadrats. Les tasques concretes que realitzo és la supervisió i coordinació. Tinc un horari de dilluns a divendres però sempre estic disponible</i>	
4. Com arriben les xerrades a les diferents ABP's? Per quines vies organitzatives? (UCPAC, URPAC's, ORC's). És la mateixa que per a les xerrades dels centres educatius?			
	14	<i>Nosaltres no tenim les mateixes unitats que el cos de Mossos d'Esquadra o similars, és a dir, de cossos policials mitjans o grans. Nosaltres som un cos de policia petit, el qual estem en contacte directe amb el regidor de seguretat pública. Tenim també menys recursos. Les xerrades venen marcades per les dictades pel Govern municipal, en concret, per la regidoria de seguretat ciutadana</i>	

5. Que vostè tingui coneixement, es disposa d'algun estudi a nivell intern o extern sobre les xerrades que realitza el cos de ME?	
14	<i>No. Ni tan sols el tenim nosaltres. El que tenim és un llistat de les xerrades que realitzem, però no del seu impacte a la societat</i>
6. Què s'esperen de les xerrades? Quines expectatives tenen? Les donen per assolides?	
14	<i>La conscienciació dels alumnes o de les persones que tenim davant. Volem que el missatge arribi i que quedi clar quin és el nostre objectiu. No volem persones que escoltin, sinó persones que entenguin el que els hi volem dir, i per això, hem de saber transmetre correctament el missatge, ja que si no ho fem, la responsabilitat és també nostre per no saber com explicar el que volem fer arribar. Les expectatives les donem per assolides, ja que la valoració és bona i sembla que reben el missatge de les xerrades</i>
7. Com mesuren l'assoliment dels objectius de les xerrades? I el mateix per als centres educatius? Quin retorn fa l'alumnat?	
14	<i>No podem mesurar els objectius perquè no sabem com fer-ho. Només podem detallar-ne l'impacte de manera genèrica i no el podem mesurar més enllà de l'avaluació qualitativa, és a dir, al parlar amb el tutor o el centre educatiu en general</i>
8. Hi ha hagut un augment de les sol·licituds de les xerrades en aquests últims anys sense comptar el període de la pandèmia?	
14	<i>Sí, no masses, però la tendència és a augmentar. Cada any augmenta, ja que els alumnes també ho fan. Cada cert temps han d'augmentar línies noves a les classes, fins i tot, crear més centres educatius. Ara bé, si tenim en compte les altres entitats, la tendència és la mateixa o encara més gran, com ara casals per a gent gran, noves associacions, etc.</i>
9. Com ha afectat la pandèmia en les xerrades? I en els centres educatius?	
14	<i>Juntament amb la minva de personal i altres conflictes de tipus laborals, s'han deixat de fer les xerrades</i>
10. Quina metodologia s'utilitza per a les xerrades als centres educatius?	
entrevistat/da	14 <i>És diversa i adaptativa, des d'una presentació amb taula rodona per al públic més qualificat, una exposició de material i jocs interactius amb els més petits, o campanyes prèviament dissenyades, per exemple quant a l'ús dels vehicles de mobilitat personal. Després, respecte a l'avaluació, nosaltres no en fem més enllà d'un anàlisi qualitatiu parlant amb els responsables del centre. No passem cap qüestionari als alumnes perquè el complimentin</i>
11. Creu que fa falta més personal a les ORC per impartir les xerrades o falta millorar-ne l'eficiència? Com ho faríem en el segon cas? I el mateix per als centres educatius?	
14	<i>Sí, sens dubte falta més personal, ja que no podem participar més perquè no tenim molta més capacitat. Però anys enrere es feien més xerrades. El que cal és més personal i ser més eficaços. Les dos coses. És a dir, ser més eficients amb la burocràcia i ser mes eficaços a la pràctica</i>

12. Com s'imparteixen les xerrades als centres educatius? Qui ho sol·licita? Per quin canal?		
entrevistat/da	14	<i>Primer de tot, no disposem de cap planificació. Actuem a demanda o per atendre una necessitat concreta i sempre ens adaptem al públic, és a dir, als alumnes que tenim davant, sobretot quan són petits. Quan són més adolescents alguns intenten fins i tot desafiar al ponent o la seva tasca des del seu rol d'alumne menor d'edat que està classe. En altres àmbits més professionals i adults, el públic és més neutre, motivat i respectuós com podrien ser les xerrades a pares. En el centre de menors, fins i tot els alumnes, molt receptius, es mostren molt motivats, fins i tot alguns intenten mantenir una relació personal amb el policia. És molt satisfactori, però a la vegada molt delicat. Les xerrades les sol·licita el director del centre, el coordinador o el tutor de la classe a través de correu electrònic o trucada telefònica</i>
13. Qui aprova fer la xerrada al centre? Sota quins criteris?		
	14	<i>Dins de les policies locals, les aprova el regidor de seguretat ciutadana segons criteris operatius i estadístics</i>
14. Quins contactes es manté amb els centres educatius, per part de qui i en quina freqüència? Això funciona així per a totes les comissaries?		
	14	<i>Al ser una població petita, és fàcil trobar-nos tan de manera formal com informal, cosa que facilita un intercanvi d'impressions sobre qualsevol temàtica que necessitem tractar</i>
15. Com s'organitzen amb la policia local per impartir les xerrades? I als instituts?		
	14	<i>Suposo que aquí la pregunta seria al revés, com ens organitzem nosaltres amb els Mossos d'Esquadra. Doncs bé, la veritat és que en alguna ocasió ens hem trobat que els Mossos de Trànsit feien alguna xerrada que es solapava amb les nostres. Ningú ens havia avisat i em va sobtar però tampoc li vaig donar més importància. Per tant, el solapament de xerrades és una cosa que no hauria de passar, ja que a les reunions que mantenim conjuntament parlem de les competències de cadascú i posem especial atenció en no duplicar la feina. Tot i així, a la pràctica, és diferent i és una cosa de la qual em de millorar</i>
16. Com valora la presència d'altres policies o professionals alhora d'impartir les xerrades als centres educatius? Perquè creu que no es potencia la seva presència, en cas de ser així?		
entrevistat/da	14	<i>Anys enrere, quan a la nostra policia hi havia força personal, les xerrades eren molt habituals. Des de la reducció de personal, algunes xerrades tal com les d'assetjament escolar o els riscos d'internet han estat assolides per personal més especialitzat en cada matèria. Ens agradaria poder fer-ho nosaltres, però en aquests moments no tenim aquesta capacitat. Llavors ens centrem en tasques més específiques de les policies locals, per exemple, la seguretat viària o les conductes cíviques</i>
17. Com milloraria la gestió de les xerrades? I la dels centres educatius?		
	14	<i>Primer es necessitaria disposar de més personal i així poder destinar alguna persona en concret a aquestes tasques, formant-la degudament i elaborant un calendari i propostes d'intervenció socioeducativa en diferents centres i entitats d'interès públic</i>
18. Voldria afegir alguna cosa més o completar alguna de les respostes?		
	14	<i>Considero que des de les policies locals, amb la característica pròpia de policia de proximitat, el potencial socioeducatiu és molt alt, però hi ha tantes mancances per realitzar la resta del servei ordinari i d'exigència competencial bàsica, que costa destinar més esforços en aquesta línia</i>

Àmbit	policial	Subàmbit	agents / comanaments (segona activitat)
1. En quina ORC està destinat/da? Des de quan?			
entrevistat/da	3	<i>Estic destinat a la ORC de l'ABP del Bages des de fa 6 mesos</i>	
	4	<i>Fa 16 anys que estic destinat a la ORC de la comarca de la Terra Alta i Ribera d'Ebre</i>	
	5	<i>Fa 20 anys que estic destinat a la ORC de la comissaria del Baix Camp</i>	
	6	<i>Fa 7 anys que estic destinat a la ORC del Bages</i>	
	9	<i>Estic destinat a la unitat d'Educació Viària de la Guàrdia Urbana de Reus, des de fa 10 anys</i>	
	12	<i>Actualment, estic alliberada de mossos, ja que estic fent funcions de sindicalista. Però abans, he estat destinada als Grups d'Atenció a la Víctima (GAV) de diverses comissaries</i>	
	21	<i>Estic destinada a la ORC de Sabadell, des de l'abril de l'any 2022</i>	
	22	<i>Actualment, estic destinat a la ORC del Tarragonès</i>	
	23	<i>Estic destinat a la ORC de Mollet del Vallès des del 2019</i>	
2. Quines han estat les seves anteriors destinacions?			
entrevistat/da	3	<i>He estat destinat 20 anys de sergent amb funcions de cap de torn a la comissaria del Bages, 5 anys a l'Àrea Regional de Trànsit (ART), a la Unitat de Seguretat Ciutadana (USC) de Solsona, USC d'Osona i al Centre Penitenciari (CP) de Brians</i>	
	4	<i>Anteriorment, he estat destinat com a agent a la USC de la mateixa comissaria</i>	
	5	<i>He estat destinat com a agent a la USC de la mateixa comissaria</i>	
	6	<i>Vaig entrar al cos de ME a l'any 2005. Posteriorment, a l'any 2006, vaig entrar al Grup de Proximitat de l'ABP del Bages, després a la ORC de la mateixa comissaria a l'any 2007 i a la UCPAC entre els anys 2009-2011. Entre el 2012 i 2015 vaig estar destinat a la URPAC i actualment a la ORC de l'ABP del Bages realitzant tasques de relació i preventives amb els diferents grups d'interès policial que formen part del nostre teixit social i associatiu, col·lectius de risc i institucions</i>	
	9	<i>Quan vaig entrar a la Guàrdia Urbana estava destinat al patrullatge, és a dir, a la Unitat de Seguretat Ciutadana</i>	
	12	<i>Com deia, he estat destinada a dos GAV, a Sant Martí i Nou Barris, per un període de sis anys. També he desenvolupat tasques de USC a aquestes comissaries, així com al Grup de Proximitat</i>	
	21	<i>Les meves anteriors destinacions han estat al carrer, és a dir, a la Unitat de Seguretat Ciutadana (USC), al Grup de Proximitat, a l'Àrea Regional d'Instrucció i Custòdia (ARIC) i al Grup d'Atenció a la Víctima (GAV)</i>	
	22	<i>Del 2005 al 2007 vaig estar destinat a Sant Adrià de Besos, del 2007 al 2009 a Barcelona i del 2009 a l'actualitat a la comissaria de Tarragona</i>	
	23	<i>Han estat la comissaria de Ripollet i la Sala Regional de Comandament de Barcelona</i>	
3. Com va fer cap a la ORC?			
	3	<i>Vaig fer cap quan vaig demanar la segona activitat als 57 anys</i>	
	4	<i>Va sortir una plaça i a través d'una entrevista i del currículum vaig fer-hi cap. La última paraula la té el cap de la comissaria</i>	
	5	<i>Quan van obrir la comissaria ens van demanar qui hi volia anar, jo m'hi vaig oferir i m'hi van assignar juntament amb un altre company</i>	
	6	<i>Va ser arran de marxar el company que ocupava aquest lloc a l'any 2007 i fer de forma voluntària una xerrada a una escola sobre drogues. El Caporal de Proximitat em va acompanyar i em va plantejar poder portar l'ORC del Bages</i>	

	9	<i>Hi vaig fer cap per la meva formació en mobilitat segura (cursos, postgraus) i la diplomatura en educació social. Tal vegada, pels meus interessos envers la docència</i>
	12	<i>Hi vaig fer cap perquè el meu cap m'ho va proposar. Segurament, em va veure una persona comunicativa i empàtica, és a dir, amb un perfil prou ideal per ocupar el lloc</i>
	21	<i>Fa uns mesos va sortir una plaça per ocupar la ORC i em vaig presentar. Al cap de pocs dies em van confirmar que m'havien acceptat per la meva trajectòria professional</i>
	22	<i>A través d'un caporal, responsable de la Unitat, que m'ho va oferir i jo ho vaig trobar interessant, ja que era un lloc que no havia estat mai i podia aprendre</i>
	23	<i>Estava al Grup de Proximitat fent la feina ben feta, i al cap de 7 anys em van proposar formar part de la ORC. Buscaven un perfil de persona comunicativa, és a dir, que sabés parlar en públic i que es fes amb els nois i les noies adolescents, però que al mateix temps es fes respectar davant de qualsevol incident amb ells</i>
4. Quins van ser els seus interessos per entrar a aquesta Unitat?		
entrevistat/da	3	<i>Volia un servei que em permetés sortir al carrer i no estar sempre a l'oficina</i>
	4	<i>Per vocació, ja que havia estudiat "educació infantil" i el curs de "monitor de lleure". Sempre m'ha agradat fer presentacions als centres docents i relacionar-me amb el teixit social</i>
	5	<i>Sempre m'ha agradat relacionar-me amb la gent, conèixer la ciutat i resoldre dubtes en l'àmbit de la seguretat</i>
	6	<i>Quan vaig entrar no estava gaire definit encara el model a seguir de les ORC's, almenys al meu territori. Quan assumeixo aquesta responsabilitat els interessos que em plantejo és conèixer persones i referents al territori que generessin opinió (presidents d'Associació de veïns, directors d'escoles, referents d'ajuntaments, etc..) per saber quines eren les seves necessitats en relació a la seguretat</i>
	9	<i>Em va interessar desenvolupar tasques formatives i de docència en l'àmbit de la mobilitat segura, el civisme i la convivència. Crec que l'educació és la base de la vida, i més en edats joves</i>
	12	<i>Sobre el GAV, principalment la meva vocació policial pivotava al voltant d'assistir a col·lectius vulnerables i la violència familiar era el meu principal interès</i>
	21	<i>Sempre he sigut una persona molt inquieta, i per això, necessito canviar de lloc cada cert temps. Em motiva aprendre. Quan veig que ja conec el lloc de treball i les meves funcions tinc ganes d'aprendre més i altres coses. És per això que no descarto canviar de lloc d'aquí uns anys, tal com he fet fins ara</i>
	22	<i>Poder treballar amb joves, és a dir, estar involucrat amb la prevenció. A més, l'equip de treball era excel·lent i es disposava d'una bona estabilitat horària</i>
	23	<i>No m'agrada estar masses anys en un mateix lloc. M'agraden els reptes. I aquest n'era un. Al damunt, era una feina que em podia agradar igual o més que la que feia al Grup de Proximitat, ja que segueixes estant en contacte amb el ciutadà, en aquest cas amb adolescents, cosa que feia que el repte fos major. També, he de dir que també l'horari de treball s'adequava millor als meus interessos personals i familiars</i>
5. Quines són les seves funcions dins de la ORC?		
	3	<i>Les meves funcions són realitzar les xerrades als centres i els contactes amb la ciutadania. I, excepcionalment, realitzar funcions de parc mòbil</i>
	4	<i>Interactuar amb el teixit social i treballar les problemàtiques que puguin sorgir</i>
	5	<i>Realitzar les xerrades, els contactes, portar l'agenda del cap de la comissaria i qualsevol altre funció que aquest ens designi. També, fem funcions de USC quan falta cobrir personal per patricular</i>

	6	<i>Podríem dir que tres, entre moltes altres. Aquestes són ser sensors de la realitat al territori sobre temes de seguretat i problemàtiques, realitzar xerrades adreçades a diferents col·lectius i de diferents temàtiques, i resoldre problemes conflictives</i>
	9	<i>Les funcions són diverses, per exemple, donar xerrades, tallers, presentacions i activitats teòriques i pràctiques en l'àmbit de la mobilitat segura, el civisme i la convivència. També, coordinar-me amb els centres, assistir a reunions o problemàtiques i fer els contactes amb ells i els representants socials</i>
	12	<i>Actualment, no estic fent funcions a de ORC, ni mai n'he fet. Pel que conec, les principals funcions són realitzar les xerrades, fer i mantenir contactes i resoldre problemàtiques en l'àmbit comunitari</i>
	21	<i>Les meves funcions són fer les xerrades a escoles, casals, pares/mares, centres de salut, etc., els contactes de relació amb la nostra comunitat, i donar resposta a les problemàtiques que puguin sorgir. A banda, de respondre els correus, mirar les novetats i fer alguna que altra tasca de seguretat ciutadana</i>
	22	<i>En línies molt generals, les funcions són treballar des d'una manera més pròxima i amb el teixit social de la meua comissaria, fer d'interlocutor entre els mossos i la ciutadania, i estar al costat del ciutadà</i>
	23	<i>Bàsicament, gestionar els problemes que puguin sorgir en l'àmbit escolar. Soc l'interlocutor dels centres educatius i els mossos. Tots els centres de la zona tenen el nostre telèfon i ens truquen directament a nosaltres. També, realitzo les xerrades als centres educatius i diversos tallers a altres entitats culturals i socials de la zona. I, finalment, soc l'encarregat de realitzar el dossier de novetats del torn de treball per a que els comandaments i la resta d'agents puguin saber el que ha passat en el torn anterior</i>
6. Quin volum de treball teniu?		
entrevistat/da	3	<i>Molta feina. Rebem molts correus i molta demanda</i>
	4	<i>Hi ha molta feina</i>
	5	<i>Molta feina. Hi ha molta demanda de xerrades i entitats per contactar</i>
	6	<i>Quantificar-lo es fa difícil i entrariem amb temes d'estadística però per dir-ho d'una forma més informal, no ens avorrim. Diàriament fem contactes amb persones, xerrades, gestionem problemes i donem resposta telefònica i via correu electrònic amb tot el teixit social amb el que contactem</i>
	9	<i>Tenim molta feina, només amb xerrades ja tenim al voltant de 4.500 alumnes per curs escolar</i>
	12	<i>Estàvem desbordades, no podíem assumir la càrrega de feina diària, i la prioritat de la comissaria era tenir efectius de seguretat ciutadana visibles al districte</i>
	21	<i>Molta. No donem l'abast, tot i que som dos companys i jo. Desconec el volum que tindran les altres comissaries, però aquí no se l'acabem</i>
	22	<i>El volum de feina és molt alt, diria que és d'una activitat diària suficient com per a que la jornada laboral passi "volant". Actualment, des de la nostra ORC som quatre, un caporal i tres agents, i tot i així, anem enfeinats</i>
	23	<i>Tenim molta feina. Som dos agents per set localitats. Així que, per molt que optimitzem, no arribem a cobrir la demanda. Seria bo poder incloure alguna persona més que ens ajudés, almenys en època de més feina que és a principi del curs escolar</i>
7. Quantes xerrades realitzeu al dia, normalment?		
	3	<i>Normalment, fem dos xerrades al dia. I a vegades, les fem de manera simultànies, és a dir, un agent en fa una mentre l'altre també la realitza a diferents llocs</i>
	4	<i>Unes trenta xerrades a l'any</i>
	5	<i>Realitzem entre una i dos xerrades al dia. A vegades, cap</i>

	6	<i>Depèn del dia, però entre tres i quatre. Sobretot, en èpoques de calendari escolar</i>
	9	<i>Depèn del nivell i de l'àmbit (Infantil, primària, secundària, gent gran, etc.), però aproximadament hi dediquem unes 5 hores diàries</i>
	12	<i>Realitzàvem xerrades a escoles, una al mes, aproximadament, i a casals de persones grans</i>
	21	<i>Normalment, fem dos xerrades al dia. Moltes vegades són dos xerrades consecutives, és a dir, fem la mateixa per dos classes consecutives, per exemple, 2n i 3r d'ESO</i>
	22	<i>Una</i>
	23	<i>No fem xerrades tots els dies. A la setmana, podem arribar a fer-ne una o dues. Cal tenir en compte que no només fem xerrades, sinó que invertim molt temps en assistir a reunions i parlar amb representants culturals i socials</i>
8. Quants agents sou impartint xerrades?		
entrevistat/da	3	<i>Som dos agents adscrits, més jo afegit en segona activitat. Així que, actualment, podem dir que en som tres</i>
	4	<i>Realitzo xerrades jo sol, ja que no hi ha ningú més assignat a la ORC</i>
	5	<i>Som dos agents adscrits</i>
	6	<i>Actualment, dos</i>
	9	<i>Som 2 agents per a tots els centres de Reus, i a vegades, fins i tot, sortim del municipi per fer xerrades als pobles veïnals</i>
	12	<i>Érem tres agents</i>
	21	<i>Actualment, en som tres, i els tres fem el mateix. No tenim tasques diferenciades, però sí que ens coordinem molt bé per no duplicar la feina</i>
	23	<i>Dos agents</i>
9. Quina extensió territorial abasteu?		
entrevistat/da	3	<i>Tenim assignades les comarques del Bages i del Moianès</i>
	4	<i>Tenim dos comarques petites; la Terra Alta i la Ribera d'Ebre</i>
	5	<i>Abastem tota la comarca del Baix Camp, és a dir, la ciutat de Reus i els pobles de rodalies</i>
	6	<i>Comarca del Bages i Moianès</i>
	9	<i>Com a extensió en si, tenim tots els centres de la comarca del Baix Camp que ens ho sol·licitin</i>
	12	<i>Abastem els districtes de Sant Martí i Nou Barris, a Barcelona</i>
	21	<i>Abastem les poblacions de Sabadell, Castellar del Vallès, Sant Quirze del Vallès, Sentmenat, Sant Llorenç Savall i Gallifa</i>
	22	<i>La nostra comissaria va de la població de La Canonja fins a Roda de Berà amb el límit en la seva part superior amb Salomó, així que és bastant extensa</i>
	23	<i>Tenim set localitats, en total uns 100.000 habitants. Algunes de les quals són: Aiguafreda, Bigues i Riells del Fai, Caldes de Montbui, Campins o Canovelles</i>
10. Quants centres educatius teniu en el vostre territori?		
	3	<i>Hi ha 71 centres infantils i primària, 5 instituts escola, 39 centres de secundària i 1 centre d'educació especial</i>
	4	<i>Hi ha 5 centres de secundària i uns 15 de primària</i>
	5	<i>Exactament, hi ha 49 escoles públiques d'educació infantil i primària, 14 centres privats i concertats d'educació primària i secundària, i 18 centres públics d'educació secundària</i>
	6	<i>Aproximadament, uns 200, entre infantil, primària i secundària</i>

	9	<i>Disposem al voltant de 40 entre etapa infantil, primària i secundària, i de titularitat pública, concertada i privada</i>
	12	<i>No recordo els centres que teníem, però recordo que eren molts, i repeteixo, no donàvem l'abast, ni nosaltres, ni els companys de ORC</i>
	21	<i>Aproximadament, tenim uns 100 centres educatius d'educació infantil, primària, secundària i adults</i>
	22	<i>No ho sé exactament, però només d'Instituts, més de 50 aproximadament</i>
	23	<i>Exactament, no ho sé, però aproximadament una seixantena</i>
11. Feu xerrades a tots els centres educatius? Perquè?		
entrevistat/da	3	<i>No podem fer xerrades a tots els centres perquè hi ha molta demanda i fem el que podem</i>
	4	<i>Sí, fem xerrades a tots els centres docents i també als centres d'educació especial. Així, almenys, tots ells coneixen la policia de proximitat</i>
	5	<i>Fem xerrades a gairebé a tots els centres. N'hi ha que no ens han demanat mai de realitzar alguna xerrada i en desconexim el motiu</i>
	6	<i>Sí, tot i que algun d'ells en funció de l'any potser no les demanen, també en funció de les línies que tenen (grups classe). Les intervencions sobretot són a 5è i 6è de primària i a tota la secundària</i>
	9	<i>Sí, a la pràctica totalitat, sempre dintre de les disponibilitats del calendari i volum de sol·licituds, fins a omplir el calendari escolar</i>
	12	<i>Sí, recordo que els companys de ORC feien xerrades a tots els centres. Al igual que nosaltres, que tractàvem a tots els centres per igual a l'hora de fer qualsevol gestió</i>
	21	<i>Sí, fem les xerrades a tots els centres educatius que ho sol·liciten, sense excepció. Aquells que no ens diuen mai res, els hi fem un recordatori mitjançant un correu electrònic de les xerrades que poden demanar i sempre al començament del curs escolar</i>
	22	<i>No a tots, únicament en els centres en el que som requerits o per estratègia anual ens interessa per a la seves característiques de complexitat. És a dir, com en tot, l'estadística mana, i ens cal fer un mínim representatiu de xerrades per complir amb el se'ns demana des de la Regió Policial</i>
23	<i>Com he dit, no donem l'abast. Tenim un volum de feina que ens supera. No podem fer totes les xerrades que els centres educatius ens demanen perquè no hi arribem a tots</i>	
12. Com és el seu dia a dia?		
entrevistat/da	3	<i>Arribo i miro el correu electrònic i les novetats internes que ens envien altres departaments policials de la comissaria. Al voltant de les 9:00 h., comencem les xerrades i els contactes amb la ciutadania. També, fem alguna pausa per descansar</i>
	4	<i>Arribar i assabentar-me de les novetats. Posteriorment realitzar trucades i visites, és a dir, relacionar-me amb el teixit social. Realitzo les xerrades marcades en el cronograma de la UCPAC i sobre la idea del cap de la comissaria sobre el mateix. A banda, també realitzo altres feines diferents a les marcades, com ara les pròpies de la USC</i>
	5	<i>Quan començo la jornada miro les novetats i m'organitzo la feina. Després vaig a veure al cap de torn i li pregunto si necessita alguna cosa de nosaltres. Si no necessiten res, comencem a realitzar contactes o reunions que tinguem assignats aquell dia a l'agenda i/o les xerrades que tinguem marcades per aquell dia</i>

	6	<i>Intens. Entro a les 8 a treballar i pleguem a les 15:30. Amb flexibilitat horària, si cal, per exemple quan fem intervencions a les tardes. Al inici del servei ens posem al dia amb les novetats i notes de premsa i llavors ja sortim al carrer. En moltes ocasions amb agenda marcada, reunions programades i xerrades a fer</i>
	9	<i>Arribem al despatx i mirem les novetats, el correu i l'agenda. Posteriorment, preparem el material i la sessió en l'espai adient en funció del tipus de xerrada o activitat (Parc Infantil de Trànsit, Comissaria de la Guàrdia Urbana, aules dels centres escolars, centres cívics, etc.). I finalment, rebem el grup al lloc o a la classe desenvolupant la sessió i adaptant-nos a les necessitats del moment i neguits mostrats pels interlocutors</i>
	12	<i>El meu dia a dia era instruir atestats, oferir assessorament a persones que arribaven a la comissaria, realitzar trucades de seguiment i gestionar requeriments, entre altres</i>
	21	<i>Primer de tot, arribem i llegim les novetats diàries de la nostra demarcació. Contestem els correus electrònics i realitzem totes les peticions que ens demana l'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC) i les demandes de les nostres entitats. També, fem les xerrades planificades i, posteriorment, introduïm tota la informació a la nostra base de dades</i>
	22	<i>Molt dinàmic. Sempre hi ha alguna cosa per fer a dins o fora de la comissaria; planificacions, contactes amb el ciutadà o amb representants d'entitats, xerrades, reunions, etc.</i>
	23	<i>De manera molt resumida, al matí mirem les novetats del torn anterior dels patrulles que treballen al carrer, gestionem el correu i planifiquem les sortides amb prèvia aprovació del nostre comanament, i finalment, fem el que ens hem planificat durant el dia</i>
13. Com ha afectat la pandèmia en les xerrades? I concretament als centres educatius?		
entrevistat/da	3	<i>Tot ha passat a realitzar-se presencialment, a fer-se a distància</i>
	4	<i>Negativament, tot i així he seguit treballant amb els mitjans disponibles que ens va obligar a fer servir la pandèmia, com ara les xerrades telemàtiques</i>
	5	<i>Durant la pandèmia s'ha realitzat tot a distància</i>
	6	<i>Vam continuar fent-les via telemàtica. No es va parar</i>
	9	<i>La pandèmia va obligar a adaptar certes activitats que desenvolupàvem en espais tancats fins a les hores (comissaria i/o aules), podent continuar amb les que desenvolupàvem a l'exterior en el moment en que es va permetre els desplaçament dels "grups bombolla". El fet de disposar de l'espai del Parc Infantil de Trànsit, va permetre recuperar la certa normalitat amb més facilitat que d'altres cossos policials sense un espai amb aquestes característiques, on es poden desenvolupar activitats a l'aire lliure</i>
	12	<i>A mi no em va afectar gaire, ja que els contactes amb les víctimes les feia telefònicament. Referent als companys de ORC, sé que van haver de deixar de fer xerrades als centres</i>
	21	<i>Durant la pandèmia, simplement, es van suspendre. No es feien xerrades. Posteriorment, i quan la situació va millorar, es van anar fent via telemàtica als centres educatius</i>
	22	<i>Inicialment la dinàmica de treball va canviar i es va adaptar a les necessitats i restriccions del moment, es van deixar de realitzar fins que les autoritats sanitàries ho van permetre i el motiu era prou important. Actualment estem adaptats a la nova normalitat i fem les xerrades com les fèiem habitualment</i>
23	<i>Durant la pandèmia no vam realitzar cap visita, ni xerrada. Ens vam limitar a ser una patrulla més de reacció, és a dir, veníem a treballar i ens destinaven al carrer a fer tasques de seguretat ciutadana</i>	

14. Disposeu d'una planificació de contactes i xerrades? Com és aquesta planificació?		
entrevistat/da	3	<i>Sí, disposem d'una planificació anual pautada. Es tracta d'una agenda ordenada que fa molts anys que funciona. No tenim queixes. Els centres educatius es troben ben adaptats a aquesta planificació</i>
	4	<i>Sí, disposem de la planificació marcada en el cronograma de la UCPAC i del propi de la ORC. La planificació personal, és a dir, la pròpia però lògicament professional, la realitzo a través d'un calendari</i>
	5	<i>Sí, disposem d'un cronograma que ens facilita la UCPAC. Aquesta planificació és anual i ens marca els col·lectius que em de contactar i quan ho hem de fer</i>
	6	<i>Sí, va tot sobre agenda, a requeriment de les persones que tenim contacte o a iniciativa nostra en cas de voler comunicar alguna cosa. També tenim una planificació anual a fer que ens ve orientada dels serveis centrals. Aquesta planificació és la que ens alimenta l'agenda</i>
	9	<i>Sí, disposem d'un llistat de tots els contactes dels centres socials, educatius i culturals de Reus, i cada any hi contactem. A través d'aquets contactes ens fan saber les seves inquietuds i nosaltres la manera de com procedir en elles. Referent a la planificació de les xerrades, aquesta es troba i es gestiona des de les Activitats i Recursos Educatius (ARE), i que es pot trobar a la web "Reus.cat". Els centre educatius decideixen en quines volen participar i ens fan la sol·licitud pertinent</i>
	12	<i>Sí, tots la tenim, jo al GAV, com els companys de ORC. Ve planificada des de la Regió, però es pot modificar. La planificació et marca uns objectius a assolir, i per tant, una línia útil de treball</i>
	21	<i>Sí, disposem d'una planificació anual que treballem durant tot l'any. Aquesta planificació ens arriba des de la Regió Policial, i tot i que és una planificació tancada, la podem adaptar segons les particularitats del territori. Per exemple, hi ha xerrades que en la planificació ens posa que s'han de fer una o dos per curs escolar, com ara les enfocades al col·lectiu LGTBI, però pot ser que ningú les demani perquè no hagin tingut mai cap problema o interès sobre aquest tema</i>
	22	<i>Sí, i tot es treballa des de la planificació de l'estratègia anual de la UCPAC. S'atén cada necessitat o problemàtica que vagi sortint a la nostra unitat diàriament</i>
23	<i>Sí, la planificació és trimestral. És a dir, hi ha una planificació anual que ens ve directe de la UCPAC, però paral·lelament, en fem una nosaltres per tenir les xerrades més controlades i adaptades al territori</i>	
15. Les xerrades es poden adaptar depenent de la immigració, la incidència delictiva, la diversitat ètnica, de gènere o, fins i tot, en relació a les necessitats educatives específiques de l'alumnat? I com ho feu, en cas que es puguin adaptar?		
entrevistat/da	3	<i>La planificació està pautada i es pot adaptar segons el tipus d'oient. Pots copiar la xerrada d'un altre company, però al final l'has d'adaptar a tu mateix</i>
	4	<i>M'adapto a les necessitats. Per adaptar les xerrades, el que faig és informar-me d'on la realitzaré, per exemple, del tipus de públic, lloc, tems que dispo, etc.</i>
	5	<i>Les xerrades són editables. Els "power point's" es poden editar i així adaptar-los a les necessitats del públic</i>
	6	<i>Som flexibles i les podem adaptar en funció del col·lectiu a la que ens adrecem. Ens adaptem a les persones que tenim davant</i>
	9	<i>Sí, i a més, hi posem especial atenció, sobretot en la diversitat social i cultural. El que fem és adaptar-nos a les necessitats educatives i especials de l'alumnat i del centre, portant a terme una modificació dels continguts teòrics i de les explicacions, així com variar els recursos utilitzats segons convingui d'acord amb els neguits i les problemàtiques concretes de cada centre. Tot plegat, de tal manera que sigui intel·ligible i profitós per l'alumnat en concret</i>

	12	<i>Ho desconec en primera persona, perquè ja et dic, no feia xerrades. Però pels companys, entenc i crec, ja que és el més lògic, que les xerrades s'adaptin al públic</i>
	21	<i>Sí, com deia a l'anterior pregunta, tenim diferents xerrades. I podem adaptar-les a la problemàtica que ens demani el centre o la entitat, ja que des del centre ja acostumen a informar de les problemàtiques, i la xerrada es centra en aquelles que cal tractar</i>
	22	<i>Sí, en funció de la problemàtica sorgida a cada centre o aula . Ens reunim prèviament amb les parts i amb l'equip directiu i parlem de com enfocar la xerrada</i>
	23	<i>Sí! Les xerrades s'adapten quan tenim constància d'alguna circumstància que ens obliga a adaptar-la. Per exemple, recordo un centre on hi havia una nen sordmut. En aquest cas, vam acordar amb la intèrpret de llengua de signes que ella estaria al nostre costat traduint tot el que nosaltres dèiem</i>
16. Quin és el pla formatiu de les xerrades, en general? És el mateix per als centres educatius?		
	3	<i>El pla formatiu està basat en diapositives en format "power point" i documents en "PDF", indiferentment del centre on es realitzi la formació. Aquests documents s'actualitzen quan algun company afegeix o modifica el seu contingut</i>
	4	<i>Faig servir tallers i el sistema ROA per a tots els centres. Poques vegades faig servir el "power point" ofert per la UCPAC. El sistema ROA és "Reflexió, Oferiment i Aprenentatge", és a dir, s'inicia la sessió amb una reflexió i acaba amb un aprenentatge mutu entre formador i alumnat</i>
	5	<i>El pla formatiu és el mateix per a tots els centres i consisteix en una sèrie de diapositives amb enllaços que permeten "viatjar" en ell i fer-se més amè</i>
	6	<i>Una cosa són les xerrades que adreçem a la comunitat educativa i l'altre les xerrades que fem a altres col·lectius, com ara gent gran, associació de veïns, nouvinguts. Les temàtiques són diferents. A mode d'exemple, en una escola parlarem de xarxes socials i en una associació de gent gran, d'estafes</i>
	9	<i>El pla formatiu és la xerrada de tota la vida i a vegades es realitza en forma de tallers. I això, engloba a tots els nivells educatius des de infantil a secundària, i altres àmbits com ara la gent gran</i>
	12	<i>Això sí que ho desconec. Et podria respondre que es fa mitjançant diapositives i poc més. Millor preguntar-ho als companys</i>
	21	<i>Normalment, les xerrades es mostren per mitjà de "powers points" validats pel cos de Mossos d'Esquadra. Sempre intentem captar, primerament, l'atenció de l'alumne fent alguna pregunta, i després, quan tenim la seva atenció, introduïm la temàtica</i>
	22	<i>Sí, el pla formatiu és el mateix. Presentem la xerrada, posem la diapositiva i la comencem buscant la connexió amb l'alumnat. Una bona manera de fer-ho és posant exemples o casos reals. Això sempre capta l'atenció dels alumnes</i>
	23	<i>Sí i no, es a dir, el pla formatiu és el mateix per a totes les ORC's de Catalunya, perquè venen directament de la UCPAC mitjançant les unitats regionals. Nosaltres rebem unes diapositives que les podem adaptar al context i a les circumstàncies del que ens podem trobar</i>
17. Quina metodologia feu servir per impartir les xerrades als centres educatius?		
	3	<i>Exposem la formació davant de l'alumnat amb l'ajuda del "power point". Els alumnes es troben asseguts a la classe mentre dura la xerrada</i>
	4	<i>Sempre porto a terme el sistema ROA i els faig participar molt</i>
	5	<i>Estem de peu davant de l'alumnat explicant la xerrada amb l'ajuda del "power point"</i>

	6	<i>Possiblement tres. Per una banda, la conferència coneguda com a tal. Per altre l'altre, xerrades més actives amb implicació dels alumnes tipus taller i després xerrades que anomenen de "tu a tu", on són els alumnes que formem els que expliquen els continguts a alumnes més joves</i>
	9	<i>La metodologia depèn del nivell, en tots els sentits, però en primera instància engloba una sessió teòrica de diferent durada (segons matèria a tractar i grups d'edat), seguida d'una segona sessió pràctica. Segons quin sigui el grup d'edat i l'activitat en qüestió variarà la durada entre 2 i 5 hores</i>
	12	<i>Alguna vegada, molt puntual, fèiem alguna xerrada o presentació de la nostra unitat, i en aquell temps, portàvem un "Power Point" molt acotat</i>
	21	<i>La xerrada es presenta a través d'un projector, després es van plantejant dubtes als alumnes per tal que vagin participant, posteriorment intentem que ells mateixos arribin a treure la informació que els hi volem fer arribar i, finalment, els diem que esperem que tot el que s'ha explicat els hi hagi pogut servir d'alguna manera</i>
	22	<i>La metodologia que fem servir són les eines que ens dona la Unitat Central i la que sota la nostra experiència pensem que és la més adient. Tenim, en certa manera, marge per decidir de quina manera donar la xerrada. L'important, és que el missatge arribi als alumnes</i>
	23	<i>Nosaltres treballem a través de la xerrada de tota la vida, és a dir, els alumnes es troben al davant de la classe i nosaltres davant d'ells amb una pantalla on mostrem un "power point" o a través de tallers, és a dir, de casos pràctics, manualitats o experiències personals</i>
18. Quan impartiu xerrades observeu interès de l'alumnat? Quines són les seves reaccions?		
entrevistat/da	3	<i>Sí, hi ha força interès. Els alumnes acostumen a aplaudir quan acabo la xerrada</i>
	4	<i>El 90% de l'alumnat mostra interès. La majoria participa activament i els agrada el mètode de formació. Reaccions molt positives, ja que el mètode ROA i els tallers capten molt més l'atenció que la narrativa del "power point"</i>
	5	<i>Sí, hi ha interès perquè els expliquem temes que els preocupen amb l'ajuda de vídeos i notícies actuals</i>
	6	<i>Sí, també depèn molt de la temàtica i del grup de la classe però en general, sí. Es mostren receptius i solen fer forces preguntes, així doncs podríem dir que les seves reaccions són de "curiositat"</i>
	9	<i>En general, es mostren participatius i amb molt d'interès. Ajuda a aquest fet, la uniformitat, l'adaptació segons les necessitats, els recursos utilitzats i les activitats pràctiques amb bicicletes, karts i patinets elèctrics</i>
	12	<i>Hi havia de tot, però per les seves reaccions era fàcil deduir quines persones havien patit algun tipus de violència. Era molt revelador</i>
	21	<i>Sí, observem interès de l'alumnat. La seva reacció es positiva i, fins i tot, ens fan preguntes fora de les nostra temàtica. Els alumnes tenen molta curiositat, més enllà de la xerrada</i>
	22	<i>Sí, molt d'interès. Habitualment les seves reaccions són d'inquietud i a la vegada també de reflexió</i>
	23	<i>Sí. En general, els alumnes tenen moltes preguntes i inquietuds. Altres, ens volen prendre el pel, però ràpidament ho veiem i ho aturem a temps</i>
19. Aneu sempre uniformats quan impartiu les xerrades?		
	3	<i>Sí, sempre anem uniformats. No hi ha excepció</i>
	4	<i>Sempre uniformats</i>
	5	<i>Sí, sempre</i>
	6	<i>Sí, sempre</i>
	9	<i>Sí, sempre uniformats</i>

	12	<i>Sí, sempre amb uniforme.</i>
	21	<i>Normalment sí anem d'uniforme</i>
	22	<i>Sí</i>
	23	<i>Normalment, sí</i>
20. Les xerrades als centres educatius estan marcades depenent del curs de l'alumnat?		
entrevistat/da	3	<i>Sí, les xerrades estan marcades per edats, és a dir, per cursos escolars. Curiosament, la xerrada de "Internet segura" té la demanda cada vegada a menor edat</i>
	4	<i>Les xerrades estan marcades per objectius pedagògics i edat. I sempre s'ha de treballar anteriorment tenint en compte la informació que facilitarà l'equip docent vers l'alumnat per poder-les adequar a les seves necessitats</i>
	5	<i>Sí, estan marcades, tot i que com que les podem adaptar, doncs podem fer-les per a tots els cursos escolars que ho requereixin</i>
	6	<i>Sí, els continguts estan adaptats també a les edats</i>
	9	<i>Sí, estan marcades d'acord amb l'oferta educativa destinada a cada nivell, tan per objectiu i edat com per curs escolar</i>
	12	<i>Suposo que sí, com ja he dit, les xerrades sempre es miren d'adaptar-les a ells</i>
	21	<i>Sí, dependent de l'edat fem una xerrada o altra</i>
	22	<i>Sí, però també sota el criteri dels agents que tenen que donar la xerrada, és a dir, nosaltres podem decidir si una xerrada és adequada, o no, per un curs en concret en cas que ens ho demani el centre</i>
23	<i>Sí, al igual de si hi ha algun alumne amb alguna diversitat funcional o característica que el professor vulgui destacar per poder adaptar-li la xerrada</i>	
21. Diferencieu en alguna característica alhora d'impartir les xerrades depenent si el centre educatiu és privat o públic?		
entrevistat/da	3	<i>No diferenciem en cap característica si el centre és d'àmbit privat o públic, però sí que cal dir que a vegades el grau d'atenció al centre públic és menor</i>
	4	<i>Cap diferència. El contingut és exactament el mateix</i>
	5	<i>No, no diferenciem</i>
	6	<i>Això no, igual</i>
	9	<i>No. Els alumnes tenen el mateix dret d'informar-se i prevenir-se davant els fets delictius, independentment del centre on estudiïn</i>
	12	<i>Això no cal preguntar-los a ells, perquè ja ho sé. No es diferencia</i>
	21	<i>No hi ha diferència en fer una xerrada a un centre privat o públic</i>
	22	<i>No, la diferència ve marcada per el tipus d'alumnat que participa</i>
23	<i>No, ja que no hi ha cap raó per fer-ho. Tots els alumnes tenen el dret a rebre la mateixa xerrada, ja siguin alumnes d'un centre privat o públic</i>	
22. Quan duren les xerrades als centres educatius?		
entrevistat/da	3	<i>Una hora, aproximadament</i>
	4	<i>Les xerrades solen ser d'una hora, però a vegades en són de dos o tres</i>
	5	<i>Solen durar una hora, tot depèn del que decidim amb el tutor, de la matèria a donar i del tipus de públic</i>
	6	<i>Entre 1 hora i 1 hora i mitja</i>
	9	<i>Segons els grups d'edat, nivells i espais utilitzats, entre 2 i 5 hores</i>
	12	<i>Tinc entès que una hora</i>
	21	<i>Una hora, aproximadament</i>
	22	<i>75 minuts aproximadament</i>
23	<i>Aproximadament, 1 hora</i>	

23. Qui imparteix les xerrades als centres educatius? Només vosaltres o a vegades hi ha altres agents d'altres cossos policials o professionals, com ara educadors socials, pedagogs...		
entrevistat/da	3	<i>Les xerrades les impartim nosaltres, però hi ha cossos de policies locals que també les imparteixen</i>
	4	<i>Les xerrades les imparteixen els mossos d'esquadra, tot i que a vegades hi ha altres professionals amb una presència inferior a la nostra</i>
	5	<i>Normalment, sempre les impartim nosaltres. Molt poques vegades hi ha hagut altres professionals, com ara la policia local o l'integrador social del centre</i>
	6	<i>Pels centres educatius passen diferents professionals, no només nosaltres. Per exemple existeix el "Pla Salut i Escola", on són els/les infermer/es que entren dins les aules. Les Polícies Locals, Guardia Urbanes també fan xerrades als centres de seguretat vial</i>
	9	<i>Sé que els mossos imparteixen xerrades de tot tipus, però no en sé els detalls. Caldria preguntar-los a ells. Nosaltres, impartim xerrades en matèria de trànsit i som 2 agents a la unitat</i>
	12	<i>Sempre érem nosaltres</i>
	21	<i>Les xerrades les impartim només nosaltres, és a dir, cap més professional. També, vull entendre que els centres educatius demanem a altres professionals en funció de la temàtica</i>
	22	<i>Les impartim nosaltres. Des del 2007, és a dir, de tot el temps que porto en relació a donar xerrades, mai he vist que les xerrades es fessin conjuntament amb altres professionals</i>
	23	<i>Normalment, les xerrades les fem nosaltres, però recordo que alguna vegada les hem fet amb altres professionals d'altres sectors no policials. Ara no recordo el cas en concret</i>
24. Com es la coordinació amb l'equip psicopedagògic del centre, els tutors i l'AMPA alhora d'organitzar qualsevol xerrada als centres educatius?		
entrevistat/da	3	<i>No tenim cap coordinació en si. Expliquem de que va la xerrada i ens organitzem amb ells en cas que sigui necessari</i>
	4	<i>No existeix cap coordinació a nivell oficial. Tota la organització son comentaris. Ells, prèviament, ja tenen un catàleg de formacions i si cal alguna cosa en especial, ens ho diuen</i>
	5	<i>Sempre parlem amb els directors, els caps d'estudis i com a molt amb els tutors per aclarir algun aspecte a tenir en compte o modificar</i>
	6	<i>Cada any ens reunim amb el centre i intercanviem opinions de com estant anant les xerrades. És en aquell moment on surten les impressions i si cal modificar o no alguna cosa de la xerrada</i>
	9	<i>La coordinació és fluida i propera. Portem molts anys treballant junts i també disposem de molta experiència en portar a terme les xerrades i altres activitats als centres educatius</i>
	12	<i>Ho desconec, però segur que molt cordial</i>
	21	<i>Les xerrades les ha de sol·licitar el centre educatiu. Les demandes acostumen a arribar a través de les tutores o de l'equip directiu. A partir d'aquí es fixa una data i es pregunta si la xerrada requereix d'alguna necessitat especial, com ara, que algun nen o nena pateixi autisme o, simplement, sigui més aviat violent. Aleshores, ja anem més preparats per afrontar el problema</i>
	22	<i>La coordinació és formal. La coordinadora o tutora ens avisa de quina xerrada vol que fem i nosaltres anem, i la fem. Només es limita a informar-nos sobre això. Després, quan hi anem, parlem sobre els alumnes i ens posa en sobre avís si algun és més problemàtic que altra, o si hi ha algú que requereix d'alguna atenció especial</i>

	23	<i>La petició la fa el centre a principi de curs. Nosaltres, si no ens diuen res, i sempre que puguem, els hi recordem. Després de contactar, marquem una data i anem a fer la xerrada quan ens toca</i>
25. Com valora la presència d'altres policies o professionals alhora d'impartir les xerrades als centres educatius? Perquè creu que no es potencia la seva presència, en cas de ser així?		
entrevistat/da	3	<i>Com més professionals hi hagi millor, és a dir, no estaria malament que hi hagués altres professionals impartint les xerrades perquè això enriquiria el missatge que volem transmetre</i>
	4	<i>No puc valorar com aniria la presència d'altres professionals a les xerrades perquè no dispo de dades per opinar i desconec perquè no es potencia la seva presència</i>
	5	<i>La valoro positivament. Desconec perquè no es potencia la seva presència</i>
	6	<i>Ho valoro de forma més que positiva. Tots sumem. No és que no es potenciï a vegades estar relacionat amb tema recursos humans. El sector sanitari, "Pla Salut Escola" per exemple ho posa de manifest, existeix el Pla, però no hi ha prou professionals per realitzar aquestes intervencions</i>
	9	<i>El treball en equip és important i jo ho veig com una experiència molt positiva i enriquidora, ja que sempre busca aportar nous punts de vista i experiències. Desconec perquè no es realitza</i>
	12	<i>Doncs no ho sé. Potser perquè és una cosa que mai s'ha plantejat i també per recursos. Sempre és molt més complicat coordinar-se amb altres professionals que només ells sols</i>
	21	<i>Es valoraria molt positivament, ja que quanta més informació rebin els alumnes millor. Desconec perquè no es fa, potser per manca de recursos, com ara, de temps d'organització</i>
	22	<i>No ho puc valorar perquè mai s'ha fet. Almenys, com he dit, jo no ho he vist mai. Suposant el cas, crec que podria estar bé, però cadascú hauria de tenir clar les seves funcions i arribar fins a on pot arribar</i>
	23	<i>La presència d'altres professionals a les nostres xerrades la valoraria positivament, per que ajudaria a complementar-les des d'altres visions. Desconec perquè no es potencia la seva presència</i>
26. S'heu trobat que impartiu xerrades als centres educatius repetides per part vostre i de la policia local? Quina coordinació teniu amb ells? Com s'organitzen perquè això no succeeixi?		
	3	<i>Tot i que hi hagi cossos de policies locals que també imparteixen formació, no he trobat que aquesta es repeteixi. Suposo que els directors dels centres demanen a la policia local xerrades només sobre "trànsit"</i>
	4	<i>No m'he trobat xerrades repetides i desconec la coordinació amb la policia local</i>
	5	<i>No m'he trobat xerrades repetides, però pot ser que les repeteixin, no ho sé. Desconec la coordinació</i>
	6	<i>En el nostre cas, no és així. Ens coordinem, però també almenys aquí els municipis que tenen Polícies Locals són ells els que fan les xerrades de "Seguretat Vial"</i>
	9	<i>Jo nomes puc parlar en el cas de Reus. A la nostre ciutat, l'altre cos policial competent (ME), realitzen xerrades a l'entorn de les xarxes socials i el "bullying"; per la qual cosa maximitzem els recursos sense solapar la feina. Per tant, és molt positiva aquesta coordinació</i>
	12	<i>Mai coincidíem amb la Guàrdia Urbana de Barcelona. Desconec el motiu. Suposo que els centres tenien molt clar en qui trucar, gràcies a les reunions que els caps tenien amb els representats dels centres</i>

	21	<i>La temàtica de les xerrades que imparteix la policia local es diferent. Ells parlen de circulació vial, ordenances, educació i civisme, mentre que nosaltres parlem de delictes</i>
	22	<i>No, no m'he trobat el cas. Quan nosaltres anem a fer la xerrada tenim dia i hora, desconec si el dia abans o després hi ha una altra xerrada. Segurament, des del centre, ja no deixarien fer dos xerrades similars. Sobre la coordinació i l'organització de les xerrades ho desconec, ja que aquestes funcions els hi pertoquen més als caps</i>
	23	<i>No. Mai ens solapem perquè precisament per això es fan reunions per coordinar-se i evitar duplicitat de xerrades. Cada cos policial té les seves competències i s'ha de limitar a parlar d'aquestes</i>
27. El director d'un centre educatiu pot sol·licitar xerrades a vosaltres (mossos) i a la policia local? Quin criteri ha de seguir per demanar la xerrada a la policia local o a vosaltres?		
entrevistat/da	3	<i>Ho desconec. Suposo que es deuen basar amb el seu sentit comú o, potser, truquen als dos llocs per informar-se'n</i>
	4	<i>Desconec el criteri del director a sol·licitar la xerrada a nosaltres o a la policia local. Nosaltres els hi facilitem el dossier d'activitats amb les fitxes pedagògiques de cada presentació on es poden observar els seus continguts. El director del centre es basa en aquests continguts per adreçar-se a nosaltres i demanar-nos quina xerrada es requereix segons la necessitats de l'aula. També es basa depenent de les experiències dels anys anteriors</i>
	5	<i>El director del centre pot sol·licitar les xerrades a qui vulgui. Suposo que, al igual que nosaltres, la policia local deu visitar cada centre i proporcionar un catàleg de formacions on el tutor/director es basen per trucar a uns o als altres</i>
	6	<i>Sí, i així ho fan, és el Coordinador Pedagògic que forma part de l'equip directiu el que ens demana les intervencions. El criteri tal com deia abans és la temàtica, si fos "Seguretat Vial" i al municipi hi ha Policia Local ho demanaria a ells directament</i>
	9	<i>El director d'una escola pot sol·licitar la xerrada al cos policial que vulgui, però sota uns criteris de competències. Per exemple, la Guàrdia Urbana té la competència de trànsit urbà i civisme, i per tant, són aquestes les xerrades que impartim. La xerrada, a la Guàrdia Urbana, es demana mitjançant e-mail i sobre la temàtica, doncs les matèries anteriorment descrites</i>
	12	<i>Ho desconec, però suposo que el director del centre trucava a un cos policial o un altre depenent de les competències de cadascuna d'elles</i>
	21	<i>El director o l'equip directiu dels centres demanen xerrades en funció de la temàtica que vulguin treballar. Mai demanaran dues xerrades iguals als dos cossos policials, ja que això no té sentit. Nosaltres, a principi del curs escolar, els diem les xerrades que fem. Suposo que la policia local deu fer el mateix</i>
	22	<i>Sí, el director del centre pot demanar xerrades al cos de policia que vulgui, o dit d'una altra manera, al cos de policia que, depenent de les seves funcions, s'adapti millor a la xerrada que el centre demana o necessita</i>
	23	<i>No la mateixa, és a dir, segona la temàtica, el centre pot demanar la xerrada a un cos policial o a un altre</i>
28. Quina avaluació i quin seguiment es realitza al acabar les xerrades? És la mateixa per als centres educatius?		
	3	<i>No es realitza cap tipus d'avaluació</i>
	4	<i>Actualment, no es realitza cap avaluació. Anteriorment, es facilitava un qüestionari anònim que omplia l'alumnat una vegada finalitzava la xerrada</i>
	5	<i>Abans es passava un qüestionari al final de la xerrada, però fa uns anys que ja no</i>

	6	<i>Actualment, l'avaluació és un intercanvi d'impressions amb els tutors o directors de centre. En alguna ocasió havíem fet enquestes tot i que actualment, no. La millor avaluació que tenim però és la demandada d'un any per l'altre de peticions de les nostres xerrades. L'avaluació és el mateix en qualsevol col·lectiu al que ens adreçem</i>
	9	<i>L'avaluació es desenvolupa i es materialitza per mitjà de les reunions dels responsables del departament d'educació de l'ajuntament amb els equips directius del centre escolars. On es traslladen les impressions de l'oferta formativa de l'ajuntament, realitzada a través de nosaltres</i>
	12	<i>No es feia cap tipus de seguiment en aquella època. Parlem de l'any 2012, i em consta que actualment tampoc, més enllà de la xerrada informal que es pugui tenir amb el tutor o professor sobre la mateixa</i>
	21	<i>L'avaluació consisteix en un recompte de les xerrades al final de l'any, com més, millor. També, dir que quan s'ha fet la xerrada per alguna problemàtica greu es fa seguiment amb el centre educatiu per veure si la situació s'ha solucionat. Desconeix-ho com ho fan els centres de les altres demarcacions</i>
	22	<i>No es realitza cap avaluació, com a tal. No hi ha cap examen o qüestionari. Inicialment, fa anys, sí, però últimament fem la xerrada i al acabar, preguntem als alumnes si tenen preguntes. Després, parlem amb la tutora de com ens ha vist i també tenim una mica de conversa de tot plegat; de com s'ha enfocat la xerrada, de quins han estat els dubtes dels alumnes, etc.</i>
	23	<i>El retorn sempre és el mateix, tan als centres educatius, com als altres centres els quals anem, i és el fet de parlar amb la persona responsable al final de la xerrada. Segons el que ens diu, la millorem per a la propera</i>
29. Quin impacte en l'alumnat i la societat creu que tenen les xerrades? S'ha pogut mesurar aquest impacte? Com?		
entrevistat/da	3	<i>No es sap quin impacte tenen les xerrades a l'alumnat i a la societat. Només sé que si podem estalviar que algú posi una denuncia a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC) ja haurà valgut la pena</i>
	4	<i>L'impacte és molt positiu, tot i que no s'ha mesurat</i>
	5	<i>L'impacte és positiu, però no es mesura. Tothom acaba molt content de nosaltres</i>
	6	<i>L'impacte no el tenim quantificat. L'objectiu clar de les nostres intervencions és evitar, reduir la victimització i sensibilitzar també als joves en el rol d'autor per modificar conductes</i>
	9	<i>L'efectivitat i l'impacte de les xerrades no s'han mesurat quantitativament, però tots els docents coincideixen en l'impacte positiu en la reducció de la conflictivitat viària i la conscienciació. Tal vegada, el volum de sol·licituds anuals de formació, és una dada subjectiva de la bona acollida de les mateixes</i>
	12	<i>Desconec l'impacte real que tenen les xerrades, perquè dubto que algú hagi establert una correlació estadística entre les xerrades i les incidència o l'impacte de les violències de gènere o domèstiques, per posar un exemple, a les franges d'edat a les quals adreçàvem les nostres xerrades. En qualsevol cas, en soc una profunda defensora, perquè penso que poden servir per a la identificació de situacions susceptibles de violència, tan per part nostra com, sobretot, per part de les víctimes. Identificar totes les formes de violència i dotar les persones d'eines eficaces per afrontar-la és cabdal per revertir aquesta situació. Penso que promou que la base de l'iceberg sigui cada cop més petita i tothom normalitzi posar-li veu i denunciar les situacions de violència</i>
21	<i>Al ser prevenció, no es pot mesurar l'impacte de les xerrades. Creiem que s'eviten delictes, al informar-los dels mateixos. Però malauradament, no es pot mesurar o diguem que no s'ha trobat la manera de fer-ho</i>	

	22	<i>L'impacte és positiu. Això segur perquè sinó no les seguiríem fent. Ara bé, no tenim dades científiques. Ni ens les demanen, ni sabem com aconseguir-les. A més, ningú qüestionaria que la prevenció no serveix de res, per poc que sigui, sempre s'ha d'apostar per ella i fer-la</i>
	23	<i>És difícil mesurar l'efectivitat de les xerrades, tan quantitativament, com qualitativament. Nosaltres, almenys, no sabem com fer-ho. Només tenim la opinió del centre o del tutor dels nois quan acabem la xerrada, on sempre ens diuen que hi hem de tornar més sovint</i>
30. Quin "feedback" reben de les xerrades per part dels directors o professors dels centres?		
entrevistat/da	3	<i>Tenim una bona comunicació amb el personal docent de tots els centres. Algunes vegades, quan acabem les xerrades parlem amb ells per saber quina valoració o opinió tenen</i>
	4	<i>El "feedback" també és molt positiu i, gairebé sempre, ens retornen bones notícies</i>
	5	<i>El "feedback" és positiu. Quan acaba la xerrada parlem amb el tutor i intercanviem opinions</i>
	6	<i>Molt positiu</i>
	9	<i>L'intercanvi d'impressions entre el centre i nosaltres és molt positiva, i sempre és sol·liciten noves xerrades i participacions en els següents cursos</i>
	12	<i>Em consta que molt bona</i>
	21	<i>El "feedback" és molt positiu</i>
	22	<i>Molt positiu i sempre aprenen coses, per moltes xerrades que hagin assistit, ja que una xerrada no és mai igual que una altra</i>
	23	<i>Tenen una molt bona valoració. Durant els dos anys que porto, tots els centres han estat molt contents, i per això, la demanda de xerrades ha crescut</i>
31. Com milloraria la gestió de les xerrades? I la dels centres educatius?		
entrevistat/da	3	<i>En general, milloraria les xerrades si es possessin o expliquéssim més exemples reals i recents de notícies que han aparegut als mitjans de comunicació</i>
	4	<i>Les xerrades es milloren amb la col·laboració del centre, per exemple, tenint en compte de si es disposa del material necessari, si l'horari és l'adequat, de dir-nos si algun alumne/a requereix de necessitats especials, etc.</i>
	5	<i>Estaria bé que els agents de la ORC fossin escollits per les seves habilitats socials i imatge, i no només per l'interès o la vocació del servei. I que també, hi hagués un retorn de les xerrades per poder millorar-les</i>
	6	<i>Crec que potser seria interessant no repetir continguts d'un any per l'altre. És a dir, si a 6è hem parlat amb ells d'internet, a 1r de la ESO modificar contingut o forma. Ens trobem en ocasions que els alumnes ens recorden i quan ens veuen pensen "otra vez lo mismo". És difícil poder controlar això, però també és cert que quan fem la intervenció a l'aula modifiquem el discurs o el format segons necessitats</i>
	9	<i>Crec que la única manera de millorar la gestió de les xerrades és destinant majors recursos de personal i seguir apostant per la feina preventiva i formativa</i>
	12	<i>No puc fer una valoració actual donada que la meva experiència es remunta a deu anys enrere. En qualsevol cas, dotar d'eines i recursos als efectius de les ORC i del GAV és fonamental, no només als efectius de les unitats de seguretat ciutadanes. La prevenció evita haver d'actuar a reacció</i>
	21	<i>Crec que el sistema funciona bastant bé. Ja portem molts anys i ara mateix no faria cap canvi</i>
	22	<i>No ho sé. Crec que el nivell de les xerrades és l'adequat. El que sí que trobo a faltar és la destinació de més agents a la unitat. No només a la nostra, sinó a les demés, ja que tinc constància que totes van molt enfeinades</i>

	23	<i>Malauradament, i em dol molt dir-ho, no podem donar resposta a tots els centres educatius. Intentem prioritzar i anar als centres que encara no hi hem anat. També, intentem anar als centres que estan patint alguna problemàtica en concret. Per tant, si poguéssim ser més a la unitat, podríem fer més feina o almenys, cobrir la demanda</i>		
32. Voldria afegir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que ha donat?				
entrevistat/da	3	No		
	4	<i>Sí. Estaria bé preguntar als directors dels centres docents la opinió de les nostres xerrades, del motiu del perquè les tornen a demanar, si han observat algun resultat, si s'ha corregit alguna conducta de risc, etc.</i>		
	5	No		
	6	<i>No. Gràcies per l' oportunitat que ens dones amb l'enquesta de fer present la nostra feina</i>		
	9	No		
	12	No		
	21	No		
	22	No		
23	No			
Àmbit		ensenyament	Subàmbit	directors, tutors i professors
1. En quin curs i centre educatiu fa classe?				
entrevistat/da	8	<i>Faig classe als alumnes de secundària del IES Gabriel Ferrater de la ciutat de Reus. I, actualment, soc el tutor de la classe de segon d'ESO</i>		
	10	<i>Soc la directora de l'Institut Salvador Vilaseca i tutora de la classe de 4t. d'ESO</i>		
	15	<i>Soc professor d'educació física del IES Gabriel i Ferrater de Reus, concretament imparteixo classes als alumnes d'ESO i Batxillerat</i>		
	16	<i>Soc el tutor de la classe de 3r d'ESO d'un institut del municipi de Riudoms, Tarragona</i>		
	17	<i>Soc la tutora de 4t. d'ESO D d'un institut de Torreforta, Tarragona</i>		
	18	<i>Soc la cap d'estudis d'un institut del municipi de La Llagosta, Barcelona</i>		
	19	<i>Soc professora de 1r. i 4t. d'ESO del IES Pi del Burgar, Reus</i>		
	24	<i>Soc professora d'un centre de secundària concertat de la ciutat de Reus</i>		
	25	<i>Soc tutora de 4t. d'ESO de l'Escola Sant Josep de Reus</i>		
	26	<i>Soc tutor d'ESO i Batxillerat de l'Escola Sant Josep de Reus</i>		
	27	<i>Soc tutor de 2n. curs d'ESO d'un institut de Riudoms</i>		
	28	<i>Soc el tutor de 1r. d'ESO d'un dels diversos instituts de St. Quirze del Vallès, Barcelona</i>		
29	<i>Soc la tutora de 2n. d'ESO d'un dels varis instituts de secundària de St. Quirze del Vallès, Barcelona</i>			
30	<i>Soc professora d'ESO i Batxillerat de l'Institut Gabriel i Ferrater de Reus</i>			
2. Rep moltes xerrades dels cossos policials? De quins més?				
	8	<i>No, no rebo moltes xerrades, però les poques que rebo les rebo del cos de ME. I, que recordi, alguna de la Guàrdia Urbana</i>		
	10	<i>Moltes, no, en rebem algunes i en volem fer més, és a dir, volem que tan els mossos com la Guàrdia Urbana vinguin a fer més xerrades de prevenció, i fins i tot, xerrades que no siguin de seguretat ciutadana, sinó xerrades referents a l'alimentació, la transició primària-secundària, la gestió emocional, les ONG's, sobre la sexualitat, etc. Penso que les xerrades trenquen la monotonia i alimenten el coneixement</i>		

	15	<i>Des de que soc professor ara fa una trentena d'anys, hem rebut xerrades en fa uns 15, quan es van instal·lar a la ciutat. Actualment, rebo una xerrada a l'any i majoritàriament del cos de ME</i>
	16	<i>Sí, rebo xerrades, però no li puc dir que en rebi moltes. La majoria les rebo dels mossos d'esquadra, però a vegades de la policia local</i>
	17	<i>No. Una o cap per curs escolar. I sempre dels mossos d'esquadra, però conec companys que reben xerrades de la Guàrdia Urbana</i>
	18	<i>No en rebo moltes, una a l'any i perquè la demanem sempre, sinó ni això. I sempre se les fan els mossos d'esquadra</i>
	19	<i>Moltes, no. Només alguna de tant en tant. I la majoria dels mossos d'esquadra</i>
	24	<i>No moltes, rebo algunes xerrades dels mossos i de la Guardia Urbana, però m'agradaria poder rebran més, no perquè ho digui jo, sinó perquè són els mateixos alumnes qui m'ho demanen</i>
	25	<i>No, no en rebo moltes. No sé perquè. Deuen tenir molta feina perquè conec els mossos que les fan i sempre van molt enfeinats. La majoria de les xerrades les rebo dels mossos</i>
	26	<i>Moltes, no. En rebo algunes, potser una a l'any, és a dir, una per curs escolar i la majoria les rebo dels mossos. Les que xerrades de la Guàrdia Urbana són orientades a l'educació vial</i>
	27	<i>En rebo dels mossos i de la Policia Local, però més dels mossos. Majoritàriament, en rebo una a l'any, però hi ha hagut anys que no n'he rebut cap</i>
	28	<i>Rebo xerrades dels mossos i de la Guàrdia Urbana, però més dels mossos. Aquets mossos són de la Oficina de Relacions a la Comunitat (ORC) i fan xerrades a diverses escoles i instituts d'aquí a la vora</i>
	29	<i>Rebo xerrades més dels mossos. Desconec la situació dels altres centres, però crec que, generalment, els mossos tenen un ventall de xerrades més ampli que la Guàrdia Urbana</i>
	30	<i>En rebo només dels mossos. De la Guardia Urbana, jo, no n'he rebut cap, però sé per altres companys de feina que també en reben de la Guàrdia Urbana</i>
3. Què li semblen?		
entrevistat/da	8	<i>Em semblen molt bé. La policia aporta informació important que els alumnes escolten amb atenció. A més, la seva finalitat és preventiva, el que fa que les xerrades siguin d'allò més imprescindibles per a ells</i>
	10	<i>Les xerrades de la Policia en general són molt oportunes per sensibilitzar i fer prevenció sobre els problemes més directes que poden tenir els nostres joves</i>
	15	<i>Les xerrades són molt profitoses i necessàries. Penso que se n'haurien de fer més sovint. Tota prevenció, en aquest sentit i cap als joves sempre es poca i mai n'hi hauria d'haver prou</i>
	16	<i>Les descriuria com unes xerrades molt adequades. Crec que és important que els alumnes coneguin els seus drets i com defensar-se. Els delictes s'han de prevenir des de l'escola, és a dir, des de petits, ja que la prevenció hauria de formar part de l'educació de les persones</i>
	17	<i>Son unes xerrades molt adients i encertades per les seves edats. Els mossos parlen molt clar quan venen i resolen tots els dubtes. Jo, que conec els alumnes, sé que paren molta atenció quan els mossos expliquen</i>
	18	<i>Són molt interessants, però totes aquestes xerrades requereixen d'un treball continuat que no es pot quedar només amb una a l'any, sinó almenys, una per semestre</i>
	19	<i>Les xerrades son útils i interessants, això és indiscutible. Fins i tot a mi m'agrada escoltar als mossos, perquè sempre va bé recordar les coses que a vegades ja saps</i>
	24	<i>Em semblen molt adequades, útils i necessàries</i>
	25	<i>Les xerrades son correctes. Crec que es podrien explotar molt més, com ara ampliar el ventall de les mateixes, fer-les més sovint i de manera més pràctica</i>

26	<i>Son molt adequades. Per a mi, les millors xerrades son les dels mossos, no dic que les de la Guàrdia Urbana no estiguin bé, però veig més preparades i professionals les dels mossos. Les xerrades de la Guàrdia Urbana son més improvisades</i>
27	<i>Estan molt bé i son interessants. Expliquen moltes coses que son importants saber i tenir en compte, sobretot, pels nois i noies adolescents que tot just estan aprenent com funciona el món</i>
28	<i>Estan força bé. Els mossos tenen un bon coneixement de la matèria, saben explicar i es fan escoltar</i>
29	<i>Trobo que podrien ser una mica més pràctiques, com ara en forma de tallers o d'assaig, i no tant teòriques. Però en general, fora d'això, molt bé</i>
30	<i>Son correctes. Expliquen bé, en saben, tenen en compte les preguntes dels alumnes, i així, prevenen possibles delictes</i>
4. Creu que s'haurien de fer més sovint?	
8	<i>Sí, crec que sí. Els ME només venen una vegada per curs a parlar d'allò que pot semblar més interessant, però de problemàtiques n'hi ha moltes i cada dia. Penso que, els joves, haurien d'estar més informats sobre la prevenció del delictes, ja que són la nostra futura població</i>
10	<i>Evidentment, sí, i sempre i quan els formadors s'ajustin a les necessitats i demandes de l'alumnat. Per aquesta raó, cal que la Policia estigui en contacte permanent amb els centres per compartir inquietuds i necessitats específiques sobre la idiosincràsia de cada territori</i>
15	<i>Sí, com deia a l'anterior pregunta, penso que una vegada a l'any és poc. Personalment, parlo sempre que els mossos venen amb ells i em diuen que van molt saturats de feina i, aleshores, fan el que poden</i>
16	<i>Sí, les xerrades sempre ajuden. Crec que s'haurien de fer, almenys, una vegada cada semestre i de diverses temàtiques, i no sempre la mateixa</i>
17	<i>Sí, una per curs escolar és poc. Com a mínim, dos o tres durant tot el curs, i no només a secundària, sinó també a primària i, fins i tot, a les llars d'infants perquè els nens tinguin des d'un molt bon inici el coneixement del que és la policia</i>
18	<i>Sí, jo les faria més sovint. Si fos per mi, cada dos o tres mesos i fer-les a tots els nivells educatius</i>
19	<i>Sí, les faria més sovint. A més, les ubicaria dins dels programes educatius i no com a xerrades puntuals, és a dir, les inclouria dins dels materials didàctics de l'escola</i>
24	<i>Sí, sens dubte. Només venen una vegada per curs escolar. Semblen que compleixin amb el mínim. Jo entenc que tenen molta feina, però des dels mossos podrien veure que hi ha demanda i podrien posar més personal per fer xerrades</i>
25	<i>Segurament, sí. No sé si serveix que vinguin una vegada a l'any. Res, sigui quina sigui la matèria o el fet, es pot comprendre o avançar amb una vegada que es faci a l'any</i>
26	<i>Sí, s'haurien de fer més sovint. Com més xerrades preventives es facin, millor</i>
27	<i>Crec que, com estan, estan bé. No es necessiten més xerrades que una a l'any perquè moltes coses que expliquen ja les treballem nosaltres a l'hora de tutoria o ètica</i>
28	<i>Sí, no tinc cap dubte que s'haurien de fer sovint per treballar més profundament els continguts de la prevenció, ja que posar en pràctica una bona prevenció ajuda a no haver de lamentar-se després</i>
29	<i>Sí, estaria molt bé que es poguessin fer més sovint i que també vingúés més la Guàrdia Urbana, perquè així els alumnes podrien aprendre més sobre el civisme, ja que crec que són ells els que tenen aquesta competència</i>

	30	<i>Sí, penso que s'haurien de fer més sovint</i>
5. Creu que serveixen en un futur per a l'alumnat?		
entrevistat/da	8	<i>Sí, penso que les xerrades els hi serveixen de molt per al jovent. La majoria d'ells, estan perduts i moltes vegades no tenen referents, com poden ser els seus pares. Així doncs, veuen en la policia algú referent a qui escoltar, un model o exemple, és a dir, una persona a seguir</i>
	10	<i>Sí, tota la informació rebuda pot beneficiar a l'alumnat. Ara bé, dic "pot" perquè la utilitat de les xerrades no és una ciència certa</i>
	15	<i>Sí, sens dubte. Les xerrades son útils i qui digui el contrari és que no les coneix i mai n'ha vist alguna. No podem tenir dades que ho demostrin, però es palpa en el dia a dia</i>
	16	<i>Per suposat que sí. Dubto que hi hagi alguna persona que no ho cregui</i>
	17	<i>Sí, sens dubte. La prevenció serveix per això. Per poc que escoltin, donem el cas, sempre els hi serà beneficiós perquè alguna cosa sempre recordaran</i>
	18	<i>En general, sempre és positiu, no només per a ells, sinó per a la població en global</i>
	19	<i>Sí, perquè els mossos informen a la població dels passos a seguir per evitar ser víctima de fets delictius</i>
	24	<i>Sí, els hi serveixen. Sempre que es fan les xerrades, a la mateixa setmana, es veu algun canvi, per exemple, la situació a la classe és més tranquil·la, hi ha menys problemes, els alumnes parlen més i es barallen menys, etc.</i>
	25	<i>Sí. Els hi serveixen. Jo mateix ho veig, perquè conec els alumnes que tinc</i>
	26	<i>Sí, els hi serveixen i molt. Son joves i els hi fa falta que algú els doni una dosi de realitat i qui millor que la pròpia policia per fer-ho, ja que els joves veuen en ells el respecte per les coses que necessiten</i>
	27	<i>Sí, serveixen. Els alumnes escolten i estan molt motivats. No només perquè veuen que es fan coses diferents, sinó perquè son coses útils</i>
	28	<i>Sens dubte, sí. Les xerrades son "prevenció". Es podran fer millor o pitjor, però en son beneficioses. Només cal preguntar al mateix alumnat i a veure que diuen</i>
29	<i>Les xerrades serveixen. Jo sempre em poso com a exemple, i em pregunto si em serveix a mi, i en aquest cas la resposta és que "sí". Per tant, més els servirà a joves que, justament, estan o poden estar immersos en les problemàtiques les quals van dirigides dites xerrades</i>	
30	<i>Molt. Segur, que a l'Institut fem moltes assignatures que les podríem enfocar diferent, és a dir, que podrien ser més profitoses, però la xerrada que fan els mossos ho són des del seu inici</i>	
6. Quines són les xerrades que té més presents?		
entrevistat/da	8	<i>Les que més tinc presents són les xerrades de seguretat ciutadana. Per exemple, la prevenció en l'ús del Internet o les xarxes socials, l'abús i els assetjaments o la violència masclista</i>
	10	<i>La xerrada que tinc més present és una que ens va fer la Guàrdia Urbana amb la categorització de les conseqüències de les males conductes i situacions delictives que es poden cometre, especialment en casos d'agressió i assetjament escolar</i>
	15	<i>La més present es la xerrada de les drogues, perquè son les primeres que es van començar a fer ara fa uns 15 anys. Recordo que les xerrades eren una cosa nova i tothom se les escoltava amb molta atenció</i>
	16	<i>Les més presents són: internet segura i violència masclista</i>
	17	<i>Són: seguretat a les xarxes, sobretot el moment que es parla sobre els drets d'imatge i el consentiment de les persones</i>
	18	<i>Les xerrades que tinc més presents són les relacionades amb la seguretat a les xarxes socials, els mòbils, les estafes i els assetjaments</i>
	19	<i>La que tinc més present, amb diferència, és la prevenció en la seguretat a les xarxes socials</i>

24	<i>Les que tinc més presents són les de seguretat vial, però últimament ja no es fan i es fan més al voltant de les xarxes socials i l'ús del Internet</i>
25	<i>Les de la seguretat de les xarxes socials</i>
26	<i>Les que tinc més presents són les xerrada dels perills a les xarxes socials i el tema de les drogues i les seves sancions</i>
27	<i>Amb diferència, Internet segura</i>
28	<i>La que tinc més present és la de Internet Segura, perquè és la més recent i no sé perquè, és la que últimament recomanen els mossos. Entenc que, estiguem en una època digital on cal estar atents de les estafes, els insults, etc. fetes per Internet, però hi ha altres problemàtiques, com ara les drogues, que no s'han de deixar de banda</i>
29	<i>Tinc més present les xerrades sobre l'ús del mòbil i de les xarxes socials</i>
30	<i>Son les xerrades de prevenció sobre l'alcohol, les drogues i la circulació viària</i>
7. Quina li agrada més? I la que menys?	
8	<i>No li puc dir. M'agraden totes en general. No entenc perquè unes m'haurien d'agradar més que unes altres. El que sí li puc dir, són quines veig més útils, i aquestes són les relacionades amb la prevenció dels delictes a través dels mòbils o l'ordinador</i>
10	<i>La xerrada de l'assetjament escolar és la que més em va agradar. I la qui menys, la xerrada de sexualitat, perquè es va realitzar sent desajustada a l'edat dels alumnes</i>
15	<i>No puc dir quina xerrada m'agrada més i quina menys perquè gairebé sempre han parlat de les noves tecnologies, les drogues i les violències masclistes. Però si hagués de dir algunes de totes les que conec, i concretar, diria la de les drogues i l'ús del Internet com la xerrada que més m'agrada, ja que es un tema molt interessant, no només per als joves, sinó per a tothom</i>
16	<i>Totes m'agraden. De totes s'aprèn. No es tracta de que ens agradi més o menys, sinó de fer-les, transmetre i que acabin sent útils als alumnes</i>
17	<i>La qui més m'agrada és la de les xarxes socials. Suposo que és així perquè és la que més he vit i assistit. I la que menys, no li sabia dir</i>
18	<i>La qui més la xerrada de la Internet Segura per la utilitat que els hi veig als joves. I la qui menys, no ho sé, perquè no les he vist totes</i>
19	<i>No li puc dir, perquè no sé quines xerrades en total hi ha, i tampoc no he assistit en totes</i>
24	<i>A l'etapa infantil, m'agraden les presentacions que els mossos fan d'ells mateixos, i que sobretot, són molt adequades a la seva edat. A altres nivells fan xerrades de seguretat a Internet o drogues o agressions sexuals que també són molt interessants pels continguts útils que treballen</i>
25	<i>Totes les xerrades són útils i aplicables a la feina o a la vida. Així doncs, no em desagrada cap, sinó que totes m'agraden perquè totes les veig necessàries</i>
26	<i>Fa anys que no soc tutora, però recordo que van estar molt bé i els alumnes ho van comentar quan normalment posen interès en molt poques coses. La xerrada que més m'agraden és la que parla de la confidencialitat de les xarxes socials i l'ús del mòbil, i la qui menys, cap, totes m'agraden</i>
27	<i>Totes m'agraden</i>
28	<i>M'agrada la de Internet segura, perquè és la que crec que als joves més li convé. Avui dia, els joves tenen una doble realitat i part de la seva vida està i passa a les xarxes socials. I la que m'agrada menys, ara mateix, no ho sé, perquè m'agraden totes</i>
29	<i>M'agraden totes, perquè totes són útils, però la que més, podria dir la de prevenció de les xarxes socials perquè és un dels llocs a on els alumnes més hores hi passen</i>

	30	<i>No les recordo totes, així doncs, no puc dir quines són les que més i menys m'agraden. El que està clar, és que si me'n recordés, les que més m'agradarien serien les que més útils fossin per als joves</i>
8. Li agrada la manera d'explicar i els materials utilitzats per impartir les xerrades?		
entrevistat/da	8	<i>Sí, penso que la metodologia utilitzada és l'adequada. Com tot, la manera d'explicar ja canvia. A Reus, sempre son els mateixos mossos els que venen a fer les xerrades i els dos l'expliquen molt bé</i>
	10	<i>En algunes ocasions sí, però en d'altres, no. Ens agradaria conèixer els materials que els mossos o la Guàrdia Urbana faran servir per conduir les xerrades, i d'aquesta manera, ajudar i contribuir en elles</i>
	15	<i>Els mossos que venen fan el que poden i s'agraeix el seu esforç, però no són professors. Això tampoc vol dir que ho facin malament, però no és la seva professió. Es nota que les xerrades que fan les fan per sistema, vull dir que les fan perquè els hi toca fer, però no perquè hagin volgut estudiar i dedicar-se a això. Referent als materials, sí, em semblen correctes; les diapositives, els vídeos que ensenyen, el propi temari, etc.</i>
	16	<i>Sí, m'agrada. Els mossos saben captar molt bé l'atenció dels alumnes i també fer-se respectar quan toca</i>
	17	<i>Sí, però també depèn de les habilitats socials que tinguin els mossos, és a dir, no importa tant els coneixements sinó en saber reconduir certes situacions i fer-se escoliar durant la classe per treure el màxim profit de la xerrada</i>
	18	<i>Sí, però trobo a faltar que no siguin tant expositius, i que fossin xerrades més tipus tallers i de fer pensar</i>
	19	<i>Sí, tot molt bé. Crec que faltaria una part pràctica per acabar d'assolir els coneixements</i>
	24	<i>Sí, m'agrada la manera d'explicar. Les xerrades no són avorrides, però sí que no estaria malament que fossin més pràctiques</i>
	25	<i>Les xerrades haurien de ser més dinàmiques</i>
	26	<i>Sí, no canviaria res. Trobo que les xerrades estan bé. Els mossos expliquen correctament, ho exposen bé i els alumnes estan atents</i>
	27	<i>Sí, em semblen bé. La única crítica és que haurien de posar més vídeos o posar més exemples, i que no fossin tant teòric</i>
	28	<i>Sí, m'agrada tot. Sobretot, m'agrada la calma i la seguretat en que exposen els continguts. Referent als materials per impartir la xerrada, crec que es queden una mica curts, perquè només porten unes diapositives i estaria bé que portessin més vídeos per fer les classes més amenes</i>
	29	<i>Sí, m'agraden, però trobo a faltar que vinguin més sovint i que es parlin d'altres temes</i>
30	<i>Sí, m'agraden les xerrades i els materials. Les diapositives estan molt ben fetes</i>	
9. Troba a faltar alguna xerrada o informació important que no s'estigui realitzant per part de la policia, en forma de xerrada?		
entrevistat/da	8	<i>Sí, trobo que es podria parlar d'altres coses, com ara d'ètica i educació cap a la ciutadania, és a dir, com parlar-se, relacionar-se, demanar-se les coses, etc.</i>
	10	<i>Crec que es realitzen totes les xerrades importants. Però si hagués d'incidir en alguna, diria que cal aprofundir en l'assetjament i el ciberassetjament, ja que és l'origen de molts conflictes als centres educatius</i>
	15	<i>Exactament, no sé totes les que fan, però si parlem de les que fan al centre, trobaria a faltar xerrades que parlessin sobre el respecte als demés, a la manera de tractar a les persones, a com parlar correctament i amb educació, i tot això també ajudaria a disminuir els delictes o els problemes</i>
	16	<i>No, però no les conec totes. Aleshores, sempre parlo del que conec, potser si les coneixes totes podria dir quines trobaria a faltar</i>

17	<i>No, crec que les xerrades ja estan pensades per abordar totes les problemàtiques que els joves puguin tenir</i>
18	<i>Les que fan em semblen correctes. La de violència de gènere estaria bé fer-la de manera més interdisciplinària, és a dir, amb més professionals, com ara tècnics de salut o serveis socials</i>
19	<i>Desconec totes les xerrades que ofereixen perquè no coordino jo les activitats de professionals de fora del centre que entren a les aules o tutories</i>
24	<i>Sempre hi ha temes a reforçar. Per exemple, trobo que el número de xerrades són poques i les temàtiques podrien ser més variades i enfocades a l'ètica i la moral</i>
25	<i>Trobo a faltar xerrades dels mossos de seguretat vial, tot i que la Guàrdia Urbana ja en fa de tant en tant</i>
26	<i>Ara mateix no conec l'oferta, però en el seu moment les xerrades estaven molt bé. Podria dir que les xerrades sempre han d'estar destinades a l'interès dels alumnes i que estaria bé preguntar-li'ls a ells sobre quines són les xerrades que voldrien que se'ls impartissin</i>
27	<i>No, no trobo a faltar cap xerrada, tot i que no les conec totes</i>
28	<i>No, només el que he dit abans, trobo a faltar més material audiovisual</i>
29	<i>Sí, trobo a faltar que les xerrades es facin, per exemple, una per trimestre, que per exemple, es podrien fer a l'hora de tutoria o ètica. I que també, vinguessin altres cossos policials a fer-ne, a banda de la Guàrdia Urbana, com ara la Policia Nacional o la Guàrdia Civil</i>
30	<i>Tot i que no conec totes les xerrades, puc dir que en trobaria a faltar sobre els jocs online, sobretot amb diners o apostes</i>
10. Trobaria interessant que els temes de les xerrades fossin part del material docent del curs escolar? Per què?	
8	<i>Sí, seria interessant. La veritat, és que moltes de les coses que diuen els mossos ja ho reforcem a les classes de tutoria i ètica, o simplement quan sorgeix algun tema que es vol parlar o discutir. Si les xerrades estiguessin dins del material docent, tot es complementaria molt millor</i>
10	<i>Podria ser interessant, sí, però fins que no es provés prèviament amb una prova pilot no sabríem si podrien ser beneficioses, o per al contrari, ser una "càrrega"</i>
15	<i>Sí, i tant! Sobretot la part dels valors i del respecte. Avui dia els joves els ensenyaem coses, però no els eduquem o ho fem poc. Sembla que els pares donin aquesta responsabilitat al centre, i el centre li doni aquesta als pares, i uns pels altres, tothom hi aporta poc</i>
16	<i>No. Considero que tenen més efecte si les imparteix algú extern. En aquest cas, un cos policial</i>
17	<i>Sí, a més, són temàtiques pròpies de tutoria, cosa que es podrien encabir en aquesta classe</i>
18	<i>Sí, perquè ha de ser quelcom més que una xerrada d'un dia. Com tot, perquè qualsevol cosa tingui efecte sobre les persones ens cal una periodicitat</i>
19	<i>Sí, perquè la desinformació és el que genera males conductes i la informació, per contra, ajuda a generar el sentit contrari. Així doncs, caldria integrar-les al material escolar, ja que les classes d'ètica i tutoria es parla, precisament, del que parlen moltes vegades els mossos a les xerrades</i>
24	<i>Sí, perquè no, son temes actuals i necessaris per tenir-los presents en tots els cursos escolars</i>
25	<i>Sí, perquè serien conscients de la seguretat civil i es tractarien sempre a cada curs escolar</i>
26	<i>Sí, de fet nosaltres seguïem treballant la temàtica en les tutories. Una xerrada d'una hora no es suficient per això des de el pla d'acció tutorial fèiem més sessions</i>
27	<i>Sí, perquè va bé tenir-ho sempre present</i>

	28	<i>Sí, ho trobaria interessant perquè així els alumnes veurien que la policia està immersa amb l'escola. Això faria que no veiessin a la policia com un cos aliè a la societat, sinó integrada amb els valors de l'escola i, per tant, de la ciutadania</i>
	29	<i>Sí, això seria perfecte, perquè així el centre també podria aportar a les xerrades i fer-les, per tant, més completes, profitoses i interessants per les dues parts</i>
	30	<i>Segurament, però alguns temes ja formen part del material docent</i>
11. Les temàtiques o xerrades es troben inserides en les activitats de tutoria del centre?		
entrevistat/da	8	<i>Sí, però algunes. No el tema central, però si les relacionades amb el sentit comú de les xerrades, com ara no confiar de desconeguts, ser prudents, prendre mesures d'auto protecció, etc.</i>
	10	<i>Sí, concretament es troben inserides en l'assignatura de tutoria i ètica, però no tot el que s'explica a les xerrades, ja que aquestes aprofundeixen més en les conseqüències dels actes punitius</i>
	15	<i>Sí, es troben inserides, però no exactament igual com ho expliquen els mossos. Nosaltres, els professors donem molt valor al sentit pedagògic i els mossos li donen més valor al fet sancionador per prevenir actes delictius, tot i que també el que fan amb les xerrades és despertar la consciència col·lectiva i sensibilitzar</i>
	16	<i>Sí, però no totes</i>
	17	<i>Sí, però no totes, per això es podrien encabir dins del material escolar, com he dit abans</i>
	18	<i>En general, en els centres que he estat sí ho estan</i>
	19	<i>No totes, només estan inserides idees bàsiques, però no coses específiques que diuen moltes vegades els mossos i que són importantíssimes</i>
	24	<i>Sí, però no totes, per exemple, les d'ètica, no</i>
	25	<i>Sí</i>
	26	<i>Sí</i>
	27	<i>Sí, i sovint es comenten. Va bé anar-ho recordant també a les tutories</i>
	28	<i>No totes. Alguns conceptes es toquen, perquè lògicament hi ha una base comuna en les dos activitats; xerrada i tutoria, que és la ètica i la convivència entre els ciutadans</i>
	29	<i>No, però algunes sí. Per exemple, a les tutories no tractem la prevenció tal qual de la violència masclista, però si tractem dins del nostre vocabulari més col·loquial, com tractar-nos entre persones, i sobretot, entre parelles</i>
30	<i>En general, sí</i>	
12. Ha vist mai algun professional que no fos policia impartint xerrades? Li agradaria que hi hagués algun?		
	8	<i>No, sempre he vist els mossos impartint les xerrades, però i tant que m'agradaria veure a algun altra professional impartint les xerrades amb ells, per exemple, els propis professors. Això, ajudaria a millorar i reforçar el nostre rol d'autoritat moral i legal que tenim envers als alumnes</i>
	10	<i>No, no he vist mai cap professional a banda dels mossos o la Guàrdia Urbana fent les xerrades conjuntament amb ells. I sí, m'agradaria que hi hagués altres professionals que poguessin aportar altres punts de vista i complementar-les</i>
	15	<i>Personalment, de tots aquests anys que soc professor, no he vist mai cap professional que no fos policia impartint aquestes xerrades. I no m'importaria que hi hagués algun altre professional també fent-ho perquè milloraria i complementaria la xerrada</i>
	16	<i>Sí, n'he vist, però no conjuntament amb els mossos, sinó que venen a l'escola a parlar sobre els bons hàbits alimentaris, etc.</i>
	17	<i>Sí, però no amb els mossos, sinó per separat</i>

	18	<i>Sí, n'he vist, i sempre depenent de la xerrada que sigui venen d'empreses que tenen monitoratge molt ben preparat per impartir tallers, i ho fan molt bé. A vegades des de la part pública és una persona que ve a "fer la xerrada" i ja està. El format per anar a escoles i instituts s'ha de pensar bé, perquè realment integrin el què es vol transmetre. Però si ens referim a professionals que venen juntament amb els mossos, en aquest cas, no, i m'agradaria que sí hi estigués algun professional</i>
	19	<i>No, mai he vist altres professionals amb els mossos. I sí, m'agradaria que hi estigués en cas de saber de la seva àrea</i>
	24	<i>Juntament amb els mossos, no, però hi ha molts especialistes de diferents camps que venen a fer xerrades i no sé perquè no podrien fer aleshores xerrades conjuntes de mossos i altres professionals</i>
	25	<i>Amb els mossos, no, però sí altres persones, per exemple, pares d'alumnes que expliquen les seves professions</i>
	26	<i>Sí, però són xerrades diferents. Les xerrades amb mossos on parlen de sancions, perills, etc., son importants pels alumnes i veure'ls uniformats fent la xerrada, com un docent més, els hi va molt bé</i>
	27	<i>No, no he vist altres professionals, però penso que fa més efecte si ho fa un policia</i>
	28	<i>No, mai he vist a ningú més que policies impartint aquest tipus de xerrades. I sí, m'agradaria que hi hagués algun altre professional perquè els mossos no poden tenir el coneixement complet de tot, sinó que aniria molt bé que els acompanyés altres, com ara psicòlegs, treballadors socials, alguna víctima, etc., per reforçar i completar les xerrades amb professionals del sector o persones que hagin viscut aquella situació en primera persona</i>
	29	<i>No, mai els he vist. Sempre he vist a policies. Estaria bé que vingués de tant en tant algun professional juntament amb els mossos, així tothom podria donar el seu punt de vista amb més professionalitat</i>
	30	<i>No ho recordo, però diria que no, que no he vist mai cap altra professional, a banda de la policia</i>
13. Realitza alguna avaluació de la xerrada, una vegada finalitzada?		
entrevistat/da	8	<i>Sí. A l'endemà de les xerrades sempre faig un sondeig i els demano la seva opinió i valoració. Sempre hi ha alumnes amb més predisposats a parlar que d'altres i m'ajudo d'aquests per arrencar a parlar sobre la mateixa</i>
	10	<i>Sí, es fa una avaluació a nivell intern de tots els professors i es pregunta als alumnes què els hi ha semblat</i>
	15	<i>No. Quan acaba l'activitat, acaba. No en parlem a la classe o al dia següent. Potser sí que s'hauria de fer, però moltes de les matèries que els mossos expliquen ja ho treballem a la hora de la tutoria o classe d'ètica</i>
	16	<i>Sí, al acabar la xerrada pregunto als alumnes que, què en pensen, i entre tots traiem un seguit de conclusions</i>
	17	<i>Sí, a l'hora de tutoria en parlem. El que solem fer és una "pluja d'idees" per repassar els conceptes que més clars han quedat</i>
	18	<i>En el meu cas sí la faig, és més, recomano als tutors que la facin a cada xerrada</i>
	19	<i>Sí, el que faig és una valoració amb l'alumnat de manera oral</i>
	24	<i>Sí, justament quan marxen els mossos en parlem. Alguns no diuen res. Comentem la xerrada en veu alta. No els hi passo cap qüestionari</i>
	25	<i>No. Acaba la xerrada i no en parlem. En parlem a les tutories, però no de la xerrada específicament</i>
	26	<i>Sí. Però m'agradaria que es parlés més, perquè sempre és bo reforçar els bons conceptes</i>
27	<i>Sí, però sense fer cap examen. El que faig, és preguntar si tenen algun dubte de la xerrada i jo mateixa els hi responc. I ho fem al dia següent de la xerrada</i>	

	28	<i>Sí, en parlem, si això es pot dir "avaluació". En parlem al mateix dia o al dia següent de la xerrada i sempre surt algun dubte nou que els alumnes es van oblidar de fer al dia de la xerrada. En aquest cas, jo mateix els intento respondre i, sinó, pregunto a algú que ho sàpiga o als propis mossos i els hi dic quan ho sé segur</i>
	29	<i>Sí, parlem al dia següent de la xerrada i molt bé, tots em diuen que quan serà la pròxima vegada que tornaran a venir</i>
	30	<i>Sí, en parlem i ho comentem. Tot i així, haurien de venir més sovint, perquè no és el mateix que ho expliqui jo a que ho expliqui la policia</i>
14. Com milloraria la manera d'impartir les xerrades?		
entrevistat/da	8	<i>No les milloraria, ja estan bé tal com estan fetes. A vegades, soc jo mateix qui aprenc d'ells alhora de parlar als alumnes i penso, que potser, els professors tenim als alumnes massa sobre protegits. Els mossos, en canvi, no tenen problemes si li ha de dir a algun noi o noia que callin o marxin si no els interessa el que s'està parlant, per posar un exemple</i>
	10	<i>Les milloraria fent-les més dinàmiques i fent un debat dirigit per donar més participació als alumnes</i>
	15	<i>Crec que haurien de donar més material audiovisual, és a dir, els joves responen per estímuls i se'ls fa molt pesat aguantar la típica classe magistral. Així que, si haguessin més imatges i vídeos, captarien millor l'atenció de l'alumnat</i>
	16	<i>Pensaria molt bé el públic a qui va dirigit, fins i tot, faria una petita entrevista amb el centre sobre si han treballat els continguts, com ara, saber quina importància li dona el centre a les xerrades i fer un format participatiu més taller que xerrada</i>
	17	<i>Sobretot, estaria molt bé que hi hagués alguna part més pràctica per als alumnes o que ells puguin dir la seva</i>
	18	<i>Ja ho fan força bé</i>
	19	<i>Crec que ja hi fan bé</i>
	24	<i>Ho sento, però no tinc cap proposta, per ara, les xerrades són molt correctes</i>
	25	<i>Falta que les xerrades siguin més amenes, que ho són, però hi ha estones que els alumnes no escolten perquè els mossos expliquen coses masses tècniques que no els importa</i>
	26	<i>El que diria és que sempre es poden coordinar millor els continguts depenent del centre educatiu, és a dir, parlar abans amb el tutor per millorar l'objectiu de les xerrades</i>
	27	<i>No tinc res a dir, tot ho trobo bé</i>
	28	<i>Les milloraria posant més vídeos i fent casos pràctics o tallers</i>
	29	<i>Doncs, les milloraria en el fet que vinguessin més professionals, juntament amb els mossos, i que vinguessin altres cossos policials, també, perquè no, sols o juntament amb ells</i>
30	<i>Crec que si els grups fossin més petits, els continguts serien més profitoses, ja que els alumnes estarien més atents</i>	
15. Vol dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que ha donat?		
	8	<i>No</i>
	10	<i>No</i>
	15	<i>Sí, penso que els mossos no haurien de venir armats al centre educatiu, ni fer les xerrades armats. Fins i tot, crec que haurien de venir sense uniforme</i>
	16	<i>Sí, que m'alegro que es facin treballs com aquests i es qüestionin l'impacte de les xerrades als centres educatius perquè és molt important</i>

	17	<i>Sí, que sento no haver estat més objectiva. Veig que per haver respost més acuradament a aquestes preguntes hauria d'haver assistit a més xerrades</i>
	18	<i>No</i>
	19	<i>No</i>
	24	<i>No</i>
	25	<i>No</i>
	26	<i>No</i>
	27	<i>Res a dir</i>
	28	<i>No</i>
	29	<i>No</i>
	30	<i>Vull agrair la realització d'aquesta investigació per millorar les xerrades dels mossos als centres educatius</i>
Àmbit		famílies
		Subàmbit
		pares i mares
1. Quin curs fa el seu fill o la seva filla?		
entrevistat/da	31	<i>Tinc dos fills, el primer va a 1r. d'ESO i el segon a 4t. d'ESO</i>
	32	<i>Tinc dos nens. Un va a 6è de primària i l'altre a 1r. d'ESO</i>
	33	<i>El meu fill va a 3r. d'ESO</i>
	34	<i>La meva filla fa 4t. d'ESO</i>
	35	<i>El meu fill gran fa 1r. d'ESO</i>
	36	<i>Fa 3r. d'ESO</i>
	37	<i>La meva filla fa 1r. de Batxillerat</i>
	38	<i>El meu fill fa 4t. d'ESO i la meva filla 1r. d'ESO</i>
	39	<i>Tots els meus fills fan la ESO</i>
	40	<i>Tinc tres fills i dos fan la ESO, concretament, 2n. i 4t. d'ESO</i>
2. Què li semblen les xerrades que el cos de ME imparteix als centres educatius?		
entrevistat/da	31	<i>Em semblen bé. Jo no n'he pogut presenciar cap, però els nens em diuen que els hi agraden. Sempre m'expliquen alguna cosa de la xerrada</i>
	32	<i>Bé. Tinc entès que les xerrades parlen al voltant de com actuar davant d'un problema i, sobretot, de com prevenir-lo. Fins i tot, penso que s'haurien de fer més sovint</i>
	33	<i>No em semblen "res" ja que no sé de què van, ni quan es fan. El centre podria informar una mica als pares sobre això. De totes maneres, no crec que siguin perjudicials, tot el contrari</i>
	34	<i>No sabia que a l'Institut venien els mossos a explicar aquestes coses. El meu fill no m'explica res, sempre haig de ser jo qui li preguntí les coses</i>
	35	<i>Em sembla bé. Personalment, el meu cosí és mossos i sempre m'avisa que vagi en compte pel carrer, per les xarxes socials, amb el mòbil, etc. Així doncs, encara que no conegui les xerrades, suposo que seran per l'estil</i>
	36	<i>Les xerrades em semblen molt completes. No les conec totes, però pel que sé n'hi ha de tot</i>
	37	<i>La meva filla m'explica que les xerrades li serveixen per saber què ha de fer si mai li passa alguna cosa, com ara, si l'insulten, si li fan alguna fotografia sense el seu permís, etc. I també, l'ajuda a saber com navegar de manera segura per Internet</i>
	38	<i>No sé si a la meva filla li han fet xerrades, però al meu fill, sí, perquè el dia que venen m'ho explica i sempre em diu el que se li queda més. Així doncs, em semblen molt bé perquè veig que els alumnes, almenys els meus, escolten, i els hi serveixen per alguna cosa</i>
	39	<i>No conec les xerrades per poder dir què em semblen. Tot i així, em semblen bé perquè sé que són per ensenyar als alumnes a utilitzar correctament el mòbil i que no els enganyin per Internet</i>

	40	<i>Són molt profitoses, perquè llegint la web dels mossos expliquen que hi ha diverses xerrades, i totes per prevenir delictes</i>
3. Ha pogut presenciar alguna xerrada?		
entrevistat/da	31	<i>No, ja ho he respost a la pregunta anterior. I no em desagradaria presenciar alguna, així aprenc i sé el què li ensenyen al meu fill</i>
	32	<i>No, no n'he vist mai cap. I crec que podrien fer-ne alguna pels pares, oi?</i>
	33	<i>No</i>
	34	<i>No</i>
	35	<i>N'he sentit a parlar pel meu cosí, però d'estar, no he estat mai en cap</i>
	36	<i>No</i>
	37	<i>No, mai ens han convidat a assistir en cap</i>
	38	<i>No, només he vist fotografies perquè a vegades les pengen a la web de l'Institut</i>
	39	<i>No, per això mateix no puc dir què em semblen exactament</i>
	40	<i>No</i>
4. Quins temes creu que són prioritaris tractar per part de la policia en relació a les necessitats del seu fill o la seva filla?		
entrevistat/da	31	<i>Podrien parlar sobre els problemes actuals dels joves, que suposo que és del que parlen, per exemple, del mòbil, de les estafes i l'assetjament virtual</i>
	32	<i>Estaria bé que parlessin de les drogues, les baralles, les persones que es fan passar per altres persones per apropar-se als joves i estafar-los i sobre els insults per Internet</i>
	33	<i>Doncs penso que s'hauria de parlar sobre la prevenció envers la població d'origen nord africana més propensa al salvatgisme que la població occidental</i>
	34	<i>De la multiculturalitat i la discriminació perquè aprenguin a acceptar als altres tal com són</i>
	35	<i>El meu cosí sempre em diu que les persones es barallen molt, així doncs, jo crec que s'hauria de parlar de la convivència ja des de petits</i>
	36	<i>El meu fill té un problema, i és que tot el dia està enganxat al mòbil o als videojocs. Està fins i tot passat de pes per no moure's. Estaria molt bé que els mossos expliquessin els riscos en l'abús del mòbil i de l'ordinador</i>
	37	<i>Penso que podrien parlar sobre la nit, de com prevenir que li robin, o que li passi alguna cosa quan surt de festa. A ella ja li han robat dos vegades el mòbil</i>
	38	<i>Els temes crec que han de ser al voltant del mòbil i de les xarxes socials, perquè estan tot el dia connectats</i>
	39	<i>L'any passat, el meu fill petit va tenir un problema d'assetjament entre els companys de classe. Li escrivien insults i l'apartaven dels jocs i de les converses. Vam parlar amb la direcció i ens van ajudar. Els mossos podien parlar, per tant, de com respectar als altres i remarcar que ser diferents és un valor i no una cosa per fer la "punyeta" als altres</i>
	40	<i>Per sort, no he tingut problemes amb els meus fills a l'escola. Aleshores, no tinc cap suggeriment per fer, i llegit la web dels mossos veig que hi ha un munt de xerrades. No crec que en falti cap, i jo, com dic, tampoc en trobo cap per fer específicament per als meus fills</i>
5. Té coneixement de les xerrades que els cossos policials imparteixen al seu fill o a la seva filla?		
		<i>En tinc perquè el meu fill m'ho explica, sinó, no, no ho sabria</i>
	32	<i>No. Si ho sé és perquè ho comentem amb les mares i els pares quan anem a buscar o deixar els nens</i>
	33	<i>No. I m'agradaria saber-les</i>
	34	<i>No. El meu fill va a la seva. A mi mai m'han informat sobre aquestes xerrades</i>

	35	No
	36	No
	37	No, només el que la meva filla m'explica, i això que soc el president de l'AMPA i tinc un contacte més estret amb l'Institut
	38	No
	39	No les conec
	40	Sí, però no perquè el centre ens les hagi explicat, sinó pel que he llegit a la web dels mossos
6. De quina manera creu que pot aportar l'AMPA a les xerrades?		
entrevistat/da	31	No ho sé, no soc, ni he sigut mai de l'AMPA
	32	Jo en soc la presidenta i crec que com a representants dels pares i les mares dels alumnes podríem estar millor informats i treballar conjuntament amb els continguts de les xerrades, a partir dels nostres interessos també
	33	L'AMPA no té res a veure. Que s'espavilin els governs en donar una educació de qualitat i que ensenyin als alumnes quin són els perills reals de la societat actual, com ara els perills del Internet, les estafes, els pederastes, les persones que agredeixen, etc.
	34	No ho sé
	35	Doncs, potser fent també xerrades conjuntament amb els mossos? No ho sé. D'aquesta manera els pares i les mares també podrien dir les seves preocupacions i ajudar en la prevenció dels seus fills
	36	No ho sé, se li hauria de preguntar a algú que estigués a l'AMPA. Jo mai ho he estat
	37	L'AMPA és la representació dels pares. Ara mateix no fem res sobre aquest tema, ja que no és una cosa que ens hagi preocupat mai. Els mossos fan les xerrades i a tots els semblen bé. Però ara que hi penso, podríem parlar amb els mossos per posar sobre la taula els temes que els pares i les mares veiem més bé tractar, unificar punts i col·laborar amb el que els hi faci falta
	38	Suposo que l'AMPA podria ajudar a informar als pares d'aquestes xerrades
	39	No sé si l'AMPA podria fer també xerrades com fan els mossos. Així els pares també podríem explicar als nens els temes que ens preocupen i la manera d'ajudar-los
	40	No ho sé
7. Li agradaria implicar-se a les xerrades o en alguna d'elles?		
entrevistat/da	31	Sí, soc una mare que estic al dia del que es fa a l'Institut, i no em faria res implicar-me en tot el que es faci
	32	Sí, però segur que em costaria trobar temps per fer-ho. Però ho faria, perquè vull que el meu fill s'obri més cap a mi. Aquesta és una de les raons pel qual vaig entrar a l'AMPA, per estar més a prop del meu fill
	33	I tant! Quan m'ho demanin o quan sàpiga com fer-ho, ho faré
	34	Sí, podria venir fins i tot en alguna de les xerrades, a escoltar-les o a dir la meva
	35	Sí, m'agradaria
	36	Sí, només cal que m'ho diguin
	37	Sí, el que faci falta
	38	Sí
	39	Sí, m'agradaria molt venir a les xerrades. Estaria bé que fossin obertes per als pares
	40	Sí

8. Ha notat en el seu fill alguna millora en algun aspecte que pogués necessitar degut a les xerrades?		
entrevistat/da	31	<i>Directament, no, però estic segura que a ell sí, és a dir, jo no sé què faria en cas d'haver escoltat o no les xerrades. El que sí puc dir que dies després de la xerrada dels mossos em pregunta algunes coses referent a ells</i>
	32	<i>No, el veig com sempre, normal. Tampoc, el meu fill no és d'aquells que faci moltes entremaliadures, per tant, no puc dir si li serveixen o no</i>
	33	<i>No. Si haig de delegar en l'actual sistema... anem bé! El que cal és una mica més de mà dura, i no tanta sensibilitat</i>
	34	<i>No, ell segueix amb la seva dinàmica</i>
	35	<i>Suposo, perquè en alguna cosa li deuen servir, però jo no he notat cap canvi, almenys a casa</i>
	36	<i>No, el meu fill ja sap els perills de les xarxes socials i l'ús del mòbil. Des de que va tenir el primer mòbil que ja li vam explicar. Som uns pares que ens involucrem molt amb l'educació i la prevenció del nostre fill</i>
	37	<i>La meua filla, al explicar-me les xerrades, ja li serveix per repassar el que cal fer si mai es troba en una situació així. Per tant, sí que li serveixen i li he notat molt d'interès sobre el tema</i>
	38	<i>Sí, al meu fill sí. Per exemple, la última xerrada que van fer va ser sobre alguna cosa relacionada del mòbil i Internet, i em va dir, cosa que jo no sabia, que si li roben el mòbil ha d'anar a denunciar i portar el número IMEI, que és com la matrícula del mòbil, per tal que la policia el puguin localitzar</i>
	39	<i>Sí, sobretot amb el cas d'assetjament que va patir, on les xerrades li van servir per saber en qui li havia d'explicar</i>
	40	<i>No, no he notat cap canvi, però segur que els hi serveixen</i>
9. El seu fill o la seva filla li ha comentat alguna cosa respecte a les xerrades?		
entrevistat/da	31	<i>Sí, al mateix dia o els dies després de les xerrades està molt receptiu en que li parlin dels mossos i de les coses que es poden i no es poden fer</i>
	32	<i>No</i>
	33	<i>No</i>
	34	<i>Res</i>
	35	<i>No</i>
	36	<i>No</i>
	37	<i>Sí, m'ho explica tot. Es queda amb detalls que em sorprèn i a mi m'agrada que li siguin útils</i>
	38	<i>La meua filla, no, però el meu fill, sí</i>
	39	<i>Li costa, però alguna cosa em diu. El meu fill és molt reservat, però si li preguntes es va obrint</i>
	40	<i>No</i>
10. Quin impacte social creu que poden tenir les xerrades?		
entrevistat/da	31	<i>Crec que l'impacte pot ser enorme perquè es parla del dia a dia dels alumnes i dels problemes que es poden trobar</i>
	32	<i>No tinc dubtes que l'impacte pot ser molt gran perquè a cap lloc es parla dels delictes que els nois i noies poden patir i de la manera de prevenir-los</i>
	33	<i>L'impacte dependrà de l'atenció del menor; si no escolten, l'impacte serà negatiu perquè no li servirà de res. Si escolten, estic segur que els servirà d'alguna cosa</i>
	34	<i>Poden tenir un impacte elevat si es fan correctament, i no dubto que així es facin</i>
	35	<i>Poden tenir un gran impacte si tots els coordinen correctament per aconseguir aquesta finalitat; pares i mares, alumnat i professors</i>

	36	<i>Les xerrades poden tenir un impacte important, però caldria veure si realment el tenen veient-lo realment</i>
	37	<i>Un impacte preventiu, sens dubte. Ajuden als alumnes al seu dia a dia</i>
	38	<i>Personalment, important. Ara bé, sobre la resta suposo que també, no ho podem saber amb seguretat</i>
	39	<i>Un impacte molt gran, ja us dic, en el meu cas em van ajudar moltíssim</i>
	40	<i>Suposo que un impacte elevat</i>
11. Des del seu coneixement, com milloraria la manera d'impartir les xerrades?		
	31	<i>Com que no les conec, no sabria com millorar-les, però suposo que es podrien millorar si fessin xerrades més sovint i parlessin dels interessos dels nois i noies, i això s'aconsegueix estan al dia i actualitzats de tot el que passa al seu món</i>
	32	<i>No ho sé, però segur que millorarien si l'AMPA tingués coneixement d'aquestes xerrades per poder aportar amb el que poguéssim</i>
	33	<i>Les milloraria parlant clar amb els nens i adolescents i no amb formalitats que no entenen</i>
	34	<i>No ho sé</i>
	35	<i>Suposo que podrien millorar amb un treball conjunt amb altres professionals. No cal que sigui conjuntament amb els mossos, és a dir, que a la mateixa xerrada hi haguessin altres professionals, sinó que podrien venir els dos en dies diferents</i>
	36	<i>A banda de que estaria bé que expliquessin els riscos dels mòbils, que crec que ja ho fan, la resta ho trobo bé, sempre d'on sé, que és poca cosa</i>
	37	<i>M'agradaria que parlessin de tot, no només de les xerrades que tenen programades els mossos, sinó que se'ls preguntés als alumnes quins temes volen tractar, és a dir, quins temes els preocupen</i>
	38	<i>No ho sé, només veig que als alumnes, i sobretot el meu fill, els hi agraden</i>
	39	<i>No ho sé, perquè el problema és que no conec les xerrades. I, doncs mira, precisament, una cosa que puc dir per millorar les xerrades arran d'això que acabo de dir és que els mossos o l'Institut donin a conèixer quines són les xerrades que imparteixen als nostres fills</i>
	40	<i>De cap manera, crec que ja estan bé tal com estan</i>
12. Vol dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que has donat?		
entrevistat/da	31	<i>No</i>
	32	<i>No</i>
	33	<i>Hem de deixar-nos de tanta sensibilitat i pell fina. Han de canviar les coses si volem tenir una millor sensació de seguretat</i>
	34	<i>No</i>
	35	<i>No</i>
	36	<i>No</i>
	37	<i>Voldria donar les gràcies per realitzar aquest treball, que de ben segur ajudarà a millorar les xerrades dels mossos als Instituts</i>
	38	<i>No</i>
	39	<i>No</i>
	40	<i>No</i>

Àmbit	alumnat	Subàmbit	secundària
1. Quin curs fas?			
entrevistat/da	41	<i>Faig 4t. d'ESO</i>	
	42	<i>Estic a 4t. d'ESO</i>	
	43	<i>Faig 3r. d'ESO</i>	
	44	<i>Faig 3r. d'ESO</i>	
	45	<i>Faig 3r. d'ESO</i>	
	46	<i>Faig 3r. d'ESO</i>	
	47	<i>Estic fent 4t. d'ESO</i>	
2. Has rebut moltes xerrades dels cossos policials? De quins més?			
entrevistat/da	41	<i>Sí, però no moltes. Que jo ara mateix recordi, una l'any passat. I va ser dels mossos d'esquadra</i>	
	42	<i>Sí, en rebem una cada any dels mossos</i>	
	43	<i>En rebem una per curs escolar, concretament, al primer trimestre i dels mossos</i>	
	44	<i>No, no n'he rebut moltes, simplement dos o tres en tot el que porto fent la ESO</i>	
	45	<i>Sí, les he rebut dels mossos d'esquadra</i>	
	46	<i>Sí, dels mossos i de la Guàrdia Urbana, però més dels mossos</i>	
	47	<i>No masses. Només una per curs escolar, i només dels mossos</i>	
3. Què t'han semblat?			
entrevistat/da	41	<i>M'han semblat molt interessants, ja que aprenem a veure de quina manera cal actuar davant de cada situació i què fer si algun dia et trobes davant d'alguna problemàtica</i>	
	42	<i>Em semblen bé. Són xerrades informatives que serveixen per prevenir que et passin coses dolentes</i>	
	43	<i>Em semblen molt correctes, sobretot perquè parlen de situacions que ens podem trobar sense voler i que ens ajuden a buscar solucions</i>	
	44	<i>Em semblen molt bé, perquè així aprenem coses que potser en un futur les necessitem, com ara prevenir que siguem víctimes de delictes</i>	
	45	<i>Són molt interessants, ja que ens ensenyen coses noves i els perills que ens podem trobar en problemes o situacions que ens poden perjudicar</i>	
	46	<i>Les xerrades són interessants i curioses, perquè tenen la intenció d'ajudar-nos a veure coses que per nosaltres mateixos no veuríem, com són els perills de les drogues o que podem trobar a Internet</i>	
	47	<i>Són bastant interessants i necessàries, perquè són preventives, i la prevenció sempre ajuda a prevenir conseqüències que no volem que passin</i>	
4. Creus que s'han de fer més sovint?			
entrevistat/da	41	<i>Crec que sí, per conscienciar a la gent i sobretot per aprendre què fer davant de situacions que ningú vol patir. Per exemple, es podria fer dos per curs escolar</i>	
	42	<i>Segurament que sí, sobretot xerrades al voltant de la seguretat digital i el tràfic de drogues, i coses d'aquestes que siguin útils per nosaltres. Estaria bé que es fessin una per trimestre</i>	
	43	<i>Sí, actualment només es fa una per curs, i se'n podrien fer més, per exemple, una per trimestre. Són xerrades necessàries i profitoses per nosaltres</i>	
	44	<i>Sí, ja que hi ha molta diferència de temps en una i l'altra i segons quines coses necessitem recordar-les més sovint</i>	
	45	<i>Sí, perquè no pot ser que es facin una cada any. Les xerrades són prou importants perquè es facin més sovint</i>	
	46	<i>Sí, jo les faria una cada mes o setmana, per exemple, a l'hora de tutoria</i>	
	47	<i>Sí, més sovint</i>	

5. Creus que et serviran en un futur?		
entrevistat/da	41	<i>Opino que sí, ja que segurament em vulgui dedicar en alguna feina relacionada, ja sigui bomber o mossos d'esquadra. Saber què fer en les situacions complicades em pot servir de molt per tenir una idea del que és ser mossos</i>
	42	<i>Suposo que sí, i dic suposo perquè a l'hora de la veritat, no sé si me'n recordaria del que s'ha de fer, però crec que sí</i>
	43	<i>Sí que em serviran perquè ja em serveixen ara en saber a la teoria com haig d'enfocar algunes de les situacions que els mossos comenten a les xerrades</i>
	44	<i>Sí, em serviran de molt perquè aprenc moltes coses útils per a la vida</i>
	45	<i>Sí, perquè així sé més sobre els perills, les multes i les il·legalitats que hi poden haver</i>
	46	<i>Sí, molta utilitat perquè els mossos expliquen com evitar perills i què fer quan ets víctima d'algun delictes</i>
	47	<i>Sí, em serviran perquè ja em serveixen ara en el meu dia a dia, quan per exemple vaig pel carrer i miro que ningú em segueixi o prenguin el mòbil</i>
6. Quines són les xerrades que tens més presents?		
	41	<i>Les que recordo més són les d'educació sexual, de feminisme i com actuar davant d'un atac de cor, és a dir, de primers auxilis. Però si parlem de les xerrades que fan els mossos, la que tinc més present és la de prevenció en les xarxes socials</i>
	42	<i>Diria que la que tinc més present és la de les drogues, és a dir, la que parla sobre la prevenció en el consum de substàncies estupefaents i les seves conseqüències</i>
	43	<i>Són les xerrades de les xarxes socials, l'ús del mòbil i drogues</i>
	44	<i>La última xerrada que vam tenir anava sobre l'alcohol i les drogues, és a dir, dels perills i les advertències del consum de substàncies estupefaents</i>
	45	<i>Les xerrades que tinc més presents parlaven de les coses que es poden fer "o no" al carrer en relació a les drogues i l'alcohol</i>
	46	<i>Les que tinc més presents parlaven de les multes que pots tenir si fas alguna cosa que no toca i de com actuar davant d'una situació de perill</i>
	47	<i>Les xerrades sobre els senyals de transit i les drogues</i>
7. Quina t'agrada més? I la que menys?		
entrevistat/da	41	<i>Les xerrades que em criden més l'atenció són sobretot les de plans d'actuació davant de diferents situacions límit, ja siguin accidents de cotxe o salvaments extrems, però no s'han donat el cas. Així doncs, qualsevol xerrada em sembla igual, ja sigui dels mossos o d'un altre institució o persona</i>
	42	<i>Ja no me'n recordo perquè és difícil recordar-se, ja que només han vingut dues o tres vegades en tot el que porto de la ESO</i>
	43	<i>No ho sé, totes em semblen interessants, perquè realment ho són</i>
	44	<i>La xerrada que em va semblar més interessant va ser la de drogues i els seus efectes, les il·legalitats en general i les senyals de transit</i>
	45	<i>A mi m'agraden les xerrades que fem quan visitem les comissaries i ens expliquen com funcionen els mossos i el que fan, ja que sortim de l'aula i és un dia diferent. No hi ha cap que no hagi sigut interessant, però potser les de les drogues és la més típica</i>
	46	<i>La que més em va agradar va ser la de violència de gènere i la que menys no me'n recordo</i>
	47	<i>No recordo que una m'agradés més per sobre d'una altra. Totes em semblen incessants</i>

8. T'agrada la manera d'explicar i els materials utilitzats per impartir les xerrades?		
entrevistat/da	41	<i>Crec que s'hauria de fer més pràctica i no tanta teòrica. És veritat que s'ha de saber la teoria, però si després no practiques, quan et trobis en alguna d'aquestes situacions, no hauria de ser el primer cop que ho intentis</i>
	42	<i>Sí, m'agraden. No canviaria res de com ho fan</i>
	43	<i>Falta més pràctica, més ben dit, la part pràctica perquè tot és teoria. Si hi hagués algun taller seria tot més entenedor i quedaria tot més clar al haver-ho practicat</i>
	44	<i>Sí, els mossos ho expliquen molt bé, perquè realment són persones amb la seva feina de mossos. Ens ensenyen el material i alguna vegada fem una excursió a la comissaria o al parc de transit</i>
	45	<i>Sí, potser faria que les xerrades fossin més participatives, per la resta, bé</i>
	46	<i>Sí, però m'agradaria que les xerrades es fessin a vegades a les comissaries de policia, i no que vinguessin sempre a l'Institut</i>
	47	<i>Sí, estan bé, les deixaria tal com estan</i>
9. Trobaries interessant que els temes de les xerrades fossin part del material docent del curs escolar? Per què?		
entrevistat/da	41	<i>Sí, penso que haurien de formar part de l'educació escolar i incloure'ls a les assignatures o matèries per treballar-les a classe</i>
	42	<i>No, perquè no cal dedicar més temps a explicar-ho, tot queda bastant clar, però potser a les hores de tutoria sí que es podria tenir més en compte</i>
	43	<i>Sí, ho trobaria interessant perquè és una cosa útil de saber, i no hauria de passar per alt</i>
	44	<i>Sí, ja que hi ha certs temes que potser si es toquessin més sovint (també a les aules) en seriem més conscients i informats</i>
	45	<i>Potser no com una assignatura, però sí que fos una matèria més freqüent</i>
	46	<i>Sí, perquè trobo que les xerrades són prou importants perquè estiguin a dins del material docent. Les xerrades ens ensenyen moltes coses, com ara quins delictes són els més freqüents que ens podem trobar i què fer en cas d'estar involucrats</i>
	47	<i>Sí, perquè les xerrades són importants per al nostre futur, ja que ens formen com a persones, ens fan madurar, ens ensenyen el que hi ha al món, i això no pot ser un afegit al material docent, sinó formar part d'ell</i>
10. Trobes a faltar alguna xerrada o informació important que no s'estigui realitzant per part de la policia, en forma de xerrada?		
entrevistat/da	41	<i>De totes les xerrades que he assistit, crec que no he rebut cap sobre la conscienciació d'accidents de cotxe. Potser és una mica aviat, però estem de camí a ser majors d'edat i de tenir carnet de cotxe. A més, em sembla que amb 16 o 17 anys ja pots començar a estudiar la teoria de cotxe, i per això, més raó encara fer aquest tipus de xerrades</i>
	42	<i>No, crec que les xerrades ho toquen tot, però trobo a faltar-ne més sobre les estafes, el "phishing", els anuncis falsos d'Internet i parlar sobre les pàgines web que en cert punt poden ser perilloses i quan entrem en una d'aquestes hem de tenir precaució ja que una web no ha de ser dolenta perquè només és un "html" de lectura però si és un lloc on pots iniciar sessió, comprar coses, etc. I aleshores sí pot ser perillós</i>
	43	<i>No, penso que totes s'estan duent a terme. Em fa una mica de vergonya dir-ho, però potser es podria parlar de les pàgines pornogràfiques, específicament d'elles vull dir, ja que crec que és el principal focus de virus i tothom, poc o molt, hi ha entrat alguna vegada</i>
	44	<i>Crec que, no</i>
	45	<i>Sí, em sembla que falten xerrades sobre la salut mental. Tinc un amic que no està bé, i a vegades té problemes amb els pares. La policia ha anat a casa d'ell diverses</i>

		<i>vegades, i m'agradaria que els mossos m'expliquessin com tractar-lo i què fer quan es posa amb problemes</i>
	46	<i>No, penso que es fan totes les que ens puguin interessar</i>
	47	<i>No</i>
11. Has vist mai algun professional que no fos policia impartint xerrades? T'agradaria que hi hagués algun?		
entrevistat/da	41	<i>No, no n'he vist mai i crec que estaria bé perquè crec que les xerrades haurien de ser fetes per experts. Amb això no dic que els mossos no ho siguin, però hi ha altres experts que podrien estar-hi també, per exemple, psicòlegs, educadors o professors</i>
	42	<i>No, no he vist mai cap altre persona juntament amb els mossos. I en relació de si hauria d'haver algú altre, diria que o un, o l'altre, ja que no cal tenir dos professionals de diferent àmbit, perquè sinó que vingui el mosso que sap del tema o el professional que sigui</i>
	43	<i>Jo només he vist els mossos, i no trobaria malament que hi hagués altres professionals, així es complementarien i les xerrades serien més enriquidores</i>
	44	<i>Sí, una vegada va haver una xerrada que va ser impartida per un psicòloga o orientador, però juntament amb els mossos, no</i>
	45	<i>En totes les xerrades han vingut els mossos</i>
	46	<i>Sí, he vist psicòlegs fent xerrades. No trobo necessari que vinguin altres professionals. Entre mossos i psicòlegs ja n'hi ha prou. Ara bé, mossos i psicòlegs fent xerrades conjuntes no ho he vist mai</i>
	47	<i>No, sempre he vist als mossos d'esquadra. I sí, m'agradaria que vinguessin altres professionals, perquè així seria millor, ja que hi hauria més intercanvi de coses per dir-nos</i>
12. Reps alguna avaluació de les xerrades?		
entrevistat/da	41	<i>No, mai, només alguna vegada ens han fet realitzar alguna tasca senzilla o algun treball, com ara fer-nos escriure el que més ens ha agradat o el que em trobat més interessant</i>
	42	<i>No me'n recordo, però diria que, no</i>
	43	<i>No. Com a molt em parlat sobre el tema a l'hora de tutoria, però no em insistit molt</i>
	44	<i>No, cap</i>
	45	<i>En algunes, les comentem a la classe</i>
	46	<i>No</i>
	47	<i>No</i>
13. Com milloraries la manera d'impartir les xerrades?		
	41	<i>Des de el meu punt de vista, com he dit abans, explicar la part teòrica, com es fa, però sobretot centrar-se en la part pràctica que al final és la que més importa en les diferents situacions</i>
	42	<i>Tinc poca memòria, però diria que les xerrades les fessin més visuals, ja que és la millor manera de memoritzar i entendre-les</i>
	43	<i>Com he dit, fent-les més pràctiques, que vinguessin altres persones a fer les xerrades juntament amb els mossos i que parlessin de temes tabús, com són les pàgines pornogràfiques</i>
	44	<i>M'agradaria que posessin més exemples reals de situacions viscudes. Això cridaria molt més l'atenció</i>
	45	<i>Les milloraria, per exemple, que es fessin més sovint i que fossin més pràctiques</i>
	46	<i>Jo les faria més interessants. Podrien començar, per exemple, fent les xerrades a les comissaries i que se les ensenyessin abans</i>
	47	<i>No ho sé. Potser que fossin més dinàmiques</i>

14. Vols dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que has donat?			
entrevistat/da	41	<i>Sí, vull dir que a vegades tinc ganes de visitar les comissaries per saber com són i potser es podria mirar de fer les xerrades també allà, però per altre banda, em faria una mica de "pal" sortir de l'insti.</i>	
	42	<i>Sí, que cal tenir en compte que cada vegada més menors utilitzen xarxes socials i naveguen per la web, així que cal parlar més del "phishing", de la suplantació d'identitat, de la gent que ens dona diners gratuïtament a canvi de fer tal cosa o anar en compte si ens demanen l'IBAN per posar els diners guanyats d'un joc "sospitós". Tot això ho dic des de la meva experiència, ja que la gran majoria de persones que volen robar comptes són per culpa de l'usuari. I també parlar més de les contrasenyes segures. A més, cada vegada hi ha més menors que consumeixen drogues i cal conscienciar-los que per fumar no són més divertits, ja que al final tots o la gran majoria ho fan per això i, finalment ensenyar els múltiples efectes negatiu en un mateix i proporcionar un telèfon d'ajuda contra els drogoaddictes per poder-los ajudar</i>	
	43	No	
	44	No	
	45	No	
	46	No	
	47	No	
Àmbit	polítiques públiques	Subàmbit	EBAS
1. En quin municipi i entitat treballa?			
entrevistat/da	48	<i>Soc educadora social de fa més de 10 anys i actualment estic treballant a l'Atenció Primària dels Serveis Socials ubicats al Consell Comarcal del Baix Ebre</i>	
	49	<i>Treballo a Tarragona, com a educador social al Col·legi Sant Pau Apòstol,</i>	
	60	<i>Treballo als Serveis Socials de Tarragona com a educadora social. Anteriorment, he estat fent voluntariat amb infants en risc social, i després, a un centre obert de Barcelona. Quan vaig tornar a Tarragona vaig treballar a un centre d'acollida, a un CRAE i de coordinadora de un grup de nois d'entre 16 i 18 anys</i>	
	50	<i>Actualment, treballo a l'Ajuntament de l'Hospitalet de l'Infant. Soc Educadora social a serveis socials bàsics, des del 2001; on coordino un equip tècnic des del 2008. I he sigut Presidenta del Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya</i>	
	51	<i>Soc educadora social, des del 2007 i treballo als serveis bàsics de l'Ajuntament de Reus, des del 2011</i>	
	52	<i>Soc treballadora social, des de fa 8 anys i actualment estic Al Consell Comarcal de Reus, concretament, als serveis socials d'atenció primària</i>	
	53	<i>Soc integradora social, des de fa 4 anys. Treballo en un EBAS</i>	
2. Quina és la població i quins són els col·lectius que atén?			
	48	<i>Els serveis que oferim van adreçats a tots els municipis de la comarca del Baix Ebre, menys Tortosa, ja que aquesta població, al tenir més de 20.000 habitants, disposa d'un grup de serveis socials propi. Però, jo, personalment, el col·lectiu que atenc és el de les famílies amb infants</i>	

	49	<i>Concretament, estic al SIEI, que és el Suport Intensiu d'Escolarització Inclusiva a l'etapa d'educació infantil. Els SIEI's són dotacions extraordinàries de professionals que s'incorporen a les plantilles d'escoles i instituts com a recursos intensius per atendre els alumnes amb necessitats educatives especials que ho necessitin. Va adreçada a als alumnes amb necessitats educatives especials derivades de limitacions, tant en el funcionament intel·lectual com en la conducta adaptativa, els quals requereixen al llarg de tota l'escolaritat mesures i suports intensius per poder relacionar-se, participar i aprendre</i>
	60	<i>Atenc a la població de Tarragona i a qualsevol col·lectiu vulnerable. La nostra feina és ajudar a les persones i comunitats; a contribuir en la millora dels vincles personals, familiars i socials; a protegir les persones que tenen dificultats per actuar autònomament i prevenir situacions de risc social</i>
	50	<i>Els col·lectius que atenc és a la població en general, en especial, els més desafavorits, sense concretar-ne cap, ja que tots son importants</i>
	51	<i>Soc l'encarregada d'atendre al col·lectiu de discapacitats i voluntariat, és a dir, a tota persona que tingui un cer grau de diversitat funcional i al voluntariat que vulgui emprendre alguna activitat de manera altruista dins del nostre centre</i>
	52	<i>Estem oberts a la població de Reus i el col·lectiu que atenc és al de la infància i als joves en situació de risc social</i>
	53	<i>La meva funció és atendre a la infància en situació de risc extrema de risc social, concretament, milloro la seva vida a través d'orientacions i assessoraments sobre tots els serveis i prestacions als quals es pot accedir. També, faig el diagnòstic de la situació social i promoc plans de millora amb la tramitació de prestacions econòmiques. Finalment, promoc projectes comunitaris que es desenvolupen al territori i mesures d'inserció social i laboral, i de prevenció i atenció a maltractaments</i>
3. Què ens pot dir sobre les xerrades que el cos de ME imparteix als centres educatius?		
entrevistat/da	48	<i>Interessants i necessàries. No tinc massa informació al respecte perquè no tenim contacte amb la policia que fa les xerrades, però pel que sé a conseqüència del meu fill que fa secundària, puc dir que són molt útils</i>
	49	<i>Penso que és important apropar el cos de ME a tota la població, sobretot als infants i adolescents, i fer-ho per mitjà de les xerrades es un bon motiu</i>
	60	<i>No les conec. Pel que sé, els mossos van als instituts a fer xerrades preventives i informatives de problemes que els joves es poden trobar. No sé si la Policia Local també ho fa. Entenc que sí. Així doncs, ho valoro positivament sempre hi quan la comunitat educativa hi estigui d'acord</i>
	50	<i>Poca cosa, perquè no les conec. Només sé el que m'han explicat els meus fills, que és que parlen sobre el mòbil, el Facebook, etc., perquè no els enganyin</i>
	51	<i>M'agradaria dir que són molt necessàries perquè ajuden a que els nostres fills i filles no es posin en problemes, ni que ningú els vigili, els amenaci, entre altres coses. Fan que els joves estiguin més atents</i>
	52	<i>El que puc dir és que són molt interessants i adaptades a la realitat. Personalment, no he tingut la ocasió de veure'n cap, però els meus fills m'expliquen això. A més, com dic, no he pogut assistir a cap destinada als alumnes, però sí destinada als pares i em va agradar molt. Si no recordo malament, la xerrada que ens van fer als pares anava sobre la protecció que em de tenir de les xarxes socials respecte als nostres fills</i>
	53	<i>Crec que són molt necessàries i que s'haurien de fer més</i>
4. Ofereixen algun recurs per ajudar a impartir les xerrades?		
	48	<i>Que jo sàpiga, no. La policia fa les xerrades i nosaltres atenem als col·lectius. No tenim contacte amb ells, amb la policia em refereixo, ni fem reunions per parlar d'això</i>

	49	<i>Sí, des de l'escola oferim tots els recursos que disposa el centre educatiu, com ara l'ordinador, el projector o la pantalla, l'equip de so, la pissarra i altres coses que puguin necessitar</i>
	60	<i>No, cap. Nosaltres no tenim cap contacte amb ells, ni ells amb nosaltres pel que respecte a les xerrades. L'únic contacte que tenim és quan ens informen d'alguna situació de vulnerabilitat que ells hagin pogut detectar, que són poques les vegades, i res més</i>
	50	<i>No ho sé, almenys que sàpiga</i>
	51	<i>A vegades, ens han vingut a veure els mossos a parlar de com ens anava tot i han aprofitat per preguntar-nos alguna cosa que, segurament, els devia anar bé per a completar les xerrades. Una vegada, ens van demanar els telèfons de tots els centres d'atenció primària de la ciutat i un llistat de contactes per si havien d'informar o activar algun servei en cas de necessitat</i>
	52	<i>No ho sé, però diria que, no</i>
	53	<i>No</i>
5. Ha notat l'impacte de les xerrades en la reducció dels incidents que li pertoquen?		
entrevistat/da	48	<i>No, al contrari, els casos que atenc cada vegada van a més, sobretot amb persones i famílies immigrants</i>
	49	<i>No ho sé, perquè en el meu lloc de feina no afecten aquestes xerrades, perquè a educació infantil no venen. I crec, que seria important que vinguessin, així, des de petits, ja s'acostumarien a veure a la Policia, el seu uniforme, els seus cotxes, la seva manera de ser pròxima i de confiança, etc.</i>
	60	<i>No li sabria dir, perquè no sabem el que ells fan, és a dir, no sabem, en cas que hi haguera hagut una reducció de les problemàtiques socials, que no les hi ha hagut, doncs si això ha estat com a conseqüència d'una millora en les xerrades. Dit d'una altra manera, no podem correlacionar una cosa amb l'altra</i>
	50	<i>No</i>
	51	<i>Les xerrades sempre aporten, però personalment no he notat cap reducció en els delictes de les víctimes que atenc. Moltes d'elles, al ser discapacitades, cauen "de ple" en petites estafes, i els fets van en augment any rere any</i>
	52	<i>Sí, exactament, en el fet d'estar informats, és a dir, el que he notat és que els joves estan millors assabentats sobre la prevenció en les xarxes, en la utilització del mòbil, en la protecció de dades i d'imatge, etc.</i>
	53	<i>No, no he notat res, perquè és difícil valorar-ne l'impacte, ja que els resultats, si son bons, han de contribuir a reduir les incidències negatives i això és difícilment quantificable</i>
6. Com creu que podria ajudar a mesurar l'impacte social de les xerrades?		
entrevistat/da	48	<i>Penso que, sens dubte, podria ajudar amb una coordinació en xarxa amb els educadors i treballadors socials, els tècnics d'ensenyament i de salut</i>
	49	<i>Com he comentat, es vital que el cos de MEE sigui proper a la societat, fent xerrades a les escoles i instituts, o col·laboració amb centres cívics per formacions o sensibilitzacions, per exemple, i d'aquesta manera, portar un control dels casos i resultats abans i després de la seva intervenció</i>
	60	<i>No ho sé. El seu seria que hagués pogut assistir en alguna d'elles per poder respondre millor a aquesta pregunta. Potser, ara que hi penso, podria ser que tinguéssim més contacte amb la policia i que ens poguéssim, per tant, coordinar millor, en tot en general. I pel que fa a les xerrades, doncs, el mateix, que poguéssim tenir coneixement de les que fan, de què les fan i fer alguna cosa en conjunt</i>

	50	<i>Penso que les xerrades es podrien avaluar per saber quin impacte tenen, ara bé, com fer-ho, no ho sé. Suposo que amb el transcurs del temps i comparant dades inicials i finals de cada àmbit</i>
	51	<i>No ho sé</i>
	52	<i>Es podria mesurar fent un seguiment posterior amb els tutors del centre i que ens diguessin si han vist una reducció de les problemàtiques</i>
	53	<i>Doncs, penso que fent una valoració a priori i una a posteriori del seu impacte</i>
7. Trobarien interessant realitzar algun conveni de col·laboració amb el cos de ME?		
	48	<i>Sí, seria molt interessant i, sobretot, poder anar tots a una. No pot ser que cada institució tingui la seva base de dades sense poder-la compartir amb els altres professionals, cosa que si això passés ajudarien molt a les situacions de les persones, al tenir tota la informació dels casos. Això faria que l'ajuda fos molt més directe i efectiva</i>
	49	<i>Sí, de fet pensava que ja hi havia convenis de col·laboració, però si no n'hi ha, penso que ja tarden. La societat funciona com una xarxa formada i dependents de l'educació, els serveis socials, la sanitat, la justícia, la política i la policia pel benestar dels ciutadans</i>
	60	<i>Sí, això era el que volia dir abans. Fer alguna cosa en conjunt, com ara, un conveni de col·laboració mútua. Totes les institucions tenim els nostres coneixements, perquè no unificar-los pel bé comú? Els dos treballem en col·lectius vulnerables, segur que alguna cosa podem fer</i>
	50	<i>Ho trobaria interessant des del Col·legi d'Educatrices i Educadors Socials de Catalunya, és a dir, des d'un lloc seriós i amb experiència. I aquesta col·laboració hauria d'anar encaminada a millorar el contingut de les xerrades i decidir en quines cal que hi vagi també un educador o una educadora</i>
	51	<i>Sí, i tant! Ara s'hauria de veure quin tipus de conveni i amb quina entitat. Però a priori, tots els convenis es realitzen per col·laborar i millorar continguts, protocols i altres coses. Així doncs, estic sempre a favor del treball interdisciplinari</i>
	52	<i>Sí, i molt</i>
	53	<i>Sí, fer un conveni és interessant i necessari, perquè significa un suport entre institucions, i això es nota, o millor dit, s'ha de notar en els resultats</i>
8. Com veu el fet d'impartir les xerrades juntament amb altres professionals socioeducatius?		
entrevistat/da	48	<i>Molt recomanable. Tal com apuntava abans, el conjunt de coneixements fa que puguem ajudar molt millor a les persones que atenem. Em pregunto que, quants casos la policia haurà vist o tingut coneixement de situacions de vulnerabilitat que no ha posat en coneixement als serveis socials?</i>
	49	<i>Genial, les sinergies entre diferents professionals sempre són interessants i enriquidores, però per això han d'estar ben preparades. I això vol dir veure's sovint, parlar entre iguals, arribar a consensos i dur-los a la pràctica tal com s'han planificat</i>
	60	<i>Per exemple, aquesta seria una de les coses que podria sortir en fer un conveni de col·laboració entre la policia i els serveis socials. Això, ho trobaria perfecte. Podríem escollir els temes o les xerrades en funció de les seves i nostres necessitats, nodrir les xerrades de millor informació, fer-les conjuntament i veure si així s'obtenen millors resultats</i>
	50	<i>Hi estic d'acord. A mi m'agrada la transversalitat del coneixement, i per tant, de professionals</i>
	51	<i>També ho veig necessari i interessant</i>
	52	<i>Del tot necessari, perquè aportaria el que a vegades fan falta a les xerrades, que és el punt de vista d'un altre professional. Tot i així, cal anar en compte, perquè si cadascú parla del seu, pot ser que la xerrada no tingui sentit. Si dos professionals de diferent sector han de fer la mateixa xerrada, vull dir, si l'han de</i>

		<i>compartir, doncs han d'estar molt ben informats del que fa un i l'altre, practicar abans i complementar-se molt bé</i>
	53	<i>Ho trobaria molt adient, perquè si ens fixem, en qualsevol xerrada o debat serios sempre hi ha més d'un tertulià. Això ho fan per crear debat. Jo crec, que les xerrades no haurien de ser només xerrades, sinó punts de debats oberts, fins i tot davant els alumnes, perquè veiessin la complexitat de les problemàtiques i la necessitat de treballar conjuntament</i>
9. Què creu que podrien aportar mútuament per millorar les xerrades?		
entrevistat/da	48	<i>Podríem aportar diferents punts de vista. Per exemple, que l'autor d'un fet delictiu, a més de ser responsable dels seus actes, també el podem ajudar. També, en no victimitzar la pobresa, ni les desigualtats socials. En entendre més a l'altre i en tenir més empatia cap a tots els actors d'un problema</i>
	49	<i>Crec que cada sector professional, al estar especialitzat en un aspecte, ha de sumar, ja que aquesta suma pot aportar molt</i>
	60	<i>Podríem aportar ganes de treballar de manera interdisciplinari. Estic segur que un treball conjunt ajudaria a prevenir millor els delictes, ja que abraçaríem més de tot; millors maneres de fer les coses, evitariem victimitzacions secundàries, les persones estarien millors ateses, hi hauria una informació compartida, és a dir, aniríem tots a una</i>
	50	<i>Caldria una visió de 360 graus, és a dir, veure tots els punts cecs per completar una visió total de la realitat. Només d'aquesta manera, es pot aportar el que falta a les xerrades, ja que veuríem des d'on poder millorar</i>
	51	<i>Podríem aportar el coneixement dels diferents col·lectius. Podem dir, que tots els sabers s'unificarien per fer una xerrada on es recollissin totes les sensibilitats</i>
	52	<i>No ho sé, suposo que un treball interdisciplinari</i>
	53	<i>Es podria aportar la visió "socio-policia", m'invento la paraula, que és aquella que educa al mateix temps que "posa recte". Dit d'una altra manera, podem dir que la visió que aportaríem nosaltres seria la de la reflexió dels actes i no tant la punitiva, com podria ser la dels mossos. La nostra, per tant, aniria per la via d'assumir els actes, la responsabilitat, de conscienciar, sensibilitzar i mirar de com reparar els danys causats</i>
10. Com milloraria la manera d'impartir les xerrades?		
entrevistat/da	48	<i>Crec que les milloraria fent particip a tots els agents implicats; famílies, sector educatiu, sanitari, social i cossos de seguretat. Tot i així, no he assistit mai en cap per poder dir en certesa com les milloraria</i>
	49	<i>Les xerrades, per defecte, han d'arribar al públic, per tant, en aquest cas el públic és infantil o adolescent. Així doncs, les xerrades han de ser properes, participatives, integradores i molt visuals</i>
	60	<i>No ho sé, com he dit, no les conec. Penso que amb una col·laboració mútua en seria suficient, i pel que hem anat veient al llarg d'aquesta entrevista, fer les xerrades conjuntes amb un treball previ d'elecció de les mateixes i amb fonaments en dades conjuntes del perquè es trien, n'hi hauria d'haver suficient per començar</i>
	50	<i>Crec que les xerrades haurien de ser més pròximes, de tu a tu, i una manera de començar això és que es fessin a les comissaries</i>
	51	<i>Es podrien millorar amb més participació dels participants, és a dir, que fossin xerrades pràctiques, fora del centre o de les aules, com ara al carrer, posant exemples de casos o, fins i tot, trobant-se casos reals amb persones que vinguessin explicant històries de vida o experiències varies</i>

	52	<i>Per exemple, una cosa que se m'acut, és fer un cicle de xerrades on sempre acudeixi el mateix agent de policia, i així, pogués fer un seguiment i retorn al grup i als professors. I també, informar als pares sobre les xerrades, com ara de quines temàtiques les fan, què s'esperen de elles, parlar amb ells després d'un temps per també fer-ne un seguiment, i tot plegat, per ajudar a l'avaluació de l'impacte que es preguntava anteriorment</i>
	53	<i>Estaria bé que per incidir en els joves, fossin xerrades pràctiques i amb exemples reals</i>
11. Vol dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que has donat?		
	48	<i>No. I gràcies per l'entrevista</i>
	49	<i>No</i>
	60	<i>No</i>
	50	<i>No</i>
	51	<i>Vull dir que aquesta investigació és una molt bona iniciativa per millorar les xerrades</i>
	52	<i>No</i>
	53	<i>Voldria dir, en resum, que cal millorar la transversalitat de la intervenció i elaborar protocols d'intervenció conjunta</i>
Àmbit	polítiques públiques	Subàmbit
		alcades/regidors
1. En quin municipi i entitat treballa?		
	13	<i>Soc alcalde d'un municipi de l'Alt Empordà, des de l'any 2019. Les meves funcions son dirigir l'administració municipal, representar l'ajuntament, convocar i presidir les sessions del ple, inspeccionar i impulsar els serveis i les obres municipals, dictar bans, entre altres</i>
	54	<i>Soc regidora des del 2019 pel grup municipal Ara Reus. Treballo d'advocada i he exercit com a lletrada en diversos despatxos i professora en matèries com ara la violència envers la dona i Dret Penal a la Fundació URV</i>
	55	<i>Estic de regidora a l'Ajuntament de Reus, des de l'any 2015. Soc militant de la CUP. Col·laboro amb diverses entitats i associacions animalistes del territori, i també, com a voluntària i casa d'acollida</i>
	56	<i>Treballo a l'Ajuntament de Reus pel grup municipal de la CUP, des del 2012. També, formo part de l'equip d'educadores del Centre de Formació de Persones Adultes ÀGORA a Salou des del 2009, i que dirigeixo des del 2012. I també, estic vinculada a diferents entorns d'associacionisme cultural com a membre de l'entitat teatral de la ciutat, i en l'educació en el lleure com a cap d'agrupament i formadora de moviment escolta</i>
	57	<i>Soc regidor de Valls, del grup municipal de Junts, des de l'any 2018</i>
	58	<i>Soc regidor de l'Ajuntament de Darnius, des del 2015</i>
	59	<i>Soc regidor de Reus des de l'any 2019 i actualment estic a l'oposició. La meua funció dins del grup municipal és el de secretari d'organització. En l'actualitat, també formo part de l'associació de Cibervoluntaris de Catalunya</i>
2. Quina és la població i quins són els col·lectius que atén?		
entrevistat/da	13	<i>La població que tenim actualment és de 600 habitants aproximadament. No som un poble massa gran. Atenem a tots els ciutadans independentment de la seva ideologia</i>
	54	<i>Em dec a la població de Reus, sense concretar cap col·lectiu, ja que els represento a tots i treballo en un Centre de Persones Adultes. El meu àmbit és el de llengües i literatures. Com a regidora d'Ara, no tinc cartera. Estic a l'oposició</i>

55	<i>Representem a tots els col·lectius vulnerables, i en general, a la gent que defensa la Catalunya independent</i>
56	<i>Atenc a la població de Reus, que som ja més de 100.000 habitants. Concretament, representem a la població independentista, dins un «republicanisme anticapitalista»</i>
57	<i>Actualment, Valls té una població de 24.700 habitants i ens dediquem al benestar de totes les persones</i>
58	<i>Actualment, estic al Govern i em dec a tota la població, que a l'últim cens vàrem ser més de 500 habitants</i>
59	<i>Soc una persona vinculada al teixit veïnal i cultural de la ciutat. Vaig presidir durant els anys 2014-2017 l'Associació de veïns del barri Fortuny i vaig ser integrant de la junta de la Federació d'Associacions de Veïns de Reus</i>
3. Què ens pot dir sobre les xerrades que el cos de ME imparteix als centres educatius?	
13	<i>Puc dir poca cosa perquè, que jo sàpiga, nosaltres no rebem xerrades. Cada cert temps fem trobades amb els ME però mai ens han proposat fer-ne. Per aquest motiu, donada la ben entesa, parlaré amb el regidor d'educació per saber-ne sobre la situació i poder iniciar la possibilitat de fer-ne, ja que penso que pot ser una cosa molt beneficiosa pels nostres alumnes</i>
54	<i>El que puc dir que les xerrades són esporàdiques i poc resolutives perquè, que jo sàpiga, són només teòriques i tinc la sensació que serveixen solament per cobrir l'expedient per part dels ME i el centre educatiu, però més per part dels primers</i>
55	<i>Molt bé. Són imprescindibles. Caldria que les xerrades no tinguessin un caràcter punitiu, és a dir, que no es centressin en la denúncia, em refereixo a que no es donés aquesta opció o es centrés el debat entorn a que davant d'un problema, el que cal, és denunciar, sinó que es centrés en que abans s'ha d'intentar parlar, mediar, i arribar en acords, ja que la vida tracta d'entendre'ns i comprendre'ns i no de venjar-se, ni buscar la solució fàcil que és la denuncia i que un tercer (el jutge) ens digui el què em de fer</i>
56	<i>Les xerrades ajuden a reduir la marginació social. Des de l'Ajuntament, s'inverteixen molts recursos econòmics a la Guardia Urbana, com ara infraestructures, material, hores extres, però costa de pensar amb la inversió en prevenció, per exemple, campanyes de civisme o de seguretat vial</i>
57	<i>Les xerrades les comparo com una classe més que l'escola ofereix a través de les forces i cossos de seguretat de l'estat. L'escola imparteix uns valors, que la família ha d'encarregar-se'n d'educar, i amb les xerrades els valors que es transmeten són els de la integritat, responsabilitat i compromís per la ciutadania. Serveixen per madurar i començar a saber què fer en situacions que ningú s'espera trobar, però que arriben, com ara ser víctima d'algun fet delictiu o simplement estar-hi involucrat</i>
58	<i>Puc dir que tan pares, com professors, estan molt contents de les xerrades. Serveixen als alumnes per anar per bon camí i resoldre tots els dubtes que puguin tenir</i>
59	<i>Son xerrades educatives, però sobretot preventives. Crec que està molt bé que els alumnes vegin en la policia un exemple a seguir i que siguin ells mateixos qui els hi diguin què poden fer, què no, i què fer una vegada s'han equivocat o han estat víctimes d'algun problema. Estic totalment a favor d'aquestes xerrades</i>
4. Ofereixen algun recurs per ajudar a impartir les xerrades?	
13	<i>No, no hi ha hagut cap demanda per cap de les parts, perquè insisteixo, crec que actualment els ME no estan realitzant xerrades al centre educatiu que tenim al poble</i>

54	<i>Crec que pocs o cap. És més, no tinc constància que per part del nostre partit, ni de cap altre, s'estigui fent alguna cosa al respecte. Els ME són independents de l'Ajuntament, pel que fa a competències i accions a realitzar a la ciutadania, i per part de la Guàrdia Urbana està més controlat, però tampoc no massa, ja que tenen suficient decisió per ser autònoms en relació a les xerrades a escoles i instituts</i>
55	<i>Que jo sàpiga, no. I recordo, que a les Juntes de Seguretat Local que fem de tant en tant tampoc es parla de com l'Ajuntament pot aportar a les xerrades de la Guàrdia Urbana realitza als instituts. Com a molt, es parla de la temàtica i inversió en campanyes de prevenció i sensibilització a la població en general, que pel meu entendre, s'haurien de fer més sovint, ja que el que educa no és la sanció, sinó l'educació</i>
56	<i>No, directament, no. Nosaltres estem oberts a qualsevol acció per a la ciutadania que apropi la Policia al poble, és més, estem a favor d'una policia 100% comunitària, integral i gens repressiva. Tot el que puguem fer per aquest camí, tindrà el nostre recolzament</i>
57	<i>No, des de l'Ajuntament no oferim cap recurs</i>
58	<i>No, cap recurs. El nostre poble és petit. El que fem són reunions amb els mossos, ja que no disposem de policia local, i ens informen de les accions que realitzen</i>
59	<i>Des de l'Ajuntament no oferim cap recurs. Els que ofereixen els recursos son les escoles i els instituts on vagin a fer les xerrades, ja que allà els hi proporcionen tot el que puguin necessitar. Nosaltres, com a molt, fem alguna que altra campanya de sensibilització i prevenció sobre la violència de gènere o l'assetjament escolar, per dir-ne algunes, però reconec que no fem les suficients. També, dir que moltes d'aquestes campanyes ens venen fetes de la Generalitat i que nosaltres només en fem la difusió i recordem els punts d'informació de la ciutat on les persones necessitades es poden adreçar</i>
5. Ha notat l'impacte de les xerrades en la reducció dels incidents que li pertocuen?	
13	<i>No, pel mateix que comentava anteriorment. Tot i així, i responent una mica a la pregunta, estic segur que hi hauria hagut un impacte molt positiu si se n'haguessin fet. Parlo des del sentit comú. Les xerrades, sé que són informatives i preventives de delictes que els joves es poden trobar, així doncs, alguna repercussió beneficiosa tindran. Penso que no calen proves massa concloents per saber-ho</i>
54	<i>No. Personalment, cap ni un. Tampoc dispo de d'indicadors, ni d'estadístiques per comprovar-ho d'una manera empírica, per tant, només puc parlar des de la vessant sensorial i perceptiva</i>
55	<i>No, no ho he notat, perquè no estic directament vinculada a cap col·lectiu vulnerable, però la sensació que hi ha, és a dir, la que jo percebo, és que les xerrades han ajudat a prevenir molt més del que es prevenia abans de fer-les. Podem dir que, als joves, els segueixen robant, estafant i enganyant, però a diferència d'abans, ara saben molt més com protegir-se i a on anar en cas de denuncia-ho</i>
56	<i>Pel que a mi respecte, no, o millor dit, com ho podem saber? D'això se n'ocupa la Guàrdia Urbana, des de l'Ajuntament no tenim aquestes dades. El que sí et puc dir és que les xerrades estan molt ben valorades per tots els sectors, així doncs, per la meua part estaré a favor que les xerrades es continuïn fent</i>
57	<i>Ho desconec, però sí que li puc dir que les dades delictives van a l'alça. Per aquesta raó, Valls dispo de Policia Municipal que juntament amb els ME són els encarregats de vetllar per la ciutat</i>
58	<i>No, tampoc disposem de dades per saber-ho</i>
59	<i>No, realment, no. Els delictes a la ciutat van en augment, com també, la població, així doncs no li sabria dir si en proporció als delictes han augmentat o disminuït.</i>

		<i>El que queda clar, és que cada vegada hi ha més policies per fer front a la delinqüència. Fa poc, vam augmentar els efectius de la Guàrdia Urbana i per part dels ME segueixen fent promocions de noves incorporacions any rere any</i>
6. Com creu que podria ajudar a mesurar l'impacte social de les xerrades?		
entrevistat/da	13	<i>Ajudaria observant el abans i després de les xerrades, comparant dades, parlant amb els professors, pares i, fins i tot, els propis alumnes</i>
	54	<i>Doncs, primer de tot, traient l'ús de l'uniforme policial, ja que em sembla una barrera comunicativa en segons quines edats. I després, que la xerrada no fos tant xerrada, valgui la redundància, sinó que oferís més eines per fer front a diferents temàtiques</i>
	55	<i>No ho sé, això és una cosa que s'hauria de posar damunt de la taula i discutir-ho, ja que jo sola no puc fer-hi res. Pensant, ara mateix, per exemple, des de l'Ajuntament es podria promocionar les xerrades fent campanyes de sensibilització que anessin lligades a les xerrades que la Guàrdia Urbana fan a les escoles i instituts</i>
	56	<i>Des d'una sola persona és difícil ajudar a les xerrades, però en bloc, podem fer molt. Primer de tot, estar d'acord des de l'Ajuntament que les xerrades són útils i que hi hem d'invertir més recursos, com ara en la formació dels agents policies, millorar les temàtiques, fer un estudi del seu impacte i com podríem fer-les de manera que no fossin només els policies qui les fessin, sinó fer-les juntament amb altres professionals</i>
	57	<i>No ho sé, nosaltres no som analistes, sinó polítics. Això és una cosa que ha d'analitzar la Policia i treballar amb les dades. Nosaltres som ens encarregats de demanar aquestes dades i realitzar les campanyes o accions que pertoquin al respecte</i>
	58	<i>Ho desconec. A més, si no tenim dades per estudiar l'impacte, és difícil millorar</i>
	59	<i>Els resultats es mesuren a través d'indicadors, anteriors i posteriors al fet a estudiar. Això vol dir fixar-se una data, prèviament seleccionar els indicadors, mesurar-los, i tornar a fixar una data posterior per tornar-los a mesurar. A partir d'aquí obtindrem els resultats sobre el seu impacte. En aquest cas, els indicadors podrien ser; nombres i centres de xerrades realitzades, temàtiques, indicadors de delinqüència per àmbits i llocs, etc.</i>
7. Trobarien interessant realitzar algun conveni de col·laboració amb el cos de ME?		
	13	<i>Sí, però es clar, ara estariem encara en una fase molt inicial. Primer ens caldria parlar sobre la possibilitat de començar a fer les xerrades, i després, de veure com les fem a través del conveni que si de cas, firmariem</i>
	54	<i>No, no ho veig necessari. El que cal és que millorin les xerrades, entenen sempre que tot pot ser millorable. I en cas que es fes algun conveni, caldria saber per quin motiu es fa, però actualment, no en veig cap necessitat</i>
	55	<i>Sí, però també que incoessin més serveis i institucions, com ara els serveis socials. Entre tots, podríem fer que les xerrades fossin més completes i es podrien fer a diferents llocs per conèixer tots els serveis, i així, tenir una visió més general i real de cadascun d'ells</i>
	56	<i>Sí, però abans ens hauríem de posar d'acord amb la Guàrdia Urbana, ja que és aquesta la que depèn directament des de l'Ajuntament. El conveni, hauria d'incloure, per tant, l'Ajuntament, la Guàrdia Urbana i els ME, i si es vol anar més enllà, es podria comptar també amb la col·laboració de bombers, protecció civil i els serveis d'emergència mèdics</i>
	57	<i>Sí, de fet, crec que la Policia Municipal ja el té amb els ME referent a competències més específiques i procedimentals. Nosaltres, com Ajuntament, no tenim cap conveni amb ells perquè no ens és necessari, ni tampoc s'ha posat mai sobre la taula per parlar-ne</i>

	58	<i>Sí, ho trobaria interessant. D'aquesta manera podríem veure com podem col·laborar mútuament i aportar a les xerrades</i>
	59	<i>Sí, ho trobaria interessant. Però també trobaria a faltar reunions més periòdiques amb tots els cossos de seguretat, ME, Guàrdia Urbana, Policia Nacional i Guàrdia Civil. A vegades, no sabem que fan, ni tenim resultats directes trobar-nos i intercanviar opinions. Hi ha la sensació que cadascú va a la seva, com si tothom busqués resultats individuals, en definitiva, que enlloc de treballar plegats, hi hagués una mena de competició entre ells</i>
8. Com veu el fet d'impartir les xerrades juntament amb altres professionals socioeducatius?		
entrevistat/da	13	<i>Molt bé. El problema que en un poble petit, no hi ha masses recursos materials i humans per fer les coses com a tots ens agradaria. Així doncs, hauríem de portar professionals d'altres municipis i això, suposo, que ho complicaria tot</i>
	54	<i>Ho veig molt necessari perquè es multiplicarien coneixements. Però sempre des d'una relació d'igual a igual i sense valor estadístic. Si el conveni que es preguntava anteriorment es fes per això, sí, ho trobaria bé</i>
	55	<i>Ho veig perfecte! No entenc com és que no es fa ja, ja que hi guanyariem tots. La seguretat no és cosa només de la integritat física o patrimonial, sinó de la seguretat en general, com ara disposar del dret a l'educació, a un treball digne o a l'accés a la sanitat, entre d'altres. Així doncs, treballar policies i professionals socials seria una barreja en la prevenció de la seguretat íntegra i "a tota regla"</i>
	56	<i>Ideal! És el que volia dir en la resposta anterior, és a dir, fer xerrades conjuntes i demés, com ara activitats, campanyes i tallers a diversos punts, llocs de la ciutat i moments de l'any. I a tots els col·lectius</i>
	57	<i>Molt bé! A Valls disposem dels serveis socials municipals adreçats a persones, famílies i col·lectius que presenten dificultats socials. Ofereixen suport a diferents problemàtiques i treballen la prevenció de situacions de risc. Així doncs, com que les xerrades dels ME parlen també de la prevenció, i en aquest sentit cal ampliar la perspectiva fins a arribar a la prevenció dels actes delictius, penso que podrien encaixar les xerrades entre ME i serveis socials. La Policia Municipal, actualment, em consta que no fa xerrades per la manca d'infraestructura que disposen</i>
	58	<i>Ho trobaria bé. El problema és que suposo que s'haurien de posar d'acord diversos Departaments de la Generalitat, com ara Interior, Serveis Socials i Ensenyament, ja que els mossos en depenen del primer, i són ells, per tant, els que tenen les competències de les xerrades</i>
	59	<i>Molt bé. No només en aquest àmbit, sinó en tots. Tot el que sigui fer les coses en conjunt sempre enriqueix. Fins i tot, a nosaltres ens passa això. En la política, es fa política buscant consensos i unint-nos. I a la policia, passa el mateix. Estaria bé, que a més de fer les xerrades amb altres professionals, es fessin juntament amb altres cossos policials. D'aquesta manera, els ME i la Policia Nacional, per exemple, no donarien una imatge com la que s'està donant ara de rivalitat</i>
9. Què creu que podrien aportar mútuament per millorar les xerrades?		
entrevistat/da	13	<i>Nosaltres, com a institució, tots els recursos que tinguéssim, com ara les instal·lacions, la publicitat i difusió de les campanyes, els contactes que poguéssim tenir i que fossin interessants també pels ME, etc.</i>
	54	<i>Penso que el sector socioeducatiu aportaria la visió del dia a dia, és a dir, de la realitat comuna i del coneixement de l'alumnat o del sector al qual imparteix la professió. A més, dona a conèixer les vides de les persones i el de la Policia en un altre context que no és l'actual, és a dir, el només repressiu i sancionador. En resum, el sector social aportaria eines i una sensació d'un cos de policia de confiança</i>

	55	<i>Podem aportar voluntat, iniciativa, redacció i coordinació de correcció i actualització de les xerrades de la Guàrdia Urbana, però també influir en els mossos fent les propostes que vegem oportuns després d'un anàlisi DAFO del que ara s'està duent a terme</i>
	56	<i>Un protocol de coordinació entre Guàrdia Urbana, mossos i serveis socials amb l'objectiu de reduir la delinqüència en els pròxims dos anys per exemple. Aquest protocol contemplaria també la manera de fer, d'impartir i actualitzar les xerrades que la Policia realitza als centres educatius</i>
	57	<i>Crec que, directament des de l'Ajuntament ben poc, potser a animar a que la Policia Municipal també faci xerrades per completar les xerrades dels ME, o fins i tot, que les fessin conjuntament</i>
	58	<i>No ho sé, primer ens hauríem de reunir per parlar d'això, però suposo que podríem oferir infraestructures i professionals qualificats que ajudessin al contingut de les xerrades</i>
	59	<i>Nosaltres podem aportar oferint la possibilitat de trobar-nos més sovint amb l'objectiu de buscar objectius clars i comuns, i no només reunir-nos per fets puntuals ja comesos o per preparar dispositius en època de Festes</i>
10. Com milloraria la manera d'impartir les xerrades?		
entrevistat/da	13	<i>En cas de fer-ne, les milloraria fent-les variades, que no fossin monòtones. I parlo sense mai haver-ne vist cap, però com tota xerrada, el que han de ser són distretes, pràctiques i motivadores</i>
	54	<i>El milloraria, en primer lloc, a nivell de llengua. Crec que és un desastre el domini que alguns agents tenen de la llengua catalana. I en segon lloc, que la Policia donés una aparença més propera als alumnes, com ara, el que he dit abans de l'uniforme o en fer les xerrades més sovint i pràctiques</i>
	55	<i>Amb una millor coordinació i voluntat de totes les parts. Millorar el contingut de les xerrades tenint en compte el seu impacte (opinions dels alumnes, professors, pares, etc.) i sensibilitzar la ciutadania de la seva importància. A més, crec que les xerrades podrien anar destinades també als pares per encarar i treure el màxim profit dels consells de seguretat que la Policia ja dona als joves a les pròpies xerrades</i>
	56	<i>Com he dit anteriorment, milloraria les xerrades amb una millor coordinació entre els sectors socials implicats, a més d'ampliar aquesta coordinació no només a les xerrades als centres educatius, sinó en la sensibilització en campanyes de prevenció durant tot l'any</i>
	57	<i>Com ja he dit i ha fet entre veure vostè, fer-les conjuntes amb altres professionals socials o la Policia Municipal. A partir d'aquí, no ho sé, no li puc respondre</i>
	58	<i>No soc un expert, però crec que podrien ser una mica més pràctiques, actualitzades segons el context on es realitzen i realistes</i>
	59	<i>Primer, buscaria aliats, i començaria a fer algunes xerrades en conjunt, tan sigui amb altres professionals socioeducatius, com amb altres cossos policials. I després, en quan a les xerrades, les obriria també als pares i mares dels alumnes, ja que son la part que eduquen els nens i les nenes. Diguem, que per moltes eines que doni la Policia sobre la prevenció, si no hi ha una forta educació darrera que mantingui aquestes valors i els reforci, les eines no serviran a la llarga per res</i>
11. Vol dir alguna cosa més o completar alguna de les respostes que has donat?		
		No
	54	<i>Sí, que hi ha d'haver una voluntat "política" a dissoldre la BRIMO i les ARRO per ser un altre tipus de cos de seguretat que ofereixi a la ciutadania confiança i vetllar per la convivència i la mediació. Tot el contrari del que passa ara, que és un cos agressiu i de poca proximitat</i>

55	<i>No</i>
56	<i>Només felicitar la investigació que s'està duent a terme</i>
57	<i>No</i>
58	<i>No</i>
59	<i>No</i>

Font: Elaboració pròpia.

Annex 4. Fitxa de les observacions participants a l'aula

OBSERVACIÓ NÚM. 1		
Centre educatiu:	A (St. Quirze del Vallès)	Data: 28/09/2022
Hora inici: 12:00 h.	Hora final: 13:00 h.	Total: 1 h.
Curs: 1r. d'ESO	Núm. alumnes: 24	
		
Activitat formativa: INTERNET SEGURA		
<p>Descripció i objectiu de la xerrada: Avui en dia els nens i adolescents utilitzen cada dia i durant molta estona les noves tecnologies, tan a casa com a l'escola. Per això és important que siguin conscients dels seus drets i deures a la xarxa i de les mesures de seguretat que cal prendre a l'hora d'utilitzar-les. Amb els dispositius mòbils o els ordinadors els nens i nenes tenen la facilitat i rapidesa d'obtenir gran quantitat d'informació, de comunicar-se per mitjà de les xarxes socials o aplicacions, i intercanviar informació amb les amistats o familiars. Alhora, són especialment vulnerables a determinades activitats delictives relacionades amb el contingut de la informació, ja que poden ser víctimes si accedeixen a continguts il·legals, inadequats o nocius, com ara pornografia infantil, anorèxia i jocs en línia.</p>		
<p>Moment inicial: Entro a la classe juntament amb el professor i em presenta davant dels alumnes com a estudiant de doctorat. El professor els hi diu que per poder realitzar el meu treball necessito prendre notes del clima de l'aula durant la xerrada dels mossos. Seguidament, em presento, els hi faig cinc cèntims del meu treball i em situo a una taula buida del final de la classe. La reacció dels alumnes és de sorpresa, em miren i alguns comenten alguna cosa que no aconsegueixo sentir en veu baixa.</p>		
<p>Relat: Des de que comença la xerrada, les preguntes i els dubtes que han sorgit han estat al voltant de què fer en cas que una persona insulti a un altra, els hi robin el compte o se n'adonin que algú està sent assetjat. És a dir, preguntes de com actuar en cas de trobar-se amb algun d'aquests problemes. La resposta dels agents és clara en tots els casos; "primer explicar-ho als pares i professors, després parlar amb tots els implicats i com a últim recurs, denunciar-ho". Es fa incís de les conseqüències que</p>		

aquests joves tenen dels seus actes, no per la via penal, ja que no són imputables, però sí del que fan i deixen de fer sent menors. Així doncs, queda clar que les penes que puguin tenir en cas de ser denunciats, per exemple d'un assetjament, no seran penes de multa o presó, però sí destinats en treballs socials i comunitaris. La idea, és constatar que tot acte té les seves conseqüències, independentment de l'edat que tinguin. També es fa incís de recomanacions per prevenir actes fraudulents i delictius a les xarxes socials i que, sobretot, ho expliquin als professors i pares. Aparentment, els alumnes ho comprenen i alguns assenteixen amb el cap. Al acabar, els agents pregunten si tot ha quedat clar i si algú vol fer alguna aportació o pregunta final. Ningú aixeca el braç. El professor ens dona les gràcies per haver vingut. Sona el timbre i tots els alumnes marxen de classe.

Clima a l'aula: Són 16 noies i 8 nois. Tots ells del país excepte dos que són d'ètnia marroquina. La majoria de les noies es troben assegudes juntes, però els nois es troben dispersats. Els dos nois no es troben asseguts un al costat de l'altra. L'idioma predominant és el català. Pregunto a la noia del costat si a la classe s'hi troba a gust i quins problemes hi ha, si n'hi ha alguns. La noia em diu que està a gust, però sense saber què respondrem a la segona pregunta. L'alumnat parla amb un to normal mentre el professor espera l'entrada dels mossos. Als pocs minuts entren els mossos i es fa un silenci. Les mirades dels alumnes repassen de cap a peus la uniformitat dels mossos i acaben fixades al cinturó de dotació que porten. Els alumnes presten atenció en tot moment a les explicacions dels agents i en cap ocasió es crida l'atenció a ningú per no escoltar o estar distret.

Relació entre policia i alumnat: Els agents es troben de peu davant dels alumnes, els quals es troben atents a les seves explicacions. Es prepara l'ordinador i el projector, i de seguida surt el títol de la xerrada a la pantalla. Es respira un clima tranquil i relaxat. Comença la xerrada i els agents tracten als alumnes de "tu" i els alumnes a ells de "vostè". Els agents es guanyen ràpidament la confiança dels alumnes explicant que el motiu de la xerrada és per ajudar-los a resoldre dubtes sobre el que es poden trobar en l'ús de Internet i les xarxes socials. A continuació, capten l'atenció de l'alumnat explicant un cas real sobre un noi que es va acabar quasi suïcidant per culpa dels assetjaments que rebia dels seus companys. Finalment, els agents llencen una pregunta a l'aire; "Qui ha patit alguna vegada un insult, un comentari desagradable o que algú hagi compartir una fotografia sense el seu permís?" i les mans dels alumnes s'aixequen paulatinament. Els agents pregunten a alguns dels alumnes que han aixecat la mà i cadascú explica la seva situació particular. Els alumnes s'identifiquen amb les problemàtiques i la xerrada està fent el seu efecte. A partir d'aquell moment, la confiança, l'atenció i la bona relació de les dos parts comença a fluir de la millor manera possible.

Adaptabilitat de la policia al context: Al començar, els agents pregunten als alumnes sobre l'expectativa que tenen de la xerrada i també que expliquin alguna problemàtica que hagin tingut a les xarxes socials. Una alumna respon que ella espera saber com protegir-se de les estafes, les persones que la volen enganyar i com reaccionar si algú la fa sentir malament. Els agents li responen que això són problemes comuns de molts nois i noies de la seva edat i que això i molt més, són qüestions que tot seguit veuran a les diapositives. Els agents mostren les diapositives de la xerrada, però no les segueixen estrictament. Aprofiten els dubtes originats per fer més incís

en uns temes i no en altres. Per exemple, una altra noia pregunta enmig de la xerrada si és delictiu compartir converses de WhatsApp, i els agents li diuen que ho podria ser si la persona afectada no ha donat el seu permís o si el fet de compartir li causa algun tipus de perjudici a aquesta. Així que, tornant a aprofitar la pregunta, s'inverteix més temps en parlar sobre l'assetjament escolar (bullying). Les diapositives també mostren diversos enllaços que permeten visualitzar vídeos amb l'objectiu d'explicar i aclarir millor els continguts. A partir d'aquí, observo que els agents posen més o menys vídeos segons els dubtes originats; més dubtes equival a més vídeos, tot i que sempre s'acompanya d'algun tipus d'explicació per resoldre els possibles dubtes que els alumnes pugin tenir.

Participació de l'alumnat: L'alumnat escolta amb atenció. La màxima participació es troba al final de la xerrada on els agents obren el torn de paraula. S'observa que l'alumnat està entusiasmat i amb ganes de més després d'una hora d'exposició. El professor també intervé fent algunes preguntes i aclarint-ne d'altres. Els agents fomenten la participació agraint cada aportació i tot seguit donant pas a més preguntes. Durant tota l'hora ningú ha entrat, ni sortit de classe, ni tampoc hi ha hagut cap factor on hagués pogut distreure l'atenció en general. Tots estan per les explicacions dels agents. De sobte, una noia fa la següent pregunta; "em poden gravar i compartir el vídeo?", una companya seva li respon que "no" i un altre li diu "no vas dir res de que no compartíem el vídeo" (en to burlesc). Els agents intervenen i resolen el dubte. D'això, es desprèn l'existència dels inevitables conflictes interns que tenen els alumnes, entre d'altres no manifestats que sols afluïxen quan es donen la ocasió de parlar-ne. I d'aquí, a que un dels objectius de la xerrada sigui aquest, el de conscienciar, donar pas i resoldre dubtes sobre l'ús de Internet i les xarxes socials entre els més joves.

Conclusions: La xerrada sembla efectiva perquè s'aconsegueix l'atenció i la participació de l'alumnat a partir dels seus interessos. S'observen conflictes interns que no aconsegueixo identificar. Els alumnes tenen ganes de col·laborar però els hi falta perdre la vergonya o superar la barrera interior que cadascú té. Així doncs, al principi els alumnes els hi costa ambientar-se, però els agents saben guanyar-se la confiança i l'atenció explicant casos reals. Al final, es resolen tots els dubtes i ningú es queda sense preguntar. El clima és de respecte i tots els alumnes es comporten correctament.

OBSERVACIÓ NÚM. 2		
Centre educatiu:	B (Girona)	Data: 03/10/2022
Hora inici: 15:30 h.	Hora final: 17:30 h.	Total: 2 h.
Curs: 3r. d'ESO	Núm. alumnes: 7	
		
Activitat formativa: DE TU A TU		
<p>Descripció i objectiu de la xerrada: "De tu a tu" és el nom del programa contra l'assetjament escolar i altres problemàtiques. Es basa en donar formació a uns alumnes de segon cicle d'ESO perquè facin xerrades als de primer i aquests hi puguin recórrer si són víctimes d'assetjament o altres conflictes. El sistema es basa en el fet que a cada centre hi hagi alumnes referents en certs temes. Són estudiants de 3r o 4t d'ESO que reben formació per part del cos de Mossos d'Esquadra. Després, fan una xerrada als alumnes de primer cicle i els diuen que els poden demanar ajuda si són víctimes d'algun conflicte. Quan se'ls explica un cas, intenten solucionar-lo ells mateixos i, si creuen que és greu, fan d'enllaç amb la policia.</p>		
<p>Moment inicial: Entro a classe i em trobo amb dos agents dels mossos preparant la xerrada. Ens presentem i em quedo a l'espera que entrin els alumnes. De sobte, un noi diu "hola" per la porta i tot seguit entra, juntament amb cinc alumnes més; tres nois i dues noies. En total, són set participants, així que en falten dos. Portem deu minuts esperant i no entra ningú més. Una de les mosses surt de la classe a la recerca dels dos alumnes que falten i al cap de dos minuts, torna amb elles. Les alumnes "perdudes" es pensaven que la xerrada començava a les 16:00 h. Una vegada que tots els alumnes estan al lloc, es presenten mútuament. De tots ells, dos nois són del país, un d'ètnia marroquí, una d'ètnia negra i una altra d'ètnia gitana. Tot i que parlen en català, noto que els hi costa parlar l'idioma. Els alumnes els sorprèn la meua presència. Estic a una taula al costat dels agents, però separat de la resta d'alumnes. Un alumne li diu a una de les agents "ell també és mossos, oi?" I la mossa li diu "sí, i també és un estudiant com vosaltres que està aquí per avaluar-nos".</p>		

Relat: El primer que crida l'atenció és que les dos agents no van uniformades, sinó que porten una armilla que les identifica. Presenten la xerrada com una xerrada més que realitza el cos de mossos, amb l'excepció que aquesta és una xerrada formativa, és a dir, una xerrada que està enfocada a ensenyar a uns alumnes seleccionats com fer una mediació o, simplement, saber com actuar davant d'un conflicte. Una altra data que em crida l'atenció és que les agents diuen que la setmana passada van rebre cinc denúncies sobre l'assetjament informàtic en el sector del gironès, fet que trobo que són moltes. Les agents expliquen que la funció d'aquesta xerrada és de prevenir l'escalament de les problemàtiques en l'ús de les noves tecnologies, ja que sempre és més fàcil que algú o altre de la seva edat ho sàpiguen abans que els pares o tutors. I a partir d'aquí, comencen les preguntes; un noi diu "i si no m'escolten, què faig?" i una de les agents li diu "perquè t'escoltin cal generar confiança". I que sempre serà més fàcil que l'escoltin alumnes més petits que ell, que alumnes més grans. Les agents parlen del *sexting*, *grooming*, *phishing* i del ciberassetjament. Cap dels alumnes havien escoltat mai aquestes paraules, i tan les agents com jo ens sorprenem. Al explicar la definició de cada paraula, una alumna explica que al centre hi va haver un cas en que una noia va enviar una foto íntima a una altra noia, i que aquesta última la va amenaçar en enviar-la a tota la classe. Les agents remarquen que aquest tipus d'amenaques no són jocs, sinó delictes, i que encara que siguin menors d'edat, hi ha la llei del menor on contempen penes de serveis a la comunitat en cas d'infringir-la. Una vegada que s'han explicat els conceptes i s'ha explicat algun cas, les agents pregunten què és el que cal fer per evitar ser còmplices de les persones que, per exemple, amenacen en penjar fotografies. Els alumnes no donen cap resposta. Les agents els recomanen les accions que han de fer, com ara, tallar la cadena i no reenviar la fotografia a ningú. També, els nois es sorprenen quan les agents els hi parlen que vagin en compte amb els jocs en línia, ja que hi ha molts adults que capten menors per aquests mitjans. La reacció dels alumnes és de reflexió al veure que, realment, poden ser víctimes d'enganys. Finalment, es visualitzen diversos vídeos per sensibilitzar les problemàtiques tractades, i alguns són per posar-se a plorar. Al acabar, reparteixo el qüestionari per a que els alumnes puguin avaluar l'activitat i tots es prenen el seu temps en omplir-lo.

Clima a l'aula: Relaxat. L'aula és gran. La porta es troba tancada. Estem en petit grup. Abans de començar la xerrada les agents es guanyen la confiança dels alumnes preguntant-los què faran quan acabin la secundària. Els alumnes es troben asseguts en semicercle davant de les agents. I al davant hi ha la pantalla i el projector. Hi ha un noi i una noia que els seus pares no donen el consentiment perquè els hi faci fotografies. Sembla que entre ells es coneixen i tenen certa confiança, tot i les sis classes que hi ha de 3r. d'ESO (A,B,C,D,E,F). A banda de les preguntes que les agents els hi fan del què faran després de secundària per guanyar-se la confiança, també se'ls pregunta pel motiu pel qual s'han apuntat a la xerrada, ja que es tracta d'una formació voluntària. La majoria d'ells respon perquè els agrada ajudar.

Relació entre policia i alumnat: Les agents es mostren molt simpàtiques. No paren de riure en quan tenen l'oportunitat. Els alumnes ho encaixen bé i aparentment els hi agrada. Parlen de "tu" a "tu". Al començament, les agents fan moltes preguntes als alumnes abans de començar la xerrada. A més de tot l'exposat, també els hi pregunten si algú vol ser policia i què han dit els seus pares en quan han sabut que

venia la policia a l'Institut a fer-los una formació. Ningú vol ser policia i cap pare ha posat problemes, ni ha comentat res del motiu de la visita dels mossos. Les agents els hi sobta. Aprofiten la resposta per preguntar que com és que si els seus pares no han posat problemes per a que els mossos vinguessin a parlar amb ells, hi ha dos pares que no han volgut que els seus fills sortissin a les fotografies. Els dos alumnes al·ludits no saben què respondre. Les agents se n'adonen que potser han estat una mica violentes amb la pregunta i ho intenten arreglar dient que no passa res si els vostres pares no volen que sortiu a les fotografies, ja que teniu tot el dret del món.

Adaptabilitat de la policia al context: Les agents s'adapten al context utilitzant paraules adaptades als nois de secundària. Busquen els seus interessos i en parlen d'ells. No entren en cap moment en parlar de les seves problemàtiques, fins que no comença la xerrada. Els nois també busquen caure bé a la policia oferint-se per tancar les finestres de la classe en el moment de posar el projector, de tancar la porta o endollar l'ordinador. Les agents diuen als alumnes que poden sortir en qualsevol moment de la classe per anar al lavabo o fer qualsevol trucada, però en cap moment, cap alumne s'aixeca de la cadira fins que no és l'hora de marxar. Respecte a l'espai de la classe, tots ens trobem agrupats al capdavant de la mateixa. La llum és tènue, no s'escolta cap soroll i l'ambient és relaxat.

Participació de l'alumnat: Els alumnes en tenen ganes. Es nota que són voluntaris, tot i que es dubta que la seva participació sigui totalment altruista, ja que una de les agents els hi diu que, com deuen saber, participar en aquesta xerrada els hi suposa una convalidació d'unes hores en una assignatura d'ètica. La reacció dels nois és de com si ja ho sabessin i no li donen més importància. També, les agents expliquen que rebran un diploma de formació on se'ls serà entregat a la comissaria dels mossos. Aquell dia, aprofitaran per fer una petita festa i vindran diverses unitats dels mossos a presentar-se i explicar les seves funcions. A mesura que avança la xerrada, augmenta la participació. Les agents pregunten als alumnes si tenen alguna pregunta per fer, freqüentment.

Conclusions: Els alumnes es queden sorpresos de la quantitat de problemes que poden sorgir entre alumnes, entre alumnes i l'ús del Internet, i adults que capten a menors per actes indesitjables. Tots els alumnes presents a la xerrada són voluntaris i en certa manera, capacitats per duu una mediació entre iguals. La xerrada, a diferència de les altres, és duta a terme per dues mosses, cosa que s'identifiquen diferències en comparació de les dutes per mossos, com ara l'amabilitat i la simpatia que desprenen, el voler indagar en els motius del seu voluntariat, en saber què han dit els seus pares, en la permissivitat de sortir de classe si ho necessiten o en anar a buscar a les alumnes perdudes.

OBSERVACIÓ NÚM. 3		
Centre educatiu:	C (La Llagosta)	Data: 07/10/2022
Hora inici: 9:00 h.	Hora final: 11:00 h.	Total: 2 h.
Curs: 1r. d'ESO	Núm. alumnes: 47	
		
Activitat formativa: INTERNET SEGURA		
<p>Descripció i objectiu de la xerrada: Avui en dia els nens i adolescents utilitzen cada dia i durant molta estona les noves tecnologies, tan a casa com a l'escola. Per això és important que siguin conscients dels seus drets i deures a la xarxa i de les mesures de seguretat que cal prendre a l'hora d'utilitzar-les. Amb els dispositius mòbils o els ordinadors els nens i nenes tenen la facilitat i rapidesa d'obtenir gran quantitat d'informació, de comunicar-se per mitjà de les xarxes socials o aplicacions, i intercanviar informació amb les amistats o familiars. Alhora, són especialment vulnerables a determinades activitats delictives relacionades amb el contingut de la informació, ja que poden ser víctimes si accedeixen a continguts il·legals, inadequats o nocius, com ara pornografia infantil, anorèxia i jocs en línia.</p>		
<p>Moment inicial: La xerrada s'ha dividit en dos grups, ja que són dos classes de 25 i 22 alumnes. En la primera s'ha realitzat a l'aula de música. Els agents i jo entrem directament, juntament amb el professor. Els alumnes es troben esperant-nos. Els agents no perden el temps i preparen el projector, mentre els alumnes cada vegada parlen menys. En la segona, la xerrada es realitza a l'aula ordinària. Només al entrar observem que hi ha un conflicte entre dos nois. La professora es troba davant d'ells, tots de peu al capdavant de la classe, intentant resoldre'l. Un dels nois està plorant. Quan entrem, aquest alumne i la professora surten de classe. No hi ha projector, sinó una pantalla de televisió tàctil de grans dimensions. Cap agent sap com funciona. Els agents es presenten a les dos xerrades com si haguéssim vingut tots tres, un d'ells soc jo, a fer-la. En tots els casos, m'assento a una punta de la classe.</p>		

Relat: Comença la xerrada. Gairebé totes tenen el mateix perfil; presentació, ús de projector, preguntes inicials, xerrada i resolució de dubtes. Em crida l'atenció els espavilats que són els alumnes. No dubten en portar la contraria als agents en quan tenen la oportunitat, busquen les excepcions i els casos més rocambolescos amb la intenció, aparentment, de sentir el poder de desafiar a la policia. Es fa incís en que els pares estan per ajudar i que, per això, els informin i parlin amb ells de qualsevol cosa. El moment de més atenció és quan l'agent explica que l'any passat van tenir un cas de ciberassetjament, tant greu, que la víctima li va trencar la cama al seu agressor. I després, al final de la classe quan posen un vídeo d'uns vuit minuts de durada. El vídeo sensibilitza molt. Al acabar la xerrada reparteixo el qüestionari. Un alumne em diu que no entén el català i li dic que comenci a llegir les preguntes, ja que ni tan sols ha fet l'esforç de llegir res. L'alumne comença a respondre. Tinc la sensació que vol acabar aviat i marxar. Alguns tenen dubtes. Aixequen la mà i els hi resolc. Al acabar els qüestionaris surten de classe, al mateix moment que sona el timbre. Una alumna es queda al final de la classe, vol parlar amb mi. Em diu que ens hem deixat d'explicar coses, li pregunto que, què vol dir. Està seriosa i a punt de plorar. Diu que ella no té amics, que es passa el dia a casa amb el Internet i xatejant. Que d'aquest tema en sap molt perquè ha patit discriminació. Li pregunto si creu que aquestes xerrades serveixen d'alguna cosa i em diu que sí, però falta més temps per poder parlar de tot. Em poso en contacte amb el tutor de la classe i em diu que aquesta alumna és una mica "especial". Indago i pregunto pel cas. Diu que es una noia que li costa relacionar-se. Viu al seu món i té els seus propis discursos. Pregunto que, què s'està fent al respecte i em diu que la direcció del centre ja ho sap, que no es una cosa d'ara, sinó que des de sempre que ha sigut així, i que la cosa va millorant, poc a poc.

Clima a l'aula: La majoria són nois; 14 nois de 25 i 22 alumnes en total, a les dos classes, respectivament. Tots parlen castellà. Aproximadament, un 80% de les classes és immigració. Els agents comencen directament la xerrada una vegada que s'han presentat. No perden el temps. Es respira un clima de respecte, però es perd per un moment. Un alumne comença a parlar en veu baixa amb el seu company. Els agents l'adverteixen dos vegades i a la tercera li diuen "si no te interessa, allí está la puerta". No molesta més. Els alumnes es troben desorientats. Encara no saben perquè han vingut, tot i que els agents ja s'han presentat i han dit el motiu de la seva visita. Dos nois, per separat, pregunten si han utilitzat mai la pistola i si es pot entrar a casa d'algú sense permís. Els agents els hi diuen que respondre això "ara" no toca. Les noies es troben més callades i de moment no fan preguntes. S'escolta un lleu soroll a fora de l'aula. La porta està ajustada. És un centre gran i no paren de passar alumnes pel passadís. La tutora de la classe on hi ha hagut el conflicte amb els nois està una mica nerviosa, perquè l'informo que m'agradaria entrevistar-la i em respon que preguntí a recepció.

Relació entre policia i alumnat: Es guanyen el respecte. Els agents, en cap moment riuen. Tenen el control absolut. Es veuen segurs. Un d'ells fa la xerrada i l'altra prepara el material, observa que tots escoltin i dona també els tocs d'atenció. Un dels alumnes em pregunta si soc el "jefe" i li responc que "no", que ja s'ha explicat al principi que era un estudiant que estava fent un treball, obviant que també era agent perquè no em preguntés i estigues en silenci. Poc a poc, les noies comencen a preguntar. Les preguntes no es fan al final de la classe, sinó que aixequen el braç. Els alumnes es troben asseguts en semicercle a la primera xerrada, i cap endavant a la segona. Els alumnes van agafant confiança als agents i aquests segueixen mantenint la distància. Els alumnes responen a les preguntes, però sense sentit, i em pregunto fins a quin punt estan bromejant.

Adaptabilitat de la policia al context: Els agents pregunten als alumnes si saben el motiu pel qual estan fent aquesta xerrada. Els alumnes responen i els agents utilitzen els arguments per explicar-ne el contingut. S'utilitza un llenguatge planer, adaptat a ells. Es mostren flexibles, però alhora autoritaris. Saben moure's per l'escenari i trobar diverses opcions als problemes que es presenten, com ara el fet de fer la xerrada sense les diapositives perquè d'entrada, cap agent sabia com funcionava la televisió tàctil. Saben redirigir les preguntes i van directe a les respostes. Donen el temps imprescindible a les presentacions i es llencen a donar el contingut. Comencen cada intervenció amb una pregunta, que els serveix per introduir el tema i seguir amb l'interès del qui ha preguntat. Pregunten constantment, són preguntes curtes i directes, i la majoria d'elles amb respostes de "sí" o "no". No tenen cap guió. A partir de la interacció amb l'alumnat expliquen una cosa o altra. Hi ha la sensació que es deixen emportar dins d'un clima relaxat i de diàleg. Connecten fàcilment. El professor va entrant i sortint de la classe, fet que fa que els agents tinguin molt més control i autonomia sobre els alumnes.

Participació de l'alumnat: Els alumnes fan moltes preguntes, però es responen totes. Els agents han de recordar que aixequin el braç abans de preguntar. No es deixen les preguntes pel final, sinó que es van fent a mesura que es realitza la xerrada. L'alumnat participa tant, que fins i tot una alumna li porta la contraria a l'agent. L'agent li diu que segons la seva experiència, el que diu "no" en alguna cosa, diu la veritat i que simplement és així, i l'alumna ja no diu res més. Un altre alumne s'atreveix, fins i tot, a dir que els professors no fan res en quan tenen coneixement d'un cas d'assetjament, tot i havent un professor present a l'aula, que fa com si noi hagués escoltat res. L'agent torna a dir que això és una altra mentida i que fa poc van detenir a quatre menors degut a la denúncia d'un centre educatiu. Observo que hi ha cinc nois amb caputxa a classe, com si tinguessin vergonya o s'amaguessin d'alguna cosa. I no se la treuen en cap moment. Els agents tampoc fan cap referència. Tots els alumnes es troben molt participatius i proactius.

Conclusions: Només al entrar ja observem un conflicte que la professora intenta resoldre. Durant la serrada els alumnes estan desafiants. Els agents seriosos. Els agents han començat marcant-los i fent-se respectar. Suposo que ja sabien la mena d'alumnat que tindrien. Els alumnes es troben desorientats. Els vídeos ajuden a contextualitzar. La majoria estan atents, però altres pregunten qüestions que no venen al cas. Fins i tot, s'atreveixen a atacar al centre i als professors dient que quan hi ha un cas d'assetjament o similar, ningú fa res. Destaca la intervenció de la noia que es queda al final de la xerrada a parlar amb mi i que m'explica el seu cas d'assetjament.

OBSERVACIÓ NÚM. 4		
Centre educatiu: D (Tarragona)	Data: 18/10/2022	
Hora inici: 12:00 h.	Hora final: 13:30 h.	Total: 1 h. i 30 min.
Curs: 4t. d'ESO	Núm. alumnes: 21	
		
Activitat formativa: COMENÇA EL JOC		
<p>Descripció i objectiu de la xerrada: L'objectiu d'aquesta xerrada és conscienciar els joves sobre les conseqüències dels seus actes i conèixer la responsabilitat i les normes que tenen com a ciutadans.</p>		
<p>Moment inicial: Els agents entren a la classe. Els alumnes ja els estan esperant. Són 12 nois i la resta noies. De tots ells, tot immigració menys 3 nois i 2 noies. Tots es troben agrupats per ètnies. La presentació dels agents dura 15 minuts. Posen especial atenció en el respecte que han de tenir durant la xerrada i en les preguntes o opinions dels companys. La xerrada tracta sobre la responsabilitat dels menors davant els actes delictius. Els agents estan seriosos. Poques vegades riuen. Parlen clar, alt i molt directe i això s'agraeix perquè capta ràpidament l'atenció dels alumnes. Posen exemples reals, o no però que perfectament podrien passar. Els alumnes escolten. Alguns d'ells no són capaços de mirar a la cara dels agents pel respecte que imposen i els exemples que posen, ja que molts alumnes es senten identificats en molts dels exemples. Impacta la pregunta que un dels agents fa als alumnes, i si entenen tots el "català". Tres nois diuen que "no" l'entenen. Així doncs, la xerrada es fa en català i castellà sense problemes.</p>		

Relat: La xerrada vol sensibilitzar d'una manera molt impactant. Un dels agents porta 18 anys sent mossos i l'altra 34, que és caporal. A la xerrada hi ha bastanta càrrega visual, a més d'exemples reals, tal com hem comentat anteriorment. Es dona importància a que si algú no està còmode o vol marxar, que marxi, però que no entorpeixi la xerrada. Els agents no toleren cap cosa que no hagin dit que es pugui fer. A la mínima, des del primer minut criden l'atenció. Durant la xerrada no hi ha hagut cap incidència, ni imprevist. Sorprèn l'alta immigració, tot i que aparentment sembla un grup ben cohesionat. I també, sorprèn que hagin alumnes que no entenguin el "català". Seguidament, un dels agents explica que les noies no han de tolerar que la seva parella, amic o altre els mirin el mòbil. Només els pares ho poden fer, ja que són els que realment voldran el millor per a ella i els que sabran i detectaran si hi ha algun fet penal o desconfiança envers algú o alguna cosa. Els agents diuen que això passa sovint i una alumna diu, en veu alta i sense aixecar la mà per a que li donin pas a dir la pregunta, "esto pasa mucho". Els agents es queden sorpresos en veure que potser tenen una altra visió de la realitat, no corresponent amb la que tenen, en aquest cas, moltes noies. Al final de la xerrada i una vegada recollits tots els qüestionaris, una noia marroquina em pregunta si l'estudi que faig ajudarà a millorar les xerrades, i li responc que ho desconec, però que aquesta n'és la finalitat. Seguim parlant i li pregunto si es sent bé, integrada, si té algun problema amb algú o alguna persona. I em diu que tot està bé, que va començar a 1r. d'ESO, ja que la seva família es va traslladar a Torreforta, i que al començament va ser dur, sobretot amb els companys i companyes d'aquí, però ràpidament va fer amigues de la mateixa ètnia que ella, però de totes maneres, ho va passar malament. M'acomio d'ella i surto de l'aula. Al passadís uns nois m'estaven esperant. Em pregunten si soc mossos d'esquadra, els responc, i posteriorment fan referència al meu físic, dient "estás fuerte". Suposo que la intenció es socialitzar amb mi. No dono importància al que em diuen i marxo del lloc. No fan referència en res de l'estudi.

Clima a l'aula: Ens trobem a la seva aula principal. Al lloc es troba la tutora, la qual no fa massa bona cara. Els alumnes s'han assegut com han volgut perquè un dels agents intenta dir els alumnes pel seu nom mirant l'organització de les cadires i el nom de cadascú, i no encerta. Els agents deixen clar que no es troben allà per renyar a ningú, sinó per exposar una informació i que cadascú faci el que vulgui, tot sabent les seves conseqüències. Els agents disposen d'una pantalla tàctil i van passant les diapositives de la xerrada. Jo estic assegut a una taula d'un alumne que en aquell moment no hi és. Enmig de la xerrada entra un noi acompanyat d'un professor. Suposo que és un alumne castigat d'una altra classe que el professor vol que assisteixi a la xerrada. Els agents juguen amb la opinió dels alumnes, amb el sentit que pregunten qüestions que no tenen una resposta afirmativa o negativa, sinó que tot en depèn. Fins i tot, fan indignar a les noies quan parlen de la discriminació de gènere perquè les volen veure reivindicatives, i així ho aconsegueixen, com ara "noies, oi que no passa res perquè les vostres parelles us controlin els vostres mòbils, la manera de vestir o amb quins nois parreu?". Quan acaba la xerrada, pregunto als agents perquè la tutora feia mala cara, i els agents em diuen perquè creuen que no li agrada massa la "policia", sense saber-ne el motiu.

Relació entre policia i alumnat: La clau és la càrrega emotiva dels agents. Senten el que expliquen. Posen exemples reals i ficticis. Pregunten molt i els alumnes responen. Es crea controvèrsia i debat. Tothom aixeca la mà quan vol preguntar. El respecte és

mutu. La tutora fa cares d'estranyada i sorpresa a la vegada amb alguns comentaris dels alumnes. La xerrada sensibilitza a tothom, fins i tot a mi, sobretot quan posen un vídeo sobre la discriminació de la dona. Observo els alumnes i es nota que les noies es senten identificades. Els seus caps estan baixos, la mirada també, els ulls vidriosos, i fan algun comentari en veu baixa entre elles.

Adaptabilitat de la policia al context: Els agents utilitzen paraules adaptades als alumnes. Quan es volen referir a una paraulota, la diuen sense més. Això provoca sorpresa entre ells i la tutora, perquè no s'espera que els agents siguin tant clars parlant. Els alumnes no se n'enriuen, al contrari, valoren la sinceritat i la naturalitat dels agents. Els agents expliquen que estem en un sistema imperfecte, i dins d'aquest sistema em de conivre de la millor manera possible. Sembla que els alumnes estiguin cansats de que es "maquilli" la realitat, i volen o necessiten que algú els hi parlin clar. No necessiten que siguin políticament correcte amb ells. Els alumnes necessiten un referent que realment els ajudin, i en aquell moment, el referent és la policia. Els agents expliquen amb total claredat què fer en cas d'emergència o, simplement, de sentir-se molestats. Els agents posen en valor que s'ha de confiar amb els pares, el personal docent i la policia. La tutora no intervé en cap moment. Es troba de peu al costat de la classe, recolzada a la paret, amb els braços creuats i la barbeta cap amunt.

Participació de l'alumnat: Els alumnes pregunten qüestions que aparentment sembla que les tinguin des de fa temps. De moment, es la observació més participativa que he vist. Les pregunten van en el sentit de "¿si tengo 13 años, quiere decir que la puedo seguir liando?" o "¿y si la policía me para y me detiene?, ¿Y después se inventa lo que ella quiere?, "¿Qué hacemos entonces?". Els agents responen a totes les preguntes. Els agents criden l'atenció a un noi de la classe i li diu que sinó li interessa la xerrada, que marxi. L'alumne ja no parla més amb el seu company i escolta fins al final de la xerrada. Al final, reparteixo els qüestionaris i demano als companys del costat d'aquells alumnes que no entenen el català, que ajudin a aquells que ho necessitin. Jo, de mentre, resolc els dubtes que sorgeixen en el transcurs de les respostes del qüestionari, però dono igualment atenció a aquells que no entenen el català.

Conclusions: Els agents tenen molta experiència. Es nota amb les seves maneres de fer. Inverteixen molta estona en que no toleraran cap comentari i inviten a marxar a qui no estigui a gust. Suposo, que degut a això, tot va correctíssimament. Sorprenen diverses coses, la primera és que els agents es quedin estranyats al veure que potser, el que expliquen es queda curt, és a dir, que en certs casos, la realitat que estan vivint els joves és pitjor de la que creuen. També, en l'interès de la noia marroquina en que aquest estudi ajudi a millorar les xerrades. També, en la reacció desagradable de la professora vers als agents i de les preguntes provocatives d'aquests cap a les noies per fer-les indignar amb l'objectiu de que reivindicassin el seu lloc de dona respectada.

OBSERVACIÓ NÚM. 5		
Centre educatiu:	E (Riudoms)	Data: 26/10/2022
Hora inici: 11:30 h.	Hora final: 12:30 h.	Total: 1 h.
Curs: 4t. d'ESO	Núm. alumnes: 25	
		
Activitat formativa: MALTRACTAMENTS		
<p>Descripció i objectiu de la xerrada: El seu objectiu és prevenir la violència masclista i els delictes sexuals. Aquí, els agents posen el focus en les primeres relacions i insisteixen en el que cal tenir en compte quan es té parella. A més, s'aprofita per posar exemples de casos reals que han de servir per compartir reflexions i insistir que, davant un abús o agressió, sempre cal denunciar.</p>		
<p>Moment inicial: A la classe hi ha 25 alumnes, dels quals 13 són nois. Només hi ha 5 alumnes immigrants. Quedo amb els agents per entrar junts a la classe. El tutor ens acompanya. Un dels agents ens diu que com que avui vinc jo, ell es queda fora de la classe, esperant al cotxe, ja que diu que tres persones som masses. El tutor em diu que segueix a la taula del professor, mentre ell està de peu controlant l'aula i el passadís. Em sorprèn el respecte sense demanar-ho dels alumnes cap a l'agent. L'agent comença la xerrada i em presenta com a company i estudiant, que estic fent un treball. La xerrada comença sense advertir que si algú se'n riu o no li interessa, pot marxar. Tampoc no li cal. Tots es comporten a la perfecció. Durant tota la xerrada només veig dos ocasions que entre alumnes parlin. L'agent es troba tranquil. Comença a fer preguntes de la xerrada, però ningú contesta. Sembla que els alumnes siguin tímids. L'agent demana participació i comença a fer preguntes més fàcils, aleshores ja comencem a respondre amb un "sí" o amb un "no". L'agent s'esforça per trobar la col·laboració de l'alumnat, però tot preveu que serà una xerrada amb un públic difícil.</p>		
<p>Relat: Comença la xerrada. Les preguntes que l'agent fa per captar l'atenció són expressament contradictòries, és a dir, no tenen una sola resposta. El seu objectiu és fer pensar i crear debat. Durant la xerrada observo que algunes de les paraules de les diapositives no estan adaptades al vocabulari de l'alumnat, com ara "anàlogues",</p>		

“obstètrica” o “vicària”. L’agent dona a conèixer aquestes paraules i explica el seu significat. Em sorprèn la manera de passar les diapositives. A diferència de les demás xerrades que he assistit, primer surt el títol i després el contingut. Així resulta molt més fàcil seguir-la. Durant la xerrada no succeeix res anormal, tots escolten amb molta atenció. Al final, reparteixo els qüestionaris i tothom els omple sense problemes. Es deix temps de sobres perquè els alumnes no tinguin pressa. Prèviament al repartiment, l’agent em pregunta que la xerrada està pensada per realitzar-la en una hora de temps exacte, però que l’escurçarà perquè tingui temps de repartir les preguntes i que els alumnes les puguin contestar. Això em fa pensar amb el que em va dir el sergent Guillem Goset, cap de la UCPAC, quan va explicar que els alumnes omplien els qüestionaris per omplir i que no es podia extreure’n conclusions. Suposo que la falta de temps i el fet de no donar la suficient atenció al compliment del qüestionari feia que els alumnes l’omplissin per omplir.

Clima a l’aula: Ens trobem a l’aula ordinària de l’alumnat. L’aula és gran, té més capacitat dels alumnes que hi ha. La porta de la classe es troba oberta en tot moment però no s’escolta cap soroll, ja que tots els alumnes estan fent classe. Davant dels alumnes hi ha una pantalla amb la diapositiva de la xerrada. A la primera fila hi ha quatre alumnes amb el cap avall i els braços creuats damunt de la taula, com si no volguessin saber res del que estem fent. Cal dir, també, que tots els altres alumnes escolten amb atenció. És la primera xerrada que veig tant de respecte sense demanar-ho. Potser influeix la presència del tutor tota l’estona a la classe.

Relació entre policia i alumnat: De total respecte. Els nois es troben més distrets; miren diverses vegades a les finestres de l’aula, escriuen o dibuixen a la taula, miren al terra, etc., en canvi, les noies es troben atentes. Elles miren als ulls de l’agent, fixament i amb escolta activa. Algunes mirades se’n van cap a mi, però quan els hi torno la mirada aleshores miren cap a un altre lloc. El tracte és directe, pròxim i de “tu” a “tu”. Les seves posicions corporals són correctes; ben asseguts i amb l’esquena recte. Les preguntes de l’alumnat són adequades al context de la xerrada. Sorprèn un noi que està a primera fila i que es passa la meitat de la xerrada dormint sense que ningú li digui res. Al final de la xerrada, quan li reparteixo el qüestionari, aprofito per dir-li si ha entès de què anava la xerrada i el noi em diu que “sí”. Posteriorment li retrec que ha passat mitja xerrada dormint. I em torna a dir que “sí” sense saber el que li estic intentant dir de manera indirecte, que és que com pot pretendre respondre el qüestionari si no ha estat atent. Crec que encara té son perquè el veig molt desorientat.

Adaptabilitat de la policia al context: Excepte algunes paraules de la diapositiva, el vocabulari utilitzat per realitzar la xerrada ha estat l’adequat. L’agent es situa al davant i es mou en direcció vertical, és a dir, amunt i avall pel passadís de l’aula. Les taules estan repartides en tres blocs; dreta, central i esquerra, amb un passadís entre ells. L’agent motiva la participació de l’alumnat amb preguntes molt simples, per exemple, “les noies i els nois són iguals?”. També, desperta l’interès amb algun vídeo, captures de pantalla reals de missatgeria mòbil on contenen converses sexistes i algunes afirmacions contundents, com ara “No és no, un no petit és un no, i un no després de un sí és un no” referint-se a les relacions de parella. Es nota que l’agent està preparat per fer front a la difícil participació de l’alumnat, ja que treu tots els mecanismes d’atenció que pot. I així, finalment, aconsegueix l’atenció que es

necessita. Però em surgeix el dubte de si aquests mecanismes d'atenció estan preparats, ja que estan integrats a les diapositives, és a dir, no semblen que hagin estat imprevistos. Quan acaba la xerrada, li pregunto el dubte i l'agent em diu que ja sabia que els alumnes de l'Institut de Riudoms eren molt tancats per les anteriors xerrades que havia fet a la mateixa classe, i que per això havia modificat les diapositives afegint més càrrega visual. Al final de la xerrada, quan reparteixo els qüestionaris, vaig de taula en taula preguntant si tenen dubtes. De moment, és la primera xerrada que menys dubtes tenen i quan acaben d'omplir-los, una noia, que deu ser la delegada de la classe, em dona tots els qüestionaris junts.

Participació de l'alumnat: Cap alumne és cridat l'atenció per la seva mala conducta. L'alumnat acaba participant degut a l'experiència de l'agent. Si no hagués estat pels seus recursos prèviament preparats, la xerrada s'hagués fet igual, però no hauria servit per a res. Sorprèn la resposta d'una alumna quan l'agent pregunta en veu alta si saben per quina raó hi ha nois que maltracten, i aquesta respon "perquè són subnormals". L'agent aprofita la resposta per seguir amb la xerrada donant-li la raó, dient-li "potser és aquesta la única raó, però no, n'hi ha més". I, posteriorment, segueix explicant.

Conclusions: Observo la importància de l'experiència dels agents en els casos on la situació és difícil, no només per trobar-se nois i noies que no participen, com és el cas d'aquesta xerrada, sinó per tot el contrari, és a dir, nois que es passen de llestos o, fins i tot, pregunten qüestions que no venen al cas. No es tracta només de fer la xerrada, sinó aconseguir que els alumnes captin el missatge, i sense atenció i participació d'ells, difícilment els hi arriba. També, es valora la implicació dels agents, ja que podrien limitar-se a fer la xerrada, sense esforçar-se perquè els alumnes l'entenguessin. D'això se'n diu vocació de servei.

OBSERVACIÓ NÚM. 6		
Centre educatiu:	F (Barcelona)	Data: 11/11/2022
Hora inici: 11:30 h.	Hora final: 12:30 h.	Total: 1 h.
Curs: Formació professional	Núm. alumnes: 26	
		
Activitat formativa: VIOLÈNCIA MASCLISTA		
<p>Descripció i objectiu de la xerrada: El seu objectiu és prevenir la violència masclista i els delictes sexuals. Els agents posen el focus en les relacions de parella i insisteixen en el que cal tenir en compte alhora de relacionar-s'hi. A més, s'aprofita per posar exemples de casos reals que han de servir per compartir reflexions i insistir que, davant un abús o agressió, sempre s'ha de denunciar.</p>		
<p>Moment inicial: Els alumnes van entrant a la sala d'actes, mentre nosaltres ja ens trobem en ella. Són dos classes juntes de dos cursos del Programa d'Inserció Laboral i tots voluntaris a assistir a la xerrada. En total en són 26, i de tots ells només 3 nois són del país. Tots els altres són immigrants o tenen arrels de fora. Hi ha 3 nois que arriben 10 minuts tard i el professor els hi recrimina la tardança davant dels altres alumnes. Quan tots els alumnes entren el professor els hi diu que es treguin les caputxes i avisa que es comportin. Els nois es seuen junts, al igual que les noies, que en són 4. La xerrada la realitza dos mosses, però només en parla una, que està de peu tota l'estona davant de la classe. La mossa que està asseguda només passa les diapositives. La sala a on ens trobem és gran, sobra espai. No s'escolta cap soroll de l'exterior. A la sala d'actes hi ha les mosses, dos professors, els alumnes i jo mateix. Al davant hi trobem la pantalla amb les diapositives de la xerrada. L'actitud dels alumnes és d'interès, però en ocasions riuen i s'exalten.</p>		
<p>Relat: La xerrada comença amb una pregunta general. Cap noi respon, només ho fa una noia. La xerrada tracta sobre com comença la violència domèstica, i en especial, la de gènere, és a dir, la que s'exerceix de l'home cap a la dona. Les mosses, primerament, comencen presentant-se. Joestic assegut a una cantonada com si fos un alumne més. Els alumnes em miren, però no saben qui soc. Tampoc em presento. Els alumnes es troben atents, sobretot els nois que no poden evitar riure quan no estan d'acord en alguna cosa que la mossa explica i enfadar-se quan veuen que els</p>		

drets dels homes i les dones no són els mateixos, en el sentit del tema de la xerrada. Els alumnes interrompen la xerrada sovint i els professors els recorden que aixequin el braç per preguntar, però no fan cas. Al final, la mossa respon a les preguntes com pot. Escolto alguns comentaris que la mossa no arriba a escoltar. Els comentaris són referent al desacord de com està redactada la Llei, i sobretot, de com s'aplica per part de la policia, respecte al maltractament de gènere. La discussió arriba entre els alumnes, i acaba quan per voluntat pròpia, un d'ells decideix seure a la fila del darrera. La xerrada acaba sense respondre totes les preguntes i amb el ressorgiment de dos casos particulars que les mosses atenen, de peu i en aquell moment, però l'explicació més personal la donen al final de la xerrada.

Clima a l'aula: De respecte i alhora reivindicativa. Les preguntes que la mossa realitza desperta l'interès de l'alumnat, com ara "¿Qué entendéis por violencia?", però cal saber redirigir les situacions, ja que es crea un clima conflictiu cada vegada que els nois es senten amenaçats per les moltes denúncies, i per la seva gravetat, que pot posar la dona respecte als homes en l'àmbit de les relacions amoroses i sexuals. S'escolten alguns comentaris i insults no dirigides a cap persona i en veu baixa, i també fora de lloc, com ara "Yo no pido permiso cuando le quiero tocar el culo". La reacció dels alumnes es de mirar-lo a qui ho diu de manera estranya, però d'altres li riuen la "gràcia". Altres comentaris que escolto és d'una de les noies que diu "Esto me pasó a mí", referint-se a un noi que la seguia a tot arreu on ella anava. Un dels professors es troba assegut amb els alumnes i clarifica alguns conceptes quan els alumnes no entenen alguna cosa. La mossa segueix explicant la xerrada i procura avançar sense fer cas dels comentaris improductius d'alguns alumnes.

Relació entre policia i alumnat: De respecte, però no tanta com en altres xerrades. Al principi no s'avisa de que qui no l'interessi, que marxi. Suposo que perquè tots són voluntaris en assistir-hi. I tampoc en que aixequin el braç per preguntar. A més, ningú els adverteix de la possible conflictivitat de la xerrada, per prevenir els nois i que es relaxin si algun comentari no els hi agrada. En el moment de més tensió, intervé un dels professors i diu que això no és un fòrum on debatre la Llei, que els mossos estan aquí per explicar el que hi ha, els hi agradi com no, i que totes les queixes que tenen s'haurien d'adreçar als polítics. Destaca que la xerrada es realitzi en castellà, ja que hi ha alumnes que no entenen el català, fins i tot, 3 nois subsaharians en prou feines parlen i entenen el castellà.

Adaptabilitat de la policia al context: Les mosses s'adapten al context tant com poden, tan amb l'idioma, com en vocabulari i interès. No diuen cap paraula que l'alumnat no entengui. I quan estan mig adormits llença preguntes perquè responguin. La meitat de la xerrada tracta d'un vídeo que es visualitza a la pantalla, de pocs minuts, el qual les mosses l'aturen freqüentment per explicar les situacions que es veuen en ell, és a dir, el vídeo ajuda a portar el guió de la xerrada i, alhora, capta l'atenció dels alumnes. Alguns d'ells aprofiten el vídeo per dormir. Com dèiem, les mosses també particularitzen dos situacions que sorgeixen durant la xerrada, explicant el cas en general, però també en privat al finalitzar la mateixa.

Participació de l'alumnat: L'alumnat participa, o més ben dit, interromp, ja que aporten, però la meitat de les seves aportacions estan dirigides a queixar-se del sistema. No aporten solucions. Els nois estan enfadats, mentre que les noies no diuen res, només comentaris on es senten identificades. La posició física de la majoria dels nois és el cap avall, la mirada cap a la mossa, els braços creuats, el cul endavant del seient i les cames creuades i estirades.

Conclusions: La xerrada és profitosa. No s'aconsegueix redirigir totes les situacions, però l'alumnat capta el missatge. Crec que molts dels comentaris no s'haguessin produït si al començament s'hagués invertit un temps en explicar que les mosses no estaven allí per debatre la justícia de la llei. I també que es controlessin si els nois, en algun moment, es sentien discriminats. La mossa necessitava ajuda en certes situacions. Tenia el suport del professor que de tant en tant intervenia per posar tranquil·litat. La presència de l'altra professor assegut juntament amb l'alumnat també ajudava a calmar la situació. Personalment, m'han entrat ganes d'intervenir i dir literalment a l'alumnat que "callessin", ja que hi havia certs moments que la situació era insostenible.

OBSERVACIÓ NÚM. 7		
Centre educatiu:	G (La Seu d'Urgell)	Data: 26/01/2023
Hora inici: 12:00 h.	Hora final: 13:00 h.	Total: 1 h.
Curs: 2n. d'ESO	Núm. alumnes: 26	
		
Activitat formativa: XARXES (TALLER ESPECIALITZAT EN INSTAGRAM)		
<p>Descripció i objectiu de la xerrada: El seu objectiu és preparar als adolescents a que entenguin els perills de la xarxa, concretament de l'Instagram. Per exemple, a tenir en compte de no abusar de la informació que es penja a Internet, ja que això pot comportar que persones amb males intencions puguin contactar amb ells i elles i enganyar-los, o directament, fer-se passar per altres persones, guanyar-se la seva confiança i fer-los xantatge. La xerrada es dinamitza en forma de taller on a partir de diverses imatges poden extreure les seves pròpies conclusions.</p>		
<p>Moment inicial: La xerrada es realitza a la classe de 2n. d'ESO formada per 26 alumnes., concretament, 16 noies i 10 nois, dels quals un noi sembla de nacionalitat paquistanesa. Tots parlen català. Fins i tot, un noi s'estranya quan parlo amb un noi i se m'escapa parlar-li en castellà perquè em pregunta si no sé parlar en català. En el moment de buscar la classe amb el company mosso, preguntem a unes alumnes on és, i aquestes ens envien a l'altra punta del passadís, com si d'una broma es tractés. Una vegada que entrem a la classe, l'alumnat ens dona tota l'atenció. La xerrada la realitza un sol persona, un mosso amb categoria de caporal. La tutora de la classe es queda a dins durant tota la xerrada. El company em dona el torn de paraula i presento tan la investigació, com a mi mateix. L'alumnat i els professors ja coneixen al mosso, ja que porta més de 20 anys fent xerrades a la comarca de la Seu d'Urgell. L'ambient és relaxant. El mosso té unes grans dotes en habilitats socials i el tractament amb menors. Parla amb seguretat, amb un to i un vocabulari que es relaciona fàcilment amb els menors, però alhora sap fer-se respectar i cridar l'atenció a aquells que no l'escolten.</p>		
<p>Relat: Ens trobem a -4 graus. És un dia de vaga d'estudiants i m'assabento de la mateixa quan estic a punt d'arribar a la Seu després de 2 hores i mitja de cotxe. Truco ràpidament al centre i, per sort, de les dos xerrades que estaven programades per avui, només se n'ha suspès una. La xerrada és en forma de taller i es realitzen grups de quatre persones. Anteriorment, havia parlat amb el company i m'havia dit que</p>		

aquesta xerrada tipus activitat l'havia preparat ell, que està cansat del típic power point i de la classe només teòrica, i que a ell li agradava fer aquestes dinàmiques perquè no vol veure l'alumnat només receptiu i sense participar. D'aquesta manera, les conclusions de la xerrada les van extrairent el propi alumnat, amb acompanyament del mosso. I així va i funciona durant tota ella. El mosso passa taula per taula preguntant si tot va bé i ajudant a aquell grup que li costa més. L'activitat tracta de fer d'investigadors/es i saber qui és la persona d'una fotografia a partir d'unes imatges d'un perfil de Instagram fals. L'alumnat es va sorprendent de les coses que es poden saber si es para atenció amb els detalls de les fotografies. Un noi li pregunta al mosso si poden treure el mòbil per saber la direcció d'un centre on la persona de la fotografia sembla que freqüenta i el mosso li diu que sí, però al cap d'uns minuts el mateix noi li diu que ha trobat el perfil verdader de la persona que surt a la imatge i el mosso respon que només havia de buscar la direcció del centre, que el que han de fer és limitar-se a fer cas i que per aquesta raó, no els deixen tenir el mòbil a les aules, perquè si l'han d'utilitzar per una cosa, sempre acaben buscant d'altres. Així doncs, el mosso aprofita una situació inesperada per explicar implícitament que l'ús del mòbil a les aules s'ha de limitar a la finalitat que toca, i si no és així, es prohibeix el seu ús, com sol passar a la ESO. Mentrestant, la tutora es troba a l'aula amb els braços en creu, mirant a l'alumnat i no dient res. En tota la xerrada només s'aixeca dues vegades, una per cridar l'atenció a un grup de nois que estaven parlant entre ells massa fort i mentre feien l'activitat, i l'altre per preguntar al mateix grup si necessiten ajuda. En una ocasió, un noi crida i diu alguna cosa sense sentit (no arribo a escolta el que diu), és a dir, una tonteria sense solta ni volta, i el mosso, de broma, li diu si és així sempre, aleshores els dos riuen i el noi deix de fer les tonteries. Un dels moments de màxima atenció és quan el mosso explica que aquest taller el realitza perquè la setmana passada els va arribar un cas d'assetjament on la suposada noia que havia conegut el noi, que era la víctima, no era una noia, sinó un home que volia fotografies íntimes d'aquest noi per després fer-li xantatge. El que em sorprèn de la xerrada és quan el mosso diu que tothom té més d'un perfil a Internet, el bo i el de fer entremaliadures. Des d'un primer moment, els nois i les noies diuen que no, però després mitja classe acaba dient que sí, que en tenen més d'un, però sense reconèixer que facin res dolent amb ell.

Clima a l'aula: El mosso sap en tot moment el que es fa. De totes les xerrades que porto realitzades i que he assistit, i de tots els companys coneguts, aquesta és una de les persones que més temps porta fent xerrades al mateix lloc. Això li dona una potestat que és molt difícil de guanyar. No li cal entrar a l'aula i dir, per exemple, "qui no vulgui estar aquí, que marxi" o "espero que ens respecteu i que respecteu les opinions dels altres" com en altres xerrades he escoltat dir. Sap estar en un lloc i en l'altra, és a dir, sap parlar d'una cosa mentre mira a un noi fent-li entendre que calli. L'alumnat, en general, treballa molt, està motivat, el tipus d'activitat els motiva i quan arriben a les conclusions es posen contents del seu esforç realitzat.

Relació entre policia i alumnat: A diferència d'altres xerrades, em crida l'atenció que només la faci un mosso. Això succeeix perquè no tenen suficients efectius. A més, aquest mosso no només està a la ORC, sinó que també fa tasques de recursos humans i seguretat ciutadana. El fet que sigui un mosso que només imparteixi la xerrada fa que es mantingui una relació molt estreta amb tot l'alumnat i el personal del centre.

Cal tenir en compte, també, que la població de la Seu d'Urgell està situada a un entorn rural i és tranquil·la. L'alumnat parla amb el mossos com un company més, i amb tot el respecte. El mossos no ha cridat l'atenció a cap alumne/a per mal comportament. Tots es coneixen. La dinàmica del taller ajuda a que ningú es quedi "adormit" i que, per tant, que tothom estigui col·laborant amb la tasca.

Adaptabilitat de la policia al context: El mossos és un veterà. Té una edat d'uns 50 anys i porta gairebé la meitat fent la mateixa feina al mateix lloc de treball. El mossos s'adapta a tots els contextos i tinc la sensació que res el sorprèn. Això, l'alumnat ho percep com a quelcom positiu, perquè ja saben quina personalitat té. Pel que fa a l'aula, més concretament, ens trobem a l'aula principal. No engeguen el llum de l'aula, ja que hi ha posat el projector de la xerrada i un cartell a la paret que hi posa "no malgasteu la llum". Els alumnes estan situats per parelles. El mossos es seu a la taula de tant en tant, però es passa la majoria de la xerrada de peu i caminant. La porta de l'aula es troba tancada. No s'escolta cap tipus de soroll de l'exterior. Les portes es troben ben insonoritzades i aïllades del fred.

Participació de l'alumnat: L'alumnat participa molt. La xerrada s'allunya de la típica classe teòrica, per ser un taller 100% pràctic. L'alumnat s'espavila a buscar la informació que trobarien les persones que amb males intencions, es posarien en contacte amb ells o elles. L'alumnat veu la importància de minimitzar al màxim la informació que posen a Internet, concretament a Instagram. L'objectiu s'assoleix al 100%. L'alumnat no aixeca la mà per parlar, ja que ells mateixos es respecten el torn de paraula. Cap alumne/a diu res dolent de cap altre/a.

Conclusions: L'objectiu s'assoleix d'una manera molt diferent a les altres xerrades. Gairebé, no fa falta passa el qüestionari final per saber que els hi ha agradat i que l'objectiu s'ha complert. Ha sigut una xerrada dinàmica, amb molt de respecte sense demanar respecte. Una xerrada que no segueix el típic power point, ja que l'ha fet el propi mossos a partir de la seva àmplia experiència. Sap els noms de l'alumnat i aquests saben el nom del mossos. Fins i tot, unes alumnes es prenen la llibertat de fer-lo anar al final del passadís per trobar la classe que estava buscant, sent la bona direcció la contrària.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

ANÀLISI I PROPOSTA DE MILLORA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES PER A ESTUDIANTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA IMPARTIDES PEL COS DE MOSSOS D'ESQUADRA DE CATALUNYA

Jordi Martínez Busom

UNIVERSITAT
ROVIRA i VIRGILI